|| श्री ||

अध्यात्मप्रकरण

संग्रह

श्री हुकममुनीजी महाराजकृत

केटलाक ग्रंथोनो संग्रह करीने

जिनधर्मि सज्जनोने सारु

कर्त्तानी आज्ञाथी

शा. हीराचंद वजेचंदे

छपावी प्रसिद्ध कर्यो

अमदावादमा

मामानी हवेली मध्ये अमदावाद युनाइटेड प्रिंटिंग अने

जनरल एजन्सि कंपनी "लिमिटेड"ना प्रेसमा

रणछोडलाल गंगारामे छाप्यो.

संवत् १९३६ सने १८८०

प्रस्तावना.

हाल थोडा वरसथी जिन धर्मनां पुस्तको छपाववा संवधी तजवीज थवालागी जोवामां आवेछे. प्रथमतो ज्यारे तिर्थंकर विचरता हता अने केवली समुदाय साधुना विहार चालु हता,त्यारे तमाम प्रकारनी देशना माहोम्हेथी देवामां आवती हती;छेवट छेला तिर्थंकर श्री महाविर स्वामीना निर्वाण पछी केटलाक वरस सुधी पुस्तको थयां जणातां नथी. ज्यारे माणसनी बुद्धिमंद थती चाली, अने ते समयना आचार्योना विचारमां आव्युं के पुस्तको वगर आगल उपर धर्मनी वातनो आधार रहेशे नहीं, ते उपरथी पुस्तको लखवानुं चाल्युं. अने ते ताड पत्र आदि वस्तुउ उपर घणी ज महेनतथी लखवामां आवतां; तेम टकवामां पण ते पुस्तको घणा कालसुधी चालता; तेमांना कोइ पुस्तको अद्यापिसुधी पण हशे. हाल केटलाक वरसोथी छापवानी कला प्रसिद्ध थएली,पण तेनों लाभ लेवामां जिन धर्मवाला एकदम आगल पडेला जोवामां आवता नथी. तेनु कारण के तेउ धर्म पुस्तको अत्यंत मानमां गणेछे,अने ते पुस्तको ज्यांहां त्यांहां जेवी तेवी जगाउमां अथडाय तथा बीजी केटलीक आशातना लागे तेथी ज्ञाननी विराधना थाय अने ज्ञानावर्णी कर्म बंधाय एवा हेतुथी पुस्तको छपावता नोहोता.पण घणा लाभमां

थोमी खोट गणवामां आवती नथी. तेम समजी आ पुस्तक में छपाव्युंछे, एटले धर्म पुस्तकथी धर्मनो बोध थवाथी सुलभ बोधीजीवने अति गुण प्रगट थशे, ने कांइ नंछो लाभ नथी, एम माहारी अल्पबुद्धि प्रमाणे हुं समजुंछुं--

धर्म-वस्तु समजवी बहू कठणछे; तेम ते वस्तु समजावनारा पण विरला छे. आ पुस्तकमां समावेला केटलाक ग्रंथो महारा वांचवामां आवेला ते उपरथी महारा समजवामां आव्युं के, आ ग्रंथो आत्मार्थी पुरुषोने बहू गुणकारीछे तथा ते छपायतो तेमां घणाने बहू लाभ थाय. केमके आ ग्रंथोमां व्यवहार तथा निश्चय बन्ने बतावीने आत्म धर्म दरशाव्युंछे. प्रथम व्यवहारनी पुष्टी करीछे अने छेवट धर्म शुंछे ते बताव्युंछे. कर्त्ता पुरुष विद्यमान होवाथी तेमना मोहोथी केटलोक काल धर्म सांभलवामां आव्युं. तेमनुं ज्ञान अगाध जोइने आ पुस्तक छपाववाने मने उत्कंठा थइ, तेथी तेमनी आज्ञा लेइने आ पुस्तक में छपाव्युंछे. कदापि आ ग्रंथोमां कांइ अशुद्ध भासन थाय तो बहु श्रुत आत्मार्थि स्वउपयोगि गीतार्थ पासे सुधारी लेजो. तेमज छापतां कांइ भुल चुक थइ होय तो ते वांचनारा सजनो सुधारीने वांचजो अने मने क्षमा करजो एवी माहारी विनंतीछे.

सवत १९३६ ना फागण वदी १ हि. व.

अनुक्रमणिका

९मा पानानी १०मी लीटीमां 'फल'ने ठेकाणे 'कुल' वांचवुं.
४२२मा पानानी १५मी लीटीमां'एजीव'ने बदले'अजिव' वांचवुं.

श्रीवास्तुकपुजा

श्रीगुरुभ्योनमः

श्री शांतीजीनेश्वर समरिये ॥ पंचमा चक्री जेह ॥ तीर्थंकर सोलमा नमुं॥शांतीकरण गुण गेह॥१॥ श्रीस्नात्र पुजा भली ॥ करु स्तवना सार॥ वास्तुक पुजा घरतणी ॥ करतां हरख अपार ॥२॥ प्रथम घर प्रवेशमां ॥ पुजा भणावो उदार ॥ अवर वास्तुक दुर करो॥ जे मीथ्या उपचार ॥३॥ पुजा पुजादीक प्रते ॥ जल कलसा सुखकार॥पांच भरी नवराविए॥श्रीजीन अंगे धार॥४॥ फल फुल नैवेद तेम ॥ वास दीप धुप जेह ॥ प्रभु आगल ते धोइए ॥ शांती होए संत तेह ॥५॥

अथः ढाल १ ली श्री अरीहंत पद ध्याइए॥ए देसी॥ शांतीजीनेश्वर पुजता॥ होवे शांती अपाररे ॥ वास्तुक घर माहे कीजीए ॥ ए पुजा मनुहाररे ॥ शांतीजीनेश्वर पुजीए॥१॥ वास्तुक दोय प्रकारनुं ॥ द्रव्य भाव ते जाणोरे ॥ द्रव्य वास्तुक दोय भेदथी ॥ शुभ अशुभ कहाणोरे ॥शांती० २॥ होमादीक घरमां करे ॥ ब्राह्मण भोजन जासरे ॥ कोला प्रमुख वीदारतो॥मनुप घात होय तासरे ॥ शांती० ३ ॥ श्रीफल प्रमुख होमता ॥ पंचेंद्री ठरावी तासरे ॥ ए अपमंगलीक जाणीए॥ जीहां जीव

हंसानी रासरे ॥शांती० ४॥ एह अशुभ वास्तुक कही॥
होवे पापनी रासरे ॥ आ भव परभव दुःख लहे॥ एम
न करीए वासरे ॥शांती० ५॥ मंगलीकभणी कीजीए॥
वास्तुक घरनुं जेहरे ॥ सरव मंगलमे मंगल कह्युं॥श्री
जीन नाम छे एहरे ॥शांती० ६॥ घर मधे पधरावीए॥
श्री जीन बींब सुखकाररे॥ पीठ त्रण रची उपरे॥ था
पना कीजे मनुहाररे॥शांती०७॥श्री शांतीजीन रायनी॥
करवी भगती उदाररे ॥ पंच पंच वस्तु मीलावीए ॥
आगल धरो मनुहाररे ॥ शांती० ८ ॥ पंच सनाथीआ
कीजीए ॥ कलस पंच ते भरीएरे ॥ प्रतेके प्रतेके ते क
रो ॥ एम शांती गुण वरीएरे ॥शांती०९॥ अपमंगलीक
होवे नही॥ माहामंगलीक ते कहीएरे॥ मुनी हुकम श्री
शांतीजी ॥ रीद्धि सीद्धि सर्व लहीएरे ॥ शांती० १०॥

काव्यः श्री परम पुरषाय ॥ परमेश्वराय ॥ जन्म
जरा मृत्यु नीवारणाय ॥ श्रीमतेजीनेंद्राय ॥ जलनीमे
अजास्वाहाः

अथः बीजी पुजा ॥ दुहा ॥ श्री जीन थापन ती
हां करे॥चमर छत्र संयुक्त ॥ ते आगल पुजा करो॥
जेम कह्युं छे सुत ॥१॥ पुजा करतां प्रभुतणी ॥ रिद्धि
सिद्धि घर होय ॥ पुत्र परीवार वाधे घणो ॥ वास्तुक
कीजे सोय॥२॥ ढाल २ जी॥ जेम जेम ए गिरि भे

टीएरे ॥ तेम तेम पाप पलाय सलुणा ए देशी॥ स्नात्र भणावी प्रभु तणुरे ॥ पुजा रचो मनुहार सलुणा ॥ आंगी रचो नव नव पेरेरे ॥ दीपक झाक झमाल सलुणा ॥ श्रीशांतीजीन पुजीएरे॥तेम तेम मगलीक थायसलुणा॥ ए आकणी ॥ १ ॥ गर्भ थकां मरगी हरेरे ॥ हेवो गुण छे जास सलुणा॥सर्व उपद्रव हरे सहीरे ॥ याधी व्याधी नही तास सलुणा ॥श्री शांती० २॥ द्रव्य वास्तुक पुजा वीशेरे ॥ पुजा भणावो एह सलुणा ॥ जथा शक्ती तुमे वावरोरे ॥ स्वामीवछल गुण गेह सलुणा॥श्रीशांती३॥ एम वास्तुक पुजा करोरे ॥ तजी अवर पक्ष सलुणा ॥ अन्य मती कह्युं नवी करोरे ॥ समजा ज्ञान दक्ष सलुणा ॥श्री शाती०४॥ द्रव्य वास्तुक एम भाखीयुरे ॥ माहामंगलीकनुं घर सलुणा ॥ एणी वीधी वास्तुक कीजीएरे ॥ होवे वछीत सर सलुणा ॥श्री शांती०५॥ हवे भाव वास्तुक दाखवुंरे॥ आगमने अनुसार सलुणा॥ समजी लेजो प्राणीआरे ॥ ज्ञानी वचन सुखकार सलुणा ॥श्री शाती०६॥ भाव वास्तुक जे करेरे ॥ तेह लहे भव पार सलुणा ॥ संक्षेपे ते वरणवुरे ॥ ते सुणजो अधीकार सलुणा ॥श्री शांती० ७॥ भाव वास्तुक श्री शातीजीरे ॥ करी पाम्या सीव वास सलुणा ॥ मुनी हुकम वास्तुक करेरे ॥ अक्षय पद उलास सलुणा॥ श्री शाती० ८ ॥

काव्य प्रथम प्रमाणे ॥ पुजा बीजी संपूर्ण ॥

पुजा त्रिजी ॥ दुहा ॥ वास्तुक पुजा भावथी ॥ भाव मांही तेसार ॥ ते अधिकार ते वरणवुं ॥ समजी लेजो विचार ॥ १ ॥ ढाल ३ जी ॥ धनधन ते जग प्राणीआ मन मोहन मेरे ॥ ए देशी ॥ वास वसो स्वभावमां मन मोहन मेरे ॥ तजी तुमे पर दुर ॥ मन मोहन मेरे ॥ काल अनादी अनंतनी ॥ मन मोहन मेरे ॥ मोहदशामां पुर ॥ मन मोहन मेरे ॥ १ ॥ तेहथी भव भ्रमण कर्युं ॥ मन० ॥ चौगती संसार ॥ मन० ॥ लाख चोरासी योनी विशे ॥ मन० ॥ नाव्यो दुःखनो पार ॥ म० २ ॥ असं व्यवहार नीगोदमे ॥ मन० ॥ काल अनादी संत ॥ मन० ॥ पुनरपी पुनरपी उपन्यो ॥ मन० ॥ भोगवतो दुःख अनंत ॥ मन० ३ ॥ कोइक कर्म विवर थकी ॥ मन० ॥ अकाम निर्जरा जाण ॥ मन० ॥ व्यवहार रासीमां आवियो ॥ मन० ॥ थावरादी वखाण ॥ मन० ४ ॥ बे ती चोरेंद्रीमां भम्यो ॥ मन० ॥ तेम असंज्ञी विचार ॥ मन० ॥ जलचर थलचर खेचरा ॥ मन० ॥ उरपरीभुज परीधार ॥ मन० ५ ॥ संज्ञी पंचेंद्रीने विषे ॥ मन० ॥ नरक त्रीजंच धार ॥ मन० ॥ देव मनुष पण तेम थयो ॥ मन० ॥ पण नही वास्तु उदार ॥ मन० ६ ॥ जेह जेह वास्तु जीहां करयुं ॥ मन० ॥ ते ते पाप उपचार ॥ मन० ॥ जीवहंसाथी सुख नही ॥ मन० ॥ समजो सवी संसार ॥ मन० ७ ॥ ते कारण होम यज्ञ

तजो ॥मन०॥ तजो ब्रह्मभोज मुख ॥मन०॥ बीजे अंगे भाखीयुं ॥मन०॥ सातमी नरकनुं सुख॥मन०८॥ वास्तु करो तुमे ज्ञानमां ॥मन०॥ स्व स्वभाव धार ॥मन०॥ जन्म मरण जेहथी टले ॥मन०॥ पामे सुख उदार॥ मन०९॥श्री शांती बींब पधरावीने॥मन०॥ वास्तुक करो उदार॥मन०॥ मुनी हुकम ए वास्तुथी॥मन०॥ होवे मंग लमाल॥मन०॥पुजा त्रीजी संपूर्ण काव्य प्रथम प्रमाणे॥

पुजा चोथी ॥ दुहा ॥ एम भव भव हुं भम्यो ॥ अशुध वास्तुक कीध ॥ हवे सुध वास्तुक आदरुं ॥ सदगुरु वचनथी लीध ॥१॥ ढाल ४ थी ॥ ए गिरीवर दरसन जेह ॥ ए देशी ॥ सदगुरु मलीआरे ज्यारे ॥ पाम्यो वंछीत हूं त्यारे ॥ उपदेश सुण्यो जब जास ॥ पाम्यो हुं ज्ञान उलास ॥ सदगुरु मलीआरे ज्यारे ॥ पाम्यो वंछीत हूं त्यारे॥१॥ ए आंकणी॥ जाण्यो जब शत्रु जेह ॥ राग द्वेष मोह तेह ॥ अंतरमांथी ते खसीयुं ॥ तव वेरागे मन ते वसीयुं ॥सद० २॥ समकीत तव ते पाम्यो ॥ मिथ्यात्व ते दुरे वाम्यो ॥ गुणठाणुं चोथुं ते सार ॥ बीज चद्रसम उदार ॥सद० ३॥ सुमती तव घरमां आवी ॥ कुमती तव दुररे जावी ॥ तव दीपक थयो घरमांही ॥ दीठी वस्तु पोतानी त्यांही ॥सद० ४॥ ज्ञानादीक गुण ते दीठा ॥ मुज मन लागे ते मीठा ॥ अ

वरती नारी ते देखी॥ताकीदथी दूर उवेखी ॥सद० ५॥ सुधर्म बुद्धी तव आवे ॥ चोकडी दोय दूरे जावे ॥ पापनो खजानो खुट्यो॥ मोहनो परीवल लुट्यो॥सद० ६॥प्रदेश असंख्यनी रचना॥ निर्मल करवा थइ जचना॥संजम श्री वेगे आवी ॥ कारक समेत ते लावी ॥ सद० ७॥ गुणठाणुं सातमुं तेह ॥ फरसतां हूवो गुण गेह ॥ छठे सातमे रमता ॥ हीचोलाकारे करता॥सद० ८॥ प्रमत अप्रमत जाण॥ सिद्धांतमांही वखाण॥ एम वास्तुक ज्यारे कीधी ॥ सदगुरु वचनथी लीधी ॥सद० ९॥ अपमंगलीक सरवे नाठां ॥ करमदल पण घाठां॥ सरव मंगलिक मांही एह ॥ दसवीकालक भाखे तेह ॥सद० १०॥ ए वास्तुक पुजा कीजे॥ मनवंछीत फल तो लीजे॥मुनी हूकम वास्तुक कीधुं॥ मनवंछीत कारज सीधुं॥सद०११॥काव्य प्रथम प्रमाणे पुजा चोथी संपूर्ण

पुजा पांचमी ॥दुहा॥ वास्तुकपुजा स्वग्रहे ॥ करतां नवनीध थाय ॥ पर वास्तुक दूरे करो ॥ सहेज शीवपुर जाय ॥१॥ ढाल ५ मी ॥ सोना रुपाके सोगटे सांही खेलत बाजी ॥ए देशी ॥ वास्तुकपुजा घरतणी॥ स्वस्वरुपमां लीजे ॥ असंख परदेशछे आतमा॥ तिहां कने कीजे ॥स्वघर तो तेने कह्युं ॥ खेत्रथी जाण ॥ द्रव्यथी चेतन भाखीयो ॥ एम चीत्तमां आण ॥गा० १ ॥

कालथी अगरुलघु कह्यो ॥ तुमे समजोभाइ ॥ छठांण
वडीआ तांहां कने ॥ एम चीत्तमे लाइ ॥ भावथकी ते
जाणीए ॥ ज्ञानादीक गुण ॥ सदगुरु हेते भाखीआ॥ ए
म वास्तुक सुण ॥ गा० २ ॥ वास्तुक पुजा तुमे करो ॥
श्री सांतनुं नाम॥ संतपणुं तुमे पामशो ॥ भाख्यु शास्त्रे
ते ताम॥वास वसो तुमे ते विषे॥ जे गुणनुं गेह॥ अव्या
बाध सुख तीहा कने॥पामशो तुमे तेह॥ ३॥ अवेदी अ
छेदी सदा॥ अभेदी कहीए॥ अखेदी ए आत्मा॥एम स
मजी लहिए॥असख्य प्रदेश ते देखता निर्मल ते भा
से॥ सीद्धतणा ए साधरमी॥ अक्षय सुख वासे ॥४॥ स
भावे तीहांकने॥नही रागने द्वेश॥ए भाव चितमे धरो॥पे
हेरो अक्षय वेश॥ बाहाज्य द्रष्टि मत दियो॥ दियो अंत
रमांही ॥ तव पियो सुमता सुधा॥ संतरस ज्यांही॥५॥
सरव जीव ते सारीखा॥ सत्ता ए देखो॥ राग द्वेष की
नसे करो॥कोण परायो पेखो॥ज्ञानादिक गुण अनंतनो॥
स्वामी ते कहीए॥ आतम सीद्ध ते सारीखा॥भेद तेहमां
ना लहीए ॥६॥ विभाव सर्व दूरे करो ॥ दूखदाइ जा
णी ॥ स्वभावमांही खेलीए॥शुद्ध भाव चीत आणी ॥
ज्ञान दरसन चरण ते॥आत्मने कहीए॥ अभेद ज्ञान ते
आदरो॥ केवळतिहां लहिए॥७॥जथा खाएक जाणीए॥
चारित्र तेह॥ ते गुण तिहां प्रगटे॥ अनंत विरज एह॥

सलेशीकरण तिहां करे॥ प्रकृती वोतेर टाली॥ प्रकृती तेरने टालतो॥निजगुण अजुआली॥८॥वंधन छेदी स रवथी॥शीवपंथे चालो॥दोय भाग अवगाहना॥ ते वास मां मालो॥ एक समे थीती तेहनी॥ शीवपुर ते पोचो॥ वास्तुक पुजा तिहां करो॥ अक्षय पद राचो॥९॥ एम वा स्तुक जे करे॥ पछे वासमां वशीए॥ ते सुख पामे शास्व तां शीवरमणी रशीये ॥ मुनी हूकम वास्तुकतणो॥ एम करे उमेद ॥ जीनवाणी रुदीए धरी॥टाली मननो खेद ॥१०॥काव्य प्रथम प्रमाणे पुजा पांचमी संपुर्ण ॥

॥कलस॥ गायो गायो रे श्री सांतीजीनेश्वर गायो॥सं तस्वरुप देखी अनोपम॥वास्तुकपुजा मेलायोरे॥श्रीशांती जीनेश्वर गायो॥ १ ॥एम समजी जे वास्तुक करशे॥तस भव दुख ते जायो ॥ शांतीजीनेश्वर शांतीकारण ॥ वास्तुक पुजाए गायोरे ॥ श्री शां०२ ॥ संवत ओगणी स सतावीस वरसे॥ फागणमास कहायो॥ सुद चोथने गुरुवारे॥ ए पुजा रचायोरे ॥श्री शां०३॥ श्रद्धावान सु श्रावक ॥ नेमाज्ञाती कहायो ॥ मोदी गीरधरे पुजा र चावी ॥ बहू द्रव्य खरचायोरे ॥श्री शां० ४॥ गोधरपु रे श्री शांतीजीनेश्वर ॥ परसाद सुंदर सोहायो ॥ सं घ आग्रहथी रचना कीधी ॥ मुनी हुकम सुख पायोरे ॥श्री शां० ५॥ इतिश्री वास्तुक पुजा संपूर्ण.

श्रीसम्यक्द्वार.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥दुहा॥ श्रीसंखेश्वरसाहेबा॥प्रणमिपासजिणंद॥ तेहत
णेपसायथी॥ करुंशुद्धप्रबंध ॥१॥ सदगुरुनेचरणेनमी॥
समरीसरश्वतिसार॥ग्रंथरचूंव्यवहारमां॥ नामेसम्यकद्वा
र ॥२॥ भव्यजीवनाहितभणी॥ करुंग्रंथरसाल॥ त्रणतत्व
ओलखावसु॥संक्षेपेसुखसार ॥३॥ मूढमतिसमझेनहि॥
तेमांनहिकोयदोप॥कुगुरुआदिकभरमावियो॥करेकर्मको
पोप॥४॥ सुलभबोधिजीवहशे॥तेसद्दहशेएह॥तेहसुखले
शेतुरत॥टालिकर्मनेतेह ॥५॥ संप्रतिजेहनुंफलछे॥देवलो
कनरलोकधार॥ अनुक्रमेफलतेलहे॥ परमपरमोक्षसार
॥६॥ करुंबालाबोधमय॥सोरठभाषामोझार॥बालजीवने
कारणे॥समझतांनहिवार ॥७॥

अत्रभाषालिख्यते ॥ हवेइहांसमकितनेवास्तेत्रणतत्व
ओलखावेछेपरंतुव्यवहारनिओलखाणविनासमकितनि
मालमपडेनहि तेवास्तेप्रथमव्यवहारनिओलखाणकरा
वेछे तेश्रीजिनमार्गनेविषेतोस्याद्वादमतछे इहांतोव्यव
हारनोपूष्टथायछे त्यारेवादिएतर्ककरीजे श्रीजिनराजनो
मार्गतोएकातछेनहि तुमेतोएकांतेव्यवहारनेपोपोछे श्री
सुगडंगमधेतोकह्यूंछेजे॥एकांतेहोइमित्थाओ इतिवचना

तू॥तेनुंकेमतेनोउत्तरजेतेंप्रश्नकर्युं तेखरुंपणनिश्चेतोप्रणा मनीधाराएछेबाह्यथकितोव्यवहारजोयामांआवेछे श्रीम हाविरस्वामीनेकेवलज्ञानउपन्युंत्यारेतोएकलाहतात्यार पछी इंद्रादिकसुरमलीनेसमोवसरणादिकनिरचनाकरी त्यारेइंद्रभूतिप्रमुखेजाण्युंकोइकइंद्रजालीयोआव्योछेएवुं जाणीनेवादकरवागयो भगवानेएहनासंदेहकाढ्याएणे चारित्रलीधूं तेसर्वव्यवहारहतोतोबनिआव्युं एकलाहो ततोकुणजाणता तथावलिजेसाधुतथाश्रावकनो प्रावर्तन सर्वव्यवहारमेंदिसेछेकिमजेसाधू जेसाधुनामानोपेतवस्त्र पात्ररारवेछे अनेसूधपरंपरागतआचारेवर्तेछे तेहनेसाधु करीनेवांदेतो समकितनिर्मलथाय जेतेहसाधुकरीजाणि नेसाधूनेव्यवहारेवांदेछेजिमश्रीप्रश्नचंदराजरूपिकाउस गकरीनेउभारह्याहतादूर्ध्यानध्यातांथकां श्रेणिकराजाए तेहसाधूजाणिनेव्यवहारेवांद्याछे साधूकरीनेवांद्यापणामि थ्यात्वकिधूंनथि तेवास्तेजिनसासननेविषेचतुरावधसंघ निभक्तिबहूमानकरवूं तेव्यवहारनेजोइनेकरवूंजोव्यवहा रनेमानेनहितोतिर्थनोउछेदथाय॥

यदुक्तं॥श्रीआवशकानिर्यूक्ति॥चौमत्छसमयंचजा॥व्यव हारनयांणूंसाराणसवा॥तंजहा॥सामायरंजों॥सूझईसवो वीसुधमणों॥१॥संविवहारोविबलि॥ जिनशुद्धपीगोहियं॥ सुवाविहिए॥कोवईनसवांणू॥ वंदइयकयाइंछउमत्छं॥२॥

निथयव्यवहारनो॥वणियसिहसासणं॥जीणीदांणंए॥गय रपरीवाओ॥मीथसंकादउजेयया॥३॥ जईजीणमईयंपव जहंतो॥ मावबहारनयमयंमुयह॥विवहारपरीवाए॥तिच्छू छेओजउवसं॥४॥हवेचारगाथानोअर्थकाहिएछिये॥छउम थसमयके० छदमस्थनोकाल॥चपुन्यजाके०जिहांसुधीछे एटलेजिहांसुधि छदमस्थपणुंछे केवलज्ञांनउपन्यूंनथि त्यांसूधि॥व्यवहारनियाणूंसारणीसूवाके०॥सरवेकिरीया जेव्यवहारनयअनूंसारणीकहिछे श्रीतीर्थंकरदेवे ततहस मीयरंतोके०॥तेआचरतोथको अंगीकारकरतोथको जि वासिझिहके०॥सिधिथाए कर्मरहितथाए सवोविके०॥ स र्वभव्यजीव विसूधमणोके०॥जेभव्याजिवकपटपणेरहित व्यवहारनयनिकिरीयाकरतोथकोकर्मरहितथाएएप्रथम गाथानोअर्थ॥१॥ एगाथामांहेविसूधमणोंएपदेकरीनेनि श्चेपणकह्यो हवेविजीगाथामांहेनिश्चेथकिव्यवहारवलि ष्टछेतेदेखाडेछे॥सव्यवहारोवीवलिके०॥समेक्यविवहार तेजेउनोउक्तं सूधव्यवहारछेतेवलिष्टछे तेसामाटेजे सम सुधंग्रीगहिअंसूपवहिएज्यंके०॥ एतएशुधंआधाकर्मादि दोप दूष्टआहारामिदकगहियंके०॥पहवोसूरावहीयके०॥ स्तुर्लनिविधिकरीने एटलेछदमस्थे पोतानाजांणपणा थि सूधमांनजांणिनेवोहरे अनेनिश्चेथकितोकेवलआधा कर्मादिकसहितआहारछे तोहिपणकांई नसपणोके०॥

नेकोईजातिप्रमाणकरपणानिषेधनकरे सर्वग्यके०॥केवल ज्ञांनिपणआधाकरमादिक आहारछदमस्तेंसूधमांनजां णीनेंआण्योहोयते आहारकेवलिपणसूंनकरे वांदिइंकया थनउमत्छंके० ॥ कदाचितूकोईदने चउमत्छेवंदियके०॥ छदमस्तप्रतेवांदेकेवली एटलेसिष्यनेकेवलज्ञांनउपन्यूंछे अनेगूरुतोछदमस्तछे तोहिपणजिहांसुधिकेवलज्ञांनउ न्युंजांण्यूंनथित्यांसूधिसिष्यनोव्यवहारवंदणादिकनोहो यतेजालवे एगाथामांहेनिश्चेथकीव्यवहारनयवलवांनदे खाड्यो एबिजीगाथानोअर्थकह्यो॥२॥हवेंत्रीजीगाथामां हेनिश्चेनयव्यवहारनयसहितजिनसासनतोहिपणएकन यत्यागकरेतोमिथ्यात्वथाय तेकहेछे नाथिव्यवहारनउवां णियमेहसासण जिणंदांणंके०॥निश्चेव्यवहारसहितछे इ हके०॥इहलोकनेविषे जिणंदांणंके०॥ जिनेंद्रनूंसासनछे तेनिश्चेव्यवहारसहितछे॥एगयरपरीइआके०॥एकलनय नोपरीत्यागकरेएटलेनिश्चेनयतथाव्यवहारनयएबेहूमधे थीएकनयनेमांनेतेहतोमीत्छं मांकादियोजेयके०तेहनोमि थ्यात्वथाये संस्यादिकउपजे तेपणइहांमिथ्यात्वजछे ए त्रीजीगाथानोअर्थकह्यो॥३॥हवेचोथिगाथानोअर्थकहियेछि ये जोव्यवहारनयनेतजेतोतिर्थनोउछेदथाये॥जीणंइजण मयंपवजहके०॥जोजिनमतनेविषेपवजयके०परवरजाअं गीकारकरवि व्यवहारनयमयंमुईहिके०तोव्यवहारनयना

मतनेमुकसोमां व्यवहारपरीचाश्रोके०जोव्यवहारनयनो परीत्यागकरसे अनेमांनसोनहितो तत्छत्छेओजउवसं के०॥तिर्थनोउछेदथाएश्चवसके०।तेनिश्चेकरीनेजांणजो एचोथीगाथानोअर्थकह्यो॥४॥ एविरीतेव्यवहारछेतेवली ष्ठछे वास्तेव्यवहारनेविसेषेकरीनेदेषाडयोछेअनेंनिश्चेछे तेतोकेवलगम्यछेव्यवहारछेतेप्रतक्षदीठामांआवेछेवास्ते व्यवहारनोउपदेशविशेषेदेतांकोईदोषणनहि। इतिउत्तर पूर्णः॥ इतिश्रीसमेक्यद्वारग्रंथेमुनिश्रीहूकमचदजी विर चितेप्रथमोध्यायसमाप्तं

हवे व्यवहार जे धणी आदरे तेधणिप्रथममिथ्या तनोत्यागकरे ॥ शामाटेजे मिथ्यात्वथकि समकित होय नहि मिथ्यात्वगये समकितथाय हवेइहां मिथ्यात्वनो सरुपसंक्षेपथकि देखाडेछे ॥ मिथ्यातना पांचभेदछे ॥ यदूक्तं ॥ अभिगहीय॥१॥ मणाभिगहीया॥२॥अभी निवेसिय ॥३॥ संसय ॥४॥ मणाभोग ॥५॥ पण मिच्छ बार१२॥अविराइ॥मण१॥ करण॥५॥ नियमूछजीयवहो ॥६॥ एगाथा ॥५१॥ चोथाकर्मग्रथनी तेहनोअर्थ आभिग हिअके०॥ अभिग्रहितमिथ्यात्व ॥१॥ जेजीवकुगूरुकुदे वकुधर्मनेसत्यकरीनेग्रह्या तेमूकेनहि तेहलोहवांणियानो दृष्टांत एअभिग्रहीतमिथ्यात्वनोपेहेलोभेद॥१॥अनभिग्र हीयके०॥अनभिग्रहीतमिथ्यात्वजेकरे सर्वेदेवासर्वेगूरुस

त्यछे तथाखराखोटादेवगूरुनिखबरनथि तेहनेतोमिथ्या
त्व एबिजोभेदमिथ्यात्वनो॥२॥ अभिनिवेसियके०॥अभि
निवेसीकमिथ्यात्वकहिये अभिनिवेसीके०॥ खोटोहठक
दाग्रहकहिये तेजीवएकवारअजांणतांजूठूंबोलेपछेतेहने
थापवानेकाजे घणाउपायकरे पछेजाणिनेखोटिजूक्तिए
करीनेजूठूंबोले तेअभिनिवेसिमिथ्यात्वकहिए तथापूर्वे
श्रीमहाविरस्वामिनासासननेविषे जंम्मालीप्रमूखनिनव
नेअभिनिविसमिथ्यात्वकहिए प्रथमतोअजांणतांजूठूंबो
ल्या पछेतोजांणिनेकदाग्रहनेवसेकरीनेपोतानूंवचनराख
वानेकाजेजूठूंबोल्यातेनेअभिनिविसीमिथ्यातकहिएइहां
आचोविसिमध्येहूंडाअवसरपणीनेजोरेकरीनेदसतोअछें
रांथयांछे वर्त्तमानघणाजीवबहूलकर्मीकृष्णपक्षीदिसेछे
सूकलपक्षीलघूकर्मी जिवथोडादिसेछे तेहथिइहांएकपू
द्गलपरावर्त्तनमांहेमोक्षेजावूंहोय तेशुक्लपक्षीजीवकहिए
जेकृष्णपक्षीजिवहोय तेहनेमत्तकदाग्रहघणोहोय तथा
शुक्लपक्षीजीवहोय तेमध्येपणभारेकर्मिजिवहोय तेहनेम
त्तकदाग्रहघणोहोय हठवादघणोहोय जेश्रीमहाविरस्वा
मिनासासनमध्ये सातनिनवथया तेश्रीठाणंगसूत्रना ७
मेठांणेकिधूंछे तेआलावोलखिएछे ॥ समणभगवउ महा
विर सतथमी सतपवयणननंपनंता तंजहा जहावहूरी
या॥१॥जीवपयासिया॥२॥अवतवा॥३॥समछइया॥४॥दो

करीया॥५॥तेरासीय॥६॥अवठियाए ॥७॥ एएसणसत्त नंपवयण निहूगाणं सत्तधम्माआरीयाहोत्छ तंजहाजमा लीजमाख॥१॥सीतगूतोत्रसाढे॥३॥आसीमिति॥४॥गंगे य॥५॥छलूए॥६॥गूठामाहेले॥७॥एएसिणंसत्तन पवयण नीनगाणं सतउमत्तिनगरेहोथा॥सावथि॥१॥उसभरं।२। सियविया॥३॥महिल॥४॥ उलगातिर ॥५॥ पुरमसरंजी ॥६॥दसपूरनिनगाउपतिनगराइ॥हवेएहनोअर्थलिखीए छीये श्रीमहाविरस्वांमिनेकेवलज्ञांनउपन्यापछिचउदव रसथयापछीवहूमतमतिजंमालीनांमानीनवथयो॥ वहूर तके०॥वहूसमयेकारजपूरुंथाएवहूके०॥घणासमयकरीने कारजपूरुथायछे तेकिमनंजहा कूंभारमाटिलाविनेपांणी सूंभेजविनेपछेघडोकरे तेघडोज्यारेपूरोघडे तारेघडोक हिएएटलेघणेसमयेकार्यपुरुंथायतेहनेविपे॥ रतके०॥ आ सकवहूसूसमीये॥सूरतआसक्त॥इतिवहूरतअनसमय॥प दलोमात्तमव्यधपदहलोपसमासएहवेनामे काढ्योजमा लिनांमानिनवथयो श्रीमहाविरस्वांमिजीतोकरेमांणेक रेजेकारजकरवामांडयूंतेकारजकर्यूंनहि॥एवचनउथापी नेपोतानो मतपरुपवालाग्यो श्रीसावथी नगरीमांहिथ यो इतिप्रथमनिन्हवथयो॥१॥विजोनिनवजिवपरदेशिक मनिके०॥चरनप्रदेशीजीवनिप्ररुपणानोकरनारो तिपगू प्तनांमा॥श्रीभगवतश्रीमहाविरस्वांमिनेकेवलज्ञांनउप

न्यापछि सोलेवरसेथयोनिनव॥२॥ श्रीमहाविरस्वांमिछ
तांउत्सूत्रनिपरुपणाकरताहूवा श्रीमहाविरस्वांमितो
असंख्यातपरदेशलोकाकास परदेशसमापतसंपूर्णनेजी
वकहेछे तेतोछेलापरदेशमांजीवमांनेछे इतिद्वितीयानिन
व॥२॥हवेत्रिजोनिनवआसाढभूतिआचार्यतेनासिष्य श्री
अवक्तनांमामतपरुपकथयो तेकेम श्रीमहावीरस्वांमिनि
रवांणथयापछिबसेनेचउदेवरसेथयो२१४॥श्रीआचार्यपा
सेघणासिष्यजोगवहेछे श्रीसिद्धांतनाजोगबे प्रकारेछे
एकअगाढ बिजोअनागाढ हवेतेअगाढजोगहोयतेमध्ये
थीकारणेनिकलेतो तेजोगफरीवेहवोपडे तेजोगअगाढ
कहिए तेजोगमाहेकारणेनिकलेतो जेटलोअधुरोहोय
तेटलोजोगवहिनेपूर्णकरे तेजोगअनागाढ कहिए ॥
तेसिष्ये अगाढजोग वेहवामांड्यो तेहिजादिवसे कोई
ककर्मनेउदयेकरीने आचारजकालकरीने सुधर्मदेवलोके
नलनिगुलमविमांने उपन्या ॥ पछे अवधिज्ञांने करीने
जोयुं तारेएटलामांलामध्ये कोइजोगपुरोकरावें एहवो
आचारनदिठोनहि तारेसाधुनिअनुंकंपाएकरीने तेहिज
पोतानासरीरमध्येआविने देवतानिशक्तिएकरीनेकोईजा
णेनहि तेहिजरात्रेउठिनेवृत्तिकालग्रहणलेइने जोगक्रि
याउदेस समउदेस अनुग्यांनीतकरावे अनेसाधुनाव्यव
हारआचारनेप्रवर्त्तेछे॥गाथा॥आलियविहारसमिभूयो॥हू

तोगूतोवियोसमणद्दमे॥पढमपईमणूरपेविरीयामोपाईवा याञ्रो॥१॥इत्यादिकव्यवहारप्रवर्त्ततोथकाजोगशिष्यनेसं पूर्णकराव्यो पछेतेदेवतासाधूखमाविनेठेकाणेगयो तेवा रेतेहिज शिष्यनेशंकापडि जेवलिएमकोईकेकालकर्यों होय अनेबीजोपणपोतानाशरीरमांहीपेठोहोय कोइदेव ताअविने तोकूणजाणेजेसाधूछेकेदेवताछे एवूंविचारी कोइकोइनेवांदेनहि कोइजोवांदिएतोआपणनेदोपणला गे तेजोदेवताहोयतो अव्रत्तिअपच्छपाणीहोयतेहनेसाधू करीवांदिएतोमिथ्यात्वथाय अनेमृषावादपणलागे एट लावास्तेकोईसाधूमांहोमांहिवांदेनहि श्रीअषाढाचार्यना शिष्यअवक्तव्यनांमामत्तनिपरुपणाकरताथकाविचरे ह वेतेकालेगीतार्थ बहुश्रुतमहापूरुषहता तेहनेघणीचरचा करी जेएकांएदेवताहोए अनेसाधूनोवेषधरीतेसाधूनेआ चारे मुलगूणपंच महाव्रतना ७ आचारपालतो हाय ते नेसाधूकरीनेवांदेतोमिथ्यात्वनथायअनेमृषावादपणनला गे जेजिनसासननेविषेतोबाह्यार्थव्यवहारबलिष्टछेइत्या दिकबीजीपणघणीकजूक्तिएकरीसमजाव्योपणसमजेन हि तारेतेअषाढाचार्यनाशिष्यने संघबहारकर्या तोएक दाग्रहमुंकेनहि एवाअवसरेश्रीराजगृहिनगरीमांहे श्री बलभद्रराजाराज्यकरेछे सूर्यवंशिनेजैनधार्मिछे तिहांते शिष्यआव्या त्यारे तेनेप्रतिबोधवानेकाजेराजाएपकडी

मगाव्यातेनेमारवामांड्यातारेतेसाधुकेवालाग्याहेराजन
तुंश्रावकथइनेश्रमनेकेममारेछेतारेकेंवालाग्याजेकुंणजांणे
जेतमेसाधुछो केचोरछो केदेवताछो अमेपण श्रावकछूंके
देवताछूंतेकुंणजांणे तारेतेप्रतिबोधपांम्या पछेथिवरसा
धुनेपगेलाग्यापोतानोमतकदाग्रहमूक्यो आलोइने पछे
शुधथयाएतृतीय अवतव्यनांमांश्रीआषाढाचार्यनाशि
ष्यनोअधिकारपूर्णम् ॥ इतितृतीयनिनव ॥ ३ ॥

हवे चोथानिन्हवनो अधिकारकहेछे ते श्रीमथु
रांनगरीने विषेथयो श्रीमत् महावीरस्वांमिना निर्वां
णपछी बसेंनेविसवर्षे श्रीआर्यमहागीरीना शिष्य को
डननामा तेनाशिष्य अश्वमित्रनामा एकज विद्यानुं
परवाद दसमूं पूरवनिपूणनांमा वस्तु जणतांथकां एवो
आलावो आव्यो जेपडिपूंन्यसमयनोरायासवे ॥ २ ॥
विछिजस्सति एवंजाववमाणांश्रति॥एवंअतिताए ॥समये
सुविछव्यं॥एहनोअर्थः॥पडिपुन्यके० ॥वर्त्तमानकालहोय
एटलेंवर्त्तमांनकालसमयनाजेनारकिछेतेबिजेसमे॥ वुछेद
के० ॥ विनाशथाएछे एटलेप्रथमसमयेवसष्टजेनारकिह
ता तेहिजनारकिबिजासमयनेविषेबिजेसमेविसिष्टथाय
तेनेतेसमजणपडिनहीं मिथ्यात्वनाउदयथाकिगूरुआदिकें
घणीपरेसमजाव्योतोएसमजेनहि तारेसंघबाहरकाढ्यो
तेनामतमांहीजे जीवपापकरेछे तेनाशपामेछे जेजीवपून्य

करेछेतेपणनाशपामेछेसमये२तेअश्वमित्रविहारकरतोश्री
राजग्रहीनगरीएआव्यो तिहांपडरस्याविद्वांनसांत्तकछे
तेदरवारनोचाकरछे मांडविनोदांणीछे एहनेप्रतिवोधवा
नेकाजे पकडीने मारवालाग्यो तारेतेने कहेवालाग्यो
जेहूसाधूछू तमोश्रावकछो तोमूनेकेममारोछो त्यारेदां
णिबोल्योजेसाधूहतातेतोनाशपाम्या हवेंतूंमनेकोणजाणे
छे जेसाधूछोकेचोरछो तारेतेप्रतिवोधपांम्यो गूरुनेआवि
नेपगेलाग्योखमाविनेशुद्धथयो एचोथोनिनवकह्यो ॥४॥
हवेपांचमोनिनवकाहियेछे द्विक्रियावादिगंगनामाआचार्य
श्रीमहाविरस्वांमिना निर्वांणथकिवसेंनेअठ्याविसवरसे
श्रीआचार्यमहागिरिनाशिष्य श्रीधनुंपूरपत्यतेहनाशिष्य
गंगनामाएकदाउटनादि तीरेपूर्वतटे श्रीधनगुप्तआचार्य
चोमासुंरह्याछे पश्चिमतटनेविपे गंगनामाशिष्यचोमासुं
रह्याछे तिहांथकिशर्दरुतुयेश्रीगुरुनेवांदवाआवतांमार्गने
विपेनदिउतरतां माथेटालहतितेउपरेतडकोघणोलाग्यो
अनेपगेनदिनूपांणीटाढुघणुलाग्यु तेमामिथ्यात्वनोउद
यथयो तारेमनमांहेचिंतववालाग्यो जेएकसमेश्रीसिद्धां
तमाहेबेहूकिरियानो उपयोगनिपेधकह्योछेतेखरुंछे जे
हुंसाक्षात्एककालेबेहूकीरीयानो उपयोगअनुंभवूछुं आ
तोनप्रवेदनाअनुंभवूछुं पछीगुरुआगलचेष्टाकरी तारेगु
रुकेहेवालाग्या जेएकसमये एकजक्रियानो उपयोग

होय एकसमेदोमुषेखातोहोय नेबोलतोहोय पगेहिंडतो
होयएटलेक्रियातोएकसमेघणीकरतोथकोपणएकजक्रि
यानोउपयोगहोय समयनोकालसुक्षमछे एमघणुकह्युं
पणमान्युंनहिं तारेंगुरुयेसंघबाहरकाढ्यो पछेतेगंगशि
ष्यश्रीराजगृहिनगरीएआव्योतिहांमातंप्रस्तरप्रभावना
नुंदेहेरुंछे तिहांमणिनागनांमेजक्षनुंदेहरुंछे तेपासेखोटि
परुपणाकरतोदेखीनेतेजक्षकेहेवालाग्यो श्रीवर्द्धमानस्वां
मीयेंएकसमेएकजक्रियानोउपयोगकह्योछेरेपापीष्टदुष्टतुं
एकसमेबेक्रियानोउपयोगकेमकेहेछेएवाघणाककठणवच
नेकरीनेकह्युं तेसांभलिनेंमनमांभयपामतोथकोगुरुपासें
आव्योमिथ्यात्वमूक्यूंगुरुनेखमाव्या इतिपांचमोनिनवक
ह्यो॥५॥हवेछठोनिनवत्रिरासिकनोअधिकारकहेछे श्रीव
र्द्धमानस्वामिनानिर्वांणथकि पांचसेनेंचुमालीसवर्षेंअनि
जकानगरीनेविषे बलश्रीनामाराजाराज्यकरेछे तिहांलो
हपटसालनांमापरीव्राजक लोहपटबांध्युछे हस्तनेंविषे
जंबुवृक्षनुंडाळुंराखेछे लोकपूछेतारेएमकहे जेमारापेटमां
विद्यारहितेणेंकरीनेंफाटेछे वास्तेलोहपटबांध्युं नेकोइ
प्रतीवादिजंबूद्विपमांहिदिठोनहिं तेहजणाववानेकाजेजंबू
वृक्षनुंडालुंछेतेलेइनेफरुंछुं तिहांतेकालेश्रीगुप्ताचार्यवि
चरेछे तेहनाशिष्यरोहगुप्तनामागांमतरेछे तिहांथकीगु
रुनेंवांदवाआवतांवाटे राजाचरचानेंकाजेपडहोवजडावे

छे कोइएपंडितहोयतेएपरीव्राजकनेसाथेचरचाकरे तिह
रोहगुप्तशिष्येझाल्यो पछेगुरुपासेआव्यो गुरुयेकह्युं
एसारुंकर्युनहि आपणेवादकरवानुंशुंकामछे नलुहवेत
सारुंथायतेमकरो पछेगुरुएज्ञानेकरीनेजाण्युंजेतेहपा
नकुलनीविद्या ॥१॥ सरपनिविद्या ॥२॥ उदरानिविद्
॥३॥ मृगनिविद्या॥४॥ सुयरनिविद्या॥५॥ कागनिविद
॥६॥ पंखिनीविद्या॥७॥ एसातविद्याछे एविद्यानेघातन
करनारी बीजीसातविद्यागुरुएआपी मोरविद्या॥१॥ न
कुलनीविद्या॥२॥ बलाडीनीविद्या॥३॥ वाघनीविद्या॥४
सिंहनीविद्या॥५॥ गुढनीविद्या॥६॥वाजपंखीनीविद्या॥७
एसातगुरुएआपी ॥ वलिआठमो पोतानोओघोमंत्रीन
गुरुए आप्यो बीजाउपद्रव्य निवारवानेकाजे हवेजेर
हगुप्तहता तेगूरुनेकहिने राजसभामांहिआव्या त्या
पटसालकपरीव्राजके जाण्यूंजे एजैनिछे एहप्रतेजोस
स्कृतभापाबोलीशुंतोतेबोलशेनहि तेवास्तेजैननाघरन
वातलहिनेवादकरुं जेउथापिसकेनहि हवेपटसालव
ल्यो जेससारमधे वेपदार्थनिरासिछे एकपून्य॥१॥ अ
वापाप॥२॥ रात्रिदिवस॥४॥ आकास॥५॥ धरती॥६
जीव॥१॥ अजीव॥२॥इत्यादिकवेनिराशिछे त्यारेरोह
प्तबोल्यो जेसंसारमध्येराासित्रणनीछे कालत्रणछे अत
त॥१॥ अनागत॥२॥ वर्तमान॥३॥ स्वर्ग॥१॥ मृत्यु॥२

पाताल॥३॥ जीव॥१॥ अजीव॥२॥ नोजीव॥३॥ इत्यादि करासीत्रणनीछे त्यारेपटसालकहे जेनोजीवतेशुंकहीए त्यारेरोहगुप्तकहे॥ जेनोजीवक०॥ गरोलीनीपूंछडीटुटी पडयापछीहालेछे एजीवपणनकहियें अजीवपणनकही ए एनोजीवकहीए पछेसातविद्यामुकी तेउपरतेणेपण सातविद्यामुकी विद्याघातीनेजीत्यो पछेतेनीपासेएकप दवीविद्याहती तेमुकीनेविद्यानेप्रसादे जयपताकाकरी ने गाजतेवाजते श्रीगुरुपासेआव्या सघलीवातकही गुरुएपूछयुं हेवत्सरुंकर्युंजे वादनेजीत्यो पणजीवअ जीवनेनोजिवकह्यो तेउत्सूत्रभाष्युं तेहजइनेराजसभा मांहिखमावो पछेअहंकारनेविशे आत्मामांअभिनिवेशि मिथ्यात्वनेवसेकरीनेगुरुए किधुंतेमांन्युंनहि पछे राजस भामांगुरुसाथेवादकरतांहार्यो पणमानेनहि तारेगुरुए कुंतिआवडनेहाटेथकि नोजीव मगाव्यो पणआव्योनहि पछे गुरुएसंघबाहरकाढयो एणेवैशकमतपरुप्यो इति त्रीराशिकनामाछठोनिनवकह्यो ॥६॥ हवेसातमोनिनव गोष्टमालिनांमा तेहनोअधिकारकहेछे श्रीमहाविरस्वा मिनानिर्वाणथकि पांचसेंनेचोरासीवर्षे श्रीमालवदेशने विषे दशपूरकेहेतांसंप्रतिहमणा मंदोसरनेविषेथयो॥ ते केम ॥ श्रीआर्यरक्षितआचार्य देशेउणादशपूरवधर श्रु तकेवलि जुगप्रधानछे सोमदेवब्राह्मणनोपूत्ररुद्रसोमा

मातजेहनिपरमश्राविकाहोति तेमातापूत्रप्रते कहेहेपूत्र
माहरोजोपुत्रहोयतो दृष्टिवादपूर्वजणिने आवेतो हूंराजी
थाउ एवचनेकरीने तेतलीपूत्रआचार्यपासेदिक्षालिधी
श्रीवेरस्वामि पासेदेशेउणा दशपूरवजण्या तेश्रीआर्य
रक्षितनाच्यारशिष्यमुख्यछेएकदूरवलिकापुफमित्रजुगप्र
धान॥१॥बिजाआश्रावधयमानामासाधु॥२॥त्रिजाश्री
फाल्गुरक्षित॥३॥चोथाश्रीगोष्टमालि॥४॥ फाल्गुरक्षित
श्रीआर्यरक्षितानालघूभाईछे अनेगोष्टमालीमामोछे सि
दूरवलिकापूफ मित्रनामासाधूनवपूर्वसूधिजण्या दसमु
पूर्वभणे पणविसरीजाय तारेश्रीआर्यरक्षितें जांण्यूंहवे
आजथकिदिवशेदिवशे घटतिरबुधिथशे तेवास्तेश्रीआ
चारंगादिकसिधांतनाजेअनुजोगके० ॥ वाख्यान टिका
निर्युक्तियादिकजे सिधांतथकिजुदिकरीने पूस्तकपदेल
खि एटले जेटिकानिर्युक्तियादिकतेआचारंगादिकथकि
वेहेलांलिख्यांछेआचारंगादिकतोनवसेनेएसिवर्षेलख्यां
दिसेछे जेनिगम॥१॥संग्रे॥२॥व्यवहार॥३॥रजूसूत्र॥४॥
शब्द॥५॥संभीरुढ॥६॥ एवंभूत॥७॥ एसातनुंवाख्यान
सूत्रमाहे विस्तारेहतुंतेसूत्रमाहेगोपव्यु अनेनिर्युक्तिया
दिकनेविषेविस्तारीने किधां तेसाक्षत्रणप्रकारे कहिछे
तेएकप्रणीत॥१॥ अतिप्रणीत॥२॥ प्रणीता॥३॥ प्रणीत
तेजेनिखेपासमजे नहिअगीतारथ॥१॥ अतिपरणीततेए

कनेसांभलिने एकांतद्वारे स्यादवादतुरत जांणेसमजे नहि जांणेजेहूंसमजणोछुं तेनेलोकमांहेदाधारंगोकहेछे तेनेपरणीताशिष्यकाहिए॥१॥हवेजेपरणीता शिष्यतेनिश्चे व्यवहारउत्सर्ग अपवादमार्गसर्वसमजे॥२॥ पणबुधि नाथोडापणामाटे कलिकालेविस्तारीनेवाख्यानकरीशके नहि तेवास्तेसिधांतमांहेगोपव्यापछे आर्यरक्षिते दूब लिकापूफमित्रने जोग्यउत्तमजुगप्रधानजांणिने आचा रजपदविथापिनेस्वर्गेपधारचा पछेगोष्टमालीसांभलिखे दघणोपांम्योथको श्रीदसपूरनगरीनेविषे श्रीदूबलिका पूफमित्रथकिजूदेउपाश्रयेआविनेउतरेतिहांश्रीवृधनामा साधूनेपासे करमपरवादनामा आठमुंपूर्वसांभल्युंछे ते नेविषेकह्युंछेजे आत्मानेविषेकर्म रह्यांछे जिमदूधमांहे पाणीनाखीए तेपाणीनेदूधएकमेकथायछे वलिलोहने अग्नीमांहेतपावीए तारेलोढुंलालचोलमयथैजायछे ते मआत्मानेकर्मएकमेकप्रणमेछे तेगोष्टमालिकहेवालाग्यो जेआत्मानेविषेकर्मछे तेकंचूकनेन्याएरह्यां जिमपूरुषजां मोपेरे तेमएहवेआकारे कर्मरह्यांछे तेवंदासाधूएकह्युंजे एहवुसांभल्युंछे वलिप्रत्याख्यानपरवादनवमुपूर्वसांभल ताथकांपचखाणनोअधिकारआव्यो जेसाधूदिक्षालेतारे॥ करेमीभंत्तेसमायं सावजजोगंपचखामी ॥ जावजीवाए॥ तेवीहं॥तीविहेण॥मुणेण॥वायाए॥काएणं॥नकरेमी॥ इति

पाठः॥इहांजावजीव॥एपदकेहवोनहि ॥एपदकेहतां ॥ साधूनेदोपलागेछे॥जेजीवुत्यासुधी॥सावज्यजोगनुपछखांण साधूनेछे॥मुचापछीपछखाणमोकलु॥तारेआसंसाकेहतां॥ वछानोदोपलागेछे॥ जेपरभवेजाइश॥ तारेभोगविशतेवा स्तेजावजीवएवा पदेकेहवोनहि एवुसांभलिने श्रीवृध साधूएमान्युंनहि पछेआविनेश्रीदुबलिकाजिनेकह्युं जेगोष्टमालीएविपरुपणाकरेछे करमआसरीतथापचखाणआसरी तेसांभलिनेदुबलिकापुफमित्रे कह्युंजे गोष्टमालि उत्सूत्रनीपरुपणाकरेछे तेखोटुबोलेछे तारेसंघनेसदेहपड्यो श्रीदुबलीकाचार्यकहेछेएखरुके गोष्टमालिकहेछेएखरुछे तारेसंघेसासनदेवीनेसमरीने श्रीश्रीमंधरस्वामिपासेमोकली तेदेवित्यांजईने श्रीमंधरस्वामिनेपूछ्यूत्यारेश्रीमंधरस्वामिएकहयुंजेएगोष्टमाली सातमोनिनवछेतेउत्सूत्रभाखेछे श्रीदूबलिकापूफमित्रतोजुगप्रधानछेसत्यवादिछे एवचनसाभलिने सासनदेवीएइहांआवीनेकह्युपण भारेकरमीजीवहता तेकह्युंपणमान्युंनहि जेएदेवीखोटुंबोलेछे श्रीमंधरस्वामीपासे जइशकेनहि अबधकमतपरुपक गोष्टमालीसातमोनीनवसमाप्त॥७॥ एसातनीनवकह्या तेमध्येबीजोनीनव तीक्षगूप्तनामा चरमप्रदेशेजीवमानतो॥१॥ त्रीजोनीनव आपाडाचार्यनो शीष्य साधूछेकेदेवताछे एअवक्तव्यमत ॥२॥ चोथोनी

नवम्अश्वमीत्रनामा वर्तमानकालना नारकीदेवताउछेद पामेछे तेसमुछेदिकक्रिया॥३॥वादिएगंगनामानीनवपांच मो एकसमेबेक्रियावादि॥४॥एच्यारेनीनवपाछावलापेहे लोनीनवजमाली बहूसतवादीघणेसमे कारजपूरुंथाय ॥१॥ हवेछठोनीनवरोहगुप्तनामा त्रीयराशीकमतवादी ॥२॥ सातमोनीनवगोष्टमाली अबंधककरमवादी॥३॥ए त्रणनीनववलानहि आठमोनीनवडीगंबरथयो सरवव स्तवादी तेआवशगानिरयुक्तिमध्येकह्युंछे अनेबेतोश्रीम हावीरस्वामीथिकी छसेंनेनववरसेसेसमलथकी तेतोप्रसि द्धछे अनेबेतो श्रीमहावीरस्वामीथकांज निकल्याछे श्रीमहावीरस्वामी पछीथया कालानुभावेकरीने त्यार पछी मतीकेवाणा ते प्रवचनप्रक्षामांहे दसमाति कहीने बोलाव्याछे अनेश्रीआवसगानिरयुक्ति मध्येतो निन वकहीनेबोलाव्याछे जदपिनिनवनेमतीतेएकजछे पण निनवपदतेभारेछे अनेमातिपदहलवोछे जेआगमधरकेव लज्ञानी तथाचउदपूरवधरादिकअतिशेग्यांनी आगम वालाहोयतेजाणे जेउत्सूत्रजाणीनेबोलेछे तेहनेनिनव कहीए अनेजेमूरखपणाथीतथायथाछंदापणाथाके पोता नीमातिकलपनायेकरीने उत्सूत्रपरुपणाकरे तेहनेवस्तु गतनिनवकाहिए जेसाक्षातसिद्धांतमध्ये अक्षरदेखे अने मानेनहि अनेवलिजीतमरजादाविना अनेसूधश्रीगण

धरनोपरपराविना नवीजपोतानींमति परुपणाये करीने परुपे जेजाणीनेपरुपेते निनवकहिए पणआजनागीता रथते पापथकिडरताथकाजाणेछेजे अमने तेवुज्ञांननथि जेउतूसूत्रबोले जेजाणीने बोलेछेके अजाणेबोलेछेपण मतकदाग्रहमुकतानथि तारेमतीकहि बोलाव्या अने प्रवचनपरीक्षा धरमपरीक्षाछे नमवुजावुंएअभिनीवेशि कमिथ्याल कहिए ॥ एत्रिजोभेदमिथ्यालनो कह्यो ॥३॥

हवेचोथोभेद मिथ्यालनोकहीएछे एसंसेके०॥मिथ्यात कहिए तेकेमजेवासीरोटली खीचडी वाशीशीरो लावसि ठोठडी कालपोतानीसूखडीलेवुं केरीकेरां इत्यादिकनो बोलोलुंणपाड्यापछि त्रणदिवशउपरांतरहेतो बेरंद्री जीवअसंख्यातउपजेनेमरे तेहमांनेनहि तेतोजीवअप वेशनारुपमिथ्यालथाए अनेवलीएमजाणेजे एमांजीव हशेकेनहिहोय एवोसंदेहहोयतेनेसंसइकमिथ्यात्वथाए वलीउनुंपाणीकरयापछी शीयालेच्यारपोहरपछि हूना लेपांचपोहरथकिकाचुपाणी थाए अनेवली काचुदहि काचीछासकाचुंदूधतेसघातेविदलभले ॥ विदलतेमगचो लाझालरअडदचण्या इत्यादिककठोलजेटलुधानहोयते विदलकहिए तेकाचीछासादिकमां भलतांअसंख्यातबेर द्रिजीवउपजेछे तेपणमानेनहि अथवासंदेहराखे तेने पुर्ववतमिथ्यातलागे एअधिकारश्रीप्रवचनचुलणी तथा

प्रवचनसारोद्धारादिकग्रंथोनेविषेछे हवे कोईक कहेजे
अमेतो ग्रंथमानतानथि कांएसिद्धांतमाहिहोयतोकहोते
हनेकहिए जेसिद्धांतमाहेघणेठेकाणेअक्षरदिसेछे पणजे
हनेमिथ्यात्वनोउदयहोय तेसिद्धांतनेमानेनहि तोएपण
भव्यजीवनाउपगारनेअर्थे सिद्धांतनाअक्षर देखाडीयेछे
जेत्रसजीवनी आठखाणश्रीदशवैकालिकसूत्रमध्येकही
छे यदुक्तंइंडया॥१॥पोइया॥ २ ॥उटाउवा॥ ३ ॥रासिया
॥४॥संसमि॥५॥समुछमा॥६॥अजिया॥७॥वारया॥ ८ ॥
हवेएइंडियाइहजडजापक्षाताहकोकालादि एटलेएजीव
इंडुजणेछेपछिसंपूरणशरीरपांषप्रमुखउपजेछे तेहजग
र्भपंचेंद्रीजीव तेपंखीतथागरोलिजेजीवने इंडजकहिए ए
प्रथमखाण ॥१॥ पोताजायते ॥ इतिपोताजाके० ॥
जेगर्भजणेतारे ॥ पोता कहेता०॥ चामडीनी चादर
पछेडीकहिए तेसहीतगर्भजणे तेने पोताजाकहिए हा
थिप्रमुषएबिजीखाण॥२॥ जराउइयाके०॥ जराउवेष्टि
ताजायते इतिजराउजांमनुष तथागायभेंसजाणवि ए
त्रीजीखाण॥३॥ रसीयाइतिरसजायंतेअंतेरज्यएहनोअर्थ
रसियाके०॥ पाणीकहीए तेहथकीजेउपन्युं एटलेपाणी
एरांध्युं धानजेटलुंहोय तथापाणीनोभाग जेहमांरह्यो
होय तेसुखडीनीलीहोयसीरालावसीतथापूरी तेमांहेपा
णीनोभागरहे तेवासीथाय बीजेदीनेबेरंद्रीजीव असं

स्याताउपजे तथाउष्नकाळेतो दाळप्रमुखतेहीजदीने वीणसेसुखडीतथारांध्युधानज्यारेविणसे वरण गंध रस फरसबदलाए त्यारेजीवउपज्यानुंसदहवुं त्यारेइहांकोइ ककहेशेजे घीपणखोरुंदीसेछे तेमध्येतमेजीवसदहोछो तेनेउत्तरदेवो जेघृतकाचूंतावणनुंहोय तरततावीमूक्युंहोय पछीएकबेदीनमेवीणसे तेघृतमध्येजीवक्यारेकसदहीए तेघृतअ्रल्पजाणवूं तिहांजघृतउष्णकर्युं अग्नीनेजोगे पछीतेघृतखोरुंदीसेतोएजीवनसदहीए तेहिजपुदगलनो स्वन्नावछोभगवतीमां। पुदगलतिविहापनंता तंजहा।पयोगसा॥१॥विशेसा॥२॥मीश्रसा।३।इत्यादिकापयोगसाके० जीवप्रयोगके०॥वेपारजीवनिमतनोजीवनेवेपारेकरीनेपूदगलनागंधादिकफरेतेप्रियोगसापुदगलकहीए जिमउदारीकादिकव्यवहारतेनीपरे॥६॥हवेविशेसाके०।स्वन्नावे जेपुदगलनागंधरसादिकफरेतेपणविशेसापूदगलकहीए पणतेमध्येजीवसदहतानथीतेघृतपाकीतावणीनूंछे तेघणे दिवसेखोरुथायछे एविश्रसापूदगलसंन्नवेछे परंपराए पणएहवूंसांन्नल्यूंछे न्नगवतीप्रमूखसीद्धांतमांहे अक्षरपणदीसेछे एबीजोन्नेद॥२॥हवेमीश्रसाके०॥ जीवनेवेपारे पूदगलनेस्वन्नावे वरणगंधादिकफिरे तेमीश्रसापूदगल कहीए जेममूवूंकलेवरफूलेछे मोटुंवधेछे तेममीश्रसापूदगलकहीए एत्रीजोभेदपरीपूर्णम्॥३॥ रसियाएहपद

नीटीकामांहेकहयुंजे आलनालदधितिमनादिषु खाटवि
त्तम्याकृतयोत्यतसूक्षाभतिति आलनालके०॥ कांजीक
हीए मारुआडमध्ये कांजीतेअडदनांवडां अनेकाचूंदधि
नेलुकरयेथकेएवेविदलकहीए तेमध्येवेरंद्रीजीवपडे तेके
वापडे पेटमांहेसगवगीया एहवेआकारेअत्यंतसूक्ष्मजी
व असंख्याताउपजे इतिरसचोथीखाण॥४॥ संसेइमां
सरवेदाजाता संखेदजामक्कणउकादय संखेदके०॥ परसे
वोसरीरनापरवापरसंगे माकणतथाजुलीख तेरंद्रीजीव
उपजे संसइमां एहपांचमीखाण॥५॥ समुछिमासमूर्छना
जाता इतिसमूर्छिनजा सलन्नपीपालीकामक्षिकासालू
रादय समूर्छिमके०॥ पोतानीमेलेमाटीमांही तथाकादव
मांहेउपजे तेसमूर्छिमकहीए सलन्नके०॥ दीवामांहीपतं
गीयापडेछे तेहनेकहीए पिपालिकाके०॥ कीडीप्रमूख
मंखीकाके०॥ मांखीप्रमूख सालुरके०॥ डेडकाप्रमूख त
थासमूर्छिममनुष्यपंचंद्रि तेहचौदठेकाणेउपजेछे तेश्रीप
नवणासूत्रनेचोथेउपांगेतेहनाप्रथमपदनेविषेकहयुंछे॥ तं
जहा॥आलापकश्चायसै॥कंतमणूसाद्दुविहापनंता॥तंजहा
समुर्छिमामणुसाय॥गम्भवकंतियमणुसाय॥सेकंतसमूर्छिम
मणुसा॥कहाणंन्नंतेसमूर्छिममणुसा॥ समूर्छितिगोयमात्र
नोमणुसा॥खितपणयालियाए॥जोयणसतसहतेजु॥अढा
ईजेसुदोसमूदेसू॥पनरसकमम्नोमीसु॥तिसाएत्रकमम्नोमी

सु॥पनतंअंतरादिवएसु॥गभवकतियसू॥ मणूसाणचेव॥उ
चारेसुवा॥ १ ॥ पासवणेसुवा॥ २ ॥ खेलेसुवा॥ ३ ॥ सि
घाणएसुवा॥ ४॥ वंतेसूवा॥५॥ पितेसुवा॥ ६॥ पुसएसु
वा॥७॥ सोणियेसुवा॥८॥ शुकेसुवा॥९॥ शुकपुगलपरी
साडेसुवा॥१०॥विगयकलेवरेसुवा॥११॥ थिपुरीससंजोएसु
वा॥१२॥नगरनिधमणेसुवा॥१३॥सेवेसुचेव॥ अशुचेएसुधा
णेसुवा॥१४॥इत्थणंसमुर्छिममणुसासमुछांति॥ अंगुलसअ
संखिजइभागमेताए॥ऊगहणाय॥असणी॥मिछदीघि॥सवा
हिपजता॥हिअपजतगायतो॥मुहूत्ताउयाचेवकालकरंति॥से
तंसमुर्छिममणुसा॥इतितद्दाति॥अप्रातिमनुष्यानभिधिशुराह
सेकितंमित्यादि॥अत्रापिसमुर्छिममनुष्यमनुष्यविसये॥प्र
वचनवहुमानंतं॥सिष्याणांसाक्षातद्भगवते॥तदमुक्तमिति॥
वहूमानोत्यादनार्थं॥मतर्गतमालापको॥पद्दतिकहिणंभंते॥
इत्यादिसुगमनवरसवे॥सुचेवअसूईधाणेसुवी॥अन्यायपि
यानकानिचिन्मनूष्य ॥ संसर्गावसादमाचिन्नूतिनिस्थांना
नितोपि॥सवेवितिउक्ता॥समुर्छिममनुष्या॥हवेजेचौदठेका
णे॥ समूर्छिममनूष्यउपजेछे॥ तेहश्रीपनवणासुत्रनोपाठ
तेनोअर्थलखिएछे॥सेकतंके०॥ अथकंके०॥ शुतकंके०॥
तेहमनुष्यबेहूप्रकारेछे एकगर्भजमनुष्य॥ १ ॥ बिजोस
मुर्छिममनुष्य॥२॥ सेकंतं समुछिममनुसाके०॥ अथस
मुर्छिममनुष्यनुं स्वरुपपूछेछे॥केहेणंभत्ते ॥ समुर्छिममनू

ष्यकेहएंभंत्तेके०॥हेभगवान्कुंणकुंणठेकांणेतमेकह्युंछे॥ते तूंसांभळ॥अंतोमणूंसषितेके०॥ मनूष्यक्षेत्रनेअंतेके०॥ म ध्यपीस्तालिसलाखजोजनप्रमाणे मनूष्यक्षेत्रछे अढीद्वि पके०॥१॥ जबूंद्विप॥२॥ धातकिखंड०॥ आधोपुखरद्विप तेअढीद्विपमांहेबेसमुद्र एकलवणसमूद्र॥१॥ बिजोका लोदधि॥२॥ पनरसकमभोमीसुक०॥ पांचभरत॥ पांच एवर्त्त॥पांचमहाविदेह॥ जंबूद्विपमधेत्रणखेत्रछेधातकिखं डमध्येछक्षेत्रछे पूखरार्धमध्येपणछछे एवंपंनरतिसएअक मभोमिएशुके०॥त्रिसअकमभोमीजूगलियानांक्षेत्रजाण वां तेकयांजंबूद्विपमध्येदक्षणदिसेएकहेमंत बिजोहरिव र्ष त्रिजोदेवकरु उत्तरदिसेएत्रणनांनांमउत्तरकरु॥१॥अ र्णकवास॥२॥ रमणीकवास॥३॥ एवंछक्षेत्रजंबूद्विपमध्ये धातकिखंडेबार पूखरार्धेबार एनांएछनामजाणवां ए वंत्रिसखेत्रजुगलीयानांजांणवां छपनअंतरद्विवेसुके०॥ छपनअंतरद्विपतेकिया जंबूधिपनेविषेलघूहेमवंत पर्वतथ किलवणसमुद्रमध्ये पुरवनीदिसेवेदाढायोनिकलिछे एक दाढउपरसातक्षेत्रएवंपूर्वेवेदाढायोनां॥१४॥क्षेत्र एमपश्चि मदिसे वेदाढाना॥१४॥ क्षेत्रछे एवंहेमंतनीदाढाऊपरअ ठाविसक्षेत्रथया इणिपेरेउत्तरदिसे सखरीपर्वतनीचारदा ढातेउपरअठाविसक्षेत्रजाणवां एवंछपनअंतराद्विपजाण वां गभीयके०॥ मोटामकातियेमणूसांणचैवके०॥ निश्चेक

रीनेजांणवा एटलेत्रिजंचपंचद्रिनां छांणतथामुत्रादिकने
विषे समूर्छिममनूष्यउपजेनहिं एटलेगायनामूत्रनोचोवि
सपोरनोकालकह्योछे त्यारपछिबेरंद्रियादिकजीवउपजेप
णसमुर्छिममनुंष्यउपजेनहिं एमनिश्चेजाणवुं हवेगर्भज
मनुष्यसंबंधिचउदस्थानकदेखाडेछे उचारेसुवाके०॥ मनु
ष्यसंबंधिविष्टानेविषेसमुर्छिममनुंष्यउपजे॥वाके०विजेप
णथानकेजाणवानिकाजे॥वाशब्दजाणवो॥१॥पासवणेसूवा
के०॥लघूनित्यनेविषे॥२॥वतसूवाके०॥ वमननेविषे॥३॥
पतेसूवाके०॥ मुखेकरीनेपीतनाखेछेतेनेविषे॥४॥पूयेसूवा
के०॥परुकहिएजेलोहीपाचतेनेविषे॥५॥श्रोणियेसुवाके०।
मनुष्यसंबंधिरुधिरनेविषे॥६॥शुकेसूवाके०॥ जेमनुष्यने
तिर्यंचनेविषे॥७॥ शुकपूगलपरीसाडेसूयाके०॥तिर्यंचना
पुदगलनेविषेके०॥छांटाकहिए परीसाडेसूवाके०॥ जुदा
जुदापडयातेनेविषे॥८॥विगीयेकलेवरेसूवाके०॥ मनुष्य
नेविगीयेके०॥ जीवगयापछिकलेवरमुवूतेशरीरने विषे
॥ ९ ॥ थिपूरीसासियोयेसूयाके०॥ स्त्रिपुरुषनेसंजोगने
विषे॥१०॥वलखानेविषे॥११॥शलेखमनेविषे॥१२॥ नग
रनिधमणेसूवाके०॥ नगरनिखालनोविषेजेमनुष्यसबंधि
लघुनित्यवडिनित्यएठवांणि प्रमुखवहेतुरहे तेहनेविषे
समूर्छिमउपजे ॥१३॥ सवेसुचेवअशुयेसुधाणेसुपाके०॥
सर्वसघलामनुष्यसंबंधीअशुचीथानकनेविषे एटलेमनु

ष्यनुंथूंक तथापरशेवोतथाएठवांणी अथवाअंनपाणीज मतांएठुंमुकेते अथवामुखेमुहपतिघाणिवांधिराखे तेह मूहपतिथूंकेकरीने भीजीजाए तेहनेविषे समूर्छिममनु ष्यअसंख्यातउपजे इत्यादिकसमूर्छिमउपजवानाथान कघणांछे तेसतगूरुसेवनाथकि मालमपडे एचौदस्थान कियाजीव ॥१४॥ अगुलसअसंखिजेभ्भागमातिये ऊगा हणायेके०॥एकआंगुलनोअसंख्यातमोभागमात्र ऊगह णायेके०॥शरीरनूपरमाण एटलेएपदेकरीने असंख्यात जीवकाहिए असंनियेके०॥असंनिया मिछुदाधियेके०॥ मिथ्यात्विजहोए अप्रजाप्तोअंतोमूहूतायेकेहतां अंतर मूहूर्तनूंआउखूंपूरुकरीनेकालकरे चेयअपचेयथाए पूर्व नीपरेनवाऊपजे केटलाएक थानकनेविषे जिवसदहता नथि तेहनेजिवे शुयजीवसनारुपमिथ्यात्वथाए कोइक जिवसंदेहकरे जेएहमध्ये ऊपजताहशेकेनाहि उपज्यानो संसय संसयकके०॥तेहनेसंसइकमिथ्यात्वकाहिए एहस मूर्छिममनुष्यनीखाण॥६॥नम्हेदाजन्मयेषतिइतिउम्हेद जापतंगखंजारीउपरेप्रवादिय उभेदके०॥भोमिफोडीने बाहेरनिकले एटलेबेरंद्रिआदिकत्रसजीवउपजेछे भोमि फोडिनेबाहेरप्रगटथाए तेहउभेदजाभेदकाहिए जिमशु कातलावमध्येजिवउपजे पछेबाहरानिकलेछे तेपतंगखं जारी उपरप्लवादिकाजिव विशेषजिवनानांमजाणवा

जद्यपिएहसमूर्छिमनिजातछे तोएनोमिफोडिने बाहर निकले एनेदर्गहिनेजुदोभेदकरयो जेमरसजापणभेद जूदोकिधोछेतेमएपणभेदजाणवा एउभेदजजीवनी सात मीखांण ॥ ७ ॥उत्पादीइतिउत्पादजाउत्पादेभवाइतिउ त्पातिकादेवानारकिश्च उत्पातके०॥ देवतानेउपजवानि समानुनाम उत्पातसभाकहिए त्यांदेवताआविने अंतर मूहूर्तमांबत्रिसवर्षनोजुवान पूरुपउठीवसे उत्पातसभा मध्ये सज्यामांउपजे एटलावास्ते देवतानिउत्पातयोनि कहिये नारकिपणकुभिपाकमध्येआविने अंतरमूहूर्तमां प्रगट थाए तेवास्तेनारकिपणउत्पातयोनि कहिए ए आठमिउत्पातजाजीवनीखांण॥८॥ अंड्या॥१॥पोयाए ॥२॥एहवेहूखाणगर्भजपचेंद्रियत्रिजंचनीजाणवि॥ २ ॥ जरागूजाएहगर्भजमनुष्य तिर्जंचनिखाणजाणवि॥ ३॥ रसीयाइतिवासीवदलबोल्यादिकनेविषे पाणीनासंसर्ग नेविपेथकिवेरंद्रियाजिवनीखाण॥ ४ ॥संसेइमा॥ १ ॥उ भीया॥२॥इतिवेङ्गविगलींद्रिनीखाण॥ ५ ॥समूर्छिमएह बेरंद्रितेरद्रियचउरंद्रिपंचद्रि असनीयासमूर्छिम मनुष्य तिर्जंचनिखाण॥ ६ ॥उथाइयाएहदेवतानारकिनिखाण ॥८॥एहआठखाणत्रसजीवनिजाणवि रासियाएहनेचोथि खाणनेविषे जेठेकाणेजेजीवरह्योंछे तेठेकाणेजिवमानता नथितेहनेविपेजिवसनारुपमिथ्यात्वथाए जेहनेसंशयछे

तेहनेसंशइकमिथ्यात्वकहिए एहसंशइक मिथ्यात्वरुप चोथोभेद॥४॥ अथअणाभोगरुपमिथ्यात्वनोपांचमोभेद कहिएछे जेअणाभोगतेसमझणविनाप्रवर्तवुं तेजीवजी वादिकनुंस्वरुपजाणेनाहि समझेपणनाहि संज्ञापणनाहि एकेंद्रियादिकपंचेंद्रियपर्यंतनेअणाभोगीकमिथ्यात्वकहि एएपांचमोभेद॥५॥एटलेपांचमिथ्यात्वकह्या वारअवरत के०॥वारअवरति॥१२॥ तेकेइबेमणा॥ १॥करण॥ १५॥ नीयमछजीववहोइके०॥एकमननिअवरत॥१॥पांचइंद्रिछ अवरत॥६॥छकायजाणवि॥इतिगाथानोअर्थसमाप्तः॥

॥ इतिमुनिश्रीहूकमचंदजि विरचिते द्वीतियोध्याय परीपूर्णम् ॥ २ ॥

एवुंमिथ्यात्वजांणिटालिनेसमकितनिप्राप्तिथाएते समकितना ३ भेदछे उपसम ॥१॥ क्षयउपसम ॥२॥ क्षायक ॥३॥ तेमद्धेप्रथमजेजिवसमकितपांमेतेउपसमस कितपांमे तेनुंस्वरुपदेखाडेछे अनादिकालनोजिवमि थ्यात्विहूतो तेकाललब्धपांमिनेमार्गानुंसारिथाए तिहां त्रणकर्णकरे जथाप्रवरतिकर्ण॥१॥अपूर्वकर्ण ॥२॥ अनी वर्त्तिकर्ण ॥३॥ प्रथमथकिजथाप्रवर्त्तिकर्णकरे तेनिविधि कहिएछे ॥ ज्ञानावर्णी ॥१॥ दर्शनावर्णी॥२॥वेदनि॥३॥ अंतराय ॥ ४॥ एच्यारकर्मनित्रिसकोडाकोडीसागरोप मनिस्थितिछे तेमद्धेथि २९ उगणत्रिसकोडाकोडिए

कपल्योपमनोअसंख्यातमोभागअधिक एटलिस्थितिख
पावे तथामोहनिकर्मनिसितेरकोडाकोडीसागरोपमनि
स्थितिछे तेमद्धेथिउगणोत्तेरकोडाकोडीसागरोपम तथा
पल्योपमनोअसंख्यातमो भागअधिकएटलाखपावे त
थानामकर्म ॥६॥ गोत्रकर्म ॥७॥ एबेकर्मनिविसकोडाको
डिसागरोपमानिस्थितिछेनेंमद्धेथकिओगणीसकोडाकोडि
सागरोपम तथापल्योपमनोअसंख्यातमोभागअधिक
एटलिस्थितिखपावे सेपथाकतिएककोडाकोडीसागरो
पममध्येथी एकपल्योपमनोअसंख्यातमोभागओछीएट
लिस्थिति आयूवर्जिनेसातेकर्मनिराखे एहवाजउदासि
प्रणाम संसारथिउदवेगतापामे संसारनेअनित्यजाण
तोथको संसारथिमहाभयभ्रांतथातोथकोएमप्रणांमनि
धारायेचढत्तोथको एकअंतरमूहूर्त्तमांहे सातेकर्मनिउत्
कृष्टिस्थितिजिमपूर्वेकहितिमखपावे तेनेजथाप्रवर्त्तिकर्ण
कहिए तेजथाप्रवर्त्तिज्ञांनविनाघणाजिवकरेछे एकजीव
अनंतिवारकरे अभव्यपणकरे माटेएकरणकिधांकांइसी
धिथईनहिंहवेएकर्णेरहेतोअंत्तरमूहूर्त्तरहेचढेतोअपूर्वकर्णे
जाए पडेतोपाछोठेकांणेआवे मार्गनेदृष्टांत्ते जेमत्रणपूर्ष
भेलाथइनेमार्गेचाल्याजायछे आगेजातांमहाअटविमां
पोहोतात्यांभयघणोजाण्यो त्यारेएकजणोपाछोवल्यो ए
कजणोत्यांउभोरह्योतेनेचोरेपकड्यो एकजणोहिमतकरी

नेश्रागलगयोतेवंछितपूरेंगयो तेसूखपाम्यो एदृष्टांत्तेउ
पनयजोडियेंछे अणाजिवसंसारीसंसाररुपअटविमांभम
तांयथाप्रवर्त्तिकर्णस्थानकेपोत्या तेमध्येथिएकाजिवपाछो
वल्यो तेहनेरागद्वेषचोरेपकड्यो बिजोजिवत्यांरह्योतेमि
थ्यात्वकर्मनेउदयेकरीने उत्सूत्रपरुपवालाग्यो अभिनि
वेसिक मिथ्यात्वनाजोगथी कुदेवकुगुरुकुधर्मने अंगी
कारकरीनेरह्यो मनथकिखोटुंजाणेपणकदाग्रहनालिधो
तेमेलेनहि हवेत्रीजोजीवअपूर्वकर्णकरीने समकितपामे
सुखिथाए इतिउपनयसंपू०॥ इतिप्रथमकर्णपूर्णः॥ १ ॥
हवेबिजोअपूर्वकर्णनोस्वरुपदेखाडेछे ॥ अपूर्वके०॥ पूर्वे
एवाभावकोइकालेआव्यानथि विसेषनिर्मलभावेहोय
स्यामाटेजेजेजीवने समकितपामवूंहोय तेजिवनेएवाभा
वहोयतेप्रथमयथाप्रवर्त्तिकर्णथकि अपूर्वकर्णसुधिजातां
रस्तामेअसंख्यातियोकाष्टियोछेपरंतुकमपेडीटिकामधेत्रि
सगवेखिछे तेकाष्टियूंके०॥ पावडियूंकहिए तेटलांअधवी
सायनांठेकाणांछे इहांविचारघणोछे परंतुआग्रंथनेविसे
विवहारनयनोपूरुतावशेषछे माटेइहांवातवर्णविनथीवि
सेषजोविहोयतो श्रीकमपेडीनीटिकाथकिजोजो हवेजे
यथाप्रवर्त्तिकर्णनेविषेजेसातकर्मनिस्थितिएककोडाकोड
सागरोपम तेमधेएकपल्योपमनोअसंख्यातमोभागओ
छिराहिहाति तेमधेथकिएकमूहूर्तखपावे तारेअपूर्वकर्णथा

य तारेअपूर्वनामविर्यउदेरे पछेइहांथकिऽपूर्वनामामोघ
रखेइनेअगाडिगंठीउपरजाए तिहांजईनेगाठीनेविदारे
गंठिभेदतिहाअनिवृती कर्णथाए तिहांपूर्वेरहेलाकर्मते
मांथकि एकमूहूर्त्तस्थितिखपावे तिहाअनंतानुबधि चो
कडीतथामिथ्यात्वमोहनी एपांचप्रकृतिउदीयेआविरुधे
विपाकेतथापरदेसे अंतरमूहूर्त्तमात्रपंचप्रकृतिउपसमावे
तेमाटेएहनेउपसमसमकितकहिये तेउपरद्रष्टांतदेखा
डेछे जेमकोइखारीभोमिनादावानलनिपरेके० ॥ जेम
कोईकदावानलबलतो २ आवे एमकरतांआगेखारीभो
मिआवितेखारीभोमिनेविषे त्रखलाप्रमुखकांईछेनहि जे
तेनेबाले तेमइहांखारीभोमसमानसमकितभोमिकहिये
अनेदावनलसमान मिथ्यात्वकहिये तेजेमदावानलनी
अग्नीखारीभोमीएआवतांरोकांणी॥आपसुंआपउपसमी
तेमइहामिथ्यात्वपणसमकितभोमिकायेप्रवेशकरीसकेन
हिलेपणआपसूआपउपसमे एदृष्टांतजाणवो॥१॥एमजीव
उपसमसमकितपामे तेउपसमसमकितमांहे शुभप्रणा
मेमिथ्यात्वमोहनीना त्रणपूंजकरे एकसूधपूज॥१॥बीजो
अर्धसुधपूज॥२॥ त्रीजोअशुधपूंज॥३॥उपसमसमकितने
अते शुधपूजनोउदयथायतो क्षयोपसमसम्यक्तकहीएअ
र्धसुधपूजनोउदयथायतो मीश्रगूणठाणूत्रीजूजाणवु अ
शुधपूजनोउदयथायतो मिथ्यात्वकहीए जेमकोद्रवधां

ननात्रणपूंजकरीए एकछोतरांकाढीनेपूंजकरे बीजोपूंज
खांडीनेएमनोएममूक्यो त्रीजोपूंजअशूधके०॥ कोद्रराव
णखांडया अमजळनोदृष्टांत एकजळनिरमळकर्यूं बीजूं
थोडुंनिरमळ त्रीजुंदूर्गंधव्यापी एदृष्टांतेशुधजळते सम
कीतमोहनी अर्धशुधतेमीश्रमोहनी अशुधतेमिथ्यात्वमो
हनीजाणवी हवेउपसमसमकीतआदि देइने समकीत
नाघणाभेदछे पणउपसमअधिकारसमाप्त॥१॥ हवेक्षयो
पसमकहेछे तेक्षयोपसमविचित्रप्रकारनुंछे तेकर्मनाक्षयो
पसमनाघणाभेदछे ज्ञानावर्णिकर्म॥१॥ दर्शनावर्णि॥२॥
मोहनी॥३॥ अंतराय॥४॥ एच्यारकर्मनोक्षयोपसमथाय
छे पणइहांमोहनीकर्मनोअधिकारछे जेदर्शनमोहनीकर्म
नाक्षयोपसमथकी जीवसमकीतपामे तेमाटेविचित्रपणुंछे
बहूविधजनागमेके०॥ जिननाआगमसिद्धांतनेविषे बहू
विधके०॥ घणाभेदकीधाछे एटलेचोथागुणठाणानुं सम
कीतजुदूं अनेपांचमागुणठाणानूंपण समकीतजूदूं तथा
छठासातमागूणठाणानूं समकीतजूदूजाणवूं जदपिसम
कीतनी रुचीजोतांतोएकजभेदछे तोहेपणकर्मक्षउप
समादिभेदेकरीने समकीतनाघणाभेदथायछे तेकिया ए
कप्रकारेसमकीतते श्रीअरीहंतभगवाननावचनपररुची
जेअरीहंतभगवंतेकह्यूं तेसत्यछे एवूंएकाश्रिततते तत्वरु
चीकहीए एचोथागूणठाणाथीमांडीने संग्रहनयनेमते ए

कप्रकारेसमकीतकहीए हवेकेटलेप्रकारे समकीतकही
एतेकहेछे एकद्रव्यसमकीत॥१॥ बीजूंभावसमकीत॥२॥
जेद्रव्यसमकीत जेजीवादिनवपदार्थने सम्यक्प्रकारेजा
णीजाणीनेसदहे तेद्रव्यसमकीतकहीए ॥यदूक्तं॥ जीवा
इनवपयथे ॥ जोजाणेइतसहोइसमतं॥ भावेणसदहंतो ॥
श्रयाणमाणेविसमत॥१॥ जीवादिकनवतत्वनेजाणे तेने
समकीतकहीए भावेणके०॥ भावेकरीनेसदहतोथकोजे
जीव श्रयाणमाणेके०॥ नवतत्वनेनयनिक्षेपेकरीनेनजाण
तो पणसमकीतछे एगाथाऽर्थः ॥ जेभावसमकीतते न
वतत्वनाभेद नयनिक्षेपेकरीने सम्यक्प्रकारेजाणीनेसद
हे॥ तेभावसमकीतकहीए॥२॥ वलिनिश्चेव्यवहारेकरीने
बेप्रकारेसमकीतजाणवूं तेजीवनूंज्ञान॥१॥दर्शन॥२॥ चा
रित्र॥३॥तेमांशूभपरीणामतेनिश्चेसमकीतकहीएइत्यादि
कसमकीतकेवलिगम्यजाणवूं छदमस्थजाणीशकेनहींश्र
रुपीपणामाटे हवेवव्यहारसमकितते संवेगादिकनाश्राचा
रेकरीश्रोलखायतेवव्यहारसमकितकाहियेतेनुस्वरुपश्रा
गलकहिशुं ॥२॥ वलीनिसर्गनेउपदेश एबेप्रकारेजाणवुं
तेहनीसर्गके०॥ स्वभावकाहिये गुरुनाउपदेस विनाजे
जीवपोतानीमेलेउपदेशपामे॥तेनिसर्गसमकितकहिये ते
उपर मार्गनो दृष्टांतजाणवो जेमकोइक मारगभूल्यो
होय तेपोतानीमेलेजमार्गजाणे बिजोपूरुपकोइनाकीधा

थिमार्गजाणे।तेमइहांगुरुनाउपदेशविनासमकितपांमेतेने निसर्गसमकितकाहिये बिजोगुरुना उपदेशेसमकितपा मे तेनेउपदेशसमकितकहिये वलित्रणप्रकारेसमकित कह्युंछेएककारकसमकित ॥१॥ बिजुंरोचकसमकित॥२॥ त्रिजुंदिपकसमकित॥३॥ कारकसमकितसिद्धांतमांहिभा वकह्योछे तेभावनेअनुंसारेक्रियाकरे जेमसर्वप्राण॥१॥ सर्वभूत॥२॥सर्वजीवा३।सर्वसत्वनहणे॥एटलेछकायनाजी वनेहणेनाहिहणावेनाहिहणतानेभलोजाणेनाहि॥मनवचन कायायेकरीने एहवानवकोटिनापछखांणपालनारसाधूने कारकसमकितहोय।जसुमतिपासाहितंमुणातिइतिवचनात् ॥१॥ हवेबिजुंरोचकसमकितते जिवादिपदार्थजाणीनेनि रापराधनिरपेक्षपणेसंकलपीने त्रसादिक जिवनेहणेन हि जथाजोगचोथे पांचमेगुंणठांणेरोचकसमकितकाहियेए बिजुंसमकित॥२॥ हवे त्रिजुंदीपकसमकित पोतेमिथ्या दृष्टिथकोपरजीवनेजीवादिपदार्थनूंस्वरुप सिद्धांतनेअनु सारेसमझावे समकितादिगुणपमाडे तेहनाप्रतिबोध्या मोक्षपणजाय तेवारेवादिबोल्यो जेनेदिपकसमकितते नेशोगुणथाय तेनो उत्तरदेछे जेदिपकसमकितनोपणए टलोगुणछे जेउत्कृष्टिपुन्यप्रकृतिबांधेतोनवग्रेवीकसुधि नीबांधेशामाटेजेउत्सुत्रनिपरुपणानकरेपोतेमिथ्यादृष्टि होय पणपरनेमिथ्यात्वपमाडेनहि अनेनवनिनवादिक

पूर्वेएवि क्रियाअनुंष्टानआकरुं करेतोपणकुलविषियोदेव ताथाय एउत्सुत्रनिपरुपणाकरीनेपोतानाआत्माने तथा परनाआत्माने दूरगतियेघाले एउत्सूत्रनी परुपणानो करनारो महापापीजाणवो तेनीअपेक्षाये दिपकसमकि तवालोघणोजरुडोजाणवो पोतेमिथ्यात्वथको परनेमि थ्यात्वपमाडेनहि एतेजगुणेकरीनेनवग्रेविकेजाय ॥ य दुक्तं॥ जइलगमील्छदिठि॥ गेविजाजावजंतीमो॥ कोस पयमविअसदहंतो॥सूत्रतंमिछिदिधिओ॥१॥ जद्यापिद्वाद शांगीसदहे ॥ एकपदमात्रनसदहेतोसुत्रमांमिथ्यादृष्ठि कह्यो॥ साधुमूलगुणेशुधहोयएटलेसाधुनीक्रियाशुद्धपा ले पणजोउत्सूत्रनिपरुपणानकरे तोनवग्रेविकेजाय ते श्रीभगवतिसूत्रमांकह्युंछेप्रथमसतकेबिजेउदेसे॥तंजहा॥ अहंभंते॥अहंजयभवियदवदेवाणं॥१॥अविराहियसंजमा णा॥२॥विराहियसंजमाणं॥३॥अविराहीयसंजमासंजमाणं ॥४॥विराहियसंजमासंजमाणं॥५॥असणीणं॥६॥धतावसा णं॥७॥कंदप्पीयाणं॥८॥चरगपरीवायगाण॥९॥किलविसि याण॥१०॥तिरीछीयाणं॥११॥आजिवीयाणं॥१२॥अभी योगीयाणं॥१३॥सलिंगाणदंसणावावणगाणं॥१४॥ एए सिणदेवलोगेसु॥उववजमाणाणं॥ कसकाहिउववाएगोय मा॥असंजणयभवियदवदेवाणं॥जुहणेणं॥ भवणवासिसू वोकोसेणं॥उवरीमगेविजयेसू॥ अविराहियसंजमाणंजे

दूणेणं॥सुहमेकप्पेउकोसेणं॥सवधासिद्धेविमाणे॥ विराहि
यसंजमाणंजह०॥भवन०॥उकोसेणंसोहमेकप्पे॥उकोसे
णंअचुएकप्पे॥विराहियसंजमासंजमाणं॥ जहण०॥ भव
णवासिसुउकोसेणं ॥ जाइसीथेसुअसणाणं ॥ जहणंभव
णे०॥उकोसेणंवाणवंतरेसुथवसेसासवे॥जह०॥भवणवा
सिसुउकोसेणं॥वोत्छिमितावसाणं॥जोइसीयेसुदपूयाणं॥
सोहमेकप्पे॥ चरगपरीवायगाणं ॥ वेलेलोएकप्पेकिवि
सियाएणं॥ लंतएकप्पे ॥ तेरीछियाणं ॥ सहसारेकप्पे॥
आजियाणं॥अचुएकप्पे ॥ अन्नीयोगीयाणं॥अचुएकप्पे॥
सलिंगिणंदंसणवावणंगाणं ॥ उवरीमगे॥विजयेसु॥१॥
एहनोअर्थकहेछेलेशमात्र॥ असंजयके०॥ चारीत्रप्रमाण
कहितद्रव्यलिंगधारी॥नवियके०॥ देवगतिगमीनयोग्य
द्रव्यदेवजेजीवमनुष्यनिगतिमाहिथकि कालकरीने दे
वताथाए॥तेहनेद्रव्यदेवकाहिए॥एटलेकोइभव्यजीवचक्र
वर्तिप्रमुखनि पूजासतकारबहूमानसाधूनेकरता देखिने
तेबहूमानादिकनेकाजे॥मिथ्यादृष्टिचारीत्रलेई संपूर्णस
माचारीनेअनुसारेक्रियापाले तेउत्कृष्टोनवग्रेविकसूद्धि
जाए पणउत्सूत्रनिपरुपणानकरेतोजाए एश्लोकनोभा
वार्थजाणवो॥ १॥अविराहियसंजमाणंके०॥ अखंडचारी
त्रनापालनारसाधू जघन्यसुधर्मदेवलोकेजाए उत्कृष्टो
सर्वार्थसिधेजाये॥ २ ॥विराहिके०॥ विराधकचारीत्रनोध

णीजघन्यभवनपति उत्कृष्टोसौधर्मदेवे॥ ३ ॥अविराहि
यसंजमासजमाएके०॥अखंडश्रावकनाव्रतपालिने जघ
न्यसौधर्मदेवे उत्कृष्टोअचूक ॥ एकप्पेके०॥ वारमुंदेव
लोक॥ ४ ॥विराहियके०॥ श्रावकव्रतधारीनेजघन्यभव
नपति॥उत्कृष्टोजोतषी॥ ५ ॥ असणिके०॥ असंनियोपंचं
द्रियकोइकअकांमनिर्जराएकरीने जघन्यभुवनपाति॥उत्
कृष्टोव्यंतर॥६॥ धतावसाणंके०॥ भुमीएपड्यांपांदडाना
खानारतपश्विजघन्यभुवनपति॥उत्कृष्टोजोतषी ॥ ७ ॥
कंदपियाणंके०॥ कंदर्पके०॥ परहास्येतेहनेकरीनेनिर्न्ने॥
तेकंदर्पिककहिए ॥ एटलेजेव्यवहारथकिचारीत्रपाले ॥
पणपरनिहास्यमशकरीविपेशेकरे तेजघन्यभवनपति उ
त्कृष्टोसौधर्मदेव॥८॥चरगपरीवयगाणंके०चरकात्रिदडी
परीव्राजकके०कपिलशिष्याजघन्यभुवनपातिउत्कृष्टोब्रह्म
देवलोकपांचमु।तेत्रसाजिवनिदयाविपेशेपालेछे।९।काविसि
याणंके०किल्विपंपापंउत्सूत्ररुपंजेपांतेकुलविपिका।एटले
विवहारथकिचारित्रवतज्ञानादिकना आवर्णवादनोवोल
नारो ॥यदूक्तं॥ नाणसकेवलिणं॥ धम्मायरीयंससंघसा
हूण॥ मायेअवणवाए॥ किथिसीयंभावणकुणइ॥१॥जेज
घन्यभुवनपतिउत्कृष्टुलंतकदेवलोक ॥१० ॥ निरीत्छि
याणके०॥ त्रिजंचगायत्रेसप्रमुखे देसविरतिआदेदेइने
अकांमनिर्जरानाधणिजघन्यभुवनपति उत्कृष्टोसहसा

रश्राठमूंदेवलोक॥११॥ श्रजिवियाणंके० ॥ पाखंडीवेप धारीणं॥गोसालासिष्याणांमिल्यने॥कोइकगोसालीयाने पणश्राजिवकारेछे तथापाखंडीवेपधारीने श्राजीवकाक हिये तेजघन्यभुवनपति उत्कृष्टुंश्रच्युतबारमुंदेवलोक॥ ॥ १२ ॥ श्रन्नीयोगीयाणंके० ॥ श्रन्नीयोगकहिए ॥ विद्यामंत्रादीक ॥ यदूक्तं ॥ दूविहापलुयान्नियो गे ॥ दवेन्नावेयहोइनायव्वो ॥ दवंमिहोइजोगा ॥ विजामंतायभावमिति ॥ १ ॥ जोगचर्णादितंत्रविद्यामं त्र ॥विद्याश्रक्षरानुयोग॥ एटलेंविवहारथकिचारीत्रपा ले पणमंत्रजंत्रादिकेप्रवर्त्ते तेश्रभीयोगीकाकहिये तेजघ न्यन्नुवनपति।उत्कृष्टोबारमुदेवलोक।१३।सलिंगीणंदंसणं वावगाणके०॥ सलिंगीणके०॥ साधुनोवेषधरनारा॥दंस णवावणगाणंके० ॥ दर्शनसम्यक्तव्यापत्रंभ्रष्टं॥ जेखांते दर्शनव्यापनासम्यक्तरहितातेजघन्यभुवनपति ॥ उत्कृ ष्टुनवग्रेविकजाय॥१४॥ एटलेंदिपकसम्यक्तनोएहगुण ॥ जेइंद्रियजघन्यसुखपांमे उतसूत्रनिरुपणानकरे तेमाटे एहदिपकसम्यक्तनोगुणछे एत्रिजुंसम्यक्त॥३॥ एटलेक्ष यउपसमनाश्रनेकभेदकह्याहवेक्षायकसमकितनान्नेदकहे छेएटलेश्रनुतानबंधियोक्रोध॥१॥ मान॥२॥ माया ॥३॥ लोन्न॥४॥ मिथ्यात्वमोहनि॥५॥ समकितमोहनि ॥६॥ मिश्रमोहनी॥७॥एसातेप्रकारतिक्षयकरीनेक्षपकश्रेणिमां

डे त्यारेक्षायकशमकितकहिये आगलकेदिकसातप्रकृति खपावे पेहेलांआवपुवाध्युंहोय पछिसातप्रकृतिखपावेते नेखंडश्रेणिक्षायककहिये एटलेउपशमत्तेसातप्रकृत्तिउप समावेतेनेउपसमकहिए ॥१॥ अनेक्षयोपशमतेजेसमकि तमोहनीरुपपूंजनोउदययथायसमकितपामेतेक्षयोपसमस मकितकहिए॥२॥ सातप्रकृतिखपावेतेनेक्षायकसमकित कहिए॥ ३॥एत्रणसमकितकह्यां वलिच्यारभेदेसमकित कहिए त्यारेसास्वादनसमकितमेलवीए तेजेमकोइकपु रुषखिरखांडनुंभोजनकरीतुरतवमेतेधणिनेशोसवादआ वे तेमजिवपणउपसमसमकितथकि पडेतोबीजेगुणठाणे आवे तेहनेसास्वादनसमकितकहिए तेहनोकालउत्कृ ष्टोपटआविलीनो जघन्यएकसमयनोजाणवो॥४॥ वली समकितपांचभेदेकहिये त्यारेवेदकसमकितमेलवीये तेवे दसमकितजेसमकितमोहानिक्षयकरवानोएकसमयबाकी रहेअने क्षायक समकित पांमवानो पेलोसमय तेवेदक समकितजाणवुं ॥५॥ हवेएसमकित रेहेवानि स्थीति नोकालकहेछे उपसमसमकितनोअंतर्मुहूर्तकाल॥१॥सा स्वादननोछआवलीकाल॥२॥वेदकनोएकसमयनोकाल ॥३॥क्षयोपसमनो छासठसागरोपम झाझेरानोकाल॥४॥ क्षायकसमकीतनो एकसागरोपम झाझेरानोकाल॥५॥ हवेसंसारनेविषे परिभ्रमणकरतां एकजीवने एवाजेसम

कीतनाभेद तेकेटलीकवारश्रावे ॥उपशम॥१॥ तथासा
स्वादन॥२॥ एवेसमकित उत्कृष्टंश्रावेतो पांचवारश्रावे
क्षायक॥१॥ तथावेदक॥२॥ एवेसंसारमांएकवारश्रावे ह
वेएहनोविरहकालकहेछे॥उपशम ॥१॥ ॥सास्वादन॥२॥
क्षायोपसम॥३॥एत्रणनोविरहकाल उत्कृष्टोश्रर्धपूदगल
परावर्तनहोय जघन्यथीश्रंतरमूहूर्तजाणवूं क्षायकतथावे
दक॥२॥ एवेसमकीतनो विरहकालहोयनहि शामाटेजे
वेदकसमकीतनीरहेवानीस्थितीएकसमानीछेश्रनेसंसार
मांन्नमतां एकजीवएकवार वेदकसमकीतपामे बीजीवार
पामेनहींत्यारेकेनीसाथेविरहकालमेलवीएमाटेएहनेवि
रहकालहोयनहि तथाक्षायकसमकीत श्राव्यापछीजाय
नहि श्रनेश्राव्याविना विरहकालथायनहि एटलामाटेवे
दकतथाक्षायक एवेनेविरहकालहोयनहि एटलेसमकीत
ना स्वरुपनाभ्नेदकीधा पणहेभ्नव्यप्राणी जेनेजेवाप्रकार
नोक्षयोपसमहोयश्रेटलेजेवोक्षयोपसमतेभेदधिरजराषी
ने श्रंगीकारकरवो हेभ्नव्यप्राणियो पोतानीबुद्धि निरमल
राखी शुद्धउपियोगेकरीने समकीतनीरुचि श्राचारप्रमा
णेपालवी हवेजेसमकीतछे तेबीजाजीवने श्रोलख्यामांके
मश्रावे तेनुंस्वरुपकहेछे जेलींगलक्षण इत्यादिकजोया
थकी मालमपडेतेकेहेछे सदहणाचार॥४॥ लींग॥३॥ वि
नय०॥१०॥शुद्धी॥३॥ दोष॥५॥ प्रभ्नाविक॥८॥भूषण॥५॥

लक्षण॥५॥ जत्न॥६॥ आगार॥६॥ नावना॥६॥ स्थान क॥६॥ एवंसडसठबोल समकीतना॥हवेएनो ऽर्थ संक्षेपे देखाडेछे प्रथमच्यारसदहणाकहेछे जीवादिकनवप दार्थनु जथारथपणे नयनिक्षेपादिकेकरीनेअर्थ सम्यक्प्र कारेधारवूं एवीजिवनेशुनप्रणाति तेप्रथमसदहणाकही ॥ १ ॥हवेज्ञान क्रियाशुधवितरागनापितकरवानीखप विशेपेराखे कदापिकोईकालनेयोगे तथाशरीरनायोग थकिकोइदोपणलागे तेनीआलोववानी खपकरे तेवा साधूनीनक्तिबहूमानकरवूं तेबीजीसदहणा ॥२॥ उसन्ना ॥ १॥पासथा॥२॥कुशिलिया ॥३॥कुलिंगीया॥४॥सेसदा ॥५॥एपांचनीसगतीतजवि॥एनुस्वरुपआगलकहीशुएत्रि जीसदहणा॥३॥कुदर्शनीयोगी सन्याशिप्रमुखनीसंगति तजवि एचोथिसदहणा॥४॥

हवेसमकितना त्रण्यलिगकहेछेजेसिद्धांतादिकाजि नागम तेसांनलवानोअनिलाख एप्रथमलिंग ॥ १ ॥ स्त्रीनरतारनासुख देवतादिकनासुख तेनीरीतीएधर्मसां भलवानोराग एवीजोलिंग ॥२॥ देवगुरुनोविनयवियाव च॥बहूमानता ॥ आलसमुकिनेविशेपेकरे एत्रिजोलिंग ॥३॥ जेमधुम्रेकरीने अग्नीनुं उनमानथाय॥तेमएहत्रण लिंगेकरीनेअरुपिसमकितनुमानथाय॥

हवेदशप्रकारेविनयकहेछे॥यदुक्तं॥अरिहंतसिद्धचेइय॥

३॥सुएय॥४॥धम्मेय॥५॥साहू॥६॥वगोय॥आयरीय॥७॥
उवझाय॥८॥पवयण॥९॥दंसण॥१०॥विणउ॥१॥अरीहंत
तेवर्तमानकाले विचरताळेवेएटलेमातानिकुखे आविने
अवतस्या त्यांथकिमोक्षजशे त्यांसुधिवर्तमानकाले वि
चरताकहिए एअधिकार भगवतिसूत्रना बारमासतक
नानवमाउदेसे पंचदेवनेअधिकारेकह्योछे तंजथा॥सेके
णठेणंभंते॥एवंवुचतिदेवाधिदेवागोयमाजेइम॥ अरीहंता
भगवंता॥ऊपणणाणदंसणधराजिवसरवेदेशि॥ सेकेणठे
णजीवदेवाधिदेवा एमांकह्युं जेहेभगवंतदेवाधिदेव ते
केनेकहिए त्यारेभगवंतेकह्युं जेअरीहंतभगवंतनेदेवाधि
देवकहिए एटले अरीहंतनेदेवाधिदेवएकजकहिए जेम
पुणोसोने पंचोतेर तेएकजकहिए तेमअहिंपण जाण
वुं हवेदेवाधिदेवानिस्थितीपूछेछे॥तंजथा ॥ भवियदवदे
वाणं॥केवितियकालधीतिपन्नता॥ गोयमा ॥ जहणेणं॥
अंतोमूहूत्तं॥उकोसेणं॥ तिणिपालियोवमाईणरे ॥देवाणं॥
पुछागोयमा ॥ जहणेणं ॥ संतवासंसताए॥ उकोसेणं॥
चउरासितिपुवसयसहसाइं॥धर्मदेवाणं॥पुछागोयमा॥जह
णेणं॥अंतमूहूत्तो॥उकोसेणंदेसुणापुवकोडिदेवाधिदेवाणं॥
पुछागोयमाजहणेणं॥ बावतरीवासाए ॥ उकोसेणंचउरा
सितिपुवसयसहसाई॥भावदेवाणं॥पुछागोयमाजहणेणं॥
दसविशसहसाए ॥ उकोसेणंतेतिसंसागरोपमइतिभवि

यटवतिके०॥ जेमनुष्य ॥ तथातिर्जंचपंचंद्रिय ॥ एवेगति
मांहिथकि॥जेदेवताथनारहोय तेनेद्रव्यदेवकहिए तेनि
स्थितिजघन्य अंतरमूहूर्त उत्कृष्टितिनपल्योपमनी
स्थिति एटलेमनुष्यातिर्जंचनु तिनपल्योपमनुं आरखु
त्यांसुद्धिद्रव्यदेवकहिए नरदेवतेचक्रवर्ति कहिए तेआ
वखापर्यंतनरदेवकहिए धर्मदेवतेसाधुकहिए तेजघन्य
अंतरमूहूतऊत्कृष्टो देशेउणुपर्वकोडनिस्थिति ज्यांथ
किचारीत्रलिधु त्यांथकिधर्मदेवकहिए देवाधिदेवअरी
हंतभगवतकहिए तेहनिस्थितिजघन्य ७२ वर्षनि उत्
कृष्टिचोरासिलाखपूर्वनि स्थिति एटलेआवखा पर्यंत
अरीहंतभगवंतकहिए त्यांसुधिपुजनिककहिए॥एटलेको
इककेछेजे अरीहंतभगवंतनेकेवलज्ञान उपजे तथाचा
रीत्रलिधुंत्यारपछि पूजनिक कहिए॥ तेजुठुं ॥जेदिवशे
मातानीकुक्षेअवतरयाउपन्या त्यांथकिपूजनिकअरीहंत
भगवंतविचरता कहिए वलिकोइवादीबोल्यो जेअरीहत
भगवत गृहस्थावस्तानेविषे होय त्यारेसाधुनिर्ग्रंथपच
महाव्रतनापालनारा वादेनमस्कारकरे के नकरे एवादि
नुवचन एनोउत्तर ॥ जेवादवूनमस्कारकरवो तेनाप्रका
रवे एकद्रव्यथकि विजोभावथकि एवेप्रकारछे जेद्रव्यथ
कीवांदवु तेपंचांगिप्रणाम तथाद्वादशवर्त्त्यादिकवांदवु।१।
जेभावथकिवांदवूं तेमननाशूभप्रणामेकरीनि तथानमोत्र

रीहंताणंइत्यादिकनोकारगणवेकरीनेवांदवूंतेभाववंदनक हिए तेज्यांसुधिअरीहंतभगवंतगृस्थावस्तामांहोयत्यांसु धिसाधुभगवंतनेवांदे जेमगुरुशिष्यने नमोलोएसव्वसाहू णं इत्यादिकपदगणवेकरीने भगवंतनेवांदेछे पणखमा श्रमणद्वादशवर्त्यादिकवंदणेकरीने द्रव्यवंदनथिनथिवां दतातथातेमजव्यवहारजाणवोनमोअरीहंताणं एहपदे अतितअनागतवर्त्तमानकालनासर्वे अरीहंतभगवंतने स दासाधुवांदेछे पणजेदिवसेमातानिकुक्षेआविनेअरीहंत भगवंतअवतरघा त्यांथकिचवनकल्याणकादिकेकरीनेपू जनिकविशेषप्रकारे चोसठइंद्रमलिनेपूजेछे तेकारणमा टेमातानीकुक्षेअवतरया एटलेमनुष्यपणामाटे श्रीअरी हंतभगवंतविचरताकहिए त्यांथिजथाजोगेविनयकरवो घटे मोक्षनेऽर्थे ॥१॥ सिद्धकहेतां॥ आठकर्मनेक्षयकरीने मोक्षेपोहोच्या॥ तेसिद्धकहिए ॥२॥ चेइय॥ श्रीअरीहंत भगवंतनिप्रातिमा ॥३॥ श्रूतकहेतां॥ समायकादिकसिद्धां त॥ तेहनोविनयकरवो ॥४॥ धर्मके०॥ चारीत्रधर्मक्षांता दिकजाणवूं ॥५॥ तेधर्मनोआधि०॥२॥ साधुवर्गपंचमहा व्रतनापालनार॥६॥ आचार्यछत्रिसगुणेविराजमान॥७॥ उपाध्यायपचविसगुणेकरीनेसहित ॥८॥ प्रवचनके०॥ संघकहिए ॥९॥ दंसणके०॥ सम्यक्तकहिए ॥१०॥ एद शनोविनयकरवो॥ तेविनयपंचप्रकारेजांणवो॥भक्ति॥१॥

बहुमान ॥२॥ गुणस्तुति ॥३॥ अवर्णवादनोनाश ॥४॥ आशातनापरीहार ॥५॥ भक्तितेबाह्यद्रव्येकरीने ॥ तेध नखरचवेकरीने॥ पतिके०॥ सेवाकरेतेभक्तिरुपविनयक हिए॥ जेमउदायनादिके ॥ श्रीअरीहंतभगवंतनीत्रधाम णिनासाडिबारलाखसोनइयानुदानआप्यूतेभक्ति ॥१॥ बहुमानतेहृदयनेविषेघणोप्रेम ॥ तेबहुमानकहिए ॥२॥ गुणस्तुतितेछतागुणनुंप्रगटकरवूं॥ जेमश्रीअरीहतनाजे गुणहता॥ पणश्रीअरीहंतनु क्यां ठेकांणु होए ॥ तेथी श्रीअरीहंतभगवंतनिप्रतिमा तथादेहरांकरावीनेअरीहं तभगवंतनोगुणप्रगटकरवो॥श्रीअरीहंतनिप्रतिमादेखि नेविजादेवनिमूर्त्तिआंखिदीसेछे॥वलिसाधूमहापूरुषएक लाजताहोए त्यारेकोइकजांणेजेएमहापूरुषछे अनेघणा कजीवतोजाणेनहि घणाश्रावकश्रावीकासाथेहोय त्यारे जाणेजेकोइकमोटापूरुषछे एमअनेकप्रकारेगुणीनागुण प्रगटकरवाएगुणस्तुतिरुपविनयजाणवोसहि ॥३॥ कोइ आवर्णवादेबोलतोहोयतोतेनुंनिवारणकरवुं तेआवर्णवा दनोनाशरुपविनय॥४॥असातनातेतांबूलमैथुनादिकवर्ज वुं तेअसातनापरीहाररुपविनयकाहिए ॥५॥ एअरीहता दिकदशनोपांचप्रकारेविनयकरवो ॥१०॥

हवेशुद्धिके०॥ सम्यक्तनित्रण्यशुद्धि ॥ एकमननीशुद्धि ॥१॥ बीजीवचननीसुद्धि ॥२॥ त्रिजकायानीशुद्धि ॥३॥

जेजिनतथाजिननासिद्धांतादिक विनाविजुंसर्वेजुठुंएवुंम
नमांचिंतववूं तेमनशुद्धि ॥ १ ॥ जेश्रीतिर्थंकरनिभक्तिवि
नयेथाए ॥ विजानिभक्तिएशुंथाएएवुंमुखेकहेवूंतेवचनशु
द्धि ॥ २ ॥ जो छेद्योभेद्योशरीरदूखपामे तोपणाविजादे
वनेननमेतेकायशुद्धि ॥ ३ ॥

पंचगयदोसके०।सम्यक्तनांपांचशंकादिकदूषणटालवां
आठप्रभावके०।आठप्रभावकपूरुषाजिनसासननादिपावना
रजाणवा॥यदुक्तं॥पावयणी॥१॥धम्मकही॥२॥वाई॥३॥ने
मितिउ॥४॥ तवसीय॥५॥विद्या॥६॥सिद्धायं॥७॥कइ॥८॥
अठेवप्रभावग्गभणीय॥ १॥प्रवचनिके०॥वर्त्तमानकालेजे
सिद्धांतादिकनो यथार्थऽर्थजाणवो॥ तेप्रवचनीप्रथमप्र
भावक॥१॥ धर्मकथानंदिपेणनिपरे॥ विजोप्रभावक॥२॥
वादकरीनेजथार्थपणेजीनसासनथाये॥ तेवादित्रीजोप्र
भावक॥३॥ जीनसासननेनिमितेनिमितकहे॥ तेभद्रबाहू
निपेरेनिमित्तकचोथोप्रभावक ॥ ४॥ क्षमासहिततपश्वीपं
चमोप्रभावक॥५॥ विद्याके०॥ मंत्रनेजोगेजिनसासनने
दिपावे जेमवेरस्वामीछठाविद्यापूरुषप्रभावक॥६ ॥ सि
द्धके०॥ अंजनादिकप्रयोगेकरीने॥ जिनसासनादिपावे ॥
कालकाचार्यनिपेरे तेसिद्धपूरुषप्रभावकसातमा॥७॥ क
इके०॥ कविश्वरजेनवनवाकाव्यकरीराजादिकरिझवे ध
र्मदिपावेतेआठमाकविप्रभावक ॥८॥ एआठप्रभावकजा

एवाएमतिर्थजात्राकल्याणमहोत्वछ दिक्षामहोत्छवप्रमु
खकरीनेजिनसासनदिपावे तेपणप्रभावककहिए -
भूपणके०॥सम्यकना पांचभूषणजाणवांतेवंदनपचखाण
प्रमुखजैनक्रियाविषेडाह्यापणुं॥ तथाकुशलपणु॥तेप्रथम
भूषण॥१॥ वहूश्रुतगीतार्थादिकनुंसेववूंतेतीर्थसेवारुपवि
जुभूपण॥२॥ जेगुरुदेवानेभक्तिकरेतेभक्तिरुपत्रिजुभूपण
॥ ३॥ जेदेवतादिकनोचलाव्योचलेनहि एअचलरुपचो
थुंभूपण ॥४॥ तेथकिघणाजिवधर्मनिअनुमोदनाकरे ते
प्रभावनारुपपांचमुभूपण ॥५॥

लक्षणके० ॥ सम्यक्तनां पांच लक्षण जेणेकरीस
म्यक्तओलखाय तेलक्षणकहिए जेमअग्नीनुं लक्षण
न्यायशास्त्रने मतेउष्नस्पर्शत्वं ॥ अग्नीत्वं धुम्रलिंगत्वं
अग्नीनुं लक्षणते उष्णस्पर्श जाणवो नेअग्निनुलींग
ते धुम्रजाणवो तेमसम्यक्तनुं लक्षण तेसमसंवेगादि
कपंचजाणवाने कहेछे उपशमजे पोताना वेरीउपर
पणप्रतिकुलपणु चितवेनहि तेउपशमएवुंलक्षणकाहिए
कोइकवादिकेहेछे श्रीभगवती सुत्रना सातमासतके ॥
नवमाउदेसानेविषेवारुणनामावर्णागनटु॥ श्रीचेडामहा
राजनासेवककुणिकनिलडाइमधे॥ आशुरुतेजावमीसी
मीसीमांणेके०॥कोपकरीनेवेरीनेहण्योदिसेछे॥सम्यक्द्द
ष्टिश्रावकबारव्रतधारी छठ्ठनेपारणेकरतांपण समरुप

लक्षणतोजणातुंनथी जोअंतरंगउपशमहोततोपंचेंद्रिय मनुष्यने हणतानहि तेने सिद्धांतिकउत्तरदेछे जेतेंकह्युं तेसाचूं पणसांभलजो वारुणनामावरणांगनटुआने अं तरंग उपशमनहोततो एकअवतारीपणेसौधर्मदेवलो केउपजतानहि जेपंचेंद्रियनो घातकरचोतेतो अनुता नवंद्धि क्रोधादिकपणेनथिकरचो जोअनुतानवंद्धिक्रो धादिकपणेकरचोहोततो एकाअवतारीपणे सौधर्म देवलोके उपजतानहि एहकालेकरीने निश्चयअं तरंगे उपसमरुपलक्षणछे जद्यपिसम्यक्तदृष्टि तथा मिथ्याद्रष्टी एवेजणा सरखीक्रियाकरेतोपण सम्यक्त द्रष्टी शुभफलपामे मिथ्याद्रष्टी अशुभफलपामे जु आनेएठेकाणे वरुणांगनटुओ मनुष्यनोघातकरीने ए कावतारी सौधर्मदेवलोकेपहोतो अनेतेहनोवयरी मनु ष्यनोघातकरी नरकादिकनेविपेपहोतो इहांपरिणामनो भेदजाणवो जेवो २ परिणामहोय तेवो २ कर्मनोवंधपडे एसम्यक्तनुंजअंतरंगउपशमरुपलक्षणजाणवुं॥१॥ हवेबी जुंलक्षणसंवेगरुप ॥संवेगं०॥ मोक्षनोअभिलाप इच्छा कहीए।संवेगत्वनामकिक्षाअभिलापत्वं ॥ मितिवचनात् ॥ वलिश्रीउतराध्ययनसूत्रना ओगणत्रीसमा अध्ययनने विषे प्रथमएहपुछयुं ॥ संवेगेणंभंते ॥ जीवेकिंजणाईय इ संवेगेणं॥ अणुत्तर॥ धम्मस॥ धंजणायईअणुत्तराए ध

म्मसधाये ॥ सवेगहवामागत्छ ॥ इयनंताणं ॥ वधिकोह मानमायालोभे ॥ पवेईनवलकम्मनवंधई ॥ तपवइपंच णमित्छत विसेहिकाउणंदंसणाराहरो ॥ नवेदंसणविसु द्धाए ॥ अत्छेगइएतिणेवभवगाहणेण सिझ्झईवुझ्झई दं सणसोहिएअविसुधाए तंचपुणो ॥ नवगहणंनाईकम्मे ॥१॥ सवेगेणंके०॥ संवेगमोक्षाभिलापरुप॥ सम्यक्तनुं लक्षणते अंगीकारकरीनेजीवशु ॥ किंजणइके० ॥ सोगु णप्रगटकरे॥एप्रश्न ॥ एनोउत्तरढेछे॥ संवेगेणंअणुत्तरं ॥धम्मसद्धंजणअइके० ॥जेनीउपमानहोय॥ अणुत्तरंए हविधर्मके० ॥श्रुतधर्मतथाचारीत्रधर्मनेविपे अधातेधर्म करवानेविपे अत्यंतअभिलापउपजावे अणुतराएह ध म्मसधाए संवेगहवामागछइके०॥उत्कृष्टि सुतचारीत्र धर्मनासवेगहवके०॥सिघ्रआगच्छतीके०॥ उत्कृष्टोसंवे गमोक्षाभिलापप्रतेपामे त्यारेउत्कृष्टिदर्शनानि आरा धनाकरे देवगुरुनीभक्तिअत्यंतकरे जेश्रीअरीहंतभगवं तनी वधामणीलाव्यो तेनेसाढिबारलाखसोनइयाआ प्या श्रीअरीहंतजीननेवणादिठेएटलुं धनखर्च्युं तोश्री अरीहंतजिननेदिठेतोकेटलुकधन खर्च्युहशे जेमकोइक देशमुलकजमाडे तेमध्येशाकमांहि १०१ एकसोनेएक रुपीयानांमरचांनुं खरचथाय तोत्यांसुखडीनोशोसुमार रह्यो तेमत्यांसाढिबारलाखसोनइया वधामणीआपीतो

बीजाधनखरच्यानिसिवातकहेवी. श्रीउद्दायन प्रमुखेतो श्रीअरीहंतभगवंतनीदेशना सांभलीने तत्कालचारीत्र लीधुं श्रीश्रेणीकश्रीकृष्णवासूदेव प्रमुख पोतानाभोग कर्मनेउदये चारीत्रलेइनशक्या तोपणसंवेगगुण वधे थके चारीत्रना बहूमानताएकरीने जेकोईचारीत्रले तेनी घणीपेरे साभ्यकरे इत्यादिकगुणआवेथके अनुतान बंधिक्रोधमानमायालोभनोक्षयकरे नवंचकमनवंधिके० पापानुबंधिकर्मनवां नबांधे तपचइयंछणंमित्छ तविसो हिकाउणं दंसणाराहएभवंतिके०॥ संवेगप्रतयउसंवे गनीमित्तिउ ॥ मिथ्यात्वनिशुद्धिकरीने दर्शननोआरा धकथाए ॥ दंसण सोहिएयणंवसुथाई ॥ अछगइ एतेणेव ॥ भवगाहणेणं ॥ सीझ्झइबुझ्झइके०॥ दर्शननी शुद्धिकरीनेविशुधाएके०॥ अत्यंतनिर्मलपणे केटलाकते हजभवनेविषे सिद्धबुद्धथइनेमोक्षेजाय॥ दंसणसोहिएय ण॥ विशुधाएचपुणोनयमहणंनाइकमइए॥ दरशनशुद्धि करीने त्रिजोभवउलंघेनहिं॥ १॥ एहसम्यक्तनुंसवेंगरुप विजुंलक्षणजाणवूं ॥२ ॥ त्रिजुंलक्षणसम्यक्तनुंनिरवेदप णु निर्वेदतेसंसारनेबंधिखानारुपजाणे नीवेएणंभंतेजि वेकिंजणजईनीवेएणंदिवमाणुं॥ सतेरीत्छिएसुकामेभोगे सुनिवेयमागछइसव्वविस ॥ एसुविरजई ॥ सवविसए॥ सुविरजमाणे ॥ आरंभपरीचायकरेइ ॥ आरंभपरिचाय

करेमांणे ॥ ससारमगावुछुदइसिद्धमगोपडीवनेंपन्नवई॥ जिवनेनिर्वेदगुणतेदेवादिकन्नोगनोत्यागकरीने संसार मार्गनाउदेवधकरीने सिद्धमार्गनेअंगीकारकरे एहसम्य क्तनुंलक्षणत्रिजुनिर्वेद ॥३॥ सम्यक्तनुंचोथुलक्षण अनुकं पाद्रव्यथकि आत्मानिपरनिएमच्यारभेदथाय तेकेम॥ आत्मानिद्रव्यअनुकपा॥ १ ॥ पोतानाआत्मानिभावअनु कंपा ॥२॥ परआत्मानिद्रव्यअनुंकपा॥३॥परआत्मानि भावअनुकंपा॥ ४॥ पोतानाआत्मानेक्रोधादिकेकरीने वि षयादिकनेप्रयोगेकरीने आपघातेमरे तेद्रव्यअनुकंपापो तानाआत्मानीनकरी।पणपोतानाआत्मानिद्रव्यहिंसाकरी वस्तुगतेतोक्रोधेकरीनेमरे तेणेपोतानाआत्मानिद्रव्यअ नेभावअनुकंपानकरी केवल पोतानाआत्मानिद्रव्यभा वबेभेदेहसाकरी।जेकोइकजीवव्रतपचखांणराखवानेकाजे आपघातकरीने मरेतो व्यवहारनयनेमत्ते द्रव्यहंसापो तानाआत्मानिकहि निश्चेनयेतोपोतानाआत्मानिद्रव्य भावे अनुकंपाजकरी वलीजेकोइलोकविरुद्धकामकरे ए लोकनेविषे अपजसनिंद्यादिक तथाताडनादिकपणपामे तेणेपोतानी द्रव्यअनुकंपानकरी जेन्नयपामिने लोक विरुधादिककामनकरे तेणेपोतानीद्रव्यअनुकंपाकरी ए द्रव्यअनुकपानोप्रथमभेद॥ १॥ पोतानिभावअनुकपाते देवगुरुधर्मनिपरीक्षाकरीने साचोधर्मअंगीकारकरे खो

टोधर्मछांडे जेमशुकदेवपरीव्राजक शुदर्शनादिकनिपेरे वलिपोतानाव्रत्तपचखांण श्रीअरिहंतभगवंतनिआज्ञाए पाले तथाकष्टपडेपणमुकेनहिं तेनेपोतानीभावअनुकंपा कहिये एबिजोभेद २ हवेपरजिवनीद्रव्यअनुकंपाकहे छे जेछकायनाजिवना बाह्यप्रांणउगारवा तेद्रव्यअनुकं पाकहीये॥३॥ जेसाधुमहापुरुपछे तेतोपोतानाआत्मास रीखा छकायनाजविनेजाणेछे तेनेउपगारवानिघणी जखपकरेछे तेनेद्रव्यपरदयाकहिये तथाभावपरदयाते जेपरजिवने समकितादिकधर्मपमाडिने मोक्षेपोच.डुंएवा जेअद्यविसाय तेनेभावअनुकंपाकहिये॥४॥एचोथुअनुकंपा लक्षणजाणवुं॥४॥हवेआस्तालक्षणपांचमुं जेवर्त्तमानकाले पंचांगीभाव सम्यक्तप्रकारेसदहे जेअरीहंतभगवंतेभाव प्रकाश्यो तेसर्वप्रमाणछे एवूमनवचनकायायेकरीनेसदह वूंतेहनेअनुसारेप्रवर्त्तवूं एहपांचमुंलक्षण॥५॥ एटलेस मकितनापांचलक्षणकह्यां तथालिंगपणपूर्वेकह्यांछे सि द्धांतनुसांभलवूं अतिशेरागेतेनेलिंगकाहिए एलिंगलक्ष णनोभेदजाणवो ॥

छविहाजयणाके० ॥ अरीहंतभगवंतनी प्रतिमा मि थ्यात्वीएग्रही होय तेने वंदनादिकनकरवुं एजतनाक हिए तेहनाछप्रकारछे तेकिया॥वंदन॥१॥ नमण ॥ २॥ दान ॥३॥ अनुप्रदान॥४॥ आलाप ॥५॥ संलाप ॥६॥ए

नामेछजतनाजाणवि वंदनते बे हाथजोडवा तेवंदनक हिए ते न करवुं ॥ १ ॥ नमणतेश्रन्यतिर्थादिकने ॥ धर्म वृद्धिदेखिनेमस्तकननमाववूं॥ तेनमण ॥२॥दानतेभक्ति एकरीनेदानदेवूंनही ॥ ३ ॥ वार२श्रन्यतीर्थादिकने धर्म बुद्धिसुपात्रजाणीनेदानदेवूं तेश्रनुप्रदानकहिएते नकरवुं ॥४॥ श्रनुकंपादिकनेहेतुयेदानदेवूनिषेधनाथि ॥४॥ मिथ्यादृष्टिनेकारणविनाअणबोलाविबोलाववु तेएकवारबोलाववू तेआलापकहिए ॥५॥वार२बोलाववुतेसलापक हिए ॥६॥ एछजतनाकहि ॥

हवेछश्रागारकहिएछे जेजेसम्यक्तमाहेछश्रागारे करीने सम्यक्तभागे नहि बाह्य मिथ्यात्वकरतांथकां भागेनहिते ॥ रायाभियोगेणं ॥ १ ॥ गणाभियोगेण ॥ २ ॥ बलाभियोगेणं ॥ ३ ॥ देवाभियोगेणं ॥४ ॥ गुरु नीगहेणं ॥५॥ वीतीकंतारेणं॥६॥ राजानगरधणि ॥१॥ गणतेनातयप्रमुखलोकसमुह ॥२॥ चोरादिकनोहठतेबल ॥ ३ ॥ मिथ्यादृष्टिदेव इत्यादिकनोश्रभिजोगके०॥ तेने प्रयोगेकरीनेमिथ्यात्वनोश्राचारकरेतोसम्यक्तभागेनहि मिथ्यादृष्टिमातापिताकुलाचार्यनेनिगहके०॥ पराभवेक रीनेव्रत्तिके०॥ श्रजीवकाकंत्तारश्रटविरोगादिक ॥ दूखेपि डाणोथकोमिथ्यात्वशेवे॥गाथा॥॥श्रागमनु॥ इतिश्रास्यो मिथ्यामितिविभेदक ॥ १४ ॥ श्रनाचारसेवेपणमनथकि

नसेवे एछआगारेसम्यक्तत्र्यागेनहि नगरनेरखोपाकाजे कोटसरिखाआगारछजाणवा ॥६ ॥

हवेसम्यक्तनिछभावनाकेछे मूलभूत ॥ १ ॥ द्वारभूत ॥ २ ॥ प्रतिष्टाभूत ॥ ३ ॥ निधिभूत ॥ ४ ॥ आहारभूत ॥ ५ ॥ भावभूत ॥ ६ ॥ चारीत्ररुपधर्मस्याके० ॥ चारीत्रधर्मरुपवृक्षनुंमूलतेसम्यक्तछे ॥ १ ॥ धर्मरुपनगरनुंवारणासरिखुंसम्यक्तजाणवूं ॥२॥ धर्मरुपमंदिरनुंपायासरिखूंतेसम्यक्तजाणवूंतेप्रतिष्टाभूतत्रतीय ॥३॥ जेमचक्रवर्त्तिनानिधानमांहे सर्वेजातनांरत्नछूटां होय तेसर्वेरत्ननिजात्तनिद्धानमांहेसमाय तेममूलगुण उत्तरगुणरुपछुटांरत्नसरिखागुण तेसम्यक्ततेनिद्धिसरीखुंमननेविपेभावबूं ॥४॥ जेमसर्ववस्तुनो आधारप्रथविहोए तेमसर्वगूणनो आधारएकसम्यक्तछे आधारभूत ॥ ५ ॥जेमअमृतादिकरसनोआधारतेकलसादिक भाजनहोय तेशुतशिलादिकनो रसतेसम्यक्तमां रहेएम एछभावनाएकरीनेनित्येसम्यक्तनिभावनाभावे ॥ ६ ॥

हवेआत्मानास्थानककहेछे प्रथमस्थानकजेआत्मा छे शरिरथकिभिन्नअसंख्यातप्रदेशिज्ञानदर्शनचारीत्रविपर्मय ॥ आकारअनाकाररुपउपयोगमयएवोआत्मा प्रतेशरीरभिन्न एवाअनंताआत्मा व्यक्तिभेदेताजिए सिद्धसंसारीरुपएंकजआत्मातेकारणमाटे श्रीठांणांगे॥ एगे

आय॥इतिवचनप्रमाणात्‌एप्रथमस्थानक॥१॥बिजुंस्थान कनित्यके०॥ आत्मानित्यछे॥ द्रव्यार्थिकनये ॥ अतित अनागत्त ॥ वर्त्तमानकालेअविनासीछे पर्यायार्थिकनये तोदेवतामनुष्यादिकपर्यायनो अनित्यपणेअनित्यछे त्रिजुंस्थानक॥२॥ त्रिजुंस्थानकएआत्माकर्त्ताछेस्वकृतकर्म णाके० ॥ पोतानासुखदूखरुपकर्मनोकर्त्ता एआत्माछे ॥ ३ ॥ तथापोतानाकरयाकर्मनोभोक्ताछेके० ॥ भोग वनारोपणएजआत्माछे॥ ४ ॥ पाचमुस्थानकमुक्तिछे ते आठकर्मरहितथायजिवत्यारेमुक्तिकहिए॥५॥वठूस्थानते मुक्तिनुंसारतेज्ञानदर्शनचारित्रछे तेने आधारेआठकर्म क्षयकरीनेमोक्षजाय॥६॥ एछस्थानकमूकिनांजाणवां.

हवेसमकितनापांचअतिचारकहेछेसंखाके०॥संशयतेबेप्र कारे एकदेशशंका॥१॥ बिजिसर्वशंका॥२॥ जेदेशशंकाते श्रीअरिहंतभगवंतनिप्रतिमा मोक्षनुसाधनछेकेनथि ए देशशंका॥सर्वशंकाते श्रीवित्तरागनोधर्मखरोहशेकेखोटो हशे एसर्वशंका ॥१॥ कंक्षाके०॥ परमतनोअभिलाप कक्षाकहिए वितिगच्छाके० ॥ एकरुंछूतेआगलफलह शेकेनहिहोय अथवासाधुनुमलिनगात्रदेखिने दूगंच्छा करवि तेचिकच्छाकहिए अन्यसंशाके०॥ मिथ्यात्विनिप्र संशाकरविनहि ॥४॥ संस्तवके०॥ मिथ्यात्विनोपरीचय करवोनहि ॥५॥ एपंचअतिचारसहितसम्यक्जाणवू॥

हवे समकितनी दशरुचोकेहेछे ॥ त्यांपहेलीनिसर्गरु चिकेहेछे निश्चयव्यवहारनयेकरी जिवअजीवनवतत्वजा णी आश्रवत्यागेसंवरलहे वितरागेकह्याजेभाव॥८॥ द्रव्यतेद्रव्यक्षेत्रकालनाभावशुंजाणे नामादिच्यारनिक्षेपा जाणेसदहे आपाणिबुद्धिशुसदहे वीतरागानिआपाभावत हतछे एवीसदहणा तेनिसर्गरुचिकाहिये ॥१॥ हवेउपदेशरुचिकहेछे जेएहिजनवतत्वछद्रव्यगुरुउपदेसशुंजाणी नेसदहे तेउपदेशरुचिकाहिए॥२॥हवेआज्ञारुचिकहेछे रागद्वेपमोह जेनागयाहोय अज्ञानमिथ्युंहोयअनेजेअरीहंतदेवे आज्ञाकहितेमांनेनेसदहे तेआज्ञारुचिकाहिए ॥३॥ हवेसूत्ररुचिकहेछे जेसूत्रनानामनंदिसूत्रमांथिलखीएछेअहवात्तंसमासउ॥ दुविहंपन्नंतं॥ तंजहा॥ आवसयं च॥ आवसय॥ वयरीतंच॥ आवसयं॥ वयरीतंदुविह॥ आवसयं॥ वइरीतं॥ आवस्सय ॥ वयरितं ॥ दूविहंपन्नतं तंजहाकालीयं ॥ उकालीयं॥ सेउकालियं॥अणेगावहं॥ पणतंतं ॥ दसवेयालियं ॥ कप्पिआ ॥ १ ॥ कप्पीयं ॥२॥ चूलकप्पसुयं ॥३॥ महाकप्पसूयं॥४॥ उवाइयं ॥५ ॥ रायप्पसेणियं ॥६ ॥ जिवाभिगमो॥ ७॥ पन्नवणा॥८॥ महापन्नवणा ९॥ पमायपमायं ॥१०॥ नंदि ॥११॥ अनुयोगद्वाराइं॥१२॥देविंदत्थओ॥१३ ॥तंदुलवेयालीयं॥१४॥चंदाविजयं॥१५॥सुयभति ॥१६॥ पोरासि

मंडलं॥१७॥मंडलप्पवेसो॥१८॥विद्याचरणविणच्छीत्र्यो ॥१९॥गणिविद्या॥२०॥झांणविभत्ति॥२१॥ मरणविभत्ती आयवीसोहि॥ २३ ॥वियरायसुयं॥ २४ ॥ सलेहणासुयं ॥२५॥ व्यवहारकप्पो॥ २६ ॥चरणविसोहि॥ २७॥आ उरपचखाणं ॥ २८ ॥ महापचखाणं॥ २९ ॥एवमाइशेकिं तंकालिआ॥तंजहा॥उत्तरझयणाइं॥१॥दस्याकल्पो ॥ २ ॥ व्यवहारो ॥३॥ नीसिहं॥ ४ ॥महानीसिहं॥ ५ ॥इसिभा सियाइं ॥६ ॥जबुद्विपपन्नति ॥७॥ दिवसागरपन्नति॥८॥ सुरपन्नत्तीचदपन्नत्ती॥९॥खुडीयावीमाणपवीभत्ती॥१०॥मह ल्लीयाविमाणपवीभत्ती॥११॥अंगचूलिया॥१२॥वंगचूलिया ॥१३॥व्यवहारचूलिया॥१४॥अरणोववाए॥१५॥वरणोववा ए॥१६॥गरुलोववाए॥ १७॥धरणोववाए॥१८॥वेसमणो ववाए॥१९॥वेलंधरोववाए॥ २० ॥देविंदोववाए ॥ २१ ॥ उठाणसूए॥२२॥समुठाणसूए॥२३॥ नागपरीयावलिआ णं॥२४॥नीरयावलीत्र्यो॥२५॥कप्पियात्र्यो ॥२६॥कप्पव डींसियात्र्यो॥२७॥पूप्फियात्र्यो॥२८॥पुप्फिचूलीयात्र्यो॥२९॥ वयेहिदेसात्र्यो॥३०॥ एवमाइतत्छअंगपवीवं दुवालसवीहं तंजहा आयारो ॥१॥सुयगडो॥२॥ठाणं॥ ३ ॥समवात्र्यो ॥४॥विवाहपन्नति॥ ५॥ नायाधम्मकहात्र्यो॥६॥ उपासक दशात्र्यो ॥७॥अंतगडदशात्र्यो॥८॥अणुतरोववाईदशात्र्यो ॥९॥वीवागसूय॥ १० ॥पन्नावागरणाणं॥११॥दीठिवात्र्यो

उत्र्आईतथाठाणंगमध्ये चारसूत्रनानामछे तथाजोगविधिमध्ये आठनामवधतानाजोगछे नंदीसूत्रेपणएवमाई एपाठथीउपदेशमाला प्रमुखसबीतीर्थंकर विराजमान थकाजेथया जेवसूदेवहूंडप्रमुख तेसर्वमानवायोग्य॥ हमणांवर्तमानकाळे॥४५॥आग्यमछे तेनानामकहेछे अगीयारअंगः॥आचारंग॥ १ ॥सूयगडांग॥ २ ॥ठाणंग॥३॥ सम्मवायांग॥४॥भगवती॥ ५ ॥ज्ञाताधर्मकथा॥६॥ उपासकदशा॥ ७ ॥ अंतगडदशा ॥ ८ ॥अनुतरोववाइदशा ॥९॥प्रश्नव्याकरण ॥ १० ॥ विपाकसूत्र॥ ११ ॥एअगीयारअंगजाणवां बारमोअंगदृष्टिवाद जेमांहेचौदपूर्वहतां पणतेविछेदगयांछे बारउपांगनांनाम उववाई॥१॥ रायपसेणि॥२॥जिवाभिगम॥३॥पन्नवणा॥४॥जंबूद्विवपन्नति ॥ ५ ॥चंदपन्नति॥ ६ ॥सूरपन्नति॥ ७ ॥कप्पिय॥ ८ ॥कप्पवडंसिय॥ ९ ॥पुफिय॥ १० ॥पुफचुलीय॥११॥वन्हिदशाओ ॥ १२ ॥ एउपांगजांणवां अथछछेदनांनामकहेछे व्यवहार॥१॥वृहत्कल्प॥ २ ॥दससुतस्कंध॥ ३॥ निशीथ॥४॥महानिशीत्छ॥ ५ ॥जितकल्प॥ ६ ॥अथदसपयनांनानाम चौसरण॥१॥संथारावयनो॥२॥तंडुलवेयाळीयं॥३॥चंदाविजय॥ ४ ॥ गणविजय॥५॥देविदत्थुओ॥६॥ विरकओ॥ ७॥ गछाचार ॥८॥योतीकरंड॥९॥ च्यारमूलसूत्रनांनाम आवस्यक॥ १ ॥दशवैकालिक॥ २ ॥उत्तराध्य

मन॥३॥ओघनीर्युक्ति॥४॥बेचुल्लीकासुत्रनंदि॥ १॥अनुजोग द्वार॥२॥एआगमसर्वनाजोगछेअनेबीजानाजोगनीविधि नथीदिस्तीजेएवाजोगमध्येआव्याछेतेमाटेआग्यमसूत्रनि र्युक्तिन्नाष्यचुरणीटिकाएपंचांगीनांवचनमानेआगमसुणवा भणवानिइछाहोयतेसूत्ररुचिजाणवि॥४॥इहांश्रीन्नगवति नंदिसूत्रमधेगाथाछे जेसूतथोखलोपढमोबियोनिजुति मिसीओ॥तइयोयनीखसेसो॥एसविहिहोईअणुउगो॥१॥ तथाअनुयोगमध्ये नियूक्तोअनुगमकह्योछे॥ समवायां गे॥ सानियूताए॥ इत्यादिकघणीसीखछे॥ तेमाटेपंचांगी नीश्रद्धाराखे तेनेआराधनाछे॥ तेमाटेपंचांगीनिश्रद्धारा खवी हवेबिजरुचिकहेछे ॥ जेजिवगुरुमुखे ॥ एक पदनो अर्थसुणी अनेकपदसदहे ते बिजरुचिजाणवी ॥ ५ ॥ हवेअन्नीगमरुचिकहेछे जेजीवगुरुमुखे सुत्र सिद्धांतअर्थशुंजाणे अनेअर्थशुंविचारसुणवानी न्नणवानि जेनेघणीचाहनाहोय तेअभिगमरुचिजाणवी ॥६॥ हवे विस्ताररुचिकहेछे छद्रव्यजाणेछद्रव्यनागुणपर्यायचारे प्रमाण॥ सर्वनयजाणे॥ एनयप्रमाणशुछद्रव्यसदहे ॥ तेविस्ताररुचिजाणवी॥७॥हवेक्रियारुचिकहेछे दर्शनज्ञा नचारीत्र तपविनयसुमतिगुप्ति ब्रह्मक्रीयासहित आ त्मधर्मशुंजेनेरुचिघणीहोय तेक्रियारुचिजाणवी॥८॥ हवे संक्षेपरुचिकहेछे अर्थमांज्ञानमांथोडोकहे घणोजाणेकुम

तमांनपडे जिनमतमांप्रतित्तमाने तेसंक्षेपरुचिजाणवी
॥९॥ हवेधर्मरुचिकहेछे जेपंचास्तिकायनोस्वरुपजाणे
श्रुत्तज्ञाननेस्वभावेअंतरंगसत्तासदहे तेधर्मरुचिजाणवी ॥
१०॥ एदसरुचिकहि इत्यादिकसमकितनाघणाबोलछे
माटेसडसठबोलेनियमरह्योनहिवलीसमकितनाबोलवी
जाछेआगलकेटलाएककेवाशे॥इतिश्रीसमकितद्वारग्रंथौ
मुनिश्रीहूकमचंदजिविरचित्ते तृतीयोध्यायपरीपूर्णम्॥३॥

एटलेत्रिजाअधिकारमां समकितनुंस्वरुपदेखाडयुं
हवेचोथाअधिकारेदेवतत्त्वओलखावेछे शामाटेजेशुद्धदे
व॥१॥ शुद्धगुरु॥२॥ शुद्धधर्म॥३॥ एत्रणतत्त्वनीसदहणा
होय तेनेसमकितकहिए माटेप्रथमदेवतत्त्वओलखावेछे
देवतेअरीहंतनेकाहिए एटलेअरीहंतके०॥ आठकर्मरुप
शत्रुनेहण्यातेअरीहंतकहियेत्यारेशिष्येप्रश्नकर्युं जेअरी
नामशत्रुनेहणेतेनेअरीहंतकोछो त्यारे राजाप्रमुखघणा
लोकशत्रुनेहणेछेतेनेअरीहंतकहीएएवुंप्रश्नकर्युंहेशिष्य
प्रश्नतेंभलुंकर्युं परंतुतारीसरतस्वजातिविजातिमांपुगी
नहि शामाटेजेतेशत्रुनेहणेछे तेकांइशत्रुनथीकेमजेशत्रुतो
विजातीहोय पणस्वजातिहोयनहि माटेएतोमूर्खछे जेस्व
जातिनोघातकरेछे अरीहंतप्रमात्माएविजातीनोघातक
र्योछेत्यारेफारीशिष्यवलिबोल्योहेस्वामीस्वजातिविजा
तिनीवेंहेचणकरीपणअमेस्वजातिविजातिजाणतानथीमा

टेश्रमाराउपरकृपाकरीस्वजातिविजातिनुंस्वरुपश्रोलखा
वो त्यारेगुरुश्रोलखावेछे जोशिष्यस्वजातिके०॥जेपोतानि
जातिके०॥ जेनेविपेसरखागुणछे सरखालक्षणछेसरखो
स्वभावछेतेनेस्वजातिकहिए श्रनेविजातिके०॥ द्रव्यपण
बीजो गुणलक्षणस्वभावपणबीजो तेनेविजातिकहिए
इहांस्वजातीविजातीनीचोभंगीलगावीनेदेखाडेछे स्वजा
तीनेहणेतेपहेलोभांगो॥१॥ स्वजातीविजातीनेहणे॥२॥
विजातीस्वजातीनेहणे॥ ३॥ श्रनेविजातीविजातीनेहणे॥
४॥एनोश्रर्थः॥हवेस्वजातीस्वजातीनेहणेके०॥जेममोटोम
छनानामछनेगले तेमछेमछजोतांतो ॥ स्वजातीछे पण
शाथकिहणेछे जेक्षुधावेदनिछे जेपुदगलनाघरनीछे तेवि
जातिनेऽर्थेस्वजातिनेहणेछे तेकेमजेकोइराजाबिजाराजा
नुंराज्यलेवाजाय त्यांहांतेराजानेहणे तेदेशनालोभे
राजानेहणेछे तोजूश्रोएप्रतक्षमूर्खछे शामाटेजेदेश
छेतेपुदगलनाभोगमांश्रावेछे श्रनेकर्मपोतानेभोगववांप
डे श्रनेदेशतोविजातिछे श्रनेराजास्वजातिछे तेविजातिने
ऽर्थेस्वजातिनोघातकरेछेतेस्वजातिनाबेभेदछेएकद्रव्यस्व
जाति एकभावस्वजाति तेद्रव्यस्वजातिके०॥ राजानेह
ण्यातेद्रव्यस्वजातिकहिए श्रनेराजानिघातकरचाथीला
ग्यांजेकर्म तेथकिपोतानोश्रात्मासंसारनेविपेपरीभ्रम्रण
करशे तेमाटेएनेभावस्वजातिनोहण्योकहिए एपेहेलोभा

गो ॥१॥ हवेस्वजातिविजातिनेहणे तेनोऽर्थकहेछे स्वजा
तिके० ॥ पोतानोआत्माअनंतगूणेकरीनेसहितछे एजेट
लाजीवछेतेसर्वेस्वजातिछेशामाटेश्रीऊत्तराध्ययनमांकह्यूं
छे जेछलक्षणसर्वेजिवमांलाधे तेकिया ज्ञान ॥१॥ दर्श
न ॥२॥ चारीत्र ॥३॥ विर्य ॥४॥ सुख ॥५॥ उपीयो
ग॥६॥एछलक्षणहोए तेनेजीवकहिए एटलेसंग्रहनयेस
त्तागवेषतां सर्वेजिवसरखाछे तेठाणंगमांकह्युंछे एगेआ
याजीवा एटलेसर्वेजिवनेएकजगवेस्यो माटेसर्वेजीवस
रखाछेमाटेसर्वजीवस्वजातिजाणवाहवेस्वजातिछेतेविजा
तिनेहणे तेविजातिकियो तेनूंस्वरूपदेखाडेछेएटलेविजा
तिके०॥ विजीजातछे तेनेविजातिकाहिए तेपुद्गलास्ति
काय॥१॥ धर्मास्तिकाय ॥२॥ अधर्मास्तिकाय ॥३॥आ
कास्तिकाय ॥४॥ नेकाल ॥५॥ एपांचमां पुद्गलव
र्जित्तचार तेतोहणातानथि अनेपुदगलविशेपण विश्रसा
दिकपुदगलनेहणवानुंकामजरुरनथि एकमिश्रसापुदग
लनेहणवातेनाआठभेदछे तेकहेछे उदारिकवर्गणा॥१॥वै
क्रत्यवर्गणा ॥२॥ आहारकवर्गणा ॥३॥ तेजसवर्गणा
॥४॥ भाषावर्गणा ॥५॥ उस्वासवर्गणा ॥६॥ मनोवर्ग
णा ॥७॥ कार्मणवर्गणा॥८॥एआठवर्गणानांनामजाणवां
बेपरमाणुंभेलाथाए त्यारे द्वणुकखंधथाए त्रणपरमांणु
भेलाथाए त्यारेतणुंकखंधथाए एमअसंख्याते परमा

णुए असंख्यात्तखंधथाय अनंतापरमाणुंये अनताणुखंध थायएसर्वजिवनेगृहेवायोग्यनथि अनेअभव्यथकिअनंत गुणाअधिकपरमाणुंनेलाथाय त्यारे एकउदारिकानिवर्ग णालेवायोग्यथाय॥ एटलेएकएकथिअनंतगुणिअधिक॥ एकथकि बिजीबिजीथकित्रिजीएमअनुंक्रमेसातमाथकि आठमिवर्गणाकार्मणनामिवर्गणाअनंतगुंणीअधीकमल्या थीजिवनेग्रहेवाजोगथाय उदारीक ॥१॥ वैक्रय ॥२॥ आहारक ॥ ३ ॥ तेजस ॥ ४ ॥ एचारवर्गणाबादरछे एमांपांचवर्ण ॥५॥ बेगंधर॥ पांचरस ॥५॥ आठफर स ॥८॥ एविसगुंणछे भाषा॥१॥ स्वास॥२॥ मन॥३॥ कार्मण ॥४॥ एच्यारवर्गणासुक्षमछे एनेविषेसोलगुणछे केमकेफरसनाएनेच्यारहोयएटलामाटे तथाएकपरमा णुमांपांचगुणहोय॥वर्ण॥ १ ॥ एकगंध॥ २ ॥ एकरस ॥ ३ ॥ बेफरस ॥ ४ ॥ एपुद्गलना अनेकविचारछे ॥ एमांनो गुणआत्मामांनथि एपुद्गलमांजछे एटले आत्माथकीभिनगुणठरयाछे माटे एने विजातीकहिए एटलेवर्गणानोघात आत्माकरे एस्वजातीविजातीघात बिजोभांगो॥ २ ॥ हवेत्रीजोभांगोवीजातीस्वजातीघात नामे विजातीके०॥जेपूद्गलकहेताजेकर्मदलतेआत्मानी घातकरेछे तेनोविवरोकहेछे जेआत्मानाआठगुणछे जे अनंतुज्ञान॥१॥अनंतुदर्शन॥२॥ अनंतोअव्याबाध॥ ३ ॥

अनंतुचारीत्र॥ ४ ॥अटलअवगाहना॥ ५ ॥अरुपीगुण ॥६॥अगुरुलघू॥७॥अनंतुविर्य॥८॥एआठगुणहण्या एटले विजातीयेस्वजातीने हण्यो एत्रिजोभांगो॥३॥ हवेचोथो भांगोविजातीविजातीनेहणे एटलेजेमकोइकपथ्थरप्रमू खभिंतादिकउपरछेउपरथकी स्वभावेरडीपड्यो निचेमा टिनांवासणप्रमूख पड्यां हतां तेनोघातथई एटलेपथ्थर पणपूदगलछे माटीनाभाजनपणपूदगलछे एटलेविजा तीविजातीनेहण्यो एचोथोभांगो॥ ४ ॥एचोभंगी कही हवेएच्यारभंगमांहेथी जेविजोभांगोछे तेभांगोहोयते अरीहंतप्रमात्माकहिए इहांविचारघणोछे पणग्रंथगौर वथाय माटेलख्योनथि हवेएवाजेअरीहंतदेव जेअढारे दोषणेकरीरहीत तेनेजिनेश्वर देवकहिए तथाजिनचैत्या णंके०॥ श्रीजिनराजरागद्वेषरहीतते जिनकहिए तत्स बंधिचैत्यानिके०॥ प्रतिमाश्रीवितरागदेवनीप्रतिमानेचै त्यकहिए तथानीग्रंथाके०॥ बाह्यअभ्यंतरगांठरहीतसा धूकहिए तेनीथापनानेनिग्रंथकहिए थापनाचार्यनेपणनि ग्रंथकहिए तथासमायकादिकआगमतथा आदिशब्दथ की संघसाधर्मिकादिकनीभक्ति बहुमानकरवु इषूके०॥ एहजेकह्या अरहचैत्यादिकजेनेविषे शंकाकंक्षादिक रहित आठआचारतेसम्यक्तनुंसाधन जाणवुं जेजिव भद्रिकादिकगूणसाहितअरीहंतभगवंतनोप्रतिमादर्शन

पुजाथकीसम्यक्तपामे तथासाधूनादर्शनादिकथकितथा तिर्थजात्रा श्रीतीर्थंकरभगवंतना पंचकल्याणकभूमि तथाश्रीसिद्धाचलगीरीनारप्रमूखमाहातीर्थनीजात्रा तथा साधर्मिकनीभक्तिदिक्षामहोछवादिक उपधानमालारोपणादिकाजिननामहोछवदेखिने सम्यक्तपामे जेपाम्या होयतेगुणनेवधारे सम्यक्तनिर्मलकरीने चारीत्रपांमीने यावत्मुक्तिपदपर्यंतसाधनथाय निसंकितके०॥ देशशंका॥१॥सर्वशंका॥२॥देशशंका तेवितरागनामार्गनेविपे जेजिवादीककहेतां०॥पदार्थकह्यातेमध्ये एकदेशतेपाणीनेबिंदुएअसंष्यातादिजीवकह्या तथावासिधाननेविपे संष्यातावेरंद्रियकह्या तेशंकानाहिहोयतथाजैनामार्गनामतनेविपे शंकातेसर्वशंकारहित निशंकितवेदाद्योके०॥प्रथमआचार॥१॥निकांक्षितके०॥ जेअन्यतिर्थीतेयोगीकापडीनाधर्मनो अभिलापतेरहित तेबीजोआचार॥ २ ॥ दर्शनस्याके० ॥ धर्मनाफलनोसंदेह तथा साधूनिदुगंछानिंद्याकरेतेरहित ॥ एत्रिजोआचार ॥ ३ ॥ अमुढद्रष्टिलकुतिर्थिकनामंत्रचमत्कारदेखीने ॥ तथा स्वदर्शननेविपे नयनिक्षेपादिक ॥ उत्सुर्गापवादादिकअगाधअर्थदेखीमुझायनहि एअमुढदृष्टिचोथोआचार॥४॥ एचारआचारअंतरंगजाणवा जोनिशंकितादिकबाह्यक्रिया करे तोअनुमानजणाय॥४॥ हवेच्यारआचारबाह्यवृत्ति

करे ॥तेकहेछे॥ जेगुणीतीर्थंकरादिकतथासाधुसाधविप्र मुखचतुर्विधसंघनेगुणिकहिए तेनिप्रसंशाकरवी जेतिर्थं करभगवंतनिप्रतमाभरावितेगुणिप्रसंशाकहिए जेश्रीती र्थंकरदेवदेशांतरनेविपेहोयतेनीप्रातिमाथापिनेतेगुणप्रगट करवातेज्यांहांसुद्धिपोतानाआत्मानासम्यक्तादिकगुणवृद्धि पामेयावतचारित्रगुणअंगीकारकरेछेत्यांहांसुधिद्रव्यस्त वनीमुख्यताछेपछीचारित्रगुणआराधवेकरीनेविनयवयाव चादिकेकरीनेगुणनिप्रसंशाकरे एहप्रवृत्तिरुपपांचमोआ चारप्रधानछे ॥ ५ ॥ जेज्ञानदर्शनचारित्रनागुणसाध तोहोय तेनेसाज्यादिककरवेकरीनेस्थीरकरेश्रीकृश्नवासु देवश्रेणीकप्रमुखे चारीत्रनीसहायकरी एविउदघोपणा करावीसांभलीछे एप्रवृतिरुपछठोआचार॥६॥ वाछल्य ताके०॥ भक्तिरुपजाणवी बाह्यपति२श्रीतीर्थंकरभगवं तनितथासाधर्मीनि यथास्थितपूजासेवादिककरवितेवाछ ल्यतारुपसातमोआचार॥७॥जिनसासननिउनतिकरे घ णाजिवजिनसासननिअनुमोदनाकरे तथाअमारनापड हवजडाविने जेमदिपावेतेसाधुहोय तेउत्कृष्टीतपस्यात थादेशनादिकनिकलायेकरीने अष्टमहाप्रभावककह्याते नीपेरेजिनसासनदिपावे एप्रभावकनामआठमोआचार॥ ८॥ समकितनाएआचारकह्या अष्टोआठसंख्याये सम्य क्तनेनिर्मलके०॥ उजलूंकरवानेहेतेएकह्या एआठआचा

रश्रीउतराध्ययननाअठाविसमामोक्षमार्गाध्ययननेविषे॥ यदुक्तं॥ निसंकियनिकंखिय निवितिगच्छा अमूंणआठ॥ १॥ एएकात्रिसमीगाथा उववुहके०॥ गुणवंतनीप्रसंशा करवी बिजोऽर्थतोजरयोछे श्रावकनेजिनपूजाके०॥ श्री वित्तरागनीपूजानेविषे तथासमायकनेविषे तथापोषधेपो सानेविषे एआठआचारयथायोग्यके०॥ ज्यांहांजेवूंघटे त्यांहातेवूंजोडवु तथामनवचनकायानायोगेकरीने श्रीवि त्तरागनिपूजादिकनेविषेजोडवा आदिशब्दथकिप्रणाति पात्तविरमणादिकवारव्रननेविषे॥सकलके०॥ सर्वेआचार जोडवाजिनपूजायांसम्यक्तनेविषे तथावारव्रतनेविषेपण यथायोग्येजोडवूं एकवित्तरागनिपूजानेविषे निशंकिता दिकआठआचारजोडवातेकेमः ॥ श्रीवितरागदेवमां॥ अनेश्रीवितरागनिप्रतमामां कशोअंतरभेदनथि ए वुंशंकादिकराहित्तपणुहोय तेपूरुपश्रीवितरागदेवनिप्रत्त मानिपूजाकरेअहींशिष्येप्रश्नकरयुं जेवितरागतोअनंतगु णनाधणींछे चोत्रिसअतिशयेकरीनेविराजमान पांत्रिस वाणिगुणनाधणिछे केवलज्ञानभास्कर इत्यादिकअने कगुणेकरीनेसहितछे श्रीवितरागनिप्रतिमामांतो ते मांनोएकेगूणदिसतोनथि तोतमेकह्युंजे श्रीवितरा गनिप्रतिमाने श्रीवितरागमाहिकशो अतरभेदनथि तोइहांशंकामनमाऊपजेछे इहाशिष्यनेउत्तरदेछे जेहे

शिष्यतेंसाचूंकह्युं तेंभलुंप्रश्नपूछ्युं अभिप्रायजाण्या विनाशंकाउपजे तेमाटेतुंएवात्तना अभीप्रायमांसम ज्योनहि जेश्रमेकह्युंजेकशोश्रंत्तरभेदनथि तेश्रभिप्राय सांभळ॥ जेचोत्रिसअतिशयादिगुणतो ॥ भावनिक्षेपामां होय तेजगुणप्रतिमामांहोयतो भावनिक्षेपोजकेहे त प्रतिमाकहेतनहि कशोश्रंत्तरभेदनथिएजेकह्युं तेजे कोईभव्याजिवभद्रिकसम्यक्तदृष्टिदेवदृत्ती तथासाधुनिग्रं थहोय जेकह्युंतेजेपोतानेघटमांउचित्त ॥ मन ॥ वचन ॥ कायानिशक्ति बाळविर्य॥१॥ बाळपंडितविर्य ॥२॥ पंडि तविर्यरुपशक्तितथातेविपुन्यप्रकृतिने श्रनुसारे विद्यमां न श्रीश्ररीहंतभगवंतनिप्रतिमानि शेवाभक्तिविनयबहू मानकरे पुन्यानुबंधिपुम्यप्रकृतिबांधेतेविजमहानिर्जराए करीने उत्कृष्ठपदेवर्त्ततोजिव सिद्धिपामे त्यांश्रीवितरा गनिप्रतिमामां कशोश्रंतर भेदनथि एश्रभिप्रायव चनकह्युंछे वळिजेसरखोगुणने सरखापणुनहि एवूंजो एकांतेकहेतोमिथ्यात्वथाय तेतोपूर्वेश्रीसुगडांगनिसाखे कह्युंजछे तोइहांकशुंकहेवानुकामरह्युंनथि वळिजोतमे कह्युं जेश्रतिसयादिकगुणमाहेलोएकेगुणदिसतोनथि ते वशरसमज्योवाल्यो श्रीतिर्थंकरभगवंतनिप्रतिमामांतो निर्विकारनेत्रप्रमुख संस्थानादिकेशैलेसिमोक्षजावानिश्र वस्था तेनिमूद्रापरमउपसमरसनोश्राकार श्रीतिर्थंकरभ

गवंतनाशरीरनुसरखापणु तेहप्रतिमादेखिनेसाक्षात्भग वंतनेसंभारवानिशक्ति विषयकखायत्यागनापरीणामक रावबानिकारणता तथाजातिस्मरणप्रमूखकेवलज्ञानपर्यं ततेउपजाववानिकारणताइत्यादिकअनेकगुणश्रीवितरा गनिप्रतिमामांहिसाक्षात्दिशेछेतोकेमकहेवायजेगुणनथि ॥यदूक्तं॥प्रसमरसनिमग्न॥दष्टीयूग्मप्रसन॥वदनकमलंकं कामनिसंगशून्यंकरयूग्मपिधत्ये सस्त्रसंबंधिवध्यतदासि जगतिदेवो वितरागस्त्वमेव॥१॥प्रसमके०॥ उपसमरस नेविषेनिमग्नके० ॥ व्यापिरह्यांएहवां हेवितरागतारां नेत्ररुडां वलिप्रसनके ० ॥ निर्विकारीतारुं मुखाकम ल ताहरो अंकके०॥ खोलोप्रेमदानेसंगरहितछे वलि तारुंहाथजोडूं शस्त्रसंबंधेशुन्यछे ततूतेहेतुमाटे तारि निर्विकारीप्रतिमाआकारने हेतुएकरी लके० ॥ तुंवित रागद्वेषरहितछुं तेकारणमाटेश्रीवितरागनिप्रतिमाअने कगुणेकरीनेसहितछे जेसम्यग्दष्टिजिवहोय तेने तथा थोडाभवमांमोक्षेजवुं होय तेने अभेदबुद्धि श्रीतिर्थंक रनिथाय तेआहार्यारुपकाहिए एप्रथमआचारनिसंकित नो ॥ १ ॥ बिजोनिकंक्षितपरमतभिलाषरहितपूजामां इ त्यादिकआचार जिनपूजादिकबारव्रतमांजोडवाश्रद्धान के०॥श्रावकनेप्रथमके०॥मनुष्यप्रधानकारणतेजिननिपू जाछेते द्रव्यभावस्तवात्मिकके०॥द्रव्यस्तवभावरुपपूजा

कहिएद्रव्यस्तवतेद्रव्यधनादिकेसंपदाएकरीने स्तवके०
श्रीवितरागनाछतागुणप्रगटकरवा तेद्रव्यस्तवगृहस्थने
दानपूजादी दिक्षामहोछवादीकसर्वद्रव्यस्तवकहिएश्रुत
अध्यवसायेकरीने क्रियाअनुष्टानकरे तेभावस्तवकहिए
वलीतेपूजाकेवीछे नवविधधनधान्यापितवस्तु इत्यादि
कतेणेकरीने आर्तिके०॥आर्तध्यान॥रौद्रकके०॥रौद्रध्यान
हंसानुवंधी॥ १ ॥मोसानुवंधी॥ २ ॥चोरानुवंधी॥३ ॥परी
गृहरक्षानुवंधी ॥४॥ इत्यादिकरौद्रध्यानरुपेजे याधीम
ननीपीडा तेरुपबाह्यअभ्यंतररुपरोगंतके० ॥ हरतिते
दूतएटलेपरीहरवु आर्तध्यानरौद्रध्यान रोगनीटालण
हारीपूजाछे॥ २५ ॥भेषजमिवके०॥ जेम रोगने भेखज
के० ॥ बहूविधउपधानिपेरे सतरभेदिपूजातथा अष्टप्रका
रीपूजा सदिष्टाके० ॥प्रकासिवीधिवत्के० ॥ विधिसहि
तदशत्रिकादिकेकरीने प्रकाशिपरमेश्वरे अनंततीर्थकरे
पूजाप्रकाशिछेआभरणोपमात्के०॥अलंकारानिउपमाछे
वलीविधिसाहितपूजाकरवीतेमांदशत्रिकनांनामक
हेछे॥तिन्निनिसीहि॥तिन्नितिन्नियपयाहिणा ॥२॥ तिन्निचे
वयपणामा॥३॥तीविहापूयायतहा॥४॥अवथतियभावणंचे
व॥५॥तिदिसानिरखणाविरइ॥६॥तिविहंभुमिपमज्जणंचे
व॥७॥वन्नाइतिअं॥८॥मुद्दातीयंच॥९॥ तिविहंचपणीहाणं
॥१०॥ पूजायात्रानोविषे पेहेलीनिसिहिके०॥ देहराने

वारणे घरनोवेपारत्यागकरीनेपेसे बीजीनिसिहिदेहरा नोवेपारकाजादिकनुकाढवुं तेनोनिषेध त्रिजीनीसीहीपू जानाव्यापारनोत्यागचैत्यवंदननी वेलाए ॥१॥ अंजली बंद्धोके०॥ हाथजोडवा॥१॥अर्धअंगनमाववुं॥२॥पंचांगी प्रणामप्रणामत्रिक॥३॥ त्रणप्रदक्षणाप्रभुनेजमणेपासेथी ॥२॥ पुष्पादिकनेअंगपूजा ॥१॥ निवेदनेअंगपूजा ॥२॥ चैत्यवंदनादिकभावपूजा॥३॥चोथोत्रिक ॥४॥ पींडस्थते छदमस्थावस्था॥१॥पदस्थतेकेवलीअवस्था॥२॥ रुपाति ततेसिद्धावस्था ॥३॥ छदमस्थावस्थानात्रणभेद॥ बाल अवस्था॥१॥राज्यअवस्था॥२॥ सामान्यचारीत्रअवस्था चवनकल्याणकमातानिकुक्षेअवतरे ॥ १ ॥ बिजुंजन्मक ल्याणक॥२॥त्रिजुंदिक्षाकल्याणक ॥३॥ चोथुंकेवलकल्या णक॥४॥पांचमुनिर्वाणकल्याणक ॥५॥ जेदिवशेमातानी कुक्षे स्वर्गादिकथकिचविनेअवतरचा तेजदिवशथकीवि शिष्टपूजनीकथया त्यांहात्रणज्ञानसहितअवतरे ॥ त्यारे चोसठइद्रमलीने अठाइमहोछवनंदिसरद्विपेजइने पूजा करे जन्मकल्याणकेतोविशिष्टपूजानो व्यवहारप्रवर्ते चो सठइंद्रमलीनेमेरुपर्वते एकक्रोडअनेसाठलाखकलसे ते बारजोजननेविस्तारे एकजोजननुनालवु अढीसेंवारअ भीशेककरे इत्यादिककारणथकिविशिष्टपुजनिकथया वा ह्यथकितोलोकिकप्रवर्ते अत्यंत निर्लेपचारीत्रनीप्रवृति

होय त्रिभुवनमांकोइतिर्थंकरसरीखोनहोय ॥ जेलोगत
माणं ॥ इत्यादिकस्तुतिलायकएहजपूरुपहोय एहपूर्षो
त्तमनागुणकोणवर्णविशके तेकारणमाटेसंसारमांपूजनि
कछे ॥ जेनिशेवाभक्तिजन्माभिषेकादिके इंद्रादिककरे
छे पोतानाआत्मानेउधरवानेवास्तेजाणवुं तेजभावना
ए सम्यगदृष्टिजीवश्रीतिर्थंकरभगवंतनी प्रतिमानोअभि
षेककरतांबाल्यावस्थाभावे घरेणुंपेहेरावतां राज्याव
स्थाभावे घरेणुंउतारतांचारीत्रावस्थाभावेछत्रचामरादि
कअष्टमहाप्रतिहार्यनीअपेक्षाएकैवल्यावस्थाभावेपर्यंका
सनकाउत्सर्गमुद्रानिअपेक्षाए सिद्धावस्थाभावे एपांचमुं
त्रिक ॥५॥ श्रीतिर्थंकरभगवंतनेदेहेरे जात्राएजायत्यारे
उचुंनिचुंत्रिछुंजोवूंनहीं अथवापूंठेजिमणीडाभि दिशे
जोवुनाहि एकजवितरागउपरदृष्टिथाय त्रिदशानिरखण
विरतिरुपछठुंत्रिक ॥ ६ ॥ प्रभुनेखमासणादेतांत्रणवार
भोमिपूंजवि ॥एसातमुंत्रिक ॥७॥ देववांदतांसूत्रनाअक्ष
रनुंआलंबन ॥१॥ अर्थालंबन ॥२॥ वितरागनीप्रतिमा
लंबन ॥३॥ वर्णादियालंबन ॥४॥ एआठमुंत्रिक ॥८॥
चैत्यवंदनकरतांयोगमुद्रा ॥१॥ उभारहिनेदेववांदतांजि
नमुद्रा॥१॥जयविरायअर्धकेहेतां॥ निलाडेदेशेहाथकरीने
मुक्तासुक्तिमुद्रा॥एनवमुंत्रिक ॥९॥ जावंतीचइयाइं ॥१॥
जावंतिकेविसाहू॥२॥जयविराय ॥३॥ एत्रणनेप्रणीधान

कहिएएकाग्रहचित्तेप्रार्थनाकरेप्रणिधानएदशमुत्रिका१०।
वलीबारअधिकारेदेववांदवातेकहेछे ॥नमुं ॥ १ ॥
जेअइय ॥२॥अरीहं॥३॥लोग॥४॥सव्व॥५॥पुखर
॥६॥तम॥७॥ सिद्धा ।८। जेदेवा॥९॥उज्जिं॥१०॥ चत्तारि
॥११॥ वयावचगअधिकार ॥ १२ ॥ नमोथुणं॥इति
प्रथमअधिकारेभावजिनेपेपोवांद्यो ॥ १ ॥ जेअइयासिद्धा
बिजे ॥२॥ अरीहंतचैयाणंत्रिजेएकजीननीस्थापना॥३॥
लोग्गस्सउज्जोयगरेचोथोनामजीन॥४॥सव्वलोएअरीहं
तचैयाणं॥पंचमेत्रिभूवननाचैत्यवांद्या॥५॥ पूखवरदीवढे॥
छठेविहेरमानजिनवांद्या ॥६॥ तमतिमीरपडलसातमे
सूज्ञाननेवांद्या ॥७॥सिद्धाणबुद्धाणंआठमेसिद्धनीस्तुति
॥८॥ जोदेवाणविदेवो॥नवमेतिर्थद्विपमहावीरस्तुति॥९॥
उज्जिंतस्तुतिदशमे ॥१०॥ चत्तारीअठदशदोयवंदिया॥
श्रीअष्टापदनादेववांद्याअग्यारमे॥११॥वयावचगराणं॥स
म्यक्दष्टिदेवतानेस्मर्णबारमेअधिकारे॥१२॥एबारअधि
कारेदेववांदवा॥अरीहंतभगवंतनीप्रतिमानाध्याननुंआलं
बनराखवुं॥एबारअधिकार ॥ परंपरागतचाल्याआवे
छे जेमश्रीआचारंगसिद्धांतपरंपरागतचाल्याआवेछे तेम
जजाणवुं श्रीहरिभद्रसुरिश्वरकृतनमोथुणानिटिकालति
तविस्तारनामे तेमध्येनवअधिकारकह्याछे जेअइयाजि
नचैत्यानिप्रथासमाएकामगमादया॰ सिद्धाएविजोअधि

कार॥२॥ उजंतसियलसिहरे ॥१०॥ चतारीअठदशदोय वंदिया ॥११॥ एअणपरंपरागतजाणवि एटलेएवारअ धिकारकह्या

वली श्रीतिर्थंकरभगवंतनेदेहेरे चोरासीआसा तनाटालवि तेग्रंथांतरथकीजाणवुं हवेमुलगन्नारेदश आसातनाटालवि तेकहेछे॥तंजथा॥तंबोल॥१॥पांण॥२॥ भोयण॥३॥वाहण॥४॥मेहूण॥५॥सुयण॥६॥निट्ठवणं॥७॥ मुत्रु ॥८॥ चार ॥९॥ जुय ॥१०॥वज्जेजिणनाहजगइए ॥ ६१ ॥ तंबोल पानसोपारी देहेरामध्ये खावुनहि ॥१॥ पाणीनपीवुं ॥२॥ भोजननकरवुं ॥३॥ पगर खांपेरीनेदेहेरामध्येनजवूं ॥४॥ देहेरामध्येमैथुननसेववुं ॥५॥ देहेरामांहेसूवुंनाहिं ॥६॥ देहेरामांहेथुंकवूं नहिं ॥७॥ देहेरामांहेलघुनितकरवूंनहिं ॥८॥ देहेरामांहेवडिनितकर वूनहिं॥९॥ देहेरामांहेजुगटूंप्रमुखरमवूंनहि॥१०॥ एदस जगनाथनीनित्येआशातनावर्जवी॥१॥ इत्यादिकपूजानि विधिकहिछे तेग्रंथांतरथकिजाणवि.

वलिइहांशिष्यबोल्यो श्रीतिर्थंकरभगवंतनी प्रत माकेवेंआकारेछे ॥ १ ॥ केनिप्रतमाप्रतिष्टीतवांदवि पू जाविघटित ॥ २ ॥ प्रतमानुंपरीमाणकेटलुंहोय ॥ ३ ॥ प्रतिमानाभरावनार देहेरानाकरनारकोणअधिकारीहो य एचारप्रश्न ॥ ४ ॥ हवेएचारनोउत्तरकहेछे प्रतिमा

बहूआकारेहोयएकपद्मासन ॥ १ ॥ बिजिकाउसगमुद्रा ॥२॥ एबेहुआकारेजिननिप्रतिमाहोय एजआकारेश्रीतीर्थंकरभगवंत सैलेसिकरणेकरीनेसकलजोगरुंधिकरीने मोक्षपधारया एजस्वरुपनेध्यानमांहेध्यावानेकाजे भव्य जिवजिनप्रातिमाभरावे एसम्यक्दृष्टिनीकर्णिछे वलिशिष्येपूछुजेदिगंबरनेगछेतो जिनप्रतिमालिंगसहितनग्नभरावेछे॥१॥ स्वेतंबरगछेतोवल्कछछोटोकंदोरोआकाररुप प्रतिमाभरावेछेतेकेम तेनोउत्तरजेनग्नरुपप्रतिमाकरेछेतेने पूछिए जेतीर्थंकरचारित्रलेइनेनग्नपणेविचरता तेनेनग्नपणेलोकदेखताजोनग्नपणेदेखेतो श्रीतिर्थंकरअतिशयरहितथाय जोनग्नरहितपणेलोकदेखेतोसातिसयातिर्थंकरजाणवा जेवूंरुपलोकदेखे तेविजप्रतिमाभरावविघटेछे ज्यारेसाक्षात्तिर्थंकरभगवंतहता त्यारेतोअपरलोकेनग्नदिठानहोता तेहवेतोघरघरनेविषे नग्नपणेप्रतिमाभराववामांडवी अनेलोकोनेदेखाडवूंरुप तेश्रीतिर्थंकरनिस्तुतिरुपभासतुनथी श्रीतिर्थंकरनिफजेतिरुपतथाहांशिसरिखुभासेछे वलीकोइककहेवालाग्योजेप्रतिमामांहेसपूर्णअवयवोजोइए तेनेकहिएजेएकलिंगनुचिन्हकर्युंएटलेसंपूर्णआव्यानहि बिजाघणाअवयवओछारेहेछेतेतोतिर्थंकरभगवंतनिप्रतिमाकेहेवायछे तेथापनानिखेपोछे॥चतुर्थोमूढदृष्टिलं॥गुंणाप्रससनवरंयत्स्थीरीणंपष्टो॥वाछल्यभक्तिरुप

ता तेमांहेअवयवथ्यावेनहि जेकोइआत्माआर्थिडाह्यो होयतेविचारीजोजोइहांमतनुकामनथिजेप्रतिमावत्नकछो टासहितदेखेछे तेतोमाहाशिल्पवंतनुंचिन्हमहाप्रगटादिसे छे तेकारणमाटेजेवत्नकछोटासहितजेप्रतिमा तेतोतिर्थंक रनिस्तुतिरुपभासेजोकोइडाह्योहोयतेइहांपणविचारीजो जो एतोप्रवचनपरिक्षानेअनुसारेकह्युंतत्वतोकेवलिगम्य जाणवुंएप्रश्ननोउत्तर॥१॥बिजुप्रश्नजेकोनिप्रतिष्टित्तवांदवी पूजवीघटे तेनोउत्तरजेकोइजातिवेषधारीप्रतिमाभरावे दे हेरुंकरावेप्रतिष्टाकरावे पोतानुंद्रव्यखरचिनेकरावे तेप्र तिमावांदविघटेनहि जेजतिनेविषेद्रव्यस्तवसर्वथानिषे धछे श्रीमहानिशिथसूत्रमांहेविस्तारीनेकह्यूंछे तेमा टेनिषेधजद्यपिश्रीतिर्थंकरनिप्रतिमा पूजनिकछे तोयप णवेषधारीनिकरावी सप्तमस्वयमाचारो ष्टमप्रभाव नामय आचारथकिताअष्टौ सम्यक्तसेवनिर्मलाप्रतिमा निपूजादिकनिआज्ञा श्रीतिर्थंकरभगवंतआपेतोबिजाप णसाधुजाणेजेसाधुनेपणद्रव्यस्तवनोजोगछे तेसाधूपणुं मुकीनेभ्रष्टथाय तेमाटेनिषेधकर्योछे गृहस्थनेसम्यक्तनु कारणछे बिजुस्वहस्तेप्रतिष्ठाकरीहोय तेप्रतिमानीत्रण नोकारगणीनेथापीनेपूजादिकघटे तेकोइ ठेकाणेकर्युं सभवेछे जेद्दिगंबरनीभराविप्रतिमा पणश्रीरुषभदेवादि कतिर्थंकरनीथापनाछे तेकारणेसाधर्मिपणुछे एमसर्वथा

पणेनिषेधकरेतो श्रीतिर्थंकरभगवंतनी आसातनाथाय एकवेषधारीनिन्नरावी प्रतिमाजेहोय तेतोसर्वथावांदवि पूजवीनिषेधछे श्रीतिर्थंकरभगवतनी प्रतिमापूजनीक अन्यदर्शनीएग्रहिहोय तेप्रतिमापण श्रीउपाशकदशां गादिकनेविषेनिषेधकहिछे बीजासर्वतिर्थंकरभगवंतनी प्रतिमापूजनीककहिए वलीकोइकहेजेश्रावकनीप्रतिष्टा करीकहिछे तेतोत्रणनोकारगणीनेपूजेवांदे तेपणप्रतिष्टा कहिए कोइककारणेविशेषपणुंकरेछे तोपणइवरकालनी कहेवाय गुरूनेजोगेयावत्कालिकप्रतिष्टाकरावे ॥ यदुक्तं ॥ जंकिंचिनामतिथं सगेपयालेमाणशेलोए ॥ जाइं जिनबिंबाई॥ताइंसव्वाइंवंदामि॥१॥इत्यादिककह्याथकी जाणवुं ॥ एबिजोप्रश्नउत्तर ॥२॥ त्रिजुप्रश्नतेप्रतिमाकेटलेप्रमाणेहोय॥तेनोउत्तर॥ एकआंगुलथकिमांडिनेपाच सेंधनुषप्रमाणे॥प्रतिमाभरावे जेवीपोतानीशक्तिहोयतेवि भरावे इहांपोतानीकारणशक्तिजाणवी एत्रिजुंप्रश्न॥३॥ हवेचोथुप्रश्न॥तेकोणअधिकारीपूजवानेसारसंभालकरवानेतेग्रहस्तअधिकारीद्रव्यस्तवनाअधिकारीजाणवाएचोथोप्रश्न॥४॥वलीशिष्येप्रश्नकरयु श्रीतिर्थंकरभगवंतनी प्रतिमावांदवीपूजवीयोग्य॥ तेवेजआकारेप्रतिमाबोधना देवनीदिशेछे एकजनोइनेफेरेकरीनेसर्वफेरजाणवो नाम नोभेश्रधानांजीनपूजायां समायकेचपोपधे जोजनिया

जथाजोग्यमाचारासकलाऋपिदछे जेतेसोगतादिकनामे सातातिर्थंकरकहेछे विजोपणलिंगादिकनो भेदघणोछेते माटेपूजवाजोग्यनहींजोसाक्षाततिर्थंकरभगवंतनीप्रतिमा होय अनेअनदर्शनयिगृहिहोयतोवांदवी पूजवीनिपेधछे एतोसाक्षातअनदर्शनीनीप्रतिमाछे भेदजांणवानेकाजेज नोईकरीछे जेमहिंदूमुसलमाननेओलखावानेकाजेडावा जमणाजांमेवंधकरावेछे तेमइहांपण भेदजांणवानेकाजे जनोइजाणवी तेमाटेजैननेवोधनीप्रतिमामानवीनहि.

श्रीतिर्थंकरभगवंतने देहेरेजात्रादिकजायत्यांपंच अभिगमनसाचवे ॥ यदुक्तं ॥ सचितद्रव्यभूपण स चितपणुझांणमणेगतं ॥ एकसाडिउतरासणं ॥ अंजली सिरीभिजिणदिठे॥१॥जेसचितवस्तुफूलफलादिकपोताने भोगववानेहोय तेनोत्यागकरवो जेसचितवस्तुनेअभय दानदेवानुंहोयतथाप्रभुनीभक्तिनेकाजेलाव्याहोय तेनेत जवुनाहिएप्रथमअभीगमन॥१॥अचितवस्तुआभणादिक सारवस्त्रादिकनेतजवुंनाहि॥ एविजोअभिगमन॥२॥ मणे गतंके०॥मननुंएकाग्रतापणुंकरे॥एत्रिजोअभिगमन॥३॥ एगसाडिके०॥एकपटानिपछेडीनुंउत्तरासनकरे एचोथोअ भिगमन ॥४॥ अंजलिके०॥ वेहुहाथजोडिनेमाथेचडावे प्रभुजिनराजनेदिठथके एपांचमोअभीगमन ॥५॥एपांच अभिगमन सर्वनेसाधारणजाणवा हवेपंचराजानाअभि

गमनकहेछे एकखडगतरवार॥१॥छत्र ॥२॥ वाहनके० ॥
पगनिपावडी ॥३॥ सनद्धके०॥ माथानोमुगट ॥४॥ चां
मर॥५॥ एपंचचिन्हराजानांमुकिनेप्रभुपासेआवे एअभि
गमन॥५॥ साधुतथाश्रावकनेदिनप्रतेउत्कृष्टसातवारचै
त्यवंदनकरवुंसम्यक्तनिर्मलनेकाजे तथापडिकमणे ॥१॥
चेइय ॥२॥ भोयण ॥३॥ चरीम ॥४॥ पडिकमण॥५॥सु
यण ॥६॥ पडिबोहेचेइयवंदण साहूणसत्तवाराहोइअहो
रत्त ॥१॥ प्रभातकालेविसाललोचनरुप चैत्यवंदनकरवूं
एप्रथम ॥१॥ चईयके०॥ श्रीतिर्थंकरभगवंतनेदेहरेजइ
नेनित्येचैत्यवंदनकरवूं तेजोगवाईनहोयतोइशानखुणेश्री
श्रीमंधरस्वामिनेसनमुखेचैत्यवंदनकरवूं॥२॥ भोयणके०
पचखाणपारतिवेलाएचैत्यवंदनकरीने सझायकरीनेंपच
खाणपालवूं पछेआहारलेवो ॥३॥ चरीमके०॥ आहा
रलेइनेपछेचैत्यवंदनकरीनेपाणीपीवूं॥४|पडिकमणके०।
संध्यायेपडिकमणुंकर्त्ता तथानमोस्तुवर्द्धमानाय एबेहुनुंए
कपडिकमणानुंचैत्यवंदनगणवूं॥५॥ सुयणके०॥ पोरसी
रात्रीनिवेलाए चउकसायकेहेवो एछठुंचैत्यवंदन ॥६॥प
डिबोहेके० ॥ पाछलीरात्रीएजागीनेकुसुमिणनोकाउस्स
गकरीनेचैत्यवदनजगचिंतामणिनुंकरवू ॥७॥ एहचैत्यवं
दन साहूणके०॥ जतिनेसाधुनेअहोरात्रीमांहेकरवूं जेस
म्यक्दृष्टिजिवश्रावकजघन्यत्रणकालेपूजाकरेत्रणकालेचै

त्यवंदनकरे एकवारपडिकमणुकरे तेपंचाचारचैत्यवंदनक
रे जेवेटंकपडिकमणुंकरे तेनेसातवारचैत्यवंदनथायएगृ
हस्थनिविधि जेदेहरेचैत्यवंदनकरवूं तेपूरुपहोय तेप्रभु
जिनेजमणिदिसेजमणिवाजुयेरहिनेचैत्यवंदनकरे स्त्री
होयतेडाबिवाजुएरहिनेचैत्यवंदनकरे श्रीतिर्थंकरभगवंत
नोमहामोटोप्रसादहोयतो पोतानासाठहाथवेगलारहिने
चैत्यवंदनकरेजेसाठहाथथकिओछोनवहाथथकिअधिकते
सर्वमध्यम अवग्रहमांहिजाणवूं नानुंदेहरूंतथाघरनुंदेह
रुंहोय त्यांउत्कृष्टाएकहाथ॥१॥ वेगलांजघन्यअर्द्धहा
थवेगलांरहिनेचैत्यवंदनकरेनेखजमीवंसंदिठा विधिवल्प
रमैश्वरे प्राज्ञोपधोपवासादेरासरणोपमात्युरएमअनेक
विधिसहितश्रीदेवाधिदेवनिपूजाश्रावकनेकहिछे तंजथा
वरपुप्फ ॥१॥ गंध ॥२॥ अरकय ॥३॥ पइवो ॥४॥
फुल ॥५॥ धुव ॥६॥ निरपतेहैं ॥७॥ नेवजवीहांणेहिय
जिणपुयाअठहाभाणिया ॥१॥ वरकउत्तमजातिनाफूल
जाइजुइप्रमुखनांफुल॥१॥गंधके०॥वरासकपूरप्रमुख॥२॥
अख्यके०॥अक्षतचोखा॥३॥पइवोके०॥दिवो ॥४॥फलक
के०॥नालिएरप्रमुख॥५॥अगरप्रमुखनोधूप॥६॥निरप
तिहके०॥ जलनाभरचाकलसेकरीनेपूजाकरे ॥७॥ नैव
जविहांणेहियके०॥ नैवेद्यसुखडीप्रमुखेपूजाकरे॥८॥ जि
णपूजाअठहिभणीया एअष्टप्रकारीपूजा जीनके०॥ श्री

वितरागनीपूजाआठप्रकारे, ज्ञानावर्णादिककर्मनेक्षयकर वानेकाजेश्रावकएविन्नावनाकरे एमसत्तरन्नेदेसंजमआ राधवानेऽर्थे सत्तरन्नेदपूजाकरे॥ तंजथा॥ नवणं॥१॥ विलेपणं॥२॥ चखुजुअलंच॥३॥ पूफारोहण॥४॥मालारोहणं॥५॥ वणयारोहण॥६॥ चूंणारोहणं॥७॥ जिणपूगवाणं पूरस्ताधजप्रगटनमित्याध्याहार्यं॥८॥ आहारणारोहणं॥९॥ पूष्पगेहं॥१०॥पूष्फपगरो॥११॥ आर्त्तिमंगलपइवो॥ दिवो॥१२॥ धुवरकेवानेवज्फलविहाणं॥ ढोवणय॥१४॥ गीयं।१५।नटं।१६।वज।१७पुयाभयाइमेसेन।२३।प्रथमपूजानवणकजलेकरीनेअन्नीपेककरवो।१ ।विलेवणअगमिके०।अंगनेविपेकेसरचदनेपूजाकरे एबिजोन्नेद ॥२॥चखूजुअलंके०।त्रिजीपूजाचक्षुनितथाअंगलूणा३त्रिजोभेद।३। चोथोवासपूजा॥४॥ पूफारोहणंके०॥ वर्णकहणंके०॥ छूटां फुलनिआरोहणंके०॥ चढाववूंपूजवूं॥५॥ मालारोहणंके०। फुलनीमालानीपूजा॥६॥ वणियारोहणंके०॥ वर्णके०॥ पंचवर्णआंगीनिपूजा॥७॥ चूणारोहणंके०॥वरासादिकनिपूजा॥८॥ जिणपूगवाणं॥ श्रीतीर्थंकरन्नगवंतनेआगलद्ध जनिपूजानवमि॥९॥ आहारणीरोहणके०॥ आन्नर्णनीपूजामूगटप्रमूखनुचडाववूं॥१०॥ पूष्फगेहेके०॥ फुलनुंघर॥ ११॥पूष्फपगरोहके०॥फुलनोप्रकारसमूहजेमश्रीतीर्थंकरनासमोवसरणनेविपे॥ देवतापंचवर्णफुलनोवरसातवर

सावेतेमजइहांपंचवर्णफुलनावर्षातनिपूजा॥१२॥आर्त्तिमं
गलपइवोके०॥ आर्त्तिउतारविमंगलप्रदिपमंगलदिवो॥
तथामंगलके०॥ अष्टमंगलीकानिस्वास्तिके०॥१॥ दर्पण
॥२॥ कुंभ॥३॥ न्नद्रासन॥४॥ नंदावर्त्त॥५॥श्रीवछ॥६॥ व
र्द्धमान॥७॥ मछयूग्म॥८॥ एतेरमिपूजा॥१२॥ धुवरकेवा
नेवजंफलंविहांणढोयणंव्यके०॥ अगरप्रमुखनोधूपनैवेद्य
सुखडीप्रमुखनुंचढाववुंफलनालियेरप्रमूखनुंचडाववूं। ए
चौदमीपूजा॥१४॥गितके०॥ स्तवना॥१५॥नटके०॥ नाट
कपूजा१६॥ वजंके०॥ वाजित्रपूजा॥१७॥ पूयान्नेयाइन्ने
सत्तर॥ एसत्तरभेदिपूजाकरवी तेसत्तरन्नेदसंजमपालवा
निन्नावनाकरवी इत्यादिकअनेकप्रकारेसम्यग्द्दष्टिश्राव
कनुसम्यक्तनिर्मलकरेएश्रावकनेमेखजसरीखीश्रीवितरा
गनिपूजाकरवी एसम्यक्तनुंलक्षणव्यवहारनयनीअपेक्षा
येजाणवूं साधुनेश्रीतीर्थंकरदेवनिआज्ञाएनित्येदर्शनकर
वूंचैत्यवंदनकरवूं श्रद्धानाप्रथमपूजान्नेखज मिवसंदिठा
एटलेएविरीतेदेवतत्वनिपरीक्षाकरीनेदेवतत्वसदहे॥ इति
प्रथमतत्व॥१॥ इतिश्रीसम्यक्तद्वारग्रंथेमुंनिश्रीहूकमचंद
जीविरचित्तेचतुर्थध्यायपरीपूर्णम्॥४॥

हवेगूरुतत्वओलखावेछे गुरुके०॥ साधुतेसाधुछठे
तथासातमेगुणठांणेहोय निश्चेतथाव्यवहारथकिहोय ते
नेसाधुकरीसद्दहवू एछठेतथासातमेगुणठाणेहोय तेसाधु

तेनूस्वरुपदेखाडेछे हवेछठुंगुणठांणुप्रमतनामा तथासात
मुगुणठाणु अप्रमतनामे एबेनुंस्वरुपभेगुं देखाडेछे जे
प्रत्याखानिचोकडीनोउदयटल्यो सर्वविरतिप्रगटि सं
यमसाधनमाटेपुदगलिकलेवे अवलंबिपणेग्रहे पणपुद
गलनेभोगीपणेपुदगलीकग्रहेनहीं स्वरुपरमणिआत्मध
र्मेथिरतारुप सर्वविभावपर अग्राहकतारुप एवोचारी
त्रधर्मप्रगटयोछे तेसाधुउछरंगअपवादमार्गे पंचमहाव्र
तपाले त्यांद्रव्यभावपंचमहाव्रतसहित पांचसुमति तिन
गुप्ति दशयातिधर्मनेपात्रथकानिरासीसएकआत्मद्रव्यना
रसिया एकआत्मानिर्मलकरवाना उद्यमिथकाविचरे ते
पंचमहाव्रतपाले त्यांपेहेलुमहाव्रत सवाओपाणाएवा
याओविरमण व्यवहारिछकायनाजिवनाद्रव्यप्राण॥१०॥ह
णेनहींहणावेनहीहणनांअनुमोदेनहींमनवचनकायाएकरी
ने निग्रंथअनेनिश्चयथीज्ञानदर्शनचारीत्रसुखप्रमुखभाव
प्राणपोतानापरना कर्मआवर्णपणेहणेनहिंहणावेनहिहण
तांप्रमुखअनुमोदेनाहिं तथाविजेमहाव्रतेसवाओमुसावाया
ओविरमण॥द्रव्यतेक्रोधे॥माने॥ भये॥लोभेसूक्ष्मबादर॥
लोकिकतथालोकोत्तर जुठुपोतेबोलेनहिं बोलावेनहिं बो
लतांअनुमोदेनाहिं मनवचनकायाएकरीनेभावथिसर्वद्रव्य
पर्याय नयानिक्षेपायथार्थजाणपणो सत्यभाषणरुपज्ञान
यथाशक्तिसाधेज्ञानसत्यपणेपालेतथावितरागनाआगमप्र

माणे ऽर्थन्नावेछे तेनिसझ्झायकरेतेतथापोताना ज्ञानदर्श
नचारीत्रनिर्मलथाय तेभापाबोले हवेत्रिजामहाव्रतेसव्वा
ओअदत्तादाणाओविरमणं जेद्रव्यतेत्रणतुछमात्रपणअण
दिधोलेवेनाहि लेवरावेनाहिं लेतांप्रतेअनुमोदेनाहिं जेले
वेतेसर्वनेकहीकरीनेलवे एटलेमनवचनकाएकरीनेलोकि
कचोरिजेसंसारनिवार्जिवस्तचोरीलेवेनाहिं अनेलोकोत्तर
चोरीजेतिर्थंकरआणामे जेनलेवानुंकह्युंतेलेवे तेचोरीकरी
नेभावथिआत्मानिग्राहकताशक्ति तेस्वरुपगृहणकार्यनो
कर्त्ताछे तेप्रभावसाहकताकरीरह्योछेएनिवारीस्वरुपग्राह
कतापणेप्रणमावे तेअदत्तादानविरमणव्रत्तथयू तेअदत्ता
दाननाच्यारन्नेदछे तिर्थंकरअदत्तजेतिर्थंकरनिआंणामांन
लेवोकह्यो तेसर्वप्रभावतेलेवाछे बिजोगुरुअदत्तजेगुरुप
रंपराविनासुत्रनाऽर्थकहेवा त्रिजोस्वामिअदत्त जेवस्तुनो
जेधणिहोवे तेनीअणादिधिजेवस्तुलेवि चोथुंअदत्ततेको
ईजिवएमकहेतोनथी जेमाहाराप्राणहणो अनेपोतानि
इंद्रिनास्वादमाटेपरजिवनाप्राणहणेतेजिवअदत्त तथाअ
शस्तकामकरतांकोइजिवनाप्राणघातथाय तेश्रीभगवंते
हिंशामांगणानथिविनयतथावियावचमांगण्युंछेएद्रव्यन्ना
वअदत्तादानत्रिविधिपणेतजे।२।चोथोमहाव्रतसव्वाओमि
ह्रुणाओविरमणजेद्रव्यथि पांचइंद्रियना॥२३॥त्रेविसविष
यसेवेनाहिसेवरावेनाहिं मनवचनकायाएकरीने विषयनि

वांछानकरे नकरावेकर्त्तानेअनुमोदेनहि नेन्नावथिजेआ
त्मद्रव्यआत्मगुणनोन्नोगीछे तेपरन्नावनोन्नोगग्रहे तेन्ना
वमैथुनतेसर्वपरन्नावन्नोगिपणेन्नोगवेनहिंतेआत्मनिकक
र्मकरवामाटेपरभावसाधनपणेग्रहेपणअन्नोगीअग्राहकप
णेअरमणिकमाने जेआत्मानीभुलछे एमआत्मानंदतोथ
कोजेमाहरोआत्मा चिदानंदनोन्नोगीतेपरन्नाव अनतजी
वेअनंतिवारतेलेइभोगव्यो तेमुनेग्रहवोभोगववोघटेनाहि
एअनंतजीवे अनंतवारभोगविनेछांड्यो एएठुचलुजलते
हनेहूंनन्नोगवुं एमसर्वपरन्नावन्नोगीपणेतजी स्वभावभो
क्तापणेरहेवु तेद्रव्यमैथुंन तेकर्णिरुपतथारुपिपंध मि
ल्याजीवनेआणंदउपजे हवेक्षेत्रथीमैथुनतेत्रणलोकनेवि
पे इंद्रिनास्वादनिइछा नेकालथीमैथुन दिवसतथारात्री
न्नावथी मैथुनरागथीतथाद्वेपथी सरवथिशेववोनाहिं ते
नीवाडनवेपालविपेहेलीवाडेजेस्थानकेस्त्रिपशुपंडकरहेते
स्थानके ब्रह्मचार्यैसुवुंनहि विजीवाडेस्त्रीसाथेहांसितथा
कामकथाकरवीनाहि ॥२॥ त्रिजीवाडेजेपीठपाटलेस्त्रीवेठी
होय तेपाटलेवेघडीलगीब्रह्मचारीपूरुपनेवेसवुनहिस्त्रिने
तिनप्रहरलगीवेसवुनाहिं॥३॥चोथिवाडेस्त्रिनारुपनीजरजो
डिनेजोइरहेवुंनाहिं ॥४॥ पांचमीवाडेज्यांस्त्रीन्नरथारकांम
भोगभोगवताहोयत्यांन्नेंतनेआंतरेब्रह्मचार्यनेरातरहेवुनाहिं
तेशब्दकानेपडवादेवानाहिं॥५॥छठीवाडेग्रहस्थपणेजेन्नो

गन्नोगव्यातेसंभारवानहिं॥६॥ सातमिवाडेसारोआहार जेथकीकामदीपेतेआहारकरवोनहिं ॥७॥ आठमीवाडेअ तिमात्रायेआहारकरवोनहिं॥८॥नवमीवाडेशरीरशणगार लुगडानोतथाघरेणानोकरवोनहिं न्नानउगटणानकरवा एकलीस्त्रीसाथेमारगमांचालवूंनहिं तथानानूंवालकबा लिकाथीएकसज्याएसुवुंनहिं सातवर्षपछी ॥४॥हवेपांच मुंमहाव्रतसव्वाओपरीगहाओविरमणं।जेद्रव्यथीपरीग्रह सूक्ष्मबादरराखेनहिं॥रखावेनहिं॥ राखेतेनेअनुमोदेनहिं जेसंजमपालवामाटे सुखेसझायथायतेमाटेउपगरणचउ द॥१४॥राखेकारणेअधिकोजोइए तोगृहस्थनाथकावा वरे एथीवरकल्पिनोव्यवहारछे नेजिनकल्पिकोईउपगर णनराखे अपवादेदशउपगरणाराखे बारकखायउदयट ल्या तेनेछठेगुणठांणेसाधूकहिए पणप्रमादसेवे ॥निंद्रा ॥१॥विकथा॥२॥आहार ॥३॥ अलपविषय॥१॥अनादिक ॥२॥ एअलपसेवे॥अनाभोगजाणे॥ भोगीपणेसेवेनहिं॥ए छठागुणठाणानीस्थिति ॥६॥ जघन्यएकसमय उतकृष्टो अंतरमूहूर्त एगुणठांणेतिनचारीत्रछे समायक छेदोपस्था पनीय॥परीहारविशुद्धएतीनचारीत्रछे तेनोस्वरुप परभाव त्यागेस्वरुप एकलतेचारीत्रकहिए तेमध्येजेतजवायोग्य भावतजेतेद्वेषविनाअनेरत्नत्रयीजेआत्माधर्म तेगृहेस्वध र्ममाटे पणलोकिकादिकइष्टतारागविना एवोसमपरी

णामतेसमायककहिए तथाजेसमायकमध्येसंजना तिव्रो
दयेजेआकरेअतिचारे अथवा१२ कखायनेउदयेसंजमप
रीणामफरसे तेपूर्वपर्यायेछेदिने अभिनवपर्यायनिर्मल
पर्यायनोअंगीकारकरवो तेछेदोपस्थापनिकहिए तेभरत
॥ तथा ॥ ५॥एवरत॥ ५ ॥मध्ये प्रथम चर्मतिर्थंकरना
साधूजीनेहोय ॥ अथवातिर्थंकरअथवा गणधरजी
नाशिष्य नवपूर्वथिउपरांत श्रुतवंत ॥ मध्यमवयना॥
प्रथमसंघयणी अढारमासनोउग्रतपतपता अप्रमादिनिं
द्रारहितनवजणागछथकीबाहेरनीकलीनेतपकरेतेपरीहा
रविशूद्धचारीत्रकहिये दसमेगुणठाणे शूक्लध्यानीसूक्ष्म
लोभनोउदयछे तेसूक्ष्मसंपरायचारित्रकहिए तथासर्वथा
कखायनोउदयनथितेयथाख्यातचारीत्रकहियेतेमधे ११मे
गुणठाणे उपसंतयथाख्यातछे॥१२॥१३॥१४॥ मेगुणठा
णेक्षायकयथाख्यातछे हवेसातमुअप्रमतगुणठाणु लि
खीएछेछठेगुणठाणेजेभावसाधुजीनाकह्यातेसर्वेहोय पण
पांचप्रमादनहोय तेमाटेअप्रमादिकएछठेगुणठाणेवर्त्ततो
साधुजिनसासननेकामेलब्धीफोरवेपणसातमेगुणठाणेव
र्त्ततोसाधुलब्धीनफोरवे एहनिस्थितिजघन्यएकसमे उत्
कृष्टेअंतरमूहूर्त्तनिछे छठेतथासातमेगुणठाणेमलिनेदेशे
उणापूर्वकोडिरहे श्रीभगवतिसूत्रे एबेगुणठाणानिदेशेउ
णिपूर्वकोडिस्थितिजुदि२कहिछेतेव्यवहारनयछे समयत

थावेसमयवचेगुणठाणूपलटे तेगवेख्योनथितेमाटेअंतर
मूहूर्त्तनिस्थितिकहि छठेसातमेगुणठाणे समायकतथाछे
दोपस्थापन तथापरीहारविशुद्धचारीत्रछेतथासातमेगुण
ठाणेसाधुजीलब्धीफोरवेनहिं अनेछठागुणठाणानासाधु
जिनसासननेकाजेलब्धीफोरवेतेनुसाधुपणुजायनहिं अने
उसथ्थादिकपांचप्रकारसेवेतोसाधुपणुजाए केमतोकेश्री
आचारंगादिकमध्येकह्युंछे जेहेसाधुतुंपासथ्थादिकनोसं
गकरीशनहिंएनिसाथेभ्रष्टाचारपणकरवोनहिं तथासंस
र्गकरवोनहिं तथातेनिसाथेगोचरीतथाविहारपणकरवोन
हिंएटलेसर्वथाप्रकारेएनिसंगतकरवीनहींतथासंबोधशि
त्रिमधेआवशकनिर्युक्तीमधे उक्तंच॥उसथा ॥१॥ पासथा
॥२॥कुसेलिय॥॥३॥कुलिंगीया॥॥४॥सेसदा॥॥५॥ जिनमार्गे
अवंदणिजा॥॥१॥एटलेएगाथामधेजिनसासननेविषेवांदवा
पूजवायोग्यनहिं तथाश्रीउपदेशमालानेविषेकह्युंछेजेएह
नेवांदेतोसमकितनोनाशथाय मिथ्यात्वलागे एटलेउस
थ्थादिकपांचप्रकारनाहोयतेहनेसाधुकरीनेसदहवूंनहिंत
थावांदवापूजवानहिंत्यारेशिष्येप्रश्नकरयुं जेस्वामिअम
नेउसथ्थादिकपांचभेदजेकह्यातेअमेजाणतानथि तेओल
खावोतेओलखावेछेहवेप्रथमउसथ्थानोभेदकहेछेजेश्रीति
र्थंकरदेवे नवकालिपवीहारकह्योछे तेआठमासनाआठवि
हार चतुर्मासानोएकविहार एटलेत्रीसरात्रउपर एकात्रि

समिरात्ररहेतेनेउसथ्थोकाहिए तेवारेवलिशिष्यबोल्योहे
स्वामितमेतोत्रिसउपर एकत्रिसमिरातरहेतेनेउसत्थो
कहिबोलावोछो त्यारेकदापिकोइग्लानतथा थीवरहोय
तेवारे तेहथकि विहारकेमकरीनेथाय तेनोउत्तरदेछे हे
शिष्यश्रीअरीहंतप्रमात्मासर्वज्ञहतातेनिपरुपणामां को
इवातनोसदेहरहेनहिं सर्वनोमार्गदेखाडयोछे एटलेजे
ग्लानतथाथिवरहोयनेविहारकरवानिसकिहोयनहीजद
पि एकनगरमधेनवउपासराहोय तेमासे २ उपासरेउ
पासरेफरे॥एटलेपेहेलेउपासरेउतर्याहोयत्यांहांमास॥१॥
मासकल्परहेउपरांतरहेनहि विजेमासकल्पेविजेउपाश्रे
रहे एमअनुक्रमे आठमासकल्प आठमाउपाश्रेकरे
अनेनवमोकल्पचारमासनोनवमेउपाश्रेकरे ॥ एमनवक
ल्पोविहारसदायेकरे पणकल्पलोपेनहिं तथाएटलीश
क्तिजोनहोयजेगाममध्येफरवुंतेपणथायनहिंतोएकउपाश्रे
नानवभागकल्पे एकेकेकल्पेएकेकोभागभोगवे एमनव
भागनवकल्पेकरीनेभोगवे जेमअरणकाआचारजनोअ
धिकार संथारापयन्नामध्येकह्योछे तेमइहांजाणवुं एटले
कल्पलोपेनहि जेकल्पलोपेतेनेउसथोकाहिए ॥एपेहेलो
भेद॥१॥हवेबीजोपासथ्थानोभेददेखाडेछे॥पासथ्थोके०॥
जेआचारेढीलो॥जेपांचसुमतित्रणगुपति इत्यादिकअने
कप्रकारनोआचारछेतेथकीढीलोचालेतेनेपासथ्थोकाहिए

॥केम॥श्रीज्ञातासूत्रमध्ये बिजास्कंधनेविषे श्रीपार्श्वना थजीनीचेलीयोविषे हाथपादकुक्षादिकपखाल्या तेथकी पासथ्थिकहेवाणीअनेचारीत्र विराधीनेभुवनपतिआदीग तिनेविषेगइ कालिदेविप्रमुखइंद्राणीयोथइ तथाश्रीमहा निशिथमध्येनागिलनेसोमिलनामाबेमित्रछे एकादिनबे मित्रेविचारकरयोजेसंसारमहाअनित्यछे माटेआपणेचा रीत्रअंगीकारकरीनेआपणाआत्मानुंकल्याणकरीए एवुं विचारीनेबेजणावरथकिनिकल्या साधूनिघणीखपकरेप णसास्त्रप्रमाणेसाधूकोइहइएवेसेनहिं एमकरतांएकसा धूनोसंघाडोमल्योतेसाधूकेवाछे ॥ निरालंबी॥निरपरीग्र हि॥विषयकखायेकरीनेरहित महासुमतानासमुद्र इत्या दिकगूणेकरीनेसहित ॥ तेनीसंगतेकेटलाएकादिनराहिने तेनोआचारविचारसर्वजोयो तेवारेसोमिलरहिनेनागिल प्रत्येकहेछे जेहेभाईआसाधूठीकछे आपणेएनीपासेचा रीत्रलइये तेवारेनागिलबोल्योजेएसाधुवांदवापूजवाजो ग्यनथी तोएनिपासेचारीत्रकेमलेइये ॥ तेवारेसोमलबो ल्यो जेएवासाधूनीग्रंथछे एनेविषेएवडोबधोदोषणकेम काढोछोतेवारेनागिलबोल्यो॥जेएनापंचेमहाव्रतभागेलां छेजेपेहेलुंव्रतहरीकायनासंगटाथिभाग्युंतेनुंकहयुंत्यारेना पाडी॥२॥ त्रिजुंउकयडाथकिराखनीचपटीलिधी॥३॥ चो थूंग्रहास्थिनाघरनीखालमध्येजोयुं॥४॥पांचमेबेमुहपातिरा

खेछे॥५॥एविरीतेव्रतपांचभाग्यांछे तेवारेसोमलेमांन्युन
हि चारीत्रएसाधूपासेलीधूं अनेनागीलनेसाधूनीजोग
वाइमलीनहि अनेकालपोतानो नजिकआव्योजाणीने
एकांतेजइनेसंथारोकर्योतेकालतेसमयनेविषे भगवंत
श्रीमहाविरस्वामि गामाणुगामविहारकरतांत्यांनजीकव
नछेतेनेविषेसमोसर्या तेवारेभगवंतसाधूनेकहेछे हेसाधु
इहांवननेविषेनागिलनामाश्रावकेसंथारोकर्योछे एनेचा
रीत्रलेवुंहतुपणसाधूनीजोगवाइमलीनहिं नेकालनजीक
आव्योजाणीनेसंथारोकर्योछे माटेतमेजइनेनिजमणाक
रावोपछिसाधूयेजइनेनिजमणाकरावितेश्रावककालकरीने
देवलोकेगयोतोहवेडाह्याहोयतोविचारीजोजो जेएवासा
धुनिग्रथहता तेनेसूक्ष्मदोषपणमाटेनिषेध्याअनेश्रावकनो
संथारोभगवंतेगणतिमांआण्योमाटेएवूंविचारीनेपासथ्था
नोसंगकरवोनहिएबिजोभेद ॥२॥ हवेत्रिजोकुसीलियो
कुसीलियोके०॥ सिलनामजेआचारकुकके०॥ माठोहि
णाचारी तेनेकुसिलकहिए एटलेभगवंतपरुप्यो जेआ
चार तेथकीविप्रीततेनेहिणाचारीकहिएएटलेभगवानेजे
साधुनोआचारपरुप्योछे जेसाधुगृहस्थिनि संगातिकरेन
हिं तथामंत्रजंत्रजोतिष्यवैद्यकादिककरेनहि करेतेनेपा
पश्रमणकरीनेबोलाव्याछे गृहास्थियादिकनि संगतव
र्जितोबिजुंतेशुंकहेवूं एटलेभगवंतेतोनापाडिछेनेपोतेएवा

कामकरेजायछे तेनेकुसोलियोकहिए एत्रिजोभेद ॥३॥
हवेचोथोभेदकुलींगीयानोकहेछे एटलेकुलिंगीयातेके०॥
भगवंतनोपरुप्योजेलिंगतेथकिविप्रीत तेनेकुलिंगीयाक
हिए एटलेभगवंतेजेपरुप्युं जेनरंगेजानधोयेजा एवोपा
ठछे अनेजेमिणगालिप्रमुखेजेकपडारंगेछे तथामुखेमुहप
तिबांधेछे तेमहाविद्दपदिशेछे अनेजानवरकरतांपणअव
लीरीतदीसेछे जेघोडातिर्जंचपंचेद्रिछे तेनेखातांतोवरोच
डेछेनेपछिउतरेछे अनेजेदूर्बुद्धिछेतेनेखातांउतरेछे पछिच
डेछे एविअवलिचालछे तेनेकुलिंगीयाकहिएतेवारेवादि
बोल्योजेएतोतमेद्वेपेकरीनेबोलोछो अनेएतोमुखेमुहपति
बांधेछे तेवायुकायानहणाय तेवास्तेबांधिराखेछे तेनोउ
तरजेतमेद्वेपथकिकोछोपणसाधुनेरागद्वेपहोयनहींजद्यपि
आजसरागसंजमछे वितरागसंजमहेनहि अनेसरागसं
जमछे तेनेविषेप्रशस्थरागद्वेपथाय तेश्रावकनेतोअप्रश
स्थरागद्वेपनिआलवणाकिधिछे पणप्रशस्थनिआलवण
किधीनथी एवुंश्रावकोनाप्रतिक्रमणमधेदिसेछे अनेसाधु
तेअप्रमादिगुणस्थानकनेविषेतोरागद्वेपकरेनहीं अनेपर
मादिगुणठाणेप्रशस्थरागद्वेपकरेतेइरीयावइ पडिकमेनि
वारणथवानुंछे तेश्रीभगवतीमध्येजोजोनेइहांतोजथार्थप
रुपणाकरावि तेमांकांइरागद्वेषनुंकारणनाथिजेमश्रीज्ञाता
जिमध्येनागिलाब्राह्मणीनि अपहेरणा उदघोपणाकरा

वितेमां इरीयावईनिश्रालवणश्राविनहितो इहांतोएक
साधुनेकढवुतुंत्रडुंत्रोहराविनेमारयोहतो तेनोपणएटलो
फजेतोकरचो तोत्र्यातोदूबूह्वपणे संख्याताजिवने घर्मथ
किभ्रष्टकरीनेमिथ्यात्वनेविपेपमाडेछेतेअनंताभवभ्रमणाक
रशे तेमाटेजेवुंस्वरुपहोयएवूंवर्णविएतो विजालोककोइ
कुमतमांपडेनहिं नेपड्याहोयतेपणसुलभ्नबोधिहोय ते
सतसांभलीने पाछांवले माटेजथारथपरुपणाकर्त्ता को
इदोषणछेनहि जेदूर्लभ्न बोधिहसे तेनेतोरागद्वेषजभा
सशे हवेजेउघाडा मूखेबोलतां वायुकायाजिव हणायते
कहेछे शामाटेजेवायु कायाजीवने श्रांठफरसछे श्रनेभा
पावर्गणाना फरसच्यारछे माटेकांइच्यार फरसीयाथी
श्राठफरसीयो हणायनहिं किलामणाउपजेपण हणाय
नहि त्यारेवादिवोल्यो जेभ्नगवतीमांकह्युंछेजेउघाडेमोढे
बोलेतेनेसावद्यभापाकहिएतेनोउत्तरजेश्रमेक्यांकहीयेंछे
जेउघाडेमोढेबोलवूंपणहणावानुंकोछोतेखोटुंछेतथाजेमुहप
तिबांधिराखेछेतेकियासूत्रमाकहचुछेश्रीश्राचारंगजीमधे
तोकह्युंछेजेहेसाधुत्रगासुश्रावेतथाछिंकश्रावेतोमोढाश्राडो
हाथदेजेतलेखेपणमुहपतिबांधविसंभवतिनथीतथाश्रीविपा
कसूत्रमधेश्रीपूज्यगौतमस्वामिमहाराजमृगालोढानेजो
वानेगयात्यांमृगावतीराणीएकह्युंजेमुखेचोपडोबांधोतेवा
रेजोमुखेमुहपतिबांधिहोततोशावास्तेकहेत त्यारेवादिबो

त्यो दूर्गंधआवेतेवास्तेनाकेदेवावास्तेकह्युं त्यारेतेनोउ त्तरदेछे जेविपाकाजिमधेतोनाकबोलतुंनथीमुखजबोलेछे तमेखोटिजुक्तिशावास्तेकरोछो कोइकहेछेजेफलाणानुंमु खतोगोलछेमोढुंतेहोठनेकहिए तेकपालसुधीकहिए तोहो ठनोआकारजोइएतोलांबोहोय पणगोलहोयनहि ज्यारे कपालसुधीले त्यारेमोढुंगोलथने॥ तेमाटेमुखचोपडानुं कह्युं त्यारेनाकनेगुआव्युं॥ तथापरंपरापणएमजदीसे छेजेमुहपतिमुखआडिदेतेवारेनाकउपरचढावेएवुंआजदि नसुधिदिसेछेतो खोटीकल्पना शावास्तेकरोछो ॥ वली जे साधुनुलिंगछे तेजुदुछे॥ तेदेखाडिएछे ॥ एटलेजेओ घोबत्रीसआंगुलनोराखे॥ तेमधेचोवीसआंगलनीदांडी॥ दशआंगलनीदशीअनेअष्टमंगलआलेख्यो ॥ एवोबना त्तनोपाटो तेथाकिगुंथी दशीतेप्रमाणेवस्त्रनोखंडते श्रीनि शिथनिभाष्यमद्धेकह्युंछे तेउपरकांबलियू॥ तेउपरदोरो॥ दोरानात्रणआंटाबांधवा एवोबत्रिसआंगुलनोओघोअने मुखप्रमाणेमुहपतिपोतानी एकवेंतछआंगुलप्रमाणेचोखूं णेसरखी एविमूहपतितथाढिंचणप्रमाणेचोलपटो तेउप रसूतरनोकंदोरो॥ तेउपरकपडो जेवोदातारेदीधोहोयते वो जेतेनेरंगवोनाहिंतथाधोवोपणनाहिंतेनाउपरडाभेखन्ने कांबलि नेडाबेहाथेडंडो तथाडाबाहाथेझोलिराखवि इ त्यादिकमानुंपेतजोलिंग तेसाधुनुंकाहिएतथाकिविप्रीततेकु

लिंगीयाकहिएतेकुलिंगीयाजाणीने एथकिखेटेरेहवूंकदा पिकुलींगीयानेसाधुजाणीआहारपाणीआपेतो एकांतपा पकर्मबांधे एवूंश्रीजगवतिना आठमासतकेकह्युंछे एअ धिकारचोथोसमाप्तं॥४॥ हवेपांचमोसेसदोदेखाडेछेएटले सेसदोके०॥ जहांजेवोतांहांतेवोथायके०॥ साधुमलेतांहां साधुजेवोथाय नेपासथादीकमलेतांहातेवोथाय तथाआ हाछंदोके०॥ स्वइछाचारीजेभगवाननिआज्ञाप्रमाणेनचा लेकेमजेभगवंतेकह्युंजे साधुनिमिततथासाधविनिमितक रीविहितिके०॥उपाश्रेयतथाआहारतथावस्त्रपात्र अथवा उपदेशीनेजेकह्युंहोयतेसाधुनेखपलागेनाहि एविजेभगवं तनिआज्ञालोपिने पोतानीइछाएचाले पोतानीइछाएउ पाश्रेयप्रमुखकराविनेभोगवे॥ तेस्वइछाचारीजाणीए इ त्यादिकअनेकभेदडाह्याहोयतेसमजे एपांचमोभेद ॥५॥ एउसण्णादिकपांचभेदजेकह्या तेवांदवापूजवायोग्यनाहि तारेअजाणरहिनेबोल्यो जेरोजसाधुक्यायकिलाविंयेअ मनेतोधर्मशास्त्रनासंभलावनाराएजछे ॥ तेनोउत्तर॥ ए नुंसंभलावेलुंशास्त्रपणखपलागेनाहिं अनेउसन्नादिकने वांदतांपूजतांमोक्षपणमलेनाहिं जेमकोइकबालकनीमा तामरीगइ अगरपरदेशगइ नेबालकनेहीजडानेसूंपे ते हीजडानेधावणआवे तेबालकजीवतोरहे कदापिनहिंपण बालकनिमातामलेतोजिवतोरहे केदुधादिकपायतो जि

वतोरहे तेमइहांउपनयमेलवेछे जेवालकप्रायःसंसारी जीव अनेमातातेमइहांसुद्धसाधु त्यांहीजडोतेमइहांउस त्छादिकसाधु ॥ जेमदुध ॥ तेमइहांधर्म॥ जेवालकनेही जडानेधवरावेजीवतुंरहेनाहिं तेमइहांउसत्छादिकपासेध र्मसांभलल्याथकिमुक्तिमलेनाहिं वलिजोतमेकहयुंजे साधु निजोगवाइक्यांथकिअमनेमले॥तेनोउत्तर॥ साधुनीजो गवाइचोथेआरेपणघणिदुर्लभहातितेपासथ्थानाअधिका रमधेनागिलनाअधिकारमांकहिछे त्यांहांथकिजाणजो तोजुवोतदाकालेपणसाधुनि जोगवाइघणीमुश्कलहति अनेश्रुसाधुपणतदाकालेघणादिसेछे तेमाटेरत्नसाटेकां कराखेडवांधे तेनादामवटेनहींलोकोमांमूर्खकेहेवाय वा स्तेजोसाधूनीगुरुनिजोगवाइमलेतोवांदवूंपूजवूं निकर पोतानेंघेरवेठांशास्त्रसिद्धांतनूं वांचवूंभणवूं धर्मध्यांननूंक रवूंतेजश्रेयछे माटेसास्त्रभणवूंअने उसत्छादिकपांचना मत्तनेदुरकरीनेसूसाधूनिसदहणाराखावि तेसूसाधूनूंस्व रुपप्रथमपणकहयुंछे वालिसंक्षेपमात्रदेखाडेछेएकविध संजमत्यागीके०॥ एकाविधअव्रत॥ तेनूंलक्षणतेजअग्रा जम तेनोत्यागकह्योछे द्विविधवंधण रागअनेस्नेहनूंल क्षण ॥ द्वेषतेअप्रतिनूंलक्षण॥ तेबेबंधणथाकिवेगलो छे त्रिविधदंडेणां॥ एटलेमनथाकिदंडायनाहि॥ वचनथाकि ९ ॥ कायाथकिडंडायनाहिं॥ त्रिविधगूत्तेणांके०॥

मन ॥१॥ वचन ॥२॥ काया ॥ ३ ॥ एत्रणनेअशुभमाठा वेपारथकिगोपवेछे तेमसलेणंके०॥ जेमातिरादिकनोघा तक्षातिनेविषेसाले तेमजअनाचारहइएसाले तेनेसल्या कहिये तेसल्यनात्रणप्रकार एकमायाके०॥ कपटरुपी योसल्य ॥१॥ नियांणसलके० ॥ परजवानिइछावंछारुप ॥२॥ अनेमिथ्यात्वसल्यअज्ञांनपणे॥३॥तेहंगारवेणंके०॥ गारवके० ॥ अभिमान ॥ एटलेरिद्धिपामिने ॥ रिद्धिनो गारवकरवो ॥ एरिद्धिगारव ॥१॥ रसगारवपटाविधर सनूंपामिनेअभिमानकरवोएरसगारव॥२॥ शातागारव मनवचनकायायेशातापामे ॥ तेमसंथारोसज्यासत्कार सन्मांनपामीनेशातानोगारवकरे॥ तेनेशातागर्वकहीए॥ ॥३ ॥ एटलेत्रण्येगर्वथकिविरम्याछे ॥ तेहंविराणंके० ॥ ज्ञाननिविराधनाके०॥ जेज्ञानीबेअक्षरवधताभण्योहोय तेनिआशातनाकरे॥तथाकोइजणतोहोयतेनेउवेखे॥तथा पोथिपांनूंतेनीआशातनाकरीहोय ॥ तेनेज्ञांनविराधना कहिये ॥१॥ तथादर्शनविराधनाके०॥ साधूसाधवीश्रा वकश्राविका ॥ तथाजिनपडीमानाअवर्णवादादिकप्रका सेतेदर्शनविराधनाकहिए॥२॥ तथाचारीत्रविराधनाके०॥ जेचारीत्रलेइनेपालेनहि अथवाचारीत्रियानेआशातनाक रे एनेचारीत्रविराधनाकहीए ॥३॥ एत्रणयकिसदायवेग लोरहे॥चउकसाएणंके०॥जेचारकखायचारीत्रनीघातकर

वावालाछे अनेसाधुकेवाछे॥ एथकिसावचेतरहे एनाछला मांआवेनहि एटलेतप्तप्रणामरहेतेनेक्रोधकाहिए॥१॥ अहंकारीनेमानकहिए॥२॥ कपटिनेमायाकाहिए॥३॥ मोर छातेलोभकाहिए॥४॥ पंचहक्रियाएहंके०॥ जेव्यापारए नापांचप्रकारजाणवा कायाथकिजेक्रियालागेजेअचत्यादिक तेकायक्रिय॥१॥ दूप्रणिहितकायाकि॥२॥ उप्रतकायाकि॥३॥ मिथ्यादृष्ठितथाअव्रतसमोरदृष्ठनि॥१॥ प्रमत संजतिनेबिजीक्रियालागेअनेअप्रमतसंजतिनेत्रिजीक्रिया लागे हवेबिजीक्रियाकहेछे जेअधिकमणसहस्त्रजंत्रतंत्रादिकथाकिलागे एअधिक्रमणकिक्रिया॥१॥अनेपाउसियाके०॥ जिवउपरतथाअजिवउपर द्वेषनाजेप्रणामतथा मछर्ता तेपाउसियाक्रियाकहिए॥३॥ परितावणीयाएके० आपणेतथापरनेताडनातर्जनादिककरीनेदूखउपजावे॥ते परितावणाक्रिया॥४॥पणातिपातकिक्रीयाके०।आपणोतथा परनोघातकरवो एटलेस्वर्गादिकपामवानिमित्ये पर्वतादिकथाकिपडिने आपणाआत्मानिघातकरावि तथाक्रोधादिकेकरीनेपरजीवनेहणवा तेप्रणातिपातकिक्रिया॥५॥ एपांचाक्रियाथकिबीहीतोरहे जेरखेमुनेक्रियालागे छहंजिवनिकायाणांके०॥ छकायाजिवनीरक्षाकरे सातभयमन मांधारेनहि तेनानामकहेछेआलोकभयमनुष्यादिकथकि ॥१॥ परलोकभयसिंहादिकथकि॥२॥ आनंदभयघनलो

नादिकथि ॥३॥ अकस्मात्भयअंधकारादिक ॥४॥ आ
जीविकानयदूर्भक्षादिक॥५॥ मर्णनयमरवानो॥६॥ अपि
तभयउपजवानो॥७॥ वलिसाधुहोयतेआठमदकरेनहि॥
तेकिया॥ जातिमद॥१ कुलमद॥२॥रुपमद ॥३॥ श्रुतम
द॥४॥ बलमद॥५॥ तपमद॥६॥ लाभमद॥७॥ इश्वरम
द॥८॥ वलिनवविधब्रह्मचर्यनोअधिकारआगे पंचमहाव्र
तनाअधिकारमांकह्योछे तथावलिदशविधयतिधर्मकहेछे
खंतिक्रोधादिकरहित॥१॥ मार्दवमाननोत्याग॥२॥ आर्ज
वमायानोत्याग॥३॥ मुक्तिनालोभनोत्याग॥४॥ तपतेबार
भेदे॥५॥ संजमतेआश्रवनोरोध ॥६॥ सत्यतेमृपानोत्या
ग॥७॥ सौच्यतेनिर्लेपपणु ॥८॥ अकंचनतेधननोत्याग॥
९॥ ब्रह्मचर्यतेदृढसजम ॥१०॥ नित्येआराधे॥ अग्यार
श्रावकनिप्रतिमाजाणे तथाबारसाधुनिप्रतिमातेनांनाम
कहेछे॥ पेहेलीएकमासनि॥१॥बेमासनि॥२॥त्रणमासनि
॥३॥चारमासनि॥४॥ पांचमासनि ॥५॥ छमासनि॥६॥
सातमासनी॥७॥सातअहोरात्रिनि॥८॥ वलिसातअहो
रात्रिनि॥९॥सातअहोरात्रीनि ॥१०॥ एकअहोरात्रिनि॥
११॥एकरात्रिनि ॥१२॥ इतिसाधुनीबारप्रतिमा हवेपे
हेलिप्रतिमावहेत्यारेएकदांतिआहारनिएकदांतिपाणीनी
एमसातमीप्रतिमाए सातदांतिआहारनीने सातदांति
पाणीनीलहे आठमीपडीमाउतानसेन अथवापासाभरक

रे उपसर्गसहे ॥८॥ नवमेलुकट वांकापडेलाकाष्टनिपरे ॥९॥दशमेगोदोहिआसन अथवाविरासनकरे॥१०॥अग्यारेछठभक्तकरीपलंबभोजुअहोरात्रिलगेकरी काउसगकरे ॥ ११ ॥ बारमिअठमभक्तकरीएकरात्रिलगे मेषोन्मेपत्र होरात्रिनेत्ररहे॥१२॥ एसंक्षेपथकीलखोवलीविशेपेजोवुं होयतो दशासूतस्कंधथकीजाणवि साधूहोयतेसतरभेदे संजमनपालकहोय प्रथविकायसंजम ॥१॥ अपकायसंजम॥२॥तेउकायसंजम॥३॥ वाउकायसंजम॥४॥ वनस्पतिकायसंजम॥५॥बेरंद्रिसंजम ॥६॥ तेरंद्रिसंजम ॥७॥ चउरंद्रिसंजम॥८॥पंचंद्रिसंजम॥९॥अजीवसंजम॥१०॥ पेहासंजम ॥११॥ उवेहासंजम ॥१२॥ पमजणासंजम ॥१३॥पारीठावणीयासंजम ॥१४॥ मनसंजम॥१५॥वचनसंजम॥१६॥कायसंजम॥१७॥एसतरभेदेछे वलीविशअसमाधिस्थांनकसेवेनाहिं॥ तेकहीएछे॥ उतावलोचालेनहिं॥१॥ अप्रमार्जितठामेवेसेनहि॥२॥दुप्रमार्जितठामेबेसेनहिं ॥ ३ ॥ धंधसालादिकनेविषेरहेनाहिं ॥४॥ अधिकआसनादिकनेविषेरहेनहि ॥ ५ ॥ गुरुनोपराभवकरेनाहि ॥६॥स्थावरउपघातकरेनाहिं ॥७॥ भूतउपघातकरेनाहिं ॥८॥खिणमात्रमांहिकोपेनाहिं ॥९॥ कदापिकोपेतोघणोकालराखेनाहिं ॥१०॥ पुठेअवर्णवादबोलेनाहिं ॥११॥ भुठोआलआपेनाहि ॥१२॥ समीयाअधिकर्णउदेरेनाहि

॥१३॥अकालेसज्याकरेनहि॥१४॥ रजखडर्योहाथपगरा खेनहि॥१५॥पोहोररात्रिपछेताणीनेबोलेनहि॥१६॥माहो माहेकलहकरावेनहिं ॥ १७॥ माहोमाहेभेदपडावेनाहिं ॥१८॥आथमतालगेजमेनहिं॥१९॥ दोपटालिआहार लेवे॥२०॥ मुनिराजएविरीतेविचरेनिर्दोषपणे एथकिवी प्रितविचरेतेनेअसमाधिस्थांनसेव्युंकहिए हवेसबलक मेर२१तेकहेछे॥हस्तकर्मकरे॥१॥मिथुनसेवे॥२॥रात्रिभो जनकरे॥३॥आधाकर्मिक॥४॥राजपिंडले॥५॥ क्रितले ॥६॥प्रामितउछीनो॥७॥अभ्याहत ॥८॥ आछेद्यले॥९॥ पछखांणभांजे॥१०॥ गणथकिबिजेगछेजाय॥११॥मास माहेबेलेप॥१२॥मासमाहेमातृस्थांन॥१३॥ आकुदिहिं साकरे॥१४॥आकुदिमृखाभांखे॥१५॥ आकुदिचोरीकरे ॥१६॥आकुदिकंदमूलखाय॥१७॥फुलफलबहूबिजखाय ॥१८॥वर्शमांहेगदलेप॥१९॥वर्शमांहेमातृस्थांन ॥२०॥ सचितसंघटसाहितहस्तभाजनआहारले॥२१॥हवेबावी सपरीसहकहेछेखुहाभूख॥१॥पिवासातरस॥२॥ सितंता ढनुंसेहवुं॥३॥उश्नतापनुंसेहवुं ॥४॥ दंसमछर॥५॥अचेल ॥६॥अरति॥७॥स्त्री॥८॥ चरीयाविहार ॥९॥ निसीहिया ॥१०॥सज्जा॥११॥आक्रोश॥१२॥वध१३॥याचना॥१४॥ अलाभ॥१५॥रोग॥१६॥तृणस्पर्श॥१७॥मल॥१८॥स त्कार॥१९॥प्रज्ञा॥२०॥अज्ञान॥२१॥सम्यक्ति॥२२॥अथ

सुगडंगाध्ययनसूतस्कंध ॥१६॥ पुंडरीकाध्यायनआहार
परीज्ञा॥क्रियास्थानप्रत्यारव्यानाक्रिया॥अनाचारसुतआ
द्रकुमारनालंदीयाध्ययन ॥ धिसुतस्कंधे ॥ ७ ॥ एवंसु
गडंगनाध्यायन ॥२३॥ देव ॥२४॥ तिर्थंकर॥अथवाप
क्षांतरे।भूवनपति।१०व्यंतर८ज्योतषी५ वैमानिक१एवं
।२४।५।हास्यत्यागआलोचिबोले।४।लोभत्याग।क्रोधत्या
ग॥२॥व्रतभावनाएवं॥१०॥धणिकह्या अवग्रहमागवो
॥१॥तृणादिकनोअवग्रहमागे॥९॥अवग्रहनीमर्यादाकरी
रहे॥३॥गुरुनोअवग्रहमागिभातपाणिभोगवे॥४॥साहमि
कनाअवग्रहमागिरहे॥५॥एवं॥१॥पनरेअतिसरसआहा
रनले॥१॥विभुखानकरे॥२॥स्त्रिसहतवस्तीनरहे॥३॥एक
लिस्त्रीकनेस्थानकेनरहे॥४॥स्त्रीनाअंगोपांगनजोवा॥५॥
एचारव्रतभावना ॥ ५ ॥ एवंविस एचोथोव्रतभावना एवं
॥२०॥रुडोपाडवोशब्दसांभलिरागद्वेषनकरे॥१॥एवंरुप
॥२॥ गंध ॥३॥ रस ॥ ४ ॥ स्पर्शआश्रीरागद्वेषनकरे
॥५॥एपांचमेव्रतभावना॥५॥एवंमालि॥२५॥ भावना दश
सुतस्कंध दशकालकल्पनाछे॥१०॥क्षहकाल॥५॥व्यवहा
रसूत्रदशकाल॥१०॥एवंत्रिहूंसूत्र॥२६॥कालजाणवाअथ
अणगारगुण॥२७॥कहेछे॥व्रत॥६॥पांचइंद्रिजितवि॥११॥
भावशूद्ध॥१२॥पडिलेहणाविशुद्ध॥१३॥क्षम॥१४॥ वैरा
ग्य॥१५॥अकुसलमनवचनकायानोरुंधवो॥१॥छकायनि

रक्षा॥२४॥संजमयोगयुक्त ॥२५॥ शितादिकवेदनासहन ॥२६॥मरणांतउपसर्गसहन॥२७॥ इत्यादिकसाधुनाअ नंतगुणछे श्रीउत्तराध्ययनथकिजोनोएटलेएवागुणेकरी नेसहितहोयतेनेगुरुकहिनेसदहे॥कदापिआकालतोदूप मछे माटेएवागुरुनिजोगवइमलविघणीमुश्कलछे पण कदापिआजनेकालेपणमुलगुणेकरीनेसहितजोइएएटले शुद्धलिगआगलेकह्योतेप्रमाणेहोय अनेपंचमहाव्रतमूल गुणेकरीनेसहितहोय॥अनेउत्तरगुणेशामान्याविसेपेहोय तेनुंकांइजोवानोविचारनहि सामाटेश्रीभगवतीजीमधेक ह्युछेजेपांचमेआरेवकुशचारीत्रीयाहोशे एटलेवकुशचारी त्रके०॥ चारीत्रछेतेनिरमलछे पणउत्तरगुणमांदोपपणला गे एटलेदोपरुपपडिजेभात तेथकिचारीत्ररुपवस्त्रकाबरूं थयूं एनेवकुशचारीत्रकहिए एटलामाटेआकालेमूलगुणे उत्तरगुणेकरीनेसहित एवूचारीत्रसंभवेनहितेमाटेमूलगु णेकरीसहितहोय वलिबेतालिसदोपरहीतआहारलेतेने साधुकरीसदहवा॥तेबेतालिसदोपदेखाडेछे॥एनिगाथाद् कहेछे॥आहाकम्मु॥१॥ देसिय॥२॥पुइकम्मेय॥३॥मिस जाएअ॥४॥ठवणा॥५॥पाहूडीयाए॥६॥पाओयरा॥७॥ किय॥८॥पांमीच्चे॥९॥ परीअट्टिये॥१०॥अभिहडु ॥११॥ भिन्ने॥१२॥मालोहडे॥१३॥अछिज्जो॥१४॥अणसिठे ॥१५॥अझोयर॥१६॥सोलसपिंडूग्गमेदोसा॥२॥थाइ॥१॥

दुई ॥ २ ॥ निमित्तं ॥ ३ ॥ आजीव ॥ ४ ॥ वणिमगे ॥ ५ ॥ तिगी च्छाय ॥ ६ ॥ कोहे ॥ ७ ॥ माणे ॥ ८ ॥ माया ॥ ९ ॥ लोन्नेय ॥ १० ॥ हवंतिदशएण ॥ ३ ॥ पुव्विंपच्छासंथव ॥ ११ ॥ विज्ञा ॥ १२ ॥ संते य ॥ १३ ॥ चुन्न ॥ १४ ॥ जोगेय ॥ १५ ॥ उप्पायणाय ॥ १६ ॥ दोसा सोलसयेमूलकम्मेय ॥ १६ ॥ ४ ॥ संकिय ॥ १ ॥ मखिय ॥ २ ॥ निखि त ॥ ३ ॥ पिहीय ॥ ४ ॥ साहरीय ॥ ५ ॥ दायगु ॥ ६ ॥ मिस्से ॥ ७ ॥ अ परीणय ॥ ८ ॥ लित ॥ ९ ॥ छड्डिअ ॥ १० ॥ एसणदोसादसहवंति ॥ ५ ॥ संजोअणा ॥ १ ॥ पमाणे ॥ २ ॥ इगाले ॥ ३ ॥ धुम ॥ ४ ॥ कारणे ॥ ५ ॥ पढमावसाहि बहिरंतरेवा सहेउदवसंजोगा ॥ ६ ॥ एनोअर्थ सोलउद्गमदोषलीखीएछिए आधाक र्मीतेअतिथीनेअर्थे मूळथकीछकायनोआरंन्नकरीनिपायुं आहारादिकतेआधाकर्मिदोषकहिए ॥ १ ॥ उदेशिकतेमा गणाहारआवशेएमजाणीतेअर्थेकिंधुंते ॥ उदेशिकदोषकहि ए ॥ २ ॥ पूतिकर्मतेआधाकर्मनेकारणसहितकिधुं तेपूतिक र्मकहिए ॥ ३ ॥ मिश्रजातितेकोइजातिनेअर्थे कोइपोताने अर्थेकिधुंतेमिश्रजातिदोषकहिए ॥ ४ ॥ स्थापनातेसाधु नेअर्थेइछाराखेतेस्थापनादोषकहिए ॥ ५ ॥ प्राहुआतेसुख डीके० ॥ जमणवार आघेपाछिकरे तेप्राभृतदोषकहिए ॥ ६ ॥ प्राडुःकरणतेसाधुनिमिते अंधारेकांइछांनुंप्रगटकर वाने छिदरादिकेकरीप्रकाशकरे तेनेप्राडुःकरणदोषकहि ए ॥ ७ ॥ करणतेसाधुनीमितेवेचातुलेइआपे तेकरणदोषक

हिए॥८॥प्रामित्यतेउछिनुंसाधुनेअर्थेलेइआपेतेप्रामित्यदो
पकहिए॥९॥परावर्त्ततेनखरसखरवस्तुकांइपालटीसाधुने
आपीएते परावर्त्तदोषकहिए॥१०॥अभ्याहृततेअनेरांग्रां
मपाडाघरंथकिसांमुंआणीआपे तेअभ्याहृतदोषकहिए
॥११॥ उद्भिन्नतेसाधुनीमितकमाडतथातालुउघाडीआपे
तेउद्भिन्नदोषकहिए ॥१२॥ मालापहृतते उचुंनिचुत्रिछुं
तेथकीलेइनेदेते मालापहृतदोषकहिए॥१३॥ आछेदतेकु
मारादिकनुंखूचावीलेइसाधुनेदिए तेआछेद्यदोषकहिए
॥१४॥अनिसृष्टवेहूं त्रिहूंनिवस्तुसाधारणमांहेएकदिए
तेअनिसृष्टदोषकहिए॥१५॥ अध्यवपुरकते मूलआधणथ
किअधिकुंनांखे अमारेसाधूजीआवनारछेतेनिमितते अध्य
वपूरक॥१६॥ एतादोषागृहस्थकरता हवेउत्पादनदोष
साधुकरतानाकेहेछे॥१६॥ एशोलेदोषआहारना तेउत्पा
दनदोषकहिए साधुथकिउपजे धात्रितेगृहस्थनाबालक
रमाडीआपार्जिदांनले तेधात्रिदोषकहिए ॥१॥ दूतिते
गांमादिसंदेशाकह्यादानलेतेदूतिदोष ॥२॥ निमिततेज
तिअतितअनागतकहिदांनले तेनिमितदोषकहिए ॥३॥
आजिवकातेजातिकुलादिककहिदांनलेते ॥ आजिवका
दोषकहिए॥४॥वनिपकके०॥आहारनिमितब्राह्मणादिक
नेघेरहूंपणब्राह्मणादिकनोभक्तछुंएवोथईले ॥ तेवनिपक
दोषकहिए॥५॥चिकित्सातेवैद्यककहिलेतेचिकित्सादोषक

हिए ॥६॥ क्रोधपिंडतेविद्यावंतनृपमंत्रादिकबलेदानले तेक्रोधपिंडदोषकहिए ॥७॥ मानपिंडतेगृहस्थनेअहंकार चडाविदांनले तेमानपिंडदोषकहिए॥८॥मायापिंडतेमा यायेअनेकरुपकरीदांनले तेमायापिंडदोषकहिए ॥९॥ लोभपिंडतेसरसआहारनेअर्थे सईधईफरइकेसरीयामो दकनेअर्थे तेलोभपिंडदोषकहिए॥१०॥ पुर्वपछासंस्त वतेपहेलुं तथापछिगृहस्थीनीस्तुतिकरेतोपूर्वपछासंस्तव दोषकहिए ॥११॥विद्यापिंडतेदेवतानुंआराधनकरेकरावे आहारादिकनेअर्थेविद्यापिंडदोष ॥ एविदेविअदष्टांतता होय ॥१२॥ मंत्रपिंडतेअदष्टांतकरणादिमंत्रसाधेसधावे आहारादिकनेऽर्थेमंत्रपिंडदोषकहिए ॥१३॥ चूर्णपिंडते आंखनुंअंजनादिकआपिदानलेतेचूर्णपिंडदोषकहिए॥१४ योगपिंडतेशोभाग्यदोभाग्यादिककरीदानलिए तेयोग पिंडदोषकहिए॥१५॥मूलकर्मतेगर्भउत्पातादिककरेकरा वेअनेदानलिएतेमूलकर्मकहिए॥१६॥ एउत्पादनदोषक हिए॥साधुथकिनिपजे॥ एसोलदोष एवंबात्रिस॥३२॥दो षसर्वमलिजाणवा हवेएखणादोषलिखीएछिए संकितते आधाकर्मादिकदोषतणिशंकाए ग्रहणकरेतेसंकितदोषक हिए॥१॥ माखितदोषतेसाचितआचितकरीखरडयोले तेम खीतदोषकहिए॥२॥ निक्षिप्तसाचितपूढविकायादिकउपर मेलेलीवस्तुसाधुलेतेनेनिक्षिप्तदोषकहिए॥३॥पिहितदोष

तेसचितेकरीढांकि अचितवस्तुलिएदिए तेपिहितदोषक
हिए॥४॥ संह्नतेमोटाभाजनथीनानाभाजने अथवाअसु
जतेलिएदिए तेसंह्नतदोपकाहिए ॥५॥ दायकतेखंडणपि
सणादिकछकायनिविराधनाकरतां तथाबालधवरावति
उठी अथवागर्भवतिस्त्रीलिएदिएतेदायकदोपकहिए॥६॥
उन्मिश्रतेसचितफलादिकअचितखांडादिक एकठांमेलि
लिएदिए तेउन्मिश्रदोपकहिए ॥७॥ अपरीणततेकांइ
ककाचुकांइकपाकुदानलिएदिए तेअपरीणतकहिए॥८॥
लिप्ततेसचितेअथवामिश्रवस्तुभिनेहाथेतथालेपवालालि
एदिए तेलिप्तदोप ॥९॥ छर्दिततेहातादिकछांडेपडेलिये
दिये तेछर्दितदोषकहिये॥१०॥ एखणादोपदशहोयसा
धुथितथाग्रहस्थिथीलागे ॥ हवेपांचदोपमांलानाकेहेछेसं
जोजनातेखीरखांडघृतस्वादनेअर्थे एकठामेलिपोशाला
मांहिअथवाबाहिरतेसंजोजननादोपकहिए अप्रमाणते
प्रमाणजेटलीले तेटलाथीअधिकले तेअप्रमाणदोषक
हिए ॥२॥ इंगालतेमनमांहेदातारनेप्रशस्तरागे जिम
तोकरे तेइंगालदोपचारीत्रबालीलाहालाकरे॥३॥ धुम्रते
सामान्यअन्नमाटेदातारनेनंदतोद्वेपेजिमतोकरे तेधुम्रदो
पकहिए॥४॥कारणनेंक्षुधावेदानिआहिआसनकेतां॥कारणे
आहारकरे॥१॥ अथवाआचार्यादिकनुंवेयावचकरवानेका
रणेआहाकरे ॥२॥ अथवाइर्यासुमतिपालवानेकारणेआ

हारकरे ॥३॥ अथवासंजमपालवानेअर्थेआहारकरे ॥४॥ अथवाधर्मध्यानधारवानेकारणेआहारकरे॥६॥ अेछकारणविनाआहारकरेतेसाकर्णदोषकहिए उपाश्रेयबारणे अथवामांहीरसवधारवाहेतु एवेएकठांकरवां तेसंजनाजाणवा॥६॥ इत्यादिकएखणादोषनेटाले मूलगुणेकरीनेसहितहोयतेनेसाधुकरीनेसद्दहेतेबिजोतत्वकह्यो ॥ इतिश्री सम्यक्तद्वारग्रंथोमुनिश्रीहूकमचंदजी विरचित्तपंचमोध्यायपरीपूर्णम् ॥५॥

पंचमाअध्यायमांगुरुतत्वओलखाव्यो हवेछठाअध्यायमांधर्मतत्वओलखावेछे धर्मतत्वकेवोछे अतितकालेपणधर्मतत्वनेआराधीनेमुक्तिरुपणिलक्ष्मीनेवरया वर्तमानकालेपणधर्मतत्वने आराधीनेघणा जविमुक्तिरुपणीलक्ष्मीनेंवरेछे अनागतकालेवरशेतेमाटेहेभव्यजिवोप्रथम जेसदगुरुदेखाडयातेवागुरुनिशेवाउपासनाकरो॥ पछितेनीपासेथीधर्मतत्वसांभलो शामाटेसदगुरुविनाबिजागुरुधर्मतत्वनेयथार्थओलखाववासमर्थनथी तेमाटेजेसदगुरुहोय अनेबहूश्रुतहोयतेनुंबहूमानभक्तिकरवी अनेधर्मतेनीपासेथीसांभलीनेओलखवो सद्दहीनेआराधवो आराध्याथकिमुक्तिरुपणीलक्ष्मीमले तेमाटेहेभव्यजीवोधर्मतत्वनीखपविशेषेकरीनेकरजो तेधर्मनाबेभेद एकअणगारधर्म॥१॥बिजोआगारधर्म॥२॥अणगारके०॥साधूनो

धर्मतोपांचमाअधिकारमांकह्योछे अनेआगारके०॥ श्रा
वकनोधर्मतेकहेछे तेश्रावकनेदेशविरतिकहीए देशके०॥
थोडुंछेव्रततेनेदेशविरतिकाहिए तेनाबारभेदछे तेनिश्चे
नेव्यवहारथकीओलखावेछे तेप्रथमप्रणातीपातव्रत॥१॥
प्रणातिपातके०॥जिवनीहंसानकरवि तेजीवनाभेददेखा
डेछे हवेजिवके०॥चेतानालक्षणेजिवात् एटलेचेतनाल
क्षणछेतेनेजीवकाहिए तेजीवनाबेभेद॥त्रस॥१॥थावर॥२॥
तेथावरनापांचभेद॥पृथ्विकाय॥१॥अप्पकाय ॥२॥ तेउ
काय॥३॥वाउकाय॥४॥वनस्पतिकाय॥५॥हवेतेप्रथवीका
यनाच्यारभेद सूक्ष्मपृथ्विकायप्रजाप्तो ॥१॥ अप्रजा
प्तो॥२॥हवेसूक्ष्मके०॥जेनीकायाअतिसेनानीछेएटलेचर्म
दृष्टियेगोचरआवेनहीं एतेकेवलीगम्यछे तेनाप्राणप्रजा
प्ति तथाशरीरबादरमांकाहिशुं हवेसुक्ष्मपृथ्विकायनेत्र
णलेश्याहोय॥कृष्न॥१॥निल॥२॥कापोत ॥३॥ एप्रमा
णेसूक्ष्मपृथ्विकायअप्रजाप्ताजाणवा ॥ तेचौदराजलोक
व्यापिछे हवेबादरपृथ्विकायनाबेभेद॥एकप्रजाप्तो ॥१॥
बिजोअप्रजाप्तो॥२॥हवेप्रजाप्तीतथाप्राण एनीओलखा
णबतावेछे॥फरसेंद्रि॥१॥रसेंद्रि॥२॥घ्राणेंद्रि॥३॥ चक्षु
इंद्रि॥४॥श्रोतेंद्रि॥५॥मनबल॥६॥वचनबल॥७॥ कायब
ल॥८॥श्वासोश्वास॥९॥आवखू॥१०॥तथाप्रजाप्तीछो॥आ
हारप्रजाप्ति॥१॥शरीरप्रजाप्ति॥२॥इंद्रिप्रजाप्ति॥३॥ श्वा

सोश्वासप्रजाप्ति॥४॥नाषाप्रजाप्ति॥५ ॥मनप्रजाप्ति ॥६॥ एछप्रजाप्ति हवेपृथ्विकायनाजीवने एदशप्राणमांहेला चारप्राणहोयतेकहेछे फरसेंद्रि॥१॥कायबल ॥२॥ श्वासोश्वास॥३॥आवखू॥४॥एच्यारप्राणहोयतथाछप्रजाप्तिमांहेलाच्यारप्रजाप्तिहोयतेकहेछे आहारप्रजाप्ति॥१॥शरीरप्रजाप्ति॥२॥इंद्रिप्रजाप्ति॥३॥श्वासोश्वासप्रजाप्ति ॥४॥ एच्यारमाहेथीत्रिजेजेइंद्रिप्रजाप्तिबांधे तेनेकर्णप्रजाप्ति कहिए एटलेकोइजीवकरणअप्रजाप्तोमरेनहीं करणप्रजाप्तीबांध्यापछीमरे अनेजेजीवअप्रजाप्तोमरे तेलब्धअप्रजाप्तोमरे एटलेपृथ्विकायनोजीवच्यारप्रजाप्तीथकीउणीहोय त्यांसुधीअप्रजाप्तोकहिए अनेच्यारप्रजाप्तीपूरी बांधेएनेप्रजाप्तोकहिये॥ हवेबादरपृथ्विकायनेच्यारलेश्याहोय कृष्ण॥ १ ॥नील॥ २ ॥कापोत॥ ३ ॥तेजो॥४॥ तथापृथ्विकायनेत्रणशरीरहोय॥ उदारीक॥ १ ॥ तेजस ॥ २ ॥ कारमण ॥ ३ ॥ तथापृथ्विकायनीअवगाहनाआंगुलने असंख्यातमेनागेहोय ॥ तथापृथ्विकायनुं आवखुं ॥ जघन्य अंतर्मूहूर्त ॥ उत्कृष्ट २२ हजारवर्षनु ॥ हवेअप्पकायनापणच्यारनेद सर्वपृथ्विकायनिपरे एटलोविशेष उत्कृष्टुंआवखु ७ हजारवर्षनुं होय ॥२॥ हवेतेउकायपृथ्विकायवत एटलोविशेषजेलेश्यात्रणहोय कृश्न॥१॥नील॥२॥कापोत ॥३॥ तथाआउ

खुंउत्कृष्टुंत्रणअहोरात्रिनुंहोय ॥३॥ हवेवाउकायपणपृ
थ्विकायनीपरेएटलोविशेषशरीरच्यारहोयउदारीक॥१॥
वैक्रिय॥२॥तेजस॥३॥नेकारमण॥४॥तथालेश्यातेउकाय
वत् नेआउखूउत्कृष्टुंत्रण३हजारवर्षनुं॥४॥ हवेवनस्पती
कायनाबेभेदप्रत्येकनेसाधारण॥प्रत्येकनाबेभेदप्रजाप्तोने
अप्रजाप्तोप्रत्येकवनस्पतीपृथ्विकायवत्एटलोविशेषआ
उखुंउत्कृष्टुं॥१०॥हजारवर्षनूंसाधारणवनस्पतीनाच्यार
भेदसूक्ष्मनेबादर॥सूक्ष्मनिगोदकहिए तेनोविचारलेशमा
त्रबतावेछे एटलेचौदराजलोकछे तेलोकके०॥आकाशते
आकाशएकआंगुलनेअसंख्यातमेभागे आकाशनाअसं
ख्यातप्रदेशछेतेएककेआकाशप्रदेशेएककोगोलोछेतेएकेक
गोलामांअसंख्यातिनिगोदोछेएकेकनिगोदमेअनंताजीवछे
तेकेटला॥अतीतकालनागयासमयतथाअनागतकालना
जेटलासमयतेथकिअनंतगुणाएकनिगोदमेजीवछेहवेतेनी
गोदियाजीवनुंआवखुं॥एकश्वासोश्वासजुवानपूर्णनिरोगी
कायानोधणीएकसासउंचोलेइनेनीचोमूकेएटलामांसाडा
सत्तरभवकरेएटलेसत्तरवारजन्मीनेमरे अढारमिवारनो
जन्मे वलिबिजेप्रकारेआउखुं बसेनेछपनआवलिनोपुल
कभवजाणवो तेमांहोमाहेभढाभिडसूंदुखभोगविनेमरे
छे तेदूखनिवेदनाकेटलिकछे सातमिनर्कतेत्रिससागरो
पमनुंआउखुंछेतेतेत्रिससागरोपमनाजेटलासमयएटलि

वारसातामिनर्कें उपजे तेत्रिससागरोपमनुं दूखएकठुंकरी येएथकिअनंतगुणी वेदनाएकसमयेनिगोदियोजिवभोग वेछेतेसुक्ष्मनीगोदनेअव्यवहारराशिकहियेअव्यवहारराशिके०॥जेजिववादरमांनथिआव्योत्यांसुधीअव्यवहाररराशिनोजाणवोजेजिववादरराशिमांएकवारआव्योतेनेव्यवहारराशियोकहिए तेवारेशिष्यबोल्यो हेस्वामिव्यवहारराशितथाअव्यवहारराशिनुंशुंकारणछे तेनोउत्तरजेव्यवहारराशिमांआवेछोजिव तेफरीसूक्ष्मनिगोदमांजायतो जघन्यथकिअंतरमुहूर्त्तरहे उतृकृष्टोरहेतो अर्द्धपुदगल परावर्त्तरहे तेउपरांतरहेनहिं ॥ अनेअव्यवहारराशिमांजेजिवसूक्ष्मनिगोदमांथिनिकल्यानथि तेजिवअनंता पूदगलपरावर्त्तनवहिजशे ॥ तोयपणनिकलशेनहि ते माटेव्यवहारराशिनेअव्यवहारराशिजुदिकहेविपडे हवे जेटलाजिव इहांथकिमोक्षेजाय एटलाजिवअव्यवहार राशिमांथि व्यवहारराशिमांआवे पणव्यवहारराशिघटेवधेनहिं हवेसूक्षमनिगोदनाप्रजाप्ता तथाअप्रजाप्ता तथाबादरनिगोदकंदमूलादिकतेनाप्रजाप्ता अनेअप्रजाप्ता सर्वपृथ्विकायवत् एटलोविशेष ॥ लेश्यात्रणहोय अने बादरनिगोदनूंआउखुंप्रतेकवनस्पतिवत् अनेबादर निगोदनिअवगाहनाएकशरीरेअनंताजिवहोयएटलेवनस्पतिनुंस्वरुपकह्युं एटलेपांचथावरनाबाविशभेदकरीदे

खाडया॥१॥त्रसनाचारभेद॥वेरंद्रि॥१॥तेरंद्रि॥२॥ चउरं द्रि॥३॥ पचंद्रि॥४॥ हवेवेरंद्रिनाबेभेद॥ प्रजाप्तो॥१॥ अ प्रजाप्तो॥२॥ अलशियाप्रमुखजिवतेनेप्राण६होय॥फरसें द्रि॥१॥रसेंद्रि॥२॥वचनबल॥३॥ कायबल॥४॥श्वासोश्वा स॥५॥आउखु६एछप्राणतथाप्रजाप्तिपांचहोय॥ आहार शरीरइद्री॥ स्वासोस्वासअनेभापाप्रजाप्ति॥६॥ तथाले श्यात्रणहोय॥ कृश्न॥१॥ नील॥२॥ कापोत्त॥३॥ तथाशरी रत्रणहोय उदारिक॥१॥तेजस॥२॥ कारमण॥३॥ अवगा. हनाबारजोजन आउखुजघन्यअंतरमूहूर्त्त उत्कृष्ठुबारव र्पनू ॥१॥ हवेतेरंद्रिनूकिडिमकोडिप्रमुखवेरंद्रिवतएटलो विशेपजेसातप्राण एकघ्रांणेंद्रिवधे तथाअवगाहनात्रणग उनि आउखुउत्कृष्ठुओगणपचासादिवशनुं॥२॥ तथाचउ रंद्रिवेरिंद्रिवत् एटलोविशेपजेप्राणआठहोय घ्रांणेद्रिने चक्षूइंद्रिवधे तथाअवगाहनाच्यारगउनि तथाआउखुछ मासनु॥३॥ एत्रणनेविगलेंद्रिकाहिए एत्रणनाप्रजाप्ताअ प्रजाप्ताथइनेछभेदथाय हवेपचांद्रिनाच्यारभेदनारकि॥१ देवता॥२॥ तिर्यंच॥३॥ मनुष्य॥४॥ तेनारकिनांनाम॥ घं मा॥१॥ वसा॥२॥ सिला॥३॥ अंजणाय॥४॥ रिठा॥५॥ मघा॥६॥ माघवति॥७॥ एसातनोप्रजाप्तोअप्रजाप्तोथइ नेचउदभेदथाय हवेदेवतानाच्यारभेदभवनपति॥१॥व्यं तर॥२॥ जोतपि॥३॥ वैमानिक॥४॥ दसभवनपति पनर

परमाधांमि सोलव्यंतर दसतिर्यंचजंबूक दशजोतपि ते पांचचर पांचथर॥ वैमांनिकमेबारदेवलोकत्रणकुलविषि या नवलोकांतिक नवग्रैवेक पांचअनुतरविमान एसर्वे मलिनेच्यारनिकायनादेवनानवाणुभेदथया तेनवाणुप्र जाप्तानेनवाणुअप्रजाप्ता सर्वथइनेएकसोनेअठाणुभेदथ याएदेवतातथानारकिनोभावार्थजिवाभिगमथकिजाणवो हवेतीर्यंचनापांचभेदजलचर॥१॥ थलचर॥२॥खेचर॥३॥ उरपरि॥४॥भुजपरि॥५॥एपांचगर्भजपांचसमुर्छिमएदस नाप्रजाप्तानेअप्रजाप्तार्थइनेविसभेदथयाहवेमनूष्यनापां चभर्तना पांचएवर्तना पांचमहाविदेहनां एपंनरकर्मभो मिनापंनरभेद हवेअकर्मभोमिनात्रिसभेदालिखीएछे पां चहेमंतक्षेत्रना पांचहरीवर्षक्षेत्रना पांचदेवकरुक्षेत्रना पांचउत्तरकरुक्षेत्रना पांचरमणीकवास पांचअरणकवास एत्रिसअकर्मभोमिनामनुष्य छपनअंतरद्विपनामनुष्य प नरकरमभोमि त्रिसअकर्मभोमिछपनअंतराद्विपएएकसो नेएकक्षेत्रनाप्रजाप्तानेअप्रजाप्ताएबसेनेबेभेदएकअसंनी याके०॥चउदस्थानकेउपजे एअप्रजाप्ताजमरे एत्रणसेने त्रणभेद बसेनेसाठपूर्वेकह्यातेमळीजीवनीत्रणगतिनाए पांचसेनेत्रेसठ॥५६३॥ सहूभेदजीवनामनुष्यनेतीर्यंचनो विचारपनवणाथकिविशेषजाणवो इहांतोग्रंथगोरवथाय तेमाटेनाममात्रलिख्याछे एजिवनुंस्वरुपअजिवनेओल

स्याविनाजिवनुंस्वरुपवरावरजाणेनहिमाटेअजिवनुंस्वरु
पसंक्षेपथकिदेखाडिएछिए हवेअजिवनाभेदएकरुपिए
कअरुपितेअरुपिअजीवनाच्यारभेद धर्मास्तिकाय॥१॥
अधर्मास्तिकाय॥२॥आकाशास्तिकाय॥३॥काल॥४॥धर्मा
स्तिकायखंधतेचउदराजलोकप्रमाण॥१॥देशतेकल्पनामा
त्र॥२॥धर्मास्तिकायनोप्रदेश॥३॥अधर्मास्तिकायखध॥१॥
देश॥२॥प्रदेश॥३॥आकाशास्तिकायखंध॥१॥लोकालोक
प्रमाणे॥२॥देश॥२॥प्रदेश॥३॥लोकाकाशप्रमाण॥कालनोए
कसमय॥१॥ एनोखधदेशहोयनहिशामाटेजेएकसमयथि
बिजोसमयमलतोनथी माटेकालनोएकजभेद॥एदशभेद
थया॥१०॥धर्मास्तिकायद्रव्यथकीनित्यछे॥१॥ धर्मास्ति
कायक्षेत्रथकीचउदराजलोकप्रमाणे ॥२॥ धर्मास्तिकाय
कालथकीअनादिअनत॥३॥धर्मास्तिकायभावथकी॥४॥
वर्ण गध, रस फरसनथि॥४॥धर्मास्तिकायगुणथकी॥ च
लणसहायगुण॥५॥अधर्मास्तिकाय॥१॥द्रव्यथी॥२॥ खे
त्रथी॥३॥कालथीभावथीपुर्ववत्॥४॥ गुणथकीथिरसहाय
गुण॥५॥आकाशास्तिकायद्रव्यथकी॥१॥क्षेत्रथकीलोका
लोकप्रमाण॥२॥कालथकी॥३॥भावथकी ॥४॥ गुणथकी
आवगाहनागुण॥५॥ कालद्रव्यथकी॥१॥क्षेत्रथीकालथी
॥२॥भावथी॥३॥गुणथकी ॥४॥ नवापुराणावर्त्तनागुण
॥५॥एअरुपिअजीवना२०भेदथया दश१० भेदपेहेलाक

ह्याछे तेमली ३० भेदथाय हवेरुपिअजिवनापांचसें नेत्रीशन्नेदकहेछे वर्णपांच॥५॥कालो॥१॥निलो ॥२॥ पीलो॥३॥रातो॥४॥ धोलो॥५॥गंध॥२॥ सुर्भिगंध ॥१॥ दुर्न्निगंध॥२॥ रस॥५॥खाटो॥१॥ खारो ॥२॥ तिखो॥३॥ तमतमो॥४॥मिठो॥५॥फरस॥८॥खरखलो॥१॥ सुंवालो ॥२॥टाढो॥३॥उनो॥४॥न्नारे॥५॥हलुओ॥६॥लुखो॥७॥ चोपडयो॥८॥संस्थान॥५॥एपचविशभेद॥एकवर्णमां॥२०॥ न्नेदलाधे॥वेगंध॥२॥पांचरस॥५॥आठफरस ॥८॥ पांच संस्थान॥एविश॥२०॥एपांचवर्णना॥१००॥न्नेद॥एमपांचरसनापणशो॥१००॥न्नेद॥पांचसंस्थाननापण ॥१००॥न्नेद आठगंध॥८॥बेफरस॥एदशनावसेनोत्रिश॥२३०॥भेद थया एमरुपीअजीवनापांचसेंनेत्रीशन्नेदथया॥ ५३० ॥ अरुपीअजीवना॥३०॥न्नेदमाहेन्नेगाकरीये एटलेअजीव द्रव्यनापांचसेंनेसाठन्नेद॥५६०॥थयाएनोविस्तारजोवो होयतोश्रीपनवणाजीमध्येछे एविरीतेजीवअजीवनुंस्वरुपजाणीने पछिश्रावकनांव्रतलेतेनेथावरजीवनांपचखांण तोछेनहिं अनेत्रसजीवनाअपराधिनीजयणाछे विणअपराधिरह्यातेमांआरंन्नेजयणा अणारंभिरह्यातेमांसउउपग्रहितानिजयणा ॥ एटलेअणापराधिअणारंभेअनेअणउपग्रहित ॥ एवाजिवनेहणवाना श्रावकने पचखांणछे॥ तेपणछकोटीनापचखांणछे॥ एटले॥मन ॥ १ ॥वचन

॥२॥ काया ॥३॥ थकीअनुमोदवानिजयपणाछे। माटे श्रावकनुंव्रतछेकथोडु तेमाटे देशविरातिकहिए तेपेहेलुं व्रततेप्रणातिपात जेपरजीवनेआपणा सरिखाजाणी सर्वजीवने रखवालेतेदया॥ एव्यवहारप्रणातिपातवि रमणजाणवो हवेनिश्चेदयाकहेछे जेआपणोजीवकर्मवशे दूखीथायछे तेआपणाजीवनेकर्मथीछोडाववो आत्मगुण रखवालवागुणविचारवोतेचारप्रकारेबंधहेतुपणाथीनिवा रे स्वरुपगुणनोप्रगटपणोकरवो प्रगटथयोगुणतेराखवो एमआत्मस्वरुपनेविषे विश्रामतेतत्वानुभवतेचारीत्रकहि ए तेनिश्चेदया एटलेज्ञानथीमिथ्यात्वनेखपावे आपणा जीवनेनिर्मलकरेछे तेनिश्चेदया तेजिवप्रणातिपातथकि विरम्योछे तेप्रणातिपातकह्यो हवेमृखावादकहेछे कुडो वचनबोलवो तेव्यवहारमृखावादविरमणकहिये हवेनि श्चेकहेछे जेपरवस्तुपूदगलादिकनेआपणीकहेवि तेमृखा वचनछेअनेजीवनेअजीवकहे अनेअजीवनेजीवकहेइत्या दिकअज्ञान तेभावमृखावादमेछेअथवासिद्धांतनोअर्थखो टोकहे तेमृखावादमेछे एमृखावादजेणेछाड्यो तेनिश्चेमृ खावादथिविरम्यो एटलेबिजाअदत्तादानादिकजोभाजे तोचारीत्रभाजे पणज्ञानदर्सनचारीत्र अनेनिश्चे जेणेमृ खावादभांज्यो तेणेसमकितज्ञानचारीत्रभांज्यां तथाआ गममांएमकह्योछेजेएकसाधुएचोथोव्रतभांज्यो अनेएक

साधुएविजोमृखावादन्नांज्यो एटलेइहांजेणेचोथोव्रतन्नां
न्यो तेआलोवणालियेशुद्धथाए पणजेसिद्धांतादिकना
मृखाउपदेशदेवेते आलोवणालिधेपणशुद्धहोवेनहिं॥हवे
अदत्तादानकहेछे जेपारकीधनवस्तुछुपाविनेचोरीनेठगी
नेलीयेतेचोरीछे एटलेअणदिठिपारकिवस्तुलेवेतेअदत्ता
दानव्यवहारनयथीजाणवो निश्चेनयअदत्तादानकहेछे ते
पांचइंद्रिनात्रेविसविषयनेआठकर्मनिवर्गणा इत्यादिक
परवस्तुतेआत्मानेअग्राहछेपरछे तलेवानिवांछाकरे ते
निश्चेनयअदत्तादानकाहिए तथाकोइककहेशेजे विषयनि
अनेकर्मनिवांछाकरेछे तेवांछाकोणकरेछे तेनोउत्तरजेपू
न्यनेमेलुलेवाजोग्यकहेछे तेजिवकरमनिवांछाकरेछे तेपु
न्यनाबेतालिसन्नेदछे तेचारकर्मनिशुन्नप्रकृतिछे एटले
जेव्यवहारअदत्तादाननहिलेवो पणअंतरंगपुन्यादिकानि
वांछाछे तेनेनिश्चेअदत्तादानलागेछे हवेमैथुनाविरमणव्र
तकहेछे तिहांजेकोइपूरुषपरस्त्रीनोपरीहारकरे तेमैथु
नविरमण व्यवहारकह्यो तथास्त्रिपूरुषनोपरीहारकरे ते
मैथुनविरमण व्यवहारकहिये इहांसाधुनेस्त्रिनोसर्वथा
त्यागछे अनेगृहस्थनेहाथपरणिस्त्रिमोकालिछेअनेपरस्त्री
नांपचखाणछे तेव्यवहार हवेनिश्चेकहेछे जेविषयान्नि
लाखनोत्याग अनेममतातृष्णाएपरभावअनेवरणादिक
परद्रव्य स्वामित्वादिकतेनोअभोगिपणो आत्मास्व

गुण ज्ञानादिकनोभोगी तेपुद्गलखंधअनंताजीवनीएठ
ते॥मनेभोगववाघटेनही एरीतेत्यागतेनिश्चेमैथुनविरमण
कहिये जेणेबाह्यविषयछोड्योछे अनेअंतरगलालचनहिं
छूटितोतेनेमैथुननाकर्मलागे हवेपरीग्रहपरीमाणव्रतक
हेछे परीग्रहधनधान्यदासदासि चौपदघरधरातिवस्त्रआ
भर्णनोत्यागतेपरीग्रहत्यागव्रतव्यवहारथीजाणवोएसाधु
नेसर्वपरीग्रहनोत्यागछे श्रावकनेइछापरीमाणछे जेटली
इच्छाहोयतेटलोमोकलोराखे विजानीविरतिकरे एव्यव
हारपांचमोव्रतकह्यो निश्चेभावकर्मरागद्वेषअज्ञानद्रव्य
कर्मज्ञानावरणीप्रमुख आठकर्मशरीरइंद्रिनोपरीहारएट
लेकर्मनेपरजाणिछोडवातेनिश्चेपरीग्रहनोत्याग एटलेप
रवस्तुनीमुरछाछोडवि तेणेपरीग्रहणछांड्योछे एटलेप
रीग्रहत्यागव्रतकह्यो एपांचव्रतकह्या छठोदिशिपरीमा
णव्रतकहेछे च्यारादिशि ॥उर्ध ॥अधो ॥ एछादिशानाक्षे
त्रनोमांनकरीमोकलोराखे तेव्यवहारदिशिपरीमाणव्रत
कहिये अनेगतिच्यारकर्मगुणजाणि तेथीउदाशपणो अ
नेसिद्धावस्ताशुंउपादेयपणो तेनिश्चेदिशिपरीमाणकहिए
हवेभोगोपभोगपरीमाणव्रतकहेछे तेभोगकहेता एकवा
रभोगवियेउपभोगजेवारंवारभोगवियें तेनोपरीमाणकरे
तेव्यवहारभोगोपभोगव्रतकहिये अनेनिश्चेभोगोपभो
गव्रतकहेछेजेव्यवहारनयेकर्मनोकर्त्तानेभोक्तातेजीवछेनि

श्चेनयेकर्मनोकर्त्ताकर्मछेएश्चात्माश्चनादिनोपरभावज्ञोगी
थयो त्यारेपरज्ञावग्राहकथयोप्रभावरक्षकथयो एटलेश्चा
त्मानिज्ञायकता॥१॥ग्राहकता॥२॥भोग्यता॥३॥रक्षकता
॥४॥विगडेकर्त्तापणोविगड्योतेथीपरभावकर्त्ताथयोतेणेपर
भावरंगीपणेश्चाठकर्मनोकर्त्ताथयोछेपणसत्तायेतोस्वज्ञावनो
कर्त्ताछे पणउपगरणश्चवराणाथीस्वकार्यकरीसकतोनथी
विज्ञावनेकरेछे नेश्चज्ञानपणेजिवनोउपयोगज्ञल्योछेपण
न्यारोछे श्चनेजिवतोश्चापणाज्ञानादिगुणनोकर्त्ताज्ञोकाछे
एवापरीणामतेस्वरुपानुंजाइरुप तेनिश्चेभोगोपज्ञोगव्र
तजाणवो॥हवेश्चनर्थदंडविरमणव्रतकहेछे श्चनर्थकामोजि
वनेपापश्चारंभेलगाववोतेश्चनर्थदंडत्यांहांजेपारकेवास्तेश्चा
ज्ञाप्रमुखदेवितेव्यवहारश्चनर्थदंड श्चनेजेशुभश्चशुज्ञकर्म
मिथ्यात्वश्चविरति कखायजोगशुंकर्मबंधायछेतेजिवश्चाप
णाकरीजाणे एनिश्चेश्चनर्थदंडजाणवो हवेसमायककहेछे
जेमनवचनकायानाश्चारंभथिटाले निरारंज्ञपणेवर्तावे ते
व्यवहारसमायकजाणवो श्चनेजेजीवज्ञानदर्शनचारीत्रगु
णविचारे तेसर्वजिवसत्वगुणेएकसमानजाणी सर्वसम
तापरीणामतेनिश्चेसमतारुपसमायककहिए हवेदेशाव
गाशिकव्रतकहेछे जेमनवचनकायानाजोगएकठाकरीए
कथानकेबेसी धर्मध्यानकरवो तेव्यवहारदेसावगासिक
कहिए श्चनेश्रुतज्ञानशुंछद्रव्यश्चोलखिने पांचद्रव्यत्या

गकरे अनेज्ञानवतजिवनेध्यावेतेहमांरमेपरभावमांवसेन
हि तेनिश्चेदेशावगाशिकजाणवो हवेपोसहकहेछे जेच्या
रपहोरअथवाआठपहोरसुधीसमतापरीणामे निरारंभसा
वद्यछोडि शिझाय़ध्यानमेप्रवर्त्ते तेव्यवहारपोसहकहाए
अनेआपणाजीवने ज्ञानध्यानशुंपोपिनेपुष्टकरे तेनिश्चे
पोसहकहिये जिवनेआपणेस्वगुणेकरीपोपियेतेपोपहक
हिये हवेअतिथिसंविभागव्रतकहेछे जेपोसहनेपारणेअ
थवासदासाधुनेजिनधर्मिश्रावकेआपणिशक्तिसारुदानदे
वो तेव्यवहारअतिथिसविभागकहिए अनेजिवनेअथ
वासिष्यनेज्ञानभणवोभणाववो संभलाववोसांभलवोते
निश्चेअतिथिसंविभागकहिए एवारव्रतकह्यां:—हवेएवा
जेबारव्रतधारीश्रावकछे तेकरणिशिकरे तेदेखाडेछे श्रा
वकपाछलीचारघडिरातलेइउठे त्रणमनोरथनेविचारे ते
नांनामआश्रवथकिकेदहाडेमूकाइश॥१॥सर्वविरतिचारी
त्रकेदहाडेअंगीकारकरिशुं॥२॥समाधिसंथारोकेदिनआ
वशे॥३॥एवात्रणमनोरथश्रावकविचारेएनोविस्तारमनो
रथभावनाथकिजाणवो तेवारपछिश्रावकप्रतिक्रमणकरे
तेवारपछिउठिने श्रीजीनमंदिरदरशनकरवानेजाय तेपू
र्वेकहयुछे तेमजपंचअभिगमन तथादसत्रिकसाचवतोथ
कोदर्सनकरेजोकदापिछतिजोगवईयेप्रमादनेवशेदर्शनक
रवानजायतो एकछठनिआलोवणआवे तथामनमांशंका

राखिनेनजायतोपांचउपवासनिआलोवणआवे एवूंपंच
महाकल्पभाष्यमध्येकह्युंछे तेमाटेजिनराजनांदर्सनअव
श्यमेवकरवां दर्सनकरयापछिगुरुनेवांदे वांदिने नम
स्कारकरेपछिधर्मदेशनासांभलेपछि सांभलिनेजिनमंदि
रेजीनपूजाकरवाजाय तेपूजानिविधि आधविधिथकिजा
णजो त्यांहांसांजनाप्रतिक्रमणकरे इत्यादिकश्रावकनि
विधि साध्यदिनकरथकिजोज्यो तथाश्रावकहोयतेपर्वति
थियेपोसासमायकतपइत्यादिककरे तथाश्रावकहोयतेसा
तक्षेत्रेधनवावरेतेसातक्षेत्रनांनामकहेछे साधु ॥१॥ साध
वि॥२॥ श्रावक॥ ३॥श्राविका॥४॥देहरुं ॥५॥ जिनपडि
माने॥६॥ज्ञान॥७॥ एसातक्षेत्रनोऽर्थसंक्षेपथकिदेखाडेछे
हवेसाधुसाधविएवेनिएकरीतछे माटेभेगोकहेछे साधुने
श्रावकहोयतेसातपिंडआपे अण्नके०॥ आहार॥२॥ पा
णके०॥पांणि॥२॥ खादमके०॥ मेवाप्रमुख ॥३॥ स्वादम
के०॥मुखवास॥४॥लेनके०॥ वस्ति॥५॥सेनके०॥ सिज्या
पाटपाटलाप्रमुख॥६॥ वत्छके०॥ वस्त्रपात्रप्रमुख ॥७॥
एसातपिंडसाधुसाधविनेदेवानिमित्तधनवावरे तथाश्राव
कश्राविकाएबेक्षेत्रनाकाजेपणधनवावरे शिरितेतकहेछे
जेश्रावकहोयतेशंघकाढे स्वांमिवछलकरे तथास्वांमि
भइनीभक्तिबहुमानकरे त्यारेवादिबोलयोजेसंघकाढ्याथ
किशुंधर्मछे एतोहंशानांकामछे एनोउत्तर जेतोंकिधुंसंघ

काढेशुंथायतेसंघ काढ्याथकि अनंताकर्मनि निकाश्चित गांठितोडे शामाटेजेतिर्थेजइनेवांदवानांमोटांफलकिधांछे केमकेश्रीभगवतिजीमांतिर्थकरनिवदणाअधिकारेत्यांहांज इनेवांदवानोमहालाभकीधोछे।।तेवारेवादिवोल्योजेएतो शास्वतातिर्थकरहता आतोप्रतिमाछेतेनुंकेम एनोउत्तर जेप्रतिमानेजीनपडीमाकहिनेबोलाविछे।। तेवारेतमेकेहे शोजेएतोजिनपडिमाकहिछे पणजिनवरतोकह्यानथी ए मानेएमांतोफरकघणो तेनोउत्तर जेजगाएधुपनोअधि कारचाल्यो तेजगाएएवोपाठछे ।।दाहंधुवंजिनवराणां।।ए वोपाठज्ञाताप्रमुखघणासूत्रमांछेएटलेइहांजिनपडिमाने जिनवरकहिनेबोलाव्याएटलेएपाठजोतांजिनवरमांनेजि नपडिमामांफरककांइदिसतोनथी माटेतिर्थेजइनेवांदवा नुंघणुंफलछे तथातमेकह्युंजेहंशानाकांमछे ।। तेनोउत्तर।। जेगाडांगडेरांइत्यादिकजोडवां।।जोडाववां।।तेकारणथकि तमेहंशामांगणोछो तेएमछेनाहिं ।। शामाटजेश्रीदसासुत स्कंधमां श्रेणीकराजाभगवांननेवांदवागयातेसमेवेसवा नेवास्तेरथमगाव्योछे ।। तेरथनेधर्मरथकहिनेबोलाव्यो तेरथज्यांचालेत्याहांहंशाजथाय केमजेत्यांकह्युंछेके बल धनेआरघोचतादोडाचताथकागयातेजगाएहंशाकेमनथा ए पणइहांतोधर्मरथकह्योछे।। तथागाममध्येथीउकरडाक ढाव्या पाणीछंटाव्यांतथाचउरंगीशेनासजीनेगया तेले

खेतोमहाआरंभनुकांमदिशेछे पणभगवंतेतोकांइपापक ह्युंछेनहिं भगवंतेतोएनुंफलमोक्षनुंकह्युंछेतेमाटेधर्मकां मनेअर्थेनिकल्या तेकांमनेविषेजेटलुंकामथाय तेटलुंध र्मखातामांगणाय एमजोनगणीएतोसाधुनोविहारगोच रीअटकीजायतेमाटेडाह्याहोयतेविचारीजोज्यो तथाति र्थेजइनेवांदवुंतेनुकारणकेहेछेजेठकाणेतिर्थंकरादिमोक्षेपो हता तेजआपणेपूजनिकछे शामाटेजेश्रीभगवतीजीमांउ दायनराजानेअधिकारेकह्युंछे॥ धनतेनगरी॥धनतेगाम आगलइत्यादिकनेधनकाहिबोलाव्याछेशामाटेजेश्रीभग वांनाविचरताहोयतेमाटे॥ एटलेज्यांतिर्थंकराविचरताहोय तेनगरीयादिकनेपणधनकेहेवांणुं तोतेनगरीनेविषेतोको इजीवसुलभबोधिहशे कोइदूलभबोधिहशे अथवापापि कोइकहशे कोइकधर्मिहशे अथवागामनीमांहेलीकोर को इपणशुधअशुधकोइकवस्तुहशे तपणसर्वेनेधनकह्युं तो जेजगाएतिर्थंकरनुंनिर्वाणकल्याणकथयुं तोतेजगाएफर सनाकल्याणककेमनथाय वंदणनमणकर्तांकर्मनिर्जरे डा ह्याहोयतेविचारीजोज्यो तेमाटेसंघतिर्थजात्रानिमितश्राव कनेधंनवावरवुं ॥ तेनोविषेशअर्थसेत्रुंजामाहात्मथकीजा णजो तथास्वांमिवछलनीमिते धनवावरे ॥ एटलेस्वांमि के०॥सरखाधर्मनाओनेजमवुंजमाडवुंकरे॥शामाटेजेश्रीभ गवतीजिमांसंखजीपुष्कलीजीनेअधिकारे पणस्वांमिव

छलनोअधिकारदिशेछे तथास्वामिन्नइनीन्नक्तिवहूमान करवुंएनोपणपाठश्रीभगवतीजीमांसनंतकुमारइंद्रनेअधि कारेजोज्यो अग्यारमातथावारमाशतकमांश्रावकश्रावक नेवंदणनमस्कारकरे ॥ एवोपाठछे ॥ तेमाटेश्रावकहोयते श्रावकश्राविकानाविपेवावरे हवेवलीश्रावकपांचमाक्षेत्रे देहरुंकरावे तथाछठेक्षेत्रेजिनपडिमानुंभरावबु ॥ तथादे हरानुंरंगावबुं ॥ तथाआंगीरचाववी॥ तथाअठाइमहोछव करावे तेवारेवादिबोल्यो ॥ जेदेहरुंकरावेप्रतिमान्नरावे शुंथाय॥तेनोउत्तर॥जेदेहरुकराववुं॥प्रतिमाभरावबि॥एका मश्रावकनेश्रेयदिशेछेशामाटेजेदेहरु ॥ तथाजिनप्रतिमा आजपांचमाआरामांआधारभूतछे केमकेकेवलिनातोआ जविरहकालछेशुधआलंबनतोआजएछेतथाश्रीअनुयोग द्वारमांपणकह्युंछे जेभावनिक्षेपोनामथापनाद्रव्य विना थायनाहिं तथाच्यारनिक्षेपामां एकेनिक्षेपोउथापे॥ तेने मिथ्यात्विकहिए ॥ तेवास्तेथापनानिक्षेपोअवश्यमानवो॥ यदूक्तं॥नामजणाजणजणा॥ठवणजणा॥जणपडिमाओ॥ दवजणाजणजिवा ॥ न्नावजणाजणसमोसणठुथा॥ १ ॥ एगाथामांपणथापनानिक्षेपामांतोजिनपडिमाजकहीछे॥ अथवाअनुजोगद्दारमध्ये आवशकनेअधिकारेदशप्रकार नीथापनाकहिछे तेतोसदबोधअनेअसदबोधकहिछे त थाएतोगुरुनीथापनाछे आतोतिर्थंकरनिथापनाअनेवली

सदबोधछे तोएनेकरावतांनफोकेमनहोय॥ डाह्याहोयए विचारीजोज्यो तथादेहरानोकरावनारोतथाप्रतिमानोभ रावनारो बारमेदेवलोकेउपजे एवुंश्रीमहानिशिथजिमां कह्युछेतेमाटेश्रावकहोयतेदेहरांकरावे प्रतिमाभरावेश्रां गीरचावे अठाइमहोछवादिककरे ॥ एवामारगेधनवावरे हवेसातमुक्षेत्रजेज्ञांन तेमारगेपणधनवावरे एटलेज्ञांन लखावे तथाज्ञांनभणतोहोय तेनेसाज्यआपे तथाज्ञांनि नांवहूमानकरावेशामाटेजेश्रुतज्ञांनछेतेमोटुंछे जदपिकेव लज्ञांनमोटुंछेपणस्वअनुंजाणीछेअनेश्रुतज्ञांनछेतेस्वपरप रकाशोदिसेछे माटेज्ञांनिनावहूमानकरवां केमजेश्रीनंदि सुत्रमांज्ञांनिनेसूर्यनीचंद्रमानीकल्पवृक्षनीसंभुरमणसमु द्रनिइत्यादिकघणीउपमाओछे॥माटेज्ञांनीनुंवहूमानविशे षेकरवुं ज्ञांनभणतोहोयतेनीपणसाज्यकरवि॥ शामाटेजे ज्ञांननाभणनारापासेपइशोहोयनहिंअनेव्याकरणादिक भणवानेपइशोपणजोइयेपुस्तकपानुंपणजोइयेमाटेएवात निसाज्यगृहस्थिआपेतारेभणाय त्यांवादिएतर्ककरी जे साधुतोसाज्यवंछेनाहिं तमेकहोछोसाज्यआपेतोजसाधुभ णे तेनुंकेम तेनोउत्तरदेछे जेसाधुहोयतेसाज्यनवंछेपणाते दहाडेतोसूत्रपाठउपाध्यायजीभणावता अनेअर्थआचा र्यआपता अनेमारुंतारुंहतुंनाहिं॥ जेजतुंतेनेभणावता॥ आजतेमानाआचार्यउपाध्याय कियातमारीसरतेआवेछे

जेतेनिपासेजइनेजणे अथवाज्ञानआशरीसाज्यवंछेतोदो षणजणातुंनथि शामाटेजेपोतानेशरीरेसुखवंछतोनथी ए तोआत्माहितेज्ञानजणे नेज्ञानकानेसांज्यवंछेछे तथा श्रीपंचमहाकल्पनाष्यमध्येपणकह्युंछे जेज्ञाननोसाधुअ भ्यासकरतोहोयतेठामनेविषे कदापिआहारनेविषेआधा कर्मादिदोपलागतोहोयतोज्ञानअभ्यासकरवानेसाधुरहेके नरहे त्यांकह्युंछेजेज्ञाननोअभ्यासकरतांकदापिआधाक र्मादिदोषलागेतेनोविचारकरेनाहिं पणज्ञाननोअभ्यासक रवोशामाटेजेज्ञाननहोयतोदोपअदोपकोणजाणेमाटेज्ञा नमोटोपदार्थछे तेमाटेज्ञानने वास्तेसाज्यवछतांदोपण जणातुनथी तथाजोशरीरादिकनेअर्थेसाज्यवंछेतोदोपण लागे जोयामांतोहेवुंआवेछे पछिकेवलीगम्य तथाजेगृह स्थिश्रावकहोय तेसुत्रसिद्धांतादिकलखिराखे शामाटेजे साधुसाधविआव्यागयानेवांचवाभणवानेखपलागे तथा गाममांपणविजाश्रावकोने भणवागणवाखपलागे एसा तमुक्षेत्र एमश्रावकहोयते सातेक्षेत्रेधनवावरे वलि एनेअनुसारेबिजापणउचितथानकजोइनेवावरे एमश्राव कनुंस्वरुपकह्युं तेश्रावकत्रणप्रकारनाछे॥ जघन्य॥१॥ म ध्यम॥२॥उत्कृष्ट॥३॥तेजघन्यश्रावककेनेकहिएकेंप्रभाते नोकारसिरात्रिदुविहारअनेबाविसअभक्षनोत्यागकरेतेने जघन्यश्रावककहिए॥१॥अनेबारव्रतश्रावकनांअंगीकार

करयांहोय तेनेमध्यमश्रावककहिए॥२॥अनेबारव्रतउच रयांहोयअनेअग्यारपडिमावहिहोय तेनेउत्कृष्टोश्रावक कहिए॥३॥एविरीतेश्रावकनोधर्मतथासाधुनोसर्वविरतिपं चमहाव्रतधर्म एवुंश्रीवितरागप्रमात्माएपरुप्युं जेधर्मते नेधर्मकरीसद्दहे तेनेधर्मतत्वसद्दह्योकहिए एटलेधर्मतत्व के०॥साधुश्रावकनुंजेधर्मतथाखटद्रव्यनवतत्वनयनखेपाप क्षप्रमाण स्याद्वादखटकारकादिकसर्वसद्दहजो हेभव्य जीवोसमजमांआवेतोसमजवुं कदापिसमझमांनआवेतो एमधारवुं जेमारीबुद्धिओछीछे अनेकेवलीनुंज्ञानअनंतूछे तेथिमारीसमजमांआवतुनथी पणजेआगममांभावपरु प्या तेसर्वतेहेतछे एवोविचारराखवो पणपोतानिमतिक ल्पनाथी कशोनवोमार्गथापशोमां एविरीतेहेभव्यजीवो धर्मतत्वनेसद्दहजो ॥ इतिधर्मतत्वतृतीयः ॥

॥ इतिश्रीसम्यक्त्वद्वारग्रंथेमुनीश्रीहूकमचंदजीविरचीत्ते षष्टमोअध्यायपूर्ण ॥ ६ ॥

एछठाअधिकारनेविषेधर्मतत्वओलखाव्यो हवेसा तमेअधिकारे एतत्वनासद्दहणानुंफलदेखाडेछे हेभव्यजी वोआर्यक्षेत्र मनुष्यभव देवगुरुनिजोगवाइतेपामाविघणी दुर्लभछे अनंतापून्यनिराशिनाथीकडावध्यात्यारेतमेपा म्याछो पामिनेजोपरमादकरशोतो फरीनेच्यारगति संसारनेविषे परीभ्रमणकरशो फरीथिआजोगवाईमल

विघणीदूर्लभछे तुजेआसंसाररुपमोहजालमांगुंथाणोछुं
अनेपूत्रकलत्रधनधान्यादिकमाहरुंमाहरुंकरेछेतेतारीभूल
छे तेकोइतारुंछेनाहि केमजेमोहजालनेविषेगुंथायाथकि
नर्कतिर्जंचनांदूखभोगववांपडे तेनर्कनूस्वरुपलेशमात्रक
हेछे तेनर्कनाक्षेत्रनोफरसकेवोछेतेकहेछे जेवितरवारनि
धार जेंविवरछिनीअणी जेविकटारीनीधार जेविभ्नालो
डनीअणी जेविअस्त्रानिधारजेवोनगरनोदाहजेवोगामनो
दाहएवोतोउष्णफरसछे वलिजीहांगोखरुघंणांतिखीअ
णिनांपथरायेलांपडयाछे तथाडाभ्नातिखिअणिनाउगेला
नुवनछेवलिज्यांहावेतरणीनामानदियोछेज्यांहांअसिपत्र
वृक्षनांवनछेज्यांहांघणाकुंभ्नीपाकछेतेकुंभ्नीपाकनोखरख
रोफरसपूर्वेकह्योतेवोजछेवलीजेंविषोपमाघनिमहाहिमा
जलटाढ जेमहिमालाक्षेत्रनीटाढज्यांहांमाणसनामाणस
शिजीजायछेतोढोरोनूंनेझाडनूंशुकहेवूंएवाक्षेत्रफरसनादि
कथीतेटाढअनंतगुणीवधतीछे एकुंभीपाकतेउपरथीचोखू
णीछेअनेमाहेथकिकुडानाआकारेछे तेकुंभीपाकनेविषेना
रकिआविउपजेतेप्रथमसमेयनारकिनीआंगुलनेअसंख्या
तमेभ्नागेअवगाहनाहोयपछिएकअंतरमूहूर्त्तमांजेटलीना
रकिनाशरीरनिअवगाहनाहोयएटलीबांधे तेवारेकुंभ्नीपा
कपेटेथकिपहोलीअद्धोउर्द्धसंकिर्णएनोफरसमहातिखोनें
वलिटाढोतेथकिथइजेवेदनातेथीमहारीवपोकारेअनेमुखथी

कहेजेमुनेइहांथकिकाढोकाढोतेवारेनर्कक्षेत्रनेविपेरह्याजेप
रमाधामि तेपनरजातनाछे तेनानामकहेछे अंब॥१॥अंब
रिख॥२॥श्याम॥३॥सबल॥४॥रुद्र ॥५॥ महारुद्र ॥६॥
काल॥७॥महाकाल॥८॥असिपत्र॥९॥धनुष्य ॥१०॥ कुंभ
॥११॥वालुक॥१२॥वेत्रणी॥१३॥खरस्वर॥१४॥महाघोप
॥१५॥ एवाजेपनरजातनापरमाधामितेत्यांपासेहोयतेदो
डिनेआवेतेआविनेनारकिनेकहेजेमाहालिकोरतोहजीतने
सुखछेअनेबाहिरतोमहादूखछेअनेकुंभीपाकनुंमोढुंसांकडूंछे
माटेतनेतोडितोडिनेकाढवोपडशे त्यारेतुंनापाडिशपणअ
मेतनेछोडिशुंनाहि वास्तेतुंपेहेलांजमांहिरहेपणतेनारकि
महादूखेपिड्योथकोदिनवचनकहिनेबोलेजेहूंमहादूखिछुं
महाराथीनरकनुंदूखभोगवातुंनथीमाटेमनेकांइकरतांइहां
थकिकाढोहुंनानहिंपाडूंतेवारेपरमाधामिसाणशिथीतोडि
तोडिनेकाढेत्यारेमहारीवपोकारेनेकहेजेमुनेरेहेवाद्योपण
तेकांइछोडेनाहिंइत्यादिक वलीबाहेरनिकल्यापछिपणम
हाछेदनभेदनताडनातर्जनादिकवेदनाघणिभोगवे ज्ञानि
विनाआपणथिकहिजायनाहिं तेनोविशेषअधिकारश्रीजी
वाभीगमतथापन्नवणाप्रमुखसूत्रथकिजाणजो एवांनरका
दिकनांमहादूखभोगवांपडे तेवास्तेहेभव्यजीवोमोहजा
लनेविषेमुझावूंनाहिं जेमोहनेविषेमूझाय तेनेएवांदूखभो
गववांपडे ॥ जेमब्रह्मदत्तचक्रवर्त्तिमोहने विषेमुझाणो

अनेसाधुनोउपदेशनमान्यो त्यारेमरीनेसातमी नर्कंग यो तेमहेनव्यजिवो एवुंजाणीनें जोगवाइमलेथकेप्रमा दकरशोनहिं धर्मसाधनकरजो जेथकिदेवलोकनांसुख नोगवो परंपराएमोक्षनांसुखपणनोगवशो वलिजेपुत्र कलत्रधनधान्यादिकमाहारुमाहारुकरोछो तेकांइछेनाहिं तेतोसर्वस्वार्थनांसगाछे तेनुंस्वरुपदेखाडेछे जेमश्रेणि कराजाकुणीकनोअगुठो छमाससुधिमुखमधेराख्यो अ नेलोहिपरुचुश्यां शामाटेजेमारोपुत्ररखेमरीजशे केरखे दुखीथशे एमजेमोहनावशथकिएविरीतेपुत्रनेवास्तेपोते दुखनोगव्यु तोतेजपुत्रे पोताने काष्टपिंजरमांघाल्यो अनेनित्यप्रत्येपांचसेंहेंकोरडामरावे अनेजीविथिपणगया तोजोयुंपुत्रनुसगपण एकराज्यनेवास्तेपितानुंमृत्युकर्यु अनेमहादूखदिधु तोहेभव्यजीवोसंसारनेविपेपुत्रनुंसग पणअनीत्यछे एसर्वस्वार्थनुंसगुछे तथाकलत्रके० ॥ जे स्त्रीतेनेतो माहारीकरीजाणेछे तेतोससारने विपेमहादू खदाइछे केमकेस्त्रिनामोहनामारयाथका नंदिखेणेनि याणुंकरयुं तोअंतेनर्कमलि तोजुवोस्त्रिनोमोहराख्योतो परनवेमहानर्कमलि अनेआनवनेविपे पणस्त्रिसुखदे नहि जेमजसोधरने स्त्रिएझेरदेइनेमारयो तेनोअधि कारसमरादित्यचरीत्रथकिजोजो तथापरदेशी राजाप्र मुखघणाजिवोस्त्रिएमारयाछे माटेहेनव्योस्त्रियोकोइनी

सर्गीयोनथी एतोस्वार्थनिसर्गीछे एवुंखोटुंसगपणतेनेवि
षेतमेकेममुझाइरह्याछो एस्त्रितोआभवपणदुखदाइ अ
नेपरभवपणदुखदाइछे स्त्रिनासगपणमांपणराचवुंनहिं
तथाजेसंसारनेविषेमाताछे तेपणस्वार्थनिसर्गीछे जेमब्र
ह्मदत्तनेचुलणीराणीएमारवानो उपायकर्यो जुवोसगो
दिकरोछे पणकांइदयाआविनहिं तथाचेलणाराणीए कु
णीकनेजनम्योतेजवखतेउकरडेनखाव्योतोजुवोमातानां
सगपणपण संसारनेविषेएवांछे इत्यादिअनेकदृष्टांतछे
तेग्रंथोथकिजाणजो वलिसंसारनेविषेजेसगपणछेतेसग
पणनोकांइनियमनथीजेएनुंएसजगपणरेहेशेजेपूत्रहोयते
पूत्रपणेएवोकांइनियमनथी जेपूत्रहोयतेपितापणेथाय अ
नेपूत्रहोयतेस्त्रिपणेथायकेमजेशुकराजानांमातापीतातेओ
पाछलेभवपोतानीस्त्रिओहती तेनीकथाश्राद्धविधिमांछे
तथाश्रीअंशकुमारनोजीव तथाश्रीऋषभदेवस्वामीनोजी
व केटलाएकभवनेविषे स्त्रीभरतारनूंसगपणथयुं केट
लाएकभवनेविषेमित्रपणुथयूं आभवनोविषेदादोनेपडपोत
रोथया तथाजसोधरपोतानापूत्रनोपूत्रथयो तथाजसोध
रनिमाताहतीतेआभवनेविषेस्त्रीथइइत्यादिकविचारतांस
गपणनोनियमरहेतोनथीतथासिद्धांतमांपणकह्युंछेजेएक
एकजीवनेमांहोमांहे अनंतांसगपणथयां एवुंजेखोटुंसग
पणतेनेविषेकोणराचे केमजेकियोजविआपणोसगोछेअने

कियोजीवसगोनथी एटलुंविचारीनेजोइएतो सर्वेजी
वसाथे आपणांअनंतांसगपणथयां माटेएमांमातापि
ताकोनेकहीए तथाभ्रातकलत्रपुत्र कोनेकहीए जेसर्व
जीवसाथे अनंतांसगपणथयां माटेएवांसगपणनेविषे
राचीरहेवुनहि एवांसगपणकरतां अनंतोकालगयो पण
कांइआत्मानुं कल्याणथयुनहि जेदहाडेसंसारथकी वैरा
ग्यपामीने धर्मकरणिकरशो तेदिनआत्मानुकल्याणथशे
वलिकायानुंस्वरुपदेखाडेछे हेभव्यजीवो तमेशरीरनाव
र्णगंधफरस देखिनेघणुलोभाइरह्याछो जेरखेमारी
कायामुकाये रखेदूखपामे रखेबिगडे एवुंविचारोछोतेस
र्वखोटुछे शामाटेजे हेदेवाणुप्रिय तमनेकायानास्वरुपनी
खबरनथी एकायातोपुदगलदलछे एकायानेविपेतोरुधि
रछे तथामंसछे तथाभेजछे तथानसजालछे विर्यछे पेसि
छे लघुनित्यछे वडिनित्यछे एवाशरीरनेविपेतमे शुंराचि
रह्याछो एशरीरनेपूर्वेएटलुं पालोपोसोसाचवो पणअंते
कांइरेहेवानुंनथी शामाटेजेपुदगलनो स्वभावतो सडण
पडणविद्धंसणछे तेमाटेएनेविपेमुर्छा शावास्तेलाववीपडे
तुतारास्वरुपनी गवेखणाकरेतोठीक माटेएहवीकायाउ
पर मुर्छाराखवीनही केमकेकायाछे एतोअसास्वती
छे अथीरछे एनोतोधर्मज मलवाविखरवानोछे एटलेसं
जोगेमले अनेविजोगेजाय एवाशरीरउपर ममताराख

वीनही हवेआवखानुं अनित्यपणुंदेखाडेछे हेभव्यजीवो संसारनेविषे जेआवखुंछे एतोअनित्यछे अनेतुमेतोतृष्ना घणीलांबीराखोछो अनेजीवत्वनी घडीनीखबरछेनहि केमके आवखुंतोअथीर जेमडाभ्राबिंदूके० ॥ जेमडा भनीअणीउपर पाणीनोबिंदू केटलीवारठरे तेमआ वखुंपण अथीरजाणवुं तथाजेमहाथीनो कानचपलछे तेमआवखुंपण अथीरछे तथाजेमपाणीनोपरपोटो जे मसंध्यानोरंग इत्यादिकअनेकद्रष्टांतेकरीनेआवखुतोअ नित्यछेएवुंआवखूंअनित्यछेतेनेविषेतुं माहारुंमाहारुंकरी माचीरह्योछुं अतिशयतृष्नानोवायोथको अनेकआरंभ करेछे अनेकालतोअचानक आवीपुगशे पछिबांध्यांजेक र्मते हारेआवशे अनेधनधान्यादिकमेलव्युं तेतोइहांरहे शे अनेएनोतोभोगदारी कोइकथशे अनेनरकादिक दू खनोताहरेभोगववांपडशे जेमसभोमनामाचक्रवर्तिछखंड नोतोभोगदारीहतो पणअतिशयतृष्नानोवायोथकोसमु द्रमध्येवुडीमुओ एराजपाटरिद्धितोइहांरहि अनेपो तानेमरीनेनरकेजवुपडयुं तेमहेभव्यजीवो एवुंआवखुं अथिरजाणीनेमोहममतानिवारीनेधर्मसाधनकरो तेधर्म साधवानुंमूलतेसमकितछेतेप्रथमकह्युंछेअनेदेवतत्व॥१॥ गुरुतत्व॥२॥धर्मतत्व॥३॥एत्रणतत्वनेसद्दहेतेनेसमकिती कहिएएटलेसमकितआव्युंएसमकितनुंफलशुं समकितनुं

फलव्रति व्रतिके०॥जेसर्वविरतिदेशविरतितेनेव्रतिकहिए व्रतिनुफलतेसंवर॥ संवरके०॥आवतांकर्मनुंरुंधवू॥ तेहने संवरकहिए ॥ तेसंवरनुफलतेतप ॥ तेतपनाबारभेद अणसणके०॥ नोकारसिथीमांडिनेछमासिपर्यंत तेअ णसणतपकाहियें॥१॥अणोदरीके०॥ पुरुषनेबत्रीसकव लनुप्रमाणछे स्त्रीनेअठयाविसकवलनुं प्रमांणछें ते मांथकिबेतथाच्यारकवलनुंख्याउठे तेनेअणोदरीतपक हियें॥२॥ अनेव्रत्तिसंक्षेपके०॥ आगेव्रत्तिहोयतेमांसंको चविके०॥ सांकडीकरवी तेनेव्रत्तिसक्षेपकाहियें॥३॥ स चाहोके०॥षटरसमाथि ॥१॥२॥४॥ त्यागकरवा॥४॥काय क्लेशके०॥ उश्नकालेतापनीआतापनालेवि सितकाले सितनीआतापनालेवि॥५॥सलिनताके०॥ अंगउपांग नुंसंकोचवूं॥६॥एषटविधबाह्यतप॥६॥एथकिकायाबलवा नि॥लोकमातपसिजणाय॥अनेकर्मबलवानिजना॥हवे षटविधअभ्यंत्तरतपकहेछे॥प्रायछितके०॥लाग्यांजेपापते नेवारंवारतेसंभालिनेआलोवे॥१॥ अनेअरीहंतादिकनो विनयबहूमांनकरवू॥२॥वियावचपुलकप्रमुखदसनोनथा बहूविधिके०॥घणानो॥३॥सझायजेभणवुभणाववूंतेनेस झायकाहियें ॥४॥

ध्यांननुस्वरुपलखीएछीए ॥ ध्यांनके०॥ धर्मध्यां न॥ हवेच्यारध्यांनकाहिएछिए ॥ त्यांच्यारभेदध्याननना

छे॥ आर्त्तध्यांन॥१॥ रुद्रध्यांन॥२॥ धर्मध्यांन॥३॥ शुक्ल ध्यांन॥४॥ पेहेलावेध्यानअशुभछे एपरीहरवां अनेरशु द्धध्यान एआदरवां एकध्यानविषेअंतरमूहूर्त चित्तनोउप योग तन्मयएकाग्रपणेथिररहेवो तेध्यानकहिए अनेके वलिनेध्याननोरोकवोतेजध्यानकहिए ॥यदूक्तं॥ अंतोमू हुत्तोमित्तं॥चितावस्थाणमेगवत्थु॥मित्थोमत्थांएझाणं॥जो गनिरोहोजिणाणंतु॥१॥ हवेआर्तध्यानकहेछेमनमांकांइ कपीडाए आर्तथायजेआहाटदोहटप्रणाम तेआर्तध्यान कहिये॥१॥तेआरतध्याननापायाच्यारछे॥ पेहेलोइष्टवि योग॥इष्टके०॥वलभभाइमित्रसज्जनमातापितास्त्रिपुत्रध नप्रमुखनोवियोग एकलआर्तनुंकरवुं तेइष्टविजोगआर्त ध्यानकहिये॥१॥बिजोअनिष्टसंजोगके०॥ अणगमतिव स्तुनुंआविनेमलवुंतेनिचिंता आकेवारेटलेएवोजेएकत्वप रीणाम तेअनिष्टसंजोग॥२॥त्रिजोरोगचिंताआर्तध्यान के०॥शरीरमांरोगउपन्यातेनिचिंताकरे तेरोगचिंताआर्त ध्यान ॥३॥ चोथोअग्रशोचआर्तध्यानते आवताकालनि चिंताकरवि जेआवताकालमांआमकरिशुंकेआमकरिशुंए अग्रशोचआर्तध्यानकहिए ॥४॥ हवेरुद्रध्यानकहेछे रुद्र ध्याननापायाच्यारपेहेलोहिंसानुबंधिरुद्रध्यानके०॥ जिव हिंसाकरतोकरावतो अथवासंग्रामसंबंधिवातकरतोसांभ लतो तेनीअनुमोदनाकरतो तेपेहेलुध्यान॥१॥बिजुमृषा

नुबंधिरुद्रध्यान ॥ जेमृषाबोलिनेराजीथावुं॥तेबिजोपायो ॥२॥त्रिजुंचोरानुबधिरुद्रध्यानके० ॥ चोरीठगाइकरवाना प्रणाम॥ एत्रिजोभेद॥३॥ चोथोपरीग्रहरक्षणानुबंधीरुद्र ध्यानके०॥ नवविधपरीग्रहवधारवानाप्रणाम॥ अथवा होयतेनेरखवालवानाप्रणाम॥ एचोथोपायो ॥ ४ ॥ ए रुद्रध्याननोपेहेलोपायो छठागुणठाणासुधिछे ॥ एआ र्तरुद्रध्यानबे अशुभमाठीगर्तीनाकर्णहारछेतेछोडवा.

हवेधर्मध्यानकहेछे, धर्मतेव्यवहारक्रियारुपकारणते धर्म तथाश्रुतज्ञानतथाचारीत्र एउपादानपणेतेसाधन धर्म तथारत्नत्रयीभेदपणेतेउपादानशुद्धव्यवहार एटलेउ तसर्गमार्गानुजायीपणेतेअपवादधर्म तथाअभेदरत्नत्रयी तेसाधन एटलेशुद्धनिश्चेनयेउतसर्गधर्मनुकारण धम्मो वत्थोसहावो जेवस्तुनोसत्तागतशुद्धपरीणामिक स्वगुण प्रवृत्तिकर्त्तादिक अनंतानंदरुपसिद्धावस्थायेरह्यो, तेएवं भूत उतसर्गउपादानशुद्धधर्मनुभासनरमण एकाग्रतापणे चितनतन्मयनोउपयोगएकलनोचिंतवणोतेधर्मध्यानकाहि ये तेधर्मध्याननापायाचारछे आज्ञाविचय॥१॥अपायवि चय॥२॥विपाकविचय ॥३॥ संस्थानविचय॥४॥त्यांहांपेहे लोआज्ञाविचयकहेछे जेवितरागदेवनिआज्ञातेहेतकरी माने एटलेभगवंतेद्रव्यछनुस्वरुप तथासिद्धनूस्वरुपनि गोदनूस्वरुप स्यादवादनिश्चेव्यवहारसद्दहे तेनेविपेभास

नरमणकरे तेआज्ञाविचयधर्मध्याननकहिए ॥१॥ हवे
बिजोअपायविचयधर्मध्यानकहेछे जेजीवमांअशुद्धपणुर
ह्युंछे जेअज्ञानरागद्वेषकखायआश्रवएमाहारानहिं हूंए
थीन्यारोछुं अनंतज्ञानदर्शनचारीत्रविर्यमांशुद्धबुद्धअवना
शिछुं अजअनादिअनंत अक्षय अक्षर अनक्षर अचल
अकल अमल अगम अनामि अरुपी अकर्मी अबं
धक अनुदय अनुदिरक अजोगी अभोगी अरोगी अभे
दि अवेदि अछेदि अखेदि अकखायी असखायी अलेशि
अशरीरी अज्ञासीय अणाहारी अव्याबाध अनअवगा
हि अगुरुलघु परीणामि अणेंद्रि अप्राणि अजोनि असं
सारी अमर अपर अपरंपर अव्यापि अनाश्रित अकंप
अविरुद्ध अनाश्रव अलख अशोकी असंगी अलोक लो
कालोकज्ञायक शुद्धचिदानंदमाहरोजीवछे एवोजेएकाग्र
तारुपध्यानते अपायविचियधर्मध्यानजाणवो॥२॥ हवेवि
पाकविचयधर्मध्यानकहेछे जेएवोजिवछे तोयपणकर्मव
शेदूखिछे जेज्ञानगुण ज्ञानावर्णिकर्मदबाव्योछे एटलेआ
ठकर्मेजिवना आठगुणदबाव्याछे एटलेसंसारभ्रमता जे
सुखदूखउपजेएसर्वकर्मनाकिधांछे एटलेइहांकर्मस्वरुप
नुंविचारवूं॥ तेविपाकविचयधर्मध्यानकहिए ॥३॥ हवे
चोथेपायोसंस्थानविचयधर्मध्यानकहेछे॥ त्यांहांचौदरा
जलोकछे तेमांउर्द्धअधोत्रिछोलोक तेउर्द्धलोकमांविमा

निकदेवतावसेछे तेउपरसिद्धक्षेत्रछे एमलोकनुमानछे ए लोकछेतेसंस्थानछे आपणोजीवसर्वलोकसंसारमांभम तो जन्ममरणकरीफरस्योछे एवंजेलोकस्वरुप तथालो कनेविपेपंचास्तिकायनु अवस्थानतेनोविचार तेसंस्थान विचयधर्मध्यानकहिए ॥४॥ एधर्मध्याननाचारपायाक ह्या ॥४॥ तेध्यानसातमागुणठाणासुधीछे हवेशुक्लध्या नकहेछेशुक्लके० ॥ निर्मलसुद्धपरआलंबनविना आत्मा नास्वरुपनेतन्मयपणेधारे ॥ तेशुक्लध्याननापायाचारछे प्रथक्त्ववितर्क सप्रविच्यार ॥१॥ एकत्ववितर्क अप्रवि च्यार॥२॥सूक्ष्मक्रियाअप्रतिपाति॥३॥ उछिन्नक्रियानिवृ ति॥४॥तिहांपेहेलोप्रथक्त्ववितर्कसप्रविच्यारजीवथीअजी वजुदाकरवास्वभावविभावजूदाप्रथकपणेवेचवास्वरुपने विपेपण द्रव्यतथापर्यायनो प्रथकपणे ध्यानकरवो पर्या यतेगुणमांसक्रमावेगुणतेप्रजायमांसक्रमणकरे एवीरीते स्वधर्मनेविपेधर्मांतरभेदते प्रथक्त्वकहीएतेहनोवितर्कते श्रुतज्ञानते स्थितउपयोगते सप्रविच्यार तेसविकल्पउ पयोग एकचिंतव्यापछी बीजोचिंतववो तेविच्यारकहीए निर्मलविकल्प सहितपोतानीसत्ताने ध्यावे एप्रथक्त्ववि तर्कसप्रविचार एप्रथमशुक्लध्याननाणवुं एपायोआठमा गुणठाणाथीमांडीने अगियारमासुधीछे॥१॥ एकत्ववि तर्कअप्रविचारकहेछे जेजीवआपणा गुणपर्यायनी एक

ताकरीध्यावे जीवनागुणपर्याय अनेजीवतेएकजछे अने
माहारोजीवासिद्धस्वरुपएकजछे एहवुंध्यानतेएकत्वपणे
स्वरुपतन्मयपणे आत्मधर्मअनंतानो एकत्वपणेध्यान प
णवितर्कपणेकेहेतां श्रुतज्ञानावलंबीपणे अप्रविचारके
हेतां विकल्परहित दर्शनज्ञाननोसमयांतरे कारणता
विनाएरत्नत्रयीनो एकसमयीकारण कार्यतापणे जेध्या
नविर्यउपयोगनीएकाग्रता एएकत्ववितर्कअप्रविचारजा
णवो एपायोबारमेगूणठाणेध्यावे एबेपायामांश्रुतज्ञाना
वलंबीपणोछे पणअवधिमनपर्यवज्ञाननाउपयोगेवर्त्ततो
जीवकोइध्यानकरीसकेनहिं एवेज्ञानपरानुंजायीछेतेमाटे
एध्यानथीघनघातिचारकर्मखपावेनिर्मलकेवलज्ञानपामे
पछितेरमेगुणठाणेध्यानअंतरीकापणेवर्त्तेछे पछितेरमाने
अंतेअनेचउदमेगुणठाणेएबेपायाध्यावे त्यांहांत्रिजोसूक्ष्म
क्रियाअप्रतिपातिकहेछेतेसूक्ष्ममनवचनकायानाजोगरुंधे
शैलेशीकरणकरीअजोगीथायतेजेअप्रतिपातिनिर्मलविर्य
अचलतारुपप्रणामतेसूक्ष्मक्रिया अप्रतिपातिध्यानजाण
वुं इहांसत्तायेपंचाशीप्रकृतिहति तेमांहेवहोतरखपावे हवे
चोथोउछिनक्रियानिवृत्तिकहेछे जेजोगनोरुंधकिधापछिते
रप्रकृतिखपावेनेअकर्माथायसर्वकर्मथरिहितथाय॥तेसमु
छिन्नक्रियानिवृत्तीशुक्लध्यानकहियेे॥एध्यानचारेकह्यां॥४॥
एनेध्यानकहिए॥५॥काउत्सर्गके०॥ आत्मार्थकिकायाने

श्रोसराववि तेनेकाउत्सर्गकहिए॥६॥ एपटविधअभ्यंतर तप तेथकिकायापणवलवानिभजना तथालोकतपसिजा ण्यानिपणभजना प्रणकर्मबलवानि—एहवोजेबाह्यअ भ्यंतरथईनेवारभेदेजेतपतेतपनुंफलतेनिर्जरा ॥ नीर्जरा के०॥आत्मानेसर्वकर्मथिमुकीनेलोकनेअतेसिद्धक्षेत्रनेविषे सिद्धपणेजइनेवसवुं एनेमोक्षकहिये तेमाटेहेभव्यजीवो जुओअनुक्रमेसमकितनुफलमोक्षथायएवुंश्रीभगवतीजी मांपणकहयुंछे माटेसंर्धाशुद्धराखजो सधाहशेतोसर्वका मबनिआवशे ॥ इतिश्रीसम्यक्द्वारग्रंथेमुनिश्वर श्रीहूकमचंदजीविरचित्तेसप्तमोध्यायपरीपूर्ण ॥ ७ ॥

दुहा ॥ सप्तद्वारेकरीवर्णव्यो ॥ पुरणहूओप्रमाण तेअनुक्रमेवर्णवूं ॥ सुणजोचतुरसुणजांण ॥१॥ प्रथमव्य वहारपूष्टिकरयो ॥ विजोमिथ्यानिखेद ॥ त्रिजुंसम्यक्व र्णव्यं ॥ जिहांकह्योवहूभेद॥२॥ देवतत्वचोथोकह्यो॥जि हांजिनपडिमाविचार ॥ तत्वकह्योगुरुपांचमो ॥ छठोध र्मतेधार ॥३॥ सातमोसाधारणकह्यो॥वहूउपदेशविचार एमसप्तद्वारेकरी॥ रच्योग्रथनिरधार ॥४॥ ग्रंथसंखेपकेहे वाभणी ॥ हतोएहविचार ॥ कारणजोगेअधिकथयो॥ ते हकहूअधिकार ॥५॥ उत्तमविजयशिष्यए॥ जसविजयगु णजांण॥तेहतणाआग्रहथकि॥ विशेपकह्योविनांण ॥६॥ शशिग्रहखगबांणमा(१९०५)॥ ज्येष्टत्रिजशुक्लपक्ष॥वार

भृगुयेवर्णव्यो॥ वजांणागामप्रत्यक्ष ॥७॥ स्वयंवुधतेवर्णव्यो ॥ मुनिहूकमजसनाम ॥ भविकजीवनाहितभाणि॥पठतांश्रविचलठाम ॥८॥ जबलगेरविससिरहो॥ तबलगे रहोएग्रंथ ॥ नामेसम्यक्द्वारते ॥ पसरोपूहविसथ ॥९॥

इतिश्रीसम्यक्द्वारग्रंथौमुनिश्री
हूकमचंदजीकृतसमाप्त.

श्रीज्ञानविलास.

श्रीवीतरागदेवतमः॥श्रीगुरुभ्योनमः॥

॥अथश्रीज्ञानविलासग्रंथलिख्यते॥

॥दुहा॥ प्रणमुंपासजिणंदने॥ जेहछेसुखदातार॥ वंछीतपुरणदूखहरण॥ वंदुवारहजार॥ १॥ समरुसरस्वतिभगवती॥ जिनवरकठेजेह॥ पसरती भव्यजीवने॥ श्रवणेसुखदाईतेह॥ २॥ तेहतणीकिपाथकी॥ करुकवितासार॥ वचनरसालतेहमांठवुं॥ श्रोतालेजोविचार॥ ३॥ धर्मअर्थेजेहजीवडा॥ तेहनेसुखदाईहोय॥ मुजपणअनुभवएहछे॥ आत्मज्ञानेजोय॥ ४॥ तेकारणरचनाकरुं॥ बालबोधसुखकार॥ भेदघणाइहां वर्णवुं॥ खटद्रव्यविचार॥ ५॥ ॥ढाल॥ केपुरहोवेअतिउजलोरे॥ एदेशी॥ राजग्रहीउद्यानसाररे॥ समोसर्यांजिनेराय॥ चोत्रीसअतिसयदिपतारे॥ विराजितेश्वररायसो॥ भागीजिन॥ वंदोभवियणएह॥ जेहथीभवनोछेहसो॥ भागीजिनवंदोभवियणएह॥ १॥ साधुमांहेसिरोमणीरे॥ लब्धीतणोभंडार॥ सभाविसरजितवर्तीहांरे॥ पुछेप्रश्नसार॥ सो०॥ २॥ विनयसहितगौतमतीहांरे॥ पुछेद्रव्यविचार॥ विरजिणंदतवउपदेशेरे॥ सांभलगौतमउदार॥ सो०

३॥ द्रव्यकहिजेजेहनेरे ॥ नविवदलेत्रणकाल॥वस्तुताजे
हमांरहिरे॥एहजद्रव्यआचार॥सो०४॥ तेहद्रव्यसंक्षेपथी
रे॥दोयभेदकहेवाय॥रुपीअरुपीजाणीयेरे॥तेहनाभेदखट
थाय ॥सो०५॥ उपजेविणसेतेसहीरे ॥ थिरताभाववखा
ण॥संक्षेपेएमसमजियेरे॥ द्रव्यपणुतेजाण॥सो०६॥खटभे
दहवेवर्णवुरे ॥ तेसुणजोधरिकान ॥ मुनिहुकमजाणेद्रव्य
जेरे ॥ तेहलहेवद्धुमान ॥ सो०७॥ ढालपेहेलीसंपुर्ण ॥
॥दुहा॥ त्रणतत्वनासोधथी ॥ व्यवहारसमकितजोय ॥
तेथिमुक्तिलहेनहि ॥ कारणमुक्तिनुहोय॥१॥ द्रव्यअन्या
सकरवाथकी ॥ निश्चेसमकितजाण॥ उतराध्येनभाखियु
तेहभविमनआण॥२॥ तेकारणभव्यप्राणिया॥ करोद्रव्य
अभ्यास ॥ आभवपरभवसुखघणु ॥ पामोमुक्तिनिवा
स ॥३॥ढाल ॥२॥ नदिजुमनाकेतीरउडेदोयपंखियांएदे
शी॥भाखेविरजिणंदसुणोभव्यप्राणिया ॥ द्रव्यसमभ्या
विणजेहरह्याभवराणिया ॥ तेकारणतुमेएहसमजोचितध
री ॥द्रव्यतणोविचारअनुभवखरोकरी ॥१॥ प्रथमधर्म
द्रव्यबिजोअधर्मकह्यो ॥ त्रिजोआकाशजाणचोथोकाल
लह्यो ॥ पुदगलद्रव्यतेजाणपांचमोभाखियो॥ छठोजिव
तेजाणज्ञानियेदाखियो॥२॥ भाख्याद्रव्यएछोय तमेचित
मांधरो॥तेहमांआस्तिकायपांचएकदूरेकरो॥ तेहतणोवि
चार आगेकेहेशुंसही ॥ कालतणोअभाव जाणोचितमांव

ही॥ ३॥ गुणलक्षणने पक्षप्रमाणतेन्नाषशुं॥ नयनखेपा संजूत कहिनेदाखशुं॥ कारककेहेशुं खटसप्तन्नंगीसही॥ चउभंगीतिमजाण अनेकन्नेदेग्रही॥४॥ प्रत्येकेप्रत्येके तेह आगेतेभाखशुं॥ तेहमांअनुभवसार आत्मनोदाखशुं॥ मुनीहूकमन्नाखेएह अनुन्नवनित्यकरो॥ तजिपरमादने दूर शिवरमणीवरो॥५॥ ॥ ढालबीजीसपूर्ण॥

दुहा॥धर्मद्रव्यहवेवर्णवुं॥ जेहधुरेकेहेवाय॥ श्रोतासु णजोकानदेई॥ भेदअनेकलेवाय॥१॥ ढालत्रीजी राग बंगाली॥ धर्मद्रव्यभाख्योछेजेह॥ गुणचारेकरीशोन्नेते ह॥न्नविसांन्नलो॥ परजायच्यारेकह्यातेसार॥ अनुक्र मेन्नाखूंविचार॥न्नवि० १॥ गुणअमूर्तिपेहेलोजेह॥ तस विचारभाखुंगुणगेह॥न्नवि०॥ वरणपांचदिशेनेहितास॥ तेविनाकेशिमूर्तिनिआश॥न्नवि०२॥ गंधरसफरसनहि जेह॥ संस्थानन्नावदिशेनहितेह॥न्नवि०॥ वर्णविनानवि रुपिहोय॥ संस्थानविनामूर्तिनविकोय॥न्नवि०३॥ अथ मगुणथयोएसिध॥ विजातीणितुमेजांणोरीद्ध॥न्नवि०॥ न हिचेतनातेअचेतनजोय॥ ज्ञांनादिकरिद्धीनहिसोय॥न्न वि०४॥अक्रियेगुणातिजोजांण॥ व्यवहारनयेतेहवखाण ॥न्नवि०॥कोइकहेकिरियातेनिपेदा॥तोक्यमसाध्यक्करेछेउ मेद॥न्नवि० ५॥ तेहनेकहियेसांन्नलवेंणा॥ साध्यतणोतुं सुणजेसेण॥भवि ०॥ साध्यतेस्वन्नाविकहोय॥ जन्नतार

णतेलहुवणजोय॥भवि० ६॥ स्वभाविकाकिरियानविकि
ध॥ किरियातोविभाविकालिद्द॥भवि०॥ चोथोगुणकरेचा
लतांसाहाय॥ जडचेतननेएहिजन्याय॥भवि० ७॥ मींन
ज्युंचालेजलमांहे॥ पणनविचालेवेलुआंहे॥भवि०॥ मींन
पेरेजडचेतनजाण॥ जलपेरेधर्मास्तीमांन॥ भवि० ८॥
एगुणचारेस्वभाविकजांण॥ संखेपेएभाख्युंमांन॥भवि०॥
हवेकहूपरजायच्यार॥ पेहेलोखंधस्वरुपउदार॥भवि०
९॥ लोकाकाशप्रमाणेजेह॥ खंधएकभाख्योछेतेह॥भवि०
उरधअधोत्रिछादिकजेह॥ कल्पीतदेशकहावितेह॥ भ
वि०१०॥लोकाकाशनाजेपरदेश॥ प्रदेशेप्रदेशेतेहनोप्रदे
श॥ भवि०॥ प्रदेशएकेफरसछेसात॥ आपआपणिलोवि
ख्यात॥भवि० ११॥ अगुरुलघुचोथोपरजाय॥ विस्तारपं
न्नवणाएथाय॥ भवि०॥ हांनिवृद्धिगवेखीजेह॥ अगुरुलघु
भाख्योछेतेह॥ भवि० १२॥ सुमतिग्रंथेभाख्युंतेह॥ तेह
मांहेनविकांइसंदेह॥भवि०॥ गुणपरजायएभाख्यासार॥
सुनिहुकमेकह्योविचार॥भवि० १३॥ ढालत्रिजिसंपूर्ण॥
॥दुहा॥ धर्मद्रव्यएवर्णव्यो॥ हवेअधर्मास्तिकाय॥ आ
काशकालद्रव्यनो॥ केहेवामनउछाय॥१॥ ढालचोथी॥चे
तनचेतोरेचेतना एदेशी॥ अधर्मद्रव्यअरुपिछे॥ अचेतन
केहेवायरे॥किरियापणतेहमांनहीं॥गुणप्रणएथायरे॥ अ
धर्मद्रव्यअरुपीछे॥२॥ चोथेगुणहवेजाणजो॥ थिरता

भावेसाररे॥जिवपुद्गलनेतादिए॥ विसामोमनोहाररे॥अ० २॥ वाटेवेहेतापंथिया॥ ग्रिष्मकालेजेहरे॥ देखिवृक्ष उन्नारहे॥ तेमजडचेतनलेएहरे॥अ० ३॥ परजायक्यार पुर्वपेरे॥ इहांतेप्रणकेहेवारे ॥ आकाशद्रव्यहवेसांभलो॥ गुणत्रणेएमलेवारे॥अ० ४॥ चोथोगुणहवेतेहनो॥ अव गाहनोतेआपेरे॥ जिवादिजेद्रव्यछे॥ आकाशेउदरमांथा पेरे॥अ० ५॥ निंतमाहिज्यमखीलीने॥ मारगआपेसार रे॥ एमइहांमनभावजो॥ चोथोगुणउदाररे॥अ० ६॥ लो कालोकप्रमाणए॥ खंधजेहनोसाररे॥ लोकाकाशतेदेश छे॥ प्रदेशअनंताधाररे॥अ० ७॥ अगुरुलघुपुर्वपेरे॥ हवेकहुंकालविचाररे॥ गुणत्रणेपुर्वपेरे॥ चोथोवरतनासा ररे॥अ० ८॥ नविवस्तुपुराणीकरे॥ एहिजकालस्वभावे रे॥ गयोकालअनंतजे॥ प्रथमअजायवितलावरे॥अ० ९॥ अनागतअनंतछे॥ वरतमानसमयएकरे॥ अगुरुलघुचो थोलह्यो॥ एहिवचेतविवेकरे॥अ० १०॥ अरुपिएवरण व्या॥द्रव्यच्याररेउदाररे॥ हवेरुपिद्रव्यवर्णवु॥ तेसुणजो अधिकाररे॥अ० ११॥ आगेआगेज्ञाननो॥ बहूविचारक हायरे॥मुनिंहूकमकहेद्रव्यथी॥ शुकलध्यानतेथायरे॥अ० १२॥ढालचोथीसंपूर्ण॥ [illegible] ॥ [illegible] हुहा॥ पुद्गलद्रव्यहवेवरणवु॥ जेहरुपिकेहेवायरे॥सर वजगतनेआवरे॥ कहूअधिकारबनाय॥१॥ढाल ५ मी

देखोगतिदइवनिरे ॥एदेशी॥ पुद्गलद्रव्यहवेवर्णवुरे॥ जे
हरुपीकेहेवाय॥भेदघणातसभाखियारे ॥ सास्त्रमांहिसो
हाय॥सोभागिजनसांभलोरे ॥ पुद्गलतणोस्वभावअनुभ
वचितधरीरे ॥१॥ रक्तादिकतिहांवर्णछेरे॥ मधुरादिवलि
रस॥सुरभिदुरभिगंधछेरे ॥ सीतादिकफरस ॥सो० २॥
परिमंडलादिकजांणियेरे॥ सस्थांनपांचेजास ॥ मुर्तिपणुं
तेथीथयुरे ॥ रुपिपणानोविलास॥सो० ३॥ जोगअणतेपु
द्गलछेरे ॥ प्रांणअजासिधार॥लेश्यापणपुद्गलकहिरे॥ सं
ज्ञासोलनिहार ॥सो०४॥ तनतामनतावचनतारे ॥ जड
ताजडसंकेत॥संघेणसंस्थांनजांणियेरे ॥ तेसविपुद्गलखेत
॥सो०५॥ इंद्रिअणेंद्रिपणाकहिरे॥ शुभाशुभतेजांण॥कि
रियासर्वेपुद्गलदशारे ॥ पुन्यपापवखांण ॥सो० ६॥ वर्ग
णाआठेजिवनेरे॥ वलगिछेवलिसोय॥तेपणपुद्गलजांणि
येरे॥ करेगतागतजोय ॥सो०७॥ जिवविनापणअवरछेरे
अजिवखंधअनेक॥ द्विपरदेशिथलिहिरे ॥ अनंतप्रदेशी
छेक ॥सो०८॥ इत्यादिकवहूभेदथीरे॥ पुद्गलतणुपरिमां
ण॥संखेपेइहांवर्णव्युंरे॥ग्रंथेवोहोलुवखांण ॥सो०९॥गुण
च्यारेहवेभाखियेरे॥ पुद्गलतणाप्रसिध॥ मुर्तिगुणपेहेलो
कह्योरे ॥ संस्थांनतणिएरिद्ध ॥सो०१०॥ अचेतनबिजो
कह्योरे॥ त्रिजोकिरियाजाण॥ प्रणामिकपणुंछेसाहिरे॥ ते
हथिकिरियावखाण॥ सो० ११॥गुणचोथोहवेवर्णवुरे॥

सडणपडणविद्धंश ॥ मलणविखरणस्वभावछेरे ॥ पडण गलणश्राकंश ॥सो०१२॥ परजायच्यारेतेहनारे ॥ सांभलजोधरिचित्त॥खंधपरजायपेहेलोकह्योरे॥अनेकछेअनित्या॥सो०१३॥ देशजेकांइकलपवोरे ॥ खंधखंधप्रत्येजाण जेहचंतारिग्रहिएरे ॥ तेहनोदेशवखाण ॥ सो०१४॥ प्रदेशतेहनाजाणिएरे। द्विपरदेशीथीजोय ॥ अनतप्रदेशील गेरे॥प्रदेशकेहणिसोय ॥सो०१५॥चोथोपरमाणुकह्योरे॥ छुटाजेताहोय॥ तेताइहांग्रहणकरोरे॥ चोथोपरजायमोय॥ १६ सो०॥ अगुरुलघुसहितभाखवारे ॥ एच्यारेपर जाय॥शिष्यकहेस्वामीसुणोरे॥ शकामोहोटिथाय॥सो० १७॥ पुर्वद्रव्यमांजुदोकह्योरे ॥ अगुरुलघुपरजाय॥ आं मांपरजायगण्योनहिरे॥ चारमांहिसमाय॥सो०१८॥ ते कारणमुजस्नाखिएरे ॥ कृपाकरीनेदेव॥ गुरुकहेतुमेसांभलोरे ॥ मोहदशादुरेखेव॥सो०१९॥ हांनिवृद्धीतेहमातहिरे॥ पुर्वद्रव्यमाजाण॥ अपेक्षितद्रव्यथिरे ॥ करिएछिएते मान ॥ सो० २०॥ तेकारणजुदोलह्योरे ॥ तेहमानविसमाय॥ हांनिवृद्धिएहमांसहिरे॥ गुणपरजायमांथाय॥सो० २१॥ तेकारणजेगोलह्योरे ॥ समजोशीष्यसुजाण॥ मुनि हूकमपुद्गलदशारे ॥ तजतांकोडकल्याण ॥ सो० २२॥ ढालपांचमिसंपूर्ण ॥

॥दूह॥अजिवपांचवरण्या जडताजेहकेहेवाय छठोद्र

व्यहवेवर्णवु जेहछेचेतनराय ॥१॥ विणआतमजेहजेहक
थां निष्फलजाणोतेह आतमकथाअनुभवसही आपेशि
वपुरगेह॥२॥तेकारणआतमकथा भाखुछुअभिराम मुझ
मनउलटछेघणो पांमवावंछीतठांम॥३॥ तेकारणश्रोता
तुमे सांभलोथईसावधान तनमनवचनएकाग्रहे गुरुवच
नधरिकाल॥४॥ श्रोतावक्तागुणलहे पांमेवंछीतधाम आ
तमद्रव्यचरचाथकी शुक्लध्यानतुठाम ॥५॥ ढाल ६ ठी॥
देशीमोतीडानी॥ छठोद्रव्यजिवतेभाख्यो चेतनालक्षण
करिनेदाख्यो साहेबाआतमसुखकारी मोहनाज्ञानिगुण
धारी जिवनासमजोने॥एआंकणी॥अवेदिअछेदिभाख्यो
अभोगिअजोगिदाख्यो ॥ सा०१॥ अवर्णअगंधिकहिए
अरसअफरशीलहिएअक्रोधिअमांनिजाण अमाइअलो
भिवखांण ॥सा०२॥अरागिअद्वेषीजेह अकंचानिदठागु
णगेह अमोहिअद्रोहिकहिये अलेशीगुणताहरेवहिये ॥
सा०३॥ प्राणएकेदिसेनहिताहरे परजाप्तीएकेनहिधारे
अमुर्तिअरुपिकहिये अक्षयपदगुणताहरेलहिये॥सा०४॥
अचलअविनाशीतुंहिस्वांमि आद्यअंततुंहिअनांमी अयो
निअजन्मीकाहिये अशरीरीआतमलहिये॥सा०५॥ अ
जरांमरपदताहरेसोहे तेदेखिभविनांमनमोहे इत्यादिक
तुजगुणअनंत एकजिभेकेमभाखेसंत ॥सा० ६॥ तोपण
संखेपेइहांभाखु वाकाजिवनेहेतकरिदाखु तेमांहिमुख्य

गुणचार तेहकहूसुणोअधिकार ॥सा०७॥ प्रथमगुणज्ञा
नजजाणो अनंतलोकालोकप्रमाणो सुरजपेरेकरेउद्योत
जेहनिभाखिअनंतिजोत ॥सा०८॥ बिजोगुणतेदर्शन
भाख्यो सामान्यउपयोगकहिभेदाख्यो समयअंतरउप
योगकहावे विशेषज्ञानगुणतेथावे ॥सा०९॥ तीजोगुण
चारित्रकहिये ज्ञानदर्शनमांहिरहिये थिरतानावअनंतो
जेह तेगुणभाख्योचारित्रएह ॥सा०१०॥ विरजअनतु
सोहियेसार गुणचोथोकह्योमनुहार इहांपरचावोहोली
जणाय तेतोअगलकेहेवाय ॥सा०११॥ अव्याबाधपेहेलो
परजाय बाधापिडातिहांनकेहेवाय रोगसोगतिहांनवि
होय होयेतोविभावेजोय ॥सा०१२॥ अमुर्तिपरजायबि
जोलहिये संस्थानतणोअभावकहिये वर्णादिकशोतहि
तास तिहांरुपिनिकेविश्वास ॥सा०१३॥ अणअवगा
हत्रिजोकेहेवाये शिष्यकहेकेमहेवुथाय शिष्यनेप्रणअवगा
हनभाखी तुमेतोइहांतेनविदाखी ॥सा०१४॥ कहेगुरुसां
भलतुंभाई अवगाहनविचारचितलाई जेहअवगाहनसी
ध्दनेकहिये तेतोपुद्गलसत्तावथीलहिये ॥सा०१५॥ कहेशि
ष्यतिहांपुद्गलनांहि केमभनायकहोनेसांहि सांभलोशिष्य
तुंवातएह अवगाहनभेदकहुछुतेह ॥सा०१६॥ जिनअ
नंताछेसंसार अवगाहनअसंख्यतेधार जेहजिवरेहेतानि
गोदमांहि तवअवगाहनाछोटीताहि ॥सा०१७॥ पाम्यो

रुपपंचंद्रीनुजारे तवअवगाहनामोटीधारे एमभवन्नवफ रतांतेजाणो अवगाहनाफरातितेवखांणो ॥सा०१८॥ व लिअवगाहन॥सिद्धनेजेह सोपणएकन्नावनहितेह जघन्य आंगुलवात्रिशथिलहिये उतकष्टेधनुपत्रणसेकहिये॥सा० १९॥ धनुपतेत्रीशउपरजाणो आंगुलवत्रिसप्रमाणो अ वगाहनामध्यन्नावेजेह असंख्यभेदकह्याछेतेह॥सा०२०॥ जेहछंडयुंसंसारमांहि शरिरप्रमाणेलहियेतांहि न्नागएक पोलारनोछंडी दोयभागअवगाहनमंडी ॥सा० २१॥ पु द्गलथिअवगाहनसिद्ध पणस्वन्नाविकनविकिध स्वन्ना विकअवगाहनकहिये तोसरवेनिएकजलहिये ॥सा०२२॥ एकभेदतोदीसेनहि तेर्थीअणअवगाहनसहि अगुरुलघु चोथोपरजाय एचारेपरजायथाय ॥सा०२३॥ गुणच्यारे द्रव्यनादाख्या परजायचारेसाथेन्नाख्या खटद्रव्यनाते जाणो संक्षेपेइहांवखाणो ॥सा० २४॥ जिवस्वरुपएभा ख्युसार जेहथकीलहियेन्नवपार मुनिहूकमहवेआगेकेहे से साधरमिकपणुउल्लासे ॥सा०२५॥ ढालछठीसंपूर्ण॥

॥दुहा॥खटद्रव्यएवर्णव्या वर्णव्योगुणपरजाय हवेसा धरमिकपणुंकहू अन्योअन्यसोहाय॥१॥ ढालसातमी॥ तिरथनिआशातनानविकरिये॥ एदेशि॥ साधरमिकपणुं द्रव्यनुएमभाख्यु सास्त्रेकाहिनेदाख्यु समजुणचितमांरा ख्यु तमेसमजोएम साधरमिकपणुंद्रव्यनुएमन्नाख्यु॥१॥

अगुरुलघुपरजायएतुमेजाणो सरखोसहूद्रव्यमांआणो अरुपिगुणवखाणो पांचद्रव्यमांएह ॥सा० २॥ एगुणनथिपुद्गलविपेएमजाणो अचेतनपांचनेमानो जीवमांएनविकहाणो एमजाणोवात ॥सा०३॥ किरियागुणछेदोयमां एमजाणो जिवपुद्गलमाहिवखाणो व्यवहारनयेपरमाणो नहिचारमांसोय॥सा४०॥ चलणगुणधर्मास्तिमांएमलहिये विजापाचमांनविकहिये अधर्मथिरगुणवहिये नहि पांचमांसोय ॥सा०५॥ अवगाहनागुणआकाशमांतुमेधारो तेपांचमांनविविचारो वर्तनागुणकालमांसारो नहि पांचमांकोय॥सा०६॥मलणविखरणगुणपुद्गलमांएभाख्यो मुर्तिपणेपणदाख्यो जेहनिग्रथेदिसेसाख्यो पांचद्रव्यमां नांहि॥सा०७॥ ज्ञानादिकगुणचारछेजेकहिये तेतोजीवजमांहिलहिये बिजेद्रव्येनवीकहिये तेतोचेतनसार॥सा० ८॥अमुर्तिअचेतनअकिरिये परजायच्यारेभरियें त्रणेद्रव्य अनुसरीये प्रथमनाजाण॥सा०९॥त्रणगुणेकरिकालद्रव्य छेसरखो जिवपरजायजुदानरखो सरवेन्नेगारह्यापरखो लोकाकाशमांही॥सा०१०॥मुलगुणएकएकनोनविमलतो अन्योअन्यनविन्नलतो निजस्वभावनेधरतो एहवोद्रव्य स्वभाव॥सा०११॥साधर्मिछद्रव्यनुकहिन्नाख्यु मुनिहूकमेदाख्यु समजुयेचित्तमांराख्यु जेहनेवलभज्ञान ॥सा० १२॥ ढालसातमीसपूर्ण॥

॥दुहा॥ साधरमिकपणुंभाखीयुं द्रव्यछोयनुजांण हवे गुंणद्रव्यनावर्णवु श्रोतासुणोएकतांन ॥१॥ ढाल ८ मी एतिरथतारु ॥ एदेशि ॥ निश्चेनयनेमतेन्नाखुं छद्रव्यप्रणांमिकदाखुरे एगुंणछेवारु वेहेवारनयेचारनेभाख्या जिवपुदगलकहिनेदाख्यारे एगुंणछेवारु ॥१॥ पांचद्रव्य अजिवकहावे एकचेतनातेजिवथावेरे॥ए०॥ छयेद्रव्यमां पुद्गलरुपी बिजापांचेअरुपिरे ॥ ए० २॥ छयेद्रव्यस्व प्रदेशिभाख्या निश्चेनयेएदाख्यारे ॥ए॥ व्यवहारनयेपांचजलहिये कालअप्रदेशिकहियेरे ॥ ए० ३॥ धर्मअधर्म असंख्यप्रदेशि आकाशअनंतप्रदेशिरे॥ए०॥असंख्यप्रदेशीजिवकहावे पुद्गलपरमांणुआवेरे ॥ ए० ४॥ अनंत प्रदेशिखंधकहावे एहवाखंधअनंताहोवेरे ॥ए०॥ तेपण सर्वेद्रव्यमांगणवा स्वप्रदेशीभणवारे ॥ ए० ५॥ धर्मअधर्मआकाशकेहेवे एकएकद्रव्यतेहोवेरे ॥ ए० ॥ पुद्गलकालनेजिवकहिये तेहनाद्रव्यअनेकलहियेरे ॥ ए० ६ ॥ आकाशसर्वेद्रव्यनुन्नाजन तेमांहिवसेपांचमाहाजनरे ॥ए०॥ एकखेत्रनेपांचछेखेत्री एकठावसेछेमित्रिरे ॥ ए० ७॥ निश्चेनयेकरिनेजांणो छयेद्रव्यसाक्रियमांणोरे ॥ ए० ॥ व्यवहारनयेचारअक्रिय जिवपुद्गलन्नाख्या साक्रियरे ॥ ए० ८ ॥ निश्चयनयेकरिनेजोतां छयद्रव्यनित्यहोतांरे॥ए०॥अथवाछयअनित्यकहिये एमनिश्चयनय

थिलहियेरे ॥ ए० ९ ॥ व्यवहारनयेकारिएमभाखुं चार द्रव्यनित्यदाखुंरे ॥ए०॥ जीवपुद्गलअनित्यकहावे एमन यभेदसोहावेरे ॥ए० १०॥ सर्वद्रव्यनुसारतेजांणो कारण एकजिववखांणोरे ॥ए०॥ पांचद्रव्यमाकारणनहि तेथीअ कारणीकह्यासाहिरे ॥ ए० ११ ॥ कर्त्तापणुएकजिवमाभा ख्यु तेतोनिश्चयनयेदाख्युरे॥ए०॥ जिवपुद्गलदोहिकर ता व्यवहारनयेमनधरतारे॥ए०१२॥ सर्वव्यापिकआका शजांणो पांचद्रव्यलोकप्रमांणोरे ॥ ए० ॥ एछयद्रव्यए कठारेहेवे आपआपणीसत्तायेहोवेरे ॥ए०१३॥ एगुणतो विचारवासरखा बहूश्रुतपासेपरखारे ॥ए० ॥ मुनिहूकम कहेबहुश्रुतशेवो जेथीपांमोज्ञानगुणमेवोरे॥ए० १४॥ढाल आठमिसंपुर्ण.

॥दुहा॥ स्यादवादहवेभाखीयें जिनसासननोमर्म पक्ष आठइहांवर्णवु जेहथिजायदूकर्म ॥१ ढाल ९ मी ॥धन धनसंप्रतिसाचोराजा ॥एदेशि ॥ द्रव्यसर्वमांपक्षभाख्या नित्यादिकजेहआठरे तेहस्वरुपसमजेकोइविरला जेहनि दुरमतिनाठरे स्यादवादजिनवांणिवखाणि श्रोतासमजो सुजाणरे॥ एआंकणि॥ नित्यानित्यप्रक्षतेभाखुं खटद्रव्य मांसाररे प्रथमधर्मद्रव्यतेकहिये जेहनागुणछेचाररे ॥ स्या० २॥ खंधपरजायपेहेलोकहिये तेसविनित्यकहायरे छेकत्रणेअनित्यभाख्या धर्मविचारएमथायरे ॥ स्या० ३॥

अधर्मद्रव्यनागुणचारए वलिएकपरजायरे वाकिअणे
अनित्यभाख्या परजायएमसोहायरे ॥स्या० ४॥ पुर्वप्र
माणेआकाशद्रव्यने कालमांनित्यगुणचाररे परजायचार
अनित्यकहिये पुद्गलनित्यगुणचाररे ॥स्या०५॥ परजाय
चारअनित्यभाख्या जिवनाजेहगुणचाररे त्रणपरजायस
हितनित्यकहिये अगुरुलघुअनित्यविचाररे॥स्या०६॥एक
अनेकपक्षहवेभाखु खटद्रव्यमांसोयरे धर्माधर्मद्रव्यनोखंध
जेह एकएकतिहांहोयरे॥स्या० ७॥ लोकप्रमाणेखंधतेभा
ख्यो गुणपरजायप्रदेशअनेकरे लोकालोकप्रमाणेजाणो
आकाशखंधछेएकरे ॥स्या० ८॥ गुणअनंतपरजायअनं
ता प्रदेशअनंताजाणरे कालद्रव्यमांवर्त्तनालक्षण एक
जछेगुणखाणरे॥ स्या० ९॥ गुणपरजायनेसमयजेहवलि
तेतोअनेककहायरे अतितअनागतकालनासमय तेतोअ
नंताथायरे ॥स्या० १०॥ तेमांहिवर्तमानकालनो समय
एकजहोयरे पुद्गलद्रव्यनुएकपणुजेह नामथकिजेहजोय
रे ॥स्या० ११॥ पुद्गलपरमाणुअनंता अनंतखंधकहायरे
तेमांहिपुद्गलपणुएह एकजनियमथायरे॥स्या० १२॥ गु
णपरजायअनंताभाख्या एकपरमाणुमांहिरे स्यादवाद
मंजरीयेजोजो विशेषविचारछेतांहिरे ॥ स्या०१३॥ जीव
अनंताछेजगमांहि असंख्यप्रदेशिसंतरे प्रत्येकेप्रत्येकेजि
वनाजाणो गुणपणछेअनंतरे ॥स्या ०१४॥ परजायअनं

तावलिजाणो एवाबोलअनेकरे जिवपणुतेमांहिजोतां दिसे छेकांइएकरे॥स्या०१५॥एवांवचनसुणीनेबोल्योशिष्यविन यकरितांहिरे स्वामीतुमेजिवसरखोभाख्यो दिशेजुदो आंहिरे॥स्या० १६॥ एकाजिवतोसिद्धपोहोचो पांम्योसुख अनतरे एकाजिवकर्मनेवशपडीयो नाव्योदूःखनोअंत रे॥स्या० १७॥ एमजोतांतेएकनभासे जुदादिसेसर्वरे अममनमांशकाएमोटि केमभाखोएकजद्रव्यरे॥स्या०१८ कृपाकरिगुरुउत्तरभाखे समझोचित्तमोझाररे जिवसर्व कर्मखपावी पांमेछेभवनोपाररे॥स्या० १८॥ निश्चयनये करिनेजोतां जिवसर्वेसिद्धथायरे सत्ताजोतांएकजदिशे ते थिएककेहेवायरे॥ स्या० २०॥ शिष्यकहेजोसत्ताएकछे तोभविसिद्धथायरे पणअभविकोईमुक्षेनजावे तोकेम एककेहेवायरे॥स्या० २१॥ शिष्यसंदेहनिवारवाकाजे कहिशुतासस्वरुपरे मुनिहूकमकहेद्रव्यस्वभावनु आगे कहिशुंरुपरे॥ स्या० २२॥ ढालनवमीसंपूर्ण॥

॥दुहा॥एकानेकस्वरुपमां आव्योजिवविचार भव्यअ भव्यनोभाखशुं स्वभावतेएकाकार॥१॥

ढाल १०मी॥ भवितुमेवंदोरेसुरीश्वरगछराया ॥एदेशी॥ भवितुमेसमजोरेजिवस्वरुपएसाचु भव्यअभव्यएकजक हियेमतकोइजाणोकाचु भवितुमेसमजोरेजिवस्वरुपएसा चु॥१॥ जेहाजिवनिगोदमांवाशिया तेमवलिसिद्धनाजांणो

तेसविएकस्वभावजकहिये भेदत्रणेवखाणो ॥ भवि० २॥ भव्यअभव्यनेभवाभवि तेहतणोविचार कारणजोग्यसांमग्रीपामी पलटेभव्यनिरधार ॥ भ० ३॥ सांमग्रीअभावेकरिने भव्याभव्यतेजाणो पामिसांमग्रीजेहनविपलटे ते अभव्यकहांणो ॥ भ० ४॥ जिवसरवअसंख्यप्रदेशि लोकाशप्रमाणो ओछोअधिकोएकनहोवे एमस्वरुपतेजाणो॥ भवि० ५॥ ज्ञानादिकगुणचारेजाणो जिवसरवमांसरखा लक्षणस्वभावएमजकहिये ज्ञानिवचनेपरखा॥भवि० ६॥ कांइसीद्धमांकांइसंसारि तेहस्वरुपहवेभाखु आपआपणिविर्यशक्ति फोरवाविणतेदाखु ॥भवि० ७ ॥ पदअरिहंतपाम्याजेहनर कर्मशत्रुहणिने शिष्यकहेइहांशंका मोटि कर्मपणानेभणीने ॥ भवि० ८॥ अरिएहवोशब्दशत्रुनो हणतोअरिहंतकहिये त्रिजंचादिकपणजाणो वेहेर पोतानुलहिये ॥ भवि० ९ ॥ राजारांकपणतेसर्वे वेहेर पोतानुसंभारे आपआपणाशत्रुहणेछे अरिहंतपदतेधारे ॥ भवि० १० ॥ एमजोतांसर्वेतेदिसे अरिहंतपदतेसाचो तेहशब्दमांकर्मनदिशे केमखोटुइहांराचो ॥ भवि०॥ ११॥ कृपाकरिहवेगुरुजिबोल्या सांभलशिष्यसुजाण ते कह्यातेसरवेमुढ करेस्वजातिनिहांण भवि०१२ स्वजातिनिघातकरत्याथी अरिहंतपदनविथाय विजातिनोघातकरवाथी अरिहंतपदकेहेवाय ॥भवि० १३ ॥ शिष्यकहेअ

मेनविजाणु स्वजातिविजातिविचार कृपाकरिनेअमनेस मजावो जेमजाणुभेदमनोहार ॥ भवि० १४ ॥ कृपाकरि गुरुजिहवेबोल्या सांभलभेदउदार मुनिहूकमकहेआग लकहिशुं स्वजातिविजातिविचार ॥ भवि०१५॥ ढालद शमिसंपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ भव्यअभव्यस्वरुपमां आविचरचासार अ रिहंतपदनेकारणे स्वजातिविजातिविचार॥ १ ॥

ढाल ११ मी॥ सिद्धाचलसिखरेदिवोरे आदेश्वरअलवे लोछे ॥ एदेशी ॥ स्वजातिराखिथयानाथरे अरिहंतपद तुमेपूजोने ए आंकणी विजातिनेदेखाड्योहाथरे अ० स्वजातिविजातिजोगेरे अ० चौभंगिउठिरंगेरे॥अ० १॥ स्वजातिविजातिलहिशुंरे अ० प्रथमतसस्वरुपकहिशुंरे अ० पछीचउभंगिभाखिशुंरे अ० तसभेदविवरिनेदाखि शुंरे ॥अ० २॥ सरखेवइभवेजेतारे अ० स्वजातिकहिये तेतारे अ० ज्ञानादिकगुणेभरियारे अ० जीवसर्वेतेवरि यारे ॥अ०३॥ लक्षणस्वभावतेसरखारे अ० तेस्वजाति नरखारे अ० तेहथिविपरितजेहदेखोरे अ० विजातिपद तुमेपेखोरे ॥अ०४॥ जिवेजिवस्वजातिजाणोरे अ०पांचद्र व्यविजातिमानोरे अ० तेहनिचउभंगिभाखुरे अ० नामा दिककहिनेदाखुरे ॥अ०५॥ आपआपणिजातमांवेहेररे अ० हणिनेकरताकेहेररे अ० तेप्रथमभंगतेजाणोरे अ०

स्वजातिस्वजातिवखाणोरे ॥अ०६॥ जेहपुद्गलद्रव्यनेह णतारे अ०स्वजातिरखोपुकरतारे अ० भंगबीजोतेहिजा णोरे अ० स्वजातिविजातिमानोरे ॥अ०७॥ पुद्गलथिजि वहणायरे अ० जगतमांएमजणायरे अ० विजातिस्वजा तिजाणोरे अ० भंगत्रिजोएहिमानोरे ॥अ०८॥ जडजड प्रतेहणतारे अ० मांहोमांहेक्षयकर्त्तारे अ० विजातिविजा तिमानोरे अ० भंगचोथोएवखाणोरे ॥अ०९॥ भंगचार मांहितुमेजाणोरे अ०भंगत्रणेतुमेनवखाणोरे अ०भंग ए कजअरिहंतकहियेरे अ०बिजोभांगोतिहांलहियेरे ॥अ० ॥१०॥ नामचारेइहांभाख्यारे अ० संक्षेपेकाहिनेदाख्या रे अ० आगेविस्तारेकहिशुंरे अ० भेदघणाइहांलहिशुंरे ॥ अ०११॥ भावार्थजेरुदयेधरशेरे अ० श्रोतातेसमकि तवरशेरे अ०मुनिहुकमज्ञानएसाचोरे अ०प्रत्यक्षहिरोजा चोरे॥अ०१२॥ढालअगिआरमिसंपुर्ण॥

॥ दुहा ॥स्वजातिविजातिवर्णव्या वर्णव्यावलिचउभं ग वरणवकरुचउभंगनो रुदयधारिबहूरंग ॥१॥

ढाल १२ मी ॥ कोयलपरबतधुंधलोरेलाल ॥ एदेशि ॥ स्वजातिस्वजातिवरणवुंरेलालपेहेलोभांगोजेहनविहाणि येरे हणतांकर्मबंधहोयखरोरेलाल दुरगतिजावेतेहन विहाणियेरे स्वजातिस्वजातिवर्णवुरेलाल ॥१॥ वाघमंजा रीदिपडारेलाल पन्नगादिकबहुजाति॥नावि०॥ सारंगमु

सादिहणेरेलाल मेंडकादिबहूजात ॥नवि स्व०२॥ विजा
तिजाणेअज्ञानियारेलाल ज्ञानिजाणेस्वजात नवि० ज्ञा
निवचनथीओलखोरेलाल जिवेजिवछेजात ॥नवि स्व०
३॥ जिवेजिवनेहणेरेलाल क्षुधावेदनिनेकाज नवि० स्व
जातिस्वजातिशुंहणेरेलाल तेभमेचउदराज ॥नवि स्व०
४॥क्षुधावेदनिपुद्गलदशारेलाल तेतोविजातिहोय नवि०
तेकारणजिवनेहणेरेलाल तेस्वजातिजोय॥नवि स्व०५॥
धनरमणिनिलालचेरेलाल प्रथविप्रमुखजाण नवि० रा
ज्यलेवावलिअन्यतणुरेलाल तेहथिएअनाण॥नवि स्व०
६ ॥ अथवावेहेरपुर्वतणुरेलाल पुत्रपितानुसंभार नवि०
अथवाअनागतकालनुरेलाल अगमबुद्धिविचार ॥ नवि
स्व० ७॥तेकारणजिवनेहणेरेलाल तेसुणोविचार नवि०
धनतोछेजडदशारेलाल तेविजातिधार ॥नवि स्व० ८॥
कृत्यअकृत्यनविगणेरेलाल रमणिरसविरुद्ध नवि० वि
षयरसपुद्गलदशारेलाल साचिएहिजवुद्ध॥नवि स्व० ९॥
प्रथविपणविजातछेरेलाल राज्यमिश्रभोगमान नवि०
प्रथविधनादिविजातछेरेलाल मनुष्यादिस्वजातिजाण॥न
वि स्व०१०॥राजाराजादिस्वजातछेरेलाल देशविजाति
होय नवि० विजातीनेकारणेरेलाल स्वजातिनेहणेसोय
॥नवि स्व० ११॥ देशधनरमणिसाहिरेलाल भोगविजा
तितेजाण नवि०जिवनाभोगमांतेनाहिरेलाल पुद्गलभोग

इहांमांन ॥नवि स्व० १२॥ ज्ञानादिजेगुणछेरेलाल तेह नोन्नोगीजिव नवि० पुद्गलन्नोगजिवनविलहेरेलाल एम समजोसदिव ॥नवि स्व० १३॥ इत्यादिकारणथकिरेला ल किधोजिवसंहार नवि०शत्रुनेमित्रगण्योरेलाल तेमुर खसिरदार ॥नवि स्व० १४॥ विजातिभोगनेकारणेरेला ल किधिस्वजातिनिहांण नवि० स्वजातितेमित्रदशारे लाल विजातितेशत्रुजाण ॥नवि स्व० १५॥ तेहनेन्नरिहं तक्यमकहियेरेलाल तेतोमित्रिहंत नवि० मुरखमांहे शिरोमणिरेलाल जेणेहण्याछेजंत ॥नवि स्व० १६॥ स्वजातिस्वजातिनेहणेरेलाल एपेहेलोन्नांगोकिध नवि० ऋरिहंतपणुतेहमांनहिरेलाल पापतणिएरिद्ध॥नवि स्व० १७॥ स्वजातिविजातिन्नाखशुंरेलाल जेऋरिहंतकेहेवाय नवि० मुनिहूकमविजेन्नांगेरेलाल शेवतांशिवपुरजाय॥ नवि स्व० १८॥ ढालबारमीसंपूर्ण॥

॥ दुहा ॥ स्वजातिस्वजातिवरणव्यो हवेकहूविजोन्नंग स्वजातिविजातिजाणजो रुदयधरिवहूरंग ॥१॥ भावति र्थंकरजेहुवा हुवावलिकेवलिजेह तेसविएन्नंगशेवतां पां म्यावंछितगेह॥२॥तेहतणेचरणेनमी न्नाखुतेवृत्तांत मुजम नमांईच्छाघणी पामवाभवनोऋंत॥३॥निंद्राविकथापरिह रो परिहरोदुर्ध्यान मननेणएकतांनकरी श्रोतासुणोसाव धान॥४॥ आगेएहमांरसघणो ज्ञानतणोविशाल ऋरिहं

तपदजेहथिलहे अविचलसुखरगाल ॥५॥
ढाल १३ मी॥ करजोडीकिहेकामनिललनां॥एदेशि॥ अ
रिहतपदनिजशक्तियेललनां लालाहोहणिविजातिथाय
एपदवारुरेललना ॥ एआंकणि ॥ स्वजातिविजातिभाख
शुललनां लालाहोभांगोविजोकेहेवाय एपदवारुरेलल०
पुद्गलसविविजातिछेललनां लालाहोतेहनाभंगाआठ ॥
एपद०॥ वर्गणातेसविजाणियेललनां लालाहोसुंणोतेह
नोठाठ ॥एपद० २॥ उदारिकवर्गणापेहेलिकहिललनां
लालाहोविजिवैक्रीयजाण ॥ एपद०॥ आहारकवर्गणा
त्रिजिकहिललनां लालाहोचोथितेजसवखाण॥एपद०३॥
भापावर्गणापांचमिललनां लालाहोउसासछठिकेहेवा
य ॥एपद०॥ मनोवर्गणासातमिललनां लालाहो
आठमिकारमणथाय॥ एपद०॥वर्गणाआठेतेसहिललनां
लालाहोहवेभाखुतसमान ॥एपद०॥ छुटाजेतापरमाणु
आललनां लालाहोतेनविवर्गणाजाण ॥ एपद० ५॥ दो
यपरमाणुभेलामलेललनां लालाहोद्वीपरदेशिकेहेवाय॥
एपद०॥ द्वणुकखंधतसनामछेललनां लालाहोएमअनुक्र
मेथाय ॥एपद० ६ ॥ त्रणप्रदेशिजेहूवेललनां लालाहो
तणुकखंधकेहेवाय ॥एपद०॥ एमएकएकवधतेथकेलल
नां लालाहोआठलगेतेकेहेवाय ॥एपद० ७॥ आपआ
पणानांमाथिललनां लालाहोसंज्ञातेहठराय ॥एपद० ॥

नवपरमांणुजिहांमलेललनां लालाहोनवपरदेशिकेहेवा
य॥एपद०८॥एकडंणेअसंख्यजगेललनां लालाहोसंख्या
तिखंधतेथाय ॥एपद.॥ असंखप्रदेशिजेहोवेललनां ला
लाहोखंधअसंख्यातिसोहाय ॥एपद०९॥ अनंतप्रदेशि
तेमजांणियेललनां लालाहोएमहोयखंधनुमान ॥एपद॥
एहवाखंधअनेकमलेललनां लालाहोवर्गणातेहिजजां
ण ॥एपद० १०॥ तेवर्गणाजिवनविलहेललनां लाला
होतेतोसुक्षमकेहेवाय ॥एपद.॥ जिववर्गणाजेग्रहेललनां
लालाहोजेबाधरपणुनिपाय ॥एपद० ११ ॥ जिवअनवि
जगतमांललनां लालाहोअनंतासविजांण ॥एपद.॥ तेह
थकिअनंतगुंणेललनां लालाहोतेहिवर्गणानुमान ॥एपद
१२॥ शिद्धथिभागअनंतमेललनां लालाहोउदारिकव
र्गणाहोय ॥एपद.॥ जिवग्रहेतेहनेललनां लालाहोपेहेलि
वर्गणाजोय॥एपद०१३॥ तेहथकिअनंतगुणेललनां ला
लाहोविक्रियेवर्गणाहोय ॥एपद०॥ एमअनुक्रमेकरतांथ
कांललनां लालाहोआठमिअनंतगुणिजोय॥एपद०१४॥
मनोवर्गणासातमिललनां लालाहोतेथिअनंतगुणिधार
॥एपद०॥ आठमिकार्मणवर्गणाललनां लालाहोएवर्गणा
नोविचार ॥एपद०१५॥ बादरसुक्ष्मतेहमांललनां लाला
होचारचारतेजांण ॥एपद०॥ प्रथमच्यारबादरकहिलल
नां लालाहोबाकिच्यारसुक्ष्मवखांण ॥एपद० १६॥ बा

दरमांगुणत्रिशछेललनां लालाहोसुक्ष्ममांसोलजाण ॥ए
पद० ॥ वर्णनेरसदोयनाललनां लालाहोभेदपाचपांचप्र
माण ॥एपद० १७॥ गधदोयफरसआठछेललनां लाला
होएविशगुणप्रमाण ॥एपद०॥ च्यारफरसउणेकरिलल
ना लालाहोसुक्ष्मवर्गणाजाण ॥एपद० १८॥ आठेवर्गणा
नानागथीललनां लालाहोसिद्धपददिसेसोय॥एपद०॥को
णकोणवर्गणानाशथिललनां लालाहोअरिहंतपदतेहोय
॥एपद० १९॥ तेहस्वरुपआगेसहिललना लालाहोकेहे
ताअतिसुखथाय॥एपद०॥ मुनिहूकमकहेरंगशुललनांला
लाहोअरिहंतपदतेलेवाय॥एपद०२०॥ढालतेरमिसंपूर्ण॥

॥दुहा॥ वर्गणाआठेवर्णवि तेहनेछोडेजेह अरीहंतपणुं
तेनरलहे सुणोअधिकारगुणगेह ॥१॥ढाल१४मी॥ओल
गडिआदनाथनिरे एदेशि॥ वर्गणाआठमिकाहिरे कारम
णनामेजेहलाल तेहनाभेदआठेसहिरे तेसुणोगुणगेहला
ल॥१॥ अरिहंतपदएमजाणियेरे एआंकणि॥ज्ञानावरणि
प्रथमकहिरे दर्शनावरणिजाणोलाल वेदनिमोहनिआयुस
हिरे नामगोत्रवखाणोलाल॥अ०२॥अंतरायकर्मतेआठमुरे
एआठेभेदधारोलाल तेमांहिचारनेहणेरे तेसुणोविचारोला
ल॥अ०३॥प्रथमनादोयजाणियेरे तेमवलिमोहनिअत्रा
यलाल तेचारेनाक्षयथकिरे अरिहंतपदविपायलाल॥अ०
॥ ४ ॥ शिष्यकहेस्वामिकहोरे कृपाकरिनेदेवलाल कहो

तेक्षयक्यमहोवेरे जेमसमजीथेततखेवलाल॥अ०५॥ कृ
पाकरिगुरुबोलियारे सांभलशिष्यसुजाणलाल॥प्रश्नएतें
सारोकरद्योरे सांभलतासवखाणलाल॥अ०६॥आदिजि
वअज्ञानछेरे मिथ्यातिसवेंहोवेलाल काललब्धपामिक
रिरे जबतेसमकितलेवेलाल॥अ०७॥ तबवादिएमउचरेरे
खोटिकरोछोवातलाल जिवजगतमांदिसेनहिरे फोगटसु
खनीकरोघातलाल॥ अ०८ ॥ पंचतत्वइहांमलिरे होवेमु
र्तिसारोलाल पृथिवअप्पतेउसहिरे वायुआकाशधारोला
ल॥अ०९॥पांचेतेमलवाथकिरे होवेरुपउदारोलाल तेमां
जिवकिहांकनेरे पामशेकोणविचारोलाल ॥ अ० १० ॥
पुन्यपापदिशेनहिरे नहिपरलोकधारोलाल देवनरकग
तिनहिरे नहिमुक्तीमनोहारोलाल॥अ०११॥ देवादिकत
त्वकहोरे किहांछेतासविचारोलाल कर्त्ताकोणसृष्टितणोरे
फोगटभर्मधारोलाल ॥अ० १२॥ वायुतत्वनेजिवकहोरे
तेतोभुतछेचोथोलाल तेकारणभ्रमणातजिरे सुखभोगवो
सोथोलाल ॥अ०१३॥ पाम्यासुखसंसारमांरे पंचइंद्रीना
भोगलाल तेहनेकहेदूरेकरोरे एतोमोटोछेरोगलाल॥अ०
॥१४॥ एमनास्तिकबोलीरह्योरे हवेजैनिउत्तरदेवेलाल॥
मुनिहूकमजिवसहिरे समजेतेसुखलेवेलाल॥अ०१५॥
॥ढालचउदमिसंपुर्ण॥

॥दुहा॥ नास्तिकवचनएवांसुणी चमक्याचितमोझार

ज्ञानिशिशकंपाविने उत्तरदियेउदार॥१॥श्रोतासुणजोवा
तए एकाग्रहकरिचित्त धर्मअर्थनेजाणवा चरचानिन्नलि
रित॥२॥निंद्राप्रमाददूरकरी करोविन्नावरेदूर जिवस्वरु
पनेधारवा थइजाओतमेसुर॥३॥ढाल१५मी॥इडरआंबा
आंबलीरेएदेशि॥भाखे सदगुरुसांभलोरे जिवस्वरुपविचा
र मोहदशादूरेकरोरे जेहथिबहूविकार॥१॥प्राणीतुमेसुणो
जिवविचार॥एआंकणी॥बोलेछेतेकोणछेरे तेहिजचेतनराय
तववलतुतेबोलीयोरे आकाशतत्वतेथाए॥प्रा०२॥शब्दक
रणआकाशछेरे पणनविउचारणजोय घुनशब्दथीसमझे
नहिरे समझेउच्चारणथीसोय॥प्रा०३॥तलमांहिजेमतेल
छेरे कुसुममांहिजेमवास काष्टमाहेजेमवह्नीछेरे पापाणमां
धातुविलास॥प्रा०४॥ तेमजीवजडमांरह्योरे लोलिभुतए
कमेक सुखदूखतेथीअनुभवेरे पणछेजुदोछेक॥प्रा०५॥त
वकहेजोजिवछेरे नाहानामोटाकेम पृथ्वीआदिगतीविषेरे
उच्चारणनहितेम॥प्रा.६॥पृथ्वीआदिगतिविषेरे रसइंद्रीन
हिधार तेथीउच्चारणनहिरे हानीवृद्धिसार॥प्रा०७॥जिव
विनावधेनहिरे सुकुकाष्टजोय जिवहोयतेपल्लवहोवेरे तेका
रणजिवसोय॥प्रा०८॥नाहानामोटागतिथकीरे विभावथ
कीतेथाय बालजिवसमझेनहिरे ज्ञांनिमनसोहाय॥प्रा०९
तृणमांहिजेमघृतछेरे पणनविसमझेबाल दूधमांहिघृत
भापतांरे सर्वेनेरुचेनिहाल॥प्रा.१०॥तृणविनादुधक्याहां

थकीरे दूधविनाघृतनहोय तेकारणतृणमांरह्युंरे घृतस दातेजोय॥प्रा०११॥ओघशक्तीथीजेमतृणमांरे घृतरह्यु छेसार तेमनिगोदादिकजाणीयेरे ॥ जिवपदार्थउदार ॥प्रा०१२॥एकसुखिएकदूखिदिशेरे एकराजाएकरांकए कवेसेएकउपाडतोरे एकआगलदोडेआंक॥प्रा०१३॥ ते सविपुर्वभवकर्यांरे शुभाशुभतेजोय पंचभुतमांकरणिन हिरे तेहविचारीजोय॥प्रा०१४॥शुभाशुभनेटालिनेरे निज स्वरुपथयोजेह शक्तितेव्यक्तिथईरे मुक्तीजाणोतेह॥प्रा० १५ तेहिजदेवभाषियारे तसआणाधारेजेह तेहनेगुरुजा णीयेरे निग्रंथपदेतेह ॥प्रा०१६ ॥ भाख्युतेहनुंधर्मकहोरे तत्वत्रणेएह व्यवहारथकीएदाखियारे निश्चयआतमजेह ॥प्रा०१७॥कर्त्ताएसृष्टीतणोरे दिशेनहिइहांकोय सासि याभावछेसहिरे आगमबुद्धीतेहोय ॥प्रा०१८॥ कर्त्तापुद्ग लधर्मनोरे पुद्गलकर्त्ताजाण जिवधर्मनोजिवछेरे निश्च यज्ञानतेआण॥प्रा०१९॥कर्त्ताधर्मवादीकहेरे कर्त्तावीणके मथाय जेजेपदारथनीपन्यारे कर्त्ताएनीपाय॥प्रा०२०॥त सउत्तरआगेसहीरे भाखीशुंसुखकार मुनीहूकमतेसुणतां रे मोहदशानीवार॥प्रा०२१॥ढालपंदरमीसंपुर्ण ॥

॥दुहा॥ नास्तिकवादपुरोथयो हवेसुणोइश्वरमत कर्त्ता मानेतेसहि ज्ञाननसमजोसत॥१॥ तिखोथइतवबोलियो अमेकेमअनाण वेदादिकबहुशास्त्रना चौदविद्यागुणजाण

॥२॥बालभापातमेभाखता बालज्ञानीसोय अमेगिरवाण भापाकहिये ज्ञानिसाचाजोय ॥३॥ रोसकरिनविबोलिये रोसेसमजनहोय समताराखिसुणतु अज्ञानभावतेजोय॥४॥ ॥ढालसोलमी॥ ताहरामेहेलउपरवरसेमेह झबुकेविजलिहोलालझबुकेविजलि ॥एदेशि॥ भाख्युतुमेएमअमेज्ञानिसहिहोलाल अमेज्ञानिसहि पणविचारिजुओतुमेकांईचितथईहोलाल ॥तुमे॥ कर्त्तापणुदाखोछो॥ तुमेकाईअन्यनेहोलाल॥तुमे॥तोतुमेरह्याअनाण विचारो मननेहोलाल॥वि०१॥ज्ञानअनांणतसहाथरह्युतेजाणियेहो लाल॥र०॥ तोतुमेज्ञानिकेमकहोतेमांणियेहोलाल ॥क०॥ कर्त्तासृष्टिनोजेह ईश्वरतुमेभाखियोहोलाल॥ई०॥तोपुन्य पापफलकेम ईहांतुमेदाखियेहोलाल॥ईहां०२॥शुभाशुभजेकरणिपोतानिभोगवेहोलाल॥पोता०॥ईश्वरकर्त्तापणुं ईहांनविजोगवेहोलाल॥ईहां०॥ ईश्वरकर्त्तापणुंहोवेतोकरणिसहिहोलाल ॥तो०॥ फलनविआपेकोईविचारोचितग्रहिहोलाल ॥वि० ३॥ सुखदुखदेवुतेसविकर्त्ताथिरह्यु होलाल ॥क०॥ तोकांणिनुशुंकामकष्टफोगटथयुहोलाल॥ क०॥ रागद्वेशनहिहोयईश्वरतेनेकहियेहोलाल ॥ई०॥संज्ञाविहोयजेहपरमपदतेलहियेहोलाल ॥प० ४॥ एकनेआपेसुखबीजानेदुखघणुहोलाल ॥बिजा०॥ एविकरणिनहोयईश्वरनिसास्त्रेभणुहोलाल ॥ई०॥ तेथिकर्त्तानहि

तुमेजाणोसहिहोलाल ॥तुमे०॥ वलिविचारोजेहपदारथ छेसहिहोलाल ॥प० ५॥जिवादिकछेजेहकहोकोणेकरच्या होलाल ॥क०॥ कर्त्ताथाशेतासतोपूर्वेनविठरच्याहोलाल॥ पू०॥ कृत्रिमजिवस्वरुपकेनाशथाशेखरोहोलाल ॥ना०॥ ईश्वरसमरणतेहसविफोगटठरच्योहोलाल ॥सवि० ६॥ श्रृष्टिनोहतितवईहांन्नाखोशुंहतुहोलाल भा० सतपदा र्थनवद्रव्यकहेन्यायकछतुहोलाल क० तेनविहूतुतोइहां लाव्याकिहांथकीहोलाल ला० अवरनथांनककोईकेला व्यातिहांथकिहोलाल ॥ला० ७॥ कत्रिमवस्तुजेहतेहवि णसेसहिहोलाल ते० घटपटादिजेहपदार्थनासेवहिहोला ल प०पृथ्वीनभादिकजेहपदार्थअक्षयसाहिहोलाल प०॥ माटेकर्त्तानाहिकोईतुमेसमजोवहिहोलाल ॥तु० ८॥ क र्त्तासर्वनोईश्वरतोएहनोजोईयेहोलाल ए० परंपराए मजोतांथागनलहियेहोलाल था० तेथिकर्त्तानाहिजगतमां कोईछेहोलाल ज० स्वभाविकपदार्थश्रृष्टिएहछेहोलाल ॥श्रृ० ९॥ करणिजेहाविपोतेकरशेतेहवुहोलाल क० पाम शेफलइहांतेहएमतेध्याववुहोलाल एम० थाशेकरणिथि रहितलवपदआपणोहोलाल त०लेशेनिरविकल्पएमशा स्त्रभणोहोलाल॥ए०१०॥ मुक्तिकाहियेतेहस्वरुपनेसाहिहो लाल स्व० तवबोल्योतिहांवेदांतवादिवहिहोलाल वे०॥ मुनिहूकमकहेतहस्वरुपआगेन्नाखशुहोलाल स्व० वेदां

तनोविवादकहिनेदाखशुहोलाल ॥क० ११॥ ढालसो
लमी संपुर्ण ॥

॥दुहा॥ तवहसिवोल्योसहि वेदांतवादीजेह श्रमेजा
ख्युतेसत्यछे एमांनहिसंदेह॥१॥कर्त्ताकोइदीसेनहि वस्तु
स्वभाविकएह सर्वजगतमाएकछे ब्रह्मस्वरुपीतेह॥२॥
क्रियाकष्टफोगटकरे तिरथजात्रातेम भक्तीजुक्तीतेजाणि
ये फोगटव्रतनेनेम॥३॥पथरापाणिपुजतां पामेकेमभव
पार श्रात्मदमनजेकरे सुखकेमपामेधार ॥४॥ एकजब्रह्म
मांरमे जेछेचिदानंद मुक्तिदातातेहछे पामियेनेथीश्राणंद
॥५॥वलतुसद्गुरुएमकहे सांभलभाईवात एकांतवचनन
बोलिये तेथिधर्मनीघात॥६॥धर्मवस्तुचाहोसहि तोसम
जोस्यादवाद मतवादनेछोडियो समजोज्ञानउलाद॥७॥

॥ढाल१७मी॥ तुमहममेरेएकठा मनमोहनमेरे ॥ एदे
शी॥ ब्रह्मज्ञानिसांभलो म० धर्मस्वरुपउदार म० सर्व
जगतमाब्रह्मकह्यो म० एतुममतविचार॥म०१॥एवचने
जडपणलह्यो म० समजोतासविचार म० भनमांहिवहू
जातछे म० पदार्थसातउदार॥म०२॥द्रव्यनवतेजाणीये
म० तेनविब्रह्मकेहेवाय म० ब्रह्मएकछेश्रात्मा म० चि
दानंदसुखदाय॥म०३॥तेसवितुमेब्रह्मकह्यो म० मिथ्याव
चनतेथाय म० भेदवेहेंचीजुदाकरो म० श्रात्मएकलेवाय
॥म०४॥मनादिजेतत्वछे म० तेतोजडकेहेवाय म० तेश्रा

त्मनाक्यमकहो म० संजोगेमेलापथाय॥म०५॥अरूपिजे आत्मा म० त्यांविभावनहोय म० ज्ञानानंदितेंकह्यो म० अमुर्तिपदजोय॥म०६॥मुक्तीपणतुमेकहो म० लोकमांहि समाय म० सर्वज्ञगुणथयोनहि म० विभावदशानाविजा य॥म०७॥विभावदशाजिहांरहि म० त्यांमुक्तिनविहोय म० मनशुंमुक्तिमानिलहो म० अंधगजजेमजोय॥म०८॥ मुक्तिस्थानकजाणोनहि म० तोमुक्तीक्यांथीथाय म० आत्मद्रव्यसमजेनहि म० नहिगुणपर्जाय॥म०९॥नयाय कशास्त्रथि म०जोजोतासविचार म०द्रव्यगुणातिहांकह्या म०नवचोविशधार॥म०१०॥इत्यादिकबहूवातछे म० ब हूश्रूतपासेधार म० क्रियाप्रमुखउथापता म० नविकरो मनशुंविचार॥म०११॥भोजनपणनाविएकथि म० कारण विनानविथाय म० अग्निपाणीप्रमुखमले म० तवरोटिनि पाय॥म१२॥तेमइहांपणधारिये म० तपक्रियासुखकार म० कारणथीकारजहोवे म० एश्रद्धामनोहार॥म०१३॥ केहेस्योआत्मानुंकामछे म० क्रियाकामनकोय म० अग्नि विनारोटिनाहि म० क्रियाविनामुक्तिजोय ॥म०१४॥ मु क्तिस्थानकजाणोनहि म० तोकिहांजावुथाय म० लोक मांहेसमावतां म० गतागतिकेहेवाय॥म०१५॥स्थुलब्रह्म छणवाधकी म० किंचितआवेहाथ म० स्वरुपजथारथजा णिये म० करियेज्ञानिनोसाथ॥ म०॥१६॥ निश्चयथकी

ब्रह्म ध्याइये म० वेहेवारे क्रिया सार म० नित्या
दिक बहू नेदछे म० ते समजो विचार ॥ म०१७॥
जथाजोग्यजेजाणवु म० तेहिजसत्यनांण म० स्यादवाद
तेजाणिये म० तिहानविरहेअनांण ॥ म० १८॥ अथवा
ब्रह्मब्रह्मकरे म० तेथिकारजनहोय म० नुख्योपुरुपध्या
वतो म० चीत्तमांघेवरजोय ॥म० १९॥ मुखथकिपणभा
खतो म० ज्ञमइयुंघेवरथाय म० तेहथिभुखनागेनहिं म०
नोजनथिभुखजाय ॥म० २०॥ तेमब्रह्मस्वरुपभजे म०
क्रियाविनानविथाय म० अथवातुच्छनोजनकरे म० ते
थिकोवतनआय ॥ म० २१॥ मनशुश्रेष्टमानेसहि म०
प्राक्रमनआवेतास म० तेमएकवेदांतथाकि म० नकरावि
मुक्तिनिआश ॥म० २२॥ नक्तिक्रियावेहूमिले म० त्रिजु
अध्यात्मसार म० त्रणमलेकारजहोवे म० एहिजशुद्ध
विचार ॥म०२३॥ नयायकतवबोलियो म० अमघरद्रव्य
स्वरुप म० प्रत्यक्षपरोक्षनेजाणता म० एअमज्ञानअनुप
॥म० २४॥ तसउत्तरवलिआगले म० केहेशेसदगुरुसा
र म० मुनिहूकमज्ञानेरमे म० पामेपदमनोहार॥ म०॥
२५॥ ढालसतरमिसंपूर्ण॥

॥दुहा॥ नयायकतवबोलियो साचिछेमुजवाग्य न्याय
मारगछेखरो एसमजुनोलाग॥१॥न्यायविनास्वरुपनाहि
बांधेकोईजाणतेकारणन्यायजवडो एहिजमोटुंज्ञान॥२॥

अनुमानउपमानवलि एमअनेकविचार एमविन्यायमां रह्या बिजामतमांनविधार ॥३॥ पदार्थजांणुअमे छणना मुझघरमांहि प्रत्यक्षज्ञानअमेकह्युं मोहोटुएविणनांहि ॥४॥ वलतुसदगुरुएमकहे तुझमतछेअनाण द्रव्यस्वरुप छणेघणो पणतुजनाव्युनाण ॥५॥ तेस्वरुपभाखुहवे सांभलजोधरीकान रागद्वेशनेदूरकरि रुदियेआंणोसान ॥६॥ ढाल १८ मी ॥ एकदिनगंगाकेविचेसुणसाथवहो रा ॥एदेशि॥कहेसदगुरुसांभलो तुमेज्ञानिवातां द्रव्यस्व रुपनेछणतां होतवचननिघातां॥ १ ॥पदार्थतमेभाखिया साततेजाणो भाखुतासाविचारए तुमेचित्तमांआंणो द्रव्य गुणनेकर्मए सांमान्यविशेपतेधारो समवायनेअभावजे सप्तपदार्थविचारो ॥३॥ द्रव्यकह्यानवजातना प्रथविपां णिअग्नितेह वायुआकाशकालदाशिजे आत्ममनगुणगेह ॥४॥ गुणचोविसहवेभाखिये तेसुणजोसुखकार रुपरस गंधफरसए संख्याप्रमाणधार ॥ ५ ॥ प्रथकत्वसंयोगवि भागए प्रत्वाप्रत्वगुणसार गुरुत्वद्रव्यत्वस्नेहए शब्दबु द्धिनिरधार ॥६॥ सुखदुखइच्छाद्वेषए प्रयत्नधर्मअधर्म जेह संस्कारतेमजांणियें एचोविसगुणनेह ॥७॥ कर्मपां चतेजाणिये उतपेक्षणपेक्षणसार आकुंचनपरसारण ग मनानिएहविचार ॥८ ॥ परमअपरमद्विविध सामान्यक हिजे नित्यद्रव्यएकविशेषछे समवायसत्वएकलिजे॥९॥

अभावचारप्रकारनो प्रागभावप्रध्वंशाभावो अत्यंतिकाअ न्योअन्य एअभावसुणावो ॥१०॥ सातपदारथतुमेकह्या तिहांवहूछेविचार द्रव्यविनागुणक्यारहे जुदोकेमपरका र॥११॥कर्मद्रव्यविणकोणेकरु सामान्यविपेशकिहांल हिजे समवायपणुजुदूनहि एमविचारग्रहिजे ॥१२॥ जि हांवस्तुनोनाशछे तिहांअभावलहिये तेनेपदारथकेमक हो सुधुमनसद्दहिये ॥ १३ ॥ इत्यादिकवहूविचारथी अ ज्ञानिभाख्या पुनरपिकारणसांभलो तुमेशास्त्रेदाख्या ॥१४॥ प्रत्यक्षअनुमानउपमानथि विवादजकरवो इंद्रि यप्रत्यक्षज्ञाननो हठवादजधरवो ॥१५॥ इद्रिथकिंप्रत्यक्ष थये ज्ञानजकहोछो तेतोअनुमानजाणिये उपमानवहोछो ॥१६॥ मननिवाततोनविलहे तेमदुरनिकहिये भुतभवि पवर्तमाननी तेज्ञानिकेमकहिये ॥१७॥ मंत्रादिकसाधन थकि देवसाधजेहोवे मनचितविवातजे उत्तरतेकेहेवे.॥१८॥ अथवालोकिकमालह्यो भगवततेजाणे मननितननितेह ने एमचित्तमेआणे॥१९॥इंद्रियेप्रत्यक्षथि ज्ञानिकेमक हिये बालगोपालनेहोवे विशेपशुंलहिये ॥२०॥ तेथिअ ज्ञानिकह्या शास्त्रेएतमने भुतभविष्यवर्तमाननि वातजा णोनहींमनमे॥२१॥जेजाणेभुतभविष्यना वर्तमाननाभाव रुपिअरुपिपदार्थ तेज्ञानिध्याव॥२२॥द्रव्यगुणपरजायए स्वरुपजेभाखे सत्यासतपक्षेकरिजेवरणविदाखे॥२३॥आ

स्तिनास्तिप्रमुखलहि सत्तातेप्रकासे स्यादवादएमज्ञाख
तां तिहांदुरमतिनासे॥२४॥इत्यादिकवहुजाणने ज्ञानि
कहिजे तेथिउपरांठाजेरह्या तेअज्ञानिवहिजे॥२५॥ज्ञान
अज्ञानतेमसहि एमनिरणेकरिजे अज्ञानिदुरेतजो ज्ञानि
संगवरिजे॥२६॥सेवाकिजेज्ञानिनि ज्ञानआपेलहिजे मु
निहूकमज्ञानिप्रते परमानंदवहिजे ॥ २७ ॥ ढाल
अढारमिसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥ वादिसर्वआपआपणु धरमस्वरुपजणावे जै
नितसउत्तरकरि सुधुतेमनावे ॥१॥ तर्कवादवहुविधथि
खटदर्शननाहोय वहुविधवादतेथीकरि जिनदर्शनथाप्युं
जोय॥२॥ दर्शनशक्तिनिजआत्मानि निश्चेथिवरतां देव
गुरुधर्मआपछे एमस्वरुपधरतां॥३॥सातप्रकृतिनाशथि
दर्शनएमलहिये अगियारप्रकृतिनाशथि श्राधधर्मकाहि
ये॥४॥ प्रकृतिपंदरनाक्षयथकि मुनिगुणधारो मोहनिक
र्मनानाशथि वितरागसुखकारो॥५॥ कर्मचारदुरेथए अ
रिहंतपदकहिये एविधासिखसमजिकरि त्रिजोभंगलहिये
॥६॥त्रिजोभंगहवेत्राखशुं विजातिस्वजातिजेह अज्ञानप्र
माददुरेकरि सांभलजोगुणगेह॥७॥ ॥ढाल १९ मी॥
अजितजिनेश्वरचरणनिसेवा ॥एदेशि॥ त्रिजोभंगहवेसां
भलोए विजातिस्वजातिदाखु गुणघातिआत्मतणोए ते
हनोभयचितराखु ॥१॥ भवितुमेजाणिरेएहनेदुरकरिजे

॥ एआंकणि॥ गुणअनंताआत्मतणाए तेहमांआठछेमुख्य भाखुतेतुमेसांभलोए तजवाथिलेशोसुख॥भवि०२॥ज्ञान दर्शननेअव्याबाध चोथुचारित्रजाणो अटलअवगाहनअ रुपिगुण अगुरुलघुचीत्तआणो॥भवी०३॥लब्धीपांचेवलि जेदाखी दानलाभनेभोग उपभोगविरजअनंतु आठमोगु णतेजोग॥भवि०४॥ एआठेगुणआठेकरमे छायाछेतेभाखु नामलहिनेतेकहुछु आगममांहिजेदाखु॥भवि०५॥ज्ञाना वरणिकर्मेज्ञानना गुणअनंताढांका दर्शनावरणिकरमे दाब्या दर्शनगुणथयारांका॥भ०६॥अव्याबाधगुणत्रिजो आत्मनो वेदनिकरमेढंकाणो थिरतागुणचोथोआत्मनो चारित्रगुणछेराणो॥भवि०७॥ मोहनिकरमेतेगुणहणियो तेथिअसंजतिभाख्यो समकितगुणपणतेणेहणियो तेथि मिथ्यातिदाख्यो॥भवि०८॥ अटलअवगाहनगुणपांचमो आयुकरमथिढंकाणो अरुपिगुणछठोआत्मनो नामकरम थिजाणो॥भवि०९॥ अगुरुलघुगुणसातमोकहिये गोत्रक रमथितेह लब्धीगुणअंत्रायकरमेए एमआठेगुणजेह ॥भ वि०१०॥ गुणआठेस्वभाविकहिये आत्मस्वभावेरहिया तेहगुणनेहणताजाणो पुद्गलवर्गणाकहिया॥भवि०११॥पु द्गलतेविजातिथइने हणतोस्वजातिनेजेह तेथिविजाति स्वजातिभांगो त्रिजोभाख्योतेह॥भवि०१२॥चोथोभांगो विजातिविजाति हणतानेकहिजे भोभिआजनकोइपडथुं

छे उर्ध्वथिनाललहिजे ॥भवि०१३॥ एचउभंगमांहिजेबि जो स्वजातिविजातिजाणो तेभंगशेवेजेजेचेतन तेअरिहं तकहाणो॥भवि०१४॥तेअरिशव्देशत्रुविजाति हणतांअ रिहंतकहिये त्रिजंचादिकहणवाथि अरिहंतपदनविल हिये॥भ०१५॥ प्रथमत्रिजोनेवलिचोथो एभंगदूरेकिजे हरखधरिविजोभंगहणतां अरिहंतपदतेलिजे ॥ भवि० १६॥ कारणमलेपलटणस्वभावे भव्यहोयतेपलटे लहि सामग्रीगुरुअादिककेरी काललव्धतेवरटे ॥भवि०१७॥ पलटणस्वभावथिसिद्धपणुए भव्यजिवनेभास्यु ज्यारेत्या रेकारणपामिने आत्मगुणतेरास्युं॥भवि०१८॥ भवस्थि तिपरिपाकथयाथि पांचेकारणमलशे निमितकारणशुद्धगु रुमलवाथि मोक्षसुखतेवरशे॥भवि०१९॥तेकारणगुरुशुद्ध जोइने तेहनिशेवाकिजे ज्ञानगुणश्रद्धासहितभारियो मु रूयगुणएहलिजे ॥भवि०२२॥ कारणबेजिनवरेभास्यां मुक्तिकेरांजाणो उपादाननिमिततेलहिये उपादानआत्म गुणराणो॥भवि०२१॥ निमितकारणबहूविधभास्यु तेह मांमुख्यतेजाणो सदगुरुविणतरेनहिकोई पुष्टआलंबन चित्तआणो॥भवि०२३॥कारणभेदएमसमजीने शुद्धशुद्ध ग्रहिजे मुनिहूकमएकारणमलतां सेहेजेशिवपदलिजे॥ भवि०२४॥ढालओगणिसमिसंपूर्ण॥

॥दुहा॥कारणसामग्रीमले पलटेनहिनिरधार तेअभ

व्यस्वभावछे एम्नाख्योविचार ॥ १ ॥ तेकारणएअनवि
जिवनमोक्षेजाय सत्तास्वरुपजोजोइये तोसरखागुणकेहे
वाय॥ २ ॥ प्रत्येकेप्रत्येकेजिवना गुणअनताजाण गुण
स्वभावनेजोवतां एकजपणुंचित्तआंण ॥३॥ कोइसुखीको
इदूखी पणतेनोवेदकएक एमएकमांअनेकछे अनेकमांए
कछेक ॥४॥ज्ञाननदर्शनादिक गुणअनंताजेह तेमांहेएक
पणुलह्यो चेतनरायगुणगेह॥५॥अगुरुलघुपरमुखजे पर
जायकहियेअनंत तेमाहिपणएकछे चेतनमाहागुणवंत ॥
६॥ चेतनएकमांहिरह्या गुणपरजायअनंत गुणपरजाय
माएकछे चेतनपणुतेसंत॥७॥एकअनेकपक्षवर्णव्यो हवेक
हुसत्यासत ज्ञावधरिनेसांभलो श्रोतागुणलहत ॥८॥

॥ढाल॥ २० मी॥ नरखीनरखीतुजाबिंबने॥एदेशी॥ स
त्यअसत्यपक्षजे भाष्याशास्त्रेसार ज्ञानीतेखरा॥ एआंक
णी॥ समजेतेनरधन्यछे भाखुतासविचार ॥ज्ञानि० १॥
द्रव्यखटआपआपणा स्वद्रव्यखेत्रसार ज्ञानि० कालभा
वतेमजांणिये चारेथिसत्यउदार॥ज्ञानि०२ ॥द्रव्यद्रव्यप्र
तेकहू विवरितासविचार ज्ञानि० द्रव्यखेत्रकालभावए
प्रत्येकेप्रत्येकेधार ॥ज्ञानि० ३ ॥ प्रथमधर्मद्रव्यकह्यो ते
हमांभाखुएचार ज्ञानि० स्वद्रव्यनोमुलगुणएहछे चल
णसाहेसत्यउदार॥ज्ञानि०४॥खेत्रअसंख्यप्रदेशथि सत्य
धर्मास्तीकाय ज्ञानि० अगुरुलघुस्वकालछे स्वधर्मसत्य

थाय ॥ज्ञानि० ५॥ स्वस्वभावआपणा गुणपरजायेअनं
त ज्ञानि० धर्मद्रव्यमांएचारकह्या सत्यधर्मएसंत ॥ज्ञानि
६॥ अधर्मास्तीआकाशास्ती कालपुद्गलजिव ज्ञानि०एपां
चेअपरसहि धर्मद्रव्येअसत्यइव॥ज्ञानि०७॥ अधर्मास्ति
कायद्रव्यमां स्वद्रव्येथिरसहायगुण ज्ञानि० असंख्यप्रदे
शस्वखेत्रछे हवेभाखुकालगुण॥ज्ञानि०८॥अगुरुलघुपर
जायजे स्वकालकेहेवाय ज्ञानि०गुणपरजायअनंतजे स्व
स्वभावतेथाय ॥ज्ञानि० ९॥ धर्मअकाशकालजे पुद्गलने
वलिजिव ज्ञानि० एपांचेतेमांनाहि असत्यअधर्मसदिव॥
ज्ञानि०१०॥आकाशास्तिकायद्रव्यजे अवकाशगुणस्वद्र
व्यज्ञानि०अनंतप्रदेशस्वखेत्रछे अवकाशआपिसर्व ॥ज्ञा
नि० ११॥अगुरुलघुपरजायजे स्वकालसत्यतेथाय ज्ञा
नि०अनंतगुणपरजायजे स्वस्वभावेसत्यकेहेवाय॥ज्ञानि०
१२॥ धर्मअधर्मकालजे जीवपुद्गलवलितेंम ज्ञानि०एपांचे
असत्यभाखिया आकाशद्रव्यमांएम॥ज्ञानि०१३ ॥कालद्र
व्यहवेभाखशुं स्वद्रव्यवर्तनासार ज्ञानि० खेत्रसमयएक
छे तेद्रव्यउपचार॥ज्ञानि० १४॥स्वकालअगुरुलघुकह्यो
स्वस्वभावहवेथाय ज्ञानि०गुणपर्जायथिभाखिये एचारे
सत्यकेहेवाय॥ज्ञानि०१५॥धर्मअधर्मआकाशए पुद्गलजि
वअसत्य ज्ञानि०द्रव्यादिकमलेनहि कालभावनेखेत॥ज्ञा
नि०१६॥पुद्गलद्रव्यजेपांचमो स्वगुणभाखुतास ज्ञानि०

पडणगलणस्वभावछे स्वगुणएसत्यजास ॥ज्ञानि०१७॥ स्वखेत्रपरमाणुकह्यो एकएवाअनंत ज्ञानि० अगुरुलघुपरजायछे प्रदेशेप्रदेशेसंत ॥ ज्ञानि ० १८ ॥ स्वस्वभावजेआपणो गुणपरजायकेहेवाय ज्ञानि० एचारेसत्य जाणिये स्वद्रव्येतेथाय ॥ज्ञानी०१९॥ धर्मअधर्मआकाश जे जिवनेकालकेहेवाय ज्ञानी० एपाचेएमांनहि तेथिअसत्यएथाय ॥ज्ञानी० २०॥ जिवास्तिकायस्वरुपजे भाखु तासविचार ज्ञानी० एकएवाद्रव्यअनंतए प्रत्येकेप्रत्येकेधार ॥ज्ञानी०२१॥ जिवास्तीस्वद्रव्यनो गुणज्ञानादिक सार ज्ञानी० चेतनालक्षणजाणिये स्वद्रव्यसत्यविचार ॥ ज्ञानी० २२ ॥ असख्यप्रदेशिजिवछे स्वखेत्रएहविचार ज्ञानी० स्वकालेहांनिवृद्धिकहि तेअगुरुलघुधार॥ज्ञानी २३॥ गुणपर्यायअनंतछे तेहिजस्वस्वभाव ज्ञानी० छदमस्तपूर्णजाणेनहि जाणेकेवलिभाव ॥ज्ञानि० २४॥ स्वद्रव्यखेत्रकालथी भावमलीथयाचार ज्ञानि०स्वस्वद्रव्येए सत्यछे एमआगममांविचार ॥ज्ञानि० २५॥ धर्माधर्मआकास्ति कालपुद्गलजेह ज्ञानि०एपाचेनाजाणिये जिवमां असत्यएह॥ज्ञानि०॥ द्रव्यखेत्रकालभावजे स्वस्वद्रव्येसत्य ज्ञानि० परद्रव्येअसत्यछे पांचेनाअरत ज्ञानि०२७॥ द्रव्यखेत्रकालभावए प्रत्येकेप्रत्येकेभिन्न ज्ञानि० एकनो बिजामांलाधेनहि जुदाजुदाछेचिन्न ॥ज्ञानि.२८॥ तेथिए

स्वद्रव्यादिके चारेसत्यकेहेवाय ज्ञानि० अपरद्रव्यनाद्र व्यादिक तेहमांअसत्यतेथाय॥ज्ञानि०२९॥ गुणपर्जायवं ततेद्रव्यछे खेत्रआधारतेथाय ज्ञानि०उत्पातवयनिवर्त्तना तेहिजकालकेहेवाय ॥ज्ञानि० ३०॥विशेपगुणपरणतिए पर्जायविशेषप्रमुख ज्ञानि० तेहनेस्वभावाकिजिये एसम ज्याहोयसुख ॥ज्ञानि ३१॥ इमछद्रव्यतेजाणिये आपआ पणागुणेसार ज्ञानि०सत्यगुणतेहाथिकह्यो एजिनवचनवि चार ॥ज्ञानि० ३२॥ परद्रव्यादिकचारजे तेहमांअसत्यते थाय ज्ञानि० सत्यासत्यपक्षए बहुश्रुतथिसमजाय ॥ज्ञानि० ३३॥ तेमाटेज्ञानिगुरु शेवोधारिबहुमान ज्ञानि० मुनिहू कमगुरुसेवतां पामेवंछितस्थान ॥ ज्ञानि०॥३४॥ ढाल विसामिसंपूर्ण. ॥

॥दुहा॥व्यक्तवअव्यक्तववर्णवु जेनाभेदअनंत एहअर्थ समजाथकीसेहेजेथायेसंत॥१॥ढाल२१मी॥मुर्तिहोप्रभुमुर्ति अजिताजिणंद।एदेशि।व्यक्तवहोजिनव्यक्तवनेअव्यक्त प क्षहोजिनपक्षतेहवेभाखिशुंजि व्यक्तवहोजिनव्यक्तवकेहेतां जेह वचनहोजिनवचनगोचरंदाखिशुंजि॥१॥अव्यक्तवहो जिनअव्यक्तवकेहेतांजेह॥ वचनहोजिनवचनमांआवेनहि जी एमहोजिनएमएसंकेत खटहोजिनखटद्रव्यमांजाणो सहिजि॥२॥द्रव्यहोजिनद्रव्यद्रव्यप्रतेसार गुणहोजिन गुणअनंताभाखियाजि ॥ परजायहोजिनपरजायअनंता

तास एमहोजिनएमप्रत्येकेदाखियाजि॥३॥वचनशुंहोजि
नवचनशुंकेहेवाजोग॥नहिहोजिननहितेअव्यक्तवकह्या
जि तेहिहोजिनतेहिभाखुविचार समजुहोजिनसमजुविचा
रिलह्याजि॥४॥केवलीहोजिनकेवलज्ञानिजेह भगवंतहो
जिनभगवंतेदीठाभावसाविजि तेहनेहोजिनतेहनेअनंत
मेभाग व्यक्तवहोजिनव्यक्तववचनेहवीजि॥५॥तेहनेहो
जिनतेहनेअनंतमेभाग गणधरेहोजिनगणधरेसुत्रमांगुंथि
याजि तेहथिहोजिनतेहथिअसंख्यातमेभाग हमणाहोजि
नहमणां आगमइहांरह्याजी॥६॥ तेहथीहोजिनतेहथीद्र
व्यमांसार खटमांहोजिनखटमांप्रत्येके२कह्याजि गुणहो
जिनगुणअनंताजेह पर्जायहोजिनपर्जायअनंताएमकह्या
जी॥७॥ तेमांहोजिनतेमांदीशोद्विपक्ष व्यक्तवहोजिनव्य
क्तवअव्यक्तवजाणीयेजी एमहोजिनएमपक्षतेआठभा
ख्याहोजिनभाख्याएचित्तआणीयेजी ॥८॥ समजोहोजि
नसमजोएहविचार ॥ पामेहोजिनपांमेतेस्वलक्ष्मीवरेजी
स्यादहोजीनस्यादवादकेहेवाय भाख्युहोजिनभाख्युए
तिर्थंकरेजी॥९॥माटेहोजिनमाटेसमजोएह तेहनेहोजिन
तेहनेसदेहहोवेनहिजी जथाहोजिनजथाजोगजेह जाणे
होजीनजाणेतेवस्तुसाहिजी॥१०॥ कोइहोजिनकोइभाखे
अज्ञान हानीहोजिनहानीनाकेहेवेसहिजि नानेहोजिन
नानेठेकाणेरेहा ॥ एमहोजिनएमस्यादवादकरेकेईजी

॥११॥एमहोजिनएमभाखेछेजेह तेहनोहोजिनतेहनोमत दूरेकरोजी सुधुहोजिनसुधुवचनप्रमाण एमहोजिनएम स्यादवादवरोजी ॥१२॥ जाणोहोजिनजाणोबहूश्रुतजेह तेहनेहोजिनतेहतणेचरणेरहोजि मुनिहोजिनमुनिहुकम शुद्धज्ञांन स्यादहोजिनस्यादवादगुणेगहगहोजि॥ १३॥ ढाल २१ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥ पक्षआठेवर्णव्या भाखूएतसनाम नित्यअनित्यतेजाणीये एकअनेकतेताम ॥१॥ सत्यअसत्यतेभाखिया व्यक्तवअव्यक्तवविचार पक्षआठेतेजाणिये स्याद वादसूखकार॥२॥ एजाणीसुखीयाथया आगेअनंतासंत वलीएजेजाणशे तेलेशेभवअंत ॥३॥ मूरखएसमजेनहि जेहनिबुद्धिजड अल्पशास्त्रिसमजेनहि जेहनेकर्मनोभड ॥४॥ अल्पबुद्धिपणजेहनी सद्दहणारखेतास अल्प कालेतेशिवलहे ॥ करीकरमनोनास ॥ ५ ॥ अल्प संसारीजेहोवे होवेशुक्लपक्ष एसद्दहणातेग्रहे जेहनिबुद्धिछेदक्ष ॥६॥ बोहोलसंसारीजीवडा कृष्णपक्षिजेह तेहनेश्रद्धाहोवेनही अथवाअनविएह॥७॥ वांचेभणेशास्त्र सही उपदेशदियेसुखकार पणहादियेश्रद्धानही एअज्ञानआचार॥८॥तेकारणस्यादवादमां समजवाकरोखप ज्ञानिगुरुसेवाकरी आलसकरोअलप॥९॥ ढाल२२मी॥आजसफलदिनउग्योहोश्रीसमेतशिखरगेरीजोटिया एदेशी

आजप्राणीतुमेधारोहो स्वस्वभाववस्तुस्वरुपनो कांइम लीयोसदगुरुजोग पुन्यउदयएमोटोहोपंचंद्रिपणुंपाम्योस ही मानवजनमसंजोग॥१॥आजप्राणितुमेधारोहो०॥स्व भावहवेजेभाखुहोभाख्याजेश्रीजीनवरे सामान्यनेविशेप प्रकार तेहनाभेदएकविसहोनामादिकलहिनेकहू तमेसु णजोतासविचार॥आज०२॥ आस्तिने१नास्तिहो२ नी त्यस्वभावएजाणिये ३ अनित्य ४ एकस्वभाव ५ अने कस्वभावहो६ भेदस्वभाव७ अभेदए८ भव्यस्वभावते लाव९॥आज०३॥अभव्यस्वभावहो१० परमस्वभावअ गीयारमो११ एसामान्यस्वभाव हवेकांइकहूछुहोविशेप स्वभावजेकह्या एसमजवानोदाव॥आज०४॥चेतनस्वभा वहो१अचेतनएहस्वभावछे२ त्रिजोमुर्त्तिस्वभाव३अमुर्त्ति स्वभावहो४एकप्रदेशस्वभावजाणिये५अनेकप्रदेशस्वभा व६॥आज०५॥शुद्धस्वभावहो७ विभावस्वभावतेआठमो८ अशुद्धस्वभावतेधार९उपचरित२ होस्वभावदसमोजाणी ये१०विशेपस्वभावविचार ॥आज०६॥ सामान्यस्वभाव होस्वरुपसंक्षेपेतेदाखवु सामान्यउपयोगिजेह दर्शनगुण थिहोदेखीयेसर्वद्रव्यमां सामान्यकह्योगुणगेह॥आज०७॥ विशेपस्वभावहोसंक्षेपस्वरुपतेहनुकहू नहिसर्वद्रव्यमांही कोईद्रव्यमांतेछेहोकोईद्रव्यमांछेनाहि ज्ञानउपीयोगेजा णतांही ॥आज० ८॥ सामान्यमांहेथीहोपंचस्वभावव

खाणशु पूरवग्रंथअनुमान कोईकेहेशेतुमेहोसर्वनोअर्थ नवीकह्यो तेहनुंशुंअनुमान ॥आज ९॥ बिजाग्रंथमांहोस र्वेस्वभावअभेदाखीया तेथीईहांभाख्यानांहि पंचस्वभा वहोतेहवेइहांवर्णवु जेवाभाख्याज्ञानीतांहि ॥आज०१०॥ भेदस्वभावहोस्वकारजकरे गुणपर्जायपरवर्तनजास अभेदस्वभावहोस्वस्थांनपणेरहे मुलस्वरुपएखास ॥ आज० ११॥ पलटणस्वभावहोभव्यस्वभावकह्यो ल हिसुगुरुसंयोग धर्मआराधेहोकाललब्धेसही लहेनि जगुणभोग ॥आज० १२॥ अभव्यस्वभावहोचोथोहवेए दाखीये अपलटणएहस्वभाव कालसांमग्रीपांमीहोसुगु रुसंजोगने नपलटेअभव्यस्वभाव ॥आज० १३॥ द्रव्य द्रव्यनाहोसर्वेधर्मतेप्रते विशेषधर्मअनुजोय जेजेप्रण मेहोतेतेप्रमेयस्वभावछे एपंचस्वभावतेहोय ॥आज०॥ १४॥ सर्ववस्तुमांहोपंचस्वभावतेजाणिये द्रव्यनोमुलस्व भाव मुनीहूकमहोसदगुरुसेवनथीलहे जेहनोमोहअभा व ॥आज० १५॥ ढालबावीसमीसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥स्वभावपांचेएकह्या खटद्रव्यमांसार तेमाटेसा मान्यकह्या समजील्योविचार ॥१॥ हवेचउभंगीवर्णवु ख टद्रव्यमांजेह नित्यअनित्यजेपक्षथी प्रगटथइतेह॥२॥ च उभंगीबहूविधछे भाखशुंतासविचार सजथईश्रोतासांभ लो तजीआलपंपाल ॥३॥ आलसनिंद्रादूरकरो तजोवि

कथाविचार मोहद्रष्टिदूरेकरी सावधानसुखकार ॥४॥ ए
मांज्ञानअगाधछे थईजावोसावचेत मनवचकायाथिरक
री श्रवणकरोचित्तहेत ॥५॥ ढाल २३ मी ॥ देशिचंदरी
यानी॥ हवेचउभंगीवर्णवुरे लहीआगमअनुमान जेहमां
भेदछेघणारे तेसमजवानुतान त्रुटक० तेहसमजवानुता
नतेजाणो अनादिअनंतभंगचीत्तमांआणो पेहेलोभंगतेह
कहीजे बिजोअनादिसंतलहीजे ॥ १ ॥ सुणोभवीज
नएह ॥एआंकणी ॥ सादिसंतहवेजाणीयेरे त्रिजोभंगए
खास सादीअनंतचोथोकह्योरे एचउभगीउलास त्रुटक०
एचउभंगीउलासेदाखी खटद्रव्यमांहेतेभाखी परथमजी
वद्रव्यमांकहीशु ज्ञानादिकगुणसाथेलहीशु ॥सुंणो० २॥
जिवमांज्ञानादिकगुणरे अनादिअनंतछेतेह नित्यस्वभावे
जाणीयेरे एप्रथमगुणगेह त्रु० एप्रथमगुणगेहतेसाचो
जेवोहीरोदीसेजाचो बिजोगुणहवेभाखुजेह जीवकरमस
बधछेतेह ॥सुंणो० ३॥ जीवकरमसबंधछेरे कालअनादि
नोतास ज्यारेत्यारेछुटशेरे मोक्षपुरीनीआश त्रु०मोक्षपुरी
नीआशतेजाणो तेहथीसंतपदकहांणो अनादिसंतएबी
जोभंग एभंगेमुजलाग्योरंग ॥सुं०४॥ देवमनुपत्रीजंचत
णारे भवतेसादीसंत जन्मादीकतेआदछेरे नाशथयेथा
यअंत त्रु० नाशथयेथायअंततेजेह सादीसंतत्रीजोगुण
गेह भंगभाख्योएजगनाथ जेहचलावेछेशिवसाथ॥ सुणो

५॥जेजीवमोक्षेगयारे कर्मखपावीथयासीद्ध फरीपाछाआ
वेनहिरे पाम्याअनंतीरीद्ध त्रु० पाम्याअनंतीरीद्धतेसार मु
क्तीदीनतेआद्यविचार फरीनावेतेअंतकहीजे सादीअनत
भंगचोथोलहीजे ॥सुंणो ६॥ जीवमांहेचउभंगीकहीरे ह
वेकहुधर्मास्तीकाय गुणच्यारखंधपजवारे अनादीअनं
तथाय त्रुटक० अनादीअनंतथायतेजाणो बीजोभंगईहां
नकहांणो त्रणपर्जायईहांतिलहीये सादीसंतभंगएकही
ये ॥सुंणो० ७॥ देशप्रदेशअगुरुलघुरे सादीसंतसंजुक्त
आदअंततेहनोहोवेरे तेथीत्रीजोभंगयुक्त त्रुटक० तेथीत्री
जोभंगयुक्ततेजांणो चोथोभंगसीद्धजीवथीवखांणो धर्मप्र
देशतेसंगेजेह सादीअनंतभंगकहीयेतेह ॥सु०८॥ एमअ
धर्मास्तीकायमांरे चउभंगीकिहेवाय आकास्तीकायमांभा
खशुंरे गुणच्यारेतेथाय त्रु० गुणच्यारेतेथायतेजांणो खं
धअनादीअनंतवखाणो बीजोभंगएहमांनही एहवातक
हूछुसही ॥सुणो०९॥ सादीसंतहवेभाखशुंरे भांगोत्रीजो
सार देशप्रदेशअगुरुलघुरे आदिअंतएहवीचार त्रुटक
आदिअंतवीचारतेसार अभवीजीवसाथेतेधार चोथो
भंगएमतेसही अपेक्षीतपणाथीलही ॥सुं० १०॥ काल
द्रव्यमांगुणच्यारछेरे अनादीअनंत पर्जायमांअतितकाल
छेरे तेहीअनादीसंत त्रु० तेहीअनादीसंततेजांणो वर्तमा
नकालसादीसंतआंणो अनागतकालतेचोथोकहीये सा

दीअनंतभंगतेलहीये ॥सु०११॥ कालनुस्वरुपउपचारथी रे नहीवस्तुस्वरुप वीवाहपनत्तीयेभाखीयुरे जोजोतेहअ नुप ॥ जोजोतेहअनुपतेसही एमवलीवहूग्रथेवही ह वेजाखुपुद्गलजेह चउभंगीयेलहीयेतेह ॥ सु०१२ ॥पुद्ग लद्रव्यहवेजाणजोरे च्यारगुणेकरीसार तेहअनादीअनं तछेरे प्रथमभंगनिहाल ॥ प्रथमभंगतीहालतेसा री बीजोभंगइहांनवीधारो पर्जायच्यारेभास्याजेह खं धदेशप्रदेशतेह ॥सु०१३॥ परमाणुतेजाणीयेरे तेमअ गुरुलघुपरजाय सादीसंततेजाणीयेरे त्रीजोभंगतेथाय ॥ त्रीजोभंगथायतेजाण कोइकेहेशेपरमाणुकेमआंण तेहनेकहीयेसांभलभाइ मखवांवीखरवानीशक्तीछेतांही सुणो०१४॥वर्णगंधरसफरसनोरे परावरतनछेधर्म खंध मलेनेवीखरेरे एपुद्गलनोमर्म ॥ एपुद्गलनोमर्मतेजाणो चोथोभंगएहमांनवीआंणो अपेक्षीतपणेतेकहीये बीजो चोथोभंगतेलहीये॥सुणो०१५॥ कर्मतजीमोक्षेगयारे एह अनादीसत तेजीववीणतेपुद्गलारे भांगोसादीअनंत ॥ भांगोसादीअनंततेजांणो मुनीहूकसांमान्यवखांणो वीशेषपणेतेआगेकहीशु भेदघणातीहांकणेलहीशु ॥ सु णो०१६॥ ढालत्रेवीसमीसंपुर्ण॥

॥दुहा॥जीवद्रव्यमांभाखशुं चउभंगीएह द्रव्यखेत्रका लभावथी जेछेगुणगेह॥१॥ जीवद्रव्यमांगुणच्यार अना

दीअनंत जीवनेकर्मसंजोगए तेअनादीसंत॥२॥कर्मकोई कालेछुटशे तेकारणजाणो नरकत्रिजंचादीभव सादीसंत वखाणो॥३॥जीवनेसीधपणुप्रगटे करीकर्मनोनाश तेदीन भंगचोथोहोवे सादीअनंतखास॥४॥ हवेचउभंगीद्रव्यथी खेत्रकालनेभाव तेसाथेअमेदाखशुं समजील्योसुखलाव ॥५॥ढाल२४मी॥मेंदीरंगलाग्यो॥एदेशी॥जीवद्रव्यमांजा णीयेरे द्रव्यखेत्रकालभाव श्रुतशुंरंगलाग्योरे रंगलाग्योरे चोलमजिठ श्रु० ॥एआंकणी॥ ज्ञानादीकगुणजीवनारे द्र व्यथकीचीतलाव श्रु०।१।अनादीअनंतएथयोरे स्वखेत्रजी वप्रदेश श्रु० असंख्याताजाणीयेरेउदवर्तनापणेखास श्रु० ।२।सादीसंतभांगोजाणीयेरे भंगत्रीजोकेहेवाय श्रु० अथ वाअवगाहनथकीरे छतीपणुतीहांथाय श्रु०।३।एमजोतांए जाणीयेरेअनादीअनंतभंग श्रु०स्वकालअगुरुलघुरे तेगु णथीजोतांरंग श्रु०।४।एपणअनादीअनंतछेरे अथवाबीजेप्र कार श्रु०अगरुलघुगुणजाणीयेरे उपजवोवीणसवोसार श्रु०॥५॥तेजोतांसादीसंतछेरे अथवाअवरप्रकार श्रु० स्व भावगुणपर्जायजेरे अनादीअनंतवीचार श्रु०॥६॥ अगुरु लघुपर्जायजेरे सादीसंतकेहेवाय श्रु० हवेकहूअजीवद्र व्यमांरे सुणतांतेसुखथाय श्रु०॥७॥ धर्मास्तीकायद्रव्य मांरे द्रव्यथीस्वद्रव्यजाण श्रु०चलणसहायगुणजेरे अना दीअनंतप्रमाण श्रु०॥८॥स्वखेत्रथीजाणीयेरे असंख्यात

प्रदेश श्रु० लोकप्रमाणेतेहछेरे जाणोआगमरेहेत। श्रु०
॥९॥अवगाहनपणेजाणीयेरे सादीसंतकेहेवाय श्रु० स्व
कालेकरीतेकहोरे अनादीअनंतथाय श्रु०॥१०॥अगुरुल
घुगुणजाणीयेरे अनादीअनंतछेएह श्रु०उत्पातवयलेजाणी
येरे सादीसंतछेतेह श्रु०॥११॥स्वभावगुणचारछेरे अगु
रुलघुतेमजाण श्रु० अनादीअनंततेभाखीयेरे सुधुएमची
तआण श्रु०॥१२॥खधदेशप्रदेशएरे तेमअवगाहनमांन
श्रु०सादीसतएजाणीयेरे धर्मद्रव्यनुज्ञान श्रु०॥१३॥एम
अधर्मास्तीजाणीयेरे सरखाभावसोहाय श्रु० हवेआका
स्तीकायमांरे स्वद्रव्येगुणकेहेवाय श्रु०॥१४॥द्रव्यथीद्रव्य
नेअवगाहनारे अनादीअनंतकेहेवाय सु० हवेस्वखेत्रभा
खशुंरे अनंतप्रदेशीथाय श्रु०॥१५॥लोकालोकप्रमाणछे
रे अनादीअनंतएह श्रु० अवगाहनापणेजाणीयेरे सादी
संतभाख्योतेह श्रु०॥१६॥स्वकालनेअगुरुलघुरे गुणएअ
नादीअनंत श्रु० उपजेवीणसेतेमसहिरे तेकारणसादी
संत श्रु०॥१७॥स्वभावथीगुणचारएरे तेमवलीएकजखंध
श्रु०अगुरुलघुतेमजाणीयेरे अनादीअनंतसंध श्रु०॥१८॥
देशप्रदेशजाणीयेरे तेछेसादीसंत श्रु० तेआकाशदोयभे
दथीरे भाखुतेंसुणजोखंत श्रु०॥१९॥ लोकाकाशतेएकछेरे
लोकाकाशनोखंध श्रु० तेतोसादीसतछेरे हवेबीजोभाखु
खंध ॥श्रु० २०॥अलोकाकाशतेजाणीयेरे खंधअलोकनो

एह श्रु० सादीअनंतभांगेकह्योरे आगमवचनछेतेह॥श्रु०
॥२१॥कालद्रव्यहवेभाखशुंरे द्रव्यथीद्रव्यछेएक श्रु० न
वापुरानावर्तनारे गुणछेतेहनोनेक॥श्रु० २२॥ तेतोअना
दिअनंतछेरे स्वक्षेत्रसमयविचार श्रु० सादीसंततेजाणि
येरे वर्तमानसमयएकधार ॥श्रु० २३॥ स्वकालअनादी
संतछेरे वर्तमानसादीसंत श्रु० अनागतकालतेजाणिये
रे जेछेसादीअनंत ॥श्रु० २४॥ पुद्गलद्रव्यहवेभाखशुंरे द्र
व्यथीद्रव्यपणुंएह श्रु०पुरणगलणधर्मछेरे अनादीअनंत
जेह॥श्रु०२५॥क्षेत्रप्रमाणुंतेहनोरे सादीसंतकेहेवाय श्रु०
कालथीगुणअगुरुलघुरे अनादीअनंततेथाय श्रु०॥ २६ ॥
उपजवोनेविणसवोरे तेसादीसंतकहाय श्रु० स्वभावगु
णच्यारछेरे अनादीअनंतथाय श्रु०॥२७॥ वर्णादीकजेप
ज्जवारे च्यारेसादीसंत श्रु० मुनीक्कुकमहवेआगलेरे सुण
जोभवीधरीखंत श्रु०॥२८॥ढाल२४मीसंपूर्ण॥

॥ दूहा ॥ द्रव्यक्षेत्रकालभावनी साथेचोभंगीएह भा
खीछोएद्रव्यमां अनादीप्रमुखतेह ॥१॥ हवेभाखूखटद्र
व्यनो अन्योअन्यसंबंध चोभंगीतिहांजोडशुं तेसुणजोसं
घ॥२॥ सूक्ष्मवातइहाघणी नवीसमजायेजास तोबहुश्रु
तचरणेजइ जाणवाकरोअभ्यास॥३॥ मानपणुंइहांछोडी
देइ छोडीद्योनिजमत विनयकरोबहूसूतनो तोजाणोएस
त॥४॥ अल्पश्रूतजाण्याथकी गर्वकरेजोकोय तेश्रूतपामे

नही मूरखकहियेसोय॥५॥ तेकारणपरमादतजी करोश्रू
तअभ्यास ज्ञानीगुरुनेगोतीने समकितसहितगुणजास
॥६॥ ॥ ढाल२५मी ॥ क्युंजाणुक्युबनीआवही एदेशी ॥
हवेप्रथमइहांजोडीये आकाशद्रव्यथीसारहोभवीक अ
लोकआकाशमानही अवरपचद्रव्यविचारहोभविक॥१॥
हवेप्रथमइहांजोडीए॥लोकाकाशमांभाखिये खटद्रव्यनो
वासहोभवीक प्रत्येकेप्रत्येकेचउभंगी लागेतेभाखूतास
होभवीक॥ह०२॥धर्मअधर्मद्रव्यजे संबंधअनादिअनतहो
भवीकलोकाकाशप्रदेशमां प्रदेशेप्रदेशेसंतहोभवीक॥ह०
३॥ धर्मअधर्मद्रव्यना प्रदेशरह्याछेतासहोभविक तेपण
कदापीवीछडेनही तेणेअनादीअनंतजासहोभवीक॥ह०
४॥ आकाशखेत्रजेलोकछे तीहांसर्वेजीवकहायहोभवीक
तेतोअनादीअनंतछे एतोपेहेलोभांगोथायहोभवीक॥ह०
५॥अथवासंसारीजिवजेह द्रव्यकर्मसहीतजेहहोभवीक ते
मवलीलोकप्रदेशथी सादीसंतसंबंधतेहहोभवीक ॥ ह०
६॥ लोकाकाशसंबंधने पुद्गलअनादीअनंतहोभवीक आ
काशप्रदेशेजेरह्या पुद्गलद्रव्यगुणवंतहोभवीक ॥ह०७॥
द्वीपरदेशीप्रमुखसही खंधसरवेएजाणहोभवीक तेमप्र
माणुसंबंधए सादीसंतचीत्तआणहोभविक ॥ह० ८॥ आ
काशद्रव्यजेमभाखीयो तेमधर्मास्तीकायहोभवीक तेनो
संबंधपणएमछे एमअधर्मास्तीकायहोभवीक ॥ह० ९॥

एसवैंसरखेभावेकह्या संवंधद्रव्यनाजासहोभवीक सर
खेभावेवीचारीने गुणग्रहणकरजोतासहोभवीक ॥ह० ॥
१०॥ हवेभाखुजीवद्रव्यने पुद्गलसाथेसंवंधजेहहोभवीक
अभवीजीवनेजाणीये अनादीअनंततेहहोभवीक॥ह०११॥
जेअनवीजीवडा नवीपांमेपदनीरवाणहोभवीक तेथीकर्म
क्षयतेहनेनही सदापुद्गलसंगजाणहोभवीक ॥ह० १२॥
हवेजेभव्यजीवछे भाखुछतासवीचारहोभवीक लाग्यांक
मंतेछुटशे तेथीअनादीसंतधारहोभवीक ॥ह० १३॥ हवे
नीश्चेनयेकरी भाखुद्रव्यविचारहोभवीक खटद्रव्यस्वभावे
प्रणमे तेणेप्रणामीकसुखकारहोभवीक ॥ह०१४॥ तेथी
परणामीकपणुसदा सास्वतोएछेभावहोभवीक तेथी
अनादीअनंतछे एमसुधुचीतलावहोभवीक ह० १५॥ ह
वेजीवपुद्गलवीशे वेहुमलतांसंवंधथायहोभवीक तेथीपर
णामीकपणुकह्युं परपरणामीककेहेवायहोभवीक॥ह०१६॥
परपरणामीकपणुजाणीये अभव्यजीववीचारहोभवीक अ
नादीअनंतएहछे हवेकहुभव्यजीवनोसारहोभवीक॥ह०
१७॥अनादीसंतएहछे कारणभाखुतासहोभवीक जीवपु
द्गलमलवातणो आदिनहिछेजासहोभाविक॥ह०१८॥को
ईकालेतेछुटशे तेथीएहसंतकेहेवायहोभवीक जीवपुद्गलमां
जाणीये एमभंगतेथायहोभवीक ॥ह०१९॥ पुद्गलपरमा
णुपणेसत्ताअनादीअनंतहोभवीक जेमलवोनेवीखरवो तेतो

भाख्योसादीसंतहोभवीक ॥ह० २०॥एमचउभंगीवर्णवी खटद्रव्यमांसारहोभवकि मुनीहूकमआगेभलु कहिशुनय नोविचारहोभवीक ॥हवे०२१॥ ढाल २५ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥ चउभगीएववर्णवी खटद्रव्यमासार श्रोतालेजो समजीने जीवपुद्गलविचार॥१॥जीवपुद्गलमलवाथकी स क्रीयकेहेवाय तेहपुद्गलरहीतथयो तवअक्रीयथाय ॥ २॥ तेमाटेएपुद्गल सदासक्रीयजाण तेविचारआगेभाखशुं न यपदमांचित्तआण॥३॥ नयतणोविचारबहू जाणवुद्धुरधर जेह:कर्मक्षयउपसमजेहने तेसमजेगुणगेह ॥४॥ सदगुरु संगेतलहे विनयकरीबहूमान अल्पबोधथीविस्तरे तेल बिंदुसमान॥५॥ अवनीतनेआवेनही नयतणुएज्ञान आवे तोपणजाणीये अवलुछेतसज्ञान॥६॥ब्रह्ममेहजपरेजाणीये फलदायकनहितास पदपदसंकटतेलहे खोटीपडेजसभा स ॥७॥ भद्रबाहूतणीपरे फलदायकहोयसार तेकारणवि नयकरो जैननुमुलउदार ॥८॥ हवेश्रोतासावधानथई सां भलजोएकचित्त मनवचनकायाथीरकरी ज्ञानीनीएरीत॥९॥

॥ढाल२६मी॥देशीएकवीसानी॥एकअनेकपक्षथीरे निश्चे व्यवहारज्ञानेकरी॥नयोभाखेरे निश्चेव्यवहारतेचीतधरी सर्वद्रव्यमांरे अनेकस्वभावरह्याखरा तेएकवचनथीरेनवी जायेकह्यापरा॥त्रुटक॥तेणेमांहोमांहिसंखेप एमकहिनेभा खीये मुलनयनाभेदबेछे तेकहीनेदाखीये एकनयद्रव्यार्थ

क बीजीपरजायनयकही अंन्योअंन्यवीचारजुदा भाख
शुंहवेतेसही ॥ १॥ द्रव्यार्थकनारे भेदहवेइहांभाखशुं द्र
व्यपणाथीरे तेतोकहीनेदाखशुं परजायार्थकरे परजायग्र
हणथीकह्रू उत्पातनेरेवयपरजायतीहांग्रह्रू॥त्रुटक॥परजाय
अणलेवेकरी द्रव्यतीहांतेलीजीये सत्तानेग्रहेवाथकीद्रव्यार्थ
कतेकीजीये तेद्रव्यार्थकनयतणो भेदभाखुछुहवे दशभेदते
जाणीये सत्यभाषणतेकहे॥२॥नीत्यद्रव्यार्थकरे प्रथमभेद
एभाखीयो अगुरुलघुगुणरे खेत्रअपेक्षावीणदाखीयो ए
कद्रव्यार्थकरे मुलगुणनेग्रहे पिंडपणेरे उत्पातवयतेनवीलहे
॥त्रुटक॥ ज्ञानादीकगुणसरवे जीवसरवनेसरखा तेमपुद्ग
लादीकद्रव्यमाहेगुणसरवेनरखा तेकारणएएमजाणी ए
कद्रव्यार्थिकनयें हवेत्रीजोभेदभाखु सास्त्रेजेमतेकहे ॥३॥
सत्यद्रव्यार्थिकरे स्वद्रव्यग्रहेसही जेमसत्यलक्षणरे द्र
व्यमांहिभाख्यावही व्यक्तवछेरेद्रव्यार्थिकचोथोभेदए वचन
थीरे केहेवानोनखेदए॥त्रुटक॥ केहेवानोनखेदएही द्रव्यगु
णपरजायते सर्वद्रव्यसहीतभाखीये वचनेग्रहेवाजोगए
अशुद्धद्रव्यार्थिकए भेदपांचमोभाखीये कर्मउपाधीसही
तलेतां क्रोधादीकएदाखीये॥४॥ उत्पातनयेरे॥वयसापेक्ष
तेजाणीये अशुद्धद्रव्यार्थकरे छठोभेदचीतआणीये कोई
द्रव्यरे नामलहीनेभाखीये तेमांहीरे उपजवुवीणसवुदाखी
ये॥त्रुटक॥प्रथमद्रव्यार्थकनये मुलसत्ताएकजाणीये सर्वे

सत्तासरखेभावे तेथीचीतएमआणीये॥शुद्धद्रव्यार्थकग्रही जीवसर्वनादाखीये आठप्रदेशनीर्मलाछेतेथीअशुद्धएजा खिये ॥५॥ द्रव्यार्थकरे सत्ताभेदएनवमो स्वद्रव्यरेजीव तेअसंख्यनो प्रदेशअसंख्यरे तेसर्वेसरखाकह्या तेकारणरे सत्ताद्रव्यार्थकएलह्या॥त्रुटक॥ द्रव्यार्थकभेदएहि परम भावग्राहिककह्यो॥ गुणगुणीस्वभावतेहि सर्वनोतेएकक ह्यो ज्ञानरुपजेमआत्माए सर्वद्रव्यतेमभाखीये द्रव्यार्थ कदशभेद एमकहिनेदाखिये॥६॥परजायार्थकरे नयस्वरु पतेभाखिये परजायनयनारे खटभेदतेदाखिये तेहमांहिरे द्रव्यपरजायएमकह्यो भव्यपणोरेसिद्धपणोतेएमलह्यो त्रुटक॥व्यंजनपरजायद्रव्यना स्वस्वपरदेशमारहे गुणपर्जा यएकथीयेअनेकतापणुलहे जैनधर्मेएमभाख्यु द्रव्यधर्म जेआपणो चलणसहायगुणतेथी जिवपुद्गलमांथापणो॥७॥ गुणव्यंजनरे परजायएचोथोकह्यो एकगुणनारे भेदघणा इहांलहो स्वभावपरजायरे अगुरुलघुतेजाणीये एपांच मोरे परजायतेहवखांणीये॥त्रुटक० ॥ पर्जायतेहवखांणी ये जेसर्वद्रव्यमांभाखीया एपांचेपर्जायजाणो ज्ञानीवचने दाखीया छठोपर्जायजांणीये वीभावनामेतेकह्यो जीव पुद्गलमांहीलाधेअवरमांहीतेनवीलह्यो॥८॥इहांजीवमांरे नरनरकादीगतीकही नानाप्रकारनारे भवकरतांतेलही तेहवीभावरे परजायतेहनेभाखीये कर्मपरजायरे तेमकही

नेदाखीये॥त्रुटक०॥तेमकहींनेभाखीयेए हवेपुद्गलमांकहू
द्वीपरदेशथीमांडीने एअनंतपरदेशीलहू खंधतणुतेमलवु
कहीये वीभावपजार्यतेजांणीये परावर्तनसमयसमये ते
हचीतएमआंणीये ॥९॥ पाठंतरेरेछपरजायतेभावखशु शा
स्त्रमांरेकह्याछेतेदाखशुं अनादीरे नीत्यपरजायपेहेलोक
ह्यो मेरुपरमुखरे श्रोतातुमेसमाजिलह्यो॥त्रुटक०॥श्रोता
तुमेसमजजोजे सादीनीत्यपरजायए सिद्धमांहीएहलाधे
एमबीजोभेदथायए अनीत्यपरजायएते॥समयेसमयेभाखी
ये छद्रव्यमांहीतेहलाधे उपजेविणसेदाखीये॥१०॥अशु
द्धरेअनीत्यपर्जायचोथोकह्यो जन्ममरणथीरे एपरजायस
त्यथयो हवेउपाधीरेपरजायपांचमोभाखीये कर्मसंबंध
थीरे शुभाशुभथीदाखीये॥त्रुटक०॥ शुभाशुभथीदाखीयेए
परजायशुद्धछठोसही मुलपरजायसर्वद्रव्यना एकसरखा
तेकहि पलटेनहितेमुलपरजाय स्वभावपरजायजाणीये
पलटेतेहीकर्मपरजाय मुनीहुकमचीत्तआणीये ॥ ११ ॥
ढाल २६ मी संपुर्ण ॥

॥दुहा॥ परजायनयएवरणवी खटभेदउदार खटखट
दोयप्रकारना भाख्योतासविचार ॥ १ ॥ तेमद्रव्यार्थकव
र्णव्यो दसभेदथीजाण आगममांवीस्तारघणो इहांसंक्षेप
प्रमांण ॥२॥हवेसातेनयवरणवु तेसुणजोअधिकार नाम
प्रथमइहांदाखशुं आगेभेदविचार॥३॥ निगमनयपेहेलो

कह्यो बीजोसंग्रहजाण त्रीजोव्यवहारजांणीये बहूवीद्ध
चीत्तआंण॥४॥रजुसुत्रचोथोकह्यो शब्दनयसुखकार संज्ञी
रुढछठोकह्यो एवंभुतनीरधार।५।नामकह्यांएसातनां हवे
कहुतासविचार भेदघणाइहांदाखशुखटद्रव्यमांसार॥६॥
॥ढाल२७मी॥ जीरेमाहारेजाग्योकुंवरजाम ए देशी॥
जीरेमाहारेहवेकहूनयविचार प्रत्येकेप्रत्येकेभाखियेजी
रेजी जीरेमाहारेसातेनयनीमांहे प्रथमनीगमनयदाखिये
जीरेजी॥१॥ जीरेमाहारेनीगमकेहेतांजेह नहीछेतसए
कगमोजीरेजी जीरेमाहारेअनेकविधतेगणाय जीहांती
हांतेएमसमोजीरेजी॥२॥ जीरेमाहारेअंशगुणथीतेह उ
पन्योतेहनेग्रहेजीरेजी जीरेमाहारेवस्तुपणुंमानेतेह एम
नीगमनयलहेजीरेजी ॥३॥ जीरेमाहारेअत्रभाखूंद्रष्टांत
तेहतुमेचीतमांधरोजीरेजी जीरेमाहारेजेमकोइमनुष्य म
नमांहेविचारकरयोजीरेजी ॥४॥ जीरेमाहारेपालीलेवा
काज तेवनमांहीसंचरयोजीरेजी जीरेमाहारेकाष्टलेवाने
हेत पंथमांहीवहेखरोजीरेजी ॥५॥ जीरेमाहारेपंथेमलि
योएक सामोमाणसजाणियेजीरेजी जीरेमाहारेतेणेपुंछी
रेवात कीहाजावोछोएमनाणियेजीरेजी ॥६॥ जीरेमाहा
रेपुछयानोउत्तर तेणेसमेकांइतेकहेजीरेजी जीरेमाहारेपा
लीलेवाकाजवनमांहेजावुंवहेजीरेजी॥७॥जीरेमाहारेकरयो
इहांरेविचार मोहोटोएकमनमांखरोजीरेजी जीरेमाहारे

पालीवनमांरेकाम वणघडेतेवचनठरचोजीरेजी॥८॥ जीरे
माहारेकाष्टपणकाप्युंनांही दीठावीणएवचनकह्युंजीरे
जी जीरेमाहारेतोमनचिंतवीवात तेनेतेवस्तुलह्युंजीरेजी
॥९॥ जीरेमाहारेतेमजजीवस्वरुप अंशथकीतग्रहणकरी
जीरेजी जीरेमाहारेमांनेसिद्धसमान अथवातेसिद्धनाषे
खरीजीरेजी॥१०॥ जीरेमाहारेतेनीगमनारेभेद कह्यात्र
णतेजाणियेजीरेजी जीरेमाहारेअतितआरोपणएह वर्त
मानकालचितआणियेजीरेजी ॥११॥ जीरेमाहारेएप्रथ
मभेद वीजोभाखुंछुंहवेजीरेजी जीरेमाहारेअनागतआरो
पणजेह वर्तमानमांहेतेठवेजीरेजी॥१२॥ जीरेमाहारेवर्त
माननीगम भेदत्रणएजाणियेजीरेजी जीरेमाहारेतेहत
णोरेविचार भाखुंतेचितआणियेजीरेजी॥१३॥ जीरेमाहा
रेअतितनीगमजेह आरोपणविधिकहूजीरेजी जीरेमा
हारेश्रीवीरनुंनिर्वाण आजदीवालीएमलहूजीरेजी॥२४॥
जीरेमाहारेअतितकालनीवात वर्तमानमांएलहीजीरेजी
जीरेमाहारेएअतितनीगम प्रथमभेदतेएमकहीजीरेजी
॥१५॥ जीरेमाहारेअनागतनीगम भेदतासएभाखशुंजी
रेजी जीरेमाहारेपद्मनाभजिनवर दीक्षाज्ञानतेदाखशुंजी
रेजी॥१६॥ जीरेमाहारेसतोककालनीवात वर्तमानतेक
हीजीरेजी जीरेमाहारेनीगमनयएमथाय त्रणभेदतेलही
जीरेजी ॥१७॥ जीरेमाहारेहवेकहूसंग्रहनय सत्ताग्राहेते

सहीजीरेजी जीरेमाहारेकारणसमजोतास एकनामेसर वेग्रहीजीरेजी॥१८॥ जीरेमाहारेद्रव्यकहियेएक एमकेहे तागुणपरजायसहीजीरेजी जीरेमाहारेसर्वपरिवारसमेत तेनयग्रहेछेवहीजीरेजी॥१९॥ जीरेमाहारेइहांभाखुंएकद्र ष्टांत तेतमेसुणजोचितदइजीरेजी जीरेमाहारेकारणऋा खुतास मनुष्यकोइपरभातलहीजीरेजी॥२०॥ जीरेमाहा रेबेठोघरनेवहार दातणवेलातेसहिजीरेजी जीरेमाहारे आपणाचाकरपास दातणमागेतेवहिजीरेजी ॥२१॥ जी रेमाहारेतवतेनोकरजाण जलरुमालसाथेसहिजीरेजी जीरेमाहारेदातघसणनेकाज तेआवेदातणलहिजीरेजी ॥२२॥ जीरेमारेमाग्युहतुतवएक पणसर्वेसंग्रहथकीजीरे जी जीरेमारेतेमद्रव्यमांएह गुणपरजायआवेनकीजीरे जी ॥२३॥ जीरेमारेसग्रहनयनातेह भेददोयतेदाखीया जीरेजी जीरेमारेसामान्यसंग्रहजेह द्रव्यकहीनेभाखीया जीरेजी॥२४॥ जीरेमारेजीवनेअजीव भेदजुदातेनवीथया जीरेजी जीरेमारेभेदबीजोहवेजास विशेषसंग्रहकह्याजीरे जी॥२५॥ जीरेमारेविशेषताएमथाय जीवद्रव्यतेकह्याजी रेजी जीरेमारेअजीवद्रव्यदूरतेह एमसंग्रहनयेलह्याजी रेजी ॥२६॥ जीरेमारेएसग्रहनयजाण हवेव्यवहारनय भाखशुंजीरेजी जीरेमारेमुनीहुकमकहेएम शास्त्रर्थीएदा खशुजीरेजी॥२७॥ढालसतावीसमीसंपूर्ण॥

॥दुहा॥हवेंव्यवहारनयवर्णवु जेहनाभेदअनेक तेसांभलजोचितधरी भाखुछुकइंछेक ॥ढाल २८ मी॥ सुतसीहारथनुपनोरे ॥एदेशि॥ नयव्यवहारहवेसुणोरे जेहना दोयप्रकार एककलपव्यवहारछेरे बीजोज्ञानाचाररे॥१॥भवियणसांभलो एहअनुभवउदाररे अमृतरसखरो॥एआंकणी॥ कलपव्यवहारजेजांणियेरे जिनआज्ञायेविहार तेथीबाहेरकष्टजेरे फोगटएनिरधाररे॥भवि०२॥ वेहेवारकेहेतांबाह्यजेरे स्वरुपदेखीनेरेभेद वेंहेंचेतेव्यवहारछेरेजे मांबोहोलोखेदरे ॥भवि० ३॥ दिसतागुणनेमानतोरे अंतरस्थानप्रमाण बाहेरदृष्टीनयछेरे अंतरदृष्टीनवखांणरे ॥भ०॥ जेकारणनीगमसंग्रहरे ज्ञानरुपध्यांनतेनांही तेहपरणांमवीनाअंशथीरे अथवासत्ताग्राहीछेतांहीरे ॥ भवि० ५ ॥ तेमइहांकारणमुख्यतारे मनुषपणुएरेंसार जीवनिअवस्थातीहांकनेरे अनेकभातविचाररे ॥ भवि० ६॥ नीगमसंग्रहनयथकीरे जीवसत्ताएकरुप व्यवहारनयथीअनेकछेरे भाखुभेदअनुपरे ॥भवि० ७॥दोयभेदतीहांजिवनारे संसारिनेरेसिद्ध सिद्धनाभेदपणअनेकछेरे पन्नवणाएरिद्ध ॥भवि० ८॥ संसारीदोयभेदाथिरे अजोगीसजोगीरेजाण सजोगीदोयजातनारे केवलिछदमस्थवखाणरे ॥भवि० ९॥ छदमस्थदोयभेदेकह्यारे खीणमोहिउपसंतमोहि उपसंतमोहदोयजातनोरे सुक्ष्मकखा

इसोइरे ॥जवि० १०॥ बीजोबादरकखाइछेरे तेहनापण भेददोय एकअवेदिजाणियेरे श्रेणिप्रतिपनसोयरे ॥ज वि० ११ ॥ श्रेणिप्रतिपनदोयजातनारे आठमेगुणठांणे जाण श्रेणिरहितबिजाकह्यारे तेहनादोयभेदवखाणरे ॥ जवि० १२॥ अप्रमादिपरमादिजाणियेरे प्रमादिनादोय जेद सर्वविरतिदेशविरतिएरे दोयजेदजाखुउमेदरे ॥ ज वि०१३॥विरतिप्रणामिअविरातिरे दोयभेदेअविरातिरेजा ण एकअविरतिसमकितिरे विजोमिथ्यात्वीअनांणरे ॥भ वि० १४॥मिथ्यात्विदोयभेदथिरे एकजव्यविजोअभव्य ग्रंथिभेदपेहेलोकह्योरे अग्रंथिभेदइव्यरे ॥भवि० १५॥ जेजिवजेहवोदेखियेरे तेहवोभाखियेतेह एमतव्यवहार नयनोरे अतरउपयोगनएहरे ॥ भवि० १६॥ एमजपुद्ग लद्रव्यमारे भेदघणाकेहेवाय इहांसंखेपेदाखशुरे व्यवहा रनयेतेथायरे॥भवि०१७॥ पुद्गलद्रव्यदोजातनोरे परमांणु बिजोरेखंध खंधनाभेदपणदोयछेरे एकजिवसाथेसंधरे॥ भवि०१८॥विजोजिवरहितकह्योरे तेहनाजेदअनेक जिव सहितखंधनारे भेददोयकह्यानेकरे॥भवि०१९॥एकसुक्ष्म बादरबिजोरे इंहांवर्गणानोविचार तेपुर्वेभाखीगयारे अ रिहंतपदेतेधाररे॥भवि०२०॥एमअनेकभेदजाणियेरे व्य वहारेवेंहेंचाय खटभेदइहांदाखशुंरे तेसुंणजोसुखदायरे॥ भवि०२१॥सुद्व्यवहारपेहेलोकह्योरे सुणजोतासविचार

ज्ञानदर्शनचारित्ररे निश्चयनयथिएकधाररे॥भवि.२२॥एक
रुपछेतेसाहिरे तेहनाकरवारेभेद शिष्यादिकसमजाववारे
एव्यवहारउमेदरे ॥नवि०२३॥ अशुद्धव्यवहारबीजोक
ह्योरे अज्ञानिकेहेवोरेजिव रागद्वेपलागिरह्यारे एहअशु
द्धनहिंशिवरे ॥नवि०२४॥ त्रिजोशुभव्यवहारछेरे पुन्य
करणिछेरेजास तपनेमनेकष्टजेरे व्यवहारचारित्रतासरे
॥नवि०२५॥ अशुभव्यवहारचोथोकह्योरे अशुभकर्म
करेजेह पापकर्मथिपाछोनहिरे जिवहंशानोनेहरे ॥ न
वि०॥२६॥ पांचमोउपचरितजाणियेरे वस्तुधर्मनहिजा
स उपचारथापितेहनेरे वस्तुकरिमानियेतासरे ॥भवि०
॥२७॥ अणउपचरितव्यवहारछेरे शरिरादिकपरजाण
शरिरजिवजुदापणुरे प्रणामिकभावेएकठाणरे ॥ भवि०
॥२८॥ एमव्यवहारनयजाणियेरे बहुश्रूतचरणथिसार
मुनिहूकमगुरुज्ञानथिरे होवेभवनोपाररे ॥भवि०२९॥
॥ढालअठाविशमिसंपूर्ण॥

॥दुहा॥ चोथीनयहवेभाखीये रजुसूत्रगुणजास अती
तअनागतकालनी अपेक्षानकरेतास ॥१॥ वर्तमानकाल
ग्रहे वस्तुनोजेगुण जेजेगुणप्रणमे तेतेमानेसुण ॥२॥ प्र
णामग्राहीजाणिये एनयनोविचार द्रष्टांतएकइहांदाखशु
समजीलेयोसुखकार ॥३॥ ग्रहस्थावासेजेवसे अंतरंगसा
धुपरमाण तेनेसाधुमानेते एनयनुएकाम ॥४॥ परणाम

चपलछेतेहना विपयादिकसजोग अनेलाखीतेसर्व
नो टल्योनहिकोइरोग ॥ ५ ॥ अविरतीएजीवछे तेहेने
मानेसाध इत्यादिकविचारवहु समकितिमनवाध ॥ ६ ॥
दोयभेदरजुसूत्रना सूक्ष्मवादरजाण सूक्ष्मइहांवखाणिये
प्रथमभेदचित्तआए ॥ ७ ॥ वस्तुसर्वसदायते वर्तमानकाले
जेह समयमात्रतेअहे देखाडुगुणतेह ॥ ८ ॥ अतितकाले
जीवए हूतोअज्ञानीजाण अनागतकालेतेवली अज्ञानथा
शेचित्तआण ॥ ९ ॥ वर्तमानकालेज्ञानिछे ज्ञानिभाखेतास
भूतभविष्यकालनी अपेक्षानाहिजास ॥ १० ॥ एकजवर्त
मानकालनो समयअहेएक देखेतेवोभाखतो सूक्ष्मरजु
सूत्रनेक ॥ ११ ॥ वादरथुलपरणामने अहेतेरजुसूत्र एम
भीनतेजाणिये रजुसूत्रनयहुत ॥ १२ ॥ ढाल २९ मी ॥
क्रीडाकरीघरेआविया ॥ एदेशि ॥ शब्दनयहवेभाखशु जे
हनागुणअनेकरे केहेतांपारआवेनहि समकीतगुणनीटे
करे शब्दनयहवेभाखशु ॥ १ ॥ वस्तुसर्वगुणेभरी अथवा
निर्गुणजेहरे नामलहिवोलावियें भापावर्गणाथीतेहरे
॥ शब्द० २ ॥ वचनगोचरजेहोवे तेशब्दनयजाणोरे अरुपि
द्रव्यवचनशुं अह्योनजायेताणोरे ॥ शब्द० ३ ॥ पणवचनशुं
भाखिये तेथीशब्दनयथायरे शब्दनाअर्थजेहवा वस्तुमां
गुणतेपायरे ॥ शब्द० ४ ॥ घटपटजेमतेशब्दथी तेवोअर्थती
हाहोयरे तेकारणएनयनो विपयतेवोजोयरे ॥ शब्द० ५ ॥

अथवाव्याकर्णादिक विभक्तीसमासरे तेप्रतेअव्ययधा
तुसही तेसवीशब्दमांखासरे॥शब्द०६॥ नामादिकनखेपा
सही एनयमांकेहेवायरे तेसवीआगेभाखशु नखेपअधि
कारेथायरे ॥शब्द० ७॥ छठीनयहवेभाखिये संभीरुढसु
खकाररे गुणघणावस्तुतणा प्रगटेतेहविचाररे ॥शब्द०॥
८॥ अल्पगुणबाकीरह्या प्रगटशेतेखासरे तेहनेवस्तुमा
नतो एअभिप्रायछेजासरे ॥शब्द० ९॥ नामादिकवाचक
अर्थ प्रगटरुपधर्मजेहरे तेपरजायनेवस्तुकहि बोलावेछे
एहरे ॥शब्द०१०॥ अर्थपर्जायप्रगटयाविना पर्जायपणु
नमानेरे प्रगटपर्जायनेमानता एककरीनेजाणेरे ॥शब्द०
११॥जेमजीवचेतना आत्मशब्दएहरे नामार्थधर्मप्रगटहू
वा तेमांगणेगुणगेहरे॥श०१२॥एमपदार्थतणो एकअर्थकरे
तेहरे एछठीनयजाणिये अंशओछीछेएहरे॥श०१३॥तेर
मागुणठाणेइंहां केवलिभगवंतजाणोरे सिद्धकहितेबोलता
भेदकोइचितनआणोरे॥श०१४॥देशउंणानेपूर्णकहे एविष
यछेजासरे एवंभुतहवेभाखशुं सातमीनयछेखासरे श०१५
गुणेजेसंपुर्ण वस्तुजेदेखायरे क्रियाकरेतेआपणि तेवस्तुठ
रायरे॥श०१६॥ वस्तुनावचनपर्जायजे तथावस्तुधर्मजेह
रे सर्वप्रगटपरवर्तता तेहनेवस्तुकहेतेहरे॥श०१७॥जेंजिव
कर्मक्षयकरि मोक्षेपोहोतासाररे तेहनोसिद्धकहेसाहि एवं
भुतेएहविचाररे॥श०१८॥इहांद्रष्टांतएकभाखीये तेसमज

जोसाररे कुंनशब्दतसकिजिये सुणोतासविचाररे॥श०
१९॥स्त्रिमस्तकथापियो जलभरीयोसुखकाररे जलधार
णाक्रियाकरे आवतोकुंनतेधाररे॥श०२०॥एमसपुर्णमान
तो एवंभुततेजाणोरे एमसातेनयभाखीया सुद्धाचित्तमां
आणोरे॥श०२१॥पुनर्पिसातेनय द्रष्टांतेकारिजाखुरे मुनि
हूकमआगेसहि अनुजोगद्वारथिदाखुरे॥श०२२॥ढाल
ओगणत्रिसमिसपुर्ण॥

॥दुहा॥जेमकोइपुरुषप्रते पुछेअवरतेसोय कहोभाइतुमे
कीहावसो वलतुकहेतेजोय.॥१॥लोकमांहेहूंवसु निगम
अशुद्धतेएह वलतुपुछेलोकए त्रणभेदछेतेह॥२॥ उर्धने
त्रिछोकह्यो अधोलोकतेमजाण तेहेमांतुमेकिहांरहो ते
भाखोसुवीनाण॥३॥ त्रिछालोकेहुंरहू शुद्धनिगमएवाक्य
वलतुपुछेत्रिछाविषे ॥द्विपअसंख्यसाक्य॥४॥तेमसमुद्रअ
संख्यछे वसोकोणद्विपमांहि तेवारेवलतुकहे जंबुद्विपेतांही
॥५॥शुद्धांतरनीगमतणु जाणोतमेविचार हवेवलतुलेणेपु
छियु तेभाखुउदार॥६॥जंबुद्विपमांखेत्रघणा कोणखेत्रेतुम
वास तवअतिशुद्धबोलियो भरतखेत्रेखास॥७॥वलतुपुछेभर
तना खंडछकेहेवाय तेमांहेतमेकिहांवसो तवभाखेसुखदाय
॥८॥मध्यखंडेअमोवसु दक्षणदिशामांजेह तवतेपुछेदेशबहू
कोणदेशमांकेह॥९॥तवकहेमगधदेशमां तवपुछेतेगाम तव
कहेराजग्रहिविषे पाडोघरतेठांम ॥१०॥ इत्यादिकबहूपु

छियु तिहांजगेनेगमकेहेवाय हवेअवरनयवर्णवु तेसुण जोसुखदाय॥११॥ढाल३०मी॥रामचंद्रकेबागमांश्रांबोमो रीरह्योरी एदेशी॥पुछेनरवलीतेह घरमांजीवघणोरी वल तुबोलेतेह संग्रहनयभ्रणोरी॥१॥नयनयप्रतेसार उत्तरप्र त्युत्तरकहोरी समजिलेजोविचार संक्षेपेतेहवहोरी॥२॥त वउत्तरदेतेह श्रासनमांहेरहोरी वलतुपुछेतेह तमेकिहां वसोरी॥३॥हवेबोल्योव्यवहार शरिरमांहेवसोरी रजुसुत्र भाखेएम निजउपयोगरसोरी ॥४॥ शब्दनयबोल्योताम स्वभावमांहेरहोरि परभावकिधोत्याग श्रद्धाशुद्धग्रहोरि॥ ५॥नयसंभिरुढतांम कहेनिजगुणमांवसोरि ज्ञानादिकगु णमांहे एवंभुतकहोरि॥६॥भाख्योजेमद्रष्टांत सर्ववस्तुमां हेकहोरि पुछेकोइकएम एकप्रदेशलहोरि ॥७॥ खेत्रकरि श्रंगिकार कहोखेत्रएकोणतणोरि निगमभाखेएम पटद्र व्यपणोरि ॥८॥ कारणसुणजोतास श्राकाशप्रदेशज हेरि एकेषटद्रव्यहोय तवसंग्रहकहेरि ॥९॥ श्रप्रदेशी छेकाल तेतिहांनविमलेरी सर्वलोकमांहेजाण एकसमय लहेरि॥१०॥तेथिजुदोनाहिश्राकाश कालविनापंचग्रहोरी तवबोलेव्यवहार मुख्यद्रव्यलहोरी॥११॥ रजुसुत्रभाखे एम उपयोगजासदियोरी तवतेद्रव्यकहाय दूजोनांहि कहोरी॥१२॥बोलेशब्दनयसार नामजासलहोरि तेद्रव्य नोप्रदेश वलतिसंभिरुढकहोरि ॥१३॥ एकश्राकाशप्रदेश

तेमध्येप्रदेशरहोरी भाखुतासविचार प्रदेशधर्मनोएकक होरी ॥ १४ ॥ अधर्मद्रव्यनोएक जिवनाअसंख्यरहेरी पुद्गलअनंतप्रदेश परमाणुछुटापणकहेरी॥१५॥ भाखेए धंभुततांम प्रदेशतेनोकहेरी गुणक्रियासहितजास तेस मयेरेलहेरि॥१६॥ एमएसातेनय खेत्रप्रदेशेकहेरी दाखु जिवमाहवेतेह सातेनयवहेरी॥१७॥भाखेनिगमनयताम गुणपरजायधरेरी तेहनेजिवकहेवाय शरिरसाहितवरेरी ॥ १८ ॥ तेनयजोताएम पुद्गलद्रव्यग्रहेरी धर्मास्तीकाया दिकएम जिवमांहिलहेरी ॥ १९ ॥ सग्रहनयतवबोल अ संख्यप्रदेशकहेरि जिवतेहकहेवाय ॥ आकाशविणसर्व ग्रहेरी ॥ २० ॥ वोलेतवव्यवहार ॥ नयतेहकहेरी वि पयलहिकरेकांम ॥ विचारेतेजिवसहेरी ॥ २१ ॥ ते थिधर्मास्तीकाय ॥ अधर्मआकाशटलोरी ॥ अवरपुद्ग लपणजाय पणइंद्रिमांनवरोरी ॥२२॥ कारणविपिएजेह जीवथीजुदाकहेरी पणइहांभेखाधार तेजीवमांहेगहेरी ॥२३॥ रजुसुत्रभाखेजेह उपयोगीतेजीवकहेरी मिथ्या भ्विनेपणहोय तेथिमिथ्यात्वग्रहेरी ॥२४॥ इंद्रियादिविष यतास मनसुद्धांटलोरि ज्ञानअज्ञानएकभाव तेथिमिथ्या त्वमलोरि॥२५॥शब्दनयविचार तेवारेबोल्योखरोरि ना मथापनाद्रव्य भावसाथेचारवरोरि॥२६॥ तेहनयनिमां हे गुणनिरगुणलहोरि भेदजुदोनविथाय तवसंभिरुढक

होरि॥२७॥ ज्ञानादिकगुणजेह तेहनेजिवकहेरि तेनयने अनुसार साधनासर्वग्रहेरि ॥२८॥ मतिश्रुतज्ञान इत्यादिकसर्वग्रहेरि साधकअवस्थाएह तेजिवमांहेलहेरि ॥२९॥ तेवारेएवंभुत नयवोल्योवहेरि जिवकहियेछियेतास अनंतज्ञानग्रहेरि॥३०॥ दर्शनचारित्रअनंत सत्ताशुद्ध मात्रकहेरि एनयेजिवजाण सिद्धगुणग्रहेरी॥३१॥ जिव स्वरुपएसार सातेनयेकहोरी मुनिहूकमसुखकार समजागुणलहोरी॥३२॥ढाल३०मिसंपुर्ण॥

॥दुहा॥ धर्मधर्मसविजगकरे अनेधर्मनजाणेजास एकांतवादेखेंचता लहिमिथ्यात्वनिवास॥१॥अथवामतपक्षमांपड्या नविजाणेतेमर्म आपमतखेंच्याकरे नविजाणे तेधर्म॥२॥धर्मजाणवाकारणे न्नाखुतासविचार नयसाते भगवंतेकहि तेसमजोसुखकार ॥३॥ सातेनयेतेहोवे धर्मनाजुदान्नेद तेसमजवाकारणे टालीमननोखेद॥४॥ एकांतपक्षनेआपमत वलीकुगुरुनोसंग आलसप्रमादतेमतजी करोसुगुरुशुरंग॥५॥ हवेसातेनयेकरी भाखुंधर्मसुखकार. मनवचकायाथीरकरी सांन्नलोतासविचार ॥६॥

॥ढाल ३१ मी॥ हमलीलालरंगावूवरनांमोलियां॥ए देशी हवेसातेनयेधर्मसांभलो जेन्नाख्युंछेवीतरागरे तेह तूमेचीतमांधरो तेसमजवानोछेलागरे॥१॥ हवेसातेनयेधर्मसांभलो ए आंकणी॥प्रथमनीगमनयकहे धर्मसर्वेमांसा

ररे धर्मइच्छेछेसर्वेते तेकारणधर्मविचाररे ॥हवे०२॥ अंश रुपधर्मजे अथवानामधर्मवलीजेहरे तेनयेतेग्रहणकरचुं हवेसंग्रहभाखेगुणगेहरे ॥हवे०३॥ जेहवडेरेआदरचुं तेह धर्मसुखकाररे अनाचारतेणेत्यागियो पणमिथ्यात्वरह्यो धाररे ॥हवे० ४॥ कुलाचारनेधर्मकहे तेथीअज्ञानपणुके हेवायरे व्यवहारनयतवबोलियो जेसुखनूकारणथायरे ॥ हवे० ५ ॥ हवेतेहनेधर्मतेदाखवे पून्यकारणने तेहरे पुन्यनेधर्ममानतो आश्रवग्रहेछेएहरे ॥ हवे० ६ ॥ रजुसुत्रतवबोलियो उपयोगसहिततेधर्मरे वेरागसहि तपरणांमने धर्मभाखिजेतेएमरे ॥ हवे० ७॥ जथाप्रव्र त्तीकर्णना परणामप्रमुखतेलिधारे सर्वेतेधर्ममांगणे त तोमिथ्यात्वभावमांपणकीधारे ॥हवे०८॥ तवबोल्योशब्द सही धर्मतेसमकितकहीयेरे धर्मनुमुलसमकितकह्यु ते मार्गसुद्धोलहियेरे ॥हवे०९॥ तवसंभीरुढउचरे जेहजिव अजिवरे नवतत्वखटद्रव्यते तेओलखियेसदीवरे॥हवे० १०॥ जिवसत्तानेध्याइये करीअजिवनोत्यागरे ज्ञानदर्श नचारित्रजे शुद्धनिश्चयनयनोरागरे॥हवे०११॥ वधताव धतापरणांमजे क्षपकश्रेणीआरोहेरे कर्मक्षयनेकारणे ए साधनधर्मसोहेरे ॥हवे०१२॥ मुलस्वभावजेजिवनो धर्म स्वभावपणतेहरे संभिरुढएधर्मछे तुमेसमजिल्योगुणगे हरे ॥हवे०१३॥ हवेएवंभुतनयथि धर्मतेशुद्धकेहेवायरे सं

पुर्णनयमानतो तेवातचित्तसोहायरे ॥हवे० १४॥ कारजजेचेतनतणु मुक्तिरुपसुखकाररे सिद्धखेत्रमांहिरहे तेहिजधर्मविचाररे ॥हवे० १५॥ एसातेनयेकरि भाख्युधर्मस्वरुपरे समकितमिथ्यात्वजोइने तुमेग्रहणकरजोअनुपरे ॥हवे०१६॥ नयच्यारेमिथ्यातमां मलतिकहिजिनराजरे तेउपदेशदूरेकरि मनथिकरोतेताजरे ॥ हवे ०१७॥ पांचमीनयथिचितधरो त्रणेनयसुखकाररे समकितसहिततेजाणिये धर्मखरोतेविचाररे ॥हवे०१८॥ एमजाणिचउत्यागीये त्रणआदरियेउदाररे आत्मअर्थीजिवने उपदेशभाख्योमनुहाररे॥हवे०१९॥हवेसिद्धस्वरुपने नयसातेंकरुवखाणरे प्रथमनयेजिवसर्वा सिद्धपणेतेजाणरे ॥ हवे०२० ॥ रुचिकप्रदेशआठजिवना निर्मलसिद्धसमानरे तेथिसर्वैजिवसिधछे हवेसंग्रहनयविज्ञानरे॥हवे०२१॥ सत्तासर्वैजिवनि सिद्धसमानछेएहरे तेणेपरजायनयेकरि कर्मअवस्थाटालिजेहरे ॥हवे०२२॥ द्रव्यार्थनयेग्राहि अवस्थाभाखीएहरे तवत्रीजोनयबोलियो विद्याप्रमुखसिद्धगुणगेहरे ॥ हवे० २३॥ रजुसुत्रनयउचरे ओलखिसत्तासाररे सिद्धसमानआत्मनी उपयोगध्यांनाविचाररे ॥ हवे०२४॥ तेहसमेतेजिवने सिद्धकहियेछेसुखकाररे एणेसमकितसिद्धसमगणु हवेपंचमीनयमनुहाररे॥हवे०२५॥ शुक्लध्यानशुद्धतिहां प्रणामजेहनाहोयरे नामसहितनखे

पते सिद्धस्वरुपतीहांजोयरे ॥हवे०२६॥ छठोतवकहेकेव
लि ज्ञानदर्शनप्रमुखसाररे गुणवंततेसिद्धकह्या तेरमेच
उदमेविचाररे ॥हवे० २७॥ एवम्भुततवउचरे कर्मसर्वेनो
नासरे लोकअंतेविराजमान लह्योमुक्तीमांवासरे ॥हवे०
२८॥ अष्टगुणसंपनजे तेहिजसिद्धभगवतरे सातेनयेसि
द्धदाखवा पणसमजेकोइगुणवंतरे॥हवे० २९॥ नयवीचा
रएकह्यो आगेप्रमाणकेहेवासेरे मुनीहूकमसुखतेघणु ज्ञा
नमांचीततेवासेरे ॥हवे०३०॥ढाल एकत्रीसमी संपुर्ण॥

॥दुहा॥ सातेनयएवर्णवी द्रव्यादिकमाहिं समजुजीव
तोसुखलहे मुरखनेमननांहि ॥१॥ एसातेनयकही तेमांहे
थीएक जोकोईवचनउथापशे तेजाणोअविवेक ॥२॥ एसा
तेमांहिथकि जाणवाजोगछेच्यार आदरवाजोगत्रणछे ए
लेजोविचार॥३॥थांनकथांनकप्रत्येघणा जुदाजुदाविचार
आदरवाजोगएकथी सातलगेछेधार॥४॥तेमाटेएकांतनहि
नयतणोविचार ज्यांहांजेवुकारजहोवे त्यांहांतेवुचित्तधार
॥५॥नयविचारतेसत्यछे सातेनयमनुहार तेमाटेतुमेआद
रो एकांतपक्षनिवार ॥६॥ पणप्रमाणविनानहि नयतणो
समुदाय तेमाटेप्रमाणकहू समजुमनसुखथाय ॥७॥

ढाल ३२ मी॥ झुमखडुझुमेरह्युरे॥एदेशि॥ प्रमाणनय
तुमेसांभलोरे जिनसासननुसार ज्ञानगुणेरमो ॥ एआंक
णी॥दोयप्रकारेप्रमाणकह्युंरे तेसुणजोविचार ज्ञानगुणेर

मो॥१॥ प्रत्यक्षप्रमाणपेहेलुकह्युरे बीजुपरोक्षतेधार॥ज्ञा
न० प्रत्यक्षप्रमाणतेन्नाखशुरे प्रथमअर्थविचार ॥ज्ञान०
२॥ जेजेचेतनआपणेरे उपयोगथीसुखकार ज्ञान० स
र्वद्रव्यनेजाणतोरे गुणप्रजायउदार ॥ज्ञान० ३॥ कर्मख
पाविकेवलिथयारे तेज्ञानप्रत्यक्ष ज्ञान० खटद्रव्यतेजा
णतारे रुपिअरुपिदक्ष ॥ ज्ञान० ४॥ मुर्तिअमुर्तितेहनेरे
जाणपणामांसार ज्ञान० सर्वप्रतक्षतेजाणियेरे एखपक
रोउदार ॥ज्ञान० ५॥ देशप्रत्यक्षहवेन्नाखशुरे जेहनाभे
दछेदोय ज्ञान० मनपर्जवज्ञानजेरे अवधीबीजुजोय ॥ज्ञा
न० ६॥ अढीद्दीपनिमांहिएरे संज्ञीपंचंद्रीजेह ज्ञान० ते
हजीवतणातिहांरे मनोभावजाणेएह ॥ज्ञान० ७॥ रुपि
द्रव्यनेजेलहेरे पुद्गलजेहकेहेवाय ज्ञान० परमाणुतेजाण
तारे तेथीदेशप्रत्यक्षथाय ॥ज्ञान० ८॥ छदमस्थजेभावछे
रे तिहांमतीश्रुतज्ञान ज्ञान० परोक्षप्रमाणतेहनेकहीयेरे
सर्वथकिएजाण ॥ज्ञान० ९॥ मतिश्रुतज्ञानथीरे जेजेजा
णेभाव ज्ञान० तेहपरोक्षप्रमाणनारे त्रणभेदकहाव ॥ज्ञा
न० १०॥ आगमप्रमाणप्रथमकह्युंरे बीजुअनुमानजाण
ज्ञान० त्रीजुओपमाजाणियेरे कहूप्रथमनुवखाण ॥
ज्ञान० ११॥ आगमकेहेतांशास्त्रजेरे तेमांभास्योविचार
ज्ञान० तेहस्वरुपआपणेरे जाणीयेसर्वउदार ॥ज्ञान०
१२॥ देवलोकनेनरकनीरे मनुषत्रीजंचतेसार ज्ञान० नी

गोदस्वरुपतेजाणियेरे द्वीपसमुद्रउदार ॥ ज्ञान० १३॥ खटद्रव्यतेजाणियेरे जडचेतनवीभाग ज्ञान० रुपिअरु पितेसविरे सिद्धांतथीजाण्यानोलाग ज्ञान० १४॥ अनुमानप्रमाणजेरे देखीकोईसेनाण ॥ज्ञान० देखीधुमाडो कोईघरथकिरे वह्नीतिचित्तआण ॥ज्ञान० १५॥ ओपमानप्रमाणजेरे द्रष्टांतथीथायतेह ज्ञान० मुखगोलछेसहीरे ईदुपुंनमसमजेह ॥ज्ञान० १६॥ एमपरोक्षप्रमाणनारे अवरभेदअनेक ज्ञान० शास्त्रथीतुमेजाणजोरे एहवचनविवेक ॥ज्ञान० १७॥ प्रमाणतेनयभाखीयेरे नयनखेपाहोय ज्ञान० माटेआगेनिक्षेपातणोरे कहीशुविचारजोय ॥ ज्ञान० १८॥ मूनीहूकमगुणतेसहीरे निक्षेपचउविचार ज्ञान० तेशीवलायकजाणियेरे जेहनेअनुभवउदार ॥ ज्ञान० १९॥ ढाल ३२ मी संपूर्ण ॥

॥दुहा॥ हवेनखेपावर्णवु शब्दथकीकिहेवाय तेकारणशब्दनयमां चारनखेपाथाय॥१॥निगमसग्रहादिकनय प्रत्येकेप्रत्येकेजाण चारचारनखेपछे एहसमुचीतआण ॥२॥ अथवाअनुजोगद्वारमां नखेपतणुंहिमान अनेकनखेपा वर्णवे समजुनेएज्ञान॥३॥ विशेपशक्तिज्ञाननी तेहनेदाखुएह जेहनीशक्तिकमहोवे चउनखेपगुणगेह॥४॥ चतुःनखेपवीणवस्तुनाहि एशास्त्रेविचार तेकारणनखेपातुमे धारोशुद्धविचार॥५॥ढालतेत्रीसमी ॥ सहीमोरीचालोसु

गुरुजीनेवंदीये ॥एदेशी॥ भवीतुमेनखेपारेवीधीसांभलो जेहनाभेदअनेकहो ज्ञानितुमे० तेहमांचारमुख्यकह्या ते सुणजोविवेकहो ॥ज्ञानितुमे०१ भवीतुमेनखेपाविधिसांभलो॥नामनखेपनेथापना त्रीजोद्रव्यकेहेवायहो॥ज्ञा०॥भावनखेपोचोथोलह्यो एचारनखेपाथायहो ॥ज्ञा०२भवी०॥

गाथा॥ पर्यायाणभेोधेयं॥ ठियमणत्छेत्तथय॥ निरविखं जायथीयंचनामं॥जावदव्वचयेण॥१॥ तथाथापनालक्षण॥ जंपुणतयथसुन्नंतय॥ भिप्पाएणतारिसागारं॥ कीरद्रवनिरागारं॥ इत्तरमीयरंचठाणा ॥२॥ द्रव्यलक्षणं॥ दव्वएदूवएदोव॥ पवोविगारोगुणाणं॥ सदावोदवंभवंभावस्स॥ भुयभावंचजंजोगां ॥३॥ अथवायत्त्वकारणंद्द्रव्यं ॥ भुतस्सभावीनोवा ॥ भावस्सहिकारणंतूयलोकेतद्रव्यं ॥ ईत्यादिभावलक्षणं ॥ हरीभद्रपुज्येभावोविवक्षीत ॥ क्रियानुभुतियुक्तो ॥ हिवेसांमाख्यात ॥ सर्वज्ञेरिद्धाहीविहितादिक्रियानुभावात् ॥

स्वस्वद्रव्यथी नखेपाचारतेथायहो॥ज्ञा०॥अवरपक्षमां हीनवीलहो नीजवस्तुमांकेहेवायहो॥ज्ञा०३॥ कोईभाखे उपचारथी नखेपाएजाणहो॥ज्ञा०॥ तेहनेकीजीये एतु हवेकहूतासवीनाणहो॥ज्ञा०४॥ परद्रव्यमांजोथापीये नखेपातेजाणहो॥ज्ञा०॥ तेउपचारथकीहोवे भीनस्वरुपचीतआणहो॥ज्ञा०५॥ पणतेनीजस्वभावमां नामादिकएचा

रहो॥ज्ञा०॥स्वस्वरुपमांदाखता नहींईहांउपचारहो॥ज्ञा०
६॥श्रीजीनचंद्रगणीभाखीयो तेहनेएहविचारहो॥ज्ञा०॥
शंखाकंखातेथीदुरकरो धारोसुद्धमनुहारहो ॥ज्ञा० ७॥
॥उक्तंच॥ईहाभावाच्चीयवत्थ्छनयत्थ्छसुनेहींकिंचसेसेहिं॥
नामदयेविभावजंतेविहूवत्थ्छुपज्जाया ॥ इतियद्यस्मात्ते
पिनामादयो ॥ वस्तुनापर्यायाधर्मास्तबाघविशेष्टेइंद्रवस्तु
न्युच्चरीतेनामादयोपीभावविशेपएव ॥
पुनर्पिकह्युंछे भावनीखेपानेश्रंते तदेवंभिन्नवस्तुपु॥विशे
पतश्चित्यमांना॥नामादिनाप्रधानेतर॥भावोदर्शितसामा
न्यत॥पुनःश्चित्यमांनानांसर्ववस्तुपु॥प्रत्येकांचतुर्णामप्य
मीषा॥सद्भावप्राप्यते॥एवेतिदर्शयन्नह॥ अहवावत्थ्छभिहा
णंनामठवणाय॥जोतयागारो॥ कारणयासेदव्वं॥कज्जाव
न्नंभप्भयंतेवो॥गाथा॥१॥
एमअनेकशास्त्रेकरी पुरवाचारजएहहो ॥ज्ञा०॥तेहनां
वचनतेएमछे धारोतुमेगुणगेहहो ॥ज्ञा०८॥ एकवस्तुमां
रेजांणीये नखेपाचारेतेहहो ॥ज्ञा०॥ तेथीनीजनीजद्रव्य
मां नखेपाभाखोएहहो ॥ज्ञा०९॥ एकद्रव्यथीभीनभाख
तां नखेपानोहोयनाशहो ॥ ज्ञा० ॥ भीनभीननखेपारहे
जुदेजुदेद्रव्येवासहो ॥ज्ञा०१०॥ तेकारणएकद्रव्यमां न
खेपामांनजोचारहो ॥ज्ञा०॥ नयअथवानखेपजे एकद्रव्ये
चीतधारहो ॥ज्ञा० ११॥ भीनद्रव्येमानवाथकी लागेत

समिथ्यातहो ॥ज्ञा० ॥ पुर्वग्रंथमांतोएमछे धारोसुद्धीवा
तहो ॥ ज्ञा० १२ ॥

॥उक्तंचपुज्ये॥ एवंवयंतीनया मिछाभ्नानिवेसओपरो
प्परओ इतीवचनात् ॥

पुनरपीबीजेप्रकारथी स्वपरजायभाख्यातासहो॥ज्ञा०॥
तेथीपरमांरेनवीमले नयनखेपनीरासहो ॥ज्ञा०१३॥ ते
कारणसरधाकरो स्ववस्तुनाछेपरजायहो॥ज्ञा०॥ नामा
दिकतेजाणिये तेथीपरमांनकेहेवायहो ॥ज्ञा०१४॥

॥ उक्तंच ॥ जेनामाइभेअसहथ॥ वुद्धिपरीणामभ्नावओ
नियय॥जंवथअथीलोए॥चउपज्जायंभ्नयंसव्वं ॥१॥

स्वस्वरुपमांजाणीये नामादिकएचारहो॥ज्ञा०॥भीनक
ल्पनानवीकरो सुद्धअर्थएधारहो ॥ज्ञा०१५॥ एहनखेपा
नोजाणीये वीस्तारजेछेतांहीहो ॥ज्ञा०॥ अवरग्रंथेसंखेप
छे जोजोमनउछांहीहो ॥ ज्ञा०१६॥ सिद्धांतअधीकारीपु
ज्यए श्रीजीनभ्नद्रगणीधारहो॥ज्ञा० ॥ तेपुज्यनांवचनए
हछे ग्रंथरच्योमनुहारहो॥ज्ञा०१७॥ विशेश्यावशकतेजा
णीये तेमांजोजोएभ्नावहो ॥ज्ञा०॥ मुनीहूकमसुखसंपदा
लेवानोछेएदावहो ॥ज्ञा०१८॥ ढाल ३२ मी संपुर्ण॥

॥दुहा॥ स्वद्रव्येएवर्णव्या नखेपातेचार स्वपरजायते
जाणीये उत्तमएआचार ॥१॥ अभिन्नधर्मछेएहनु तेभ्ना
स्युंसुखकार भिन्नद्रव्येहवेभाखशुं नखेपातणोवीचार ॥

२॥ भिन्नभिन्नद्रव्येमली नखेपातेथाय तेहीजभिन्नधर्मछे उपचारेकेहेवाय॥३॥ तेहतणोवीस्तारकरी देखाडीशुंएह अनुभवीतेरसलहे समजीगुणनोगेह॥४॥ रहश्यसवीतए हना समजेज्ञानीसार मुरखअर्थपामेनही तेममतपक्षी धार॥ ५ ॥ तेकारणश्रोतातुमे तजीमतपक्षदूर एहअर्थतु मेधारजो ज्ञानरसभरपुर ॥६॥ ढाल ३४ मी ॥ जीहोकुंवरबेठोगोखडे॥एदशी॥ जीहोभिन्नद्रव्यमांजाणी ये जीहोभिन्नधर्मतेह जीहोनखेपाचारलहो जीहोअथवा अनेकहोयजेह॥ १ ॥ भवीकजिनसमजोनखेपवीचार॥ ए आकणी ॥ जिहोनामनखेपपेहेलोकहू जिहोसुणजोता सवीचार जिहोवस्तुगुणआकारथी जिहोनामधरेउ दार॥ भ० २॥ जिहोद्रष्टांतथीतेजाणीये जिहोजेमको इलठीरेभंग जिहोकटकोएकतासग्रही जिहोजीवकहे तसरंग ॥भवी०३॥ जिहोअथवावीजेद्रष्टांतथी जिहो मांचानिजिविरेजेह जिहोतेहेनेपणाकिजिये जिहोनामन खेपोतेह॥भ०४॥जिहोकोईकहेतेमांजिवनाहि जिहोतेकेम मान्योरेजाय जिहोउत्तरतेहनेदिजिये जिहोसमजील्योसु खदाय ॥भ० ५॥ जिहोकृश्नरंगेदोरडी जिहोकृश्नपक्षे देख जिहोअहिबुद्धियेतेहनेहणे जिहोअहिपापतसलेख ॥भ०६॥ जिहोजेमएपातकलागियु जिहोनामनखेपथि धार जिहोतेमसर्वमाजाणिये॥ जिहोनामनखेपसुखकार

॥भ०७॥जिहोनामतपवासिद्धये जिहोइत्यादिकबहूबोल
जिहोनामसत्यतेन्नाखियु जिहोसुत्रमांहितेखोल॥न०८॥
जिहोथापनानखेपोन्नाखशुं॥ जिहोकिणाहिमांकिणाहिनो
आकार जिहोदेखिनेतेहनेकहे जिहोतेहिवस्तुसुखकार
॥न०९॥जिहोकाष्टपाषाणनीसहि॥ जिहोमुर्तिबहूप्रकार
जिहोहेज्ञेपरमुखजाणिये ॥ जिहोआकारथिबोलविचार
॥न०१०॥जिहोअथवाचित्रामणसहि ॥ जिहोआकारथि
नामठराय॥ जिहोतेमप्रातिमाजिनराजनि जिहोअरीहंत
सिद्धनिकेहेवाय॥न०११॥जिहोहवेद्रव्यनखेपनो जिहो
भाखुकांइविचार जिहोजेहद्रव्यमांनामछोवे जिहोथाप
नाआकारधार॥न०१२॥ जिहोगुणअनेलक्षणहोवे जि
होआत्मउपयोगनाहि जिहोतेहनेद्रव्यतेजाणिये जिहोन
खेपोत्रिजोज्यांही॥न०१३॥जिहोअज्ञानिजेजिवछे जिहो
निजउपयोगविणतेह जिहोतेहनेद्रव्यतेन्नाखियो जिहो
अनुजोगद्वारेएह॥भ०१४॥जिहोपदअक्षरनेमातरा जिहो
सुत्रसिद्धांतरेवांच जिहोपुछेअथवाअर्थकरे जिहोन्निन्नउप
योगेतांच॥न०१५॥जिहोगुरुमुखतेसद्दहे जिहोसत्ताओ
लखेरेनाहि जिहोतेथिद्रव्यनखेपछे॥ जिहोपुन्यबंधनेते
ज्यांहि॥न०१६॥ जिहोमुक्षकारणनविन्नाखियु जिहोजो
जोसुत्रविचार जिहोकष्टक्रियातेबहूकरे जिहोतपकरेरेउ
दार ॥न०१७॥जिहोजिवअजिवसत्तातणु ॥ जिहोओल

खाणजेहनेनाहि जिहोभगवतिसुत्रेतेभाखिया जिहोअव रतिअपचखाणितांहि ॥भ० १८॥ जिहोबाह्यक्रियादिक करी जिहोसाधुपणुमानेजेह॥ जिहोलोकमांपणकेवरावता जिहोसाधुपणुगुणगेह ॥भ०१९॥ जिहोतेहमृषावादीभा खीया जिहोउत्तराध्यनमोझार जिहोज्ञानिनेमुनिकह्या जि होकष्टादिकथिअज्ञानिधार॥भ०२०॥

॥उक्तंच॥ नमुणीरन्नवासेणं ॥ इतिवचनात् ॥ नाणेण यमुणीहोइ ॥ इतिवचनात्॥

जिहोकोइगणताणुजोगथि ॥ जिहोकोइककल्पविचार जिहोचरणसित्रिकरणसीत्रीना ॥ जिहोकोइकथानुजोग धार॥भ०२१॥ जिहोएमअनेकप्रकारथी जिहोजाणीदेउप देश॥ जिहोभाखेअमेज्ञानिछिये॥जिहोपणअज्ञाननिवेश ॥भ०२२॥जिहोद्रव्यगुणपरजायने जिहोजाणेजेसुखकार जिहोज्ञानितेहनेभाखीया जिहोउत्तराध्येनमोझार॥भ०२३॥

॥उक्तंच॥ श्रीउत्तराध्येनमोक्षमार्गअध्ययनमां॥ एयंपंच विहणानं॥दव्वाणयगुंणाणय॥ पज्जवांणयसव्वेसिंनाणं सव्वेसि॥ नांणंनांणीहिदंसियं ॥१॥

जीहोनवतत्त्वओलख्याथकी जीहोश्रद्धाजोथिरथाय जी होसमकीततोकहियेतेहने जीहोनहितोमिथ्यात्वीकेहेवाय भ० २४॥ जीहोसमकीतवीणज्ञाननहि जीहोज्ञानवीना चरणनहोय जीहोतेकारणश्रधाशुद्धधरो जीहोदेखीउत्त

राध्येनसोय ॥२५॥

॥उक्तंच॥नाणंदंसणनांणं॥नांणेणविनानहुंतीचरणगुंणा॥

जीहोआकालेबहूआडंबरी जीहोकिरियाकष्टदेखाड जी होज्ञानहिणतेनरा जीहोतेहनोसंगदूरछांड भ० २६॥ जीहोबाहाजकरणीतोअनवी जीहोकरेछेनीधार जीहोते उपरराचवुनहि जीहोतेतोठगधार ॥भ० २७॥ जीहोआ त्मस्वरुपओलख्याविना जीहोसामायकादिकव्रत जी होपच्छखांणपडीकमणाजाणिये जीहोद्रव्यनखेपेसत ॥ भ० २८॥जीहोपुन्याश्रवतेजाणिये जीहोसंवरतिहांनहि लेश जीहोआत्मसामायकभाखिउ जीहोभगवतिसूत्रेवि शेष॥भ० २९॥ जीहोजीवस्वरुपजाण्याविना जीहोतपसं जमधारेजेह जीहोपुन्यप्रक्रतीबांधेसहि जीहोदेवलोकभ वतेह भ० ३०॥

॥उक्तंच॥ भगवती॥ आयाषलुसांमाईयं॥ पुवतवेणंदे वादेवलोयेउवजंती॥ पुवसंजमेणंदेवादेवलोयेउवजंती॥ नोचेवणंआयभाववत्तवयाए॥

जीहोज्ञानहिणजेनरा जीहोक्रीयालोपीरेतेह जीहोग छनीलाजेसिद्धांतते जीहोभणेवाचेछेजेह॥ भ० ३१॥ जी होव्रतपच्छखांणपालतो जीहोद्रव्यनखेपेतेह जीहोअनु जोगद्वारमां जीहोसूत्रेभाख्युछेएह॥ भ० ३२॥

॥ उक्तंच ॥ ईमेसमणगुणमुक्कयोगी॥छकायानिरणुकंपा

हयाईवदूद्दामा॥गयाइवनिरंकुसा॥घठामठातुप्पोठा॥पंडु
रयाउरणाजिणाणं॥आणाएसछंदा॥विहरिउणउभओका
ल॥आवस्सगस्सउवछंतितं॥लोगुतरियंदव्वावसयं॥
॥जीहोजोतीपजुवेवैदककरे॥जीहोपापश्रमणकह्यातेह॥
जीहोआचारजउवझायते॥जीहोखोटारुपियासमएह॥भ०
३३॥ जीहोघणाभवतेभटकशे॥ जीहोअवंदनीककह्याते
ह॥जीहोअनार्थीअध्येनथीजाणजो॥जीहोउत्तराध्येनेएह
॥भवी०३४॥ जीहोसुत्रअर्थजेजेकरे॥ जीहोगुरुगमजोयो
रेनांही॥जीहोनयनखेपजाण्याविना॥ जीहोपरमाणसत
भंगीतांही॥भवी० ३५॥ जीहोनिश्चेथीनिजआत्मनु जी
होओलखाणथईरेनही जीहोनीर्युक्तिप्रमूखजाण्याविना
जीहोउपदेशदेवेतांही॥भवी०३६॥जीहोआपेतेसंसारमां
जीहोडुब्याछेनिरधार जीहोतेहनीपासेजेवेसता जीहो
सांभलेशास्त्रविचार॥ भवी० ३७॥ जीहोतेहनेसाथेलेइ
ने जीहोडुबेछेकांइतेह जीहोदसमेअंगेतेमकह्यु जीहोअ
नुजोगद्वारेएह ॥भवी०३८॥जीहोतेमभगवतीअंगमां जी
होसुतअर्थोपरमुक्ष जीहोएमअनेकशास्त्रथकी जीहोजोई
लेजोतुमेदक्ष॥भवी०॥ जीहोएवोलजेजाण्याविना जीहो
मरखावादिकह्यातेह जीहोतेकारणवहुश्रुतनी जीहोशेवा
करोगुणगेह॥भवी०४०॥ जीहोतेकारणउपदेशजे जीहो
सुणजोतुमेभवीजन जीहोवहूश्रुतपासेरंगथी जीहोछोडी

द्योसंगअन्य॥भवी०४१॥जीहोवहुश्रुतनेसोलउपमा जी होउत्तराध्येनमोझार जीहोमेरुप्रमुखतिहांकही जीहोवहू श्रुतमोटोधार ॥ भवी०४२॥जीहोद्रव्यनषेपोएभाखीयो जीहोभाख्यात्रणवलीएह जीहोभावनखेपोहवेदाखशु जी होसांभलजोगुणगेह ॥भवी०४३॥ जीहोमुनीहूकमएभा खीयो जीहोवहुशास्त्रअनुसार जीहोभावधरीजेआदरे जीहोतेलहेभवनोपार॥भवी०४४॥ढालचोत्रीसमीसंपूर्ण॥

॥दुहा॥नामथापनाद्रव्यए त्रणेनिक्षेपाजाण भावविना अशुद्धछे कह्याश्रीजीनभाण॥१॥तेकारणतुमेभावए नि क्षेपोसुखकार आदरोभवीबहूमानथी जेहथीभवनोपार ॥२॥लक्षणगुणेसहीतजे नामआकारजसदेख वस्तुतेभाव निक्षेपछे अनुजोगद्वारेपेख॥३॥ दानशीयलनेतपए किरी याज्ञानतेजाण भावविनानीष्फलसही तेकारणभावची तआण ॥ ४ ॥ केटलाकएमभाखेसही द्रढकरीमनपरी णाम तेहनेभावजजाणीये एवुभाखेछेताम ॥५॥ एप णवचनअसत्यछे सुणोतासविचार सुखअर्थीजेजीवडाम नथीरकरेनिरधार ॥६॥ मंत्रजंत्रजापादीके मिथ्यात्वी पणतेह मनथीरतेहराखता नवीगणीयेभावएह ॥७॥ सूत्रसाखवीतरागनी आज्ञायेसुखकार॥ हेज्ञेउपादीये एमअनेकविचार ॥ ८ ॥ अजीवआश्रवबंधए तेहनेक रोरेत्याग जीवस्वगुणसंवरसही नीर्जरामोक्षेराग॥९॥

एउपादेयजाणिये एमजभावकेहेवाय तेविनासर्वद्रव्य छे समज्यातेसुखथाय ॥१०॥ रुपिद्रव्यतेगुणछे अरुपिगुणतेभाव मनवचकायलेस्यादिक तेद्रव्यनिक्षेपेचित्तलाव ॥११॥ ज्ञानदर्शनचारित्रए विर्जध्यानप्रमुख जीवगुणसर्वस्वभावछे एभावनिक्षेपेसुख ॥१२॥ नामथापना द्रव्यशुं भावसहितएचार भाख्यावहूविचारथी समजीले जोउदार ॥१३॥ ढाल ३९मी॥ वीनवुपारसपद॥टलीयो नीजमद॥एदेशि॥ द्रव्यखटमांहि निक्षेपाचारतांहि वर्णवुतेसुखकाररे तुमेलालसुरंगा निक्षेपातणोविचाररे तुमेलालसुरंगा ॥एआंकणी॥ प्रत्येकेप्रत्येकेतेह द्रव्यद्रव्येजेह भाखुकईतासविचाररे तुमेलालसुरंगा निक्षेपातणोविचाररे तुमेलालसुरंगा॥१॥ जीवद्रव्यविषे निक्षेपाचार कसे भाखुकइतासस्वरुपरे तु० न० जीवएवुनामधार अनेकथानकउदार भाखुद्रष्टातअनुपरे ॥तु० न० २॥ मांचा निवाणमाहि जीवकहेछेतांहि तेनांमनखेपोथायरे तु०न० जीवतणीरेएक मुर्तिथापियेटेक तेथापनाकेहेवायरे ॥ तु० न० ३॥द्रव्यनखेपोभाखु उपयोगरहितदाखु तेजीवद्रव्य केहेवायरे तु० न० एकेंद्रीथीलहि पंचेंद्रीपरजंतकही द्रव्यनखेपोतेथायरे ॥तु० न० ४॥ उपयोगसहितजारे चेतनस्वगुणधारे परभावदूरेजायरे तु० न० सेहेजस्वभावखेले निजगुणज्ञानभेले तेभावनखेपोकेहेवायरे ॥तु० न०

५॥ धर्मास्तीकायजाणो द्रव्यमांहितेआणो नखेपाकहि येतेचाररे तु० न० धर्मकहिनेभाखे नामलहिकोईदाखे ते नामनखेपोधाररे तु० न० ६॥ वस्तुकोईथापिएह धर्मद्र व्यनामतेह तेथापनानखेपोजाणरे तु० न० जीवपुद्गलने जेह चालतांसाजदेनहितेह तेसमेद्रव्यचित्तआणरे ॥तु० न० ७॥ साज्यकरेछेज्यारे द्रव्यचालेछेत्यारे तेभावनखे पोकेहेवायरे तु० न० हवेअधर्मास्तीजेह द्रव्यभाखुछुतेह नखेपोतेचित्तलायरे ॥तु० न० ८॥ कोईकनामलहि अध र्मद्रव्यकहि तेनामनखेपोजाणरे तु० न० मुर्तिप्रमुखकोई वस्तुथापियेसोई तेअधर्मथापनाआणरे ॥तु० न० ९॥ द्र व्यनखेपजेह थीरसाह्यनांहितेह जीवपुद्गलनेधाररे तु० न० थीरभावकरेसाज जीवपुद्गलनेकाज तेंभावनखेपोउ दाररे ॥ तु० न० १०॥आकाशएवुनाम भाखेकोईद्रव्यने ताम तेनांमनखेपोधाररे तु० न० कोईद्रव्यथापि आका शएवुनामआपी तेबीजोनिक्षेपोउदाररे ॥तु० न० ११॥ आकाशद्रव्येएह द्रव्यनिक्षेपोतेह अणअवगाहनकेहेवा यरे तु० न० अवगाहनाआपेज्यारे द्रव्यप्रतेतेत्यारे भा वनिक्षेपोथायरे ॥तु० न० १२॥ कालएवुनामकोई बोला वेद्रव्यजोई निक्षेपोपेहेलोकेहेवायरे तु० न० कोईद्रव्य देखी थापनाकालनीलेखी थापनानिक्षेपोतेथायरे ॥ तु० न० १३॥वर्तनानाहिज्यारे द्रव्यनिक्षेपोत्यारे उपचारीका

लकेहेवायरे तु० न० वर्तनावर्तेज्यारे भावनिक्षेपोत्यारे कालद्रव्यमांथायरे ॥तु० न०१४॥ पुद्गलद्रव्येजेह निक्षेपाच्यारतेह भाखुछुतासविचार तु० न० पुद्गलनामएवु कोईद्रव्यमांकेहेवु नामनिक्षेपोतेधाररे ॥तु० न०१५॥ वस्तुकोईदेखी थापनापुद्गललेखी थापनानिक्षेपोतेजाणरे॥तु० न०॥मलणविखरणगुन ज्यारेतेहोवेसुन त्रिजोनिक्षेपोचित्तआणरे ॥तु० न० १६॥ मलणादिकज्यारेगुणवर्तेछेत्यारे भावनिक्षेपोधाररे ॥ तु० न० ॥ खटद्रव्यएह च्यारेनिक्षेपतेह लेजोएमविचाररे ॥तु० न०१७॥साधुपदमांहि नखेपाचारताहि भाखुछुतासविचाररे तु० न० साधुएवुनाम भाखेकोइद्रव्यनुताम मुर्तिसाधुनिसुखकाररे ॥तु०न०१८॥थापनानखेपोदाखो हवेतेद्रव्यभाखो विणउपयोगेकेहेवायरे तु०न० पंचमाहाव्रतपाले क्रियाकष्टधारे दोपटालिगोचरीजायरे॥तु०न०१९॥ ज्ञानध्यांनजेह मोक्षकारणतेह तेउपयोगनविहोयरे तु०न०उपयोगविनाकरतो आश्रवभाववरतो एद्रव्यनक्षेपोसोयरे ॥तु० न०२०॥ भावसाधुतेभाखु गुणकहिनेदाखु चोथोनक्षेपोतेधाररे तु०न० सवरकरणीकरतो भावमोक्षनोवरतो अंतरगतीउदाररे॥तु०न०२१॥ संवरभावएक जुदोनहिनेक आश्रववेहेवारएककेहेवायरे तु० न० मुनीद्रकमभाखे अंतरभावज्ञानराखे लहिमुक्तिसुखदायरे ॥ तु० न० ॥

२२॥ ढाल ३५ मीसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥ अरीहंतादिकपदविषे भाखुनखेपासार प्रत्ये केप्रत्येकेवर्णवु तेसुणजोअधिकार॥१॥पणतेसर्वीनखेपए भिन्नपदेकेहेवाय कारजएथीनविहोवे समजील्योसुख दाय ॥२॥ अभिन्ननखेपोआदरो जेथीकारजासिध पुर्वा चारजभाखिया आत्मतणीएरीद्ध॥३॥ विशेश्यावशकग्रंथ मां तेमवलिमाहाभाष्य इत्यादिकबहुशास्त्रमां जोइलेजो उल्लास ॥ ४ ॥ तवकोइकेहेशेएसो भिन्नतमेकेमदाखो लोकभरमावाकारणे फोगटशानेभाखो॥५॥ उतरतेनेआ पुहवे सुणोसंतसुखकार हालनेपंडितेरच्या भिननखेपवि चार ॥६॥ तेकारणहूभाखुछु भिननखेपविचार पणकार जछेअभिनमां निश्चेथिनिरधार ॥७॥ ढाल ३६ मि ॥ रागसिंदूडो ॥ चित्रोडिराजारे ॥ एदेशि ॥ अरिहंतए वुनामरे कोइजिवनुंतामरे थापनाअरिहंतनिमुर्तिलिजि येरे द्रव्यअरिहंतरे जिहांलगेसंतरे छदमस्थकालत्यां किजियेरे॥१॥ केवलज्ञानधारिरे दर्शनपदअजुवालीरे समोसरणेभावअरिहंतजाणियेरे सिद्धएवुनामरे कोइजि वनुतामरे अथवाविद्यादिकथिजाणियेरे ॥२॥ प्रतिमागु णगेहरे सिद्धजिननितेहरे थापनानखेपोतेचित्तआणियेरे द्रव्यसिद्धजाणोरे तेरमेगुणठाणोरे तेमचउदमामांकिजि येरे ॥३॥ सिद्धखेत्रेवसियारे आत्मगुणरसियारे भावन

खेपोसिद्धनोतेलह्योरे कोइनामेज्ञानरे कोइजिवनुतामरे नामनखेपोतेत्याजाणियेरे॥४॥ शास्त्रजेलखीयांरे अक्षरप रमुखओलखियांरे अथवामुर्त्तिज्ञाननिकाहिरे द्रव्यनखे पोन्नाखुरे विणउपयोगेदाखुरे सीद्धांतभणेवलीतेसाहिरे ॥५॥ अथवाअन्यमातिनारे शास्त्रसर्वरतीनारे वैदकजोती शप्रमुखएमलहोरे ॥ नवतत्वजाणेरे षटद्रव्यपरमाणेरे न्नावनखेपोतेनेभापियेरे ॥६॥ नामतपकहियेरे एवुनाम कोइनुलहीयेरे प्रथमनखेपोएणीपेरेजाणीयेरे तपाविधि जेहरे लखिपुस्तकमातेहरे थापनातपतेनेदाखियेरे ॥७॥ मासखमणादिजाणरे दशपच्छखाणरे पुन्यकारणतेनेलि जियेरे धर्मनहितेहरे आश्रवगुणएहरे द्रव्यनखेपोतेने किजियेरे ॥८॥ परवस्तुजाणिरे त्यागन्नावचीतआणीरे निजस्वभावेतेहनररमेरे न्नावतेजाणोरे नखेपोचितआ णोरे नखेपाचारेतपमाहिलीजीयेरे ॥ ९ ॥ सवरादीकरे वस्तुउतमठीकरे तीहांतीहांनखेपाएणीपेरेवरणवोरे प्र थमनात्रणएहरे नयचारमागुणगेहरे चोथोनखेपोत्रणन यमांहेजाणीयेरे॥१०॥ नामथापनाजेहरे द्रव्यनखेपोतेहरे कारणभाख्यांभावनखेपनारे मुख्यन्नावतेजाणोरे निमी तअवरआंणोरे माहाभाष्येएणीपेरेन्नाखीउरे ॥११॥

॥उक्तचन्नाष्ये॥ अहवानामठवणा ॥ दव्वाइन्नावमंग लाइपाएण॥न्नावमंगलपरीणाम॥निमित्तउभावाओ॥

अणनखेपापाखेरे भावनखेपोदाखेरे कारजसिद्धिएए कह्योकरेरे अथवाएदोयरे द्रव्यभावतेजोयरे बेनखेपा उपकारीकह्यारे ॥१२॥ नामादीकवीनारे भावनीक्षेपेकी नारे कारजकारिमाहाभाष्येकह्यारे तेमाटेएमजाणीरे भावनखेपोलेजोताणीरे एहथीकारजसीद्धीहोशेखरीरे १३

॥उक्तंच॥वथसरुवंनामं॥तप्पवयहेओओसधम्मठवव त्थुनाणाभिहाणाहोज्जाभावोविवज्जासो ॥१॥ वत्थसल खणंसंववहारोहसद्दाओ ॥ अभिहाणाहीणाओवुद्धिस द्दोअकिरियाय॥२॥

नामथापनाजाणोरे उपगारचीतआंणोरे कारणनिमीत एहनेधारियेरे मोक्षाभीलाखीरे मोहदशादूरनांखीरे जे साधवावंछेतेहनेहवेकहूरे ॥१४॥ संवरनीर्जराजेहरे वंद ननमनतेहरे भावनखेपेसवी सुखपामीयेरे कोइभाखेरे अरीहंतगुणदाखेरे भावनखेपेएहसुखपांमशुंरे॥१५॥एम नहीछेएहरे भाखुसमजोतेहरे भावअरीहंतथीपणअवर तरेनहीरे जोएहथीतरतारे संसारीगुणवरतारे तोसर्वेसं सारीमोक्षमांहीवशेरे ॥१६॥ पोतपोतानोजाणोरे भावन खेपोचीतआंणोरे तेहथीजीवसर्वेमुक्तीलहेरे एमजाणी शुद्धरे आदरोभलीबुद्धरे भावनखेपोआराधनकरोरे॥१७ ॥नीक्षेपाएभाख्यारे वीवरीनेदाख्यारे समजुनेउपगारघ णोथशेरे मुनीहूकमतेभावेरे रमेनीजगुणदावेरे सेहेजे

शीवशुखतेहथीपामशुंरे ॥ १८ ॥ ढाल ३६ मी संपुर्ण॥
॥दुहा॥नीक्षेपाएववर्णव्या जेहनागुणअगाध ज्ञानीजन समजेसही सुखज्ञानआराध॥१॥ हवेस्यादवादवर्णवु सप्तभंगीसुखकार अस्तीनास्तीपरमुखए सुद्धस्वरुपवीचार ॥ २ ॥ भावएकठणबहू सुक्ष्मज्ञानछेएह गुरुगमथी जेधारशे तेसमजशेगुणगेह॥३ ॥ बहूश्रुतगुरुजोइने श्रधासुद्धभरीयो ज्ञानउजागरतादशा जेहगुणनोदरीयो ॥ ४ ॥ तेवागुरुनेशेवजो समजजोअर्थवीचार तोतुमने सुलभथशे ज्ञानतणोउपगार ॥ ५ ॥
॥ढाल३७मी॥एणेअवसरतिहांडुमनुंरे ए देशी॥ स्यादवादहवेभाखशुंरे समजीलेजोएहरे सुगुणनर सत्यासत्यपक्षथीहोलाल सप्तभंगीइहादाखियेरे खटद्रव्यमांधाररे सुगुणनर समजेज्ञानगुणथीहोलाल॥१॥ नामप्रथमएभाखशुरे स्यात्अस्तीसुखकाररे सु० स्यात्नास्तीबीजो भंगछेहोलाल अस्तीनास्तीत्रीजोकह्योरे चोथोअवक्तव्य धाररे सु० एहीजमुलअंगछेहोलाल ॥ २ ॥ अस्तीअवक्तव्यपांचमोरे नास्तीअवक्तव्यछठोधाररे सु० अस्तीनास्तीभंगोलहेहोलाल जुगपतअवक्तव्यकह्योरे सातमोभंगउदाररे सु० अर्थएनोहवेकहेहोलाल॥३॥ स्यात्अस्तीकेहेतांथकारे अनेकांतपणुंसर्वएहरे सु० अपेक्षालीयोजीवद्रव्यमांहोलाल आपणाद्रव्यक्षेत्रथकीरे का

लअनेवलीभावरे सु० गुणपरजायस्वजीवमांहोलाल॥४॥ए
मसर्वद्रव्यमांरे स्वगुणपर्जायरे सु० अस्तीभांगोपेहेलो
थयोहोलाल स्यात्नास्तीबीजोकह्योरे भांगातणोविचा
ररे सु० तेहअर्थहवेलहोहोलाल॥५॥ जीवद्रव्यमांपांच
नारे द्रव्यक्षेत्रनेकालरे सु०भावसहितचारजाणियेहोला
ल तेजीवमांलाधेनहीरे तेथीनास्तीभांगोथायरे सु० एम
सर्वद्रव्यमांआंणियेहोलाल॥६॥ स्वद्रव्येअस्तीकहीरे प
रद्रव्येनास्तीभावरे सु० गुणपर्जायपणएमलहोहोलाल
स्वगुणपर्जायस्वद्रव्यमांरे अस्तीभावकेहेवायरे सु० पर
गुणादिनास्तीपणोकह्योहोलाल॥७॥ हवेत्रीजाभंगनीरे
अस्तीनास्तीविचाररे सु० स्यातपदेएजोडियेहोलाल
जेसमेअस्तीतेसमेरे नास्तीपणुंतिहांदेखरे सु० स्यातव
चनेअसतमोडियेहोलाल ॥८॥ शुद्धस्वगुणेआस्तिरे तेणे
समेपरगुणजाणरे सु० नास्तिपणुंतिहांकह्युंहोलाल एक
समेतेकेमभाखियेरे दोयभंगभेलाथायरे सु० तेकारणभंग
त्रीजोलहोहोलाल॥९॥ हवेअस्तनास्तदोउरे एकसमे
भेगांहोयरे सु०तोस्वअस्तिकेहेतांथकांहोलाल असंख्या
तसमयहोवेरे तवनास्तीनकेहेवायरे॥सु०॥मरखावादलागे
तिहांहोलाल॥१०॥परभावेनास्तीभाखीयेरे स्वअस्तीन
केहेवायरे ॥सु०॥ इहांअसत्यआवेखरुहोलाल बेहूवचन
बोलवांरे एकसमेनहोयरे ॥सु०॥ एहवीचारमनधरोहो

लाल॥११॥ एकअक्षरउच्चारणेरे असंख्यातसमयथायरे सु०तेथीचोथोभांगोकह्योहोलाल अवक्तव्यएजाणियेरे वचनअगोचरएहरे सु० जीहांउचारणनवीलह्योहोलाल॥ १२॥ शिष्यकहेस्वामीकहोरे अवक्तव्यकेहनोथायरे सु० दोयनोभंगोभाखियोहोलाल गुरुकहेतुमेसांभलोरे अस्तीभावेअवक्तव्यरे सु०वचनउचारणनविदाखियोहोलाल ॥१३॥ तेथीअस्तीअवक्तव्यछेरे तेमनास्तीपणजाणरे सु० पांचमोछठोएमजाणियेहोलाल जुगपतपणअवक्तव्यछेरे सातमोभांगोजेहरे सु० एमसप्तभंगीचित्तआणियेहोलाल॥१४॥ शिष्यकहेस्वामीकहोरे अवक्तव्यभावछेएहरे सु०उच्चारणकेमकीजियेहोलाल गुरुकहेस्यात्पदलहोरे उच्चारणसुखेथायरे सु०एमसमोभावजिजियेहोलाल १५॥सर्वेपदमास्यात्जोडियेरे तोलागेनहिमृपावादरे सु० सत्उच्चारणएहछेहोलाल जेमएअस्तीनास्तीविषेरे भांगासातेदाखरे सु०तेमबीजामांकेहेछेहोलाल॥१६॥ नित्यअनित्यमांजाणियेरे एकअनेकमांसाररे सु०सतअसतपण तेमकह्याहोलाल भेदअभेदमांभाखियेरे भव्यअभव्यमां धाररे सु०गुणपर्जायपरमुखेलह्याहोलाल॥१७॥एमअनेकप्रकारमारे सप्तभंगीकेहेवायरे सु० सर्वेथानकेलागेखरीहोलाल जेकारणएमजाणियेरे सिद्धमांनयनहोयरेसु०सप्तभंगीतीहांठरीहोलाल॥१८॥सप्तभंगीएसिद्धमांरे लागे

छेसुखकाररे सु० तेकारणएसमजीयेहोलाल मुनीहूकम गुरुसेवीनेरे आराधोतुमेज्ञानरे सु० तेथीशिवसुखलीजियेहोलाल ॥१९॥ ढाल ३७ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥ सत्ताओलखवाकारणे भाखुत्रिभंगीसार समजीलेजोप्राणिया एछेज्ञानउदार ॥१॥ बाधकसाधकनेसिद्धए मिथ्याद्रष्टीजेह तेहनेबाधकभावछे एमांनहिसंदेह॥२॥ समकीतगुणठांणाथकी अजोगीपरजंत साधकभाव तेजाणिये समजीलेजोसंत॥३॥सकलकर्मनोक्षयकरी अनंतचतुष्टीपाय मोक्षपुरीमांजेवश्या तेहिसिद्धकेहेवाय॥४॥ गुणज्ञातानेज्ञेय एत्रिभंगीहोय गुणतेचेतनजाणिये ज्ञाताजीवतेसोय ॥ ५ ॥ ज्ञेयतेसर्वद्रव्यछे एमत्रिभंगीहोय ध्याताध्येयनेध्याननी अवरत्रीभंगीजोय॥६॥ध्याताचेतन जाणिये ध्येयआत्मस्वरुप ध्यानीतेनोजीवछे एमसमजो अनुप ॥७॥ त्रणप्रकारेआतमा कर्मबंधचेतन कर्मफलतेचेतना त्रीजोज्ञानचेतन ॥८॥ पुन्यपापकरणीजेह शुभाशुभविचार कर्मबंधचेतनजाणिये प्रथमभंगविचार ॥९॥ कलपुर्वजेकर्मछे तेहनोउदयहोय शुभाशुभजेभोगवे कर्मफलचेतनसोय ॥१०॥ मतीश्रुतअवधीजेह मनपर्जेव सुखकार केवलज्ञानेजेरमे तेज्ञानचेतनधार ॥११॥ अथवात्रिभंगीओरछे बहीरातमछेजेह अंतरआतमपरमात्मा एसमजोगुणगेह ॥१२॥ जेअज्ञानीजीवडा शरी

रादिकवलिजेह तेपरवस्तुआपणी मानेवहीसतमएह ॥१३॥ देहसहितपणचेतना ॥ भिन्नमानेछेतेह॥ नीश्चे सत्तागुणए सिद्धसमानछेएह ॥१४॥ एटलेंआपणजी वने॥ सिद्धसमानकरीध्याय तेहीजअंतरआतमा नीश्चे कर्मखेथाय ॥१५॥ केवलज्ञानदर्शनवली पाम्याअरीहं तसिद्ध तेहिजपरमातमकह्या पांम्याअनंतीरिद्ध ॥१६॥ इत्यादिकाभिन्नंगीवह्लू जोजोसास्त्रवीचार इहांतोसंखेपेक ह्यो ग्रंथगोरवधार ॥१७॥ हवेएकएकद्रव्यमां भाखुगुण वीचार तेसमजजोप्राणीया जेथीभवनोपार ॥१८॥

॥ढाल ३८ मी॥ नथडीतेमांहिलुमोती ॥एदेशी॥ गुण हवेभाखीशु सामान्यविशेषदाखीशुंरे प्राणीतुमेगुणएची तमांधारो दशगुणसामान्य सोलविशेषमान्यरे॥१॥ प्रा णीतुमेगुणएचीतमांधारो प्रथमसामान्यकाहिशु अर्थआ गेलहिशुंरे ॥ प्रा०॥ अस्तीत्वपेहेलोकाहिजे वस्तुपणुबी जेलहिजेरे ॥प्रा० २॥ द्रव्यत्वत्रीजोभाख्यो प्रमेयलचो थोदाख्योरे॥प्रा०॥ अगुरुलघुरेतेमजाणो सत्वत्वचीत्तमां आणोरे ॥प्रा०३॥ चेतनत्वएमकहिंजे अचेतनत्वआठमो लहिजेरे ॥ प्रा० ॥ मुर्तीत्वनवमोप्रकाशो अमुर्तिदशमो खाशोरे ॥प्रा०४॥ विशेषगुणहवेभाखु नामलहिनेदाखुरे ॥ प्रा० ॥ ज्ञान १ दर्शन २ चरण ३ जेह विर्य ४ भाखुगु णगेहरे ॥ प्रा० ५ ॥ स्पर्श ५ नेवलीरस ६ गंध ७ व

रण ८ तेमअवशरे ॥प्रा०॥ गती ९ थीती १० तुमेजाणो अवगाहनापणचितआंणोरे ॥प्रा०६॥ वरतना १२ गुण तेकहिये चेतनपणू १३ पणलहियेरे ॥प्रा०॥ अचेतन१४ गुणतेह मुर्तीपणुपणएहरे१५ ॥प्रा० ७॥ तेमअमूर्तिक हांणो१६ एसोलेविशेषवखाणोरे ॥प्रा०॥ सामान्यविशे षगुणएह लक्षणपणकहियेतेहरे ॥प्रा० ८॥ अस्तीका यपेहेलोजेह हवेअर्थकहूछूतेहरे ॥प्रा० ॥ खटद्रव्यएपोते गुणपरजायतेहूतेरे ॥प्रा० ९॥ प्रदेशेकरिअस्तीजाणो ए मपांचद्रव्यकहांणोरे ॥प्रा०॥ कालअस्तीनकहिजे धर्म अधर्मआकाशलीजेरे॥प्रा० १०॥ जिवअसंख्यप्रदेश ए द्रव्यनाकहेशरे॥प्रा०॥ खंधअकेकोजाणो पुद्गलमांहवेके हेवाणोरे ॥प्रा० ११॥ खंधहोवानीशक्तीअनंत तेणेपंचद्र व्यएसंतरे ॥प्रा०॥ पणकालनोसमयएक केणथमिल्योन हिछेकरे ॥ प्रा० १२॥ एकाविणशेरेवीजोथाय तेनेकाल अस्तीनकेहेवायरे ॥प्रा०॥ एपांचेद्रव्यअस्तीकाय एप्र थमगुणचितलायरे॥प्रा०१३॥ हवेवस्तुपणुभाखीजे ख टद्रव्यमांहेदाखीजेरे ॥प्रा०॥ एकाकाशप्रदेश धर्मअधर्म नोएकप्रदेशरे ॥प्रा० १४॥जिवअनंताअनंत प्रदेशरह्या छेसंतरे॥प्रा०॥ पुद्गलपरमाणुआजाणो अनंततीहांकेहेवा णोरे॥प्रा०१५॥आपआपणीसत्तालीधांजेह रह्याछेद्रव्य नेगाएहरे प्रा०काइकोइमांमलीनजावे एमवस्तुगुणचित

आवेरे॥प्रा० १६॥हवेद्रव्यत्वगुणकहीजे खटद्रव्यमाहिलही
जेरे प्रा०आपआपणीक्रियाजेह सर्वद्रव्यकरेछेतेहरे॥प्रा०
१७॥ धर्मास्तीकायआपणो चलणगुणस्वप्रदेशेजाणो
रे प्रा०तेसदाकालपुद्गलने जीवनेचालवारुपकरनेरे॥प्रा०
तिहांकोइएमभासे सिद्धक्षेत्रलोकांतवासेरे प्रा० धर्मा
स्तीकायछेतांहि सिद्धजीवचलावेनाहिरे ॥प्रा०१९॥ ते
नोउतरएम सिद्धजिवअक्रियनेमरे प्रा० तेथीचालेनहि
एह पणतेक्षेत्रेवीजाछेतेहरे ॥प्रा० २०॥ सुक्ष्मनीगोदी
जिव पुद्गलपणतिहांसदीवरे प्रा० तेहनेचलावेछेतेह तेथी
द्रव्यत्वगुणएहरे ॥प्रा० २१॥ अधर्मास्तीकायद्रव्यजेह
जिवपुद्गलनेथीरसाह्यतेहरे प्रा० एक्रियारेतेहमांजाणो
आकाशद्रव्यचितआणोरे ॥प्रा० २२॥ सर्वद्रव्यनेजेह
अवगाहनआपेछेतेहरे प्रा० इहांकोइपुछशेएम अलोका
काशमाकेमरे ॥प्रा०२३॥ विजोद्रव्यतिहांनहि अवगाह
नकेनेआपेतांहिरे प्रा०उतरतेहनेएमदीजे अलोकाकाशे
एमकिजेरे ॥प्रा० २४॥ अवगाहनशक्तिछेतेने द्रव्यविना
आपेकेनेरे प्रा० पुद्गलनेमलवुविखरवु तेरुपक्रियानुकरवु
रे ॥प्रा० २५॥ कालद्रव्यआपणिजाणो वर्तानाक्रियाकेहे
वाणोरे प्रा० ज्ञानलक्षणजिवनेकहिये उपयोगक्रियाति
हांलहियेरे ॥प्रा० २६॥ पोतेपोतानेद्रव्ये परणामीपणुते
सर्वेरे प्रा० स्वसत्तानीकिरिया छद्रव्यकरेछेगुणवरियारे

॥प्रा० २७॥ हवेप्रमेयत्वकहिजे गुणचोथोएमलहिजेरे प्रा० मुनिहूकमगुणखास जाणेतेनोशिवपुरवासरे ॥प्रा० २८॥ ढाल३८मिसंपुर्ण॥

॥दुहा॥ हवेप्रमेयत्वपणुकहू तेसुणजोसुखकार जिवस्वरुपनेजाणवा एहउतमआचार ॥१॥ केवलीयेज्ञानेकरी खटद्रव्यदिठाजेह प्रत्येकेप्रत्येकेप्रमेयत्वपणु तेजाणोगुणगेह ॥२॥ खटद्रव्यनानामए कहिनेदाखुसार धर्मअधर्मआकाशए एकएकद्रव्यधार ॥३॥ हवेजिवस्वरुपनु भाखुतासविचार अनंतातेजाणीये संक्षेपेसंख्याधार ॥४॥संन्नीपंचेंद्रिमनुषजे संख्याताभाख्याएह असंख्याता असंन्नीछे नारकिअसंख्याताजेह ॥५॥ देवपणअसंख्यछे तिर्यंचपंचेंद्रिजेण असंख्याताभाखीया बेरंद्रिअसंख्यकेण ॥६॥ असंख्याततेरंद्रिछे चौरंद्रिअसंख्याताजेह प्रथविकायअसंख्यछे अपकायअसंख्याताताहे ॥७॥असंख्यतेउकायजाणिये वायुकायअसंख्याताधार प्रत्येकवनस्पतिजाणीये जिवअसंख्याताधार ॥ ८ ॥ तेथिसिद्धाजिवअनंतछे बादरनिगोदजेह तेथीजिवअनंतछे एमसमजोगुणगेह ॥९॥ सुक्षमनिगोदजाणिये जिवअनंताधार इहांनिगोदतणोकहू संक्षेपेविचार ॥१०॥ढाल३९मि॥ जिनजीत्रेविसमोजिनपासके आशमुजपुरवेरेलोल॥एदेशि हवेजेहनिगोदनाभावके प्राणितमेसांभलोरेलोल सुक्ष्मअ

तिसेंदिसेएहके गुरुमुखथीधरोरेलोल ॥हवे० १॥ लोका
काशनाजेहप्रदेशके प्रदेशेप्रदेशेलहोरेलोल तिहांगोलो
अकेकोजोयके तेहमांनीगोदलहोरेलोल॥हवे०२॥ गोला
प्रत्येअसंख्यनीगोदके तेकायाकहिरेलोल अनंतजीव
तणीएधारके एकशरीरलहिरेलोल॥हवे०३॥ एमएकनी
गोदेअनंताजीवके एवीअसंख्यछेरेलोल तेहनोगोलोए
ककेहेवायके एहवाअसंख्यछेरेलोल ॥हवे० ४॥ एमअके
कीनीगोदमांजोयके जीवअनंताकह्यारेलोल तेजीवएक
तणाप्रदेशके असंख्यातावह्यारेलोल॥हवे०५॥ जीवतणे
एकप्रदेशेजोयके कर्मअनंतरह्यारेलोल वर्गणाआठेवलगी
छेतामके प्रत्येकेप्रत्येकेकह्यारेलोल ॥हवे० ६॥ अनंतप्र
माणुवासाथके वर्गणातेकहिरेलोल जीवशूलागीछेनिर
धारके पन्नवणामांलहिरेलोल ॥हवे० ७॥ हवेकहूआउ
खानोविचारके भवितुमेचितधरोरेलोल मनुष्यपंचंद्रीजे
निरोगके तेहनुंमानकरोरेलोल ॥हवे०८॥ एकसासोस्वा
समासत्तरके भवझाझेराकरेरेलोल मूर्तएकमांहेवलीजेह
के साडत्रीसोतोतेरधरेरेलोल ॥हवे० ९॥ एटलास्वासो
स्वासकेहेवायके पुलकभवहवेकहूरेलोल पासेटहजारने
सतपांचके छत्रीसभवलहूरेलोल ॥हवे० १०॥ नीगोदना
एकभवनुंमानके बसेछपनसहीरेलोल आवलीतणुंछेप्रमा
णके नीगोदएभवकहिरेलोल॥हवे०११॥हवेजेनीगोदमांर

ह्याजीवके तेहनुंस्वरुपसुणोरेलोलपांम्यात्रसपणूंनहितेह
के केवारेतेन्नणोरेलोल॥हवे०१२॥तेमनहिपामेश्रावतेका
लके एमज्ञानीकहीरेलोल उपजेवीणसेत्यांनात्यांहिके श्र
नादीश्रनंतलहिरेलोल॥हवे० १३॥ तेनीगोदनाभेदछेदो
यके विचारतससुणोरेलोल व्यवहारनीगोदपेहेलोभेदके
बीजोश्रव्यवहारभणोरेलोल ॥हवे०१४॥ हवेजेजीवबाद
रगतीमांहिके एकांद्रिपणुलहेरेलोल जावतत्रसपणानोठां
मके तेव्यवहारीकहेरेलोल॥हवे०१५॥पाछोनीगोदगतीमां
जायके कर्मउदयेकरीरेलोल तेजीवव्यवहारराशीकेहेवाय
के बीजोभेदकहूवलीरेलोल॥हवे०१६॥नथीनिकल्योनीगो
दथीजेहके निकलशेनाहिकदारेलोल तेश्रव्यवहारराशी
जाणके एमलहोमुदारेलोल ॥हवे० १७॥ नीगोदमांदोय
जातनाजीवके भव्यश्रभव्यकह्यारेलोल भवनभानुंकेव
लीचरित्रके विचारतिहांलह्यारेलोल॥हवे० १८॥ मनुष्य
पणेथीजेटलाजिवके कर्मखपाविकरिरेलोल जेटलाजिव
मोक्षेजायके एकसमेवलीरेलोल ॥हवे०१९॥ तेटलाजीव
तेणेसमयके सुक्ष्मनीगोदथकीरेलोल श्रव्यवहारराशी
मांहेथीश्रावेके व्यवहारीनकीरेलोल ॥हवे० २०॥ को
इसमेश्रोछानिकलेभव्यके ॥ बाकीश्रभव्यजाणियेरेलोल
व्यवहारराशिवधेघटेनहिके एविचारचितश्राणीयेरेलोल
॥हवे० २१॥ लोकमांहिश्रसंख्यकेहेवायके गोळानीगोद

नारेलोल तेछदीशीनोलेवेछेआहारके पुद्गलसोदनारेलो
ल ॥हवे० २२॥ जेरह्यालोकनेअंतेजाणके चर्मप्रदेशेसहि
रेलोल तेगोलानाजिवनेआहारके त्रणादिशीनोकहिरेलो
ल॥हवे०२३॥फरशापुद्गलनोलेवेआहारके एमतमेचितध
रोरेलोल हवेएसुक्ष्मनीगोदमांजाणके वनस्पतिखरोरे
लोल ॥हवे० २४॥ एकसाधारणवनस्पतितेहके सुक्ष्मनी
गोदतेकहेरेलोल अवरथावरादिसेछेचारके तेहनासुक्ष्मव
हेरेलोल॥हवे० २५॥ पृथविपरमुखचारेजाणके पणप्र
त्येककहिरेलोल साधारणपणुवनस्पतिमांहिके बिजेनव
लहीरेलोल ॥हवे० २६॥ एसर्वेनोलोकमांहिस्वस्थानके
भेलारहेछेसहिरेलोल काजलकुपिपेरेतेहकेतेजीवसंख्या
लहिरेलोल ॥हवे० २७॥ तिहांदूखघणुंधारके अवक्त
व्यभावेकहूरेलोल केहेतातेहेनोनावेपारके शास्त्रेबहुलहू
रेलोल॥हवे०२८॥एहनीगोदतणोविचारके भाख्योसक्षेप
थीरेलोल मुनीहूकमज्ञांनगुणजासके सगेसुमतासखीरे
लोल ॥हवे० २९॥ ढाल३९मीसंपुर्ण॥

॥दुहा॥एमप्रणमेतेद्रव्यए जिवसहितजाणो आपआप
णास्वभावमां प्रमेयपणोकहांणो ॥१॥ हवेसत्यपणुकहू
गुणपांचमोसार खटद्रव्यमांभाखशुं उपजेविणसेधार
॥२॥ थिरताभावपणातेरहे तेहिजसतकेहेवाय तत्वार्थमां
तेकह्युं तेहचितमांलाय॥३॥हवेथोडाकविस्तारीशु भेदए

हनाधार समजुजिवतोसुखलहे जेहनेज्ञांननोप्यार ॥४॥
॥ढाल४०मि॥ सुनंदाकंतनेवंदिरे ॥ एदेशि॥ धर्मास्ती कायनाजाणोरे असंख्यप्रदेशकहांणोरे एकप्रदेशमांचित आणो॥१॥सलुणासत्पणोएधारोरे॥एआंकणी॥अगुरुल घुअसंख्यातोत्राख्योरे बिजेप्रदेशेअनंतोदाख्योरे तिजे प्रदेशेसंख्यातोआख्यो॥स०२॥असंख्यप्रदेशएमकाहियेरे प्रदेशप्रदेशेलहियेरे अगुरुलघुपरजायसहिये ॥स० ३॥ घटतोवधतोरह्योछेएहरे अगुरुलघुपरजायजेहरे तेथिच लत्राख्योछेतेह॥स०४॥ जेप्रदेशेअसंख्यातोहोयरेतेणेप्र देशेअनंतोजोयरे अनंताठामेअसंख्यातोसोय ॥स०५॥ एमलोकप्रमाणेजाणोरे असंख्यातप्रदेशप्रमाणोरे सम कालेअगुरुलघुआणो ॥स० ६॥ परजायतणुएभाखुरे परावर्तनधर्मदाखुरे प्रदेशप्रदेशमांआखु ॥स० ७॥ अनंतफिटिअसंख्यातथायरे उत्पातिअसंख्यकेहेवायरे नाशअनंततणोलेवाय ॥स० ८॥ ध्रुवपणुनीश्चलहोवेरे त्रणभंगतेएमलेवेरे उत्पातवयध्रुवकेहेवे॥स०९॥जेमएध र्मद्रव्यमांत्राख्योरे तेमअधर्ममांदाख्योरे असंख्यप्रदेश मांआख्यो॥स०१०॥आकाशद्रव्यएमकहीयेरे अनंतप्रदे शतेलहियेरे अगुरुलघुएमवाहिये ॥ स०११ ॥ जिवद्रव्य अनंताजाणोरे प्रत्येकेप्रत्येकेवखाणोरे एकजिवनाचित आंणो ॥स०१२॥ प्रदेशअसंख्यातात्राख्यारे एकजिव

नाकहिनेदाख्यारे एमअनंतजिवनाराख्या ॥ स० १३॥
उपजवुविणसवुतेमांरे ध्रुवपणुछेजेमांरे एमत्रिभंगीछेएह
मां॥स०१४॥ पुद्गलप्रमांणुजांणोरे समेसमेएहवखांणोरे
त्रिभंगीएमकहांणो ॥स०१५॥ वर्तमांनसमयेनाशरे तेतो
अतितकालनोथाशरे अनागतसमयआविजाश ॥ स०
१६॥एमउपजवोविणसवोजाणोरे कालपणोध्रुवप्रमाणो
रे एमअगुरुलघुकहांणो॥स०१७॥एथुलपणामांनाख्योरे
उत्पातवयध्रुआख्योरे हवेवस्तुपणेकांइदाख्यो॥स०१८॥व
स्तुगतेमुलएभाख्युरे गयेपलटवेज्ञानदाख्युंरे एमभासन
चितमांराख्युं॥स०१९॥पुर्वपर्जायभासनजेहरे सिद्धमां
पणकहियेतेहरे उत्पातवयध्रुवएह ॥स०२०॥ धर्मास्ती
कायमांजाणोरे प्रदेशेप्रदेशेत्रखाणोरे पुद्गलजिवखेत्रगत
आंणो ॥स० २१॥ अशंख्याताप्रथमसमयेकाहियेरे चल
णसाह्यपणोतेलहियेरे बीजेसमयेअनंतासहिये ॥ स०
२२॥तेहनेचलणसाह्यकरतारे असंख्यातानोवयवरतारे
अनंतानोचलणसाह्यधरता ॥ स०२३॥ एमउत्पातनेवय
जाणोरे ध्रुपणेद्रव्यवखाणोरे एमसमयेसमयेकहांणो॥
॥स०२४॥ एमसर्वद्रव्यमाधारोरे पंचास्तीकायनीहारोरे
एककालछेउपचारो॥स०२५॥तेकालउपचारेलहियेरे ए
मांवस्तुपणुनकहियेरे भावसवीउपचारेवहिये ॥स०२६॥
एमसत्वपणोएजाणोरे गुणपांचमोवखांणोरे मुनीहूकम

वचनप्रमाणो ॥ स० २७॥ ढाल ४० मी सपुर्ण ॥

॥दुहा॥ जोअगुरुलघुतणो भेदजुदोनथाय तोपरदेश मांहोमांही भेदकेमकेहेवाय ॥ १ ॥ तेणेअगुरुलघुसर्वमां भेदजतेहकेहेवाय जेटलोजेटलोजांणीये उत्पातवयरुपथाय ॥२॥ सत्यपणेएकद्रव्यछे जेहनाभेदनहोय जीहांसत्व पणोजुदोपडे तीहांद्रव्यदोजोय॥३॥ एमएसत्यपणो जो जोवीचारीसार हवेगुणछठोवर्णवू अगुरुलघवीचार॥४॥ ढाल ४१ मी ॥ प्रीतमजीरंगरसेरामिये ॥एदेशि ॥ गुण अगुरुलघुभाख्यो छठोपर्जायथीराख्यो हांनीवरधीथकी दाख्यो॥१ ॥सनेहीसमजोसुखकारीएआंकणी॥खटप्रकारे तेसार वरधीपणुप्रथमधार भाख्युशास्त्रेउदार ॥स० २॥ अनंतभागवरधीकहिये असंख्यातभागकहिये संख्याता भागवरधीसहीये॥स० ३॥संख्यातगुणीवरधीजाणो असं ख्यातगुणीवखाणो अनंतगुणीतेपरमाणो॥स० ४॥ एख टवरधीकही हवेखटहांनीलही सुणजोतुमेचितदेई ॥स० ५॥॥ अनंतभागहांनीजाणो असंख्यातभागवखाणो सं ख्यातभागप्रमाणो ॥स० ६॥संख्यातगुणीहांनीकही अ संख्यातगुणीलही तेमअनंतगुणीसही ॥स० ७॥ एमख टगुणीहांनीजाणो बेहुथईभेदएमआणो द्वादशभेदव खाणो ॥स०८॥ हांनीतेतोवयकहीये वरधीतेतोउपजवुल हिये एमअगुरुलघुवहिये ॥ स० ९॥ नाहिलघुनेनाहिगुरु

अगुरुलघुतेनामधरु सर्वस्वभावमांतेहसरु ॥स० १०॥
सर्वद्रव्यमांतेलाधे अगुरुलघुसर्वेसाधे आवर्णतणोनहि
छेबाधे ॥स० ११॥ पंचमअंगेतेभाख्यूंश्रीमुखथीकांईतेदा
ख्यू तेगूणतोचीतमांराख्यूं ॥स०१२॥आतममध्येगूणसा
रो अगूरुलघुएगुणधारो सर्वप्रदेशेविचारो ॥स०१३॥खा
यकभावेएजाणो आवर्णरहितकहाणो सामान्यगुणपरी
माणो ॥स० १४॥ सर्वसामान्यएनेकाहिये अधिकोओछो
नवीलहिये छठोगुणभाखोसहिये ॥स० १५ ॥ खटगुण
भाख्याएह खटद्रव्यमांलाधेजेह तेथीसामान्यकाहियेतेह
सं० १५॥ बाकीचाररह्याजेह अर्थनवीभाखुतेह समजी
लेजोगुणगेह स० १७ ॥ स्वस्वद्रव्यअपेक्षाय सामान्य
पणुतेमथाय तेथीसामान्यकेहेवाय स० १८॥ अपरद्रव्य
मांनहिजेह सरखाभावनहितेह तेथीअर्थनांख्योनाहिएह
॥स० १९॥ हवेगुणतणीभाखु भावनारीतइहादाखु शुद्ध
अर्थइहांआखु ॥स० २०॥ खटद्रव्यमांहिधारो सरखागु
णजेमांभालो तेसामान्यगुणविचारो॥स० २१॥एकद्रव्य
मांजेगुणदेखो बीजाद्रव्यमांतेनवीपेखो विशेपगुणतेमां
लेखो ॥स० २२॥ कोईकोईद्रव्यमांहिजाणो कोईद्रव्यमां
नकहाणो तेगुणएमचीतमांआणो ॥स० २३॥ साधारण
असाधारणतेकहिजे एमगुणसर्वेग्रहीजे एरीतेगुणनेसमजी
लीजे ॥स० २४॥ एछद्रव्यमांसार गुणअनंतासुखकार प

जांयअनंतातीहांधार॥स० २५॥स्वभावअनंताजेभाख्या सदाअसास्वतादाख्या सिद्धांतमांहितेआख्या॥स०२६॥ परुप्याकेवलनाणी तेसर्वेसमजोचित्तआणी जेमछेतेमसद्दहणाआणी ॥स० २७॥ जथार्थउपयोगश्रूतनाणी जथार्थपदार्थजाणी ज्ञानादिकेचित्तआणी ॥स० २८॥निश्चेज्ञानएकहिये मोक्षकारणसाचुलहिये ईहांसंदेहकोईनवीवहिये ॥स० २९ ॥ मुनिहूकमेभाख्युसार जाणेजेकोईनरनार तेलहेभवनोपार ॥स० ३०॥ ढाल ४१ मी संपूर्ण॥

॥ दुहा ॥ सामान्यगुणतेवरणव्या खटप्रकारेधार चारगुणजेबाकीरह्या नकह्योअर्थविचार ॥१॥ स्वस्वद्रव्यस्वरुपथी सामान्यगुणकहाय परद्रव्यअपेक्षाथकी विषेशगुणतेथाय ॥२॥ तेकारणइहांनविकर्यो अर्थएहनोधार अपरकारणपणजाणिये पुर्वग्रंथेनाहिविचार॥३॥तेकारणअर्थनविकह्यो जोजोग्रंथेविचार अवरग्रंथेबहूछे अर्थतणोविस्तार ॥४॥ विशेषगुणहवेवर्णवुं षोडसभाष्याजेह चेतनविशेखटगुणछे सुणील्योगुणगेह ॥५॥ ज्ञानदर्शनचारित्र वीर्जचेतनत्वधार अमूर्तीलछठोकह्यो एखटगुणउदार ॥६॥ पुद्गलमांहेखटगुणछे वरणगंधनेरस फरसनेअचेतनपणुं मूर्तीपणुंअवश्य॥७॥ धर्मद्रव्यमांत्रणगुण अचेतनअमूर्तीजोय चलणसाह्यगुणजाणिये भाख्यूंअधर्मास्तीसोय॥८॥ अचेतनअमूर्तीथीरसाह्य आकाशमांपणएधार

अवगाहनश्रीजोलीजिये कालेवरतनासार॥९॥ दोयगुण पुरवतणा अकेकोफरतोजोय एमएचारद्रव्यमां गुणत्रणे सोय॥१०॥ एमविशेषगुणजाणिये शास्त्रेबहूविचार सा मान्यविशेषगुणजाणतां होयआत्मतणोनिर्धार॥११॥ ह वेकारकतेवर्णवुं श्रोतासुणोएकचीत आलसनिंद्रादुरत जी विषयकषायअनीत॥१२॥ ॥ढाल ४२ मी॥ रिषभ जीणंदशुंप्रीतडीएदेशी॥हवेकारकखटवर्णवु जेसर्वेहोपदा र्थमांहोयके नांमतेहनांहवेदाखवु तेसुणतांहोवछीतजोयके ॥१॥ हवेकारकखटवर्णवु॥एआंकणी॥कर्त्ताकारणजाणिये कार्जहोकांइसंप्रदानके अप्रदानकांइचितधरो अधीकर णहोखटभाषावीधानके॥हवे०२॥प्रथमद्रष्टांतकहुं तुमेधार जोहोकांइचतुरविचारके घटउपरतेभाखशुं खटचक्रहोसम जोसूखकारके॥हवे० ३॥ घटकर्त्ताकुंभकारछे चक्रभ्रती काहोपिंडकारणजाणके घटकरवोतेकारजसही परजाय पलटणहोसंप्रदानचीतआणके॥हवे०४॥ म्रतीकापिंडजे हछे तेहनाशादिहोपरजायनोनाशके घटपरजायनेध्याव तो उपादानहोकरेतिहावासके॥हवे० ५॥संपूर्णघटनिपजे आधारपणेहो तेअधीकरणधारके एमखटकारककीजीये हवेभाखुहो चेतनमांहीनीरधारके ॥ हवे० ६ ॥ चेतन अनादीकालनो अवलीपरणतीहोप्रणम्योछेजेहके बाध कभावेग्रहीरह्यो खटचक्रहोतुमेजाणोतेहके ॥हवे० ७॥

कर्त्ताथयोविभावनो रागादीहोत्र्प्रावरणजेहके द्रव्यक
र्मनोकर्त्ताथयो भावकर्मनोहोपणकर्त्ताएहके ॥हवे० ८॥
मीथ्याअव्रतकखायजे जोगआश्रवहो प्राणघातादी
जाणके तेइहांकारणजाणिये भावकर्मनुंहोकरवूंकारज
आणके ॥हवे० ९॥ द्रव्यकर्मनोलाभजे अशूद्धतायेहोसं
प्रदानकेहेवायके स्वपरनोरोधकहोवे क्षयउपसमहोहांनी
छेतेथायके॥हवे०१०॥ अथवापरअनूजाइये परवरतवुहो
अप्रदाननिवासके अशूद्धभावनाप्रमूखजे कर्मशक्तिहोरा
खवानीआशके॥हवे० ११॥ एमआधारतेजाणिये अशूद्ध
होखटचक्रविचारके बाधकभावतेभाखियो हवेभाखूंहो
साधकसूखकारके॥हवे०१२॥ आत्मप्रणतीआदरी पल
टावेहोकारकचक्रतेहके साधकआत्मधर्मतणो वरतावेहो
संव्यंगुणगेहके॥हवे १३॥ सम्यकगूणठाणाथकी जीवल
हेहोअजोगीठाणके तिहांलगेसाधकजाणिये पछीपामे
होतेजिवनिरवाणके॥हवे०१४॥कर्ताआत्मद्रव्यए शूद्धआ
त्महोप्रगटकरवाकाजके तेहिजकारजजाणिये तेनिमित्ते
होकरेकारणसाजके ॥हवे० १५॥ स्वस्वभावरुपजे रम
णताहोकरेतेहनीमांहीके तेपरणतीआदरे एक्रियाहोभा
खीछेतांहिके ॥हवे० १६॥ स्वरमणादिकजोक्रिया तेकर
वीहोअधुरोछेज्यांहिके पुर्णनेकरवीनवीकही भाख्युंछेहो
माहाभाष्येतांहिके ॥हवे० १७॥

॥उक्तंचभाष्ये॥ तस्माक्षुध्यध्याविसित्तंकार्यं॥ अप्पात्म कारणमेव्यंइती ॥

हवेकारणचोथुकहू संप्रदानहोनीजआतमसारके ज्ञान दर्शनचरणतणा पर्जायदानहोदेआतमनेधारके ॥हवे०॥ १८॥ आतमजेनीपजे तेरीतेहोप्रगटकरवाकाजके तेमआ तमधर्मआदरे दानदाताहोग्राहकअभेदराजके॥हवे०१९॥

॥उक्तच॥ढेउसजस्सतसंपयाण॥मिहतंपीकारणंतस्सहे ईतदछित्ताउनकीरइतवीणाजसो ॥

हवेउपादांनसांभलो कारकहोपांचमोछेजेहके आतम गुणपरणतीपणे ज्ञानदर्शनहोचारित्रतेहके ॥ हवे०२० ॥ तत्वरमणनीराधारता तत्वरुचीहोतत्वरमणादिकजेहके अहंसकनीराबाधता जथार्थहोभासनगुणगेहके ॥हवे०॥ २१॥परभावदुरेत्यागतो अभोगीहोपरभावनातेहके स्व स्वरुपभोगता नीजवीरजहोफोरवेगुणगेहके॥हवे०२२॥ आतमसिद्धिरुपजे उतकृष्टोहोकारजनोकारणएहके आत मशक्तिप्रगटहोवे स्वअनुजाईहोजाणोगुणगेहके॥ह०२३।

॥उक्तच॥ साधकत्तमकारणंकरण॥

हवेअधीकरणजाणिये स्वपर्यायनोहोआधारछेएहके व्यापव्याप्तसबंधछे आतमनोहोपर्जायथीछेतेहके ॥हवे० २४॥ स्थांनकतेआतमा पर्जायनेहोरेहेवानुठामके खट कारकएभाखिया संक्षेपेहोदाख्याछेएमके॥हवे०२५॥तेम

वलीसिद्धमांजाणिये खटकारकहोआतममांहितेहके कर्त्ता दिआतमजाणिये विशेष्यावश्यहोकभास्युछेजेहकोह०२६।

॥उक्तंच॥ कारणव्यास्यातावशरे॥ छवीहकत्ताइकरण कम्म॥ चततोयसंपयाण॥ वयाणतहसंन्निहाणाइ॥ इति गाथायंतथाच॥ कारणषोढायथाकारणतहावा॥बद्धातत्छ सततोत्ति॥ कारणकत्तावज्जपसायगतमं ॥करणंम्निउप्पि डदंडा॥॥१

ईत्यादिकबहुवारता न्नार्वीछेहोग्रंथांतरेमनुहारके मुनी हूकमबहुश्रुतथी पामशोहोज्ञानगुणअपारके॥हवे०२७॥ ढाल ४२ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥नीश्चयव्यवहारएवर्णव्यो ज्ञानस्वरुपसुखकार तेकारणव्यवहारए ज्ञानउत्तमआधार॥१॥ ज्ञानव्यवहारेकरी सुद्धउपयोगथाय न्नेदज्ञानतेहनेकह्यो असुद्धउपीयोगजाय ॥२॥ मिथ्याअवरततेहथीटले टलेकखायने जोग एहीजआश्रवनाहेतुछे एहीजमोटोरोग ॥३॥ तेटले व्यवहारज्ञानथी शुकलध्यांनपणहोय प्रथक्तवीतर्कए जांणीये प्रथमपायोसोय ॥ ४ ॥ तेकारणएज्ञानते व्यवहारनयेसार सुद्धचारीत्रपणहोवे अभेदज्ञानपणधार॥५॥ एमजाणीहृदयेधरो निश्चयव्यवहारसार व्यवहारकारण निश्चेनुनिश्चयमुक्तिआधार ॥६॥ हवेकिंचितचारीत्रनु निश्चेनेव्यवहार स्वरुपइहांतेभाखशुं आगमनेअनुसार॥७॥

॥ढाल ४३ मी॥ नुलोमनन्नमरातुंक्यांन्नम्यो॥एदेशी॥ चारीत्रवीधीतेसांभलो नीश्चयव्यवहारदोयभेद आगमअ नुसारेदाखशुं मतकोइधरज्योखेद ॥१॥चारीत्रवीधीतेसां भलो एआंकणी॥प्रणातीपातादीत्यागजे व्यवहारचारीत्र एह सुखअर्थीजेप्राणीया आदरेछेतेह ॥चा०२॥अभवीं पणआदरे आश्रवभावतेजाण मोक्षहेतुतेनवीकह्यो ज्ञान वीनाचीतआंण ॥चा०३॥ नीश्चेचारीत्रहवेभाखशुं थीरता परीणामछेजेह आत्मस्वरुपएकत्वपणें रमणकरोगुणगे ह॥चा०४॥ मोक्षहेतुजाणीकरी उद्यमकरोअभीराम जो उद्यमएहवोनवीहोवे तोश्रद्धाराखोएहठाम ॥चा०५॥ ए हीजसमकीतशुद्धछे तेवीनाज्ञाननेध्यान कीरीयापरमुख निष्फलकही माटेश्रद्धाराखोसुजाण ॥चा०६॥

॥उक्तंचगाथा॥जसक्कइतंकरिइ॥अहवानसकेइ॥तहयस दहइ ॥ सदहमाणोजीवो ॥ पावेअयतमरंठाणं॥१॥

एमश्रद्धाशुद्धराखजो ज्ञानश्रद्धाछेएक अनुजोगद्वार मांभाखीयु जोइलेजोजिनेक॥चा०७॥

॥ उक्तंचगाथा ॥ नायम्मीगिएहिसव्वो ॥ अगिणिह सव्वेयइछे ॥ अछंमीडाजइवमेवइ ॥ यजोसोगउवसोसो नउनाम ॥१॥

रुडीपेरेमहाव्रतधरे कखायनोकरेजेत्याग तोपणमुक्ति नवीजहे समकीतविनानहिलाग ॥चा० ८॥

॥उक्तंच ॥ वीरियासावज्जाउ॥ कसायहिणामहव्वयध रा॥ विसमदिठिविहूणा ॥ कयाविमुषंनपावंति॥१॥

समकितविनामुक्तिनहि समकितज्ञाननीमांहे नयन खेपप्रमाणेकरी जाणोआत्मउछांहे ॥ चा० ९ ॥ स्याद वादतेजाणतो जाणेपक्षजेआठ मोक्षकर्मअवस्थासहि प रन्नावजायनाठ॥चा०१०॥एटलुजाणेतेसमकीती न्नास्युश स्त्रमोझार तेवीणसमकीतवेगलु समजजोसुखकार॥चा.११॥

॥ उक्तंच ॥नयभंगपमाणेही॥ जोअप्पासायवायन्नावे एं॥ जाणइमोक्षस्वरुवं॥ समदिठीयोसोनेउ॥

ज्ञानदर्शनचारीत्रय त्रणेएकजजाण एकज्ञानमांत्रणछे सुधुकरजेवखाण ॥चा०१२॥ जिवादिकखटद्रव्यजे तेना गुणपरजाय तेजाणवाथीज्ञानिकह्यो सरधाथीसमकीत थाय ॥चा० १३॥ जाणिछद्रव्यमांचेतना एकग्रहिछंडेरे पांच एहिचारीत्रजाणिये एमांनहिखलखांच ॥चा०१४॥ स्वगुणमांतेथीररहे निश्चयचारीत्रसोय बिजोव्यवहारचा रित्रछे तेतोआश्रवहोय ॥चा० १५॥

॥ उक्तंच गाथा ॥ निठियमग्गोमुखो ॥ ववहारोपुनका र्णोवुत्तो ॥ पढमोसंबररुवो ॥ आसवहेउतउवाउ॥७॥

रत्नत्रयीएजाणीये मोक्षसाधनएसार रत्नत्रयीगुणचे तना एमकरजोविचार चा०॥ १६॥

॥ उक्तंच गाथा॥ अहमीकोषलुसुद्धो ॥ निम्मउनाणदं

सणसमगो ॥ तम्मिठिउतच्चितो ॥ सच्चेएएपसंनेमी॥४॥
॥गाथा॥ निरंजणनिक्कलअयलदेव ॥ आणाइआणंत
चेयण ॥ लखणसिद्धसमपरमप्पासिवसत॥५॥

आपणोआतमाधारजो एहिजपरमातमदेव कर्मवशेए इहांपड्यो एसंसारीरेहेव ॥चा० १७॥ जबकर्मथीजुदोपडे तोपरमातमएह शरीरमांरह्योपणदेवछे माटेध्यावो गुणगेह ॥चा० १८॥

॥ उक्तंच गाथा ॥ एहिजअपासोपरमप्पा ॥ कमविशेसइजाउ ॥ जप्पाइयमेदेवजु ॥ सोपरमप्पाजावहूतुभ्ये अपोअप्पा ॥

आपणोआतमाध्यावजो तरणतारणछेझाहाज आतम ध्यानेआतमा पांमेशिवपुरराज ॥चा० १९॥ एमज्ञानदर्शनचारीत्रजे रत्नत्रयीसुखकार तेहिजगुणतेआतमा भाख्योएहविचार ॥चा० २०॥ सर्वंनुसारजेज्ञानछे अपरगुणअनेक तेसविज्ञानमांहिरह्या एमजाणजोनेक ॥चा० २१॥ तेकारणज्ञानगुण आराधोमविसार एहथकिमुक्ति लहो शंकानकरशोलगार ॥ चा० २२ ॥ भव्यजिवनेकारणे बांध्योज्ञानविलास वालावोधएकरचो समजिलेजो उलास ॥चा० २३॥ वहूसिद्धांतवहूग्रंथनि वहूप्रकरण निसाख्य तेसाथेरचनाकरी समजवाकरोअभिलाख॥चा० २४॥ एहग्रंथजेहजाणिने सदहशेजेह रमणकरशेनिज

रुपमां मुक्तिलेशेतेह ॥चा० २५॥ एहग्रंथपुरणथयो जे मांज्ञानछेसार मुनिहूकमजेआराधशे तेलेशेभवपार॥चा० २६॥ढाल ४३ मि संपुर्ण॥

॥कलस॥ गायोगायोरेमेंतोज्ञानसूधारसगायो खट द्रव्यनोवर्णनकरतां ज्ञानअनुभवपायोरे ॥मेंतो० १॥ धर्मअधर्मआकाशतेजाणो कालपुद्गलनगरायो एपांचेत्र जीवजाणीने चीतमांपणनवीलायोरे ॥मेंतो० २॥ सर्वर समांहीउत्तमरसए अमृतरसकहायो शूद्धचीदानंदधर्म प्रगट्यो तेहीजज्ञानकहायोरे ॥मेंतो० ३॥ सर्वद्रव्यमांप्र गटएछे सतधर्मकहायो ज्ञानसुधारसउत्तमजाणी एहध र्मचीतलायोरे ॥मेंतो० ४॥ एवोधर्मदिशेनहीबीजो शिवप दएमांठरायो ज्ञानविनाधर्मनविहोवे एवोनिश्चेकरायो रे ॥मेंतो० ५॥ द्रव्यगूणपर्जानीरचना भेदज्ञानठरायो शु द्धव्यवहारनयथीजाणो एहस्वरुपभरायोरे ॥मेंतो० ६॥ मोहनीकर्मनाशएहथी तेथीव्यवहारनयध्यायो निश्चेनय पणभाख्योछेएहमां अभेदज्ञानतेपायोरे॥मेंतो० ७॥ खट द्रव्यनाभेदतेभाख्या गुणपर्जायसुगायो साधर्मीकपणूंते दाख्यूं पक्षआठेतेलायोरे ॥मेंतो० ८॥ चोभंगीबहूजात नीभाखी तेमस्वभावकहायो नयभंगबहूरीतेदाख्या ते मनिक्षेपापठायोरे ॥मेंतो० ९॥ तेमवलीप्रमाणतेभाख्या सप्तभंगीचीतलायो त्रीभंगीपणतिहांदाखी गुणलक्षण

कहायोरे ॥मेंतो० १०॥ कारकखटपणतेभाख्या निश्चे व्यवहारतेध्यायो एमज्ञानस्वरुपमांरमियो अनुभवआ त्मपायोरे॥मेंतो०११॥ चारित्रवेजातनुंभाख्युं तेमसमकि तसुहायो अन्यदर्शननीचरचादाखी तेपणइहांकहायोरे ॥मेंतो० १२॥ एसर्वेनुंसारतेजाणो ज्ञानस्वरुपसवायो निश्चेस्वरुपआत्मनुंभाख्यु तेलेजोसुखदायोरे॥मेंतो० १३॥ सर्वशास्त्रनुंसारएजाणो ज्ञानस्वरुपसुखदायो तेविनास विधर्मनहोवे संशयकोइनलायोरे ॥मेंतो० १४॥ नगरन सोभेजेममेदनीवीण तेमजीवविनाकायो शरीरनशोभेजे मनाकविण तेमधर्मकहायो ॥मेंतो० १५॥ मुनीझकमए ज्ञानरसगायो उलटअंगनमायो दीनदीनआनंदहोयअ धीकेरो अनुभवसहजसवायोरे ॥मेंतो०१॥

॥कलस २ जो॥ त्रीजगभासन ॥एदेशि॥ द्रव्यगुणप र्यायभासन आत्मगुणतेअनुभव्यो सर्वग्रथमांसारएछे अवरबीजोकोईनवीहवो व्रक्षमांहिजेमकल्पव्रक्ष रत्नमांचिंतामणीलह्यो वेलमांहेजिमचित्रावेली धातुमांसोवर्णकह्यो ॥१॥पर्वतमांहेमेरुपर्वत रसमांजलरसजाणिये धर्ममांजेम दयाधर्म वाक्यमांसत्यवखाणीये सर्वग्रंथमांएहग्रंथ सहूथी मोटोजाणिये एवोग्रंथअवरकोईनही जेमांआत्मस्वरुपव खाणिये ॥२॥ अवरग्रंथअनेकछेपण एजेवोकोछेनहि जे मशंभुरमणसमुद्रसरिखो अवरसमुद्रनहीसही एहग्रंथ

वांचतांकांई सेहेजेसमकीतउपने ज्ञानस्वरुपतेशुद्धहोवे थी
रताम्नावश्रावीबने ॥३॥ तेहनेमुक्तिसुखसेहेजे प्राप्तहोवे
छेसही जन्मजरामर्णनासे एवोश्रवरग्रंथकोनहि देवलो
कनरलोकजेने थीरतापदजेहनेनाहि जेहनेरमणएग्रंथमां
ही थीरतायेमुक्तिछेसही॥४॥तेमाटेएग्रंथम्नवीजन हाथथी
नमुकशो रातदीनश्रभ्यासएहनो करतांनवीचुकशो एहश्र
र्थश्रगाधछेकांई तेथीमुरखनवीलहे श्रथवामतिपक्षीजेनर
एथीश्रलगातेरहे॥५॥ज्ञानीपुरुषजेहजाणे तेतोएमांनित्यर
मे श्रात्मश्रर्थीजेहप्राणी कालतेएहमांगमे तेकारणभव्यज
वतुमे एश्रभ्यासनचूकशो रातदीनरमणकरतां कर्मसवीते
मुकशो॥६॥जिहांलगेसुरगीरिंदएहि तिहांलगेएहग्रंथरहो
रविससी जिहांलगेमंडल वसुधामांविस्तारलहो तेलबिंदु
जेमजलमां विस्तरेबहूपेरेसाहि तेमएग्रंथमुखमुखहोवे ज्ञा
नितणेतेचितवाहि॥७॥हूकममुनिनोजेहमाने तेहज्ञानपांमे
खरो निमितकारणपुष्टएछे एहथीमननवदुरकरो मुक्ति
दाताएहसाचो ज्ञानधोरंधरवली एवामुनिनोहूकममानो
एहिजशिवशुंदरीमलि॥८॥ विक्रमादित्यसंवछरेए एप्रबं
धरच्योखरो श्रोगणिशसतपचिसमांहि कारतगमासेचि
तधरो शुकलपक्षश्रष्टमिये वारभ्रगुछेसहि तेदीनएपुर्ण
किधो श्रामोदनयरमांहेरहि॥९॥चतुरमासुइहांकिधुं संघ
श्राग्रहघणोकरचो श्रावकश्रोताबहुशुंदर द्रव्यांणुजोगेचि

तथरच्यो अनुभवज्ञानमांहिराशिया तेहनेवास्तेएरच्यो ते कारणअनुभवज्ञानएहि दाख्योअमृतरससच्यो ॥१०॥ मुनिहूकमउपगारबुद्धे संघहेतेएकरयो अवरनेपणउपगारथाशे जेनरएहदएधरच्यो अर्थएहनोबहुश्रुतपासे धारतां सविसुखसंपजे अहोनिसएग्रंथमांरमतां शिववधुथिकरे मजे ॥ ११ ॥

इतिश्रीज्ञांनविलासग्रंथप्राकृतबंध
ढाल ॥ ४३ ॥ कलश ॥ २ ॥
मुनीश्रीहूकममुनिजिकृतसंपुर्ण ॥

श्रीध्यानविलास.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥ दूहा ॥ धुरनमुंपरमात्मा चिदानंदभगवंत तासपसा यरचनाकरुं देखीरीझेसंत ॥१॥ मूक्तिमारगनेसाधवा कहूध्यानविचार शुभाशुभनेत्यागवुं आदरवुंशूद्धअनुसार ॥ २ ॥ मूक्तिमार्गसाधनतणा मार्गदिशेअनेक पणमूक्तिछेध्यानमां भाखूछूंतेछेक ॥ ३ ॥ तपजपक्रियाअनेकविध व्यवहारेकेहेवाय पणमूक्तितेहमांनही पुन्यप्रकृतीथाय ॥ ४ ॥ मुक्तिरहिएकध्यानमां ज्ञानेकरोतेशूद्ध मूर्खअर्थपांमेनही पामेपंडितबुद्ध ॥५॥ तेकारणइहांभाखशूं ध्यानतणोविचार भेदघणाइहांदाखशूं शास्त्रतणेअनूसार ॥६॥ ध्यानविलासतेजाणिये नामग्रंथनूंएह ज्ञानीजनसूखीहोशे वांचीगूणनोगेह ॥ ७ ॥ अत्रभाषालिख्यते

हवेध्यानतेशानेकहीए जेचेतननाचपलपणानेथीरकरवु चेतननाअध्यविसायथीरभावराखीनेध्यावु तेनेध्यानयोगीकह्यो तेनात्रणप्रकारछे एकभावना॥१॥ अनुपेक्षा॥२ चितध्यान ॥३॥ एत्रणप्रकारेध्यानेकरीनेचित्तनेथीरकरवु तेनेध्यानकहीए हवेअंतरमहुरतएकाग्रहचितनोउपयोग थीररेहेवोतेनेध्यानकहीए एटलेएकअर्थनेविशेजविचार करवोतीहांघणाअर्थ पडखेथीसंक्रमणथाय तीहांस्थीर

पणेरेहेवु तथातीहांध्यानदिर्घपणेध्याननीपरंपरा थए जजायछे तीहांकोइअंतरमहूरतनोनीयमछेनही एटले छद्मस्थनेएवीरीतेध्यानप्रवर्ते अनेकेवलीनेजोगनुरोकवुं तेजध्यानकहीये ॥

॥उक्तच॥ अंतोमुहुत्तमित्तं चित्तावस्था मेगवत्थुमि छो मत्थाएजोगनीरोहोजिणाणंतु ॥१॥

हवेतेध्याननाचारभेदछे आर्त्तध्यान ॥ १ ॥ रुद्रध्यान॥ २॥ धर्मध्यान॥३॥ शुक्लध्यान ॥ ४ ॥ तेमध्येप्रथमनावेध्या नतेअशुभछे तेथकीअशुभकर्मबंधाय अशुभगतीप्राप्तथा यवाकिवेध्यानरह्यांतेमुक्तिनाकारणवाच्यछे एउत्तमजिव नेजप्राप्तथाय हवेतीहाप्रथमजेआर्त्तध्यानछेतेनुस्वरुपकहि येछिये तेनाचारपायाछे प्रथमईष्टविजोगनोविचारकरवो केरखेमनेतेवस्तुनोवीजोगथायएटले ईष्टकेहेतांजेवलभ पोतानामननेगमेएवापदार्थमलया तेमांमगनथइनेरेहेते कीयाकीया जेमातापीताभाई मीत्र पुत्र कलत्र धन धान्य सजनकुटंबमेढीमेहेलवाडी आरामप्रमुखनो रखेमनेवी जोगथायएमकरतां कदीविजोगथयोतोमाहाचितामांपडे मोटोशोककरे माहाविलापकरे तेअभीलाखरुप एकत्व पणेजेपरिणामते इष्टवीजोगआर्त्तध्यानंनो पेहेलोपायो कहिए ॥ १ ॥ हवे बीजो अनिष्टसंयोगकेहेतां जेअ निष्टवस्तुनी प्राप्तथिइएटलमनने नगमेतेवा शब्दादि

कपदार्थनुमलवुथयुछे तेनोविजोगथवानोचिंतवे एटलेअ नीष्टजेभुंडांदुखनांकारण जेत्र्प्राशत्रुत्र्प्रहींथी क्यारेजाय अथवात्र्प्रादरिद्रअवस्थामाहारीकाहारेजशे अथवात्र्प्रा कुमाणसनोसमागमथयो तेकेमटले अथवाएथकी आप णोछुटकोक्यारेथशे इत्यादिकवीचारवु ते अनिष्टसंयो गबीजोपायोकहिये.

हवेत्रीजोपायोरोगचिंतात्र्प्रार्त्तध्यानकेहेतां शरीरनेवी शे वायु गरमी पीत ज्वर इत्यादीकउपने थकेदूखघणु करे घणी चिंतामांप्रवर्ते एनात्र्प्रोशडउपचार करवानी चिंतामांरहे तेरोगचिंता आर्त्तध्यानत्रिजोपायोकहीए ए ध्याननेविशे पराए त्रणलेस्याहोत्र्प्र कृष्णलेस्या ॥ १ ॥ निललेस्या॥२॥ कापोतलेस्या एत्रणलेस्या संभवेछे

हवे चोथो पायो अग्रशोचकेहेतां जे मन मांत्र्प्रा गलनाकालनो शोचकरे जेएणेवरसे एकामकरीशु अथवात्र्प्रावतेवर्षे आवीरीतेकामकरीशु एमचींतवे तथा दान शियल तपनुफलमागे जेमांएणेभवत्र्प्रातप प्रमुख कीधा तेनुमनेअमुकफलहोजो एटलेहूंत्र्प्रावतेभवे इंद्र तथा देव तथा चक्रवर्ती तथा वासुदेव बलदेव शेठसा हूकार पुत्र कलत्र धन धानादीक हरकोइमागे एत्र्प्राग लनाभवनीवंच्छा एटलेअग्रशोचनापरीणामउपजे अ थवानीत्र्प्राणानुकरवुं तेपण एअग्रशोचमधेछे॥

॥उक्तंच॥ निदानचिंतनंपाप ॥ एटलेएआर्त्तध्यांननोचो थोपायो अग्रशोचनामांकह्यो॥

हवेएध्यांननुलक्षणकहीछीए एजेआर्तध्यानछेतेनेविशे अतीशे संक्लिष्टभावनथी एटले क्रुर प्रणाम दुरजय तीव्रनलाधे इहांएकर्मनीप्रणती एवीजदीशेछे हवेइहां शुलक्षणलाधेछे तेकहीएछीए हाहा हूंशुकरीश इत्यादी कआक्रंदकरे उंचेस्वरेकरीनेरुदनकरे घणासोचकरे नाम देइनेरुवेअथवानामदेइदेवनेपरचारीनेकहेजेतेमाहारुआ शुंकरयुं वलीछाती मस्तकताडनातरजनाकरे केशमाथा नातोडे इत्यादीकएसर्वे लक्षणआर्त्तध्यांननांछे अथवा अमेमांदाछीए हवेअमेशुंकरीए इत्यादीकपोतानाआत्मा नीनिंद्याकरे इत्यादीकलक्षणएसर्वेआर्तध्यांननांजाणवां अथवासाधुथइनेदूर्जननीरीतराखे तेनांलक्षणकहिएछीए अरेभाइओ अमेशुपालीए आजपांचमोआरो दूखमका लछे नेमुक्तिमार्गतोमाहामोटोछे पणआकालेपालवुघणु कठणछे पडतेकालेकोइकजेवलोलाधे वलीपोतेपमांदी छे नेवीषयमांलेलीनछे व्रत नेम तप जप थकीउपरांठा धर्ममार्गथकी चुक्या जिनवांणीनेगोपवे एटले जथार्थउ पदेशकरेनही अनेलोकोपासेजाचनाओकरताफरे तेध णीआर्तध्यांनमांजप्रवर्ते तेनेदूरिजनकहिए ॥ उक्तंच ॥ प्रसक्तश्चैतदुर्जना ॥एध्यांनछठागुणठाणासुधीहोय तेमा

टे जे आत्मार्थीमुनीश्वरहोय तेनेएपर्मादनुस्वरुपजाणीने अवश्यतजवुंअनेएध्यांनवालानीगतीपराए त्रीजंचसुधी होय एवुजाणीने अवश्य छांडवुं ॥

॥हवेरुद्रध्यानकहियेछिये॥ रुद्रकेहेतां महाकठोर निर्दय दुष्टपरणाममांप्रवर्तै एवुजेमाठु चिंतवणहोय तेने रुद्रकहिये तेरुद्रध्याननाचारपायाकह्याछे हिंसानुवंधी१ मृखानुबंधी २ चोरानुवंधी ३ परीग्रहरक्षणानुबंधी ४ एच्यारपायानांनामजाणवां हवेहिंसानुवंधी रुद्रध्यानकहीयेछिये जेजिवहिंसाकरवानुचिंतवे अथवाजिवहिंसाकरतांहरखसंतोषपांमे तथाहिंसाकरतांदेखिनेखुशीथाय तथा ज्यांहांसंग्रामनी वारताओथतीहोय अथवाएवांशास्त्रवांचवानोघणोउमेदराखे अथवा अेवासुरविरपुरुषोनांघणां वखाणकरे अथवा एवातनीअनुमोदनाकरे एसर्वे हिंसानुवंधीरुद्रध्यान पेहेलोपायोजाणवो १ हवेमृखानुवंधी केहेतां जेजुठुबोले मनमांहरखपांमे जेहूकेवुजुठुबोल्योछु नेमाराजुठानीकोइनेखवरपडतीनथी अथवा आवीरीतेजुठुबोलीनेअमुकने समजाविशुं अथवा परनीचाडिकरे अथवा अंन्योअंन्यखोटाविवादचलावे अथवा मिथ्यात्वनां वचन उच्चारणकरे अथवा कपटसहितवीचारकरे एसर्वे मृखानुबंधी रुद्रध्याननोबिजोपायोजाणवो २ हवेतिजो चोरानुबंधीकेहेतां जेचोरीकरवी अथवा ठगाइकरवी अ

थवा गांठछोडीलेवी इत्यादिककारजकरी मनमांखुशिथवु अथवाइत्यादिककामकरवानुमनमांचिंतववु अथवा मनमांएवीमोटाइनो हरखचिंतववो जेहूकेवोजोरावरछु जेहुंपारकोमालखाउछु मुजसरीखो कोणछे एवापरीणामते चोरानुवधीरुद्रध्याननोतिजोपायोजाणवो ॥ ३ ॥ ॥हवेपरीग्रहरक्षणकहेतां॥ नवप्रकारनोजेपरीग्रह धन धान पुत्र कलत्र जानवर वाहन जमी जग्या परमुखव धारवानीघणीइच्छारेहेते परीग्रहने मेलववानीइच्छाए अनेक पापारंभकरे अथवा परीग्रह घणोमल्योहोयतो अभीमानेकरी मगनथाय वलीते परीग्रहभोमीमध्येडाटे अथवा वीजेकहींअनेकथानकेतेनेगोपवे वलीमनमांशंकारहेके रखेकोइएमाहारुंमुकेलुदीठुतोनथीअथवाएपरीग्रह साचववावास्ते चाकर नफर शिरवंधीराखे इत्यादिक माहामाठापरीणामप्रवर्त्ते एपरीग्रहरक्षण रुद्रध्यानचोथोपायोजाणवो॥४॥एरुद्रध्यानना चारेपाया एवीरीतेकरवे करावबेअथवा तेनीअनुमोदना एनेविशेषथीरपरिणाम तेनेरुद्रध्यानजाणवुं तेमहादूखनुकारणछे नेमहाअशुभछे एध्यान पांचमागुणठाणासुधीहोय अथवाकोइकजीवनेछठागुणठाणासुधीपणहोय एवुकेटलाएकआचारजनोमतछे हवेएध्यानवालानेलेस्या॥३॥ त्रणहोय कृश्नलेस्या॥१॥ नीललेस्या॥२॥ कापोतलेस्या॥३॥ एत्रणप

राएसंन्नवेछे एलेस्यावालानाप्रणामअतीसंक्लिष्टहोय के हेतांमहाक्रुरदूष्टपरणामी होय एकर्मनीप्रक्रती एमज णायछे एलेस्याघणादोषनुकारणछे नानाप्रकारनाजीव नेमरणनेदोषेकरीहिंसादिकनी प्रवरतीएकरी पापेकरीने खुशवरूतीपणुनिर्दयपणुहोय पश्चातापहोयनहि परनाअ पवादथयार्थीराजीपणुमाने माहाविषयनेविशे प्रवरतनप णुधारे एलक्षणसर्वे रुद्रध्यानना जाणवां एध्यानवांलानी गतीपराए नर्कनीहोय माटेएनेअवश्यछांडवुं एटले एआ र्त्तध्यान तथा रुद्रध्यानबंनेअशुन्नछे नेबंनेमाहानबलांछे अनेजेमजेमएनोपरीचयविशेपेराखेतेमतेम एनोरसमा हाकडवोथाय अनेएनोवीपाक माहाकटुकप्रगटे माटेजे आत्मार्थीमुनिश्वर अथवा सर्वेभव्यजीवोनेकहूछुके एथ किसदाएवेगलुंरेहेवुं एध्यान नकरवुं अनेजेथकिआत्मा निर्मलथाय नेपोतानुमुलस्वरुपप्रगटे एवुंध्यानकरवुं सं पुर्णनिर्मलध्याननआवे तोपणद्रव्य क्षेत्र काल न्नाव जो इनेशुभन्नावनान्नाववी पणआत्मानिर्मलकरवानीरुचीहो यतो पोतानीसत्तानेआलंबनलेइनेध्यानकरवुं नेतेथकी निरपेक्षपणेप्रवर्तवुं तेशुन्नलेस्यानुलक्षणछे॥

॥ हवेधर्मध्यानकाहियेछियें ॥ धर्मव्यवहारक्रियारुपतेनि मितकारण एबाहारनुंछे पणधर्मजे श्रुतज्ञान तथाचारीत्र धर्म तेउपादानकारणछेतेनुसाधन धर्मतथारत्नत्रयी न्नेद

पणेउपादानधर्मछे तेनेशुद्धव्यवहार उतसर्गानुजायीछे अथवा अपवादधर्म तथाऽभेदरत्नत्रयी तेध्यानशुद्धकहिए निश्चयनयेतेउत्सर्गधर्मछे जेवस्तुनुसत्तागत शुद्धपरणाम स्वगुणप्रवरतीकरतादिक अनंतानंदरुप सिद्धअवस्थाएरह्योते एवंभुत उतसर्ग उपादान शुद्धधर्मछे तेधर्मनुभापणरमण एक थिरतापणे चेतनतन्मयपणानोउपयोग एकत्वनुचिंतववु ते धर्मध्यान कहिये हवेते धर्मध्यान एवुजाणीने पछी चार भावनाने ध्याइये ज्ञानभावना॥१॥दर्शनभावना॥ २॥चारीत्रभावना ॥३॥ वैरागभावना॥४॥ हवेएचारनांलक्षणकहिएछिए ज्ञानभावनाथकीनिश्चलपणुथाय एटलेपरवस्तु साचीभासें नहि पोतानास्वभावमां स्थिरतापणुआवे नेदर्शनभावनाथकीमुझायनहि एटले मंतर तंतर देवदेवीना चमत्कार परमुखदेखीसाचुमानेनहि जाणेकेएसर्वपरभावछे कृत्रिमवस्तुछे तेसर्वेअसतछे नेअकृत्रिमवस्तुजे आत्मस्वरुपप्रमुख सर्वे सत छे चारीत्रभावनाथकि पुर्वकृत कर्म नीर्जरे नवांकर्म नउपारजे वैराग्य भावना थकी स्त्री आदीनोसंग तथापुद्गलीकनोसंग एटले एपरवस्तुनो संगसुखेतजवुंथाय संशयमात्रतेनेनहोय एचारेभावनानु फलअनुक्रमेकहीनेदेखाडयु हवेएविरीतनीजेभावनाभावे अथवाएवीभावनामांजेनुचितथीरथयुहोयतेधणीध्या

नकरवामांथीरपणुपामे माटेतेवाप्राणीजेछेतेध्यानकरवा
नेयोग्यछे बीजावाकीरह्यातेध्याननेअयोग्यछे शामाटेके
मनछेतेअतिशेचंचलछे तेचपलताने लीधेकरीनेजितायन
ही शत्रुनुशैन्यलाखोहोयतो तेनेजीतवाने पुरुपसमर्थथाय
छे पणतेवोपुरुपमननोनिग्रहकरवासमर्थनथइशके शामा
टेकेमनतोपवननगोडेहाथमांआवेनहि तेथीमनजीतवुंघ
णुकदुर्धरछे एवातमांकांइसंशयनहि पणआत्मार्थी एतो
अवश्यएवाचपलमननेपणजीतवुंजोइए तेशीरीतेजीताय
तेनीरंतरएनोअभ्यासराखे शब्दादिककोइनोकानेनपडे
एवीवस्तीमांएकांतध्यानकरे नेवैरागेकरीनेमनवशकरे ए
मकरतां करतांमनवश्यथाय अनेजेधणीनुमनवश्यनथी
थयु तेपुरुषकइंध्यानकरवासमर्थनथाय अनेजेवारध्यान
दशानआवेतेवारेमुक्तिक्यांछे एतोध्यानेकरीनेछे माटेम
ननेवश्यकरवानोउद्यमकरतांथकां अभ्यासेकरीनेध्यान
दशापामवीसुलभथाशे जेजेपदार्थ देखवामांआवे तेते
सर्वे बाह्यजपदार्थकहीए तेनोविश्वासनराखे तेठश्वा
सखनीछोडे तेधणीअभ्यासकरवाजोगछे तेशुद्धभावबा
लाने वस्तीकेवीजोइए तेकहिएछिए के वस्तीकेहेतां उ
पासरानेविशे स्त्रीनोरेहेवासनजोइए पशुकेहेतां ढोरन
जोइए कलावकेहेतां नपुशकनजोइए बीजामाठाआचा
रनाकोइनजोइए एवीवस्तीनेविशेमुनीनेरहेवुं ध्यानवेला

ए विशेषेकरीने एवीवस्तीजोइए एवुआगममांपरमा त्माएकह्युछे हवेजेनुचित्तथीरबेठेलुछे मनवचनकायाना जोगवश्यछे तेवाआतमानाधणीने गाममांरह्यातोपणठी कजछे वनमांरह्यातोपणठीकजछे एटलेतेनेकांइ वननोने घरनो वाहाधएकेनोछेनही तेवामुनीश्वरनेतो ज्यांपोता नाचित्तनेसमाधांनरेहे नेपोतानाउपयोगथीनचूके तेवेठे काणेरेहेवुं नेध्यानकरवुं जेजेस्थानकनेविशेजोगथीररेहे छे तेजकालपणरुडोजाणवो एटलेदिवश रात्रिपोहोर मु हुरत घडी पल जेध्यानमांजाय तेवेलाधनकरीनेमानवा नीछे तेनेकांइ कशविलानुनिमछेनहि वलीमुनीनेजेअव स्थाएकेहेतांजे शोचाशोचपणुकईविचारवानुंछेनहि तेमां सर्वस्थानकनेविशे शुभाशुभकांईजोवुंनहि ज्यांपोताना ध्याननी व्याघातथायतेतजवाजोग वाकीसर्वथांनकने विशे जेमुनीश्वथीरचित्तवालाछेते वेठां अथवा सुतां ध्या नकरे जेद्रव्यक्षेत्रकाल भावना अवस्थाननेविशेरह्याजे मुनीतेने कशीएवातनो नियमछेनहि जेनित्यपणेजोगने विशेथीररह्याछेवा त्यारेतेनेकरणीशीरहीकेवांचनापुछना परीअटना अनुपेक्षा अेचार ॥४॥ धर्मनांआलवनछेअने तेवापुरुपने अवश्यअेजकरणीछे अेवीखरीवस्तुनु जेने आलंबनहोयतेप्राणी कठणमांकठण थानकहोय त्यांप णचडे तेमतेवाआलंवन वालाप्राणी ध्यानरुपीमेडीअे

रुडीरीतेचडे शामाटेकेआलंबनग्रहेवाना आदरथकीप्रग टथयोजे गुणते थकीवीघनमात्रनोक्षयथयो तेनाजोगथ कीकरीनेध्यानरुपीयापर्वतउपर सुखे सुखे चडतां जोगि श्वरनेकोइरीतनुभ्रष्टपणुनथाय अनेकेवलीपरमात्मानेतो जोगनोरोधकरवो तेजध्यानकह्युंछे जिनमतनुंतोएजप्र माणछे अने अनदर्शनवालाता जेनेजेनीनजरमांआवे तेमसमाधानकरेछे तेउपरकांइपरतीतथायनहि एवीरी तेध्यांननुस्वरुपजाणीनेओलखे तेध्यानकरवायोग्यहोय तेधर्मध्यानना॥४॥ चारपायाछे आज्ञावीचय॥१॥अपाय वीचय॥२॥वीपाकवीचय॥३॥संस्थानवीचय ॥४॥ तेमध्ये प्रथमआज्ञावीचयकहिएछीए जे वितरागदेवनी आज्ञा तेहेतकरिमाने सद्दहे एटलेभगवंते खटद्रव्यनु स्वरु पदेखाड्युं तेसातेनयेकरीचारप्रमाणेकरीचारनीक्षेपेकरी इत्यादीकजेन्नाख्युछे तेमध्येपांचद्रव्यअजिवजाणीनेतज वाकह्याछे एकआत्मद्रव्य शुद्धआदरवाजोगछे तेआत्म स्वरुपनेओलखाणनेवास्ते स्यादवादस्वरुप नित्यानित्य पक्ष नीश्चय व्यवहार प्रमुखेकरितेनुस्वरुपविचारे वि चारीने निसंदेह पोतानास्वरुपनु ध्यानकरे एपरमा त्मानीआज्ञा प्रमाणे जथार्थ उपयोग भासनथएथके तेहनेहरखउपजे ते उपयोगमध्येनिरधार भासनथयुंते नुरमणकरवु तेअनुभवीने एकतन्मयथायते आज्ञावि

चयधर्मध्यानकहिए ॥१॥ हवेबिजोपायो अपायवीचयक
हिएछीए॥ अनेकसंसारीजिवकर्मनेवशपड्या संसारमा
हेदूखीथायछे शाथकिके अज्ञांन राग द्वेश कखाय आ
श्रव तेनेवशपड्यातेदुखीयाछे पणहेचेतनतुंतोहवे जांण
पुरुपथयो एवस्तुतेंपरजांणी माटेएवस्तुताहारीनहि तुं
तोचेतनछे नेएजडछे हवेताहरुंशुंछे नेतुंकेवोछे तेकहिए
छिए अनंतुज्ञान अनंतुंदर्शन अनंतुचारीत्र अनंतवीर्य
मयतुंछे वलितुशुद्धछे बुद्धछे अविनाशीछेअजछे अनादि
छे अनंतछे अक्षयछे अक्षरछे अनक्षरछे अचलछे अक
लछे अमरछे अगम्यछे अनामीछे अकर्मीछे अवंधकछे
अनुदयछे अनुदिरकछे अजोगीछे अभोगीछे अरोगिछे
अभेदीछे अवेदीछे अछेदीछे अखेदीछे अकखाइछे अस
खाइछे अलेशि अशरीरी अनाहारिछे अव्याबाधछे अ
नअवगाहिछे अगुरु लघुछे परिणामिछे अतेद्रिछे अप्रां
णिछे अयोनीछे असंसारीछे अमलछे अपरंपरछे अ
व्यापीछे अनाश्रितछे अकंपछे अवीरुधछे अनाश्रवछे
अलखछे अशोकिछे असंगीछे अनाकारछे अमुर्तिछे लो
कालोकज्ञायकछे एवोसुद्धचिदानंदमाहारोआत्माछे अ
वुजेअेकाग्रतारुप तन्मयपणेरमण तेनेध्यानकहिअे अे
अपायवीचयधर्मध्यांननोबीजोपायोजाणवो॥२॥

हवेवीपाकविचय त्रिजोपायोकहियेछीये हेवोआपणो

आत्मावितरागपरमात्मासरीखो सिद्धनोसाधर्मिछे ने
आसंसारमांकेमखुत्योछे तेस्वरुपविचारतां एमभासनथयु
जेपरायोसंगाकिधो तेमांराचीमाचीरह्यो तेथिकर्मनेवशप
डयोदूखीथाउछुतेकर्मनोविचारकरेजेकारणज्ञानगुणतेज्ञा
नावरणीकर्मेदाब्योछेजावतविर्यगुणअंतरायकर्मेदाब्योछे
एमआठकर्मथीजीवनाआठगुणदवाणाछेतेथीआसंसारने
विषे जीवनेजन्म मरणअनंताकरवांपडेछे नेसुखदूख पो
तेपोतानाकिधेलाकर्मनांछेतेसुखउपरराचवुनाहि एशुभक
र्मनाउदयथकीछे दूखउपन्येशोचकरवोनाहि एअशुभकर्म
नाउदयथीछेएवंनेपुद्गलीकभावछे हेमांआत्मीकभावछेन
हि वलीएकर्मनुस्वरुपविचारवु तेकाहियेछिये प्रक्रतीबंध
१ थितिबंध २ रसबंध ३ प्रदेशबंध ४ एच्यारबंधना
थानकविचारवां तथाउदय उदीरणा सत्तातेनास्वरुपनुचिंत
वनकरवुं तेएकाग्रतापरणामेवरते तेविपाकविचयधर्मध्या
ननोत्रिजोपायोजाणवो ३ हवेसंस्थानविचय चोथोपायो
कहियेछिये त्यांउत्पात वय ध्रु काल भावादीविचारे पर
जायलक्षणेकरी जुदाजुदाभेदे नामथापना द्रव्यभाव
भेदेकरीने चउदराजलोककेवोछे उंचपणे चउदराजछे
तेमध्येसातराजनीचोछे तेनेअधोलोककहिये अनेविचा
ले अढारसेंजोजन मनुष्यलोकछे तेनेतरीछोलोककहिये
तेउपरे कइंकउणोसातराज उर्धलोकछे तेमध्येदेवता

विमानिक तेउपर सिद्धशल्या सिद्धक्षेत्र सिद्धजिववर्तेछे
एमलोकनुमानछे एलोकसंस्थाननुचिंतन विशेषेछे शा
माटेके अनंताकालमांआपणेजिवे संसारमांभमतां सर्व
लोकमां जन्मरणकरी फरशोछे हेवोजेलोकस्वरुप तथा
लोकनेविशे पंचास्तीकायनुअवस्थान तथा प्रणमन द्र
व्यगुणपरजायनुअवस्थान त्यांपोतानाकर्मनो कर्त्ताभो
क्ता आत्माछे पणतेआत्माकेवोछे अरुपि अविनासी उ
पयोगलक्षणेकरीयुक्त एवोमारोआत्माछेएवीरीते एका
ग्रतापणे विचारवुं तन्मयपणे प्रणमवु तेध्यानते संस्था
नविचय धर्मध्याननो चोथोपायोजाणवो॥४॥ हवेसंक्षेपथ
की धर्मध्याननुलक्षणकहियेछिये हवेकर्मजनितसमुद्रव
खाणीएछिये एटलेकर्मेकरी प्राप्तथयोएवोजेसमुद्रजन्म
जरामरण रुपजलेकरीसंपुर्णभरेलोछे नेमोहरुप मोटा
भमरापडीरह्याछे नेकांमरुपवडवानलनामाअग्नी रही
छेअनेकखायरुपीयाचारपतालकलसाछे तेमधे आशारु
पीयो मोटोवायुतेणेकरीनेभरेलोछे माठावीकल्परुपीआ
जेकल्लोल मोटाउछलीरह्याछे अेवोमाहामोहरुपअधतन्न
वसमुद्रकह्योछे हवेमनमाहे वीश्रांतकेहेतां हरखशोकनुथा
वुंतेरुपणीवेलतेमांहेपड्यो तेनेनिकलवुघणुकठणजाणवू
वलीत्यां जाचनारुपशेवालनोसमुहघणोछे अनेदुखेकरी
नेपुर्णथायअेवोजेविषयसुखतेसमुद्रनोमध्यभागछे अज्ञां

नरुपीवादलांनोअंधकारघणोव्यापिरह्योछे आपदारुप
णी वीजलीपडवानोभयघणोछे कदाग्रहरुप पवनअद्भुत
वाइरह्योछे वलीत्यां विवीधजातीनारोग तेनोजेसंबंधते
रुपीया मच्छ कच्छादीक जलजीवघणाउच्छलीरह्याछे
वलीत्यांजेसमुद्रमांहे पर्वतछेतेकहीअेछीअे चंचलतारुप
सुनपणारुप गर्वपणारुप जेजेदोषतेतेपर्वतमोटा जीहां
अेवोभवसमुद्रतेनेविचारवुं हवेतेवोजेभवसमुद्रतेनेतरीने
पारपामवानोउपायकहिअेछीअे ज्यांसमकीतरुप दढबं
धनबांधेलु अढारहजार शिलंग तेरुपीयांपाटीआं ज्यां
जडेलांछे त्यांज्ञानरुपीया नीर्यामक अेज्ञाज्ञनाचला
वनाराछे संवररुपीकीचकेहेतां तेणेकरीनेपाटीयांना आ
श्रवरुपछीद्रनेपूर्याछे जेहेनोमनोगुप्तीरूप गुप्तसुकान
तेणेसमुचाले आचाररुपमंडपेकरीदीपतुं नेउत्सर्गने अ
पवाद अेवे मार्गछे जेहेने हेवुंजेवाहाण तेनेवीशे सुभटनूं
सेन्य चडयुंतेकोण जेशुद्ध अधवीसाय रुपीया घणा
बलवंत हेवा शुभटछे वली तेवाहाणनो कुवो भलाजो
ग रुप थंभछे तेथंभउपर थापेलो एवो जे शड वहा
णनेचलावेएवो वेगेभवसमुद्रने पारपमाडेएवोउजलनी
मेल अध्यात्मरुपीयोशड ज्यांचडावेलोछे हवेएशडरुप
अध्यात्मथकीप्रगटथयोजे तपरुपीयोजेपवन अनुकुलवा
तोथको चालवानेवेगेकरीने संवेगरुप तेणेकरीनेचालतु

थकुवहाण वेरागमारगमांहे हवुजेचारीत्ररुपीउझाहाज महावेगेकरीनेचाल्युजायछे तेनीमांहेलीकोरे महामुनी राजबेठाछे महारीधीनाधणीछे तेमनीअनित्यादीकजे भ लीभावनाओ तेरुपणीपेटीपोतानी तेमध्येज्ञानरुपीयां र त्नभरेलांछे तेपोतानीपासेराखेलीछे हवीरीतेजेमुनीश्वर प्रवरतेछे तेधणी निर्विघ्नपणे मुक्तिरुपीया नगरनुराज सुखेसुखेपामे हवेहेवीरीते मोक्षरुपनगरे जातांथकां एक संसारनीमाहेलीकोरे मोटोएकपल्लीपतीछे तेनुनाम मोह राजाकेहेवायछे तेसर्वक्रोधादीकभील तेनोएराजाछेते माहाजोरावरछे ईंद्र चंद्रनागेंद्र तेपणएनेजीतवासमर थनथी एवोजोरावर तेनेखबरपडी जेआचारित्ररुपीया झाहाजमां ज्ञानरुपियाध्यानथीभरेला मुनीमाहेबेठेला तेमोक्षनगरेजायछे तेवीखबरसांभलीघणोक उदाशथ यो विचारवालाग्योके आपणासंसाररुपीयानाटकनोउ छेदथायछे अनेआपणीरिद्धिनोनाशथायछे एमघणोक शोकातुरथइनेबेठो चितारुपीयाकोठारमांपेठो त्याएवो विचारउत्पन्नथयोजे कंगालथइनेबेशीरहेतोकइंकामवन शेनही माटेउद्यमकरु अनेजइनेयुद्धकरीने एरिद्धिछेतेब धीएलेइआवुं अनेएजीवने लेइआवीनेपाछोसंसारमांक बजकरुं एमविचारी पोतानोदुरध्यानानामाझाहाझनोजे टंढेल तेनेतेडावीनेकह्युंकेआपणु दुरबुद्धीनामावाहाण

संग्रामनेविशेबेशीनेलेइजवानूछे तेतईयारकरोवीजांदुष्टा
चारप्रमुख झाहाजछेतेसर्वेतइयारकरो त्यारपछी पोता
नाजेयोद्धा राग द्वेश प्रमुखनेकह्युंके आपआपणीसेना
लेइने तइयारथाओ त्यारेतेसर्वेपोतपोतानाशुभ्नट सेना
ओसजकरी वाहाणमांबेठा भवसमुद्रमांतेवाहाणचलवी
ने लडाइउपरपोहोच्या तेवासमानेविशे धर्मराजानासु
भ्नटो चारित्ररुपीआझाहाजनेवीशेथीरता रुपीआमंडप
नेविशेबेठाहता तेणेमोहराजानुसैन्यआवतुंदीठुं देखीनेतु
रतउठीसजथइने रणमंडपनुमीएआवताहूवा तत्वाचिं
ताप्रमुखजेवाहाण तेलेइनेसर्वेसजथया पछीमोहराजा
साथे मांहोमांहे युद्धकरवालाग्या त्यारेसम्यक्दर्शनप्र
धाने मिथ्यात्वप्रधानने अंतदशाएपोहोचाड्यो केवोमा
हाजोरावरहतो मोहराजानोमोटोशुभट माहावीरखमका
मनोकरनारो तेवाप्रधानने शेजमांएकलीलाएकरीनेह
ण्यो हवेजेमोहराजानोजेरणस्थंभतेनेजइनेरोकीलीधो हे
वोजेउपसमनामाशुभ्नट तेणेकषायादिकचोरटाओसर्वनेव
श्यकर्या नेशीयलसुभटे कंद्रपचोरनेजीत्यो अनेवैरागसु
भ्नटे हास्यादिकखटनेजीत्या हवेश्रुतज्ञानजोगादिक सुभ
टतेणे निंद्रादिकसुभटोने हण्या धर्मध्यान शुक्लध्यान बे
सुभ्नटे आर्त्त रुद्र एबेसुभटोनेहण्या इंद्रीनीग्रहसुभ्नटे अ
संजमचोरनेहण्यो क्षयउपसमयोद्धे दर्शनावरणीचोरोने

हण्या वलीअशातारुपसैन्य मोहराजानुं घणुहतु तेसर्वे पुन्यउदययोद्धाना प्राक्रमथकीनाठूं हवेजेद्रव्यस्वरुपहाथीउपरवेठो रागरुप सिंहेकरीनेसहित हेवोजेमोहराजा पोतानारागकेसरी पुत्रनेलइने लडाइउपरपडे आव्यो त्यारे धर्मराजा श्रद्धारुप अष्टापद वाहन उपर वेशीने साथेज्ञानरुपपुत्र भारंडपक्षीरुपलइने पोतेचडचोत्यांमोहराजानेहण्यो त्यांसर्वमोहराजाना सैन्यनोक्षयकरी नीकदनकरयुं तेवारेतेमुनीराजमाहाआणंदने प्राप्तथया धर्मराजानापसायथकी पोतानुइछीतकाजथयुं तेवारेतेसाधुमाहा व्यवहारीयाथया चारेदेशनो वेपारकरवालाग्या तेमनेकोइरीतनो हवेभयरह्योनहि एवीरीतेपोतानामननीमाहेलीकोरेवंनेसैन्यनुंस्वरुपविचारवुं इहांवाहारनोकोइचोरनथी तेमराजाएकोइनथी पोतानास्वरुपनीमांहेलिकोरेविचारीनेजुवेतोभासनथाय केमकेस्वरुपानुजायीपणे प्रवर्तेतो धर्मराजानापक्षनीझीतसमजवी नेपरानुजायीपणेप्रवर्तेतो मोहराजानापक्षनीझीतजाणवी एमपोतानेअंतरमांवंन्नेस्वरुपविचारवानांछे परअनुजायीए प्रवर्तवुतेबंधछे स्वअनुजायीएप्रवर्तवुतेथि मुक्तिछे माटेमुक्तिनेवंध सर्वेपोतानाअतरमांहेछे एवीरितेधर्मध्यांनमांपेसवानुएलक्षणथकीपामे एवाविजाएपण आगमनेविशे पदार्थनासमुहकहेलाछे तेपोतानेविचारीलेवा जेमुनीइंद्रीयो

ने तथामननेझीातिनेनिर्विकारबुद्धिवालोथाय तेधर्मध्यां
नध्यावावालोछे अनेतेहनेजधर्मध्यानध्याताकहिए वलि
संतदंतपणतेनेजकहिए ज्ञाननुलक्षणएमजछे थिरभावे
रहेतेनेसर्वघटे संतोषीथइनेआत्मामांथीरभावग्रहे तेनेप
रिज्ञावंतकहिए तेनेजध्यांनीकहिए एधर्मध्याननुलक्षण
कह्यु एधर्मध्यांनछठागुणठाणाथी तेआटमागुणठाणासु
धीहोय वलिकेटलाकआचारजकेहेछेकेचोथागुणठाणा
थितेआठमागुणठाणासुधीहोय केटलाकआचारजकेहे
छेकेचोथागुणठाणाथीते सातमागुणठाणासुधीहोय पछी
तत्वतोकेवलीगम्यछे पणचोथेगुणठाणेजोधर्मध्यान न
होयतोसमकीतरहेनहि माटेएमसमज्यामांआवेछेकेचोथे
गुणठाणेथीजधर्मध्यानछे तेसातमागुणठाणासूधीछे ने
आठमे गुणठाणेतो शुक्लध्यानआवे एवुभासनमांआवे
छे पछीतोकेवलीजाणेतेखरुंछे एटलेएधर्मध्यानकह्यु हवे
एठेकाणेबीजापण चारध्यानकहेलाछे तेकहिएछिये पद
स्थ॥१॥पिंडस्थ॥२॥रुपस्थ॥३॥रुपातीत॥४॥ हवेएपद
स्थध्यानकेहेतांजे अरिहंतादीक पांचपदतेनाजेगुणतेवि
चारी पोतानाआत्मसरुपमांमेलवीलेवा तेगुणसर्वपोता
नाआत्मामांलाधे तेगुणनुध्यांनकरवुं शामाटेके अरि
हंतादिक पदमां नेमाराआत्मामां कइयोभेदछेनहिमाटे
तेनुध्यानकेहवु तेनेपदस्थध्यानकहिए हवेबीजुपिंडस्थ

ध्यानकहिएछीए पिंडकेहेतांजे शरीरनी मांहलीकोरे असंख्यातपरदेशे नीर्मळआपणो आत्मा अनंतगुणे करी व्यापेलोएवोमाहेरह्योछे तेसिद्धपरमात्मा सरखो जछे इत्यादिकविचारवुं अथवासिद्धनीवरोवर गुणने मेलववा एपिंडस्थध्यानकहिए हवेरुपस्थध्यानकहिएछिए रुपकेहेतांजे आशरिरादिकमाहेरह्योछे एवोमाहारोचेतनपण पोतेतोस्वभावेअरुपीछे अनंतगुणीछे वळीरुप शब्दएवोजेकेहेता वस्तुनुजेमुळस्वरुप सत्ताएछेएवुं तेने पणरुपीकहिए हवेएवोआत्मस्वरुपतेने अवलंबीनेध्यानकरवुं एटलेआत्मानुंरुप एकत्वतापणे एवुजेध्यानकरवुं एटलेमुळस्वरुपमांजरमणतारहे एटलेपरभावनुत्यागीपणुं स्वभावनुंभोगीपणुं एवीरीते एकत्वतापणे तन्मयपणे जेरमवुतेत्रणेध्यानधर्मध्यानमांगवेस्यांछे एमुक्तिदातारनथी मुक्तिनाकारणीकएछेएधर्मध्यानपराएदेवलोकनीगती आपे हवेजेचोथुध्यान रुपातीतनामेछे तेशुकलध्याननाघरनुंछे पणइहांसमुदाएभेगुआव्युंछे तेथीधर्मध्यानमळतुं कहियेछिये पणएध्याननेशुकलध्यानभेगुंसमजवुं हवेते रुपातितध्यानकहियेछिये रुपातितकहेत्तांजे रुपथकि अतित एटलेपुद्गलादिकरुपथकिरहितपणुं स्वस्वभावीक आत्मा कर्मरुपरजकरीनेरहित निर्मळसंकल्प विकल्परहितअभेद एकशुद्धसत्तारुप निर्मळचिदानंद त

त्वामृत असंग अखंड अनंतगुण परजायरुप आत्म स्वरुपनुंध्यान तेरुपातितध्यानजाणवुं इहांमार्गणा गुणठाणां नयप्रमाणपक्ष मतीआदिकज्ञान क्षयउपसमभाव एसर्वेछांडवाजोगथया तेएठकाणे खपमांआवेनहि ईहांतोगुणनुंकर्त्ताजेध्यानते लेवाजोग सिद्धपरमात्माना मुलगुण तेरुपआत्मस्वरुपनेंध्यावे ईहांपरपक्षकशोयन लाधे मुक्तिपामवानुंकारण एजध्यानछे माटेजेवुंमुक्तिमां स्वरुपछे तेवुंजआत्मानुस्वरुपध्याववुं एटलेएरुपातीत ध्यानजाणवु हवे एधर्म ध्याननी भावनाओ च्यारछे तेकहिएछिए मैत्रिभावना १ प्रमोद भावना २ मध्यस्थभावना ३ करुणाभावना ४ हवेतेमध्येप्रथममैत्रि भावनाकहिएछिए मैत्रिकेहेतांसर्वेजीवसाथेमित्राइपणा नाभावनी चिंतवणाकरवी जेमपोतानामित्रनुभलुचाहेछे अनेतेनेरुडुकरवानेतेनेखुशबस्तीघणीरेहेछे तेमसर्वेजीवनुकल्याणथवानीचाहनाकरवी कोइजीवनुभुंडुचिंतववु नहि एसर्वजीवनुहितथायहेवीचिंतवनाकरवि एटलेसर्वे जीवउपरहेतबुद्धि जेसर्वेजीवसुखीथाय सर्वेजीवनुकल्याणथाय नेमुक्तेजाय अथवासर्वेजीवधर्मपांमेतोसारुं एम सर्वेजीवनामित्रभावेकरीने कल्याणनुचिंतववु पणकोइनु अकल्याण चिंतववुनहि एवि रितनीचिंतवणाहोयतेवारे मैत्रिभावनाजाणवी १ हवेबिजीप्रमोदभावनाकहियेछि

ये प्रमोदकेहेतां महाहरखनुथानकपांमवुतेशाथकीजे गु
णवंतनेदेखीनेअथवाज्ञानादीकगुणउपरघणोरागरेहे हवे
जेगुणवंतकेहेतां जेपोतानाधर्माचार्य अथवाबीजापणज्ञा
नजोगीश्वर महामुनितेवानामेलापथीमहाआणंदप्रगटे
अहोमहारांधनभाएगजे आजमूनेमहाराधर्माचार्य अथ
वाज्ञानीपुरुषोनोसमागमथयो आजमनेतेमनादर्शनथयां
अहोहुतेमनीशेवाभक्तिकरीश महारांसर्वपापगयां आज
महारे मोटोपुन्यनोउदयथयोवलीतेगुरुकेवाछे केअनंतगु
णनाधणिछे मोक्षनासुखनादातारछे मोक्षमारगनुकारण
एजछे वलीतेगुरुकेवाछे तत्वभोगीछे तत्वविलासीछेतत्वा
श्रीयछेस्वपरनाजाणछे परभावत्यागीछे हेवाजेकोइमहा
राजे धर्माचार्य साक्षातआकाले परमात्मारुप अहोएम
नुंउपगारतापणु जे अज्ञानजीव अजाणतेवाने बहू
रीतथी उपदेशकरीनेधर्मपमाडे मार्गमांलावीमोक्षपोंचा
डे दूरगतथीपडतावारे एवाजेगुरुजीनो माहामोटोउप
गार एउपगार बिजाथकिंनिपजेनहि हेवाउपगारीना गु
णओशींगणथवानु कोइरितथीदिसतुनथि कोटानकोटि
भवसुधि सर्वरितेकरिने शेवाभक्ति आदेदेइनेकरे तोपण
गुणओशींगणनथायमाटे हेवागुरुनोमनेसमागममल्यो
छे धन्यछेमहारांभाएग धन्यआजनोदहाडो धन्यघडीध
न्यवेळा अथवास्यादवादधर्मनोजोगमल्यो ज्यांआत्मस्व

रुपनीचरचा वारताथइरहिछे हेवोसमागमज्यांमले त्यां
पणघणो आणंदमाने, एमगुरुवादीकनामलवाथकी एवु
मनमांविचारेजे आजमनेचिंतामणीरत्नकोटाकोटिमल्यां
आजमहाराममनना मनोरथसर्वेफल्या एवो घणो आणं
द पांमतो वलीमनमां एवुविचारेजे आवांकारणमुज
ने मलेलांछे तेनोविरहेपडेनहि मारेअहोनिश एवाकार
णनोसमागमरहेतोघणुसारु एमआनंदमय चिंतवतोवर्ते
तेनेप्रमोदभावनाकहिये २ हवेत्रिजीमध्यस्थभावनाकहि
येछियेएटलेमध्यस्थकेहतांसमपरीणाम एटलेधर्मवंतपुरु
ष अथवाज्ञानिपुरुषअथवासरखीसरधावालाएवाजीवोने
देखीनेतेउपररागउपजेतथामिथ्यादृष्टी कुमार्गीहिंसकपु
रुषो तेउपरपण तेवाओतेमनाधणीने तेवादेखीने दयाउप
जे पणतेनाउपर द्वेशनउपजे हेवोमननीमांहेलीकोरेवि
चारथायजेएविचाराअज्ञानछे तोहूएनेउपदेशदेइने हेतु
युक्तियेकरीने एनेहूमार्गमांलावुं एधर्मपांमेतो घणुसा
रु हूतेनेमार्गमांलावीशकुतो बहूजसारुथाय नहितोएव
चारा अनाथजिव नर्कादिकचारगतिमांरखडशे एवीरी
तेविचारी तेनेउपदेशप्रमुखदेवो एमउपदेशदेतां कदा
पिमार्गमां नआवेतो पण एजीवउपर द्वेशकरवोनहि
एमचींतववुं के एवचाराअजाणछे नेसंसारबोहोलोबा
कीजणायछे माठाकर्मनाउदये करीने धर्मपामीसकतान

थी एमसमपरिणामराखवा एवीरीतनीचीतवणा तेनेम ध्यस्थभावनाकहिये ॥३॥ हवेचोथीकरुणा भावनाकहिये छिये करुणाकहेतां दया सर्वजीवउपरराखवी सर्वजीवआ पणा सरखाजाणवा पणकोइजीवनेहणवानहि तथाकोइ जीवदुखीहोयतो तेनाउपरपणकरुणाकरवी तेजीवनुदुख टालवानीजोपोतामांसामरथीहोयतोतेनुदुखटालवु पण बीजाजिवनेबाधापीडानथायतो तथाधर्महीणहोयतोतेनी पणकरुणाकरवी जेअहोआवचाराधर्म पाम्यानहि एसं सारमांरखडशे नेमहादुखीथशे इत्यादिकचींतवना तेने करुणाभावनाकहिये एटलेएचारेभावना धर्मध्याननाघ रनीकहितेजाणवी.

हवेशुक्लध्यांनकहियेछैये शुक्लकेहेतां निर्मलशुद्धपर आलवंन विनाआत्मस्वरुपने ओलखीने तन्मयपणे ध्यावे एवुंध्यान तेशुक्लध्यानकहिये शामाटेजे स्यांतद्यां तहोय पोतानाआत्मस्वरुपने वीशेरमे तेजशुक्लध्यांनजो गछे केमकेसिद्धनोपणएजस्वभावछे तोसाधकनोपणस्व भावएजजोइये बिजेस्वभावेएवस्तूमलेनहि हवेतेशुक्ल ध्याननाचारपायाछे तेकहियेछइये प्रथक्त्ववित्तर्कसप्र विचार॥१॥ एकत्ववित्तर्कअप्रविचार॥२॥ सुक्ष्मक्रीयाअ प्रतिपाति ॥३॥ उछिन्नक्रियानीवृत्ति ॥४ ॥ एचारभेदमां हे प्रथमप्रथक्त्ववित्तर्कसप्रविचारकहियेछइये पणत्यां

प्रथमनाजे बेपायाछे तेअप्रमतभावे ध्यानथाय अनेपा
छलनाबेपाया केवलिनेध्यावानाछे अनेएध्यांननाविश्रा
मनेविशे अनित्यादिभावनानोत्यागनथाय भ्रमणारहित
पणेतेभावनाछे तेध्याननाप्राणजाणवा हवेएध्याननेवि
शेलेस्यात्रणहोय प्रथमतेजु बिजिपद्म त्रिजिशुक्कलेस्या
एध्यांननेविशेवर्त्ततोजिव भेदनोभजनारथायतेनुचिन्हए
छेजेआगमनीसर्धाकरे एध्यानथकिउतमधर्मप्रगटे एथ
किस्वर्गनासुखनिप्राप्तीथाय मोटुपुन्यानुबंधीपुन्यउपार्जे
पणएथकिमुक्तिनथाय हवेमुक्तिथवारुपशुक्कध्यान तेक
हियेछइये त्यांप्रथमसमपरिणामथायेकपटरहितपणे जि
वनेमुक्तपणुधारणकर्तो शुक्कध्याननेध्यावे छदमस्थपणे
आत्मामांमनधरिनेरहे त्यारेरागद्वेशनेजिते तेधणीनिमु
क्तिथाय हवेतेपायानोविचारकाहियेछइये हवेप्रथक्त्ववित्त
र्केसप्रविचारनामि पेहेलोपायोकहियेछइये एटलेजिवथी
अजिवजुदोकरवास्वभावथीविभावजुदोकरवोप्रथक्तकेहे
तांभिन्नभिन्नजुदावेंहेचीनाखवा स्वरुपनेविशेतथाद्रव्यत
थापर्जायनेविशेप्रथक्तप्रथक्तपणेध्यानकरवुपर्जायतेगुणने
विशेसंक्रमणाकरवागुणनेपर्जायनेविशेसंक्रमणाकरवाएवि
रितेस्वधर्मनेविशे धर्मांतरभेदतेप्रथक्त्वकहिये तेहनोजे
वित्तर्ककेहेतां श्रुतज्ञानादिकउपयोग एटलेत्यांनानाप्र
कारनानयानिखेपाप्रमुखभागेकारिविचारवुएटलेएविचार

रुपश्रुतज्ञानध्यावथयु त्यांअर्थअक्षरजोगइत्यादिकनोजे विचारतेनुमांहोमांहिसंक्रमणकरवु अथवाभिन्नजुदूकरवु अथवाछद्रव्यविनागुणपर्याय तेमांजेनिगतिकेहेतांरमण तथइछे एविरितेप्रथक्तप्रथक्तनोखोनोखो सप्रविचार केहेतांआत्मद्रव्य भिन्नकाहाडि परद्रव्यपांचअप्रविचा रजाणिदूरकरे तेसविकल्पएटलेपोतानोउपीयोग एटले एकविचारथ्यापछिविजोविचारथायेएविरितेप्रथक्तकेहेतांजे निर्मल नेवित्तर्ककेहेतांजेविचार स्वपरनोजेकरवो एविरि तेएकाग्रतापणे जेध्यान तेप्रथक्त्ववित्तर्कसप्रविचारनामे शुक्लध्याननोपेहेलोपायोजाणवो हेविरीतेपोतानासत्तास्व रुपमांध्यावेप्रभावनोत्यागकरेएपक्षसर्वेशुद्धवेहेवारनयनो छे ज्ञानथाकिभेदज्ञानकहिये ध्यानथाकिशूक्लध्याननोपेहेलो पायोकहिये एपायावालोस्वर्गगतिपामे एपायोआठमाथी तेअगिआरमागुणठाणासुधिहोय एपायावालानेत्रणेजोग उतकृष्टानुसाधनथाय एप्रथमपायोजाणवो हवेविजोपायो एकलवित्तर्कअप्रविचारकेहेतां ते ठेकाणेपोहोच्योथको जिवजेवरजे पांचेद्रव्यधर्मास्तिकायादिक तेनागुणपर्या यतेकांइइहांध्यानमांआवेनहि तथाअनंताजिवरह्या तेनो पणविचारलावेनहि त्यांएकपोताना आत्मानागुणपर्या यसाहित एकलपणेध्यावे एटलेआत्मद्रव्यज्ञानादिकगुण पर्याय, एसर्वेमलिने एकआत्माथायछे माटेमाहारोआ

त्मागुणपर्यायेकरिने एकरुपछे जेमसिद्धपरमात्मानुरुप छे तदवत्माहारुस्वरुपछे हेवुध्यानतेएकत्वपणेस्वरुप त न्मयपणेआत्मधर्मअनंतानोएकत्वपणेध्यानछेपणइहांवित र्ककेहेतांश्रुतज्ञानावलंबिपणेअनेअविचारकेहेतांविकल्प रहितदर्शनज्ञाननोसमयांतरेकारणताविनारत्नत्रयीनुएक समयीकारणकार्यता पणेजेध्याननेविजेउपयोगनिशक्तिछे तेथीएकाग्रतापणे शामाटेजेएस्थानकनेविशे त्रणेजोगशु द्धहोय अनेवित्तर्ककेहेतां विचारतेपणथोडोहोय एटलेम ननुचंचलपणूथोडुहोय जेमसमुद्रपवनरहितथीरथाए ते ममनथीरथाय एटलेहियांविचारछे पणसूक्ष्मछे एटलेए ध्यानअवधीज्ञानमनपर्जवज्ञाननोउपयोगदेतां एध्यानव निशकेनहि शामाटेकेअवधिमनपर्जवज्ञानछे तेपरानुजा यीछे हेनोविषयरुपिद्रव्यनेजाणवानोछेअनेआध्यानछेतेस्व अनुजायीछेअनेहेनोविषयअरुपिद्रव्यनेजाणवानोछेमाटे एबेनोउपयोगअन्योअन्यप्रातिपक्षीछे तेमाटेएध्यानतेश्रु तज्ञानवडेजानिपजे एध्यानथकीनिर्मलकेवलज्ञानपामे प णएध्यानथकिमुक्तिकोइपामेनहि शामाटेकेएपणजोगा दिकग्राहिकछे तेकारणमाटेएविरितेएकाग्रहपणे एध्या ननेविषेप्रवर्ते तेनेएकत्ववितर्कअप्रविचार नामेबिजोपा योजाणवोनेथीरपरिणामीएध्यानछे दीपकजेमपवनरहि तथीरशिखारेहेतेमसंकल्पविकल्परहितमनएध्यानमांरेहे

एध्यानपर्यायरुपछे वारमागुणठाणानाअंत्यसुधीएध्यान छे हवेसुक्ष्माक्रियाअप्रतिपाति त्रिजोपायोकहियेछिये एट लेविजापायानाअंतेकेवलज्ञानपामि तेरमागुणठाणामांव र्ते त्यांतोध्यानात्रीकपणुहोय तेवारपाछितेरमानेअंते चउ दमेजतांत्रीजोपायो शुक्लध्याननोआवे एककायजोगवा धरथकिरुंधेलोछे तथामनजोगवचनजोग समस्तरुंधेला छे तथाकेटलाकआचारजकेहेछेके वाधरजरोकेलाछे एवि रीतिवाधरजोगरोकिने तथावचनकायानासुक्ष्मजोगपण रोकीने अजोगीथयो त्याअप्रतिपातिनिर्मलविरज अच लतारुपपरीणाम तेसुक्ष्मक्रियाअप्रतिपातिध्यानजाणवुं इहांसत्तायेपंच्यासिप्रकृतिहती तेमध्येबोतेरप्रकृतिखपा वानी नेवाकिनीतेररहिएतिजोपायोजाणवो हवेचोथोउ छिन्नक्रियानिवृत्ति नामिकहियेछिये जेजोगकायानोसुक्ष्म रह्योहतोतेपणरोक्योएटलेसर्वेजोगरुंध्यानेसर्वेक्रियानोइ हांउछेदथइगयो अनेइहांशैलेशिकर्णकरे एटलेशैलकेहे तांजेवोपर्वत जेमकोइपवनथकीकंपेनहि तेमअजोगीमु नीश्वर शैलेशिकर्णेपोचाथका निश्कंपपणेरहे तेरप्रकृति जे राहिहूती तेनोपणत्यांक्षयकरीने अकर्माथाय सर्वक्रि यारहितथइने स्वस्वरुपप्रगटकरे एध्याननुनामसमुछिन्न क्रिया शुक्लध्यानविजुपणनामछे हवेएध्याननोचोथोपायो ध्यातांथकां शरीरअवगाहनाआवखुसर्वथकी अलगोथइ

पणध्यानवंत चेतननेकर्मबंधायनहि वलिश्रतिशेश्रनिष्ट
विषयपणूहोय नेघणेप्रकारेतेउदयनाकष्टमांपड्योथकोपण
निश्चलपणुनछंडे तेश्रात्मानेविशेलीनकहिये हवेप्रगटदी
ठुं मोक्षसुखरुपजेसूरज एवुएध्यानएटले मोक्षसुखथकिप
णध्यानमोटुंछे वलिजेशास्त्रनाविचारथकिजे नास्तिकभा
वश्रतिशेहण्योनथि एटलेनास्तिकभावरहितज्ञानमोटुंछे
ज्यांस्वर्गनुतेजचंद्रमाग्रहनक्षत्र तारातेमनातेजनेविशेदिप
कनुतेजश्रल्पछे तेमध्यानेकरिनेभेदाणोछे जेनोश्रज्ञानरुपि
योश्रंधकार तेप्राणिनेमाहाश्रानंदरुप श्रात्मानुतेजतेपण
श्रात्मामांहेशोभीरह्युंछे वलिप्राणिनेघणाकालनो जेसम
तारतीरुपणीस्त्रीसाथे विजोगहतो ते एकक्षणेकमांही
स्त्रीनोविजोगभाग्यो नेसंजोगथयो एवोध्यानरुपियोपर
ममित्र श्रमारेपरमहेतुछे नेश्रमनेपरमवाहालोछे एम
ध्यानिपुरुषकेहेछे श्रनेसंसारमांकृत्रिममीत्रथकिशुथायह
वेध्याननुघरवखाणीयेछैए एटलेध्यानरुपीयुघरकेवुछे के
ज्यांकामरुपियो तापतोछेजनहि नेशीयलरुपशितलसु
गंधेभरेलि एवितोवेठकोछे ज्यांवलिमोटीसमतारुपणि
यो तलाइयोकेहेतांगादीतकिया ज्यांतेवेठोछे एटले
ध्यानमंदीरमां श्रात्माएविरीतेवेठोथको सुखपामेछे वलि
शीयलरुपसिंहासन ज्याइंद्रिदमनरुपजलभरेलांछे स
मतारुपीयापोलीयाखडाछे ध्यानघरमांहेपोतानी स्म

तीनामास्रीयेतेडचोथको आत्मापरुणापेरेपुजातोथको ए
वुध्यानकहिये एटलेआत्मानेविशे अनेपरमात्मानेविशे
जेअतरहतोतेअतरभाग्योअनेएस्थानकनेविशे पंडीतलो
कोनाविवाद झघडाघणाहता तेध्यानरुपियासंधीपाले
सर्वनाविवादझघडातोडीनाखिनेसिघ्रपणे परमात्माने ने
आत्मानेअभेदपणेकरिदिधा हवेअमृतरस देखाडियेछ
इये एटलेअजाणलोकअमृतरस घणेकठेकाणेमानेछे ने
ज्ञानीलोकतोएकध्यांननेविशेजमानेछे तेकहियेछैये

॥उक्तंच श्लोकः॥ क्वामृतंविषभृतेफणिलोके॥क्षयिएय
पिविधौत्रिदिवेवा॥क्वाप्सरोरतीमतांत्रिदशानां॥ध्यानमेवत
दिदंबुधसेव्यं ॥१॥ गौस्तनेपुनसिक्तासुसुधायां॥ नापिना
पिवानिताधरबिंबे॥ तेरसंकंचुकमपिवेत्ति॥मनस्याध्यानसं
नवधतोप्रथनेयः ॥ २ ॥

॥अर्थः॥ हवेजेनागलोकछे त्यांअमृतक्यांथकिहोय ए
तोबचाराविषमांरंगाइगयेलाछे अथवाकोइकहेशेचंद्रमा
मांअमृतछे तोतेपणवातभासनथातिनथी शामाटेकेदिनदि
नप्रतोक्षिणथतोजायछे तोअमृतरसज्यांहोय त्यांक्षिणप
णुकेमलाधे कदापिकोइकेहेशेके देवलोकनेविशेअमृतछे
तेपणकांइसंभवतुनथी शामाटेकेदेवलोकनादेवपण अप
छरायोना रंगमांरंगाएलाछे माटेत्यांपणअमृतरसनथि
माटेएकध्यानमांजअमृतरसछे तेकारणमाटेहेपंडीतो ए

ध्याननुजशेवनकरो एपेहेलाश्लोकनोअर्थ हवेबिजाश्लोक नोअर्थकहियेछइये हवेअहियांकेटलाकाजिव गायनास्त नकेहेतां दुधमांअमृतमानेछे केटलाएकसाकरमांमानेछे तेमांतोरसछेजनहि केटलाकस्त्रीनाअधरनेविशे अमृतर समानेछे पणतेरसतोकोइस्थानकेछेजनहि एअमृतरसछे एतोअपुर्वछे तेकोइपंडीतपुरुषजाणे अनेएरसतोध्यां नथकिजप्रगटथाय एबिजाथकिनहोय एवोजेअमृतर सतेनोस्वाद ध्यानिपुरुषचाखे तेसंतोषनुसुख तेनेजछे एटलेएबिजाश्लोकनोअर्थकह्यो एविरितेजेनुप्रवर्तनहोय अनेजेएशुक्लध्यानध्यावे तेधणीमुक्तिनांसुखपामे एटलेए शुक्लध्यानकह्यु तथाएच्यारध्यानकह्यां एच्यारध्यानमध्ये थी प्रथमजेबेध्यानआर्त्तध्यान तथारुद्रध्यानछे तेअवश्य छांडवाजोगछे अनेधर्मध्यानजेछे तेंआदरवाजोगछे पण एथकी मुक्तिपरावर्तनथी पणस्वर्गनासुखमले अनेशु क्लध्यानछे तेमध्येबेपायाछे तेतोस्वर्गनासुखनादातारछे तेकोइकजिवआश्रीनेछे पणघणाजिवनेतोएमुक्तिनुजका रणछेशामाटेजेपेहेलोपायोआठमाथी तेदसमागुणठाणा सुधीछे एटलेएत्रणगुणठाणानेविशे तोकइंमरणछेनहिं इ हांजेस्वर्गादिकगतिकेहेविते उपरनागुणठाणाने अथवा निचलागुणठाणाने आश्रीनेकेहवानुछे शामाटकेजे मृत्यु पामवुहोयतोपाछापडे नेछठेसातमेआविने मृत्युपामे

अथवाचडेतो अगिआरमेंगुणठाणेजइनेमरे तोसर्वारथसि
द्धेजायअथवाअगिआरमेनजजायनेपाधरोबारमेजायतो
केवलज्ञानउपारजी अंतघडकेवलिथइ चडदमानेअंतेका
लकरिमोक्षेजाय पणशुक्लध्यानतापेहेलापायामांतो कइं
जिवकालधर्मपामेनाहि इहाकोइकेहेशेके जोकालगतिन
थिपामतातो स्वर्गगतिकेहेवानीशीजरुरछे तेनोउत्तरकेए
ध्यानेवर्तेछेजेआत्मा तेनोउपयोगसर्वकर्मनाशकरवाजेवो
नथीएटलेजेटलिएनाउपयोगनिरमणतानोसुमारजोइने
स्वर्गगतिकहियेछिये पणइहांमरणपामेनाहिज हवेविजा
पायानेजेस्वर्गगतिकहि तेनोविचारकहूछु जेएपणकोइ
कजिवआश्रीछे पणकांइसर्वजिवआश्रीनथी शामाटेजेउ
पसमश्रेणीजेजीवआदरेतेजिवअगिआरमेंगुणठाणेआव्यो
थको मर्णपामेतोसर्वारथमिद्धेजाय नेपाछोपढेतोदशमेगु
णठाणेजाय तेनितोकइंगतिकेहेवानिजरुरछेनहिशामाटे
जेएमकरतांफरिथीचडेतोमोक्षपणजाय अथवाछठेसातमे
गुणठाणेजतोरहेतो स्वर्गेपणजाय तेथीपणघणोनिचोउ
तरिजायतो नर्कादीकगतिनेविशेपणजाय माटेपडतानो
तोकइंनियमछेनाहि हवेजेजिवउपसमश्रेणिएनचडेनेक्षपक
श्रेणीएचडे तेजिवदशमागुणठाणानेअते मोहनिकर्मनो
क्षयकरे इहांसुधीपेहेलोपायोजाणवो हवेत्यांथकिदशमा
नोउठयो बारमेगुणठाणेजाय पणतेअगिआरमेसर्वथान

जजाय त्यांतोउपसमश्रेणीवालोहोयतेजजाय हवेजेवा
रमेगुणठाणेगएलोजिव क्षपकश्रेणिवालोत्यांशुक्लध्यान
नो विजोपायोध्याय तेएपायानाध्याननेविशेवर्ततेथके त्र
णकर्मनोनाशकरे ज्ञानावरणी ॥१॥ दर्शनावरणी ॥२॥
अंतराय ॥३॥ अनेएकमोहनिकर्मनोनाशप्रथम दशमेगु
णठाणेकरेलोहतो एटलेएचारेकर्मनोक्षयथयो तेकमनेघा
तीकर्मकहिये एटलेघातीकेहेतां आत्मानागुणनिघातकर
ताछे तेकहियेछिये ज्ञानावरणिकर्मछे तेज्ञानगुणनेहणेछे
दर्शनावरणिकर्मछेते दर्शनगुणनेहणेछे मोहनिकर्मछेते
चारित्रधर्मतथासमकीतधर्म बंन्नेनोनाशकर्त्ताछे तथाविर
जगुणअंतरायकर्मेदाब्योछे एटलेएच्यारेकर्मआत्माना
जेच्यारेगुणमोटाछे तेनेएहणताछे माटेएनेघातिकर्मक
हिये नेवाकीनाजेच्यारकर्मछे तेआत्मानागुणनेहणतान
थी तेतोशुन्नाशुन्नफलनादेखाडनाराछे माटेएवाजेच्यार
घातिकर्म एविजापायानाध्यानथकीहणाय तेधणीकेवल
ज्ञानपांमे पणइहांमुक्तिपांमेनहि शामाटेकेवारमुतेरमुगु
णठाणुपणअमरजछे पणमुक्तिनुकारणताहश्यछे हवेत्रि
जोपायोछेतेपणअजोगीपणानेआपे पणमुक्तिनथायपण
एमुक्तिनुकारणछे पणप्रकृतिवोतेरसत्ताएवाकिछे तेखपा
वे आत्मानेहलकोकरे अनेचोथोपायोध्यातांथकां सर्वक
र्मनोनाशकरे एपायानेअंतेमुक्तिपांमे एटलेएध्यानमोक्ष

नुजकारणछे एजमुक्तिरुपजाणवु मुक्तिरुपियामालिया
उपरजावु तेनेएशुक्लध्यानरुपाणिनिसरणीजोइयें तेशुक्ल
ध्यानरुपणिनिसरणीने,च्यारपगथियांछे तेपगथीयेपग
थीयेचडीने चोथापगथीयानेअंते मुक्तिरुपियामेहेलमांज
वाय इहांकोइएच्यारेपगथियांविना बिजांपगथियांमुक्ति
जवानांकेहेछे अथवापोतेपणचडवाचाहेछे अथवाबिजाने
पणएवांपगथीयांबतावेछे तेसर्वेमिथ्याछे तेमार्गअज्ञानि
नोजाणवो एवचाराउलटासंसारमां च्यारगतिरखडवुव
धारेछे जन्ममरणनाफेरातेनाटलेनहि तेधणीमोक्षकोइ
कालेजायनहि जेदहाडेआशुक्लध्यानरुपणीनिसरणीयेच
डशे तेदहाडेजमुक्तिनिआशाराखवितोइहांकोइकेहेशेके
धर्मध्यानपणविणखपनुथयु तेनोउतरकेधर्मध्यानछे तेशु
क्लध्याननुकारणछे माटेतेअकारणनथायमुक्तितोज्ञानध्या
नवडेजछे माटेज्ञानध्यानविनाअपरजेरह्यु तेअकारणछे ह
वेजेध्यानकह्यातेसर्वेनुसार संक्षेपथीदेखाडुछु परभावनो
त्यागकरवो मननिचलाचलसर्वेटालविअनेस्वभावमाथी
रथइजवु एटलेसर्वेध्यानथइचुक्यां इहांजमुक्तिथइचुकी
तेनेइहांजिवतांपणमुक्तिछे नेमुवापछीपणमोक्षेजाय

॥दूहा॥एहग्रंथपुरणहुवो बहुशास्त्रअनुमान ध्यानभेद
एमभाखिया तेहसुणजोज्ञाना॥१॥ आर्त्तरुद्रध्यानए पाया
आठशुंजोय तजवाभास्याज्ञानिये तेभाख्याएसोय॥२॥

धर्मध्यानच्यारभेदथी भाख्योतासविचार पदस्थपिंडस्थए मजाणिये रुपस्थकह्योनिर्धार॥३॥ भावनाच्यारकहितेह नी भाखीग्रंथमोझार लक्षणादिस्वरुपते ज्ञानिमनसुख सार॥४॥शुक्लध्यानतेमभाखीयु पायाच्यारसमेत तेमरुपा तितभाखियु एमुक्तिनुखेत॥५॥इत्यादिकबहूवारता भा खिग्रंथमोझार वांचीश्राणंदपामशे पंडितजननिरधार ॥६॥ एहग्रंथजणतांथकां टुटेकर्मनीजाल पांमेसुखतेसा स्वतां मुक्तितणांतत्काल ॥७॥ एहग्रंथहृदयेधरि ध्यान करेवलिजेह तेभवअटविनवभमे पांमेशिववधुगेह ॥८॥ ध्रुपेरेअविचलरहो एहग्रंथसुखकार अर्कतेजजेमाविस्तरे तेमाविस्तरोउदार॥९॥पंडीतनेमुखमुखवसे आत्मअर्थितै मजोय एग्रंथसमअवरजो नविदिसेपणकोय॥१०॥ मुक्ति दायकएग्रंथछे एहिजमुक्तिस्वरुप समजेज्ञानीहोयते भाख्युआत्मस्वरुप ॥ ११ ॥ एग्रंथरुपछेव्रक्षजलो पत्रस मतारुप कुशमतेहनांजाणिये नरसरगस्वरुप॥१॥ फलए नुअविचलछे सुखपणअविचलएह थितिपणअविचलभ लि शिववधुनेगेह॥१३॥ जिनवरमुनितणो हूकमजेमाथे चडाय पामेसुखतेसास्वतां वेगेपोचेध्याय॥१४॥ ओगणी सतसंवछरे उपरबाविसजाण वैशाखशुदिपंचमिदिन वा रगुरुप्रमाण ॥१५॥ श्रामोदगामेएरच्यो निजआनंदप्र माण संघतणेआनंदघणो ध्यानरसेगुणखाण॥१६॥ ए

ग्रंथपुरणथयो पुरणआत्मीकसुख मुनिहूकमकहेएहध्याव
शे तेनेनहिभवदुख॥१७॥ भवदुखसेहेजेमटे ध्यानरसेसु
खकार किरियाकष्टनजोइए एफोगटआलपंपाल॥१८॥
खटपटसविदूरेकरो थीरकरोनिजचीत आत्मगुणप्रगट
होशे प्रगटेवोहोलुवित॥१९॥ एग्रथजेवांचेभणे तेथायसं
तरूप रागद्वेपतेहनाटले होयआत्मस्वरुप ॥२०॥ मुनिहू
कमकहेआत्मीक जेहनेप्रगटीचाल शिववहूनांसुखभोग
वे होवेमगलमाल॥२१॥

॥इतिश्रीध्यानविलासग्रंथ॥
॥मुनीश्रीहूकममुनिकृतसमाप्त ॥

श्रीअध्यात्मछनुवि.

श्रीगुरुभ्योनम.

॥दुहा॥ प्रणमिभगवतिभारति जेछेजगतआधार तेह तणिकृपाथकी कहूंआत्मविचार ॥१॥ ज्ञानविनाव्यवहा रजे तेतोबालकचार बालधुलिलिलासमो न्हाख्योएआ चार ॥ २ ॥ अध्यात्मगुणजिहांकने भावचारित्रजाण दर्शनज्ञानपणछेसहि एवुग्रथेविनाण ॥ ३ ॥ मिथ्याद्द ष्टिजीवडा करेंबाह्यव्यवहार अंतरभावन्नेदेनहि केमल हेन्नवपार ॥४॥ जेमभाजनएकवासियुं हिंगलखणकेसंग सुगंधतेग्रहेनहि उलटोग्रहेकुरंग ॥५॥ मिथ्याद्दष्टिटालेन हि करेसमकितकिवात पुर्वदोपटालेनहि केमहोयतेसु जात॥६॥ बाह्यद्रष्टिछंडयाविना अंतरद्रष्टिनहोय परमा त्मपदक्युंमले हृदयविचारिजोय ॥७॥ तेमाटेभविजीवडा छंमोबाहेरद्रष्ट परमात्मगतिचाहिये तोकरोअंतरद्रष्ट॥८॥ अंतरद्रष्टिगुणविना कोईनहोविशुद्ध बाह्यद्रष्टियेखेलता र हे न्नवभ्रमणनिबुद्ध॥९॥बाह्यअन्ननात्यागसें निर्मलहुवो नकोय अन्नविपणतेहिजकरे दिलशुविचारिजोय ॥१०॥ अहिजेमकंचुकतजे पणनिरविषनविथाय तेमज्ञानाविना

जिवडा चारगतिकहेवाय॥११॥ एमसुणिकोइबोलशे ल
हिअध्यात्मलेश कहेआत्मअबंधछे शानेकरोउदेश॥१२॥
एपणभाषाअसत्यछे चालेअज्ञानचाल अबंधकहिअव्रत
मां काढेप्रमादेकाल॥१३॥ अध्यात्मपोकारतां तजेनहिंप
रभाव तेतोबंधमांपडे फेरनहिलवलाव॥१४॥ अथवाआ
त्मआत्मकरे छंडेनअशुद्धआचार कहोनिर्जरातेकेमहोवे
तेतोथिरसंसार॥१५॥ त्रणशुद्धिकाहिशास्त्रमां विषय१आ
त्म २ तत्व ३ दोमेंतोधर्मछेनहि एवुंसमजोसत्व ॥१६॥
तत्वएकशुधिथी पामेपदनिरवाण सद्गुरुसिखतोएमदि
ये समजोचतुरसुजाण ॥१७॥ विषयशुद्धिकरवाथकि
कारजकबहुनाहोय भवभ्रमणएथिवधे वोहोलसंसारिते
जोय॥१८॥मोक्षमार्गजातांथकां आडोहोवेपाहाडखसाव्यो
खसेनहि जेहनोउंडोगाहाड॥१९॥आत्मशुद्धिबिजीकहूं ते
सुणजोअधीकार समजीनेदूरकिजिये ज्ञानिवचनअनुसा
र॥२०॥ आत्मआत्मजेकरे करेनज्ञानविचार संसारमांव
लग्योरहे एमुरखआचार॥२१॥ शत्रुमित्रमनचिंतवे करे
तेहशुविरुध रागद्वेषवलगीरह्यो एमांजेहनिछेमंदबुध॥
२२॥ पुत्रकलत्रप्रेममां लुब्धाणाअहनिश कोइशिखाम
णदेभलि तोकरेखोटीरीस॥२३॥लुब्ध्योपरीग्रहभावमांइ
त्यादिकबहूभेद एहनिसाधकरतोरहे मटयोनमनकोखेद
॥२४॥ साधुभयोतोक्याहूवा आव्योनहिसंभाव समताबि

नासुखनविलहे फोगटकष्टकहाव॥२५॥लोचकरेभोमिसु
वो अन्नाणेपगचाल निस्पृहिपणेचालतो सुजतोआहार
निहाल ॥२६॥ इत्यादिकबहूकष्टकरे जाणेशिध्योकाज
मुरखमनसमजेनहि उलटीखोईलाज ॥२७॥ सदगुरु
शिखसुणेनहि चलवेभाकम्माल किरियाकष्टसेंजगठगे
मानपुजाव्यवहार॥२८॥ व्यवहारकिरीयाजेकहि दोय
गुणस्थानेधार तेतोपरमादभावमा तेप्रथमविचार॥२९॥
अप्रमतभावजीहांकने तेतोज्ञानिकोहोय तेमाटेकारज
सिद्धि आत्मआत्मकरेनाहोय ॥३०॥ बिजीशुद्धिएवेभहि
संसारवधावणहार तेमाटेछंडोएहने ज्ञानिवचनअनुसार
॥३१॥त्रिजिशुद्धिहवेभाखशुं जेछेमुक्तिदातार भावधरीने
सांभले जेथिभवनोपार ॥३२॥ रत्नत्रयीआराधवा करो
सदगुरुशेव तेविनाएनविमले टालिदुरपुर्वटेव ॥३३॥
ज्ञानदर्शनचारित्रते रत्नत्रयीकहेवाय तेसाधनकरवाभ
णि प्रथममनवशथाय॥३४॥मनवशकरथाविना कारजसि
द्धिनाहोय वचनकायजोगते भिन्नपदार्थहोय॥३५॥वचन
जोगमुखथीकहे मनमांओरविचार एतोकपटाईठरी दंभ
प्रकृतिधार॥३६॥दंभसहितजेजेकरे तपजपकीरीआअने
कतेहनेनिष्फलकहि सिद्धांतमांहेटेक॥३७॥कायाथकीक्रीया
करे वंदननमनविवेक तपजपकरेबहूविधथी मनवशनहि
नेक॥३८॥मनवशकरयाविना कर्मनछूटेकोई उलटोकर्मबंध

होय प्रसनचंद्ररखिजोय ॥३९॥ तेकारणमनवशकरी सु
णोज्ञानविचार इंद्रिपणवशतेहनि भाखुंछउंनिरधार॥
४०॥ ज्ञानशुद्धीप्रथमकरो जेहथीदर्शनहोय चरणन्नास्युं
तेहने ज्ञानिवचनतेसोय॥४१॥ ज्ञानकह्युंत्रणन्नेदसें बाल
अनुन्नवजोय मगनन्नावात्रिजुंकह्यु समजीलेजोसोय॥४२।
वालज्ञानमिथ्यामति जेशास्त्रग्रंन्यहोय अथवात्रणअनुजो
गएम संदेहमांकरशोकोय ॥ ४३ ॥ आत्मविनाजेजेकथा
वखाणचरचाविचार तेसविवालज्ञानछे मिथ्यामतिआचा
र ॥४४॥ अनुभवआत्मस्वरुपनो करताविघटेकर्म भवभ्र
मणतेथिमटे टलेअनादिनोन्नर्म॥४५॥स्वस्वन्नावमांतेरमे
तजेअनादिनिचाल पुद्गलन्नावइच्छेनहि जाणिदुरअवा
ल॥४६॥परभावपुद्गललगे वलग्योमिथ्यासंग तेथिआत
मजुजुवो करेज्ञानशुरंग ॥४७॥ पूरवकर्मबंधनो संताधग्र
ह्योहोय छतिप्रजायप्रगटहोय उदेभावकुजोय॥४८॥उदे
कर्मजेआवियां न्नोगवेतेनिशंक नवुंकर्मबांधेनाहि तेमांन
विहोवेरंग॥४९॥ निजस्वन्नावमांसदारहे तजिरागनेद्वेश
पुर्वकर्मनेखेरवे एसिद्धांतनोरेश ॥५०॥ जाणेएपुद्गलदशा
मलेविखरेएह जीवअनंतानिएहछे केमकरीग्राहियेतेह॥५१।
आत्मस्वरुपअगाधछे अलखस्वरुपिकेहेवाय ज्ञानिविण
जाणेनहि एमविचारमनथाय ॥५२॥ भेदज्ञानथिभावियें
जडचेतनदोफार लक्षणगुणथीजाणिये न्निन्नभिन्नविचार

॥५३॥ आत्मभावन्यारोकरि देखोपुद्गलभाव कालअना दिनोलग्यो शत्रुरुपस्वभाव॥५४॥तेहिजपुद्गलजातनि व र्गणादिसेआठ वलगीआत्मस्वरुपने तेथिशक्तिनाठ ॥ ५५ ॥ तेमांहिआठमिजाणिए कार्मणवर्गणाजेह चेत नवशथयोतेहने कर्मकहिजेएह ॥ ५६ ॥ तेमांहिराजा एकछे मोहनिकर्मसरदार मोहरुपएभर्ममां भोल व्योसविससार ॥ ५७ ॥ कइकशुभकइंकअशुभ एम करतांगयोएकाल पणधर्मपाम्योनाहि मिथ्यामोहकि चाल ॥५८॥ शुभाशुभपुद्गलदशा वेदनिकर्मविचार आ त्मघातिएकह्या निश्चेतेनिरधार ॥ ५९ ॥ शुभाशुभक र्मगती निगमव्यवहारचाल तेकारणदूरेकरी निजस्वभा वनिहाल ॥६०॥ एमपुद्गलदशात्यागसें प्रगटेआतमरुप भेदज्ञानविचारीए शुद्धव्यवहारस्वरुप॥६१॥शुध्यात्मअ नुभवदशा सेहेजस्वभावनिहाल वितरागताप्रगटे एअ नुभवकिचाल ॥६२॥च्यारनयकुछडके त्रणनयकुग्रहे तो सिद्धताहोवेतुरत एवंभूतकेहे ॥ ६३ ॥ पक्षप्रमाणादिक ग्रहि स्याद्वादसंयुक्त अनुभवआत्मकोकरो एहिआग मयुक्त॥६४॥गुणपरजायसंजुक्तते द्रव्यतणोविचार गु णपरजायसंक्रमणथि भिन्नभिन्नमतिधार॥६५॥ भिन्नअ भिन्नविचारतां गुणठाणदसमुधार शुक्लध्याननोतेकह्यो प्रथमपायोउदार ॥ ६६ ॥ एहिभेदज्ञानछे एहिशुधव्यव

हार एहिअनुभवकिजीये अध्यात्मसुखकार ॥ ६७ ॥ ए
ध्यातांमिथ्याटले टलेसवअज्ञान व्यवहारपणसवट
ल्यो एमास्युंअनुभवज्ञान ॥ ६८ ॥ एहअनुभवकिजीये
आत्मकरोअनुप लोहफीटीकंचनहोवे ज्युंरसवेधकस्वरु
प॥६९॥तेकारणविभावने तजीकरजोध्यान निजस्वरुपप्र
गटहोशे एहिजअनुभवज्ञान ॥७०॥ जिहांलगेपरभाव
नो त्यागनहोवेचित त्यांलगेथिरसंसारछे साचिजाणोरी
त॥७१॥तेकारणपरभावतजी करोमनइंद्रिवश आत्मभा
वमांथिरहोवो पिवोअनुभवरस ॥७२॥ विजोभेदएकह्यो
हवेकहुत्रिजोविचार श्रोतासुणजोथिरथइ मगनभावअ
धिकार ॥७३॥ पुद्गलसेंन्यारोप्रभूमेरो ज्ञानवानसुखकार
निरंजननिराकारए नाहिलेपलगार ॥७४॥ पुद्गलभावव
नासिए हुंअवनासिधार पुद्गलखेलअनादिनो एहजाल
आचार॥७५॥कालअनादिभमतेथके जन्ममरणजंजाल
लखचोरासिजोनिभम्यो खेल्योनवनवाख्याल ॥७६॥
एरुपतोहूंनहि हूंतोइनशुभिन्न ज्ञानरुपएआपणो तेथि
होवेलिन॥७७॥ एमस्वरुपविचारीने थाओपरशुद्रहास
उदाशिनतातवग्राहि किधोघरमांवास॥७८॥भेदज्ञानतात
जादियो जाणीमिथ्याभाव धर्मक्षमादिकभीमीटयो प्रगटयो
सेहेजस्वभाव॥७९॥नयभेदपणमिटगयो मिटगयोपक्षप्र
माण स्यादवादपणमटगयो एवुप्रगटयुंनाण॥८०॥गुणपर

जायनिभिन्नता रत्नत्रियवलिभिन्न भेदभावसवमटगयो
एकलभावथयोलिन ॥८१॥ शत्रुभावयाकोनहि नहि
रागश्रोरद्वेष ॥ पुत्रपितांविचारनहि मगनभावपरवेश
॥ ८२ ॥ द्रष्टिगोचरजेहोवे ज्यांदेखुत्यांरुप मुर्त्तिभाव
तेलहो तेतोरुपिस्वरुप ॥८३॥ तेरुपपुद्गलतणो हूंरुपी
श्रनुप एनेमारेशीसगाइ एतोछेभवकूप॥८४॥ श्रसंख्यप
रदेशिहूंसदा श्रक्षयरुपकहेवाउ श्रमुर्तिगुणमाहरो एहि
चितमांलाउ॥८५॥ ज्ञानदर्शनचर्णनो साचोदिसुंपुज सु
खश्रनंतुमाहरु प्रतक्षदेखिहूंज ॥ ८६ ॥ सर्वपरभावने
टालिने निजघेररहेमगन सुमताशुसगाइकरी तुरत
लिधुलगन॥८७॥कालश्रनादिनिविशरि भुल्योचेतनराय
ममतामांलचाइरह्यो तेथीएदुखियोकेहेवाय ॥ ८८ ॥
हवेतेमुजसांभरि मलियोतेहनोसंग ममताकूमतानाठ
गइ दुनोवाध्योरंग ॥८९॥ ज्ञानश्रनंततेमाहरु हूंछउज्ञा
नस्वरुप एदशाछेमाह्यरी जाणोभेदश्रनुप॥९० ॥ वाको
सुखजेप्रगट्यो लोकमांहिनसमाय जाणनवालोजाणे
सहि केणिहोठनश्राय॥९१॥श्रखंडरुपहेमाहेरो श्रविना
शिश्रकलंक नीरविकल्पएरुपमां कोणहोवेएरंक॥९२॥
भेदभावसवमटगयो टल्योमनकोखेद श्रात्मभावेथिरहू
वो प्रगटहूवोश्रवेद ॥९३॥ नीजश्रनुभवथीएकहि श्रध्या
त्मछनुजाण मुनिहूकमएनिजउल्लासथि उत्तमप्रगटयुए

नाण ॥९४॥ ओगणिसेंसंवछरे ओगणत्रिशअशाढमास शुक्लपक्षअष्टमिगुरु रहिसुरतचोमास ॥९५॥ मुनिहूक मरचनाकरी अनुभवज्ञानसंजोग जेभणेनेआदरे तसजा यभवरोग ॥९६॥

॥ इतिश्रीअध्यात्मछनुविसमाप्त.॥

श्रीमिथ्यात्वविध्वसन.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥दुहो॥ वदूसिद्धस्वरुपने नीजानंदवीलाश आपस्व रुपीआपमां वधेगुणकीराश॥१॥

संसारनेवीशे सर्वेजविसिद्धसरखाछे असंख्यातप्रदेशे करीनिर्मलछे एवीसत्तानाधणीछे परंतुपोतानीसत्तानेदे खिशकतानथी शामाटेकेमिथ्यात्वेकरीने आत्माछवराइ गयोछे तेथीकरीनेस्वस्वभावनेछोडीने परभावमांरमेछे शिष्यवाक्य--स्वामीमिथ्यात्वतेशानेकोहोछो नेमिथ्यात्व शाथकीजाय गुरुवाक्य--हेभद्र मिथ्यात्वनोविस्तारघणोछे परंतुकिंचितकहीदेखाडुछुं तेमिथ्यात्वनाबेभेदछे तेनोवि वरोकरताकेटलाएकबीजापणभेदकेहेवाशे हवेतेमिथ्या त्वनाबेभेदकरीयेछीयेतेनानाम द्रव्यमिथ्यात्व॥१॥ भाव मिथ्यात्व २.द्रव्यमिथ्यात्वनाबेभेद एकवेहेवारमिथ्यात्व १बीजोनिश्चयमिथ्यात्व२ हवेतेमिथ्यात्वनोस्वरुप संक्षे पथीदेखाडीयेछीये एटलेमिथ्याकेहेतांजुठीवस्तुनेसाची करीनेमाने तथासाचीवस्तुनेजुठीकरीनेमानेतेनेमिथ्या त्वकहिये तेमधेलोकीकदेवकेहेनांहरिहरादीकतेनेदेवक रीनेमाने अथवापोतानीमतलवेतेनीबाधाआखडीराखे तथालोकिकगुरुकहेतांब्राह्मणजोगी सन्याशीप्रमुखनेगु

रुकरीजाणे तेनाचमत्कारदेखीनेतेनेमाने. २ लौकिकधर्म
जेसदावरतदेवुं तथाहोलीनुस्यांरेहेवुं इत्यादिकमिथ्यात्व
नापर्वतथावरतकरे तेनेलौकिकधर्मकहिए. ३ लोकोत्तर
देवजे रिखवादीकजेतीर्थंकर तेनाजेतीर्थपरतमातेनेपोता
नासंसारहेतुएमानवा बाधाआखडीराखवीते लोकोतरदे
वगतमिथ्यात्वकहिये ४. तथालोकोत्तरगुरुमिथ्यात्वके
हेतांजे साधुमुनिराजनीशेवाभक्ति आहारपांणी प्रमुख
नीससुरखाराखे मनमांएवुविचारेके महाराजवचनआशि
र्वादकेहेतोआपणुसारुथाय तथामंत्रजंत्रप्रमुखनी आ
शाएकरे ५ तथालोकोतरधर्मकेहेतांश्रीपाळने नवआंबी
लनीओलीथकीसारुथयु तथागुणमंजरीवरदतने पांच
मकरवाथकीसारुथयु इत्यादिकबहूजणनेतपजप धर्मक
रणीथकीसारुथयु तोआपणेपण अमुकोतपप्रमुखकरवा
थकीसारुथाय ६ एछमिथ्यात्व तेमधेत्रणलौकीकमिथ्या
ततथात्रणलोकोतरमिथ्यातछे एमिथ्याततेवेहेवारथकीछे
तथाद्रव्यमिथ्यातनाघरनाछे तथाद्रव्यमिथ्यातनाघरनो
नीश्चेमिथ्याततेनादशभेदछे देवमिथ्यातकेहेतां जेदेववी
तरागजेनोरागद्वेशगयो सर्वकर्मथकीरहितथया स्वरुपर
मणीलोकालोकभास्कर एवाजेअरिहंतपरमात्मा तेनेदेव
करीनजाणे एप्रथममिथ्यात्व.१ तथाजेदेवपणुनथीकाम्या
रागद्वेश वीषयकषायनाभरेला एवाजेहरीहरादिकतेने

देवकरीनेमानेतेबीजुमिथ्यात्व. २ तथाजेसाधु आत्मरम
णीकस्वरुपानुजायी परभावत्यागी स्वभावभोगी मंदकषा
इ करुणासागर ज्ञानउपयोगी एवाजेमुनिराजतेनेसाधुक
रीनमाने एत्रीजुमिथ्यात्व.३जेअसाधुरागद्वेशवीषयकषा
यनाभरेला आत्मस्वरुपनाअजाण शुभाशुभकर्णीनारागी
जम्भावमांरचापचारेहे तेनेसाधुकरीनेमाने एचोथुमिथ्या
त्व.४धर्मजेवस्तुनोस्वभाव तथाजिवदया स्वपरनोजडचेतन
नोविभाग इत्यादिकजेकेवलीभाख्यो धर्मतेनेअधर्ममाने ए
पांचमुमिथ्यात्व५जेअधर्मजीवदयाप्रमुखनही तथावस्तुस्व
रुपजाण्याविना क्रीयाकष्टतपजप प्रमुखनेधर्ममानेतेछ
ठुमिथ्यात्व. ६ जेजिवस्वरुपचेतनालक्षण, चारसंज्ञास
हिततथाएकेंद्रीथिते पंचेंद्रीपर्यंत अनेकथांनकउपजवानां
तथावीणसवानांशास्त्रादीकनजाणे नेइत्यादिकस्वरुपने
जीवनमाने एसातमुमिथ्यात्व. ७ जेअजीवपदार्थजम्भे
तेनेवणसमजणथी केटलाएकठांमनेविशेजीवकरीनेमाने
छे तेआठमुमिथ्यात्व. ८ मुक्तिकेहेतां सरवजम्भागनोत्या
गीसर्वकर्मरहीत शुद्धस्वरुपजेवुसत्ताएहतुतेवुजनीमलप्र
गटथयु नेलोकनेअतेसिद्धस्वरुपथइनेबीराजमानथया ते
नेमुक्तिनमाने तेनवमुमिथ्यात्व. ९ जेअमुक्तिकेहेतां जेसं
सारना वइभवथकीछुटयानथी चाकरठाकरपणुज्यांरह्युछे
जन्ममर्णजेनांगयांनथी एवाजे वइकुंठ गोलोक यावत

जोतपरजंतनेजेमुक्तिमानेछे तेदशमुमिथ्यात्व. १० तेदश मिथ्यात्वपांचप्रकारेकरीने मानवामांआवे जेपुर्वेएदशक ह्यांतेमांहिजाजेबोल जेकुगुरुनाऊजावेला तेप्रतेछांमेनहि सुगुरुमलेसमजावे तोयपणहठवादछोमेनहि तेनेअभिग्र हितमिथ्यात्वपेहेलुकहीए. १

हवेतेमध्येकेटलाएकजीवएमजाणेजे सुगुरुकेहेछेनेपण ठीकजछे तथापुर्वेकुगुरुएसमजावेलुछे तेपणठीकजछे आ पणेएकुटमांपेसवुनाहि आपणेतोसर्वेमानवाजोगछे एवुजे विचारेछे तेनेसुगुरुकुगुरुनीपरीक्षानथइ तथासत्यासत्य वचननीपरीक्षानथइ तेनेएकेवातनोनीरधारपणनथयोतेने मन दुध अथवाछाशबंन्ने एकेपामेजाय तेनेअनाभीग्र हीतमिथ्यात्वकहीए. २

जेपुर्वेसुगुरुएवताव्या एवाजेदशबोलतेसारीरीतेसम जेलोतेकोइकर्मनाउदेथकिअणस्मृतिथिवचननीकल्युं प छीपोतेसमजोकेआवचनतोहुंबोलतांबोल्यापरंतुहूंबोल्यो तेवचनपाछुनफरे एवुधारीनेखोटीयुक्तिउकरी तेवचनने साबितकरे तथाकोइवातउपरममतथतांतेधर्मनेखोटुकरवा चाहेतेधर्मनेतोमवाचाहे एसर्वेजाणीनेकरवुरह्युंअथवाकल्प व्यवहारनीमरजादावास्ते आत्मस्वरुपनेजाणतोथकोशु द्धमार्गनीखबरवालोजीवजमनीपुष्टिकरे एटलेशुभाशुभ क्रियानीपुष्टिकरे तेनेजमनीपुष्टिकरीकहिए शामाटेकेकि

यात्यांकर्मछेमाटेएसर्वेजम्नुपोपणथयु शामाटेकेइहांकर्म नुवधारवुथायछे एविरीतेजाणीने एवाकांममांप्रवर्ततेने श्रनीनिर्वेशिकमिथ्यात्वकहिए. ३

एजपुर्वेदशबोलकह्या इत्यादिकबोलोनेविषे शंकापम्हे जेकोणेजिवदीठो तथामुक्तिश्ररीहंतएकोणेदीठाछे इत्या दिकसर्वेपरम्पराथीकेहेताश्राव्या तेमानीएछिए शुजाणी एकेएवस्तुसाचीछेकेजुठीछे श्रनेशास्त्रनोकांइभरोसोपम्हेन हि केमकेजेमश्रास्वामीनारायणकालनजरेथयो तेमांमहादु खमहाकष्टेकरीघणोद्रव्य राजातथाब्राह्मणने खवरावीने पोतानोधर्मचलाव्योतेसर्वेश्रापणेप्रत्यक्षनजरेदीठेलुछे ते नेलोकएनामतवालाभगवांनकरीनेमानेछे तथाकुवेरभक्त हालवर्तमानवेठोजछे तेनेपणतेनामतवालाभगवांनकेहे वानीइच्छाराखेछे तेजाणीएछीएके चारेदहाम्हेएनेमुवाप छीभगवानठरावशे तेनांकर्तव्यसर्व श्रापणेप्रत्यक्षनजरे देखीएछीए एमश्रागलनाकोइढोंगीथी श्राधर्मचलाव्यो होयतोकेमखवरपम्हे श्रनेशास्त्रउपरजोजोवाजइएतो हा लजेउपरनाकह्या तेधर्मवालाएशास्त्रनवांबांधेलांछे तेध णीएपणघणीजुक्तिश्रनेहलाहलखोटीवारतांउमांहेलीको रेनाखीछे तेधणीनाविद्यमानना देखवावालानहिहोयत्यारे केटलालोकोएवुजाणशेके श्रहोभगवानेश्रावांश्रावांकाम करेलांछे नेतेप्रत्यक्षपणे श्रापणेजोइएछीएके खोटांशास्त्र

बनाव्यांछे एमआगलनाएतेवांशास्त्रबनाव्यांहोयतोतेनो शोजरोसोरहे एममनमांशंकाकंखाजेनेरेहेतीहोय तेने संशयीकामिथ्यात्वकहीए. ४

शीष्यवाक्यः-स्वामीतमेशंशयीकमिथ्यात्वकह्युं तेठीकप णप्रत्यक्षआलोकोनांजेशास्त्रअनेआलोकोनाभगवानआप णेदेखियेछीये तेमजआधर्मसामानेजासनथाय सत्धर्म शाथकीजासन्थाय एतोकांइहांबेसतुनथीपछीतमेजोराव रीथीमनावोतोमोटाछेकोणजोइआव्युकेएटलीवस्तुपुर्वेबने लीछेकेएवाढोंगीपुरुषे पोतानेपुजावावास्तेअथवा पोता नीपंडीताइदेखाडवावास्ते उभुकरयुछे जेमआडाकोरनी मुर्तीगुगलीलोकोद्वारकांथकीचोरीनेलइआव्याछे अनेते नुडंकनामापुराणआंमोदनादीनानाथनामेब्राह्मणेबनाव्यु छे तेधणीयेडाकोरनुडहेरु तथागामनांजाहाडप्रमुखसर्वे सोनानांकह्यांछे तेदीनानाथजटनेमुवानेबरसदशनेआश रेथवाआव्यां तेधणीएएवांगप्पांप्रत्यक्षमारेलांछे तेमबी जाशास्त्रवालाएपण गप्पांमारयांहोयतो शीमालुमपडे माटेएठेकाणेतो शंकामोहोटीजरेहे तेवातमांसंदेहनही

गुरुवाक्यः-हेभद्रएवीतनेमाहामोटीशंकाउत्पन्नथइ तोता हारोसमकीतादीकगुण क्यांरह्योप्रत्यक्षनास्तीकपणु जा सनथायछेमाटे एवीशंकानजोइये हवेहूंतने एशंकानो उत्तरआपु तेतुंथीरचीत करीनेसांजल नेतारामननीशंका

कंखाहोय. अथवाआउत्तरमांशंकाउत्पन्नथाय तेपुगीने निश्चलथा. जेतनेसर्वथकी. धर्मनीशंकापडीतथाशास्त्रनी पणशंकापडी माटेतनेशास्त्रनोउत्तरतो हालअमथकीदे वायनहि. परंतुन्यायवादेकरीने जेउत्तरतनेआपीये तेतुं धार प्रतक्षपणेजीवछे.तेखरोकेनहि वादीयुक्त. जीवकांइ दीसतोनथी गुरुवाक्यः-जीवविनाबोलवुचालवु तेकोण करेछे वादीयुक्तः बोलवानुस्वरुपतेआकाशमांरह्युंछे अ नेचालवुतेजडनोस्वभावछे गुरुवाक्य-केजेबोलवानुस्वरु पतेआकाशनेविशेकह्यु तेआकाशनेविशेतोशब्दनोगुण छेपणअक्षरादीकउच्चारणनथी तथाचालवानोगुण जेतेंपु द्गलनोस्वभावकह्योतेतोसुक्ष्मपुद्गलमांछे परंतुबाहादरजे थुलपुद्गल तेमांकांइचालवानोस्वभावप्रत्यक्षपणेदीसतो नथी.तेमांप्रत्यक्षचालवानोस्वभावहोयतो घटपटादीक चाल्यांजोइये एमाटेएचेतननोजगुणइहांलेवो. वादीयु क्त-केजोचेतनमांहेहोयतेथकी चालतुहोयतोतमाराकेहे णथकीवनस्पतीमांजीवछे तोतेपणचालीजोइये गुरुवाक्य-वनस्पतीनेविशे इद्रीएकजछेतेथीएचालीशकेनहि वादी युक्त. केएकेंद्रीजेकायाछे.तेथीचालीनशकेतो.बीजीचारइ द्रीमांतोचालवानो स्वभावछेजनहि तोजीवनुचालवुशा नुरह्युं माटेअमेकहीयेछीएके चालवुतेजडमांजछेजेमघडी आल. प्रत्यक्षजडछेतेएनीमेलेचाल्याकरेछे तेमएकायाप

ण पुद्गलचालेछे इहांकांइजीवनुकारणछेनही गुरुवाक्य--जेकांइधर्मीयालचालेछे तेजीवनीवनावेलीकलतेउपरथी चालेछे तेपणजीवनेआठनेआठद्दहाम्हेसंभालछेवीपम्हे कुंचीफिर्वेछेचक्करप्रमुख लुच्चीपुंजीपागंचढावेछे त्यारेचालेछे पणकांइतेनीमेलेचालतीनथी तथातेंजेकह्युंकेचार इंद्रीवीजीमांचालवानोगुणछेनहि तेखरुछे परंतुवीजीइंद्रीउ आव्या विनाफरशइंद्रीथकीचलायनहि केनीगोम्हेकेजेदूधछे तेमांथीकोइघीकाहाम्वाचाहाशे तोपणसर्वथानीकलीशकेनही पणजोपइशाभारमेलवणपम्हेतो पछेघीनीकलेतेमए कंद्रीमांवीजीइंद्रीनीप्राप्तीथायतोज चालवानीगतीआवे पणतेविना चालवानीगतीआवेनही. वादीयुक्तः--जेमवीजीइंद्रीनामलवाथकितमेचालवुकह्युं तेवारेएवुभासनथा यछेकेइंद्रीउमांजचालवानोगुणरह्योछे पणकांइजीवपणुतो दीसतुनथी.

गुरुवाक्यः--जीवपणाविनाइंद्रीउनुवांधवुकोणकरे माटेजेइंद्रीउवांधेछेतेजजीवछे वादीयुक्तः--जेतमेइंद्रीउनावांधनारानेजीवठरावोछो तेतोकइसंभवतोनथी जेत्रसरेणुप्रमुखउभीउभीनेघरप्रमुख अवावरजगानेविशेपम्हे तेरजपाछेस्थुलथायछे तेमांतोकोइजीवसाम्रवालाकेहेतानथी तोएइंद्रीएककोणेवांधी माटेजम्होकर्त्ताजम्हे गुरुवाक्यः तेत्रसरेणुप्रमुखजेखंध तेसरवेपृथवीकाय तथावनस्प

तीकायनाछे तेप्रथमजीवनावांधेला एकंद्रीनीकायनापुद्गलछे जीववीनावनस्पतीकायप्रमुखथायनही वादीयुक्तः-वनस्पतीप्रमुखनुजेथावुछे तेमाटीपांणीनाजोगथीउत्पत्ती थायछे एमाकइजीवनुकारणदीसतुनथी. गुरुवाक्यः--जीवविनाउगेनही केजुवोप्रत्यक्षजेकइंआम्बछे तेजेनामांहेजीवहोयतेपाणीनाजोगथनिवपल्लवथाय परंतुतेजवृक्षनीमालीजीवरहीतथइहोय तेनेकोइपल्लवआवेनहि माटेजीवछे तेसत्यछे वादीयुक्तः--केतेमालीनापुद्गलघणाखरीगयाहशे तेथीतेनेपल्लवआवतुनथी जेमवृद्धपुरुषने छोकरांनथाय तेमएनेपण पल्लवनथीआवतु. गुरुवाक्य--तेहीजवृद्धपुरुषवीर्यहिणथयो तेनेछोकरानथाय परंतुआहारतोतेपुरुषकरे तेम एमालीप्रमुखनेविशेपल्लवतोनाआवे परंतुपाणीतोखेंच्युजोइए तोतारीवातखरीथाय परंतुपाणीनोरसखेंचवानीएनीशक्तीनथी. शक्तीतोजीवहोयत्यारेजपामीए. वादीयुक्त--जोपाणीनोरसखेंचवाथकीजीवमानोतो मृतीकानाहाथीप्रमुख अनेकजनावरआवेछे तेनेजेटलुपाणी मुकीयेतेटलुपीधेजायछे माटेतेनेपणजीवमान्योजोइये गुरुवाक्य--एतोपांणीपीएछे तेममुतरतुजायछे तेनीकाआमांकाइरेहेतुनथी माटेएजम्रुपजछे वादीयुक्त--कायामां जेरसनो संग्रहतेने तमेजीवमानोछो तेतोजठराग्नीनुजोरहोय तेरसपाचनघणुकरे जेनेजठराग्नीनुजोरमं

दहोय तेरसपाचनओछुकरे माटेरसनाग्रहणअग्रहणथ
कीजीवनोनिर्णयनथायशामाटेके पांचभुतमलीनेएकथुल
बंधायछे तेपांचेभुतपोतपोतानाकामकरेछे तेमांकांइजीव
पणुनमनाय गुरुवाक्य--जोपांचभुतपोतपोतानुकामकरे
छे तोपृथ्वीआदीक चारथावरनेविशे वायुतत्वशुकामकरे
छे वायुतत्वइहांकांइकामकरतोदिशतोनथी शामाटेके पृ
थ्वीआदिकथावरनेविशे एकएकतत्वनीमुख्यताछे एटले
पृथ्वीकायनेविशे पृथ्वीतत्वनीमुख्यताछे अपकायनेविशे
जलतत्वनीमुख्यताछे अग्नीकायनेविशेअग्नीतत्वनी मु
ख्यताछे वायुकायनेविशे वायुतत्वनिमुख्यताछे अनेवनस्प
तीकायनेविशे पृथ्वीतत्वनिमुख्यताछे एपांचथावरमधेअ
ग्नीकायनेविशे अग्नीतत्वतथापृथ्वीतत्व बेनीमुख्यतादी
शेछे. तथावनस्पतीकायनेविशे चारतत्वनीमुख्यतादीशे
छे पृथ्वीतत्वतथाजलतत्व तथाअग्नतित्वतथाआकाश
तत्वएचारतत्वनीमुख्यताजोयामांआवेछे तथाबेंद्रीयादी
कजेत्रसजीवरह्या तेनेविशेपांचेभुतमालुमपडेछे परंतुए
पांचे भुतकांइजीवनथी नेएपांचेभुतजीवविनारसपाचन
करवासमर्थनहि तथाचालवापणासमर्थनहि तथाअ
क्षरउच्चारणकरवाकांइसमर्थनहि एकारणसर्वे जीवहो
यत्यारेजबने वादीयुक्त--चालवुहालवुसर्वेवायुतत्वनापरी
बलथकीथायछे ज्यांसुधीवायुतत्वहोय तांहांसुधीएरसपा

चनादीकसर्वेकारजकरे नेवायुतत्वगयाथी एसर्वेतत्वजु ठापमेछे तेप्रत्यक्षजोयामांआवेछे इहांकोइजीवस्वरुपदीस तुनथी. गुरुवाक्य--तुंवायुतत्वनेजीवसरखोमानेछे एतारी मोटीभुलछे केमकेअक्षरउच्चारणकरवानीशक्ति वायुनी होयनहि तथाशुभाशुभवेदवु तेपणवायुतत्वजाणेनहि के मकेवायुतत्वथकीस्वासोस्वासलेवायछे परंतुशुभाशुभमां एजरू शुंसमजे तमेतमारामनमांविचारिजुवो वादीयुक्त शुभाशुभनुजाणवावालुतोमनछे अथवानवाविचारउठा ववावालुएमनछे पणकाइजिवतोदीशतोनथी.

गुरुवाक्यः--एजजीवगयापछीजे कलेवरपड्युछेतेकेम कइंशुभाशुभवेदतुनथी इंद्रीछतोपांचेसाबुतछे एकवायुत त्वमांहेथीगयोछे परंतुतेनेपाछिकांइशुभाशुभकारणछेनाहि. वादीयुक्त--मननोनाशथइगयो माटेकोणवेदे. गुरुवाक्यः वायुतत्वगयोछे पणमनतोतमाराकिधाथीगयुनथी. वादी युक्त.--मनतेवायुछेकेनहि.जगत्रमांमनपवनकेहेवायछे मा टेमनतोवायुभेगुजगयु. गुरुवाक्य.--जोमनथाकिशुभाशु भवेदेछे तोपृथ्वीआदीकथावरनेविशे वेद्युजोइए परंतुपृ थ्वी.वनस्पती इत्यादिकजेछे तेकइंशुभाशुभनेवेदतानथी तोशुंएनेतमेएकभुतमानोछोके पाचभुतमांनोछो कदापित मेकेहेशोके पृथ्वीआदीकनेएकएकभुतमानीएछीए तोव नस्पतीकायभुतमाछेनहि. वादीयुक्त.--वनस्पतिपृथ्वीत

त्वमांगणीएछीए. गुरुवाक्यः–प्रथ्वीतत्वछेतोएरसशाथकि पाचनकरेछे तोप्रत्यक्षइहांअग्नीतत्वदीशेछे तथातेनांपान प्रमुखनेमरदीएतोरसनिकळेछे तोजळतत्वपणदीशेछे तथाखीलीप्रमुख एनेविशेमारीएतो माहेलीकोरेसमायछे तोआकाशतत्वपणदीशेछे एचारतत्ववनस्पतीनिविशेदी ठामांआवेछेनेवायुतत्वदीठामांआवतोनथीअनेरसनुपाच नवायुतत्वविनाइहांथायछे तोइहांजीवखरोकेनहि अनेजो जीवनमानोतो पांचभुतइहांमेळवीआपो पांचभुतविनापु तळुबंधायनहि एवितारीवोलीछे. वादीयुक्तः–तमाराशा स्त्रमांश्वासोश्वास पर्याप्तीतथा श्वासोश्वास प्राणकह्यो छे तेवायुतत्वजछे. गुरुवाक्तः–तुंशास्त्रतोप्रथममानतोन थी तथापरोक्षवस्तुपणमांनतोनथी अनेहवेतनेउत्तरदेवा नीजगोनमळीत्यारेतेंशास्त्रदेखाडवामांडयुं तोएमपरोक्ष नेवाछेछे त्यारेजिवजकवुलकरनी अनेशास्त्रमांपणजीव कहेलोछे एमशास्त्रथीपुछीशतो अमारेजवावदेवानुघणसु झनजछे माटेजीवछेतेसत्यछे खोटीकल्पनाशानेकरेछे वा दीयुक्तः–एमजोतांतो जीवभासनथायछे परंतुजीवतेके वोहशे अनेजिवकांइदीठामांआवतोनथी तेथीमनमांशं कारेहेखरी माटेअमनेजीवनुस्वरुप वराबरगळेउतारो तोअमारीशंकामटे. गुरुवाक्यः–जीवकेवोहशे तेजीव तोअरुपीछे तेकइंदेखायनही परंतुएनांलक्षणस्वभावेक

रीने जाणवामांआवे तेजीवनेविशेआठसांमान्यलक्षणछे तेनानामकहीएछीए अस्तीत्व १ वस्तुस्त्व २ द्रव्यत्व ३ प्रमेयत्व ४ अगुरुलघुत्व ५ परदेशत्व ६ चेतनत्व ७ अमुरतीत्व ८ एआठजीवनासामांन्यगुणछे तथाछविशेषगुणछे तेनांनाम ज्ञान १ दर्शन २ चारीत्र ३ वीर्य ४ चेतनत्व ५ अमुरतीत्व ६ हवेतेनोअर्थसंक्षेपथीदेखाडीए छीए जीवद्रव्यनागुण तेद्रव्यनेवलगीनेरह्याछे तेनोकोइ कालेनाशनथाय तेनेअस्तीस्वभावकहीए. वादीयुक्तः-- जीवद्रव्यतेशुं एटलेजीवकेहेताशुं द्रव्यकेहेताशुं नेगुणकेहेताशुतेनीअमनेसमजपडीनथी तेअमनेप्रथमसमजण पाडीनेपछीआगलचालो

गुरुवाक्यः--जिवतोजेपुर्वेकह्योते चेतनालक्षणे करीने सहितहोयतेनेजिवकहिये अनेखंधजेएकआखोहोयकोइ कालेखंडननथाय. तेनेद्रव्यकहिए अनेगुणजेद्रव्यनेओळखावेतेनेगुणकहिये जेमपटछेतेओढवापेहेरवाखपलागेतेथकीओलखीएकेएपटछे तथाघटछेतेजलभरवा खपलागे तेगुणवडेकरीने घटओलखाय एटलेएकद्रव्यनोगुणबीजाद्रव्यमांमलेनहि जेमघटओढवाखपनलागे पटछेतेजलभरवाखपनलागे एटलेतेपोतेपोतानोगुण पोतानाद्रव्यनेमलीनेरह्योछे तेथकीद्रव्यनीओलखाणथायछे हवेतेद्रव्य छप्रकारनाछे तेनानाम धर्मास्तीकाय १ अधर्मास्तीकाय

२ आकाशास्तीकाय ३ पुद्गलास्तीकाय ४ जिवास्तीकाय ५ काल ६ एछद्रव्यछेतेमध्येधर्मास्तीकाय १ अधर्मास्ती काय २ आकाशास्तीकाय ३ काल ४ एच्यारद्रव्यएकएक जछे अनेजिवद्रव्यएकएवाअनंताछे नेपुद्गलद्रव्यपरमाणु रुपअनंताछे तथाद्वीपरदेशीनीआदेदेइने अनंतपरदेशी खंधएवाद्रव्यउपचारेकरीनेअनंताछे हवेजोजिवस्वरुपछे तेकहिएछिए एटलेएकजिवनाअसंख्यातापरदेशछे अनं तागुणछे नेअनंतापरजायछे तेस्वरुपसर्वे प्रमाणनयथी जाणवामांआवे तेप्रमाणनयनाबेभेदछे एकप्रत्यक्षप्रमाण बिजोपरोक्षप्रमाण प्रत्यक्षप्रमाणनाबेभेद केवलज्ञांनस र्वप्रत्यक्षप्रमाणछे एप्रथमभेद १ अवधीज्ञांनमनपरज वज्ञांनएदेशप्रत्यक्षप्रमाण २ हवेपरोक्षप्रमाणकेहेतांम तीश्रुतज्ञांनतेपरोक्षप्रमाणछे तेनाबेभेद एकद्रव्यार्थक १ बिजोपर्यायार्थक २ तेद्रव्यार्थकना १० भेदछेतथापर जायार्थकनाछभेदछे तथा एद्रव्यार्थक तथापर्यायार्थक एबेनअमलीने सातनयपणथायछे तेनानाम निगम १ संग्रह २ व्यवहार ३ रजुसुत्र ४ शब्द ५ संभीरुढ ६ ए वंभूत ७ तथा व्यवहारनयनापक्षथकीउपचारेत्रणउपनय पणथायछे तेनानाम सद्भुतव्यवहार १ असद्भुतव्यव हार २ सद्भुतासद्भुतव्यवहार ३ तेनुस्वरुप आगल कहिशुं हवेद्रव्यार्थकनादशभेददेखाडिएछिए हवेशुद्ध

व्यार्थककेहेतां कर्मउपाधीरहितसत्तास्वरुपजोइएतोसर्वे संसारीजिवसिद्धरुपछे एतेशुद्धआत्माज केहेवाय१नित्य द्रव्यार्थककेहेतां उत्पातवयनेनविचारीएतोशुद्धद्रव्यसत्ता नेविषे जोतांतेनित्यछे २ तथाअतिशुद्धद्रव्यार्थककेहेतां भेदकल्पनानीअपेक्षानकरवि जेथीगुणपरजायरुपद्रव्यनु इहांअभिन्नपणुथयु ३ कर्मउपाधिसापेक्ष स्वरुपनुविचा रवुतेअशुद्धद्रव्यार्थककहिए जेमक्रोधिआत्मा इत्यादिक नामधरावेते४उत्पातवयनीअपेक्षासहितस्वरुपनुजोवुतेअ शुद्धद्रव्यार्थक जेमएकसमयमांउत्पातवय ध्रुआत्माछे५भे दकल्पनानीअपेक्षालेइने स्वरुपनुजोवु तेअशुद्धद्रव्यार्थ कछेजेमआत्मानाज्ञानदर्शनादिक गुणछेएवुबोलवु ६ अ न्वयद्रव्यार्थककेहेता गुणपरजायस्वभाविकद्रव्य ७ स्वद्रव्यादिग्राहिकद्रव्यार्थक जेमस्वद्रव्यादिचतुष्टीकअ पेक्षाद्रव्यास्ती ८ परद्रव्यादीग्राहकद्रव्यार्थक जथापर द्रव्यचतुष्टियअपेक्षाएद्रव्यनास्ती ९ परमभावग्राहिक द्रव्यार्थकजथाज्ञांनस्वरुपआत्मा एटलेअनेकस्वभावचेत ननाछेतेमध्येज्ञांनमुख्यपणेछे शामाटेकेतेस्वपरप्रकाशी कछेतेवास्ते १० एटलेद्रव्यार्थकनादशभेदकह्या.

हवेपर्यायार्थकना छभेदकहिएछिए अनादिनित्यप रजायकहेतां पुद्गलपरजायनित्यछे. १ सादिनित्यपरजा यकेहेतां सिद्धपरजायनित्यछे. २ शुद्धपरजायकेहेतां स

त्तानीगुणताए उत्पातवयनुग्रहणस्वभावतेसदाअनित्यछे एमसमयेसमयेपरजायविणशे. ३ सत्तासापेक्षभावअनित्यअशुद्धपरजायार्थककहिए. ४ हवेकर्मउपाधीनीरपेक्षस्वभावअनित्यशुद्ध परजायार्थककाहिए जेमसिद्धना परजायतादृशरुपछअथवा संसारीनापरजाअशुद्धजकहिए. ५ कर्मउपाधीसापेक्षस्वभाव अनित्यअशुद्धपरजायार्थककहिए जेमसंसारीजीवनीउत्पत्तिमरणस्वरुछे.६ एटलेपरजायार्थकनाछभेदकह्या.

हवेसातनयनानाममात्रसंक्षेपेदेखाडीएछीए निगमनयअतितअनागतादिक आरोपणनेमानेछे १ संग्रहनयछेते परस्परअविरोधीछे २ व्यवहारनयदेखताभेदनेवेंहेचेछे ३ रजुसुत्रवर्त्तमानग्राहीछे ४ शब्दनयशब्दादिकग्राहीछे ५ संभीरुढदेशउणानेवस्तुमानेछे ६ एवंभुतसंपुर्णनेमानेछे.हवेउपनयनाभेददेखाडीएछिए शुद्धसद्भुतव्यवहार केहेतांशुद्धगुणगुणीना तथाशुद्धपरजायनाकेहेवा एपेहेलोभेद १ अशुद्धसद्भुतव्यवहार अशुद्धगुण अशुद्ध गुणीना अशुद्धपरजायनाभेदकेहेवाते बीजोभेद २ स्वजातीसद्भुतव्यवहारकेहेतांबहुपरदेशनुकेहेवु१ विजातिसद्भुतव्यवहारयथामुरत्तीमान ज्ञान दर्शन तथाद्रव्य तथाआत्माकेहेवो २ स्वजातिविजाति सद्भुतव्यवहार एटलेजीवअजीवज्ञाननु कथनभेगुकरवु जेमअमुकपुरु

पज्ञानीछे३ हवेअसद्भुतव्यवहारनात्रणभेदस्वजातिउप चरितअसदभुतव्यवहारकेहेतां पुत्रकलत्रइत्यादिक ए मारुछे ८ विजातिउपचरितअसदभुतव्यवहारकेहेतां व स्त्रआभ्रणप्रमुखमाहारुछे २ स्वजातिविजातिउपचरित असदभुतव्यवहार एटलेदेशनगरराज्य माहारुछे ३ हवे जेपुत्रप्रमुखपोतानाकहे तेजिवेजिवस्वजातिछे नेतेनुजेश रीरप्रमुखतेविजातिछे परंतुजिवआशरीनेस्वजातिकहिए पणजिवकोइकोइनोछेनहि प्रणउपचारेकरिनेपोतानोमा नेछे एपेहेलाभेदनोअर्थथयो हवेविजातिकेहेतांजेवस्त्रआ भर्णतेनेविशेकांइजीवछेनहि माटेएअपरजाति तेनेविजा तिकहिएतेपणवस्तुनाभोगदारीअनेकथइगया तेपणकां इपोतानीछेनहि परतुउपचारेकरीनेपोतानीमानीछे एवी जानोअर्थ तथास्वजातिविजातिकेहेता जेदेशनगरप्रमुख नेविशेजीवछे तेस्वजातिछे नेदेशादिकरिद्धिछेतेविजाति छे एटलेएवेमलीनेस्वजातिविजातित्रीजोभेदथयो तेपण कांइआपणुछेनहि आपणाथकीतोभिन्नछे परंतुउपनये करीने आपणुमाने एत्रीजाभेदनोअर्थ एटलेनयअधी कारपुरोथयो

एविरीतेविचारेतोजीवनु स्वरुपहाथआवेपणकांइरुपीन थिकेदेखाम्वामाआवे माटेएनाजेकोइअस्तीलादिकगु णतेथकी वस्तुहाथमांआवे तेअस्तीत्वस्वभावप्रथमकह्यो

छे हवेतेनासातगुणवाकीरह्या तेनुस्वरुपकहूतेशांभलवी जोस्वभावववस्तुत्व एवेनामेएटलेवस्तुनो जेस्वभावतेफी टीनेवीजीवस्तुनथाय एटलेघटफीटीनेपटनथाय नेपट फीटीनेघटनथाय जद्यपिसामान्यविशेषवस्तुनो स्वभाव दिसे जेमएकजिवमुक्तिनेविशे प्राप्तथयो ने एकजीव संसारमांछे अथवाजेमएकघटनेविशे घीभरायतेघीनो घटकेहेवाय एकघटअसुचीप्रमुखनो तेअसुचीनोकेहेवाय एमसामान्यविशेषजणाय परंतुवस्तुधर्मपोतानु छोडीने वीजुधर्मनाआदरे एवीजोगुणद्रव्यस्वभावकेहेतांनिजनि जपोतपोतानापरदेशनासमुदायेकरि अखंडवर्त्ततोस्व भावछे एटलेजीवसंख्यातपरदेशी द्रव्यछेधर्मास्तीकाय तथाअधर्मास्तीकाय असंख्यातपरदेशीद्रव्यछे आका शअनंतपरदेशिद्रव्यछे एचारेअखंडद्रव्यछे एचारेद्रव्य कोइकालेखंडीतथायनहि एद्रव्यत्वस्वभावकहियेशीष्य वाक्य–स्वामिपुर्वेछद्रव्यकह्याछेनें इहांचारद्रव्यकेमवता व्या गुरुवाक्य–जोपुद्गलद्रव्यपरमाणुने कहियेछीयेतो परदेशादिकलाधतानथि अनेजोखंधनेद्रव्यकहियेछीये तोएस्वभाविकद्रव्यछेनहिएविभाविकद्रव्यछे माटेएनाद्र व्यनाविचारनीचरचाघणीछेतेइहांजोकरवा वेशियेतोग्रंथ गोरवथइजाय माटेएद्रव्यइहांगणाव्योनहि तथाकाल द्रव्यछेतेउपचारेछे एकांइवस्तुकशीछेनाहि माटेएपणइहां

गएयोनथी तेमाटेचारद्रव्यअखंमीतछे एनेविशेद्रव्यत्व स्वभावरह्योछे एनेविशेसत्द्रव्यपणानुलक्षण तादृश्यरु पदीसेछे पोतानागुणपरजायनेविशे व्यापीरह्योउत्पातव यध्रुवसंयुक्ततेनेद्रव्यकहिये एटलेएद्रव्यनुलक्षणकह्युए त्रीजोगुण. ३ प्रमेयत्वकेहेता जेस्वपरनर्विहेचणतेनुजे प्रमाणतेनेप्रमेयत्वकहिये तथापोतपोतानास्वभावनेवि शेप्रणमवुपरभावनोत्यागकरवो तेनेप्रणम्यत्वकहिये ए चोथोगुण. ४ अगुरुलघुत्वकेहेतां सुक्ष्मभाववचनगो चरनहिप्रतक्षनहि आगमप्रमाणछेते पन्नवणाथकीजा णजो. ५ प्रदेशत्वकेहेतांसुक्ष्मजेभावपरमात्माभाखीतत त्वनुजे हेतुपणुतेहनेनहोयते आज्ञासिद्धकरवु केमकेद्र व्यअन्यथानहोय प्रदेशस्वभावकेहेताखेत्रनोअविभागते नेप्रदेशत्वकहिये. ६ चेतनत्वकेहेताचेतनपणु एटलेचेतन नुअनुभववु यदुक्तं--श्लोक॥ चैतन्यमनुभुतिस्यात् सक्रिया रुपमेवच क्रियामनोवचःकायेष्व चितावर्ततेध्रुवं. ७ एट लेचेतनत्वपणुकह्युं ७ अमुर्तीत्वएटलेरुपादिकेकरीर हीत. ८ एआठगुणेकरिनेसहीततेनेजीवकहिये इत्यादी कबीजापणजीवनी ओलखाणनास्वभावादीकछे तेआग लप्रसंगेआवशे त्यां केटलाएककेहेवाशे एटलेएवीरीते जीवनुस्वरुपओलखवु शकाकंखाहोयतेकाढीनांखवि.

तथाजेशास्त्रनीशंका तेपण समजवुके सर्व

ज्ञनां वचन अने छद्मस्थनां वचन कांइ छानां रेहेनहि एटलेसर्वज्ञनांवचनने आत्मस्वरुपनी रमणता तथाजिवादिकनवतत्व खटद्रव्य तेपक्षप्रमाणादिकेकरी नेजाणवा तथा जेनयनिक्षेपाप्रमाणप्रमुखे भेदवेंहेचवा तेनयशुद्धव्यवहार कह्योछे शासाटेजेविकल्पेकरीने एस र्वभंगजालथायछे मुलस्वभावेजोतांतो कांइतेस्याद्वाद पक्षनीखपछेनहि इहांतोअभेदज्ञानमुख्यपणेखपलागेछे शिष्यवाक्य-स्वामीस्याद्वादनी खपनथी त्यारेतोएकांत वचनथइजाय- गुरुवाक्य-जेस्याद्वादवर्णववु तेजव्यव हारछे-तथाखटदर्शनसमुच्चयग्रंथनीटीकामांएमजकह्युंछे ॥उक्तंच॥वादइतिविकल्प॥तेमाटेएकआत्मस्वरुपनुरमण तथाआत्मानीवारतातेजसत्यछे-शिष्यवाक्य-त्यारेएटला वधाभेदकरवानुशुंकारण-गुरुवाक्य-जेएभेदादिकवेंहेच वाथकीसामानेघणोखुलासोथाय एटलावास्तेकरीनेभे दनुवेंहेचवुथायछे माटेएवांशास्त्रजेछे तेसर्वेजाणवां-शि ष्यवाक्य-स्वामिजेगणताणुजोगप्रमुखशास्त्रछे तेशाका रणेकह्यांहशे-गुरुवाक्य-जेगणताणुजोगछे तेजाणवारु पछे तथाधर्मकथानुजोगछे तेपणजाणवारुपछे अनेजेचर णकरणानुजोगछे-- तेएकआदरवाजोगछे शिष्यवाक्य स्वामिएतोपुद्गलनीकरणीछे तेनेआदरवानु शुंकारण गुरुवाक्य-जोएचरणकरणानुजोग नहिआदरेतोसासन

नीछलखाणरहेशेनहि अनेछलखाणनहिरेहेतो सासननो उछेदथइजशे एटलावास्तेएचरणकरणानुजोगबांधेलोछे गाथा॥जइजिणमइयंपवजंहंतो ॥ मावबहारनयमयं मयह ॥ विवहारपरीवाये॥ तिथुछेछजउवशं ॥१॥ इत्यादिकवचन भद्रबाहूस्वामिनांपणछे माटेएसासननीछलखाण तथासासननेराखवामाटे एअनुजोगछे हवेपांचमुअणाभोगमिथ्यात्वकहियेछिये एटलेअणाभोगकेहेतांअजाणपणु एटलेतेनेधर्मनीतथा वस्तुनीकशिमालमनथि तेनेअणाभोगमिथ्यात्वकाहिये. ५ एटले द्रव्यमिथ्यात्वना घरनुएनिश्चयमिथ्यात्वथयु, शिष्यवाक्यः– स्वामिव्यवहारमिथ्यात्वना छभेदकह्या, तथानिश्चयमिथ्यात्वनापंदरभेदकह्यातेमांफेरशोछे.

गुरुवाक्यः–वेहेवारमिथ्यात्वनाछभेदकह्या तेकरणीरुपलोकनाजोवामाआवे माटेएनेवेहेवारकहीए अनेनीश्चयमिथ्यात्वना १५भेदतेमनमांधारवासमजवानाछे,एबाहाजलोकनाजोयामांथोमाआवे माटेएनोनिश्चयमिथ्यात्वकह्यु एटलेद्रव्यमिथ्यात्वनुस्वरुपकह्यु हवेभावमिथ्यात्वनुस्वरुपकहियेछिये;एटलेभावकेहेतां, आत्मानोस्वभाव जेधर्मधर्मकरे,नेपरभावमांरमे तेनेभावमिथ्यात्वकहिये. शिष्यवाक्यः–स्वामिअमनेखुलासोकरीने समजपामो. संक्षेपथकिअमारीनजरपोहोचेनहि. गुरुवाक्यः–जे

परभावकेहेतां जेजन्मनीदशातेनेपरभावकहीए एटलेजन्म नाजेजेकामछे तेनेधर्मकरीनेमानेछे केहेतांजेमनवचनका याथकिजेकरणीकरवीतेसर्वे आश्रवछे तेनेसंवरकरीमा नेकेहेतांजे जन्मनीक्रीयानावेभेदछे शुभतथाअशुभ एटले संसारादिककरणी तेअशुभकरणी तथाशुभनाअनेकभेद छे एकंद्रीयादीकनीदया तेनुपालणपोषण एसर्वेपापान बंधीयापुन्यनेविशेछे जथाजोगतरतमजोगछे तथाजेबि जीशुभकरणी शंघ तीर्थजातराप्रमुखकरवांकरावनां ते पणसर्वेशुभकरणीछेतथाजसवजेजीउपाध्यायेसमकितना सडसटबोलनीसझायनेविशेएवुकह्युछे जेआठप्रभाविक साधुनहोयतो तीर्थजातराप्रमूखवालाछेकप्रभाविकछे ए टले एकइंआठप्रभाविकमांछेनहि तथातेने समकितनो पणनेमछेनहि तथाकरणीपणशुभनीजछे पछीतत्वतो केवलीगम्य. तथाजे वरतनेमप्रमूखते पण शुभकर णीछे परंतुदेशविरती सर्वविरती छठासातमागुण ठाणानाजावत अगियारमासुधीनाछे तथातपछे तेसर्व पुन्यानुबंधी पुन्यमांपणछे तथानिरजरामांपणछे ते नोविवरोकहियेछिये एटलेपांचमाछठागुणठाणासुधी प रमादभावछे तीहांसुधीक्रियाआचारपणछे सात णेअप्रमादिछे तेमांकांइक्रियाआचारछेनहि सुधीजेनेआत्मउपयोगछे तेनेनीरजरापणछे. अव

पणछे अनेजेनेआत्मउपयोगनथी तेनेएकलोशुभाश्रवछे अनेजेसातमा उपरअगियारमासुधी आत्मउपयोगविना होयनहि तेनेतोनिर्जराहोय तथापुन्यानुबंधीपुन्यहोय ए वंनेवानांलाधे माटेएमविचारीजोवु एआश्रवनेधर्मकरी माने तेनेभावमिथ्यात्वलागे माटेजेधर्मने धर्मकरीजाणे अने आश्रवने आश्रवकरी जाणे एवाजीवतो जेवलाछे अनेशुभाश्रवनेधर्मकरीमानवावाला जीवघणादिसेछे ते नेभावमिथ्यात्वकहिए तथाअनादि मिथ्यात्वादिकभेद गुणस्थानककरमारोहनीटीकाथकीजाणजो तेकारणमा टेएजेद्रव्यभाव मिथ्यात्वगयाविना सम्भावथायनहि ने सम्भावथयाविना श्रद्धास्थिरथायनहि श्रद्धाविनासम कितहोयनहि समकितविनातपजपकिरीयाभएयुकशुंयेले खामांगणायनहि अनेज्ञानविनातो धर्मतथामुक्तिछेजन हि शामाटेके आत्मस्वरुपनाउपयोगविनातो समकित केहेवातुनथी उपयोगछे तेतोज्ञानमांछे तेकारणमाटेज्ञा ननीखपकरवी शामाटेकेज्ञानछे तेहिजसमाकिनतथाचा रीत्रतथामुक्तिकहिए तेश्रीजसविजेजीउपाध्याये सवा सोगाथानातवनमांकह्युंछे जेज्ञाननोतिक्षणउपयोग तेने चारीत्रकहिए तेमाटेज्ञानछे तेहिजचारीत्र तेहिजमुक्तिछे

उक्तंचसवैयो एकतिसा॥कोइक्रुरकष्टसहै तपसोंशरी रदहै धुम्रपानकरै अधोमुंखव्हैकेझुलेहैः केइमहाव्रत

गहै क्रियामेंमगनरहै वहेमुनिन्नारमें पचारकेसेपूलेहै इत्यादिक जीवनकोंसर्वथामुगतिनांहि फिरेजगमांहि ज्यों वयारकेवघुलेहै जिनकेहियेमेंज्ञान तिन्हहिकोनिरवान करमकेकरतारन्नरममेंभुलेहै.१ तेकारणमाटेज्ञानछे एहि जमुख्यछे माटेज्ञानवमेकरिनेसर्वद्रव्यनुजाणपणुकरिने पांचद्रव्य हे जाणिनेछांडवा एकचेतनाज्ञानरुपउपादेजा णिनेन्नादरवो तेथकीजन्नात्मानिःकर्मथाय माटेन्नात्मानु न्नासनकरिनेमांहेव्यापकपणुकरवुं नेरमणकरवुं त्यांहां न्नेदपणुनलावबुं एटलेन्नात्मातेजपरमात्माछे एविरिते तद्रुपस्वसत्तागवेखिनेशक्तिन्नावेगुणछे तेव्यक्तिभावमांर मणकरे तेनेजिवनमुक्तकहिए तेनोन्नात्माकर्मरुपरजथकि निर्मलथाय तेनान्नसंख्यातापरदेशनिर्मलकरिने सिद्धक्षे त्रमांजइनेसिद्धपणेरहे तेनेफरीथीजन्ममरणकरवांनपडे न्ननंताकालसदाएसुखमांरहे तेविनाकोइमुक्तिचाहेछे जे केटलाएकतोएमजाणेछेके तपथकिमुक्तिलेइशु केटलाए कजाणेछेकेक्रियाथकिमुक्तिलेइशु केटलाएकजाणेछेकेप्र न्नुपुजवाथकिमुक्तिलेइशु पणतेवातमिथ्याछे इहांकोइ केहशे के प्रभुपुजवामां मुक्तिठामठामकहिछे नेतमेना केमकहोछो तेनोउत्तर के मुक्तितोन्नात्म स्वरुपमांछे तथाजसविजेजि कृत साम्त्रिणसें गाथानातवनमां वा दीनुएवुवचनछे के न्नमेप्रभुपासे मुक्तिमागीलेइशु ते

नाउत्तरमांएवुंकह्युंछेजे कोएमुलेकरिने प्रभुपासेथीमु
क्तिवेचाथीलेशो एटलेबोधबीजकांइदिधुंआवतुनथी त
थाश्रीहरिभद्रसुरिजिकृत खटदर्शनसमुचय ग्रंथनेविशे
एवुंकह्युंछेके रागद्वेषनातजवाथकि तथाज्ञानदर्शनचारि
त्रनाआराधनथकिमुक्तिमले
॥उक्तंच॥ जिनेंद्रोदेवतातत्र॥ रागद्वेपविवर्जितः॥ हत
मोहमहामल्लः॥केवलज्ञानदर्शनः॥४७॥सुरासुरेंद्रसंपूज्यः॥
सद्भूतार्थप्रकाशकः॥कृष्णकर्मक्षयंकृत्वा॥संप्राप्तःपरमंप
दं॥४८॥ जीवा १ जीवौ २ तथापुण्य३॥पाप ४ माश्रव ५
संवरौ६॥ बंधो ७ विनिर्जरा८ मोक्षौ९॥नवतत्वानितन्म
ते॥४९॥ तत्रज्ञानादिधर्मेभ्यो ॥ भिन्नाभिन्नोविवर्त्तिमान्॥
शुभाशुभकर्मकर्त्ता॥ भोक्ताकर्मफलस्यच ॥५०॥ चैतन्य
लक्षणोजीवो१॥यश्चैतद्विपरीतवान्॥अजीवः२ससमा
ख्यातः॥पुण्यं ३ सत्कर्मपुद्गलाः॥५१॥पापं४ तद्विपरीतं
तु॥मिथ्यात्वाद्यास्तुहेतवः॥ यस्तैर्बंधःसविज्ञेय॥ आश्रवो
सौ५ जिनशासने॥५२॥ संवर६स्तन्निरोधस्तु॥बंधो७जी
वस्यकर्मणः॥अन्योन्यानुगमात्माचा॥यःसंबंधोद्वयोरपि॥
५३॥बद्धस्यकर्मणःसाढो॥यस्तुसानिर्जरामता८॥आत्यंति
कोवियोगस्तु॥देहादेर्मोक्ष९उच्यते॥ ५४॥एतानिनवतत्वा
नि॥यःश्रद्धत्तेस्थिराशय॥सम्यक्तज्ञानयोगेन॥ तस्यचारि
त्रयोग्यता॥५५॥तथाभव्यत्वपाकेन॥यस्यैतत्त्रितयंभवेत्

सम्यग्ज्ञानक्रियायोगा ज्जायतेमोक्षभाजनं॥५६॥ प्रत्य क्षंचपरोक्षंच॥द्वेप्रमाणेतथामते॥अनंतधर्मकंवस्तु॥प्रमाण विषयास्त्विह॥५७॥ अपरोक्षतयाऽर्थस्य॥ग्राहकंज्ञानमीदृ शं प्रत्यक्षमितरंज्ञेयं ॥ परोक्षंग्रहणेक्षया॥५८॥

एटलेजीनसासननुमुलकह्यु एटलेजैननादेव केवाछे जीनेंद्रो केहेतांजीननामसामानकेवली तेमांहेइंद्रसमा नएवातीर्थंकरपरमात्माते देवछे तेरागद्वेषे करीनेवर्जि तछे महामोहमल्लकेहेतां मोहराजानेहणीनेकेवलज्ञान केवलदर्शनपाम्याछे माटेमोहतथारागद्वेशने जीतेतेनि मुक्तिथायपण ते विनाकांइमुक्तिहोयनांहि तथासुरासुर इंद्रेपुजीततेशामाटेके सदभुतार्थ केहेतांजथारथपरुपक छे तथाकृतकर्मकेहेतां पुर्वेशुभाशुभकर्मकरेलां तेनोक्षय करिनेसंप्राप्त केहेतांपाम्याछे परमपदकेहेतांमुक्तिप्र तेएटले करयांकर्मभोगव्या विनाछुटेनहि अनेशुभाशु भकर्म क्षयकरयाविना मुक्तेजायनहीं माटे कोइनाथी कोइनी मुक्ति थती नथी तथा मुक्तितोज्ञानने विशे छे तत्रज्ञानादिधर्मेभ्यो केहेतांज्ञानदर्शन चारित्र आदे धर्मकह्यु तेधर्म भिन्नाभिन्नकेहेतां भेदतथाअभेदएट लेजीवादीनवतत्वनुवर्णववुतेभेदधर्मकहिये तथाआत्मद्र व्यनुजेगुणपरजायसहितकेहवु तेअभेदधर्मकहिये तथा वचलाश्लोकोमां एनवतत्वनोविवरोछे तेनवेतत्वजीनसा

सननेमतेकह्याछे एटलेनवतत्वनीसर्धाकरे तेनेसमकीती
कहिये तेमद्धेपांचतत्वतजवांकह्यांछे अजीव. १ पुन्य. २
पाप. ४ आश्रव. ४ बंध.५ कोइकेहेशेकेपुन्यनेतजवु केम
कोहोछेतेनेकहिये अमेकेहेतानथीतेउपरलखेला श्लोकने
विशेजपुन्यनेपुद्गलकाहिनेबोलाव्युंछे.

॥उक्तंच॥पुएयसत्कर्मपुद्गलाइतिवचनात् एटलेपुन्यछेते
सतेकेहेतांशुभकर्मनापुद्गलछे पुद्गलतज्याविनातोमुक्तिथाय
जनहि शामाटेकेएहिजउपरकहेला श्लोकनेविशेकह्युंछे
॥उक्तंच.॥आत्यंतिकोवियोगस्तु॥देहादेर्मोक्षउच्यते॥श्लो
क ५४ मो टीकाः॥तथेत्युपदर्शने ॥ परिपक्वभव्यत्वेनतद
भावात्॥अवस्यकमोक्षगंतव्येन॥ पुसास्त्रियोवाज्ञानदर्शन
चारित्रत्रयंसपुमानूमोक्षभाजनं ॥ मुक्तिश्रियंभुंक्तेसम्यगि
ति॥सम्यक्तज्ञानमागमाऽववोध क्रियाचरणकरणचरणा
त्मिका॥तासायोगसंबधःनकेवलज्ञानदर्शनचारित्रं वामो
क्षहेतुकिंतुसमुदितंत्रय॥ एटलेएचोपनमाश्लोकनीटीका
छे तेनेविशेपुरुषादी वेदनेविशेमुक्तिनीनापामीछे तथाच
रणसितरी करणसीतरीथकीपण केवलज्ञानकेवलदर्शन
निनापामीछे माटेपरमेश्वरपुजवासांतो मुक्तिक्यांथकी
जहोय मुगतितोज्ञानदर्शनचारित्रनेविशे काहिछे तेटीका
थकीजाणजो इहांकोइकेहेशेकेचारित्रतो पंचमहाव्रतादी
कवेहेवारनछेकेनाहि तथाएपुन्यबंधाएखरुकेनहितेनोउत्तर

एउपरनाश्लोकनोविशेपंचावनमोश्लोकछे तेनेविशेजएनव
तत्वनीसर्धाकरेतेनेसमकीतिकहिये तेहिजसम्यक्तज्ञानते
नेजोगेरमणतातेनेचारीत्रकह्युंछे नेसाध्यसाधन जोगजे
व्यवहारचारीत्र तेनुप्रयोजन तथाफल आकाशनाकु
शमवत कह्युंछे तेश्लोकनीटिकाथकिजाणजो जेसमकित
ज्ञांनचारित्रतेजमोक्षछे शामाटेकेसम्यक्तज्ञानक्रियायोगा
केहेतांतत्वनीजे सरधाकेहेतां जेद्रव्यगुणपरजाय ज्ञा
नादि रत्नत्रयीनुसतभासन प्रत्यक्षपरोक्षवस्तुनुविचारवु
तेने ज्ञानकहिए नेसतवस्तुनीसरधाकरवी तेनेसम्यक्त
कहिए एटलेसरधातेसमकितजाणवु तेज्ञानविचारवुते
क्रिया एटलेसम्यक्तज्ञानक्रिया योगाजायतेमोक्ष भाजन
एटलेएवुसमकितज्ञानक्रियाहोय तेमोक्षनुभाजन थाय
तथाप्रत्यक्षंच परोक्षंच द्वेपरमाणेतथामते तेप्रमाणनुस्व
रुपटिकाथकिजाणजो तथाअनंतधर्मकंवस्तुप्रमाणविपय
स्त्विह५७ यस्यटिकायेनकारणेन यदूत्पादव्ययध्रौव्या
त्मकं ततसत्सत्वरुप मिष्यतेतेनकारणेन अनंतधर्मात्मकं
वस्तुप्रमाणगोचर सर्ववस्तुषु उत्पत्यादित्रय युक्तास्यैवा
अनंतधर्मतातेनैवपुनरनंत धर्मात्मकत्व मुक्तंनपौनरुक्त्यं
५७ एटिकानेविषेउतपादव्यय ध्रुव्यात्मीकं तेसततेने
सतस्वरुपकहिए तेनीजेनेइछछे तेनेअनंतधर्म आत्मिक
वस्तुप्रमाणजाणीने सर्ववस्तुनुउत्पादादिक त्रियुक्त

शेवेतेनेअनंतधर्मआत्मककहिए, तेनीजमुक्तिकहिएतेवि नामुक्तिछेनहि एजिनसासननुसारछे माटेआत्मस्वरुप नेविशे भेदअभेदज्ञाननुविचारवु, एटलेशुद्धव्यवहारतेभे दज्ञानछे नेशुद्धनिश्चयकेहेतां अभेदज्ञानछे हवेभेदज्ञान केहेतांजेज्ञानदर्शन चारीत्रआत्मानाघरनुछे एमजेबोल वुतेव्यवहारथयोएवुजेध्यानतेनेभेदभावरह्यो पोतेनेपोता नागुणमांजुदापणुरह्युं आत्माएकहतोतेना त्रणभे दथयाएटले व्यवहारनयकह्यो जोअभेदज्ञानविचारीने जोइये त्यारेतोआत्माएकजदेखायछे एकजजाणिएछिएते तेजविशेरमणकरिए इहांज्ञानादीकगुणजुदानथी आत्मा तेज्ञानादिकगुण तथाज्ञानादिकगुणतेआत्मा जथादृष्टांते सुवर्णनुभारेपणु स्निग्धपणु पिलाशपणु तेकांइसुव र्णथकिनोखुनथी तेजसुवर्णछे एविरीते आत्मस्वरुप निसरधाकरवी तेनेसमकितदर्शनकहिए तेजाणवुतेने ज्ञानकहिए एनेजविशेथीरथइनेरमणकरवुं तेनेचारित्रक हिए एजस्वरुपनेउपयोगदेइने जुवेतोसिद्धपरमात्मारु पजछेएविरीतिजध्यान करतांमुक्तिथाय पणबीजिरीतेंसर्व थामुक्तिथायनहि. उक्तंच

दूहाः—एकदेखीयेजानिये॥रमिरहियेएकठौर॥ समल विमलनविचारीये॥ यहसिद्धिनहिऔर.१

सवैया. एकातिसा॥ जाकेपदसोहतसुलछन अनंतज्ञान

विमलविकासवंत ज्योतीजहलहीहै॥यद्यपित्रिविधरुपव
वीहारमेंतथापि एकतानतजैयों नियतअंगकहीहै॥सोहै
जीवकैसीहू जुगतीकेसदीवताके ध्यांनकरिवेकों मेरीम
नसाउमहीहै ॥ जातेअवीचलरिद्धिहो तुओरम्नांतिसिद्ध
नांहिनांहिनांहियामेंधोखो नांहीसहीहै. ॥१॥

अर्थ हवेएस्वरुपनोअनुभवथीररेहेवोदूर्लभछे परं
तुज्ञातापुरुषछे तेमनोरथतोकरे तेप्रमाणेअनुभवकरे ते
नुकारजासिद्धथायतेकहीएछिए जाकेपदकेहेतां जेपोताना
पदनेविषेअनंतज्ञानस्वरुप स्वलक्षणकेहेतां वस्तुनुलक्षण
एहिजछे तथाविमलवीकाशवंतजोतीकेहेतां आपणोतथा
परनोस्वरुपजाणवो तेहीजजोती जेनेविषेदीपमांनथइर
हीछे तथाव्यहारमां यदपीकेहेतांजे त्रिविधरुपछे वही
रआत्मा अंतरआत्मा तथापरमात्मा एवीरीतेत्रिविधरु
पछे तथापिकेहेतांतोहेपण नियतअंगकेहेतां निश्चेनयाने
अपेक्षायेतो एकतातजेनही तेथीएकरुपजकह्यो तेताएवो
पदार्थएकजीवकह्यो हवेकेशेहूजुक्तिकरकेहेतां तेजुक्तिआ
गेकहियेछिये तेसदीवकेहेतां नीरंतरमारामननीउमेदथ
इरहीछे वलीजाहींकिध्यांनतेअपनीरिद्धिकेहेतां ज्ञानदर्श
नचारीत्ररुप अविचलथाय एवीरीतेकरीनेसिद्धथाय पण
बीजीकोइरीतेकरीनेसिद्धथायनहि एवुत्रणवारकह्युछे ए
छातिठोकीने निश्चेवचनकह्युछे वलिकह्युछेके एवातमेधो

खोनहि एटलेएवातजुठीनथी एटलेएवातसत्यछे माटेहे भव्यजीवो जोतमारेआत्मानेसुखवांछोतोभेदज्ञानविचारो नेविभावनोत्यागकरो स्वभावनोध्यानकरो पछीअभेदज्ञानें करीनेध्यानकरो एटलेआत्माएजपरमात्माथशे तेथकिसर्वकर्मनोनाशथाशे तेथकिअनंतीरिद्धिसत्ताएछे तेप्रगटथशे जन्मजरामर्णनाफेराटलशे अक्षयअव्याबाधसुखनोविभागीथइने शीवपुरमांजइरेहेशे माटेएहिज अभ्यासकरो एहिजअमारोउपदेशछे तथासर्वज्ञानीपुरुषोनोएहिजउपदेशछे.

॥दुहा॥ एहग्रंथपूरणहुवो पूर्णहुइअवआश श्रोतासूण जोकांनदेइ ग्रंथगुणकीराश ॥१॥ मिथ्याविध्वंसननामए भारूयुंतेसुखकार तेहमांहिजेभावछे सुणल्योतासविचार ॥२॥बहूभेदमिथ्यात्वना तेमजीवस्वरुप द्रव्यगुणपरजायनो भारूयोरुपअनुप॥३॥नयभेदबहूभाखीआ तेमअध्यात्मवात बहूग्रथनीसाख्यथी कीधीएहनीख्यात॥४॥ग्रथगुणसमुद्रछे झीलेमांहेमतीवंत पापमेलसबधोयके होवेउत्तमसंत॥५॥ रयणचितामणसारीखो ग्रथरच्योगुणभाण पंडीतजनतोसुखलहे वांचतांप्रगटेनाण॥६॥मुरखजनसमजेनहि ताभेनहिमुजदोष क्षयउपशमतीनकुनहि तामेकिनपररोप॥७॥ जाकोअनुभवथीरहे आत्मअनुभवलक्ष ताकुतोबहुगुणकरे जाकोउपयोगदक्ष ॥८॥ वसुधामेवि

स्तरो जीउंजगमांहीतेह सुखसुखएहीप्रगटहोवो ग्रंथ गुणकीरेह ॥९॥ अक्षयर्थातमिरुतणी तेमएग्रंथनीवास रवीशशीपेरेअवीचलरहो उत्तमसुखमेवास ॥१०॥ संवत उगणीशउगणीशमां सुंदरआसोमास कृष्नपक्षतिथिसत मीपुरणथयोउह्लास ॥११॥ शितलकारीसोमवार आमो दगाममोजार वांचजोभणजोभविजना तेलेशेभवपार ॥ १२॥ एग्रंथरुदियेधरी ध्यानकरशेजेह मुनिह्रुकमसुखसं पदा पामशेशिववधुगेह.

इतिश्रीमिथ्यात्वविध्वंसननामा
ग्रंथसंपुर्ण.

श्रीरागमाला.

श्रीगुरुभ्योनमः

उसकानामदर्वविलासः ॥ याग्रंथमैरागवालाकुतोराग हैवरकविजनाकैलीया डरपंम्तिजनाकैलियादर्वाणुजोग मै चिदानंदलीयाअनुलोकों स्वरुपहैसोग्यातापुरसांका बीचारवाजोगहै ॥प्रथमरागभैरवै॥ चिदानंदअजोरेभाइ चिदा०॥आंकणीःसहैजस्वभावमेंसदाजोरहैवे रागभैरव मेगावे वोहीपरीब्रह्मवोहिपरमेश्वैर वोहिचिदानंदका हावेरेभाइ ॥चिदा०॥ उनकिकिरपावम्येहोवै मेरीइच्छापु री रागमालामेंकरतहू नहिकोइवातअधुरीरेभाइ ॥चि दा०॥दरवाणुपरजायलहिने येसवरागमेगाउ मुनिहूक मचिदानंदमुरति शुद्धस्वरुपमेंपाउ॥इतिप्रथमपदसंपुर्ण॥ ॥रागनिभैरवी॥ चेतनदरवजाणेरी दरवगुणपरजाय उनकु लक्षणैतेसमजेरी ॥ नएनिपपतत्वैकुजांणे भेदसंक्त करेरी॥१॥ श्रीजीनवैरनेऐसाभारूया परजायनेएग्रहेरी॥ सुद्धसमकीतउनसेहोवे यावीनचितठरेरी॥श्री.२॥चारअनु जोग्यमेएकभास्या दरवाणुजोगकहेरी॥मुनीहूकमएनीश्वे अनुजोग रागनीभैर्वीबोहोरी॥श्री.३॥इतीदुतीयेपदसंपुर्ण॥ रागनीबिभास॥ जीवादीवस्तुदरवकुभावस्वैरुपीतेक हियेरे जीदरवैदरवअैतेकेतेजाणो बिरोधअपनेमनालहियेरे

॥जी.१॥ जथारथस्वरुपहैयाका व्यापव्यापकेकहियेरे ल
ब्बणयेहैवस्तुस्वरुपका सचाचीतमेलहीयेरे॥जी.२॥जीवद
रवअनंताभ्राष्य कारजभेदेजाणोरे ॥ भावभेदेतोएकज
कहिये खेत्रकालभावबखाण्योरे ॥जी.३॥ समुदायएउन
काभाख्या दरबादीचतुष्टीलहियेरे॥मुनीहूकमचिदानंदभ
जतां रागनीबीभासएकहियेरे॥जी.४॥इतित्रीतीयेसंपूर्णः॥
रागनीललत॥दरवप्रैतैसमझेनेजीया प्रदेशप्रदेशेजांणो॥
रवैरवैकारजकारनउनका सामथरुपबखाणो॥ दरब.१॥
अनंताअविभागपरजायका तीनकेसमुदायरुप॥ताकोगु
णकहैहैग्यानि याकोसमजोसवैरुप॥दरब.२॥ कारजका
रणभिन्नतिबे तिहांसामथरुपलहिए॥ गुणपरजायभिन्न
भिन्यैये गुणपणअनंताकहिये ॥दरब.३॥ गुणगुणपरतै
परजाय अवीभागरुपलहिए॥अनंतापणसरखाभाख्या
वरजायआस्तीरुपकहिये॥दरब.४॥ प्रतिके२ वस्तुअनंती
तेथिअनंतगुणजाणो ॥ मुनिहूकमसामथपरजायरागनि
ललतागवाणो॥दरब.५॥ इतीचतुर्थयसंपुर्णं॥
रागनिपटमंजणी ॥ उठतेरोरुपदेखोचीदानंदराया
दर्वकेलक्षणजाणो तीनुकाभेदकाहाया॥ उतपातबयैध्रुव
जुक्तसंतलबगाहाया ॥१॥ दरवास्तिकपरथमनेयभाख्यौ
परजायेनयैदूजो॥उभयैनयअपिष्यावलंबनजाणै उनसै
मोहोधुजो ॥२॥ गुणपरजायसहिततेदर्व जाणगबक्तासा

चो ॥ मुनीह्रुकमयेपटमंजरी रागनिगायराचो ॥ ३ ॥
इतिपदपंचमोसंपुर्णं॥

रागनीपट ॥ परजायनयविचारतचेतन संतधर्मसोक हियेरे॥परः अर्थक्रीयाकरेजोदर्वे परजायअपीण्यालाहिये रे॥१॥परःआपआपणीसक्तीसारु धर्मअपीण्याकाहियेरे॥ धर्मअधर्मआकाशजाणो पुद्गलजीतेलहियेरे॥२॥ ब्ठोका लदरवतेनास्यो आपआपकेलष्यालहियेरे॥मुनीहूकमये दरवस्वभावेब्रे रागनिपटयेकहियेरे॥३॥इतिपदब्ठोसंपुर्णं

रागमालकोस॥हेजीयाभेदग्यानयहैकीजें पंचास्तीका यचितलीजें॥आंकणी॥ब्ठादरवेकालसोभाख्या उनकुआ स्तिनेकीजें॥ अप्रदेशीसेदंतिजाणो उपचारदरवतोलिजे ॥१॥ तेकारैणेअस्तीकायनेभापो बस्तुविनाकाहाकीजें॥ नास्तीपणोदरवकोदेखिउपचारैनैपतिजै॥२॥रागमालको समाहिगायो कालतणोअभावे॥ मुनिहूकमपंचास्तीका यको आगैभाखुस्वैभावै॥३॥ इतिपद ७ सपुर्णं॥

रागनीटोम्ही॥समेजोरेहूग्यानद्रव्यकु खटदरैवकौविचा र ॥ आंकणी॥ प्रथमद्रव्यधर्मास्तीभाख्यो लोकप्रमाण असंम्र ॥ एकद्रव्यउनकोएजाणों जिवपुद्गलकुआणंद॥ ॥गाथा१॥ जेजेगतिप्रणमता पुष्टहेतुएजाणो॥असंख्य परदेशलोकप्रमाणे एहिदर्वबखाणो॥२॥जवजिवमुक्षैजा वै तिहांकांमनआवै॥ मुनीह्रुकमयेशुद्धस्वरुप नेटोम्हीराग

नीगावै ॥३॥ इतिपद८संपुर्ण॥

रागनीआसावरी ॥ सिद्धस्वैरुपप्रणमिजेभाइ ग्यानशुधारसपिजै ॥आंकणी॥ सिद्धअवस्तामैंसाजकारि अधर्मास्तिकायकहिजै॥स्थिरताभावअनंतायाको उपयोगमैंपणलहिजैं॥गाथा१॥जिवपुद्गलस्थिरताभावे पुष्टहेतुएकहिए॥असंख्यपरदेशएलोकप्रमाणो दुजोदरबएवहिए॥२॥आसाछोमआसावैरीगायो शुद्धस्वरुपमैंरहिए॥मुनीहूकमचिदानंदनजतां शिवरमणिसुखलहिए॥३॥इतिपद९संपुर्ण॥

रागनीविलावल ॥जियालोकस्वरुपकुजाणो अवगांहकस्वभावबखाणो॥आंकणी॥पुष्टहेतुसर्वदरबकु आकास्तिकायकांहांणो॥ अवगाहानासर्वकु देवैसोयेदोजातजाणो ॥१॥लोकाअलोकदोयकहिए वाकोस्वरुपहूंभाखु॥ जिवादीस्वरुपवसेजीहां सोइलोककैहिदाखु॥२॥असंख्यपरदेशउकेभाखे अबकहूअलोकबिचार॥ अनंतपरदेशउनकेभाखे पणनाहिदरबपरचार ॥३॥ अवगाहकशक्तीउनमैपणलेनेवालानाहि॥ लोकअलोकउभयेमीलकै येस्वैरूपहैत्याहि॥४॥ अनंतपरदेशीदरवैयेतीजो आकास्तिकायतेकाहिये ॥ मुनिहूकमयेभाजनकाहाणो रागनीवीलावललहिये ॥५॥ इतिपद १० संपुर्ण॥

रागनीकुकब ॥ चेतैनक्योतुनाहिबीचारै पुद्गलदरवैकुधा ॥आंकणी॥ अतिशुक्ष्मैपरमाणुभाष्या नित्यैस्वभाविकजे

ह॥बरणगंदरसएकएकभारव्या,दोयफेरसैंकहियैंतेह॥१॥
ऐसेपंचगुणहैजीनमें सोईपरमाणुजाण॥ कारणकारज
मीलकेतेनमे पुरणगलनचितश्राण.॥२॥ पुद्गलदरवैया
कौकाहिये चोथोरूपीमांन ॥ मुनिहूकमयेरागनी कुकब
ओगैपुद्गलबखाण.॥गाथा३॥ ईतिपद११संपुर्ण॥

रागनिगुणकली ॥ जीयापुद्गलस्वरुपतेयेहे लोकमे
अनंतातेह॥घणुकपंदतेजांण अनंतातेहवखाण॥गाथा१॥
तणुकपंदपणकहिये औंअसंख्यातीकपंदलहिये॥ असं
ख्यातीकपणभाख्या अनंताणुकतीहांढाख्या॥२॥ येसर
बेसबदजाणो येकयेव्याअनंतबेखाणो॥येकआकाशप्रदे
शेकहिये अनंतापंदतेलहिये.॥३॥ येमपंचैपरकारथीभा
ख्या अचेतनचितमेराख्या॥ मुनिहूकमकहेतेल्यागो गुन
कलीकुगाणेलाग्यो ॥४॥ ईतिपद१२संपुर्ण॥

रागहींफोल॥ अरेजीयाजाणतुसहेजसुभावकु चेतनाल
क्षणसहेतदाख्यो॥चेतनादोयपरकारकीजाणी ग्यानदर
शनउपीयोगमेश्राणीयै॥ अनंतपरजायपरणामिकदरव
ये उनकेदोयप्रकारेबेखांणीयै॥१॥करत्वादिलंछाहे जीव
कोपरभावितेअशुद्धजानो॥ शुद्धस्वभावमेरमेजबचिदघन
शुद्धपरजायकुतेहेमानो ॥२॥ उपीयोगवंततेचेतनाजानी
यै बीन्यउपीयोगजेमेजानो॥मुनीहूकमरागहिंमोगावाथकी
शुद्धउपीयोगथीशीवसुखबखांनो॥ ईतिपद१३ संपूर्ण॥

रागसारंग॥ पंचास्तीकायकेमानमे नीजरुपपीछाना तांनमै॥अरुपीचिदानंदस्वामी जीवएकवखांनमे ॥पं० १॥ ओरचारोंआस्तीकायये अजीवदरवतेजाणीयै॥वाकेपरा वर्तननीमीतै कालदर्वेवखांणीयै ॥ पं० २॥ प्रलांप्रलैवैके कारणमाटे छंटोदर्वंचितआंणीयै येदर्वनेपरदेशनहीछै ते थीआस्तीकायनजाणीयै ॥पं० ३॥ व्यवहारनयअपीक्ष्या यदर्वै समीयेखेत्रदाखीयै॥ आदिंतपरीछेदपरीमाणे समी येआवैलीवखांणीये ॥ पं ० ४ ॥ तेमाटेआस्तीकानहि आस्तिकायपंचधारीयै॥मुनिहूकमकहैआगलकहैशुं राग नीसारंगविचारीयै॥ईतिपद १४ संपूर्ण ॥

रागनीगोम्ह॥ अपनारुपजवहमनीरख्या पंचास्तिका यमांहितेपरख्य॥आकणी ॥ जीवस्वरुपअसंखपरदेशी लोकपरमाणेपरदेशतेधारो॥तैमजधर्मअधर्मकाहिये प्रतेके प्रतेकैपरदेशविचारो॥१॥ लोकअलोकमलीनेकाहिये आ कास्तिकायएककाहाणो॥ प्रदेशअनंतायेनाकहिये चोथो पुद्गलदरवचितआणो॥२॥ येकअनेकप्रमाणुरुपये खंधहे तुजुगतथीकाहाणो॥तेथीदर्वयेहैनेकहिये आस्तिकायत णोप्रैमाणो॥३॥ येमआस्तिकायपांचैजाणी तेमैंजीवास्ति आपणोधावो॥ओरआस्तिकायचारतजीनै मुनिहूकमराग नीगोम्हगावो ॥४॥ ईतिपद १५ संपूर्ण ॥

रागनीशुद्धसारं॥चेतनअपनोधर्मसमारो सामा बिशेषनि

हारो॥आंकणी॥येधर्मपंचास्तिकायमे प्रथमसांभ्रकाहाणो॥
स्वभावलक्षणउनकेभाखे प्रतेकेप्रतेकतेजाणो ॥१॥ दर्ब
गुणपरजायव्यापक परणामीकलक्षणस्वभावो येकपणु
नेनित्यप्रतीहा अविभ्रवरहितपदध्यावो ॥२ ॥ कीरीयार
हितसरबगतजाणो एसांमानधर्मकाहाणो॥पंचास्तिकाय
माहितेकहीये सदास्वभावचितआणो ॥३ ॥ वशेपधर्मह
वेतेकेरोआगेअमेतेकहिशुं ॥ मुनिहूकमशुद्धसारंगावतां
चितहरखीशुं ॥४॥ ईतिपद १६ संपूर्ण॥

रागनीमालसीरी॥ अपनाधर्मधावोआतम वसेसभाव
चितभावो॥आंकणी॥वेसेसधर्मपंचास्तीकायमे द्रव्यगुण
परजायजाणो॥व्यापकलेस्वरुपतेकहिये गरुगमथीचित
आणो॥१॥परमाणीकलक्षणस्वभावजे एमअनेकचितधा
रो॥एकअनेकनेनित्ययअनित्यए नीरअविएवस्वेअवियेव
विचारो॥२॥संक्रीयेपदएहमैजाणो ढेशगतसर्वगतपरवेस
॥वसेपपदारथगुणपरवरती कारणपणहोयवीशेप॥३॥न
हिसामानवसेपविठे विशेपसामानविनताही॥दोयघरमस
दारेहेजीहां आस्तीकायकहियेत्यांही॥४॥मुनीहूकमयेह
धर्मठे स्यादवादस्वरुपे॥रागनीमालसीरीयेगाइ चिदानंद
अनुपे॥५॥ इतिपद १७ संपुर्ण.

रागनीमुलताइ॥चेतनसामानस्वभावसमजा ओरसम
जासेकौनमजा॥आंकणी॥मुलसामानस्वभावकहिये खट

भेदउनकालीया॥आस्तीखैनेवस्तुलैजेह दरबलैतीजाकी या॥१॥ परमेस्वैनेसतत्वैये अगरलघुघटाथया॥येसामान सुभावकेभेदहै खटबिधएरचनाकह्या ॥२॥ सामान्नतेसर्व दरबमेलाधे सरखाधर्महोयखरा ॥ मुनीहुकम अर्थआगै रागनीमुलताइवरा ॥३॥ इतिपद १८ संपुर्णं.

रागमलार॥ आतमआस्तीस्वभावभाखी सुधैधर्मतेदा खे॥आंकणी॥बसेसधर्मकेआधारभुतजो सोहीआस्तीलैक हिये॥गुणपरजायधरियाकु वस्तुलस्वैभावलहिये॥१॥अर्थ क्रीयाकरेसोदर्व अथवाउतपातवैयजाणो॥उतपतीपरजा यपुत्रपीताजीम आविरभावबखाणो॥२॥प्रैसवैसमलक्षण विरजभुत परजायतीरोभावकाहिये॥भावरुपसक्तीआराधे दरबत्वचोथोलहिये॥३॥सपरवाविक्ष्यांग्यान प्रमाण नीति प्रमाणतेकहिये॥स्वगुणमेप्रणमेजोचेतनसुधपरमेत्वैलहि ये॥४॥उतपातवैयदूर्वेजुक्त तेहनेसत्वैतेजाणो॥हाणवृद्धीख टगुणीजीहाबै अगरुलघुबखाणो॥५॥ एसामानस्वभाव खटनो अर्थसंखेपेभाख्यो॥मुनीहुकमयेरागमलारे नीज स्वरुपुकहिनेदाख्यो॥६॥ इतिपद १९ संपुर्णं.

॥रागनीमलार ॥ सामानसुभावकेउत्तरभाखु आस्ति स्वभावकेजाणो॥अनंतभेदयाकेभाखे पणात्रियदंशबखा णो॥१॥सामानसुभावकेउत्तरभाखु आस्तिनास्तीनीतसु भावै॥अनितएकसुभावै अनेकभेदअभेदकाहिए॥२॥भव्यै

अभव्यैतेलावो बकैतव्यैअबकतव्यैजाणो॥परमस्वभाव तेरमोलहिए उतरसामानैवखाणो॥३॥ उतरसामानैसर्ब दरवैमें सरखेभावैलाधे॥मुनीहुकमएमलाररागनी गाता मनुमोवाधे॥४॥ इतिपद२०संपुर्ण॥

॥रागनीदेशी ॥ आस्तितास्वैभावमें दरबादिचतुष्टि जाण ॥आंकणी॥ व्यापव्यापकैसंबंधथी सत्यथिआप्रण मंत॥मनहेतुअंतरंगनो प्रणमतागुणग्रैहेहंत॥ १ ॥सुधव स्तुस्वैभावनो शुधप्रणतिजाण॥आस्तिसुभावनेभाखियो चिदानंदवैखाण ॥ २ ॥ आत्मस्वरुपआस्तिमये भाखो शुधरुप॥मुनीहूकमदेशिरागनी गाउवस्तुअनुप ॥ ३ ॥ इतिपद २१ सपुर्ण॥

॥रागगुजरी॥ नास्तिपणोविचारोदरवैमैसोया सरवव स्तुमैगवेखिजोयै॥आंकणी॥जीहांआस्तितीहांनास्तीहोय जीहांनास्तितिहांआस्तीजोया॥ दरवादिकचतुष्टिधार आ पआपणीलहोविचार ॥१॥ दरबादिकचतुष्टिजेह स्वैग्रहै आस्तीपदतेह॥परदरबादिकचेतनमैनाहि जेग्रहातेनास्ती सहि ॥२॥ ग्यानदरशनादिजेगुण दरवखेत्रकालभावथी सुण॥आस्तीभावचेतनमैलयो परभावेनास्तीमैकयो ॥३॥ ऐमस्वरुपसजेजेआप तेहिजसादवादनेयथाप॥मुनीहूक मएधर्मअनुसार गुजरीरागनीगैमनुहारा॥४॥पद२२संपुर्ण॥

॥ रागनीबाहारा ॥ भमरतुकरतजाणपणाकीबात

॥ टेक ॥ संदेंभावअसंदभावतेजाणो आरपितअणारपी तविचार॥सपरपरजाएसाहि एभंगमनुहार ॥१॥ वसेखप णेगविखीयेतो वक्तंब्यअवक्तव्यधार॥उभैयभेदलाधैछे येहमै सैमजैतासुखकार ॥ २ ॥ तेहस्वरुपसप्तभंगीमांहि भाखुआगैविचार॥ मुनीहूकमएचिदानंदमयै गाइरागनी बाहार ॥३॥ इतिपद२३संपुर्ण॥

॥रागनीसुवा॥ प्रथमभंगतेआस्तीकेहिए सर्वदरबमे धार ॥आंकणी॥ दरवगुणपरजायमाहि आस्तीपणोतेजा ण॥प्रेतेकैरदरवमेंलहिए गुणपरजायैवखाण॥१॥ सदभा वैआपआपणो गुणपरजायतेहोय॥आपआपणादरबमै लाधे आस्तीपणोतिहांजोय ॥२॥ अरपीतपणोतेवस्तुनु होवै सोइवस्तुधर्म॥एकसमेतेसरवेभासे सोइग्यांनीमर्म ॥३॥छदमस्तनेतोअनुक्रमैभासै सरधाएकसमेयीयेहोय॥ मुनीहूकमएप्रथमभांगो रागनीसुवामैजोजोय ॥ ४ ॥ इतिपद २४ संपुर्ण॥

रागश्री॥अपनारुपरचैकेदेखो नहीपरगुणस्वभावै॥आं कणी॥आपस्वरुपमैलाधैनाही परदरवपरजाय॥गुणलक्ष णशुभावतैलाधै तथीनास्तिपणोथाय॥१॥नास्तिस्वैभाव येहैआपको आस्तिपणेतेजाण॥दोउभेदयेजीवकाकहिये एमसर्वदरबैबखांणो ॥२॥ बीजोभंगयेबखांणो नास्ति स्वभावनेजाण॥मुनिहूकमयेचिदानंदमेय श्रीरागबखांण

॥३॥ इतिपद २५ संपूर्ण.

रागनीधनासरी॥क्यांकहूचिदानंदघनकी मुखशुंकहीन जाय॥आंकणी॥स्वपरपरजायदोउलाधे संदभावासदभाव॥संतासंतपणेयेकहिये अर्पितअणआर्पितजाव ॥१॥ येमअनेकभंगातिहांलाधै दोदोभंगतेकाहिये॥सकेतसबदनो रहोछेइहां तेथीआस्तिनास्तिनलहिये॥२॥तेथीअवैक्तव्य येभाख्यो त्रीजोभांगोयेलहिये॥गुणपरजाययेआत्मदरबना अनंतभेदतेकहिये॥३॥ तेथीएकसंमनकहेवाये आत्मस्वभावयेमधावो॥मुनीहूकमयेरागनीधनासरी शुद्धस्वरुपमैगावो ॥४॥ इतिपद २६ संपूर्ण.

रागनीकाफी ॥ अपनारुपनिहाराजबहमनै अपनारुप निहारा॥आंकणी॥ स्वपरजायआस्तिकहीयै सोतोसंतकहावै॥नास्तिपणोछेपरपरजायै सोतोअस्तवेयावै॥१॥ दोउ भावयेकसमीये चैतनमांइलहीये॥ तेथीभांगोएचोथोभाखो मीश्रभावतेकहीये॥२॥ एमस्वरुपआतमकेरो समजे तेग्यानीजाणो॥मुनीहूकमतेविनअगन्यानी रागनीकाफी काहाणो ॥३॥ इतिपद २७ संपूर्ण.

सुगराइरागनी॥आतमाआपसरुपजाने वचनगोचरन हीठाणे॥आकणी॥स्वेपरजायदेशथी सदभावैजाणो॥अनपरजायबशेपथी अनार्पेतअसतआणो ॥१॥ एकसमेजुगपतयाको संतासंततेसाचो॥जाणपणोइहांतोकाहिये मुख

बचननहिजाचो॥२॥ जाणापणाथीश्रास्तीपणोए एवचने श्रवक्तब्यैजाणो॥ तेथीभांगोपांचमोकाहिये श्रास्तिश्रवक्त ब्यैबखांणो॥ ३॥ सरवैदरवमेभंगयेहै जेमजीवमैंभाखो॥ मुनीहूकमजाणपणोसाचो रागनीसुगराइदाखो॥ ४॥ इतिपद २८ संपूर्ण.

रागनीपर्ज॥ श्रपनेरुपमैंभांगोछंठो नास्तिश्रवैक्तव्यै जाण॥ परस्वभावश्रपनेरुपजे नास्तिभावैचीतठाण॥१॥ श्रनजुगपतइहांकनैभाखु श्रास्तिनास्तिश्रवक्तव्यैसोय॥ येकदेशेस्वैपरजायै श्रर्पितभावैजोय॥२॥ श्रनयेकदेशै परजायै अणश्रर्पितभावबरीयै सदभावश्रसदभावै सत्यश्रसत्यकरीयै॥३॥ एसवैश्रवक्तव्यैजाणो भांगोसातमोकहीये॥स्यादश्रास्तिस्यादनास्ति स्यादश्रवक्तब्यैलहीये॥४॥ येसप्तैभंगीबीशेषाविशेषै यहैस्वैरुपकाहाणो॥भिन्नस्वरुपसप्तभंगीकेरो रतनाकरश्रवतार्कायजाणो॥५॥ येसप्तभंगीसर्वदरवमै नित्यादिकनिबखांणो॥ मुनीहूकम स्यादबादमे रागनीपर्जलखाणो॥६॥ इतिपद२९संपूर्ण.

होजीयास्यादबादबीचार॥टेक॥ सप्तभंगीमैमुखपणैये भंगतीनबीचार॥ स्यादश्रास्तिस्यादनास्ति स्यादश्रवक्तव्यधार॥१॥ श्रास्तिपणैश्रास्तिधर्मछे नास्तिपणेनास्तिधर्म॥जुगपदेउभीयेधर्मछे येस्यादबादमरम॥२॥ सांमान विशेषधर्ममेलाधे गुणपरजायमैजाण॥ प्रतेकेप्रतकेसप्त

भंगीजाणो नित्यादीकवखाण ॥३॥ स्यातपदश्रीहीनैकहे ता दोशेणनेश्रावेयेक॥येमस्वरुपस्यादबादनो साचींग्या नेनीटेक॥४॥येजाणोतेनेसरबेजाणो बीजातोविदाअभ्यास॥मुनीहूकमचिदानंदमये रागनीमारेवेणप्रकास ॥५॥ इतिपद३०संपुर्ण॥

रागनीगोम्मी॥स्वजातीमैश्रास्तिनास्तिपणो तीहांकहिने दाख॥श्रांकणी॥जीवेजीसजातीभाखां पंचबीजातीकहीये ॥ स्वैजोवश्रास्तिपणेछे परजीवनास्तीलहिये॥१॥ग्यानै ग्यानश्रास्तिभावछे दरसनादीनास्तभावे॥स्वैगीनानते श्रास्तीभावछे परगीनानतेनास्तीगावे ॥२॥श्रास्तिपणोते नास्तिनेहोवे नास्तिपणोतेश्रास्तीनैथावे॥आपणोगुणते परमेंनजावे परश्रापणमेंनाश्रावे ॥ ३॥ स्वजातीधर्ममांयें रहैवे परजीवनीनवीहोवे ॥ एमगुणपरजायादिसरबमैं श्रास्तिनास्तिजोवे॥४॥ श्रास्तिनास्तीसरुपयेजाणो स जातीमैभाखु मुनीहुकमयेनीजसुभावमे रागनीगोम्मीयें दाखो॥५॥इतिपद ३१ संपुर्ण.

रागनीपुरवी॥ चेतननित्यसुभावसमजोनेभाई चेतनः दोयप्रेकारनित्यसुभावे समजोएहविचार॥ उप्रेचुतीनीत्ये तांजाणो परंमपरनित्येताधारे॥१॥सर्वदरवेमेएहेस्वेभाव छे तेहैनादोयेप्रकारे॥ उर्धताप्रचियेप्रथमभाखो त्रिजकप्रे चीसारे ॥ २॥ येदरबसभावेनीते उतपातवेंयेदुजोनिते॥

येमअनेकस्वैभावभेदरवमें समजलोहोनीत॥३॥ नित्यैअ नित्यैसुभावएमजे सर्वदरवमाहि॥मुनीहुकमतेसाचोग्या नी रागनीपुरबीगाइ॥४॥ इतिपद ३२ संपुर्ण॥

रागनीऐमैन॥नित्यस्वैभावधीबीधध्यावा दूजेयेप्रकारै रे॥आंकणी॥कुटंस्तंनेपरणीमीकयहैसरुपहुदाखु॥परदेसै येकुटस्तकहिये गुणमैप्रणामिकराखु १ चेतनप्रदेशनित्य कुटस्तै इनुपरावैरतनैनाहि॥परावैरैतनतोगुणपरजायमै सोपरणामीकनीत्यताकाहाइ २ एभेदतोसरवैदरवैमें स मजैतैनेजणायो॥मुनीहुकमयेरागनीऐमन गाताहरखभ रायो ३ इतिपद ३३ संपुर्ण॥

रागनीभयानाट॥ परजायधर्मकुभिन्नभिन्नकर आपो आपसमारो॥ आंकणी॥शेकारीलंक्षभेजेहमै तेहनेदवैक हिजे॥दरवैदरवैप्रतीप्रदेशे गुणैमैपणकहिजे १ उपादान कारजकारण प्रणामीकपरैजायै॥व्यापकेपरजायउतपात कहियै गुणतेदरबत्वैथायै २ शैमीयेरैउतपातबेये सर्वद रवैमेंलहिये ॥ गतिथतीअवगाहवरतना मलैबियरणैक हिये ३ चेतननोउपीयोगगुणभै बस्तुस्वभावीककहिये॥उ तपातवैयैयेसरवेमेलागै गुणादिकमैकहिये ४ कारणका रजपोतानोकरतां एमग्यानतेलहिये॥मुनीहुकमप्रथम व्याख्या परजायैरागनीनटमैकहिए५इतिपद३४संपूर्ण॥

॥रागनीबम्हहंस॥तुमतोशुधधर्मआराधो चिदानंदकु

साधोहो ॥टेक॥ निजदरबपरणामिकभाख्यो सोहिधर्म
वाधो॥१॥तुम॥पुर्वपरयजायवैकरीनै नवेपरजायउतपादो॥
दरबपणोदरबपणैकहियै येहिग्यांनिनादो॥२॥तुम॥ पर
जायव्यास्याथितियेभाखी ग्यांनिमनआणंदो॥मुनीहूक
मब्रम्हंसरागनी समजेएहमुणंदो॥३॥इतिपद॥३५संपूर्ण॥
॥ रागकालंगड़ा॥ चेतनस्वैकारजकारए परणामिक
प्रावर्ति॥गुणादिपणेएमजजाणो प्रणतिस्वभावेधरती चे०
१॥ अतितअनागतपरजाय अनंतातेकहियै ॥ वर्तमा
नपरजायएकछे एमसुधर्मतेलहिए ॥चे०२॥ वर्तमानपर
जायअतितमेंप्रणमें अनागताअनीतहोवें॥छेकअनागतबा
कीछेजे निकटहोताजुवें ॥चे०३॥ एमउतपातनेवेंचे द्रव्य
त्वेगुणकाहियै॥मुनीहूकमतिजोपरजाय रागनीकालंगेग
हियै ॥चेत०४॥ इतिपद३६संपुर्ण॥
॥रागभरवीसिंधी॥ होजिवीयाकालकुसमजो पंचास्ति
कायमैसमाय ॥आंकणी॥ केताकपंम्तिएमवदेछे कालपरैं
प्रणातिठराय॥येबचैननहिगणधरमिलतो कालतोद्रवपर
जाय ॥हो०१॥ स्वैधरमदरबनोजेछे प्रणतिवस्तुरुप॥तेमा
टेकालजेदतेजाणो एसरधाछेअनुप॥ हो०२ ॥ अथवाका
लभिन्नद्रवेकहिए तोकालतेकारणरुप ॥अतीतअनागतव
र्तमानप्रणेत तेतोजिवादिधरमस्वरुप ॥ हो०३ ॥ तेमाटे
कालभिन्नजाणो सर्वदरबनोपरजायें॥उतपातवयैरुपये

बे तेतोपरजायकाहाये ॥ हो०४ ॥ प्रैजायव्यास्व्यातिजि माहि एजाणजोस्वैरुप॥ मुनीहूकमएसीधीभरवी परजाय व्यास्व्याश्रनुप ॥इतिपद३७संपुर्ण॥

॥ रागनीटोम्हिमियाकी ॥ सफलदिनश्राज केवैलग्यां नमेगाउ॥श्रांकणी॥गेहेवस्तुनोस्वैरुपजेजाणै तेहिकेवल ग्यान॥मतीयादिकथीवोगेजाणै प्रतक्षैपरोक्षैपरमाण॥स फ०१॥ घटपटादिरुपनश्रणमै तेसमघटग्यान समीयेश्रं तरघटबीणसै तवकेवलग्यनान ॥ सफ०२ ॥ घटवणसै ग्याननविनसै केवलनोथायउतपात इहांगनेपरजायउ तपात॥सफ०३॥प्रथमसमेयधरमास्तिकायजे संस्याता परमाणुनैसाज ॥ धितिथेसैमैश्रसंस्याताने पुर्वसंखीयेवै येनोकाज ॥सफ०४॥श्रसंखतीश्रनंताकहिए एमउतपा तवैयेबखाण ॥ एमचलेणसकारीन्नास्यो द्रुवैताद्रवैतेजा ण॥सफ०५॥ एमसर्वदरवगुणमैजाणो चतुर्थिव्यास्व्याथा य॥मुनीहूकमएजाणेकेवली रागनीमियाटोम्हीकाहाय॥ सफ०६॥इतिपद३८वासंपुर्ण॥

॥रागनीबिलावैल श्रैलिया॥ चेतनन्नेदएपांचमोजाणो श्रास्तिनास्तिपरणामी श्रास्तिस्वैन्नावस्वैधर्मनो उतपात वैयेएपरणामी॥गा.१॥नास्तिसुन्नावपरदरवैनो तेमैउतपात वैयनाहि॥ परवैरतैनधर्मनाहिउनको दरवस्वैधर्मवेताही ॥गा.२॥श्रास्तीधर्ममेसर्बैलाधे समकोगुरुगमलही॥मुनी

हुकमवलहारीगुरुनी अखीबिलावलरागनीकहि ॥इति पद३९ संपुर्ण॥

रागनीवीलावलसुवा॥चेतनअगरुलघुपरजायतेजाणो ॥चेतन०॥ हांणवधिखटगुणभाखी सरवेंदरवेंमेप्रणमें॥ हाणीतेतोवयेकाहावे अधिउतपाततेरमें॥चेत०॥१॥अधिवे येहाणीउतपात अगरुलघुदरवेंतेजाणो॥सरवेंदरवेंमेइम जकहिये येमपरजायवखाणो ॥चेत०२॥ अलोकमेपणअ गुरुलवुहे नीचसेंभावेंलहीये॥मुनीहूकमयेछटी०व्याख्या सुवावीलावलकहिये ॥इतिपद४०संपुर्ण॥

रागनीसारंग ॥ वंद्रावनी.आस्तिपरजायसांभ्रेथरुपये येमचीतमेंसमजीये॥आकणी॥ सरवेंदरवेनोआस्तीस्वभा वे अनंतगुणीतेलहिये॥वशेपरुपतेसांभ्रेथपणोछे सांभ्रथप्रे जायतेकहिये॥१॥ प्रेवर्तिरुपतेनमीतभेदछे तेथीउतपातवे येलहिये॥ पुर्ववशेपपरजायनेवेयें अभिनवेंवशेपतेकहिये ॥२॥सःइमपरजायनोप्रेणमवोभाखुं द्रुवेंतेवशेपपरजावे॥ मुनिहूकतेरागनिभाखि वंद्रावनसारगथाये॥३॥ इतिपद ४१सपुर्ण॥

रागनीपिलु॥ चेतननिजशुभावकुजाणे नित्यानित्यका हाणारे॥आंकणी॥ नित्येस्वभावजाहानहिलाधे जाहाका रजनविहोवेरे॥कारणपणोपणतिहानदिसे कारियेशिविने जोवेरे ॥चे०१॥ अनित्येपणानोजाहांअभावछे गायकश

क्तिथाकिरे॥ अरथक्रियातेनरकरै गरुगमथिवुधपाकिरे ॥चे०२॥ शरवशुभावपरजायधारो आधारभुतनिजपेत्र लहियेरे॥मुनिहूकमरागानिविलु येअधकारआगैकहियैरे ॥चे०३॥ इतिपद ४२ संपुर्ण॥

रागबरवा॥सुनजियारेतेरेशुन्नावैकुलैके वसमसतसुभावतेजाणोरे आपआपणापेत्रप्रदेशै आधारभुतवखांणोरे सुन०॥१॥सामान्यैन्नावैयेकसुन्नावछै त्रशेपभावैअनेकसुभावीरे॥येतोपरैवरणतिमैरमबो हवैकहूदरवैसुन्नावरे॥२॥ आस्तित्वादिशर्वसुन्नावते गुणपरजायेकहियेरे॥शर्वयेक परदेशेन्नास्या आपआपणोयेत्रन्नेदकहियेरे ॥३॥ शर्व परदेशतेभिन्ननन्नास्या पंम्फिरुपतेलहियेरे॥परदेशप्रतेअंतरनविहोवे दरबेयेकस्वभावकाहियेरे ॥४॥ येमशरैवसुन्नुवपरजायन्नेदे दरबमैअनेकतेलाधैरे॥ मुनिहूकमरागनिबरवो स्वभावजाणेगुणवाधेरे ॥५॥ इतिपद४३संपुर्ण॥

रागनीजजोटी॥न्नेदग्यानएचिदानंदको मेउनकुपीगणु ॥आंकणी॥आपआपणोकारजन्नेदये सभावैन्नेदएकाहिये। अगरुलघुपरजायन्नेदतेम भेदसन्नावतेलहिये ॥१॥ जीमर२अवस्तापलटे न्नेदस्वैन्नावतीहाजाणो॥ अभेदसुभावग्रहैणकरीने भेदस्वैभावजोनैवखांणो ॥२॥ तोगुणगुणीसुन्नावनेमांही शंकरेवदोषणैलागै॥गुणपरजायनैकारणकारज लक्ष्क्षणलक्ष्क्षैन्नागै ॥३॥ तेकारैणयेन्नेदग्यानछै

सुधपरणैंतीयैंग्रहीये ॥ मुनुहुकमयेकारणअभेदनो राग नीझिझोटीलहीये ॥४॥ इतिपद४४संपुर्ण॥

रागनीजंगला॥ अपनारुपअणामीकजोइ अतीअनंद मैपाया ॥ उत्रोतरपरजायअेणैमन नीजस्वभावमेआया॥ गाथा१॥नीजस्वरुपमैदोयभावछे भंव्यैअभंव्यैसुभावे ता कोवीचारवेवरीदाखु समजुचितमैधावे ॥ २ ॥ उपीयोग थीरकरीनेधारो वीचारआगेकहीशुं॥मुनीहूकमयेरागनी जंगलो शुद्धउपीयोगेलहीशुं॥३॥इतीपद ४५ संपूर्ण.

रागनीस्यामकलांण॥ भंव्यैसुभावैतेजाणो ॥टेक॥शुद्ध स्वैरुपवखाणु भावधरमतोजीवस्वैरुपनो तीहांभवांन धर्मकहीये॥गुणपरजायपरावरैतनजे तथाआस्तिललेहीये॥१॥भावनवोउतपैनथायजे नवीनपरजायमैपरवरते॥पूरवभावतेनाशकरीने भवैस्वैभावयेमपलटै॥२॥पलटणैशु भातेभंव्यकहीजे तहेमैभवानधरमदाखु॥मुनीहूकतेआगलकहीशु रागनीस्यामकल्याणआखु॥इतीपद४६संपूर्ण.

रागनीअेमनकल्याण॥भंव्यैतधर्मछैभंव्यैशुभावमै ग्यानीतेहवखाणे ॥आंकणी॥ गुणपरजायेजेवस्तुनां तेहिभवैनधर्मकहीजे॥ नवुंथवुसमअइपंथाने उत्तरभेदलहीजे ॥ १॥ परवरैतेनमैवक्तिरुपछे जेवरतानुआस्तिभावे॥रुप्रंतरेजेअणमेवुं तेभवेनधरमकाहावे ॥२॥ दुग्धनोदाधेपणो थावु वीकारअंतरेअणमवु॥ग्यानमहीजेमगीनेतेफरतो ते

मग्यानन्नुप्रणमैवु ॥३॥ वधिहाणीस्वन्नावे कारजकारण
लहीये॥ आवीरन्नावतीरोन्नावकीये येमन्नवांनधर्मलहीये
॥४॥ इनोअरथगुरुगमतीलीजो हवेकह्रूआस्तिभाव॥ मु
नीह्रूकमयेभव्येसुन्नावमै अैमनकल्याणरागनीगाव॥५॥
ईतिपद ४७ संपूर्ण.

॥इतिश्रीरागमालासंपूर्णः॥

चारअभावप्रकरणलक्षण.

श्रीगुरुभ्योनमः

प्रणमुसुधानंदने भाखुअभावतेचार अवलाथईनेप्रण
म्या सवलाप्रणमेसुखकार॥१॥

हवेजेचारअभाव अन्यमतविशेषक दर्शनवालाएकह्या छे तेपूर्वेजैनपंमितोएपण केटलाएकविचारनेविशेग्रहण कस्याछे तेचारअभावनुस्वरूपकिंचित्मात्रहुंकहुछु तेचारअभावनानाम प्रागभाव १ परध्वंशभाव २ अत्यंताभाव ३ अन्योअन्यभाव ४ हवेंअभावकेहेतांशुं जेनहिछेवस्तु तेनेअभावकहिएछैए परंतुचेतनस्वरुपसाथे चारे अभावनोविचारकरवाथिघणोफायदोछे तेमाटेएनुस्वरूप किंचित्मात्र इहांदेखाडुछु हवेपरागभावकेहेतांपूर्वेजे भावनोअभावहतो तेभावप्रगटथाए तेनेप्रागभावकहिए हवेपूर्वेकह्याभावनोअभावहतो अनेशुंभावप्रगटथयो तेनेप्रागभावकहिये तेनोविचारकहुछुं आसंसारनिमांहिंलिकोरे भावरुपवस्तुवेप्रकारनिछे एकशुद्धभाव १ बीजोअशुद्धभाव २ हवेतअशुद्धभावनाअनेकभेदछे अनेशुद्धभावनोतोएकजभेदछे एटलेशुद्धभावकेहेतांशुद्धचिदानंद संकल्पविकल्परहित समपरिणामीनिजानंदउपायो

ग सस्वरुपमांथीरतापणु तेनेशुद्धभावकहियें हवेजेअशु
द्धभावछे तेनाअनेकभेदछेतेकहियेछेइए प्रथमसमपरिणा
मजेकह्यो तेनाबेभेदछेएकतोशुद्धपरणतिरुपसमपरिणाम
तेतोसर्वथीजीवनेकल्याणकारिछे अनेशुद्धपरणतिसाथेजे
समपरिणामछे तेनाअनेकभेदछे तेमधेजेश्रेणिप्रतिपन्नछे
तेसविकल्पपरिणामछे शामाटेजे एठेकाणेस्वपरनोविचा
र अथवागुणपरजायनोविचार एसर्वेविकल्पसहितछे प
रंतुघणोजभागएनोनिर्मलछे अनेथोमोजभागमलिनप
णुछे एकसमकितिथिमांमीनेसातमागुणठाणासुधी जेस
मभावथायछे तेद्रव्यगुणपरजायनुस्वरुपजाणि सस्वरु
पनेओलखी परभावनोत्यागकरिने समपरिणामेरमेछे
तेमधेपोतपोतानागुणठाणानिहदे जेसमपरिणामछेतेस्व
भाविकछे अनेतेउपरांत जेटलुंरमणतथासमभाव एट
लोआरोपितउपचारिछे अहिंयांनिर्मलपणुकथंचितछेतेम
धेपणतरतमजोगरह्योछेतेविनासमभावछे तेएकएविजात
नोपणछे केद्रव्यगुणपरजायनाभेदजाणिनेपणस्वभावप्र
गटथोनथि अनेसस्वरुपनुंग्रहणनथि अनेसमभावथाय
छेतेमलिनछे तेमिथ्यादृष्टिछे वलिएकएविजातनोपणस
मभावछेजे स्वस्वरुपतोजाणतानथि तथाद्रव्यगुणपरजा
यनुंपणजाणपणुंनथि अनेमटकवेरागादिकपामिने संसा
रथाकिविरक्तभावरेहेछे तेसर्वेपणमलिनछे मिथ्यादृष्टिछे

तथाअशुद्धचेतनाए अशुद्धचेतनाकेहेतांनरनरकादिक चा रेगतिनिवातजाणे द्विपसमुद्रआदेदेईने सर्वपरभावनि वातजाणेतेनेअशुद्धचेतनाकाहिए तेमद्धेजेस्वस्वरुपनागुण परजायादिकजाणे तेअशुद्धचेतनाछे पणमाहाशुभछे जे पोतानास्वस्वरुपनेजाणे अनेशुद्धस्वभावनेविषेरमणता तेनेविषेथिरपरिणाम एवुजेजाणपणुछेतेनेशुद्धचेतनकाहि ए तेनेजधर्मकहिए अनेतेधर्मकेवुछे अविछिन्नकेहेतां कोईकालेपोतानास्वस्वरुपाथिएधर्मजुदुनाहिपडेएएकआ त्मस्वरुपनिवृत्तिमात्रएनेजकहिएछे ॥ उक्तंच ॥ चेतन मात्रवृत्तिधर्मविछिन्न॥एवीरितेपरभावमांजेरमणता अने धर्मनुमानवुं एवुंपणएकस्वभावेछे इत्यादिकअशुद्धपरण तिरुपेशुभाशुभ कारजकारणना समभावचेतननवलगे लाछे तेसर्वेपरभावनाघरनासमभावछे पणशुद्धपरणति रुपसमभावनथयोतोथिएसमभावनेपुद्गलिकरीद्धमांगएथो छे तेपरभावनोनाशथाय तारेशुद्धरुपनिप्राप्तिथाय तेशुद्ध स्वरुपनोविशेतो उपादानकारणकारज समएसमएअनंतु नीपजीरह्युंछे एभावजेनेप्रगटथयो तेनेपरागभावकाहिये शामाटेजेपुर्वेएवीसुधस्वभावनिप्राप्तिनाहिंहतीतेप्राप्तिथइ एटलेपुर्वेशुद्धस्वस्वरुपनोअभावजहतोएटलेपरागभावक हियेतथासमकितनिआदेदेईजेजेनवागुणप्रगटथायतेसर्वे नेपरागभावकाहिए ॥उक्तंच॥ अनादि सांत प्रागभाव इ

तिवचनात ॥ एटलेपुर्वनाभावनोनाशथयोतेनेप्रागभाव कहिए ॥इतिप्रथम ॥१॥

हवेबीजोपरध्वंशाभावकेहेतां जेकारजनिउत्पत्तिथयाप हेलां अथवाथयापछि ध्वंशकेहेतांनाशकरवोतेनेपरध्वंशा भावकहिए एटलेआपणोआत्माअनादिकालनो संसार नेविषेरखडेछे अनेअनंतगुणनोधणिछे तेकंइखपआव्युन हि अनेरखडवुपडेछे तेनुकारणएछेजेमोहादिकशत्रुएउत्प तिथयापेहेलां एटलेसमकितपाम्यांपहेलांथिआत्मानागु णनोनाशकरतारह्या एटलेगुणप्रगटथावादिधोनहि अ नेपरभावमांरमाड्या परपोतानुंकरिमान्युंशुभाशुभनेधर्म करिमान्युंअज्ञाननेज्ञानजाएयुज्ञाननेअज्ञानजाएयुंवस्तुध र्मनेअधर्मजाएयुंशुद्धपरणतिनेअशुद्धपरणतिजाणिअशुद्ध परणतिनेशुद्धपरणतिजाणिआरोपिताउपचरितअसदभूत तेनेधर्मकरिमान्युंअणआरोपितअणउपचरितसदभूततेने अधर्मजाएयु एसर्वेसमकितपाम्यापेहेलांनांलक्षणछेशामा टेजेकेटलाएकतोआजिविकानेअर्थेकरताफरेछे केटलाएक पुजावामनावानेअर्थे केटलाएकपोताना मतादिकनिखेंचे करिने तेसर्वेमिथ्यात्विछे तथासमकितपामिनेवम्युं तेपण मोहादिशत्रूनमावेछे शामाटेकेसमकितपामिने बेअक्षरनुं जाणपणुंथयुं अथवाबाह्यथकी करणिआदिकसारिकरेते वारेमिथ्यात्वरुपभूतएनाहृदेमांपेसे तेवारेमतफारिजाएअ

नेगुरुआदिकनेमानेनहिअनेस्वमतिकल्पनाएधर्मउपदेश
करेजथारोहगुप्तनिन्नवएटलेपहि शास्त्रसिद्धांतमानेनहि
पोतानिमतिकल्पनाएकरि एनुजुगतीएकरिने समजावे
तेमध्येसाधुनेउपदेशकरवानोअधिकार अथवासुत्रभण
वानोअधिकार जेमवेहेवारसुत्रमांकह्योछे तेतलेतेतलेव
र्षेथाए तेविनाकरेतेपणसुत्रनाउथापकछे तथासावकथइ
नेजेउपदेशकरेतेपण सुत्रसिद्धांतनातथागुरुनापणउथाप
कछे तथाभगवानिआज्ञानापणउथापकछे एसंपूर्णसर्वे
प्रकारेथिनिन्नवजछेअनेजमालिप्रमुखजेनिन्नवथयातेतोदे
शथकिछे अनेग्रहस्थथइनेदेशनादेतेसर्वथकिनिन्नवछे शा
माटेजेश्रीविरपरमात्माएतोग्रहास्थनेश्रोताकह्याछे अरथ
निप्राप्तिगुरुनेप्रश्नपुछवाथिकहिछे पणवांचवाभणवानो
कोनेसंभलावातेथकिकहिनथि एअधिकारश्रीभगवती
जीथिजाणजो तथाश्रीप्रश्नव्याकरणने विशेसंवरद्वारे
ग्रहस्थितथादेवतानेसांभलवानोअधिकारकह्योछे पणकं
इसभाभेगीकरविदेशनाओदेवि तेअधिकारतोसाधुनोक
ह्योछे तथाश्रीनिसिथसुत्रनेविशे जेसाधुग्रहस्थनेभणावे
तथाग्रहस्थीने भएयोवखाणे तोतेनुंचारमहिनानुं चारित्र
जाय तथाग्रहस्थी जोभएयोवखाणेतोतेने चारमहिनाना
चोवियाराउपवासनुं आलवणआवे इत्यादिकघणां शा
स्त्रनेविशे ग्रहस्थीनिदेशना अथवाग्रहस्थीनुं भणवानुंन

खेदकर्युंछे तेकारणजेकरे तेनेनिनवजकहिये तेधणीश्रनं
ताजवरखमे तथाएनिदेशनाना सांभलनारपण श्रनंता
जवरखमे एश्रीविरपरमात्मानुंजाखेलुंछे तेसर्वेशास्त्रमांछे
एपणएनेमोहादिकशत्रुए एनाधर्मनोनाशकर्यो हवेजेमो
हादिकशत्रु समकितपाम्यापछि जेशुद्धपरणातिनो श्रंशप्र
गटथयोहतो तेनोनाशकरेछे तेनोविचारकिंचिमात्रदेखाडुं
छउं एनानिमित्तकारणतो पांचइंद्रिनेमनछे श्रनेउपादान
कारण रागद्वेशप्रणातिछे तेमध्येरागनाबेभेदछे एकशुभरा
गछे १ विजोश्रशुभरागछे२ शुभरागनाबेभेदछे एकप्रश
स्थराग १ बिजोश्रप्रशस्थराग २ तेमध्येसमकिता
दिक पामवानोजेराग तेपणस्वप्रणातिछे तथापिपामवा
नोरागछे श्रथवापाम्या तेगुणसाचववानोरागछे श्रथवा
श्रात्माना केवलादिकगुण प्रगटकरवानोरागछे श्रथवा
माराश्रात्मानी मुगतिथायेइत्यादिक सर्वेरागछेते स्वप्र
णातिलिश्राछे माटेहेनेपरशस्थकहिये श्रनेरागछेतेकर्मबं
धहेतुछे माटेएनेशुभरागकहिये तथाश्रपरस्थशुभराग
तेज्याश्रात्मस्वरुपनिरमणतानथि श्रनेदेवगरुधर्मउपरि
एरागराखेछे श्रनेगरुश्रादिकनि भगतिनेविशेलहेछिन
रेहे तेधणिनेश्रपरसस्तशुभरागछे शामाटेजेस्वपरणाति
रहितछे परसस्तपणुंनथि तथाश्रशुभरागतेनाबेभेदछे ए
कपरसस्त ॥१॥ बीजोश्रपरस्त ॥२॥ तेमध्येपरसस्तजेध

शेपटनोअभावछेनेपटनेविशेघटनोअभावछे तेमचेतनने विशेपरधर्मनोअभावछे नेपरधर्मनेविशेचेतननो अभा वछे तेकिंचित्विवरीनेकहूंछउंअहियांपरथमछद्रव्यछेतेनां नाम॥धर्मास्तिकाय॥१॥ अधर्मास्तिकाय॥२॥ आकाशा स्तिकाय ॥३॥ पुद्गलास्तिकाय ॥४॥ जीवास्तिकाय॥५॥ ॥काल॥६॥ एछएद्रव्यजेछेतेएकएकद्रव्यनेविशेअन्योअ न्यअभावछे एटलेधर्मास्तिकायनाद्रव्य॥१॥खेतर ॥२॥ काल॥३॥भाव॥४॥तथागुणपरजायादि तेजीवनेविशेएनो अभावछे एमजीवनाद्रव्यखेतर काल भावगुणपरजाया दितेनोधर्मास्तिकायनेविशेअभावछे एमअन्यद्रव्यजेचा ररह्यातेजीवनीसाथेच्यारेजोमीलेवा तेपणएकएकनेअ न्योअन्यअभावजछे तथास्वजातिआशरिने जीवएकहे वाअनंताछे तेस्वजातिकहेवाय शामाटेजेसरखाद्रव्यसर खागुण सरखापरजायादिकलाधे तेनेस्वजातिकहिये परंतुआपणाआत्माथकीतो सर्वेजीवभीन्नछे तेमाटेआप णाज्ञानादिकगुणआपणाअगुरुलघुआदिकपरजाय एथ कितेनागुणपरजायपणभिन्नछेमाटे आपणाचेतननेविशे अन्यजेबीजाजिवअनंतारह्या तेनाद्रव्यनोपणआपणेवि शेअभावजछे तेमएनागुणनोपणआपणेविशेअभावज छे तेमएनापरजायादिकनोपणआपणे विशेअभावजछे एमअन्योअन्यअभावधर्मप्रवरतेछे.

तथाजेमजीवनेविषे अजीवनोअनाव तथाजेमअ जीवनेविशेजीवनोअनाव तथाधर्मनेविशे अधर्मनोअभा व तथाअधर्मनेविशेधर्मनोअभाव तथासंवरनेविशेआश्र वनोअनाव तथाआश्रवनेविशेसंवरनोअनाव तथानिर्ज रानेविशेबंधनोअनाव तथाबंधनेविशेनिर्जरानोअनाव नेपुन्यनेविशेधर्मनोअभाव अहिंयाकोईप्रश्नकरशे जे दानादिककारणछे तेनेशुंधर्ममांगणिएके पुन्यमागणिए तेनोउत्तर जेदानशीलतप ३ तेत्रणेपुन्यमांगणायछे तेम ध्येकेटलाएकदानपुन्यमांगएयाछे केटलाएकपापमांजग एयाछे शामाटेजेदानपांचप्रकारनाकह्याछेअनयदान॥१॥ सुपात्रदान॥२॥ अनुकपादान॥३॥कीर्तिदान॥४॥ उचित्त दान॥५॥ एपांचदानमध्येकिर्तिदान तथाउचित्तदान एवे तोपुन्यहेतुछेजनहि अनेअनुकंपादानछेतोकिंचित्भागपा पानबंधिपुन्यनोहेतुछेअनेअनयदानस्वगुणरखोपुकरतां धर्मनुछेअनेपरप्राणनुरखोपुकरतांपापानबंधीपुन्यहेतुकिं चीतभागछे अनेपरगुणनुरखोपुकरतांपुन्यहेतुछे ज्ञाना दिकगुणहेतुनुकरेतो नहितोपापहेतुमांजाय हवेजेसुपात्र दानछेतेतोएकसाधुमुनिराजनेछे तेविनाविजाकोईनेसुपा त्रकह्यानथि अहिंयाकोईकेशेकेसाधुनेअनावेश्रावकनेप णजमाड्वा तेनोउत्तर जेसाधुविनासुपात्रथायनहि अने पुन्यबंधनाथानक ॥९॥ नवकह्याछे तेश्रीसुगडंगजीमध्ये

छे तेतोसाधुनेआश्रिनेकह्याछे तेनांनाम॥ अनपुने ॥१॥ पानपुने॥२॥ वथपुने॥३॥ शेनपुने॥४॥ लेनपुने॥५॥ मन पुने॥६॥ वचनपुने ॥७॥ कायपुने ॥८॥ नमस्कारपुने॥९॥

एनवप्रकारछेतेतोसाधुनेआश्रीकह्याछे तथाउपाशकदशांगमांसाधुविनाबीजानेआप्युंनहि हेवुंआणंदजीबोल्याछे अहिंयांकोईप्रश्नकरशेजे संखजीआदेदेईने तेनोउत्तर जेएजमतांकईकह्युंनथिस्वामिवछलकरुं नथिपोसातिकह्यांतीहांतोएवुंकह्युंछेजेआपणेएकठेकाणे एकठाजजमिए त्यांतोएकलजाणिरुपच्यारदोसदारमालिनेकरे तेमछे अहिंयांकोईकेशेजेस्वामिवछलहेनुनामतेशुंछे तेनोउत्तर जेसरखाधर्मनासाधुसाधुनीविआवचकरे तेनुनाम स्वामिवछलछे अथवाश्रावककोईधर्मथीभ्रष्टथतोहोय अथवाआजीविकाएदुखियोतेनेस्थिरकरवो तेनुनामवछलताकहिएअहिंयांकोईकेशेजे सातखेतरेधनखरचवुंकह्युंछे तेखरुंछेपणकंईश्रावकनेधनआपिदेवुंएमतोकह्युं नथि तथाआकालनेविशे आजिविकाअरथि पेटभराघणालोको कमाईखायछे तथाकेटलाएकमुवानांधन्यलावी मिष्टांनभोजनजमेछे धामधुमादिककरीतेनेजठेखायछे तोएमुवानोकाम्हलोद्रव्यतेगम्हकादानकहिए तेमहाअशुभद्रव्यछे तेतो भाटभोजकभ्रामणकुतराखोम्हाढोरपारे वाप्रमुख अपुनियाजीवछे तेखायछे पणउत्तमजीवनेतोएभक्षणकर

वालायकनथी तथाहायग्रहवालायकनथी अनेसाधूतथा
श्रावकहेवुनामधराविनेहेवाअशूजमाठाद्रव्यने जोगवेछे
नेतेधणीनेधर्मवतावेछे तेधणीमहाहिणपुनीयानेबोहोलसं
सारीसंजवेछे अनंतोकालसंसारमांरखडशे अनेसातखे
तरेजेवावरवुं तेतोग्रहस्थनेघेरनिरंतरवपरायछे अनेजे
मानतमानिनेखरचवुतेकलपितद्रव्यछे तेअशुभजकहेवा
य तेउत्तमजीवनेवापरवालायकनथि एसर्वेपापहेतुजकहे
वाय् हवेजेसाधुनेदानदेवुं तेशुजहेतुछे अहिंयांकोईकहेशे
जेजगवतिजिनेविशेएकांतनिरजराकाहिछे अनेतमेशुज
हेतुकेमकहोछो तेनोउत्तर तेनागुणठाणानीहदप्रमाणेनि
रजराकरे पणसर्वथीनिरजराएनेहोयनहि शामाटेकेहेने
शुभआवखुलांबुबाधवानुंकह्युछे माटेएनेघेरपुन्यबंधहेतुज
छे तथाशियलवरतछेते जगतमांशोभालायकछे तथातप
जेछेतेवाजतपशोजालायकछे नेअभ्यंतरतपकर्मनिरजरे
तेपणसर्वेशुभहेतुछे अनेजावछेतेनाअनेकजेदछे तेमध्ये
शुद्धजावतेमुक्तिदातारछे वाकी भावछेतेशुभाशुज हेतुछे
॥उक्तच॥१॥ दानदुर्गतिनाशाय॥शीलसोजाग्यकारणं॥
तप.कर्मविनाशाय॥जावनाजवनासिनि ॥२॥ तेमाटेधर्म
त्यांपुन्यनहि नेपुन्यत्यांधर्मनहि शामाटेजेवन्नेनाकारण
कारजभिन्नछे पुन्यछेतेकर्मबंधहेतुछे धर्मछेतेमुक्तिहेतुछे

अहियांकोईपुन्यनेधर्ममानेछे तेधणीनेःआत्मस्वरुपस्व गुणनोअत्यंतअभावछे अनेहजुपरभावनोअत्यंताभावन थीकरयो एरीतेस्वधर्मनेविशे परधर्मनेपरधर्मने विशेस्व धर्मनोअन्योअन्यअभावछे एअन्योअन्याभावचोथोभे दसमजवो एआत्मस्वरुपनेविशेत्रणेभावपरध्वंशादिकअं गीकारकरो तोप्रथमनोप्रागभावप्रगटथयो अनेएप्रा गभावप्रगटथएजआत्मानीसिद्धिथाय एटलेशुद्धभावते जप्रागभावछे. इतिसुधोअर्थजाणवो ॥

॥दूहा॥अभावचारवेर्णव्या प्रागभावादिजेह॥वलजिव नेकारणे तलप्राप्तितेह॥१॥ आत्मस्वभावअशुद्धजे काल अनादिवाध्यो॥तेथिअभावचारेहुता अवालिपरणातिसाध्यो ॥२॥हवेंशुद्धस्वभावए ज्ञानद्रष्टिएजाग्यो॥च्यारेस्वभावह वेसाधिया शुद्धस्वरुपमेंलाग्यो॥३॥ एरीतेसमजीकरी नि जस्वभावमांरेशे॥अवलातेसवलाकरी निजस्वरुपमांछेशे ॥४॥ अनुभवज्ञानथीएरच्यो चउअभावप्रकरण॥शुद्धस्व रुपनिखोजथी शुधोअनुभववर्ण॥५॥ एरितेअनुभवसहि त वांचशेभणशेजेह॥कारजतेनुसिद्धहोशे तेमांनाहिसंदेह॥ ६॥ओगणिसेंवतरीसमे संवछरेअवधार॥श्रावणउत्तममा सए शुकलद्वादशिसार ॥७॥ सोमिपतिवारभलो सुर तशेहेरमोझार॥श्रोताउत्तमजोगथी चोमासुरह्याउदार॥

८॥सेहजअनुभवरमतांथकां एअनुभवचित्तआयो॥तेतुरत प्रगटकरथो भव्यजीवहितलायो॥९॥ हूकमजेमुनिवरत णो माथेचमावीसार॥शास्त्रअनुसारेभाखियो अध्यातम गुणउदार ॥१०॥ शुद्धस्वरुपपरकाशियो कीधोअशुद्धनो नाश॥परप्रणतिपरभावनो अहिंयानहिरेहेवास॥११॥ शुद्ध भावशुद्धभेदथी शुद्धप्रणतिविशाल॥अभावच्यारेत्याहांप्र गट्या उत्तमलक्षणनिहाल ॥१२॥ एप्रबंधएरचनासवि जाणोभावबहूश्रुत॥अलपबुद्धिसमजेनहि गुरुगमथिरुकंत ॥१३॥तेमाटेबहूश्रुतजोई निरस्प्रहिनिजानंद॥शेवाकरजो तेहनि भेदपांमशोआणद ॥१४॥ आणंदरुपएकआतमा बाकीसर्वअसत्य॥तेध्यानेमुक्तिलहे आगेपाम्याअनंत ॥ १५॥ वलिअनंतापांमशे पांमेछेवर्तमान॥ नीश्चितउपादा नशुद्धग्रहि एभाखुशुधमान ॥१६॥ मुनिहूकमरचनाकरि स्वअनुभवधारि॥परअनुभवअलगोटल्यो शुद्धभावनिहा लि॥१७॥श्रोतापणतेवातियां अनुभवगुणनारशिया॥शु द्धभावनालालचुतेमुजपासेवाशिया॥१८॥पुद्गलनाभिखारि जेह तेनुनहिअहिंयाकाम॥तेअहियांआवेनहि तेचउगति भटकणठाम॥१९॥ रागद्वेशरहितए कीधोग्रथवीनाण ॥ भावेकरिजेवाचशे साभलताप्रगटेनाण ॥२०॥ बहूसुतत कंवादसहित स्वपरस्वरुपनेजाणे ॥ नीरस्प्राहिभावसदार

हे तेपासेभेदठांणे॥२१॥ न्यायविनासमजेनहि शुद्धाशुद्ध स्वरुप॥तेमाटेगुरुगमकहि लेविशुद्धअनुप॥२२॥ एउपदे शहृदयेधरि जेकरशेअभ्यास॥मुनीहूकमतेपामशे शीवसुं दरीघरवास ॥२३॥

॥इतिचउत्रभावप्रकरणसंपूर्ण॥

श्रीअमरतेजमुनिनीसंझाय.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥ढाल१॥त्रिजुमहाव्रतसांभलो॥एदेशी॥श्रीसंखेश्वरपासजी॥प्रणमीतेहनापाय॥ केशुंगतीकर्मतणी॥दूरधरजेअंतराय॥१॥रेभव्यप्राणीसांभलो॥करमनीगतीजेह॥भोगव्यावणछुटेनहि ॥ ज्ञानीभाखेछेतेह ॥रेभ०२॥आंकणी ॥ भवसातमेजेथया ॥ अमरतेजराजंद ॥ वैताढपरवतेंशोभतुं ॥ विद्याधरनीरंद ॥रेभ०॥३॥ वहूरीधीयेदिपतो ॥ भुजासेनवलजास ॥ जशश्रीभार्याजेहनी ॥ रुपगुणेजेखास॥रेभ०४॥ जिनधर्मरुचीसदा॥नहिअन्यायनोलेश॥ दोगंधीकपरेसुखते ॥ भोगवतांतेविशेष ॥रेभ०५॥ एवेसमेएकराजीयो ॥ वसुपालतेसार॥ भार्याधनश्रीतेहनी॥ रुपकलाएउदार ॥रेभ०६॥ वरमुखथीरुपसांभली ॥कामियोनरराय॥कामेवुद्धिहोयनहि॥ निरलजतेहकहाय॥ रेभ०७॥आगेस्वरुपजेहूवुं॥ तेसुणजोसहूकोय॥मुनीहूकमकहेकामथी॥ जेकदीयनहोय ॥रेभ०८॥ढाल१संपूर्ण॥

॥ढाल२॥मायामोसनकीजे॥एदेशी॥हवेअमरतेजनरराय॥जेहनुंमनडुकामेवाय॥धनश्रीलेवानेजाय॥होलालकामीकाईनविचारे॥ १ ॥आंकणी॥ हयगयपायकतेलेतो॥

वेमानरचीतेकेतो ॥ चाल्योपंथेहवेवेतो ॥होलाल०॥का०
॥२॥ वलहथुकितेलेवे॥ निजथानकआवेहेवे॥ जशश्रीआ
गलतेकेवे॥होलाल॥का०३॥ हवेजशश्रीमनचिंते॥मारेशो
कलहिएकते॥ दूखदाईहोशेअंते ॥होलाल॥का०४॥ हवे
पियुनेसमझावे ॥बहूउपदेशएणीपेरेलावे ॥ जेमपियुनेद
नपावे ॥होलाल॥का०॥ परनारीनेपापेभरीयो॥ जईनर
कमांहितेगरीयो ॥लोहपुत्रीरदयेभरीयो ॥होलाल॥का०
॥६॥तेकारणतमेनवकरजो॥परनारीसंगपरीहरजो॥ जो
सुरगतिजावानेसरजो॥होलाल॥का०७॥परवस्तेहनररा
य॥ वेणमान्युन्नीयानुसाय ॥ तेनारीमुर्कांचितलाय ॥हो
लाल॥का०८॥ खटदनसुधीतेराखी॥ पछेमुकीतहनीरपा
खि॥दूखसहेतीतेदाखि ॥होलाल॥का०९॥ मुनीहूकमनी
वाणी॥ सांभलतांहेजभराणी ॥ आगेरसखाणीकहाणी
॥होलाल॥कामिकांईनाविचारे॥१०॥ढाल२संपुर्ण॥

॥अथढालत्रीजी॥ वछविचारजो ॥ एदेशी॥ पाछलथी
हवेजेथयुंरे ॥ तेसुणजोअधीकार॥ वसुपालराजातिहांरे ॥
नारीविजोगविचाररे॥ भविजीनसांभलो॥ कर्मतणीगति
जेहरे॥ मोहनोआंमलो ॥ आंकणी ॥ जोरजवशुंनविच
लेरे॥ तेहथीथयोनीराश॥ प्रीतिघणीप्रेमदाथकिरे॥ खेण
खेणमुकेनीसासरे॥भ० कर० मो०२॥ नारीविजोगदूखे
करीरे॥ पांम्योरेमरतुकराय॥ तेपापभ्रतिआकरुंरे॥ ला

र्युंविद्याधररायरे॥ भ० क० मो० ३॥ धनश्रीहवेजेगइ रे॥ तेहनेकुंणआधार॥ पीयुपणपरलोकगयोरे॥ तेहथई नीरधाररे॥ भ० क० मो०४॥ तेहपापजसश्रीने॥ लाग्युं तेनीरधार॥ अंत्रायकर्मतेवांधीयुरे॥ दंपतियेअविचाररे॥ भ० क० मो० ५॥ तेहकर्मफलआगलेरे॥ नाखीशुंअधि कार॥तेकारणभव्यप्राणीयारे॥तजोतुंमेपरनाररे॥भ०क० मो० ६॥ मुनीसंजोगेदंपतीरे॥ पाम्याप्रतिबोध॥ राजदे इनीजपुत्रनेरे॥ करेआतमनीशोधरे॥ भ० क० मो० ७॥ चारीत्रलहीप्रमादथीरे॥ पाम्योउपसमगुणठाण॥ लोभ उदेयेपाछोपम्योरे॥ रह्योचारीत्रगुणठाणरे॥भ०क०मो० ८॥ तपजपकरीयाबहुकरीरे॥ ज्ञानआराधीरेसार॥ अंत्ये सलेखणाकरीरे॥ आलोहिअतिचाररे॥ भ० क० मो०९॥ आयुषपुरुकरीत्यांथकिरे॥ देवलोकबारमेजाय॥ आयुसा गरबावीसनुरे॥ सुखभोगवेचीतलायरे॥भ०क०मो०१०॥ मुनीहूकमकहेआगलेरे॥ जेहथयावृतत॥ जथारथभाखु हवेरे॥ साभलजोधरीखतरे॥ भविजनसाभलो॥ कर्मत णीगतजेहरे॥ मोहनोआंमलो॥११॥इतिढाल३ समाप्तः॥

॥अथढालचोथी॥ कुंवरगभारोनजरेदेखतां॥ एदशी॥ अमरतेजजीवचवीरे॥ नवमेभवेसुखकाररे॥ आरजक्षेत्रे श्रावककुलेरे॥ अवतारलह्योउदाररे॥ कर्मतणीगतिसांभ लोरे॥ आंकणी॥१॥ पंचवरसनोजबहूवोरे॥ पीतापोतो

कालरे॥रीद्धीसर्वेचुंथाइगइरे ॥ एहीजगतिनीचालरे॥ क० ॥२॥ मायेउछेरीमोटोकरयोरे॥ परणाव्योतेवालरे॥ पुत्र परीवारतेहनेहूवोरे॥ ज्ञानअभ्याससुखकाररे॥ क० ३॥ धनउपार्जनकारणेरे॥चाल्योदेशांतरविचाररे॥ पूर्वअभ्या सतेहनेरे॥ चारित्रआप्युंउदाररे॥ क० ४॥ मोहतोमीआ तमजोमीरे॥ ज्ञानचरणनेसाथरे॥ कायामायासर्वेपरीहरी रे॥ जेहनेआतमारिद्धिआथरे ॥ क० ५॥ आतमज्ञानेजेर म्योरे॥ तेहनेअवरकोणसुखमातरे॥ पुद्गलसंगरुचेनहीरे॥ जेहनेछेशीवरमणीनीखांतरे ॥क० ६॥ अवनाशीसुखेआ तमारे॥ सदाभावेमुनीरायरे॥ अंतरआतमखेलतारे॥ ध्या नपरमातमलायरे ॥ क० ७॥ नवकल्पीविहारनारे॥ क रतांसदानीर्वाहरे॥ भव्यजीवप्रतिबोधतारे ॥ बहूदेवतस साहरे ॥क०८॥ एमविचरतांआवियारे॥ एकपुरेउदाररे॥ मुनीहूकमकहेसांभलोरे॥ जेहथीहोयेभवपाररे ॥क०९॥ ॥ इतिढाल ४ संपूर्ण ॥

॥ अथढाल ५ मी ॥ लीलावंतकुंवरभलोरे ॥ एदेशी॥ देवलोकबारमेथीचवि ॥ जसश्रीजीवतेजाणरेभवि ॥ आ वितेकुलेउपनी ॥ भाख्युतेसुणोवांणरेभवि॥ कर्मनछूट्यो प्राणीयो ॥ आंकणी ॥१॥ श्रावककुलेउपनी ॥ लघुवेथीस रधासाररेभवि॥ श्रावककुलेतेदई॥ परणाविपीतायेउदारे भवि ॥ क० २॥ खटवरसजेहवेथयां ॥ वीधवाथइतेहवा

लरेभवि ॥ पूरवकरमउदेथाकि ॥ इहांनहिवीजोउपचाररे भवि ॥ क० ३॥ सरधाथीमनथिरकरुं ॥ पालेसीयलउदा ररेभवि॥ तपजपक्रीयावउकरे ॥ ज्ञानअभ्यासतेसाररेभ वि ॥ क० ४॥ एहवेतेमुनीवरा॥ अणमेहरखेअतीचंगरेभ वि॥ ज्ञानअभ्यासकरवाभणी ॥ रुदीयेवाध्योजसरंगरेभ वि॥ क० ५॥ मुनिवरपणतेउपरे ॥ करीक्रीपादीयोज्ञानरे भवि॥पणपरमादगुणठाणथी॥ सरागथयोतेजाणरेभवि॥ क० ६॥ सासनदेवतेमीकह्यो ॥ पुछ्योज्ञानविचाररेभवि॥ प्रेमसरागकेमआवड्योनहि॥ फरजनथीनिरधाररेभवि॥ क०७॥ज्ञानिनेपूछिआविया॥कह्योपूर्वसर्वव्रततंतरेभवि॥पूर्व स्नेहतवजाणीयो॥सरागथयोअतिखंतरेभवि ॥क० ८॥मु नीवीचरताविजेगया ॥सरागनगयोतेधाररेभवि॥कालदो पणतेजाणीयो॥वकुसचारित्रविचाररेभवि ॥क०९॥वंदन पूजनबाइने॥दर्शननोघणोउमेदरेभवि ॥ मुनीहूकमकहे तेअंतरायथी॥पाम्याछेअतिखेदरेभवि॥ करमनछुटेप्राणी यो ॥ ढाल ५ संपूर्ण ॥

॥ढाल ६॥ कपुरहोवेअतीउजलोरे॥एदेशी॥ सभालो कतमेंसांभलोरे॥कर्मतणुएफल॥ पूर्वेअंतरायबांधीयोरे॥ तेहतणुएवलरे॥भवियणकरमनकरशोकोइ ॥करमेंछुटेको यरेभवियण॥क०॥ आंकणी ॥१॥ सुखसर्वेअलगांरह्यां रे॥ पूर्वभवनोजेह॥आभवतोअतरायथीरे॥दर्शननपांमेते

हरेभवि ॥क० २॥ ज्ञांनीमुखथीतेलह्युंरे ॥आगेंमलशेए
ह ॥देवलोकनरलोकनारे॥दोयभवकह्याजेहरेभावियण ॥
क० ३॥ तीर्थंकरपदवीलहोरे॥महाविदेहमोझार ॥चक्रव
र्त्तिपद्वीकहीरे॥दोयपद्वीतससाररेभवियण॥क० ४॥तांहां
पटराणीतेहोशेरे॥एवांज्ञानीनांवेण ॥धर्मथकीअंतरायजा
सेरे॥तेसुणजोसहुवांणरेभवीयण ॥क० ५ ॥ कर्मखपावी
केवललहीरे॥पामशेसीवसुखसार॥अमरतेजमुनीरायनो
रे॥एगायोअधीकाररेभवियण॥क० ६॥ किंचीतकर्मथीदु
खएरे॥भोगवीयुंतेजोय॥तेकारणभव्यप्राणीयोरे॥नवीकर
जोअंतरायकोयरेभवीयण॥क०७॥सवंतआगणीसदसजेठ
मारे॥वदछठीशुक्रवार॥विद्याधरमुनिगाइयोरे॥मोरबीगाम
मोझाररेभवीयण॥करमतणी० ८॥मुनीवरनागुणगावतां
रे॥शुलभबोधीहोयजीव ॥मुनीहुकमकहेशीवलेहरे सुख
भोगवेसदीवरेभवियण॥कर्मनकरशोकोय॥ गाथा० ९॥
ढाल ६ सपूर्ण ॥

॥इतिश्रीअमरतेजमुनिनीसज्झायसंपूर्ण॥

तत्वसारोद्धार.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥दुहा॥ अवनाशीअकलंकतुं नीरंजननीराकार॥हूंवंदु तेआत्मा नीजअनुभवउदार ॥ १ ॥ तत्वतत्वग्रहणकरी ठवुवचनमनोहार॥ श्रोतासुणजोकांनदेइ जेथीभवनोपार ॥२॥ तत्वसारोद्धारए ग्रंथज्ञानउद्योत ॥भणतांगणतां नीपजे नीजआत्मगुणश्वेत ॥३॥

हवेभापालखीयेछीये–हवेजगतनेविशे अनेकपदार्थछे तेसर्वेनुसार वीचारीनेकाढीये त्यारेतत्वबेछे जीवतत्व. १ अजीवतत्व. २ एवेजतत्वछे एवेवीनावीजोकोइ पदारथदीसतोनथी. शिष्यवाक्य–स्वामीपुर्वेअमेतत्वसाततथानवसांभल्यांछे तेनुंकेम. गुरुवाक्य–हेभद्र एवेतत्व नासातपणथाय तथानवपणथाय तेकल्पनाछेपरंतुतने भेदकरीनेदेखाडुंतेसांभल हवेजीवद्रव्यनाचारतत्वछे. जीवतत्व १ सवरतत्व २ नीरजरातत्व ३ मोक्षतत्व४ तथाअजीवतत्वनापांचतत्वछे अजीवतत्व १ पुन्यतत्व२ पापतत्व३आश्रवतत्व ४ बंधतत्व५एटलेएजीवअजीवमलीनेनवतत्वथया तथापुन्यपापनगणीयेतोसाततत्वथाय.

शिष्य–स्वामीपुन्यपापगणीयेतेशावास्तेनेनागणीये तेशावास्तेएतत्वछेकेनथी तेसमजावो.

गुरु--जेपुन्यपापबेतत्वछे एआश्रवछे त्यारेएबेतत्व जुदागणीयेतो आश्रवशेनेकहीये जे पुन्यपापनादल यांआवेछे तेनेजआश्रवकहियें एटलेसातजतत्वछे तथा जेआवेछेतेनेआश्रवगणीनेभेदपामीये त्यारेउदेआवेलां जेदलीयां तेभोगवीनेखेरवीये तेनेपुन्यपापकहिये एटले तेथीनवेतत्वथाय.

शिष्य--स्वामीएनवेतत्वनोवीवरोकरीनेबतावो.

गुरु--प्रथमअजीवतत्वनीओलखांणकरावुंछुं अजीव तेकेहेनेकहियेकेजेनेविशेचेतनारुपलक्षणनथी तेअजीव नाजघन्यथकीपांचभेदछे नेउतकृष्टा ५६० भेदछे तेप्रथ मजघन्यनापांचभेदओलखावीयेछोये तेनीवीगतः-धर्मा स्तीकाय १ अधर्मास्तीकाय २ आकास्तीकाय ३ काल ४ पुद्गलास्तीकाय ५ हवेधर्मास्तीकायतेशुकहिये--धर्मा स्तीकायएकद्रव्यछे तेअरुपीछे चउदराजलोकनाप्रमा णएद्रव्यएकछे जेटलालोकाकाशनाप्रदेश तेटलाप्रदेश छेपणनीराकारछे आकारेकरीरहीतछे तेमांकशीकीरीया नो गुणनथी पणजेजीव पुद्गलचालेछे तेनेसाहाजआपेछे.

शिष्य--स्वामीजो एनामांक्रीयानथीतो चालतांने सा हाज्यकेमआपेछे.

गुरुवाक्य--हेभद्रसाहाज्यआपवी तेस्वभावीकछे अ नेक्रीयाछे तेवीभावीकछे तेवीभावदीशाएनेविशेनथी ते

पोतपोतानास्वभावमांसदायरेहेछे.जेमजलनोस्वभावछे तेंतरवानोछे तथातेलनोस्वभावदुबाभ्वानोछे. एतेस्वभा वीककेहेवाय वीभावीकनही वीभावीकतेकेनुनाम केजेम अग्नीछे तेकाष्टादीकनासंजोगथकी साहामीवस्तुतोना शकरे तेविभाविककहीये.

शिष्य--स्वामीअग्नीमांतोदाहकस्वभावछे एनेविभा विककेमकोहांछो.

गुरु--दाहकस्वभावछेतेकाष्टादिकवस्तुजोगछे तेनेबा ले परंतुपथ्थरनेकंईबालवानोस्वभावछेनहीं. पणविभाव नाजोरथीपथ्थरनेपणबाले तथापांणीछेतेअग्नीनुशस्त्रछे, शामाटेकेपाणीथकि अग्नीनोनाशथाय. परंतुविभावना जोरथीअग्नीपाणीनेपणबाले एटलेविभावतेशु. जेपोता थकीबीजाअपरनुंभलवुं वेमलीनेजेकारजकरवुं तेनुनाम विभावकहीयेअनेविभावतेनेजक्रियाकहीये एटलेतेविभा वदशातेधर्मास्तीकायमांनथी.शामाटेजेएकथीबीजामिलेन हीं. एटलावास्तेअसेक्रियानीनापामी तथाजेचेतननेचा लतांसाहाज्यआपेछे तेशादृष्टांतेकेजेम मांछलांजलनेवि शेचाल्याजायछे तेजलनासाहाज्यथकिचालेछे तेमजभचे तनधर्मास्तीकायनीसाहाज्यथकीचालेछे.१तथाअधर्मास्ती कायबीजोद्रव्यतेपणअरुपीछे तेनेविशेआकारनथी तथा क्रीयापणनथी तेजडचेतननेथीररेहेवुंहोय तेनेसाहाज्य

आपेछे शेद्रष्टांतकेजेमकोइपुरुषपंथेचाल्योजायछे अनेते धरतीएवीछेजे ज्यांहांजाहाडझाझुंछेनहीं. अनेग्रिष्मरुतुछे एटले जेठमहीनानादाहाडाछे अनेलुउपणघणीवायछे तापपणघणोआकरोछे तेवीवखततेचालतापुरुषने मार गमांचालतांकोइकझाडआव्युं तेझाडकेवुंछेके महाविस्ता रवंतजेनीछायाछे एवुंझाडदेखीनेतेपंथीलुउतथातापमांथी हींडचोआवतोथकोतेझाडहेठलबेसेकेनबेसेअपीतुंबेसे.एझा डनीसाहाज्यथकीतेपंथीबेठो तेमजीवअजीवनेथीररेहेवुं तेअधर्मास्तीकायनीसाहाज्यथकीरेहे. २ हवेत्रीजोआ कास्तीकायद्रव्यएकलोकालोकप्रमाणेछे तेपणअरुपीछे तेनेविशेपणकशोआकारनथीतथाक्रीयापणकशीछेनहींप रंतुजडचेतननेअवकाशआपेशेद्रष्टांतकेजेमकोइएचुनेकरी नेइटोचणीहोय पछीतेभींतमांमागकइयोएहोयनहीं एवी साफकरेलीछेतोपण तेनेविशेखीलीमारीएतोमांहीपेसे त थाजेमकाटनामोटाप्रमूखनेविशे जेटलीखीलीउमारीयेते टलीमांहेसमाय परंतुतेकाटनुंडगलुंतेखीलीनाभागनुंव धारेथतुंनथी तेजेमएकाटतथाभींतनोस्वभावछे तेजेमखी लीनेमारगआपेतेम आकाशद्रव्य जीवपुद्गलनेमारगआ पे. ३ हवेचोथोद्रव्यजेकाल.

शिष्य--स्वामीपुर्वेधर्मास्तीकाय प्रमुखद्रव्यनेआस्ती कायकह्या नेकालद्रव्यनेआस्तिकायकेमनकह्या एकलो

कालकहिनेबोलाव्यो तेनुशुंकारण.

गुरु–हेदेवांणुप्रीय धर्मास्तिकायप्रमुखजेद्रव्यछे तेब हूपरदेशीछे शामाटेकेधर्मास्तिकाय अधर्मास्तिकायतथा जीवास्तीकाय एत्रणद्रव्यअशंख्यातपरदेशीछेतथाआका स्तिकायअनंतपरदेशीछे अनेपुद्गलास्तिकायनाखंधअनं ताछेतेकोइद्वीपरदेशीछे कोइत्रणपरदेशीछे जावतसंख्या तपरदेशीछे तथाअसंख्यातप्रदेशी तथाअनंतप्रदेशीछे त थाअनतापरमाणुजुदाछे तेमांपणखंधमलवानीशक्तीर हीछेमाटेएनेआस्तिकायकह्योअनेकालद्रव्यनेविशेएकस मयथीबीजेसमयमलेनही.माटेतेनेआस्तिकायकह्योनही.

शिष्य–स्वामीएकसमेथीबीजेसमेमलेनहीं त्यारेएने द्रव्यकेमकहोछो.

गुरु–हेभद्रसर्वशास्त्रनेविशे पंचास्तीकायनीवाख्या छेअनेद्रव्यछनीवाख्याछे पणछठोद्रव्यजेकालतेकांइपदार्थ नथीपणसर्वेद्रव्यनेनवानुंजुनुंकरेएटलामाटेतेनेद्रव्यकह्यो परंतुप्रथमसमयनोनाशथाय अनेबीजोसमयआवे माटे कालद्रव्यनेउपचारेकरीनेद्रव्यकहीयेछीये तेद्रव्यअरुपी छे आकारपणकइयोएछेनहि क्रीयापणछेनहि नवीवस्तु नेजुनीकरेएवुं परावर्तन धर्मछे४ हवेपुद्गलास्तीकाय तेने विशेरुपीपणुछे आकारपणछे तथाक्रीयापणछे मलणवी खरणस्वभावछे५एटलेएअजीवनापांचभेद तेमधेचारभेद

अरुपीअनेएकरुपी एसर्वेमलीनेपांचनी ओळखाणकरा वीएसर्वे वेहेवारनयनापक्षछे हवेजे ५६० भेदएनाकही शुं तेअशुद्धवेहेवारनयनापक्षछेशामाटेकेकल्पनाकरीनेभे दउठाववा तेनुनामअशुद्धकहिये अनेवेहेंचवुंतवेहेवारए टलेअशुद्ध वेहेवारथयो.

शिष्य--एवाअशुद्धभेदवेहेंचवाशीशीजरुरछे एवाकल्पी तभेदकरवानेवस्तुता कंइजुदीपडतीनथी तेतोतेपांचमां नेपांचमांछे तोशावास्तेकल्पीतभेदकरोछो.

गुरु--हेभद्र एतेंकह्युंतेखरु परंतुबाळजीवने भेदवेहें च्याविनासमजणआवेनहि तेवास्तेएभेदवेहेंचवापडेछे जेमकोइपुरुषपोतानाघरना माणसनेकेहेजेदातणलाव तेवारेतेपुरुषडाह्योसमजुहोयतो दातणपांणीनोलोटो रु माल तमाकु प्रमुखजेघस्तोहोयतेसर्वेलावे एटलेतेजाणे केवधुएजोइशे पणअणसमजुहोय अथवाबाळकछोकरु होय तोतेनेजेटलीवस्तुकहिये तेटलीलावे माटेतेनेसर्वे वीवरीनेकहयुंजोइये तेमजसमजुपुरुषहोयते संखेपेथी कीधाथकीसमजे एवावीस्तारबुधीवाळाजीवथोडाहोय अनेथोडीबुधीवाळाजीवघणाहोय तेनेविस्तारकरिनेसम जावियेत्यारेसमजे तेमाटेभेदविवरीनेकाहियेछीये हवेध र्मास्तीकायना आठभेदछे तेनोखंधलोकाकाश प्रमाणेए कजछे १ धर्मास्तीकायना देशजेअधोलोकउर्धलोक

त्रीगेलोक इत्यादीकजेकल्पीये तेदेशकेहेवाय २ तेनाप रदेशअसंख्यातछे जेटलालोकाकाशनाप्रदेशछे तेटलाए नाछे ३ तेद्रव्यथकीएकजद्रव्यछे ४ खेत्रथकीलोकाकाश प्रमाणेछे ५ तेकालथकीअनादीअनंतछे एटलेआदीअं त्यनथी ६ भावथकीवरण गंध रस फरश तथा स्वस्था ननथी ७ गुणथकीजीवपुद्गलनेचालतां साहाज्यआपे ८ तेमजअधरमास्तीकायनेविशेजाणवा परतुएटलोवि शेष केधर्मास्तीकायचालतानेसाहाज्यआपे तेनहिनेथी ररेहेतेनेसाहाज्यकरेतेगुणआठमोलेवो २ आकास्तीका यनेविशे खधजेछेते लोकालोकप्रमाणे १ देशतेचउदरा जलोकप्रमाणे तेनेदेशकहिये कदापीओगेंअधिकोकल पिये तोपणतेनेदेशकहिये २ परदेशअनंताछे ३ द्रव्य थकीएकद्रव्यछे ४ खेतरथकीलोकालोकप्रमाणेछे ५ का ल ६ तथाभावथकिपुर्ववत ७ गुणथकीअवगाहनागुण जमचेतननेमार्गआपे ८-३ चोथोकालद्रव्यना ६ भेदते मधेकालद्रव्यविशेखधदेश छेजनहिं शामाटेजेअछतोपदा र्थछेसदायएकसमेलाधे १ द्रव्यथकीकालद्रव्यएकछे २ खेत्र थकीअढीद्वीपप्रमाणे ३ काल ४ तथाभावथकीपूर्ववत ५ गुण थकीनवापुरानावर्तनालक्षण ६ एकालद्रव्यउपचारथकीछे एटलेअजीवअरुपीद्रव्यनाचारभेदधर्मास्तीकायआदेदइ ने कह्यातेसर्वेअरुपीछे तेज्ञानीनादीठामाआवे परंतुचर्म

द्रष्टीवालाथी देखायनाहिं एमसदहवु हवेरुपीद्रव्यकहि येछीये पुद्गलद्रव्यजेरुपीतेनाभेदकहियेछीये वरण ५ रा तो १ पीलो २ लीलो ३ धोलो ४ कालो ५ गंध २सु रभीतथादुरभी रस ५ कमवो कशायलो खाटो तीखो मधुरो फरस ८ टाहाढो १ उनो २ लुखो ३ चोपडो ४ भारे५ हलवो६ बरहट७ शुकोमल८ स्वरुथान५ लांबु १ गोल२ त्रीखुण३ चोखुण४ वलीयानेआकारे५ हवेपां चवरणना १०० भेदथायतेकहियेछीये प्रथमजेरातोवरण छेतेनेविशे सुरभीतथादूरभीबेगंधहोय रसपांचेलीधे फ रसआठेलाधे स्वरुथानपांचेलाधे तेनास्वामीकहियेछीये रातेवरणेकुसुमगुलाब तथाकमलप्रमुखछे तेनेविशेगंधशु रभीछे फरससकोमलहलकोतथा शीतलछे तथास्निग्ध पणुछे स्वरुथानगोलछे रसमधुरोछे एमएकएकवरणमां गंधप्रमुख ज्यांहांजथाजोगजोइये तेवागणीलेवा एटले एरातावरणनेविशे विशभेदथया तेमलीलावरणनाविश पीलावरणनाविश शांमवरणनाविश धोलावरणनाविश एटलेएपांचवरणनामलीने १०० थया एटलेएएकवरण मां बीजोवरणनहिंआवे केमकेतेनोतेप्रतिपक्षीछे माटेवर णनानगणीये त्यारेएकएकवरणे विसविसआवीरहे तेम जरसनापणगणवा परंतुज्यांमधुर अथवाहरेककोइरस होयत्यांबिजाप्रतिपक्षीचाररसनाहोय तेवारेएकरसमां

हेविसभेदलाधे तेनीविगत—वरण ५ गंध २ फरस ८ स्वस्थान ५ एटलेविशथया एमपांचरसनाथइनेसोथाय तेमजस्वस्थाननाविशेपण २० भेदलाधेतेनीविगतउप रप्रमाणेपांचस्वस्थाननाथइने सोभेदथयातेमजगंधनेवि शेतेवीसभेदलाधे तेनिविगत वरण ५ रस ५ फरस ८ स्वस्थान ५ ए २३ सुरभीगंधनाने २३ दूरभीगंधनाम लिने ४६ थाय हवेफरसनाप्रथम ७ फरसनेविशेप्रतिप क्षीउष्नफरसनहोय बाकीना ६ एफरसलाधेवरण५ रस ५ गंध २ स्वस्थान ५ एटलेतेविसथया एएकफरसनाते विसतेमआठेफरसनेतेविसतेविस गणतां १८४ भेदथया एटलेवरणना १०० रसना १०० स्वस्थानना १०० गं धना ४६ नेफरसना १८४ सर्वेमलीने ५३० थयाएट लेरुपिअजिवद्रव्यना ५३० भेदथयाअनेअरुपिद्रव्यना ३० भेदएटलेसर्वेअजिवमलिंने ५६० भेदथयाएसर्वेअ शुद्धव्यवहारनयनापक्षछे एटलेअजिवतत्वकह्यो हवेआ श्रवतत्वओलखावियेछिये एटलेआश्रवकहेतांजेकर्मनुंआ ववुंथायछे तेनेआश्रवकहियेअनेतेआश्रवशाथकीआवेछे अनेतेनोहेतुकोणछे तेनुंकारणदेखाडियेछिये हवेएआश्र वनेआववानेमुलहेतुच्यारछे उत्तरहेतु ५७ छेतेमुलहेतु नानाममिथ्यात १ अव्रत २ कपाय ३ जोग ४ तेमामि थ्यातना ५ भेदछेतेमापहेलुअभीग्रहिमिथ्यात तेकेहेने

कहिए जेपुरवेअज्ञानपणानेविशे कोइअज्ञानिनिसंगेअ थवाअज्ञानिगुरुनाउपदेशथकीजेसांभल्युंछे अनेजेवस्तु ग्रहणकरीछे तेछोडेनहि कदापिकोइसुगुरुमले नेघ णिरीतेकरीनेसमजावेतोएपणपोतानीहठछोडेनहि लोह वाणियानिपेठे अहियांलोहवाणिआनोद्रष्टांतलखीयेछीये.

वसंतपुरनगरीनेविशे धनदत १ धनसार २ धनवल भ ३ वसुहिण४ एवेनामेचारवाणीयावसेछे तेवारेनेदोस दारीनोहकघणोछेपरंतुचारेनीरधनछे. एकसमेचारेभेगा थइविचारकरयोकेआपणीपासेधननथी धनविनामानपा मियेनहि नेसुखपणहोयनहि माटेपरदेशधनकमावाज इयेएमविचारीनेचारेजणपरदेशगया आगलजतांएकदी वशनासमाजोगे एकअटवीमांजतां रस्ताभुल्यानेउभां गभेमारगेजायछे नेआगलजतांएक लोढानीखाणआवी तेवारेचारेजणेविचारकरयोकेलोढुंल्यो आपणनेखरची मांखपलागशे एमविचारीचारेजणेलोढुंलिधुं त्यांथकी आगलचाल्या त्यांकलाइनीखाणआवी तेवारेमांहोमांहे कहेवालाग्याके कलाइल्यो लोढुंपड्युंमुको तेवारेत्रणज णेलोढुंपड्युंमुकोकलाइबांधी पणचोथोजेवसुहिणतेणेक लाइनलीधी त्यारेत्रणेजणाकहेवालाग्याके तुंकलाइले एटलेआपणेजइये तोपणतेबोल्योनहि एमघणीवारक ह्युंत्यारेतेबोल्यो केतमारीरीतजोइनेहुंतोभेचकथयोछुंत्या

रेत्रणेजणेपुछ्युंकेतु शामाटेएवडुंबोलेछे तेबोल्यो केतमेद गाखोरश्रादमीछो तेउकहेतारीसाथे शोदगोकरयो तेणे कह्युंकेतमेलोढानासगानथया तेनेत्यांथीलावीने श्रधव चनाखीदीधुं तोतमेतेनाज्ञानथयातो विजानाशुंज्ञाथ शो तेवारेतेउकहेकेएमांकांइजिवनथि केदगोकरयो एम घणीरीतेकह्युकेतुंकलाइबांध पणकोइनोसमजाव्योसम ज्योनहि त्यांथकीश्रागलचाल्या एटलेत्रांबानीखाणश्रा वी त्यांपणतेसमज्योनहि पुरवनीपेरेलोढुराखीरह्यो ने त्रांबुलीधुनहि तेमजश्रागलजतांरुपानि तथासोनानी तथासोलेजातना रत्ननीखाणश्रावी त्यांपणएणेकोइनुक ह्युंमान्युंनहि त्यारेसोलमीजेमणीरत्ननीखाणछे त्यांबे शीनेधनसारप्रमुखेकह्युंजे श्रमारेहवेश्रागलकमावाजवुं नथि केमकेजेजोइयेतेधन इहामल्युंछे माटेश्रमेपाछाघेर जइशु वास्तेसमजिनेमणीरत्नले नेलोढुंनाखीदेएटले श्रापणेघेरजइयेतोसरवेसुखीयाथइये परंतुतेवसुहीणेको इनुंकह्युंमान्युंनहीं उलटाश्रवगुणबोल्याकरयो वलीतेम णेकहयुंके घेरगयापछीतुंमागीशतो श्रमथीश्रपाशेनहीं. इत्यादिकघणीतरेहसमजाव्यो पणतेसमज्योनहीं. पछी चारजणघेरश्राव्या तेमांत्रणजणे मणीरत्नवेचीने करो डोसोनइयानो वीवसायकरवामांड्यो. पालखी, मेना, घोडा, गाडी, चाकर वीगेरे मोटोठकरातकरीनेबेठा ने

वसुहिणतोहता तेवानेतेवारह्या तेवारेगामनालोकतेनेपु
छजेतमेचारेमित्रसाथेगयाहता नेत्रणधनवानथया नेतुं
कंइनलाव्योतेशुं त्यारेमोघमउत्तरश्रापेके एत्रणदगाखो
रछे कुटीलमाणसछे विश्वासकरवाजोगनथी एवोउत्तर
करे तेथीगाममांएवीवारताप्रसिद्धथइके केटलाककेहेछेके
एनोभागत्रणेजणेश्राप्योनहीं केटलाककेहेछेके एजकमा
योहतो तेत्रणेजणेमलीनेवसुहीणनुंपाणीलीधुं एममुखमु
खनोखीनोखीवारताप्रवर्ते त्यारेगामनाविभाह्यासमजुह
ता तेणेवसुहीणना सगावाहालानेठपकोदीधोजे तमजे
वासगाने तेबचारागरीबनुंपेलात्रणजणखाइगया तेनीत
मेमदतकरतानथी एठीकनहीं सारासगाशाकामनाछे ते
वारेतेसगावाहालाबोल्याजे शेठजीतमेश्रमनेठपकोश्रा
प्योतेठीकछे पणश्रमनेकह्यावगरशीमालमपडे त्यारेतेम
णेकह्युंके एगरीबशुंकेहेवाश्रावे तमारेबोलावीनेपुछधुंजो
इये तेवारेतेसगावाहालाभेगाथइने वसुहिणनेबोलावीने
पुछवालाग्याके ताहारेशीहकीगतथइ तेणेजबापदीधोके
एलुच्या,दगाखोर.एवाश्रादमीनीवातकरवामांकांइमालन
थीसगाएकह्युंकेलुच्चाप्रमुखजेवाहशे तेवानेश्रमेपोहोंची
शुं पणतुंश्रमनेवातकहे पणतेवातकेहेनहि. घणोश्राग्रह
करीनेतेनीपासेवातकेहेवडावी. त्यारेमांहेथीसारएवो
निकल्योके एणेजेपुर्वेलोढुंश्राल्युंहतुं तेछोडचुंनहीं श्रनेपे

लाठए जेसारवस्तुदीठीतेलीधी. असारदीठीतेनाखीदी धी. एवुंसांभलीनेजेसगामल्याहता तेबोल्याकेभाइतारा कर्मनोवांकछे एमनोवाकनथी विनाहकनाहक एमनोवां कशावास्तेकाहाडेछे जेतेंलोढुजालीनेहठनमुकीतोतुदुखी योथयो एमणेतोतनेघणुंसमजाव्यो पणतेंनामान्यु एमां एमनोकांइवांकनथी एटलेजेमतेलोहवाणियोदुखियोथ यो तेमप्रथमअज्ञानपणामांजेवस्तुजाली तेकोइसुगुरुम लेथीनाछोडेतो तेचारगतीसंसारमा अनंताकालरखडेते नेअभीग्रहीमिथ्यात्वकहिये. १

बिजुअणाभिग्रहिमिथ्यात कहेतातेनेविशेहठवादनहि तेमसरधापणास्थिरनहि सर्वनेदेवजाणे कोणसरागीने कोणवितरागी तथाकोणदेविदेवजा तथासर्वनेगुरुजाणे कोणनिर्ग्रंथनेकोणसग्रंथ कोणआरंभी, कोणअणारंभी एसर्वनेवादेपुजेपणएनेविशे सारानरतानिखबरनहि गु णअवगुणनीपरिक्षानहि मुक्तिदायकसुगुरुतेनेपणसर खाजाणे सआरंभिकुगुरुकुगतिनादातार तेनेपणसरखा जाणे एटलेतेनेविशेजाणपणुकशुंएनाहियेजमोटुंअज्ञानए बिजोभेदमिथ्यातनोजाणवो २ त्रिजोआभिनवेशिमिथ्या त्व तेनेविशेजाणिनेखोटीहठकरवी केमकेकांइप्रथमअ ज्ञानपणामां मरखावचनानिकलीगयुं पछीसमज्यामां आव्युके आपणेवचनबोल्यातेमिथ्याछे परंतुआपणेबो

ल्यातेकांइपाछुंफरेनहि एमविचारीनेवचनउपर अनेकहे
तुजुक्तिलगाविनेतेनेसाचुकरे कोनीपेठकेजेमआगछसमा
चारियोवाला नोखीनोखीसमाचारियो वांधीनेवेठाछे अ
नेशास्त्रमांप्रतक्ष अक्षरदेखेछेनेमानतानथी अनेपोताना
गछनीसमाचारीनोमुमतमुकतानथि अनेमुखथकीएवुंके
हेछेके एककानोमात्रउथापशे तोअनंतसंसारीथशे नेका
मपड्येत्यारेएकेमानेनहिं पोतानीमतलवमांआवेतेमानेने
पोतपोतानाघरडाआगलमरीगयाहोय तेनेआडाधरेके
तेथकीतमेकांइविशेपजांणोछोएमणेकर्युंहशेतेसमजीनेज
कर्युंहशे तथासिद्धांतनेविशेआरंभपरीग्रहजेमओछोथाय
तेमधर्मकह्योछे पणआकालेतोजेम आरंभपरीग्रह वधा
रेतेमधर्ममानेछे वलीमुखथकीएवुंकेहेछेके कानोमात्र
उथापवाथी जमालीपरमुखसातनोन्नवथया एमकहिनेदे
खाडे अनेपोतेसावुथांसुत्रउथापे पोतेमनमांनविचारेके
आपणेमोहोटानीन्नवछीये तथापरमात्माना मार्गनेविशे
तो समकीत १ ज्ञान २ चारित्र ३ एवस्तुओआत्मस्व
रुपमांछे अनेआत्मस्वरुपथी प्रगटथायतोजतेनीमुक्तीथा
य शामाटेकेकेवलज्ञान तथामुक्तिएसर्वेशुकलध्यानमांछे
तथासमकितप्रमुखएसर्वे आत्मस्वभावमांछे एवुसर्वसि
द्धांतमांदिशेछे परंतुएवापाठकोइसिद्धांतमांजोवामां आ
वतानथि जेफलाणातिर्थगयाथकीमुक्तिथाय तथाफला

णितिथीनोउपवासकरवो तेथकीमुक्तिथाय तथातेतपनु उजमणुकरवुं तथागुरुनांनवअंगपुजवां तथापोथीपुजवि तथावासनखाववा तथाजोगउपधानवहेवां तथातेनिवि धिकरावयी तेनारुपैयागुरुनेदेवाइत्यादिक हालमांएवहे वारघणोदिसेछे नेसुत्रमांपाठनथि तेनीपरुपणाकरवी ने जेसुत्रनेविशेआत्मस्वरुपथीज मुक्तिकहितेनपरुपे तेने अभिनिवेशी मिथ्यात्वकहिये केमकेतेजाणीनेसिद्धांतनी रीतेपरुपतानथि, पोतानीमतलबनुंपरुपेछे तेनेअभीनिवे शीमिथ्यात्वकहिये ३ चोथुसशयकमिथ्यात्व कहेतांजेकेव लीपरमात्मानावचननेविशे शंकाउत्पन्नथाय जेमतुछी बुद्धिनाधणीजेबालजिवछे तेणेप्रथमअज्ञानी तथाकुगुरु नावचनथीसांभलेलीवातोतथाशास्त्र पछीसुगुरुतेनेबतावेछे केभाइतमेतोआश्रवनातथाआरंभनां कामतमेकरोछोते थकीतमारेसंसारवधशे माटेतमेसंवरानिरजरानुकामकरो नेउपाधिछेतेटालो जेमतमाराआत्मानुंकारजसिद्धथाय तेवारेतेनामनमांशकापडेकेके आवचनसाचुकेपुर्वे सांभ ल्युंतेवचनसाचुएमशंकारहे पणशास्त्रजोइने निश्चेनकरे तेनेसंशयकमिथ्यात्वकहिये४

पांचमुअणाभोगमिथ्यात्वकेहेतां अजाणपणुंजेनेधर्मक र्मनीकशी ओलखाणनथी ससारमांरच्योपच्योरहेछे आत्मस्वरुपजाण्युनहोय त्यांहांसुधीअजाणकहिये शा

माटेके सिद्धांतमांएवुंकह्युंछेके अभेगयाजिवाजीवाइत्या दीकपाठछेमाटे जीवअजीवनीआदेदेइनेस्वरुपजाणप छे जीवस्वरुपनेसदहे अजीवसत्तानेदूरकरे इत्यादीकआ त्मस्वरुपनुजाणपणुछेतेने जाणकाहियेएवीनानाबीजाजे रह्या तेनेअणाभोगमिथ्यात्वकहिये ५ एमिथ्यात्वनोअ धिकारकह्योतेचोथाकर्म ग्रंथथकीजाणजो एमिथ्यात्व ज्यांहांसुधीगयुंनथी त्यांहांसुधीकोइजीवसमकीतपामे नहिं एमिथ्यात्वनाकारणथीअनंतांनवांकर्मउपारजेने आ त्मानेभारेकरे एथकीआत्माअनंताकाल संसारमांपरीभ्र मणकरे एटलेआश्रवनोप्रथमहेतु कह्यो मुल १ उत्तर ५ हवे बीजोहेतुअवरतछे तेना १२ भेद तेनविगत प्र थ्वीकाय १ अपकाय २ तेउकाय ३ वायुकाय ४ वन स्पतीकाय ५ त्रसकाय ६ फरसेंद्री ७ रसेंद्री ८ घ्राणेंद्री ९ चक्षुइंद्री १० श्रोतेंद्री ११ मन १२ एबारनेजेणेसंवर्यां नथीनेनेमकरयोनथीतेधणिने एबारेकारणथकी अनंता कर्मनुंआववुंथायछे केमकेजेमघरनेविशे बारछीडाछेतेछीं मांपुरेनहि त्यांसुधिचोरचखारसर्वेआवे नेतेघरमांकांइ मालजणशरहेनहि तेमइहांआत्मारुपीजेघर तेनेज्ञानद रसनरुपीधननेबारअवरतरुपीयांछिंमां तेमध्येरागद्वेषरु पियाचोरनुआववुंथाय ज्ञानदर्शनरुपिधनछे तेचोरीजाय पणएबारछिंडांछेतेपुरेतोसुखेरहेवाय एआश्रवनोबिजोहे

तुकह्यो मुल २ उत्तर १७ हवेत्रिजोहेतुकषाय १ बिजो नोकषाय २ हवेतेकषायनाचारभेदछे क्रोध १ मान २ माया ३ लोभ ४ तेएकएकनाचारचारभेदछे तेमध्येपहेलोअनंतानुबंधियोक्रोध केवोछेकेजेमपथ्थरनीसल्याफाटिपडी तेफरीथीजेगीनथाय तेमअनंतानुबंधियाक्रोधवालोजिव आवखापरजंतक्रोधेधमधामोरहे १ तथाअनंतानुबंधियोमानकेवोछेकेजेवापथ्थरथंभ अनेकउपायकरियेतोपणनमेनहि कडकाकडकाथायपणतेनमेनहि तेमअनंतानुबंधियामानवालाजिव राज,पाट,देश,धन,सर्वेखुटे अनेकलोकसमजावेपणकोइनेनमुपासुआपेनहि २ अनंतानुबंधिमायाकेविछेके जेवांवांसनांमुराफांब्रिनब्रिनथइजायपणपांशराथायनहि तेमअनंतानुबंधिमायावालाजिव जिवेत्यांसुधिकपटतजेनहि ३ तथाअनंतानुबंधिलोभके वोछेकेजेवाकरमजनारंगनुलुगडु बालिनेराखकरीयेतोपणलालरहेपणरगछोडेनहि तेमअनंतानुबंधिलोभवालो जिव जिवतपरजंतलोभनतजे ४ तथाबिजिचोकडीअप्रतिपाखानीयाकषायनीकहियेछिये.

अप्रत्याखानक्रोधकेवोछेके कोइकालीभोमीकानेविशेफाटपडेछे तेबारमहिनेवरसादपांणीनवांथाय नेघणांढोरढांकणउपरफरेतेथीगुंद्राइनेएकथायतेमएक्रोधवालाजीवनेबारमहिनेक्रोधउतरे.१तथाअप्रतीखानीमानकेवोछेके

जेवोअस्तीनोथांभो घणीमेहेनते घणेकष्टेकरीने कोईक
बाळवासमर्थथाय तेमएमानवालानेकोइकघणीतरेहथी
समजावतांमानछोडे. २ अप्रतीखांनीमायाकेवीछेके जे
वांघेटानांशींगडांपांशराकरवां तेकोईपुरुपकलावालोहो
य नेघणीकतरेहथी मेहेनतकरेत्यारेपांसरांथाय तेमएमा
यावालानेकोइ बहूरीतथीसमजावेतोमायातजे. ३ अप्र
तीखांनीलोभकेवोछेकें अज्ञानीलोकनाभोंइकुवाछे तेम
धेघरनीअशुची अपवीत्रएठवाफ प्रमुखमांहेजायछे तेस
दायकोहीगएलुंरेहेछे तेनोफाघजेवस्तरनेलागेतोतेधोबी
थीपणजायनहीं कोइखरोकस्वीमलेतोएफाघनेकाहाफ्ते
मतेलोभवालाने कोइखरीमेहेनतकरीनेतेनेसमजावतोते
लोभछोफे तेविनाकांइछोफ्नेनहि. ४ हवेत्रीजीचोकडीप्रती
खानीकषाय तेमधेप्रत्याखांननोक्रोधकेवोछे केजेवीवेलु
नेविशेबेभागकरीये तेकंइयेएनीमलेभेगाथायनाहिं. परंतु
बेरुतुगएथके त्रीजीरुतुआवेत्यारे तेवारेसांमोपवनआवे
तेरेतउफीनेखाफ्पुरे तेवारेतेरेतीएकमेकथाय तेमएक्रोध
वालापुरुषनेकोइसमजावेतोमुकीदे जावतचारमासउपर
रहेनाहि १ तथाप्रत्याखानीमानकेवोछेके जेवोलाकफानो
थांभोकोइपुरुष तेलतापथीमेहेनतकरे तोथोडीमेहेनतथी
वलेतेमतेमांनवालाजीवने कोइसारीरीतेसमजावीने कहे
तोमानमुकीदे अथवाकेटलेदाहाडे स्वभावेपणमुकीदे. २

तथाप्रतीखांनीमायाकेवीछे केजेवीगउमुत्रीका जेमवाकी वाकीमुतरतीचालेतेनेकोइपुरुपजालीनेउन्नोराखेतोवांका इनरहे तेमतेमायावालाजीवने केटलीतरेहसमजावीने केहेतो तेपुरुषकपटछेडीदे. ३ तथाप्रत्याखांनीलोभकेहे वोछे जेवुंगाडीनुंउंजणतेनोडाघजेवस्त्रनेलाग्योहोय तोधो बीनेत्याहांगयेथकेडाघजाय तेमतेलोभवालाजीवनेकांइ थोडीमेहेनतकरीने समजावेतोलोभतजे. ४ तथाचोथी चोकडीसजलनीकहियेछिये तेमधेप्रथमसंजलनोक्रोधके वोहोय जेमपांणीमाञ्रागलठीटातांणताजइये तेपाछल लीटीमलतीजाय. तेमएसंजलवालाक्रोधनाजीवने क्रोध नोधमधमाटथाय पणतुरततेक्रोधउत्तरीजाय तेनोपंदर दाहाडानोनियमछे एनियमचारेकशायनापराएसमजवा १ तथासंजलनोमानकेहेवोहोय जेवानेतरनोथंभ जेमवा लीयेतेमवले तेमतेमानीपुरुपतेमानञ्रावेनेतुरतवलीजा य. २ संजलनीमायाकेवीछेके जेमवेलाउगेछे तेवांकावा काचालेछे परंतुएकछेडोझालीनेताणीये एटलेपाशरोतीर थाय तेमतेमायावालाजीवमनमांकपटकरे पणक्षणएक मांकाहाडीनांखे. ३ संजलनोलोभकेवोछेके जेवोहलदी नोरंगतडकोलागेनेउडीजाय तेमतेलोभवालाजीवनेलो भनोउदयथाय परतुक्षिणएकमांवलीजाय. ४ एटलेएक पायनचारेचोकडीना सोलभेदसहित कहिनेदेखाडया

हवेनोकखायनुस्वरुपकहियछिए एनोकखायनानवभेदछे.

शिष्य--स्वामिनोकखायएवोशब्दशाथकीमुकवोपड्यो

गुरु--हेभद्रएनेविशे कषायपणुनथि परंतुएथकिकषा यउत्पनथायमाटेएनेकषायतोनाकहेवाय तेथीनोकखाय कह्यापरंतुएकखायनहि पणकखायनाभाइछे हवेप्रथम हास्य, एनामेनोकषायछे एटलेहांशीएवुंतोविनोदनुंनाम छेपरंतुहांशिथकिविखवादथाय एमसरवेभेदमां समजि जावुं १ रतकहेतांशातामांनवि तेथकिपणसामानेअथवा पोतानेद्वेषादिकारणउत्पन्नथाय २ अरतएटलेअशाता तेथकीप्रतक्षद्वेषभावदिसेछे ३ भय एटलेभयथकीपणद्वे षादिकारण उत्पन्नथायछे ४ सोगतेथकिपणद्वेषउत्पन्न थाय ५ दुगंछतेथकीपणद्वेषथाय ६ पुरुषवेदएतोमहाविे खवादनुंकारणदिसेछे ७ स्त्रिवेद ८ तथानपुंशकवेद ९ एत्रणवेदनाउदयथकीप्रतक्षकंकासभावपणाथायछे एटले नवेनोकषायकह्या एटले कखायतथानोकखायमलीने २५ भेदथयाएकषायनाकारणथकी अनंताकर्मआवेछे जायछे एटलेकखायकह्यो मुल ३ उत्तर ४२ हवेजोगनुं स्वरुपकहियेछिये तेनात्रणभेदछे मनजोग १ वचनजो ग २ कायजोग ३ तेमध्येमनजोगनाचारभेद सतमन जोग १ सतासतमनजोग २ असतमनजोग ३ असता सतमनजोग ४ तथावचननापणचारभेद सतवचनजोग

१ सतासतवचनजोग २ असतवचनजोग ३ असतासत वचनजोग ४ तथाकायजोगनासातभेद उदारीककाय जोग १ उदारीकमिश्रकायजोग २ विक्रियकायजोग ३ विक्रियमिश्रकायजोग ४ आहारककायजोग ५ आहार कमिश्रकायजोग ६ तेजसकारमणकायजोग ७ एटले एजोगनापंदरभेदकह्या एजोगथकीपणअनंताकर्मआवे छेएटलेमुलहेतु ४ अनेउत्तरहेतु ५७ एनवांकर्मआववा नांकारणकह्या एटलेहेतुकहेतांएकर्मआववानावालेशरी दलालछे एमांहेलोएकहोयत्यांसुधिकर्मआवे जेएचारनो नाशकरेतेनिपासेकर्मनाआवे कोनीपेठेकेएकसरोवरछे तेसरोवरनीचारेदशथकी पाणिआवेछे तेमापुर्वनीदशेपां चगडनालाछे अनेदक्षणनीदशेबारगम्नालाछे तथापश्ची मनिदशे २५ गम्नालांछेनेउतरनीदिशे १५ गडनालां छे एटलेपांणीआववानाहेतुएगडनालाछेएगम्नालांछेतो पाणीआविशके जोगम्नालां बंधकरियेतोपाणी आवि शकेनहीं तेमइहांएकजीवारुपसरोवरछे तेनेविशेपाचगड नालांतोमिथ्यातनांजाणवांबारगडनालांअव्रतनाजाणवां पचीसगडनालांकषायनांजाणवांतथापंदरगडनालाजोग नांकह्यावे एसर्वेमलीने सतावनगडनालांछे एसतावनेग म्नालेथइने कर्मरुपियांपाणीचाल्यांआवेछे तेथिजीवरुपि यासरोवरनेस्फाटिकरत्नरुपजेतलियुंछे तेदेखातुंनथि.अ

नेज्यांहांसुधीएगडनालांबंधनथाय त्यांहांसुधीकर्मरुपीयुं पांणी आववुंबंधकेमथाय अपितुनजथायएटलेजे आवे छेकर्मतेहनेजआश्रवकहिये २ हवेतेहिजआश्रवनेविशे आव्यांएवांजेकर्मतेनाबेभेद एकशुभअनेबीजोअशुभहवे जेशुभछेतेथकीशुंशुंकारजथाय तेकहियेछइये शरीरसारु बंधायरुपसारुहोय २ घाटसारोहोय ३ इंद्रियोपांचेपर वस्तीहोय ४ गतीसारीदेवतानी तथामनुष्यनीउत्तमपामे ५ धनपामे पुत्रपरिवारपामे राज्यधानीपामे इंद्रनीपद्वी पामे तिर्थंकरगोत्रबांधे इत्यादीकजेजेकारजरुडु तेसर्वे नेशुभप्रकतीकहिये तेनेपुननोउदय जाणवो तेथकिउप रांठुजेटलुंविपरितछे तेसर्वेअशुभजाणवुं तेनेपापनोउदय कहिये एटलेकर्मनुंआववुं तेनेआश्रवकहिये अनेजेवारे तेकर्मउदेआव्यां तेनेपुन्यपापकहिये एटलेएसर्वेपुद्गल दलछे तेआत्मानीघातकर्ताछे एथकिकांइआत्मानुं कल्यां णथायनहिं.

शिष्य--हेभगवानतमेपुन्यपाप बेहूसरखागणीनेखेदी नाख्यां नेएबेमांफरकघणोछे शामाटेकेपुन्यनाउदेथकीउ त्तमगतीनेपामे देवगुरुधरमनीसंगतीथाय तीरथजात्राव्र तनियमकरे बेरुपैयासारेमार्गेवावरे तेथकीसासनदीपेते नेतमेपापनीसाथेकेमगणोछो.

गुरु–हेभद्रतेंपुन्यनेअधिकजाण्युं नेपापनेन्युनजाणेछे

तेतुंसुखदूखआश्रीनेसमजे परंतुजेटलुंसुखनुंकारणछे ते पणअंतेदूखनुंकारणथाय अथवादुखनुंकारणतेअंतेसुख नुंकारणथाय परंतुएवंनेपुद्गलछे एकांइआत्मिकगुणनथी शामाटेजेमोटामोटाराजा तथाशेठसाहूकार तथाजावत नवग्रीवेकनादेवसुधी एसर्वनेअंते चारेगतीसंसारमा रखडवानुंथायछे तेमधेजेसमकीतीजीवछे जावतपांचअनु तरवीमाननादेवसुधी तेचारगतिमांरखडेनहीं शामाटेके तेएवुंजांणेछेके आसुखसर्वेपुद्गलीकछे संजोगेमल्युंछेवीजो गेजशे माटेवीणाशीकसुखनीमोरगकोणराखे तेपोताना आत्मीकसुखमामगनछे तेनेकोइनीआशानथी एकफक तआत्मीकधर्मनीरमणताकरीनेरहेछे तेनेचारगतिमांर खडवुंनहोय अनेजेपुद्गलीकसुखनाभोगीछे तेचारगति मांरखडे.

शिष-हेभगवानतमेकह्युंके आत्मीकसुखनाभोगीछे तेसाचुपणसुखपाम्या तेपुन्यथीखराकेनहीं माटेपुन्यने पापनीवरावरकेमगणाय.

गुरु-हेभद्रपुन्यथीपाम्यातेठीकपणतेकंइपुन्यमांरच्या पच्यानथी तथापुन्यचाहिनेकरवागयानथी केमकेजेमढां गरनोवावनारोपराळवास्तेवावतोनथी तेमसमकीतीजी वजेजेकामकरे [illegible] पणकंइपुन्यवा स्तेकरेनाहिं कदापितदभ [illegible] ावुहोयतो शुन्नगती

बांधे परंतुतेशुभनाउदयमांसमकीतीराचेनहि तथाजेदे
वगुरुधर्मनीसामग्रीमेलवे एवुंजेतेंकह्युं पणतेकंइएवोनि
यमनथीके देवगुरुधर्मनीसांमग्रीपुन्यथीजमले. शामाटे
केदेवगुरुनीसामग्रीमलवीतेनाघणाप्रकारछे जेपापनेउ
देथीदढप्रहारीचोर प्रतक्षचारहत्याकरीनेजातांजगुरुनेम
ल्या तेगुरुनीपासेधर्मपामीचारीत्रलीधुं लेइनेछमाससु
धीमहापरीसहसहीने केवलज्ञानउपारजीनेमोक्षेगया त
थादूरगंधाश्रावतीचोवीसीमां पद्मनाभतीर्थंकरपासेदी
क्षालेइनेसिद्धिवरशे तेनोपणपापनोउदयजोयामांआवेछे
तथाश्रीभगवतीजीमां अरजुनमालीदीनएकप्रते छपुरु
षनेएकस्त्री एमसातमाणसदीनदीनप्रते मारवावालोतेप
णभगवाननीपासे दीक्षालेइनेमुक्तेगयो इत्यादिकबहूज
णानोविचारशास्त्रामांछे तोएथीकांइएवोनियमनाथयोके
पुन्यथकीजदेवगुरुनीसांमग्रीमले तथाकह्युंके तीरथजा
त्राव्रतनियमकरे तेपणपुन्यहोयतोथाय तेवातपणमि
थ्यातछे शामाटेकेस्थावरतीरथनीजात्राएजवुंआववुंतेकां
इधरमस्मांनथी केमकेतेनेकोइगुणठाणानीअपेक्षालागेनही.

शिष्य--स्वामीचोथागुणठाणानीएकरणीछे अनेतमोप
णसम्यक्तद्वारग्रंथमां तथामंदीरस्वामीनीढालोप्रमुख घ
णाशास्त्रोमांलावलाछो नेतमेइहांनाकेमकोहोछो.

गुरु--हेमानुभाव अमेजेसम्यक्तद्वारप्रमुखने विशेला

व्याबिये तेनुंकारणसांभल एकतोकलपवेहेवार आका लनाघणालोकोनुंमानेलु माटेतथाबीजुंकारणके ढुंडीया लोकोबीलकुलप्रतमाउठावीनेबेठाछे तेआपणापक्षनेमा नदेखाडवावास्ते तथात्रीजुकारणएके सासनसारुदीसे एटलामाटेअमेलावेलाछीये हवेअमेजेचोथागुणठाणानी करणीनीनाकही तेनुकारणसांभल जेलोकोनेसुरीआभ देवनो तथाधुपतीप्रमुखनोअधिकारदेखाडीयेछीये परंतु तेकरणीमाविचारघणोछे शामाटेकेवजेदेवताप्रमुखघणा देवेपुजादेवपणेउपन्यातेवखतकरीछे पणतेनेभगवानेस मकीतीकह्यानथी तेतोमिथ्यात्वीछे अनेतेदेवनवाउपने एटलासर्वेपुजाकरेएवुसुत्रजोतांमालुमपडेछे परंतुकंइस मकीतीमिथ्यात्वीनो नियमरह्योनथी तेमकंइफरीथीपुजा करवानोअधिकारकोइनेछेनहि. तथाजेतेंवरतनियमनुक ह्युं तेकांइपुन्यथकीजथाय एवुंसंभवतुंनथी. शामाटेकेनंदी खेणने मामानीसातकन्याउकोइएनाइछियो तेवारेजंपा पातलेवानेपाहाडउपरचड्योहतोपरंतुगुरुएजंपापातकर वानहिदीधो. नेधर्मपमाडीनेचारीत्रदीधुं तथाश्रीअंशकु मारनोजीवएभवथीनवमेभवे ननांमीका एवेनामेगाथाप तीनीदीकरीहती. तेमहादुखीखावापीवानुंउभारेहेवानुंठे काणुंनोहोतुं तेपणडुंगरउपरजंपापातकरवानेगइहती. त्यांहांगुरुमल्याने तेधरमपांमीनेपछखांणबहूकरयां इ

त्यादिकघणाजीवपापना उदेथकीपणवरतनेमपांमेलाछे माटेतेपणइहांपुन्यनाउदयनोनियमनथी. तथातेंजेकह्युंके बेरुपैयाखरचेवावरेछे तेपणखरचेवावरेतेसाचुंछे परंतुपरमात्माएसाधुनादानविना बीजेमार्गेपइशोखरचे तेनेकंइ धर्मकह्युंनथी तेकरतांआकाळनेविशेजेकांइखरचेछे ते आज्ञीमांनतालीधाथकाघणाखरचेछे अनेजेआज्ञीमांनादिकथकीखरचेतेने प्रश्नव्याकरणसुत्रमांमंदबुद्धियाकह्याछे जावतनरकगामीसुधीपणकह्याछेमाटेएपुन्यथकीकंइसुकृतनीपजतुंनथी.

शीष्यवाक्य--स्वामीपुन्यथकी सुकृतननीपजे एमकेमकेवायशामाटेकेतिर्थंकरनामकर्मतोपुन्यथकीज बंधायछे

गुरुवाक्य--हेदेवाणुप्रीय एटलाएटलाद्रष्टांतेमेंतनेसमजाव्यो पणतुंसमज्योनहिं हजीतारीद्रष्टीपुन्यमां वधतिरेहेछेअनेपुन्यतेतोजडछे तेजडहोयतेजडनी द्रष्टीराखे माटेएजडद्रष्टीकाहाडीनांख केजेमताराआत्मानुंकल्यांण थाय अनेतुंजांणतोहशेके तीर्थंकरगोत्रपुन्यथकी बंधाय छे पणएठेकाणानेविशेतो करोडोनीकमाणीखोइने कोडीनीकमाणीहाथमांआवेछे तेनुंकारणकहुं तेहवेतुंसांभळ तीर्थंकरगोत्रबांधवानांकारणवसिकह्यांछे तेमध्येथीए कअथवाबेअथवात्रण अथवाजावतविसआराधे तेधणी मोक्षेतद्भवेजाय ज्यारेसरागभावमांपडीजाय त्यारेती

र्थंकरगोत्रबांधे जोसरागभावेनप्रणमेतो तदभवमोक्षेजा तो अनेअनंतासुखभोगवतो तेमुकीनेबेभवनाजन्ममर्ण आदेदेइनेअनतादुखभोगववानोससारवधारयोतेमाएणे शुंवधारेनफोकाहाम्यो हवेजेतीर्थंकरगोत्र बांधवानांस्थां नकविसछे तेतुंसांभल तेमांकयुंस्थानकपुन्यदायकछे ए तोसर्वेस्थानकधर्मदायकछे पणपोतानीभुलेपुन्यदायक थयुं हवेतेथानकनांनामकहियेछीये अरीहंत १ सिद्ध२ प्रवचन ३ गुरु ४ थविर ५ बहूश्रुत ६ तप ७ आत्मा नुंवछलपणुं ८ ज्ञानभणवुं ९ दर्शन १० विनय ११ आवशक १२ चारित्र १३ उपसमचारित्र १४ सर्वेअ तीचारटालवा १५ वीयावछ १६ समाधवितरहेवुं १७ गुरुनुंकारजकरवुं१८ अपुर्वज्ञानभणवु१९ प्रवचनपरभा वनाकरवी २० एविसेस्थानकज्ञाताजीमांकह्याछे तथाहा लनापरवरतनमांतो थानकवीजीरीतेछे तेलखीयेछीये अरिहंत १ सिद्ध २ प्रवचन ३ आचारज ४ थीवर ५ उपाध्याय ६ साधु ७ ज्ञान ८ दर्शन ९ वीनय१० चा रित्र ११ ब्रह्मचर्य १२ क्रीया १३ तप १४ गोयमश १५ जीणाणं १६ चारित्र १७ नांणश १८ सुअस १९ तीथयस २० एजविसथानकछे तेसर्वेनीशेवाभक्तीपुजा बहूमानजेकरवुं तेसर्वेनीरजरामांछे केमकेएविसबोलचा रप्रकारमांआवीगयाछे तेचारनांनाम ज्ञान १ दर्शन २

चारित्र ३ वीर्य ४ प्रवचन १ ज्ञान २ सुश्रस ३ नाण स ४ एचारतोज्ञाननाभेदछे १ दर्शनएबीजोभेद २ अरीहंत १ सिद्ध २ आचारज ३ उपाध्याय ४ थीवर५ साधु ६ वीनय ७ चारीत्र ८ ब्रह्मचरज ९ क्रीया १० गोयमशा ११ जीणेश १२ चारित्र १३ तीर्थ १४ एचउद बोलतोचारित्रपदमांछे तेमध्येजीणेशबोलछे तेकेटलाएकपंमीतज्ञानमध्येगणेछे केटलाकचारित्रमांकहेछेतत्वज्ञानीगम्यछे ३ तपएचोंथोभेदछे एटलेएचारेभेदमांविसेथानकसमाइगयांनेएचारने भगवंतेमोक्षनामार्गजकह्याछे तेकांइआश्रवथायनहि. एतोनिर्जराहेतुछे माटेतीर्थंकरनामकर्मबांधवुंतेआश्रवछे तेएवांथानकशेवीने जेधणीआश्रवउपार्जे तेधणीएरत्ननाखीदेइनेकोमीबांधी शामाटेजेमहानीर्जरानांकारणहतां तेनेछोमीनेसरागभावमांपेठो तेथीतेणेएतीर्थंकरनामकर्मरुप आश्रवउपार्जीतदभवनीमुक्तिगमावी अनेजन्ममरणवधार्यो तेमाटेअमेकाहियेछियेकेपुन्यमांकांइमालनथी अनेजेपुन्यपापछे तेबेआठकर्मनीप्रकृतीछे तेमां १२० एकसोनेवीसप्रकृतीछे तेमांपुन्यनी ४२ अनेपापनी८२ तेमध्येप्रथमपुन्यनीप्रकृती काहियेछिये. शातावेदनी १ उंचगोत्र २ मनुषनीगती ३ मनुषनीआनपुरवी ४ देवतानीगती ५ देवतानीआनपुरवी ६ पंचेंद्रीनीजात ७ उदारीकशरीर ८ वीक्रीयशरी

र ९ आहारकशरीर १० तेजशशरीर ११ कारमणश रीर १२ उदारीकअंगोपांग १३ वीक्रीयअंगोपांग १४ आहारकअंगोपांग १५ वजररीखवनाराचसंघेण १६ स मचोरसस्वस्थान १७ शुभवरण १८ शुभगंध १९ शुभ रस २० शुभफरस २१ अगुरुलघुनामकर्म २२ पराघा तनामकर्म २३ उस्वासनामकर्म २४ आतापनामकर्म २५ उद्योतनामकर्म २६ शुभवीहायोगती २७ नीरमा णनामकर्म २८ देवतानुंआवखु २९ मनुपनुंआवखु ३० त्रीजंचनुआवखु३१ तीर्थंकरनामकर्म३२ त्रसपणुं३३ बा धरपणु ३४ परजाप्तापणुं ३५ प्रत्येकपणु ३७ शुभनाम कर्म ३८ शुभंगनामकर्म ३९ सुस्वरनामकर्म ४० आदि नामकर्म ४१ जसनामकर्म ४२ एपुन्यनाभेदकह्या.

हवेपापनाभेदलखीयेछिये. मतीज्ञानावरणी १ श्रुत ज्ञानावरणी २ अवधीज्ञानावरणी ३ मनपरजवज्ञाना वरणी ४ केवलज्ञानावरणी ५ दानाअंतराय ६ लाभा अंतराय७ भोगाअंतराय ८ उपभोगाअंतराय९ वीरज अंतराय १० चक्षुदर्शनावरणी ११ अचक्षुदर्शनावरणी १२ अवधीदर्शनावरणी १३ केवलदर्शनावरणी १४ नि द्रा १५ निंद्रानिद्रा १६ प्रचला १७ प्रचलाप्रचला १८ थीणदी १९ अशातावेदनी २० नीचगोत्र २१ मिथ्यात्व २२ नरकनीगती २३ नरकनीआनपुरवी २४ नरकनुं

आवखु२५कषाय२५ पुर्वेकह्याातेसमजजो५०त्रीजंचनीग
ती५१त्रीजंचनीआनपुरवी५२एकेंद्रीनीजात५३वेरंद्रीनी
जात५४ तेरंद्रीनीजात५५ चउरंद्रीनीजात५६ अशुभवि
हायोगती ५७ उपघातनामकर्म ५८ अशुभवरण ५९
अशुभगंध ६० अशुभरस ६१ अशुभफरस ६२ रीखव
नाराचसंघेण ६३ नाराचसंघेण ६४ अर्धनाराछ ६५ के
लीकासंघेण ६६ छेवटुंसंघेण ६७ नीगरोधस्वस्थान६८
६८ सादीस्वरुथान ६९ वामनस्वरुथान ७० कुवजस्व
रुथान ७१ कुडकरुवरुथान ७२ थावरनामकर्म ७३ सु
क्ष्मनामकर्म ७४ अप्रजाप्तोनामकर्म ७५ साधारणनाम
कर्म ७६ अक्षरनामकर्म ८८ अशुभनामकर्म ७८ दुरभा
ग्यनामकर्म ७९ दुस्वरनामकर्म ८० अनादीनामकर्म
८१ अजसनामकर्म ८२ इतिपापतत्वनाभेदएटलेएवेम
लीने १२४ थया तेमध्येवरणादिक ४ पुन्यतथापापवेमां
गणायछे माटे १२०प्रकृतीथइ तेमध्येतीर्थंकरगोत्रपणना
मकर्ममांआवीगयुं अनेअरहिंततोकर्महणे तेनेअरहिंत
कह्याछेपणकांइकर्मबांधे तेनेअरीहंतकह्यानथीअनेएकर्म
नुंज्यांहांआववुंतेनेआश्रवकहीयेशुभकर्मआवेतेनेशुभआ
श्रवकहिये तथाअशुभकर्मआवेतेनेअशुभआश्रवकाहिये
एटलेएवंनेआश्रवजछे माटेतिर्थंकरनामकर्मबांधवुं ते
पणआश्रवमांछे अनेआश्रवछे तेसदायतजवाजोगछे एट

त्यामाटेएपुन्यपापबंनेनिखेद्यां माटेसमजुपुरुषनेपुन्यपाप एकेवंछवाजोगनथी शादृष्टांतेकेजेमएकलीमव्यानेविशे लिबोलीनोकालियोछे तेकडवोछेअनेलिंबोलीनोरसकांइमिठाशसहितछे परंतुवेमांदुर्गंधछे माटेसमजुपुरुष खातानथितेमपुन्यअथवापाप एवंनेआश्रवजछे तेज्ञानिपुरुषने आदरवाजोगनहोय एटलेपुन्यपापनुंस्वरुपककह्यु हवे बंधतत्वठलखावियेछिये तेनाचारभेदछे प्रकृतिबंध १ थितिबंध २ रसबंध ३ प्रदेशबंध ४ तेनेलाडवानेदृष्टांतेकहियेछिये परदेशछेतेलोटनेठेकाणेछे रसछेतेघीनेठेकाणेछे प्रकृतिछेतेखांडतथागोळनेठेकाणेछे स्थितिछेतेतेनिमरजादाछे मरजादाकहेतां आलाडुआटलाकालसुधिरहेशे हवेगोळनोलाडुहोयतोवायुहरताहोय खांडतथा साकरनोलाडुहोयतोगरमिहरताहोय तेमअहियांजेविजेविप्रकृतिनोबंधतेवितेवि शुभाशुभप्रकृति उदयआवेतथाजेरसछेतेनुकारण एबुछेकेरसबंधतोहोयतो लाडवोनभावे तेनाचारभेदछे एकठाणियो १ बेठाणियो २ त्रणठाणियो ३ चारठाणियो ४ हवेठाणकहेतांशुकहियेके जेमजेलिमडानोरसछे तेस्वभावेतोकडवोछेज पणतेरस पाचशेरलेइनेउकालिये तेचारशेररहे त्यारेउतारीयेत्यारेतेनीकडवाशघणिवधे तेजरसत्रणशेर रहेत्यारेउतारीये तोकडवाशअत्यंतवधतीजाय नेशेरबेरहेत्यारे उतारीये

त्यारेतेथिपणघणिवधे तथाशेरएकरहेनेउतारीयेंत्यारेक
डवाशघणिवधीजायतेरसनीपासेपणजवायनहि तेमत्र
हियांएकठाणिआरसनांजेकर्मछेतेनुतोडवुंसुलभपडे अने
जेबेठाणियारसनांकर्मछे तेतोडवांदूर्लभपडे तेथकीपण
त्रणठाणियारसनांजेकर्मछे तेछेदवांअतिदुर्लभपडे तेथकी
चउठाणियारसनांजेकर्मछे तेछेदवांमहा दूर्लभथइपडे
अहियांरसपलीछेदादिकविचार एकठाणियाथीचउठा
णियासुधिअनंताभेदछे तेनोविस्तारकर्मग्रंथनीटिकाथकी
जाणजोहवेजेलाडवामांलोटएकशेरछेअनेघीअडधोपाशे
रछे तेलाडवानेभागतांकांइवारलागेनहि लाडवोवांवतां
वेराइजाय तेमकेटलांएककर्मतोआवेछे तेमजायछेतथा
जेलाडवामांपाशेरघीछे तेलाडवोवलेपरंतु हाथअराडतां
जभागे तेमकेटलांएककर्मसहेजस्वभावथीअथवासहेज
कष्टथकीक्षयथाय तथाजेलाडवामांअडधोशेरघीछे तेने
हाथेकरिनेज्यारेभागियेत्यारेभागे तेमएवांजेकर्मछेतेवा
हाजतपादिककष्टथकी अथवाअल्पज्ञांनध्यानथकीक्षय
थायतथाजेलाडवामांशेरपोणोघीछे तेलाडवोभागतांक
ठणपडे तेमतेवांजेकर्मछेतेसरवथाज्ञांनध्यानविना अथ
वाअंगेभोगव्याविनाजायनहिं तथाजेलाडवामांशेरेशेर
घीपड्युंछे तेलाडवोभागवोतोबहूजकठणथइपडे तेमते
वीजातनांजेकर्मतेनेखरिशुकलध्यांनरुपणी अगनिलागे

तोजवले अथवाअंगेभोगवेतेदहाफेजजाय.

शिष्य--स्वामितमेपुर्वेकह्युहतु केतपजपक्रियाआश्रव मांछेअनेइहांअछेरीयाघीना लाडुनाद्दष्टांतमाकर्मनेनीरज रादेखडावीतेनुंकेम.

गुरु--हेभद्रअमेजेनीरजराकहि तेनुंकारणसांभल के ह्याअलपज्ञानध्यानकह्युछे तेतोआत्मउपयोगहोयतेने होय अनेज्यांहाआत्मअपियोगछे तेनासर्वेकारजनीरज रामांकह्याछे तेअपेक्षाएकह्युंछे वीजेप्रकारेवलीजेसर्वेजी वपुर्वकृतकर्मपोतेभोगवीने खेरवेछेने अकामनरिजरावा ला अज्ञानपणे तपकष्टकरिनेपुर्वकर्मने छेदेनेनवांकर्मवां धे तेश्रीभगवतीजीमाकह्युंछे माटेएअपेक्षालेइनेकह्युंछे परंतुकंइआदरवाजोगनथी पुर्वेजेआश्रवमांकह्युंछे तेस त्यछे हवेजेकर्मनुंबांधवुं तेनीवर्गणाकेटलीथायछे अनेके टलांकर्मभेगांथयेथीलेवाजोगथायछे तेनोविचारकहिये छीये तेनीविगत--वर्गणाओआठछे तेनांनाम उदारिक १ विक्रीय २ आहारक ३ तेजस ४ भाष्या ५ स्वासो स्वास ६ मन ७ कारमण ८ हवेतेवरगणानुं मानकहि येछिये जेटलाछुटाप्रमाणुआछे तेअनंताछे तेगणवानाहिं जेवेप्रमाणुआभेलाथायतेने द्वीपरदेशीखंधकाहिये जेना त्रणपरमाणुआ भेलाथायतेने तणुकखंधकाहिये एमएक वधतेप्रमाणुए संज्ञापणते प्रमाणेनामनीकहेवी जेवारे

नवप्रमाणुवाल्नेगाथाये संख्यातप्रदेशीखंधकहिये तेजाव तन्नठांणुंन्नांक उपराउपरिचडे तेनुंनामसीहरपलीकाके हेवाय एटलाप्रमाणुन्नाभेगाथाय तेनेसंख्यातप्रदेशीखंधकहिये एटलेजघन्यसंख्यातीखंध नवप्रदेशीजाणवो उतकष्टोसंख्यातीखंध सीहरपलीकाप्रदेशीखंधजाणवो मध्यस्थसंख्यातीखंध तेनासंख्यातीभेदजाणवा जेउतकष्टोसंख्यातीखंधछेतेमांहे एकप्रमाणुंन्नोवीजोन्नलेतेवारे असंख्यातीखंधकहिये तेजावतन्ननंतामांएकउणोहोय त्यांहांसुधीन्नसंख्यातप्रदेशीखंधकहिये एटलेन्नसंख्यातप्रदेशीखंध मध्यस्थनान्नसंख्याताभेदछेतथाअसंख्यातानानवभेदपणकरेलाछे तेश्रीविशेषावश्यकग्रंथथकीजोजो तथातेमांहे एकप्रदेशभलेथके न्ननंतप्रदेशीखंधकहिये ते न्ननंतप्रदेशी खंधना जघन्यथकी उतकष्टासुधी जाताना वचेजेरह्यामध्यस्थ तेनान्ननंताभेदछे तथा नव भेदपणअनंतानाकरेलाछे तेपणविशेषावश्यकथकी जाणजो तथासंसारमीमांहेलोकोरे न्नभवीजीवन्ननंताछे तेचोथेअनंतेछे तेथकीन्ननंतगुणाप्रदेशमलीने खंधवंधाणो तेखंधन्ननंतप्रदेशी मध्यस्थमांगणाय एवोजेखंधतोयपण जीवनेलेवाजोगनथाय शामाटेकेन्नतीशे शुक्ष्मछे माटेजीवग्रहीशकेनहिं तेज्यारेबादरनी वर्गणामांहोय त्यारेउदारिकवर्गणामां लेवाजोगथाय एटलेएखंधपण

उदारिकवर्गणानोजाणवो तेथकीअनंतगुणप्रदेशमली
ने जेखंधथाय तेवीक्रीअनेलेवाजोगथाय शामाटेकेउदा
रिक करतांविक्रीअनी वरगणासुक्ष्मछे २ तेथकीअनतगु
णीआहारकनीवर्गणा एमअनुक्रमे एकएकथकीअनत
गुणीकरतां सातमीमनोवर्गणा अनंतगुणीथइजाय तेम
नोवर्गणाकरतां अनंतगुणीकारमणवर्गणा आठमीछे
हवेतेवर्गणामां चारवर्गणासुक्ष्मछे नेचारवर्गणावाद
रछे तेमांप्रथमबादरनीवर्गणानांनाम गणावियेछीये उ
दारीक १ वीक्रीअ २ आहारक ३ तेजश४ सुक्ष्मनांना
म भाषा १ स्वासोस्वास २ मन ३ कार्मण ४ हवेते
बादर शुक्ष्मनो फेरछे तेजणावियेछिये एटलेबादरवर्ग
णामांविस २० गुणछे अनेसुक्ष्मवर्गणामा १६ गुणहो
य बादरना २० गुणते वरण ५ गंध २ रस ५ फरस८
ए २० विस सुक्ष्मना १६ गुणते वरण ५ गंध२ रस५
फरस ४ एसोल एविरीतेजे वर्गणाओकर्मनीआवी जी
वनेमलेछे तेनोबंधपडेतेने बंधतत्वकहिये तेनोविस्तारवि
चार कंमपेडीग्रंथनी टीकाथकीजाणजो एटलेएसर्वेअजी
वतत्वछे शामाटेकेअजीवना पांचभेदपुर्वेकरयाछे तेमध्ये
पुद्गलास्तीकायरुपी द्रव्यएककह्योछे नेबाकीनाचारअरु
पीअजीवनेकंइनडतानथी अनेएकपुद्गलद्रव्यजीवनेनडे
छे त्यारेतेपुद्गलनेजीवनेआवीनेमलवुं तेनेआश्रवकह्यो.

तेमांशुभपुद्गलआवेतेने शुभआश्रवकहिये तेनेलोकमां प्र
सिद्धपणेपुन्यएवुंनामछे अशुभआवे तेनेअशुभआश्रवक
हिये तेलोकमांप्रसिद्धपापएवुंनामछे तेजीवसाथेतेकर्मने
बंधाववुं तेनेबंधकहिये तेजेकर्मनोबंधजीवसाथेथवो ते
निस्थीतिनुं मानकहियेछीये ज्ञानावरणीनी त्रीसकोडा
कोडीसागरोपमनी स्थीतीछेतथामोहनीकर्मनी सीतेरको
डाकोडसागरोपमनी स्थीतिछे तथादर्शनावरणी तथावे
दनीनित्रीशकोडाकोडसागरोपमनीस्थीतिछे तथाआयु
कर्मनीतेत्रीस सागरोपमनीस्थीतिछे तथातेत्रीसलाख
तेत्रीसहजारत्रणसेंनेतेत्रीस एटलापुरव तथातेवीसलाख
करोडअने बावनहजारकरोड वरसानिस्थीति उतकष्टीछे
अनेनामकर्म तथागोत्रकर्म एवेनिविसकोडाकोडीसागरो
पमनीस्थीतिछे तथाअंतरायकर्मनीत्रीसकोडाकोडसागरो
पमनीस्थीतिछे इत्यादिकअजीवद्रव्यनोविचार भगवतीप्र
मुखनेविशेथकीजाणजो एटलेएजीवनापांचेतत्वकह्या हवे
जीवतत्वनोविचारकहियेछीये जीवकेहतांजेहेनाविशेचेत
नारुपलक्षणछे तेनांछलक्षणछे तेनांनाम ज्ञान१ दर्शन२
चारित्र३विर्य४ तप५उपयोग६ एछलक्षणसहितसर्वेजी
वछे कोणसिद्धअथवासंसारी एटलेजीवनीसत्ताजोतासि
द्धतथासंसारी एकजरुपछे. तोयपणअशुद्ध वेहेवारनयनो
पक्षलेइनेजीवना भेदकहूछुं तेजीवना ५६३ भेदछे ते

चारगतिनामळीने प्रथमत्रीजचनीगतिना ४८ भेदछे.
नरकनीगतिना १४ भेद देवतानीगतिना ६९८ भेदछे
मनुष्यनीगतिना ३०३ भेद एसर्वेमळीने ५६३ भेदथ
या तेप्रथमत्रीजचनीगतिना ४८ भेद विवरिनेकहियेछी
ये प्रथ्वीकायसुक्ष्मनेबादर एटलेसुक्ष्मकेहेतां चरमचक्षु
एदीठामानाआवे एतोज्ञानिनादीठामांआवे पणएसुक्ष्म
चउदराजलोकमां व्यापीनेरह्याछे तेजेमप्रथ्वीकायना
सुक्ष्मकह्या तेमपाचेस्थावरनासमजजो बादर प्रथ्वीका
यजे आधरती तथापाहाडपरवत सोनुं रुपु प्रमुखतेस
र्वे बादरप्रथ्वीकहिये एसुक्ष्मबादरबे प्रथ्वीना प्रजाप्ता
नेअप्रजाप्तागणीये एटले चारभेदथया शिष्यवाक्यः--
प्रजाप्ता अप्रजाप्ता एटलेशुं. गुरुवाक्य --हेभद्रजीवमा
त्रप्रजाप्ती तथाप्राणनेधारणकरे तेनानामनोविवरासहि
तकहूं तेसांभळ प्रथमप्रजाप्तीनानाम आहारप्रजाप्ती
१ सरीरप्रजाप्ती २ इद्रीप्रजाप्ती ३ सासोस्वास
प्रजाप्ती ४ भाषाप्रजाप्ती ५ मनप्रजाप्ती ६ एछप्रजा
प्ती हवेतेनो अर्थआहारप्रजाप्ती केहेताजेगतिने विशे
थीचवीनेआव्यो तेजसमेपोतपोतानी गतिमाजइनेउप
जे कदापिवक्रगतिहोयतो बेएसमे तथात्रणसमे तथा
चोथेसमेजइनेउपजे तेनुंकारणआकाशनी श्रेणीनाविभा
गनुंछेतेवहूसुतना मुखथकीधारीलेजो हवेज्यासुधीरस्ता

मांछे त्यांसुधी आहारपामेनहिं जेवारेपोतपोतानीगति मांजइनेउपजे तेजसमेआहारले. १ तेआहारलेइने श रीरपणेप्रणमावे एटलेइहांएकअंतरमहूर्तें शरीरप्रजा प्तीबीजीथाय एमजसमेसमेआहारकरीने शरीरनीपुष्टी करतां इंद्रीप्रगटकरे त्यांहांपणएकमहूर्तथाय तेने इंद्रीप्रजाप्तीकहीए३ पछीअंतरमहूर्तें स्वासोस्वासप्रजा प्तीबंधाय एटलेस्वासउंचोलेइनीचोमुकवो तेनेस्वासो स्वासप्रजाप्तीकहीए४ त्यारपछीअंतरमहूर्तें भाषाप्रजा प्तीथाय एटलेभाषानुंउचारणथाय५ त्यारपछीअंतरमहू र्तें मनप्रजाप्तीथाय एटलेमनथकीविचारवुं तेनेमनप्रजा प्तीकहीए६ एछएप्रजाप्तीमलीने एकअंतरमहूर्तकहीए.

शिष्यवाक्यः--केछएमांअंतरमहूर्त२नोआंतरोकह्योने छनुंमलीनेपण अंतरमहूर्तकह्युं तेनुंशुंकारण.

गुरुवाक्यः--महूर्तएवोशब्दबेघडीनोछे तेमांथकीउणुं तेनेअंतरमहूर्तकहीए जयणाथकी नवसमानाकालने प णअंतरमहूर्तकहीए उत्कृष्टुबेघडीसमेउणुं तेनेपणअंतर महूर्तकहीए एटलेमध्यअंतरमहूर्तना असंख्याताभेदछे तेमाटेपेहेलाअंतरमहूर्तजे प्रजाप्तीनाबांधवाना एकएक जेकह्या तेसर्वेजघन्यथकी तथामध्यस्थलीजीए तथाप छाडीछएमलीने एकजेकह्युंतेउत्कृष्टुकहीए. हवेएप्रजा प्ती जेनेजेटलीछे तेकहीएछीए एकंद्रीकेहेतां पांचेथावर

ने प्रथमनीचारप्रजाप्तीहोय वेरंद्रीतथातेरद्री तथाचोरं द्री तथाअसेनीआपंचद्री एटलानेपांचप्रजाप्तीहोय तथा सेनीआपंचद्रीने छप्रजाप्तीहोय–हवेप्राणदसनांनाम.श्रो तइद्री.१ चक्षुइद्रीः२ घ्रांणइद्रीः३ रसइद्री.४ फरसइंद्रीः ५ मनवलः६ वचनवलः७ कायवलः८ स्वासोस्वासः९ आवखुः१०

शिष्यवाक्य'--स्वासोस्वास प्रजाप्तीमांगण्योहतो ने प्राणमांकेमगणोछो.

गुरुवाक्यः–तिहांस्वासोस्वास प्रजाप्तीवांधवा आशरे गणीहती अनेइहांभोगववा आसरितकहिछे जेमकोइपु रुप आवीरीतेकरी लाखरुपैयाकमाणो नेतेधणीएआवी रीतेकरी लाखरुपैयाभोगव्या तेजेमकमाव्यानो नेभोग व्यानोजेमफेरछे तेमइहांप्रजाप्तीप्राणनो फेरसमजवो ए कंद्रीनाचारप्राण फरसइंद्रीः१ कायवलः२ स्वासोस्वा सः३ आवखुः४ वेरंद्रीनेछप्राण फरसइंद्री१ रसइद्रीः२, वचनवलः३ कायवलः४ स्वासोस्वास.५ आवखुः६ ते रद्रीनेसातप्राणः फरसइंद्री१ रसइद्री.२ घ्रांणइंद्री३ व चनवल४ कायवल.५ स्वासोस्वासः६ नेआवखु.७ चो रंद्रीनेआठप्राण फरसइंद्री१ रसइंद्री२ घ्राणइंद्री३ चक्षु इंद्री४ वचनवल५ कायवल६ स्वासोस्वास७ नेआवखु ८ समुछँपचंद्रीनेनवप्राण फरसइंद्री१ रसइंद्री२ घ्रांणइं

द्री३ चक्षुइंद्री४ श्रोतइंद्री५ वचनवल६ कायवल७ स्वा सोस्वास८ आवखु९ सेनीआपंचंद्रीनेदसप्राण ५इंद्री मनवल६ वचनवल७ कायवल८ स्वासोस्वास९ नेआ वखु१० हवेजेअप्रजाप्ताछे तेनावेभेद करणअप्रजाप्ता१ लब्धिअप्रजाप्ता२ एटलेकरणअप्रजाप्तोकेहेतां ज्यांसु धीतीजीइंद्री प्रजाप्तीपुरीनथइहोय त्यांसुधीकरणअप्र जाप्तीकहीए नेजेनेइंद्रीप्रजाप्तीपुरीथइ तेनेकरणप्रजा प्तीकहीए अनेलब्धिअप्रजाप्तोकेहेतां चारतथापांचतथा छ जेनेजेटली प्रजाप्तीबांधीछे तेनेतेटलीमांअधुरीहोय तेनेलब्धिअप्रजाप्तोकहीए अनेगतीनी मरजादप्रमाणे जेनेजेटलीहती तेटलीप्रजाप्तीपुरीथइ तेनेलब्धिप्रजा प्तोकहीए जेकरणअप्रजाप्तोकह्यो तेजीवइंद्रीप्रजाप्ती बां ध्यावगर कोइजिवमरेजनही जेजीवमरे तेकरणप्रजाप्ती पुरीकरयापछी जेअप्रजाप्तोमरे तेलब्धिअप्रजाप्तोकेहे तां चारवालाने चारमांथीउणी तथापांचवालाने पांचथ कीउणी तथाछवालाने छथकीउणीहोय नेजेमरेतेनेल ब्धिअप्रजाप्तोकहीए तथाज्यांसुधीजेने जेटलीप्रजाप्तीछे तेबांधीनथीरह्यो त्यांसुधीपणतेने अप्रजाप्तोकहीए जेने जेटलीप्रजाप्तीछे तेटलीबांधीरह्यो तेनेप्रजाप्तोकहीए.

शिष्यवाक्यः--केस्वामीमने पूर्वेएकवचनमां शंकारही छे केतमोएवीगलेंद्रिनेविषे वचनबलकह्युं तेवेरंद्रितथा

तेरंद्रिनेविषेकांइशब्दपणजणातुंनथी.

गुरुवाक्यः—हेनद्र बेरंद्रितथा तेरंद्रिमावचनबलक ह्युं तेसत्यछे परतुतनेसांभलयामानाआवे तेथीतनेशंका पडी परंतुजेनेरसइंद्रियथइ तेनेवचनबलहोयज तथातने प्रत्यक्षप्रमाणथीवतावुंछुके शंखला जलो एल प्रमुखए जीवसर्वेबेरंद्रिछे तथा कीडी मंकोडी कानखजुरा प्रमुख एजीवतेरंद्रिछे तथा भमरा भमरी वींछी प्रमुखजीवचो रंद्रिछे तेमध्ये भमरा भमरीतोप्रत्यक्षबोले तेसंभलायछे बेरंद्रितथातेरंद्रिनीशक्तिभाषानीमंदछे तेथीसांभलवामां नहिआवे शेद्रष्टांतेके जेमकोइगर्भनेविषेआवीनेउपन्योजे जीव तेजन्मअवस्थापेहेलां तेनेवचनबलनीशक्तिछेतोज न्मीनेतरतबोलेछे जोपुर्वेशक्तिनहोततो अहिआंपाधरी शक्तिआवतनहि अनेतेनेवचनबलगर्भमांआव्यो त्यांए कअंतर मुहूर्त्तमांबंधाणुछे परंतुनवमहीनासुधी उचारण नीशक्तिनाआवी तेमइहाबेरंद्रिआदिकजीवने वचनबल नीशक्तिछे परंतुउचारणकरवारुपशक्तिनथी हवेजेप्राथ्वि कायनाजेसुक्ष्म तथाबादर तथाप्रजाप्ता तथाअप्रजाप्ता ४ तथाअपकायकेहेतांपाणी तेनाबादर ५ तथासुक्ष्म ६ बादरकेहेता नदी तलाव प्रमुख सुक्ष्मतेचौदराजलोक व्यापीप्रजाप्ता ७ अप्रजाप्ता ८ तथातेउकायकेहेतांजेअ ग्निकायतेनाबादर ९ तथासुक्ष्म १० बादरअग्निजेकाष्टा

दिकनीअढीद्वीपनेविषेसुक्ष्म अग्निकायकेहेतां चौदराज लोकव्यापीप्रजाप्ता ११ अप्रजाप्ता १२ वायुकायकेहेतां जेवायरोवायछेतेबादर १३ तथासुक्ष्म १४ प्रजाप्ता १५ अप्रजाप्ता १६ तथावनस्पतिकायतेनाबेभेदप्रतेक १ साधारण २ प्रतेककेहेतांएकशरीरेएकजीवहोय तेनेप्रतेक कहिए एटलेआंबा लींबडा प्रमुखझाडवेलगुच्छाप्रमुखनेविषेथडनो तथाडाला तथालचा तथापानफलफुलएक एकोजीवहोयतेमध्ये फुलनीजेटलीपांखडी तेटलाजीव गणवा तेनोविस्तारपन्नवणासुत्रथीजाणजो तेप्रतेकवनस्पतिनाप्रजाप्ता १७ अप्रजाप्ता १८

हवेसाधारणवनस्पतिना बेभेद बादरतथासुक्ष्मबादरजे बत्रीशअनंतकाय एटलेजेमकंदप्रमुखसर्व जाणवा तेमांएकशरिरेअनंताजीव रह्याछेते दृष्टीगोचर दीठामां आवेमाटेतेनेबादरकहियेतेनुंनाम बादरनीगोदपणकहिये तेनाप्रजाप्ता १९ ने अप्रजाप्ता २० हवेंसुक्ष्मसाधारणवनस्पतीनो विचार कहियेछिये तेनुंनामसुक्ष्मनीगोदपणकहिये तेचौदराजलोकमां व्यापीने रहेलछेतेनुंसरुपकींचीतमात्र कहियेछीये एकआंगलनेमानआकाशनुं ग्रहणकरिये तेटलाआकाशना असंख्याताभागकरिये तेमांहेला एकभागनेविशे असंख्याता आकाशप्रदेशछे तेमांहेलो एकआकाशप्रदेशे एकगोलोछे एकगोलामांअ

संख्यातीनीगोदछे एकनीगोदमां अनंताजीवछे तेजीव नांमानकेटलाछे केअतीतकालनासमयगयाअनागतका लनाजेटलासमयआवशे तेथकीअनंतगुणाजीव एकनी गोदमांछेएटलेअतीतअनागतकालनासमयनोकांइपार पामीयेनहिं तेपणअनंताछे तेथकीपणअनंताजीवएकनी गोदमाछे तेकोइकाले तेनीगोदनोपारपामिये नहि.

शिष्यवाक्य-केस्वामीतेनीगोदखालीकिमनथायसदायका लमोक्षनोमार्गतो चालतोछे माटेएनीगोदकोइकालेपण खालीथइगइजोइये कांइनवाजीवतोउत्पन्नथताजनथी अनेजेजीवमाहेथीगया तेपाछाआवतानथी तोघणाजी वछेतेघणेकाले खालीथशे जेमएकबाजरीनोकोठारभरे लोछेतेमधेनविबाजरी भरशुंनहि अनेशांणेथीकाडवामां डीशुतो तेकोठारखालीथशेकेनहि अपीतुथायज अथवा मोटुंएकसरोवरपाणीएभरेलुंछे अनेलवीआवकआववानुं बधकर्यूछेने तेमाथीमाणस तथाजानवरेपीवामांड्यु तेखा लीथायकेनहि अपीतुखालीथायज तेमएनीगोदनाजीव घणेकाले खुट्याजोइये.

गुरुवाक्य-हेभद्रजेअनागतकालनासमयतेथकी तथा अतीतकालना समेथकीअनतघणाजीवएकनीगोदमांछे एटलेसमेसमे अकेकोजाय तोपणखालीनथाय तथा बे तथा त्रण तथासख्याताअकेके समेमुगतीजाय तोपणए

नीगोदखालीथायनहि अनेअकेकेसमेराशबंधी अकेको तोमोक्षेजायनहिं केमकेवचेविरहकालपडे अथवाएकस मे एकसोनेआठमोक्षेजाय एथकीअधीकतोमोक्षेजवानो अधिकारछेजनहि अनेएटलामोक्षेजायतो छमाससुधी कोइमोक्षेजायनहि एवोविरहकालकह्योछे तेथीएकनीगोदप णखालीथायनही तथाजेकोठारतथासरोवरनुंद्रष्टांतदीधुं तेइहांजुक्तनथी इहांहुंद्रष्टांतदेउंतेसांभल जेमसमुद्रनुंपा णी दनप्रतेलाखोकरोडो माणसजानवर भरेढोलेवावरे तोहेपणसमुद्रनुंपाणी कोइदीनओछुंथवानुंछे ? तेमएनी गोदनाजीवपण कोइदीनओछाथवानाछेनही एवाएकनी गोदमां एटलाजीवछेकेखुटेनही तोएवीअसंख्यातीनीगो दो एकगोलामांछे एवागोलाचौदराजना जेटलाआका शप्रदेश तेटलाएगोलाछे तोएजीवनुंथालु केदहाडेखाली थायहवेजेएनिगोदनाजिवने अत्यंतमांहेमांहेसंक्माशथी महाकष्टभोगवताथकामरेछे एकश्वासउंचोलेइनेनिचोमु केएटलामांसतरवारजन्मिनेमेर अम्मारामिवारनोजन्मेए टले २५६ आवलीनुंएनुंआवखुछेएमजन्ममरणनांमहा दुखतेभोगवेछे तेदूखनुमानसंक्षेपथकीकहियेछिये.

जेसातमीनर्कनेविशे महादुखछे तेमांपणअपेठाणना मांवचलोनरकावासोछे तेनुंदूखअत्यंतआकरु कह्युंछे त्यांआवखुतेत्रीशसागरोपमनुंछे तेतेत्रिशसागरोपमना

जेटलासमयथाय एटलाफेरातेत्रिशसागरोपमनेआव
खेसातमिनरनेकविशेएकजिवउपजे तेनुदुःखसर्वेभेगुक
रियेतेथकिअनंतघणुदूखएकसमे निगोदना जिवनेछेइ
त्यादिक विस्तारसर्वेपनवणा तथाभगवतिथकिजाण
जो.एटलेएसाधारण वनस्पतिनाबेभेद सुक्षम १९
वादर २० प्रजाप्ता २१ नेअप्रजाप्ता २२ एटलेएएकं
द्रिनाबाविशभेदथया हवेविगलंद्रिना ६ भेददेखाडेछे
बेरंद्रि १ तेरंद्रि २ चौरंद्रि ३ एत्रणेनाप्रजाप्तानेअपप्र
जाप्ताएटलेए छ भेदथया एटलेएकद्रिसुधां २८ भेद
थयाहवेत्रिजंचपंचद्रिना विशभेदकहियेछिये तेमध्येप्रथ
मबेभेद २ गरभज १ समुरछम २ तेमध्येगरभजना
पांचभेद जलचर १ थलचर २ खेचर ३ उरपरी ४
भुजपरी ५ जलचरकहेतांमछकछादिक थलचरकहेतां
पारेवुंतथासमली परमुख उरपरीकहेतांसरपपरमुखभु
जपरीकहेतां नोलियाउपरमुख एपाचेनाप्रजाप्ता तथा
अप्रजाप्ता एदशभेदगरभजनाकह्या गरभजकहेतांमा
तापितानाजोगथिपेदाथाय तेनेगरभज कहियेतेथकिवि
परितमातापितानाजोगविनामाटीपाणिप्रमुखथाके उत्प
न्नथायतेने समुरछंमकहिये तेसमुरछंमनापणदशभेदजे
मगरभजनाकह्या तेमजाणवाएटलेत्रिजंचपंचद्रिनाविश
भेदथया पुर्वनामाहेघालिये एटले ४८ भेदथयाएटले

त्रिजंचनीएकगतिकहेवाणि हवेनारकीना १४ भेदतेक हियेछिये तेनांरकीनानाम घमा १ वैशा २ सेला ३ अंजना ४ रीठा ५ मघा ६ माघवति ७ एसातनरकना प्रजाप्तातथाअप्रजाप्तामालिने १४ भेदथया नरकत्रिजं चबंनेगतिमलिने ६२ भेदथया हवेदेवताना १९८ भेद कहियेछिये तेनांनामभुवनपति १ व्यंतर २ ज्योतसी ३ वैमानिक ४ तेमध्येप्रथमभुवनपतिनांनाम कहियेछिये असुरकुमार १ नागकुमार २ सोवनकुमार ३ अग्नि कुमार ४ देवकुमार ५ उदधीकुमार ६ दिशाकुमार ७ वायुकुमार ८ विद्युतकुमार ९ स्तनितकुमार १० तथा परमाधामी १५

शिष्यवाक्य--स्वामिएपरमाधामी देवनीचारजातिमां कइजातिनाछे.

गुरुवाक्य--भुवनपतिनिदशनिकायमांहेली प्रथमज असुरकुमारनीकायनाछे हवेएभुवनपतिना २५ भेदथ याहवेव्यंतरतथा वाणव्यंतरनासोलभेदकहियेछियेतेनां नाम अणपंनि १ पणपंनि २ रखिवाद ३ भुतवाद ४ कंदनिकाय ५ कोहंडनी ६ महाकंडनी ७ पनबाति ८ जक्ष ९ पिसाच १० भुत ११ राखस १२ किन्नर १३ किमपुरुष १४ गंधर्व १५ शाम १६ एशोलेव्यंतरनी कायहवेत्रिजंचजंबकदेवनादश १० भेदकहियेछियेतेनां

नाम अणजंबक १ वथजंबक २ वेणजंबक ३ विशिया जंबक ४ फरजंबक५अव्यात्तजंबक ६ विभुतिजंबक७.
एटलेएत्रीजंचजंबकनां दशनामकह्यां एन्नेदवंतरनी कायमांहेजाणवा एटलेभुवनपती तथाव्यतरमलीनेएका वन ५१ न्नेदथया हवेजोतिपनादशन्नेदकहिएछिए चद्र मा १ सुरज २ ग्रह ३ नक्षत्र ४ तारा५ एपांचअढीद्वी पमांहेछे तेचलछे नेअढीद्वीपबहारलातेपांचस्थिरछे एट लेजोतिपवेएमलीने दशन्नेदथया एटलेन्नुवनपतीतथावं तर तथाजोतसीमलीने ६१ एकसठन्नेदथया हवेकल्प वासीतथाकल्पातीतएवेना ३८ न्नेदकाहिएछीए तेमध्ये कल्पवासीदेवना ३ न्नेदछे कुलविखीआ १ देवलोक२ नेलोकांतिक ३ एत्रणभेदतेमध्ये प्रथमकुलविखियाक हियेछिये प्रथमत्रणपल्योपमनाआवखानो सुधर्मकल्प निनिचेरहेछे १ त्रिजोत्रणसागरोपमनाआवखानोधणी त्रिजादेवलोकनीनिचेरहेछे २ तथात्रिजोतेरसागरोपम नाआवखानोधणी छठाकल्पनीनिचेरहेछे ३ एटलेकुल विखियाकह्या हवेबारदेवलोकनांनाम कहियेछिये सुधर्म देवलोक १ इशानदेवलोक २ सनतकुमारदेवलोक ३ माहेद्रदेवलोक४ ब्रह्मदेवलोक५ ललितगदेवलोक६ म हाशुकरदेवलोक७ सहेसारदेवलोक ८ अनंतदेवलोक९ प्राणांतदेवलोक१० आरणदेवलोक ११ अचुतदेवलोक

१२ एटलेएदेवलोकनांनामकह्यांहवेनवलोकांतिकनांना
मसारस्वत१ माइच२ वनहि३ वरुणा ४ गदतोआख५
तरुशियाअ६ अवियाबाह७ अगिवा८ रिठाय९ एटले
लोकांतिककह्या एटलेकुलविखिया३ देवलोक१२लोकां
तिक९ एत्रणमलिनेचोविशभेदथया.

शिष्यवाक्य--भगवानकुलविखियातेशुंकहिये.

गुरुवाक्य--हेभद्रजेममनुषलोकनेविशे चंमालभंगिया
प्रमुखजातिछे तेमदेवलोकनेविशेकुलविखियानीजातिछे
जेकोइअहियांचारित्रधर्मथकितथाआत्मधर्मथकिभ्रष्टथइ
नेपोतानो मतचलावेतथापुजावानेअर्थेकष्टक्रियाघणीतप
जपविशेखेकरेमतजुदोपाडेतेघणीकष्टथकिपुन्यउपाराजिने
कुलविखियोदेवथायपरंतुआत्मधर्मनोघातकमाटेनिचोदे
वताथायजेमजमालिकुलविखियोथयोतेमजाणवुं तथाजे
लोकांतिकछे तेपांचमादेवलोकनेविशे नवकृश्नराजिछेते
नेविशेकृश्नराजिप्रतेविमानछे तेनवेविमानने विशेजेजे
उत्पन्नथयातेदेवनेलोकांतिकदेवकहियेतेसर्वेभविहोयहवे
कल्पातिततेनाबेभेद ग्रिवेकतथाअनुतरविमान तेमध्ये
प्रथमग्रिवेककहियेछिये सुदर्शन१ सुप्रातिवंध२ मनोरमा
३ सर्वतोभद्र४ विशाल ५ सुमस६ सुमनस७ प्रातिकर
८ आंदित९ एनवेगरिवेकनांनामकह्यां.

हवेअनुतरवीमाननांनामकहिएछिए विजय१ विजीअंत

२ जयंत ३ अपराजीत ४ सर्वार्थसिद्ध ५ एटलेएसर्वे मलीने कल्पातितनाचौदभेदथयातथाकल्पवासीना २४ भेदसर्वेमलीने विमानीकना ३८ भेदथया पूर्वलीत्रणेनी कायनादेवना ६१ भेदमांहेनाखीए तेवारेचारेनीकायम ली नवाणुभेदथया ९९ तेनवाणुंप्रजाप्तानेनवाणुंअप्रजा प्ता १९८ भेददेवगतिनाथया पूर्वनीबेगतिना ६२ भेद मांहेघालीए एटलेत्रणगतिनामलीने २६० भेदथयाह वेमनुष्यनीगतिना भेदकहिएछिए तेमनुष्यने उपजवानां १०१ एकसोएकक्षेत्रछे तेनात्रणभेद कर्मभुमीनां१५क्षेत्र अकर्मभुमीनां३०क्षेत्रछे अंतरद्विपनां५६क्षेत्रछे हवेजेक र्मभुमीतेशुंकहीए केज्यांअसी१ मसी२कसी३ एनोवेहे वारछे एटलेअसीकेहेता जेसहस्त्रादिकनुंबांधवु मसीके हेताजे कागलप्रमुखनुंलखवुं कसीकेहेताखेतीकर्म इत्या दिकज्यां संसारवेहेवारप्रवर्ते तेनेकर्मभुमीकहीए ज्याए पुर्वेकह्यो तेवेहेवारनहोय तेनेअकर्मभुमीकहीए.

शिष्यवाक्यः--स्वामीअंतरद्विपमां वेहेवारतोनथी तो एपणअकर्मभुमीमां केमनगणाय छासीएअकर्मभुमी क हीहोततोशुहतु केइहांजुदापाड्या.

गुरुवाक्य --हेभद्रआपीसनालीसक्षेत्र पृथ्वीउपरछेने एछपनक्षेत्रजेछेतेसमुद्रमांअधरछे माटेएनेअंतरद्विपकही एछीए तेनोविवरोसंक्षेपथकी आगलकहीशुं.

हवेपंदर१५कर्मभुमीनांनाम पांचभरत पांचअइवरत पांचमाहाविदेह एटलेआजंबुद्विपनेविशे एकभरतक्षेत्रछे एकअइरवरतछेएकमाहाविदेहछे एत्रणक्षेत्रजंबुद्विपमांछे एमधातकीखंडना पुर्वमांत्रणक्षेत्रछेतथापश्चिमधातकीखंडेपण त्रणक्षेत्रछे तेमजपुखरार्धनापुर्वमां त्रणक्षेत्रछे तथापश्चिममांपण त्रणक्षेत्रछे.

शिष्यवाक्यः--स्वामी पुखरवरद्विपनकह्यो नेंपुखरार्ध केमकह्यो तेनुशुंकारणछे.

गुरुवाक्यः--जेएपुखरवरद्विप सोळलाखजोजननो पोहोळोछेतेनामध्यभागनेविशेवलिआकारेमानुखेतरनामा परबत १७०० जोजनउंचोएवोपड्योछे तेथीअर्धोद्विप बहाररह्यो नेअर्धोद्विपमांहेरह्यो तेथीपुखरार्धकहेवाणोएटलेमनुषलोकनेरहेवाना अढीद्विपछे जंबुद्विप १ धातकीखंड २ पुखरार्धतेअर्धो एटलेएमानुखेतरपरबतेसिमा मनुषनीजन्ममरणनीथइचुकी तेथकिबहारमनुषनुजन्ममरणनहोय हवेअकर्मभुमिना खेतरनांनाम हेमवंत ५ हरिवर्ष ५ देवकुरु ५ उतरकुरु ५ रमणिकवास ५ अरणकवास ५ एत्रिशखेतरतेमध्येजंबुद्विपमांछखेतर एखेतरअकेकालाधे धातकीखंडनापुर्वपश्चिमथइनेबबेखेतर एटले १२ खेतरलाधे पुखराअर्धनापुर्वपश्चिमथइनेबबेखेतरएटले१२ खेतरलाधेएमअढीद्विपना

थइने ३० खेतरलाधे एटलाअकर्मभुमिनाकह्या हवेअं तरद्विपना ५६ क्षेत्रवतावियेछिये जेजंबुद्विपनोलघुहिम वंतपर्वतभरतक्षेत्रनि सिमाएछे तेनीवेदाढाउपुर्वदेशमां गइ अनेवेदाढाउपश्चिमदेशमागइ तेमअइवरतक्षेत्रनि सिमानोसखरीनामापर्वत तेनीपणवेदहाढोपुर्वेगइ तथा वेदाहाढोपश्चिमेगइ तेबन्नेपर्वतसोसोजोजनउचाछे हे मवतपर्वतनी इशानकोणनी दाढाउपरेतेजक्तीना कोट थकी३००जोजनजइए त्यारेपेहेलोद्विप एकरुकनामा आवे तेसमुद्रथकीअधर तेदाढाउपरछे तेद्विपत्रणसेंजो जन लांबोपोहोलोछे तेद्विपनीजक्तीथकी आगल४०० जोजनजइए त्यांबीजोद्विप हेकरणनामाआवे तेद्विपचा रसेजोजन लांबोपोहोलोछे तेनीपेलीकोरनी जक्तीथ की५००जोजनजइए त्यारेत्रीजोद्विप आदरसमुखनामा आवे ते५००जोजन लावोपोहोलोछे तेनीपेहेलीकोरनी जक्तीथकी छसेंजोजन६००जइए त्यारेचोथोद्विप हेकर णनामाआवे तेछसे६००जोजन लावोपोहोलोछे तेनीपे हेलीकोरनीजक्तीथी सातसें७००जोजनजइए त्यारेपां चमोद्विप असवकरणनामेआवे एद्विप७००जोजन ला वोपोहोलोछे तेनीपेलीकोरनीजक्तीथी ८००जोजनजइए त्यारेछठोद्विप उलकमुखनामाआवे तेआठसें८००जोज न लांबोपोहोलोछे तेनीपेलीकोरनीजक्तीथी ९००जोज

नजइए त्यारेसातमोद्विप घणदंतनामेश्रावे ते९००जोज
न लांबोपोहोलोछे तेसर्वेनीपरधी त्रणगुणीजाजेरीजाण
वी जेमतेइशानकोणनी दाढाउपरसातद्विपकह्या तेमहेम
वंतपर्वतनी अग्नीकोणनीदाढाउपरे सातद्विपजाणवा ते
नांनामश्रभासी१ गजकरण२मेढमुख३ गजमुख४सीह
करण५ मेघमुख६लुसटदंत७ एसातेद्विपनोविचार बा
कीपुर्ववतजाणवो तथाहेमवंतपर्वतनीपश्चिमदिशानासमु
द्रमांहे नैरुतकोणनीदाढाउपरे जेसातद्विपछे तेनांनामक
हीएछीए वैखाणी१गौकरण२ गोमुख३सीहमुख४ श्र
करण५वीदुतमुखकरण नीगुढदंत७ बाकीसर्वपुर्ववत त
थातेहीज हेमवंतपर्वतनीदाढा पश्चिनासमुद्रेवाव्यकुणे
तेउपरसातद्विपछे तेनांनामलागुलीक१ सकुलीकरण२
गोमुख३वाधरमुख४ करणपरवारण५ वीदुदंत६सुधदं
त७ एसातद्विप हेमवंतपर्वतनी पश्चिमादिशानी वाव्य
कोणनीदाढाउपरे एटलेहेमवंलपर्वतनी चारदाढाउपरे
सर्वेमलीने२८द्विपथाय तेमसखरीपर्वतनी पुर्वपश्चिमनी
चारदाढाउपरे एनेएजनामना२८द्विपछे एटलेएबेमलीने
छपनद्विपथया तेनेश्रंतराद्विपकहीए एटलेएसर्वेमलीने म
नुषनेउपजवानां १०१क्षेत्रथयां नेएकसोनेएकक्षेत्रना म
नुषनागर्भजनाबेभेद प्रजाप्ता१श्रप्रजाप्ता एटले२०२भे
दथया तथा१०१श्रसेनियामनुष श्रप्रजाप्ताजमरे माटेते

नोएकजन्नेदलावे एटले३०३भेद मनुषनाथया नेर६० पुर्वेत्रणगतीकहीतेना एचारगतीमलीने सर्वेन्नेद५६३थ या एटलेएश्रशुद्धव्यवहारथकी जीवनान्नेददेखाड्या ह वेजीवत्वपणानो न्नावदेखाडेछे एटलेजीवत्वते चेतनाल क्षणकहीए एटलेचारसंज्ञा सर्वेजीवनेविशेलाधेतेनाना म आहारसंज्ञा१ न्नयसंज्ञा २ मीथुनसंज्ञा३ परिग्रहसं ज्ञा४एचारसज्ञाथकि रहितकोइसंसारी जीवहोयनहि

शिष्यवाक्य.--हेप्रभुएकद्रीनेविशेसंज्ञाचारक्यादीसेछे.

गुरुवाक्य--हेन्नद्रउपयोग देइनेजुवेतो एकंद्रीमाप णचारेसंज्ञालाधे जेमवनस्पतीछे तेपाणीमुलथकी लेइने सीखाएपोहोचाम्ेछे तोएप्रत्यक्षआहारलीधोकेनहि तथा न्नयसंज्ञाखजालुआम्नेविशेछेकेकोइपुरुषहाथअराम्तेसं कोचाइनेनमीजायतथामीथुनसंज्ञाखजुरीपरमुखनेविशेछे जेनरनोगेरचढेत्यारेखजुरीफलेत्यासुधीखजुरीफलेनहित थापरीग्रसज्ञाजेकाकम्ीप्रमुखनावेलापोतानाफलनेपोतेढा कीनेरहेछेतथारातापुत्राम्ीयानांमुलज्यांधरतीमांनीधानहो यत्यांवीटाइनेरहे तेमएकद्रीनेविशे पांचेथावरने एचार सज्ञाहोयेज बादरद्रष्टी गोचरकोइकनुआवे शायकोकेए थावरछे तेनुकरतव पोतानीज्ञानबुद्धीथकी समज्यामाआ वेपणएचारसंज्ञाविना कोइसंसारीजीवछेनहि.

शिष्यवाक्य—स्वामीसीद्दने विशे एचारसंज्ञापामी

येकेनही.

गुरुवाक्य--सीद्धनेविशे एसंज्ञानहोय शामाटेकेसीद्ध छेते आत्मस्वरुपीछे संज्ञाछेतेपुद्गलीकछे.

शिष्यवाक्य--भगवतीजीमां चारसंज्ञाआत्मीककहीछे नेतमे पुद्गलीककेमकोहोछो.

गुरुवाक्य--जेआत्मीकसंज्ञाकहिछे तेवेहेवारवचनशा माटेके तेठकाणेआत्माने कर्मसहितमान्योछे माटेएठेका णेआत्मीककहि पणआत्मीकछेनहि.

शिष्यवाक्य--स्वामी कोइठेकाणेपुद्गलीककहिछे.

गुरुवाक्य--केएहीजभगवतीजीनेविशे तथापनवणाप्र मुखघणाशास्त्रमां संज्ञाने पुद्गलीककहिछे तथासंज्ञा ओ १६ कहिछे तेमध्येक्रोधादीक संज्ञामांगणीछेमाटेस र्वेपुद्गलीकछे एटलेसंज्ञासंसारीजीवनेहोय सीद्धपरमात्मा नेनहोय एटलेएवीसंज्ञासहितहोय तेनेजीवजाणवो ह वेतेसंसारी जीवनुंआवखुं लखीयेछीये प्रथ्वीकायनुं २२००० बावीसहजारवर्षनुंआवखुं अपकायनुं७००० सातहजारवर्षनुंआवखुं तेउकायनुंत्रणअहोरातरीनुं वा युकायनुं ३००० त्रणहजारवर्षनुंआवखुं वनस्पतीकाय नुं १०००० दसहजारवर्षनुंआवखुं थावरपांचेनुंआवखुं जाणवुं हवेतरसनुंआवखुंकहियेछीये बेरंद्रीनुं १२ वर्ष नुं आवखुंतेरंद्रीनुं ४९ दीवसनुंचोरंद्रीनुं ६ महीनानु

तथात्रीजंचपंचंद्रीजलचरनुं पुरवकोडनुंजाणवुं, खेचरप खीनोपल्योपमनो असंख्यातोभागजाणवो. तथाथलचर त्रिजंचनुत्रणपल्योपमनुंआवखुंजाणवुं तथाउरपरीसर्पनुं पुर्वकोडनुजाणवुं भुजपरीसर्पनुकोडपुर्वनुजाणवुं, सर्वेनुं जघन्यः अंतरमहूर्तजाणवुं, हवेजलचरछमुरछंमनुपुर्वको डनुआवखुं थलचरसनुरछंमनु ८४००० चोराशिहजा रवर्षनुं खेचरसमुरछंमनुं ७२००० बहोतेरहजारवर्षनुं उरपरीसमुरछंमनु ५३००० तेपनहजारवर्षनु भुजपरी समुरछंमनु ४२००० बेतालीसहजारवर्षनुंजाणवु, हवे सातनर्कनुंआवखुंकाहियेछियें. पेहेलीनर्कनु, एकसागरो पमनुंआवखुजाणवुं नेविजिनर्केत्रणसागरोपमनुंआवखुं जाणवु, त्रिजिनर्केसातसागरोपमनुंआवखुजाणवु, चोथी नर्कैदशसागरोपमनुंआवखुजाणवुं, नेपांचमीनर्के, सतर १७ सागरोपमनुंआवखुंजाणवुं, छठीनर्केबावीशसागरो पमनुंआवखुजाणवु, सातमीनर्के ३३ तेत्रिशसागरोपम नुंआवखुजाणवुं, पहेलीनर्के, जघन्य १०००० दशहजार वर्षनुंआवखुंपहेलीनु जेउतकष्ट तेविजीनुजघन्य, एमजा वतवठीनुउतकष्ट तेसातमीनुंजघन्य, तथासातमीनर्केअ पेठाणतर्कावाशे जघन्य तथा उतकष्ट ३३ सागरोपम नु, तथाहवेभुवनपतिनुंआवखुंकहियेछिये., असुरकुमार नीनिकायमा दक्षणदिशाना, चमरीइंद्रनु, एकसागरोप

मनु आवखुं तेनिदेवीनुसाडीत्रणपल्योपमनुआवखुं उतर दिशानाबलीइंद्रनु एकसागरोपमझाझेरुआवखुं तेनिदे विनुसाडीचारपल्योपमनुआवखुं तथानागकुमार प्रमुख नवेनीकायनीदक्षणश्रेणिनु १॥ दोढपल्योपमनु आवखुं तथाउतरदिशानानवेनिकायनु बेपल्योपममाठेरुआवखुं तेबेश्रेणिनादेवंगनानु आवखुं तेनीनिकायनादेवथीअरध नुआवखुंजाणवुं तथासर्वभुवनपतिनुजघन्यथी १०००० दशहजारवर्षनुआवखुंजाणवुं हवेव्यंतरनीनिकायनुउतक ष्टएकपल्योपमनुआवखुंजाणवुंने जघन्य १०००० दश हजारवर्षनुआवखुंजाणवुंतेनिदेवीनुअरधापल्योपमनुजा णवुं चंद्रमानुएकपल्योपमने १००००० एकलाखवर्षनु आवखुं सुरजनुएकएकपल्योपमने१००० एकहजारवर्ष नुआवखुंग्रहनुएकपल्योपमनु नक्षेत्रनु ०॥ अडधापल्यो पमनु तारानु ०। पापल्योपमनुआवखुं तेनिदेवीयोनुसर्व सर्वनादेवथकी ०॥ अडधुजघन्यथकीसर्वेने पल्योपमनो आठमोभाग हवेविमानिकनुआवखुं कहियेछिये सुधर्म देवलोकेजघन्य १ एकपल्योपम उतकष्ट बेसागरोपमनु आवखुं तेनिदेवीनुसातपल्योपमनु आवखुं त्यां अपरग्र हितादेवीउछे तेनु ५० पचाशपल्योपमनु आवखुं तथा इशानदेवलोके बेसागरोपम झाझेरानुतथातेनिदेवीनु९ नवपल्योपमनु त्यांअपरग्रहितादेवीउछे तेनु५५ पंचावन

पल्योपमनुआवखुंछे सनतकुमारदेवलोके सातसागरोप मनुआवखु देवंगनाहवेअहियांथकीछेनहिं जघन्य आव खुनिचलादेवलोके उतकष्टहोयतेउपलेदेवलोकेजाणवुं एटलेअहियांवेसागरोपमनुआवखुंछे तेमसर्वेदेवलोकेस मजवुं. चोथेदेवलोकेसातसागरोपमझाझेरानु आवखुजा णवुं पांचमेदेवलोकेदशसागरोपमनु आवखुजाणवुं छठे देवलोकेचौदसागरोपमनु आवखुंजाणवु सातमेदेवलो केसत्तर सागरोपमनुआवखुजाणवु आठमेदेवलोकेअढा रसागरोपमनु नवमे १९ सागरोपमनुआवखुं दशमे २० सागरोपमनुआवखुं अगियारमे २१ सागरोपम नुआवखु बारमेदेवलोके २२ सागरोपमनुआवखुं हवे नवग्रहिवेकेप्रथम नर्कमध्येहेठेनीग्रहिवेकनु २३ तेविश सागरोपमनुआवखुं विजि २ ग्रिवेके २४ चोवीशसा गरोपमनुआवखुं ३ त्रिजिग्रहिवेकनु २५ पचीससाग रोपमनुआवखु हवेमध्यनर्कनापहेलीग्रहिवेकनु २६ सा गरोपमनुआवखुं बिजिग्रहिवेकनु २७ सतावीशसागरो पमनुआवखु त्रीजीग्रैवेकनु अठावीससागरोपमनुआ वखु हवेउपरलीनरकना पहेलीग्रैवेकनु २९ सागरोप मनुआवखुं. विजिग्रैवेकनु ३० सागरोपमनुआवखुं त्रिजिग्रैवेकनु ३१ एकत्रीससागरोपमनुआवखुंहवेपां चअनुतरविमाननुआवखुंकहियेछिये तेमध्येचारअनुतर

विमाननुंआवखुंजघन्यथी ३१ एकत्रिशसागरोपमनुंउ तकृष्ठ ३३ तेत्रिशसागरोपमनुंआवखुंछे तथासरवार्थसि धविमानेजघन्य तथाउतकृष्ठ ३३ तेत्रिशसागरोपमनु आवखुंजाणवुं एटलेएदेवनुंआवखुंकह्युं.

हवेमनुष्यनुंआवखुंकाहियेछीये देवकुरु तथाउत्तरकुरु नाजुगलीयानुंआवखु ३त्रणपल्योपम हरीवर्ष तथा रमणीकवासना जुगलीयानु २ बेपल्योपमनुं आवखुछे हेमवंत तथाअरणकवास खेतरनाजुगलीआनुं १ एकप ल्योपमनुंआवखु अंतरद्वीपनाजुगलीआनुंपल्योपमनाअ संख्याताभागनुंछेहवेकर्मभुमीनामनुष्यनुंआवखु एकक्रो डपुर्वनुंछे तेमाहाविदेहखेतरमांजाणवुं तथापांचमेआरेभ रतऐरवरतखेतरने विशे ११० एकसोनेदसवरसनुंआ वखु जाणवुं तथा छठे आरे २० वरसनुं आवखु जाणवुं तथाअसेनीआमनुष्यनुं अंतरमहूरतनुं आव खुजाणवुं गरभजतथाअसेनीआमनुष्यनुं जघन्य थकीअंतरमहूर्तनुंआवखुंजाणवुं एटलेमनुष्यनुंआवखुंक ह्युं तथासर्वजीवनुंआवखुंकह्युं. शुद्धनिश्चयनये विचा रीनेजोइयेतो चेतनजेवासिद्धपरमात्मातेवोजचेतनछे चे तनसत्तानेविशे जडसत्ताजुदीछे माटे चेतनचेतनना रुपमांजछे.

शिष्यवाक्य-हेभगवान चेतनपोतानाज रुपमांछेतो

चारगतीसंसारमां परीभ्रमणकरवुं जन्ममरणनांदुखसे हेवातेवुं केमथायछे. तोगुरुकहेछे. हेशीष्यसांभळ गुरुवाक्य—हेसातुंभावजेधणीयेपोतानाचेतननी भुलेजडनेपोतानो मान्योछे त्यांसुधीदुखीछे. पणपोते पोताना स्वरुपनेविशे भासनकरेपछीव्यापकपणुकरे. पछीरमण करेतोतेनेकांइये दुखहोयनहीअत्रद्रष्टांतजेमकोइपुरुषसा हाडाह्यो विचक्षणछेनेतेजपुरुषेमदीरापानकर्युं. तेनाके फथी गफलतीथयो तेवारेते असुचीजगानेविशेपडेअने पवित्राइपणुमाने रस्तामांपडेने घरसांनेपरंतु तेजाद्त्रो जेवारेकेफउतरे तेवारेतेअसुचीतेअसुचीमाने रस्तानेर स्तामानेपोतेपोताना घरमांजइनेवेसे प्रथमकेफमांअशु चीने शुखमानीनेपड्योहतो तेभ्रमणावथीए मटीजाय तेमआचेतन अज्ञाननाजोरथकी मिथ्यात्त्वभ्रमजालमां पड्योछे तेधणीसर्वपुद्गलनुं करतवतेतेआत्माजाणे तेथ कीकरिनेचारगतीसंसारसारखफवानुंथाय जन्ममरणादि कदुखसहेजेवारे ज्ञानभासनथाय तेवारेजडनुंकरतव स र्वखोटुंजाणे पोतेमांहीप्रवेशकरेनही तथाबीजेद्रष्टांतजे मफटकरत्ननो एकथंभछे तेथंभनेएकदीशायेलालपत्रवा धीयेएकादिशेशामवांधीयेजेवारेलालपत्रबांध्याहोय तेवा रेफटकलालदीशे शामफटकबांध्युहोयतेवारे फटकश्या मदीशे अपीतुफटकतो शामेनथीनेलालनथी फटकतो

भावना ४९ लोकभावना ५० बोधदूर्लभभावना ५१ धर्मभावना ५२ सामायकचारीत्र ५३ छेदोपस्थापनीय चारीत्र ५४ परीहारवीशुद्धचारीत्र ५५ सुक्ष्मसंपराय चारीत्र ५६ जथाखायकचारीत्र ५७ एसतावनबोलसंवरनाछे तेमध्येघणाबोलवेहेवारदीसेछे केमकेप्रथमजपांचजेसुमतीछे तेआत्मग्राहीनथी शामाटेजेप्रथमइरीआसुमतीजेसाधुनेधुंसराप्रमाणेकेहेतां साढात्रणहाथद्रष्टीराखीनेचालवुं तेपरजीवनीदयाआश्रीनेछे तथापोतानापडवाआखडवा आश्रीनेछे तेवीसुमतीज्ञानाविना घणाजीवपालेछे तथाभाषासुमतीजेछे तेवचनथकी कोइजीवनेबाधापीडाथाय एवुंवचननबोलवुं तेपणपरजीवआश्रीनेछे तथापोतानुमानराखवाआश्रीनेछे तथात्रीजीएखणासुमतीछे तेपणएकेंद्रिआदिक जीवनेरखोपाआश्रीनेछे शामाटेजेगोचरीनाजे दोषटालवा तेमुख्यतापणे अपकाय तथाअग्निकाय तथावनस्पतिकाय प्रमुखजीवनुंरखोपुछे तथाचोथोआदानसुमती तेजणशभावलेवीमेलवी तेपुंजीप्रमार्जिनेलेवी तथामुकवीतेपणपरजीवनीदयाआसरीनेछे तथापांचमीपरीठावणीआसुमतीकेहेतां जेआहारपाणीवस्त्रपात्रलघुनीतवडीनीतप्रमुखजेजेपरठवुं तेसर्वेजग्यापुंजीपरमार्जिनेपरठववुं तेपणपरजीवनीदयाआसरीनेछे तथामनगुप्तीकेहेतां मनने

आर्त्तरुद्रध्यानमांजावानदेवुं जातांनेरोकवुं तथावचन गुप्तीजे वचनेविनाकारणेउच्चारणनकरवुं अनेजेउच्चारण तेपणकोइजीवनेवाधापीडाथाय एवुंनकरवु तथाकायगुप्तीकेहेतां जेकायाएकरीने जेजीवनीहिंसाप्रमुखनिपजे तेकामनकरवां एटलेएपंचसुमती तथात्रणगुप्तीएआठ प्रवचनमातोकहेवाय तेजमालीप्रमुखघणा जिवेपाली पणकाइतेजिवनीकारजसिद्धिथइनहि अनेभगवानेएने निन्नवमांगण्या तेप्रतक्ष सिद्धांतबोलेछे माटेएनेतोव्यवहारजजाणवो एनेविशे काइआत्मानीकारज सीद्धिदिसतीनथी.

शिष्यवाक्यः--स्वामीजोएनेविशे आत्मानीकारजसिद्धिनथीतोसिद्धांतनेविशेठेकाणेठेकाणेअष्टप्रवचनमातानी वारताकेमलाव्याछे. नेएवादेखीनेतेनेसाधुजाणे तेनेमिथ्यात्वलागे.

गुरुवाक्य.--हेभद्र एकल्पव्यवहारछे एथकीवाल जिवधर्मपामे नेसाधुनागुणवाहाजथकी देखीनेसाधु माने माटेएनेकांइ मिथ्यात्वलागेनहि एटलेसाधुश्रावकनीउलखाणपणएथकीथाय तथासाधुनोव्यवहारघणोसारोदिसे तथापरजिवनीदयापणरहे तेकारणमाटे सिद्धांतमाएवारतालावेलाछे तेकरतांसिद्धांतनीमांहेली कोरेव्यवहारनीपुष्टिघणीकछे शासाटेकेत्यांत्रणनयनीवा

रतारहीछे. निगम १ संग्रह २ व्यवहार ३ चारनय नीवारता सिद्धांतमांथीकहाडीनाखीछे तेअधिकारसम्य कद्धारग्रंथथकी जाणजो पणतेअष्टप्रवचनमातानेविशे आत्मस्वरुपनीरमणतानथी अनेज्यांआत्मस्वरुपनीरम णतानहित्यांकांइधर्मनहि अनेजोआत्मस्वरुपनीरमणता विनाअष्टप्रवचनमातामां धर्महोततो जमालीप्रमुखने निन्नवनकहेता माटेआत्मस्वरुपनी रमणताथकीधर्मत थामुक्तिछे पणतेविनानथी.

हवे बाविसपरीसहनी समजपाडु तेसांभल प्रथ मजेक्षुधापरीसह कहेतांजे क्षूधा वेदवीएथकिकांइआ त्मानुकल्याण थासणथतुनथी शामाटेजे त्रिजंचपंचे द्रि घोडा ढोरां प्रमुखबहू क्षुधावेठेछे पणकांइतेनुका रजथतुनथी नेक्षुधावेठ्याथी कारजथायतो तेजजिवनु कारजथाय तथातृषापरीसहकहेतांजे जलनीपियास भोगववीतेनेविशे कांइआत्मकारजनथि शामाटेकेजो एथकीकारजथायतो बपैआप्रमुखजानवर मोक्षेगया जोइये तथाउष्णपरीसह कहेतांजेतापसेहेवोतेथकीपण कांइमुक्तिथायनहि केमकेबलदघोडारोझ खच्चरप्रमुख जनावरसदाय तडकेजरहेछे पणएतापथकीपणकांइते निसिद्धिथइनहि तथासीतपरीसहकहेतांजेटाहाडसेहेवी तेपण सर्वपंखीतथाढोरतथाभिलप्रमुखघणामनुष्यतेप

णसितसहेछेपणतेनुकांइ कारजसिद्धिथतुनथी तोविजा नुक्यांथकीथाय तथादंसपरीसहकहेताजे डंस,मछर,चांचड, मांकण, इत्यादिक परीसहसेहवोतेपरीसहथकी कारजसिधिहोयतो सर्वजानवरतथापंखीने विशेषथकी थायछे नेमनुष्यनेसामान्यप्रकारेछे एपरीसहथकीजोमुक्तिथतीहोयतोप्रथम जानवरादिकनी सिद्धिथवीजोइए पछीमनुष्यनी सिद्धिथायपरंतुसतास्वरुपजेहस्यादिना कोइदिनमुक्तिथवानीनथी तथाअचेलपरीसह कहेतांवस्त्रादिकनराखवुं तेनाबेभेद डिगंबरनेमतेबिलकुलनराखवुंश्वेतांबरनापक्षना बेभेद सिद्धांतनोतथाआवशकनो सिद्धांतनापक्षथकीजोतां कोइकसाधुवस्त्रराखे तथाप्रश्नव्याकरणसुत्रनेमते बधाएराखेएवुंभासेछे परंतु बिजा सुत्रना मतथकी भासणनथी थतु तथा आचारंगजिवालाएवुंकहेछेके कोइसाधुथीसीतपरीसहनखमायतो एकतथाबेतथात्रणपछेडीराखे पछीसीतकालगयाथीते सरावेअथवाकोइनदेसरावे तथाकल्पसुत्रनीटिकाप्रमुखनेविषेआर्जरक्षितनामाजुगप्रधाने पोतानापितासोमलनामाब्राह्मणनेदिक्षादिधी तेवारेतेनेसर्वधर्मसाधुत्रास्युं पणचलोटो कहाड्योनहोतो शाथीके लज्जापरीसह न जिताणो तेथकीतोयपणश्री आर्जरक्षितजुगप्रधाने बहुमहेनतेजुक्तियेकरीनेकढाव्यो तोतेजोतांवस्त्रापण

थतुंनथी आवशकनेमतेहाथवेनोकटको वेकुणीवचेदाबी नेचाले इत्यादिकविचारछे एसर्वेनेअचेलकजकहिये. तेअचेलक परीसहथकी मुक्तीथाय तेपणकांइसंभवतु नथी शामाटेजेजानवर मात्रतोसर्वे अचेलकछे तथाम नुष्यनेविशे वाघरीप्रमुखघणालोको तुछवस्त्रनाधारीछे तेमनांअंगपणपुरां ढंकातांनथी तोतेनीमुक्ती प्रथमथवी जोइयेपणतेकांइथतीनथी मुक्तीतोपोतानाआत्मस्वरुप थकीछे तथाअरतीपरिसहकेहेतां अशाताएटलेशरीरा दीकनेअथवामननेमान अपमानप्रमुखआदेदेइने अशा ताउत्पन्नथाय एअशातापरिसहसेहेवोतेठीकछे समभावे रेहेवायतो आत्मीककारजछे जोआत्माओलखेतो नही तोएपणवेहेवारछे केमकेएवाघणाजीव मानअपमानस मभावेगणेछे तेजोगीवेरागी तथाओछीसमजवालाजीव तेपणसर्वेसमभावेरहेछे परंतुतेमांकांइकारजसीद्धीथायन ही. जोआत्मस्वरुपनेओलखीनेतेनेपुद्गलीकभावजाणीने समभावरेहेतोतेनुंकारजसीद्धीथाय तथास्त्रीपरिसहकेहे तांस्त्रीयादीकनाआवभावदेखीनेमनचपलथायतेपरिसह सेहेवोपरंतुते परिसहसेहेवाथकीतोकारजनीसीद्धीछेनहि शामाटेके खाखीसन्याशी परमहंसपरमुखघणाएजोग नेसाचवेछे तथाघोडापरमुखजानवरपणपरवशरह्याथकी पाळेछे तथाकेटलाक मनुष्यनेअणमलते सचवायछे तथा

मलतेपणघणाधर्मवाला साचवेछेपणतेनुकांइ कारजसी द्धथायनहि।

शिष्यवाक्य--केस्वामीतेतोजैनतुंधर्मपाम्यावगरमोक्षे जतानथीपणजैननुंधर्मपामेतेमोक्षेजायकेनहि।

गुरुवाक्य--केजैननाधर्मनोने अन्यमतनाएधर्ममांशो फेरछेएवरततो सर्वेनेसरखुंपालवानुछे माटेएवरतआश्रिने कांइजैनमाने अन्यधर्ममांकशोफेरछेनहि। परंतुजैननोएफेरछेकेजे खटद्रव्यनीओलखाण तेमध्येथीपांचद्रव्यनोत्याग एकआत्मधर्मनुंआदरवुं तेनागुणप्रजाय स हितओलखाण करवीतेनेभेदज्ञानकहिये तेजअभेदज्ञानपणेथाय तोमुक्तजायमाटेज्ञानमांज मुगतीरहिछेतथा विहारपरिसह केहेतांजेचालवुं तेनोश्रमतथागामगाम जायगानवीगोतवी तथाआहारपांणीसर्वे वीहारमांउत्पन्नथायतेपरिसह शेहेवाथाकीकोइकहेशेके मुक्तीथायते वातपणसंभवेनहि शामाटेजेआजवीकाथकीलोकोघणा गामोगामफरेछे नेपरिसहसेहेछे तथाअन्यमतीनाभेख धारीपणसर्वे एमजपरिसहसेहेछे तथाघोडाप्रमुखचीहारनापरिसहसेहेछे पणतेनुंकांइकारजसीद्धथतुनथी तथा नीखेदपरिसहकेहेतांजे लोकोनुंअपमानकरे नेपरिसहसेहेवोतेथकीपणकोइ केहेशेकेआत्माकर्मरहितथाय तेवात संभवेनहिसामाटेजेघणाभीक्षुलोकोघरघरभटकेछेनेतेलो

कोतेनेघणुनीभ्रंछेतथास्वाननेघरघरथीमारीनेलोकोकाढी
मुकेछे तोएपरिसहथकीकारजसीद्धीथाततोएटलानेथवी
जोइये परंतुकारजसीद्धीतोएकआत्मज्ञाननेविशेछे तथा
सज्यापरिसहकेहेतांभुमीतथापाटप्रमुखनी जोगवाइसा
रीमलीअथवानबलीमलीतोतेपरिसहसेहेवो तेपरिसहथ
कीपणकांइकारजथतुदीसेनहिकेमकेजेघणालोकोवीसम
जग्यानेविशेपणरेहेछेतथाजनावरपणविसमजग्यानेविशे
बेसेसुवेछेतेथी कांइतेनुंकारजथायनहि तथाआक्रोसपरि
सहकेहेतांकोइआक्रोसकारिवचनकेहे अथवामरमनांवच
नकेहेतेपरिसहसेहेवोतेनोविचार पुर्वेनखेदपरिसहमांक
ह्योछेतेथकीजाणजो तथावधपरिसहकेहेतां कांइताडेछेदे
भेदेतेपरिसहसेहेवो परंतुकांइतेपरिसहथकीपणकारज
सीद्धिथायनहि शामाटेजे त्रिजंचनीगतिनेविषेएकएक
नाछेदनभेदनघणाकरेछे तथामनुष्यपणतेजीवोनेछेदन
भेदनकरेछे तथामनुष्यमनुष्यनेपणछेदनभेदनकरेछे त
थावाघरीथोरीप्रमुखनीचजातिनेताफ्नातरजनाघणाथा
यछे तथाउंचलोकोमांपणथायछे तेप्रत्यक्षजोवामांआवेछे
पणकांइतेनीकारजसीद्धिथतीनथी..

शिष्यवाक्यः—स्वामी तेलोकछेदनभेदनखमेछे तेनेकां
इसमताप्रणामनथी नेसाधुलोकोतो समताथकीपरिसह
सेहेतेमाटे तेलोकोनुंकारजसीद्धनथाय नेसाधुलोकोनुं

कारजसीद्धिथाय.

गुरुवाक्यः—हेजेनंद्र समताकांइएकप्रकारनीनथी.शामाटेजे कारणकारणजुक्तसमताछे.एकतोसमताकेतांसामोपुरुषबोल्यो तेनासामुनबोले तेवारेपोतानामनमांविचारे के बंन्नेसरखावनशुं माटेपोतानीमोटमराखवानेनबोले तेपणसमताकहिए तथाबीजोभेदसामोपुरुषबोल्यो तेपोतानीसमजमांजनहि केवलमुर्खपणेजेकहे तेनीहातेपण समताकेहेवाय तथात्रीजेजेनेदे राजाप्रमुखनासामुंबोलवानीपोतानीप्राप्तिनथी त्यांपणसमताराखवीपडे नाराखे तोउलटुविशेषपेदाथाय तेनेपणसमताकहिए तथाचोथो भेदसामानाबोल्याप्रमुखपेटमांराखे मुखथकीकेहेनहि लोकमांघणासमतावानजणाय परंतुजेवारेपोतानोत्र्प्रवसरत्र्प्रावे त्यारेतेएवेरले.तेपणएकसमता तथापांचमोभेदजेज्ञानमांसमजेनहि अनेसटकवेरागथकी पापनोभय राखीनेसमताराखे तेपणएकसमताइत्यादिक बहुप्रकारसमतानाछे पणतेथकीकाइकारजसरेनहि जेवारेआत्मस्वरुपनी ओलखाणथइहोय नेपुद्गलनाबंधउदेउदीरणानाभावसमजतोहोय पछीआत्माथकी एवोविचारथायके एआत्मानाबांधेलां कर्मपुर्वेनाउदेआव्यांछे. तेभोगव्याविनाछुटेनहि.नेसामापुरुषने एवोजकर्मनोउदेछेके उलटाकर्मनीकणाबांधेछे एमपुद्गलनुस्वरुपविचारताराग्द्वेष

नउठे तेवारेआत्मस्वरुपमांस्थीरथायतेनेसमभावकहिए नेतेनुनामसमतातेथकी अनंताकर्मनिर्जरे माटेएसमताते समतामांगणाय बाकीसमताउतेवस्तुताएजोतांअसमता जछे तेमाटेवधपरिसहथकीकांइमुक्तिनहि मुक्तितोपोता नास्वरुपरमणमांछे तथाजाचनापरिसहकेहेतांजेघरघर भिक्षामागवी तेएकमोटोपरिसहछे तेपरीसहनुसहन करवुं परंतुतेथकी कांइकारजसरेनहि केमकेघणाभि क्षुलोको तथासारामाणस आजिविकाथी हिणथये थकेलज्जामुकी भीक्षावर्तीकरेछे तथाअनदर्शणनाभेख धारीपणसर्वेजाचनावर्तीएज आजिविकाछे तेथकीपण कारजसीद्धिथायनहि अनेजोकामथतुहोयतोते पहेलुंथ वुंजोइए तथाअलाभपरीसह कहेतांजाचनाकरतांपणव स्तुपाम्यानहि तेनेअलाभपरीसहकहिये तेपरीसहपण सर्वेजाचकलोको तथाभिक्षुलोकोसर्वेअणमलवाथीसंतो षकरीनेबेसेछे तथाग्रहस्तीपणएकएकनेघेर वस्तुजाचवा जायनेनमलेतोसंतोषराखे तथाजनावरपण घासदाणो मलेतोभलेनमलेतोसंतोषराखीनेबेसेछे एमसर्वेजिवनी एजनितीछे कदापीकोइजिवउत्पातीयाहोय तेहायवरा यकरेपणतेकांइपरीसहथकीकारज सीद्धिथायनहि तथा रोगपरिसहकेहेतां शरीरमांरोगआवी उत्पन्नथएथके प रिसहसेहे परंतुतेपरिसहसर्वेजीवसेहेछे कोणमनुष्य वा

कोणजानवर तथाओसम्बेसम्साधुने. पणकरवांकह्यांछे तेसाधुकरेछे नेतेदुखनोनिरवाह समतारांखीनेकरवो ते सर्वेनिर्वाहकरेछे कोइउत्पातीउइोय. तेहायवरायकरेपरं तुरोगनुंआवखुंआवीरह्यावगरे. रोगजायनहि माटेएप रीसहसहेवाथकीकांइमुक्तिकहेवायनहितथातणफासपरी सहकहेतां मान्नप्रमुखघासना संथारानाफरसकठणछे तेमुनीनिर्वाहसमतार्थीकरेपरंतुतेपरीसहसेहेवाथकीमुक्ति मलेतेतोसंभवेनहि आमाटेजेकोलीभिलप्रमुख घासमां जपजचारह्याछे तथाजानवरपणघासमां बेसेउठेछेतथा खेतीवालालोकशियालेआवेथके पराळनाढगलामांज बेशीरहेछे माटेएपरीसहतोपराए; घणाजिवनासहेवामां आवेछे पणतेनुकोइनुकारजथयुं एवुंकोइनासांभल्यासां आव्युनथी. तथामलपरीसहकहेतांजे शरीरेमेलतथापर सेवोवलेतेपरीसहसहेवो. तोतेपरीसहबंधिवानलोकोरा जद्दारेछे. जेने केदथतांत्यांथी मांडिने ज्यांसुधिकेदमां रहेत्यांसुधिहजामततथा नाहावुंतथालुगडांधोवां एसर्वे बंधछेतोते लोकोनेएपरीसहबराबरनोदिसेछे माटेजोए परीसहथकीकारजसिद्धीथाय तोतेलोकोनीथविजोइये परंतुआत्मस्वरुपओळख्याविना कारजसिद्धिछेनहि तथा सत्कारपरीसहकहेतां सन्मानपामवाथकी मनमांअभि माननकरेतेपरीसहप्रणकपटी तथालोंभिपुरुषनालिरीते

सहेतथागफलतमनुष्यपणसहे तथाजनावरमात्रनेपण एपरीसहबे माटेमानपामवाथकी अभिमाननथयुं तेथकी कांइअविनाशीसुखमलेनांहि अविनाशीसुखतोआत्मानिर्म लथयेमले तथापरिज्ञापरीसह कहेतांजेज्ञाननु विशेष पणेजाणवुंथाय तेनोमदनकरवो एपरीसहजोनसहेतोके वलनपामेपरंतुधर्मथकी भ्रष्टनथायसमकिततेनुंजायन हिकदापितेथकी अतिशेमदथइजायतो आकरुकर्मउपा रजेपरंतुसमकितनजाय जेममहारुसमहातुस नामामु निपुर्वेज्ञाननोमदघणोकर्यो तेथकीआव्रवनोविशेतेज्ञान नुंआवरणउदेआव्युं तेथिअगियारअंगजाणयाहतातेभु लिगयापरंतुसमकित तथाचारित्रकांइगयुंनहि नेएजन्न वनेविशेछे तेकर्मनाउदेनोक्षयकरीने केवलज्ञानपामिने मोक्षेगया तेमएज्ञाननामदकरवाथी ज्ञाननुआवरणबं धायमाटेज्ञाननो मदनकरवो तेज्ञाननाबेभेदछे व्यवहार ज्ञानतथानिश्चयज्ञान व्यवहारज्ञानते वैदक जोतिष रा ज्यनीति शृंगारशास्त्र कलाशास्त्र अन्यमतिनांशास्त्रएस र्वेव्यवहारछे तथाजैनशास्त्रनाचारभेदबे ४ तेमध्येगण ताणुजोगकहेतांजेद्विपदेवलोकप्रमुखजे लांबा पहोला पराद्विप आदेदेइनेमानबांधवुं तेसर्वेगणताणुजोगकहिये तथाधर्मकथानुजोगकहेतां जेनेविशेधर्म करवाथकीपा म्यातेनिकथाउकहेवि तेधर्मकथानुजोग तथाचरणकरणा

नुजोगकहेतां जेचरणशितरीना ७० बोलपचमहाव्रत आदेदेइनेतथाकरणशितरीना७०बोलपलेहणप्रमुखआ देदेइनेएनोजेविचारएजचरणशितरीकरणशितरीनुंजेकहे वुसांभलवुतेने चरणकरणानुंजोगकहिये तेत्रणेजोगव्य वहारछे त्रणेपुन्यप्रकृतिनाहेतुछे तथाचोथोद्रव्याणुजोगके हेतां जेद्रव्यगुणनेपरजायनोविचार नयनीक्षेपासहित स्याद्वादजाणवु तेकेहेवुंसांभलवुं तेनेशुद्धव्यवहारकहि ये पणआत्मानोउपियोगमांहेरमतोहोयतो नहितो पूर्व नाव्यवहारमांगणीये अनेतेजद्रव्यगुणपरजाय अभेदप णेग्रहिनेरमणताकरे तेनेनिश्चयज्ञानकहिये माटेएज्ञान जेनिश्चय ज्ञाननोसमजुतेनेमदआवेनहि कदापिकोइक र्मनाउदेथकीमदआवेतो संभालीलेवो तेधणीनाआत्म नीसिद्धिथाय तेनिःसंदेहजाणवु तथासमकितपरिसह केहताजे समकितमांमुझावुनहि शामाटेजेसमकित छे ते अभ्यतरआत्मानीरमणतामाछे नेकदापिसमजवामांवरा वरनआवे तोपणसद्दहणापाकीराखवी पणमुझावुनहि एटलेसमकितकेहतांश्रद्धानुंनामछे तेव्यवहारश्रद्धादेवगु रुधर्मनेकहिये परंतुनिश्चयश्रद्धातो खटद्रव्य नवतत्त्व न यनिक्षेपाप्रमुखेकरिने आत्मउपियोगसहित जेजाणप णुतेनेनिश्चयश्रद्धाकहिए अथवातेनुजाणपणु तेनेनहोय तो नवतत्त्व खटद्रव्यभावेकरीने सदहवा एटलेएबावीशे

परिसहकह्या.

शिष्यवाक्यः--हेभगवंत तमेकेटलाएकपरिसहनी मां हेलीकोरे अन्यमतिनो तथाग्रहस्थनो तथाभिक्षुनो तथा जानवरनोद्रष्टांतदेइने तेपरिसहमेंमुक्तिनीनापाडी परंतु तेजीवतोअज्ञानछे तेअज्ञानपणेजेकरे तेनीमुक्तिशानीहोय तथापरिसहपरवशपणेसहे तेनीमुक्तिशानीहोयपणजे पोतानेवशपणे संसारनांसुखछोडीनेसाधुपणुंलीधुं ने जाणीनेपरिसहसहे तेनीमुक्तिकेमनहोय एअमारामनमां मोटीशंकाछे.

गुरुवाक्यः--तेंजेकह्युं केसंसारमुकिनेनिकल्या तेनेपरिसहथीमुक्तिजोइये तेवातएमनथी जोपरिसहथकीमुक्तिहोय अनेसंसारमुकवाथकीमुक्तिहोयतोजमालीए राजधानीछोडीनेदिक्षालीधी अनेपरिसहपण जावजीवसुधीमनुष्यना तथादेवना तथात्रिजंचनाडंचनातेसह्या परंतुअनंतसंसारीथया पणमुक्तिथइनहि.

शिष्यवाक्यः--स्वामीएतो वचननाउथापकथया माटे संसाररखड्या परंतुआपणेतोकोइहमणांउथापकतोछेज नहि माटेतेनोपरिसहधर्ममांकेमनगवख्यो.

गुरुवाक्यः--हेभद्र तरणानाचोरने शुळीनोहुकमथाय त्यारेजेकरोडोधननोचोर तेनेसोदंडदेवाय तोतेनोदंडतो हवेकांइसंभवतोनथी शाथीके तरणासाटेशुळीथइ नेशु

लीथीअधीकदडतोबीजोकांइसभवतोनथी, तेमइहांजमा
लीतोएकमात्रानोचोरछे केमकेभगवानेकह्युंकेकरेमाणेक
रुंएटलेकरवामांह्युं तेनेकरयुंकहिये नेजमालीनुकेहेवुएछे
के करुमाणेकरु एटलेकामपूरुथइरहे त्यारेकर्युकहियेए
टलुएकमात्रावचनफेरव्यु तेथकीअनंतोससार वधीगयो
तोअहियांतोहालनासमाने विशेतोसर्वसुत्र उथाप्याछे
केमकेमोढेथकीतो, एवुंकहेछेकेकानोमात्र उथापवोनहि
एतोविस्तारसिद्धांतसारोद्धारथकीजाणजो हालनेसमे
अहिंजपरवरतनछे,तेघणुकरीआवश्यकनीटिकाथकीछे परं
तुसुत्रनेमळतुकोइकवचनछे, तेसमजुहोयते विचारीजो
जोप्रत्यक्षसुत्रने उथापीनेआवसकनीटिका मानीएछिए
तथाहालनातवनसजायमानिनेपण सुत्रनेउथापीनाखि
एछिए तेनेहवेशोडंडठरे, अनंतोसंसारतो जमालिनेक
ह्योनेअहियांतोकांइकउथापवानु लख्युरहेतुनथी माटेते
पुरुषमांतेज्ञानिपणशुजाएयुं माटेएपणपरीसहसहेतेसर्वे
अजाणजछेजेमअन्यदर्शननाभेखधारीपरीसहसहेछेतेम
एपणसहेछेए२२ बाविशपरीसहछे तेशाता अशाताना
पक्षमाछे माटेएबाविशपरीसह सहेवाथकी कांइमुक्ति
थायनहि नेतेनेकांइसंवरकहेवायनहि शामाटेजेबाहाज
द्रष्टिव्यवहारवाला, तेनेसंवरमानेपरंतु, निश्चयथकीवि
चारीजोतांआश्रवजछे, ज्यांआत्मस्वरुपनी रमणतातेने

निश्चयसंवरकहिये एटले जेणेआत्मानीरमणताहोयनेप
रीसहसहेतेथकीमुक्तिथइतोएकांइ परीसहनाजोरथीमु
क्तिपांम्योनहिएतोज्ञाननाजोरथकीमुक्तिपांम्यो आहियां
कोइविरस्वामीनोद्रष्टांतदेशे जेघणापरीसहसह्या तेनुंकेम
तेनोउत्तरजेएमनेकर्मउदेघणांहतां तोघणापरीसहथया
परंतुतेथकी केवलज्ञानतोपांम्यानथी तेतोशुकलध्यान
नोबिजोपायो एकत्वभावज्ञानविचारतां केवलज्ञानपा
म्यामाटेआहियांपरीसहनुपरीबल जाणवुंनहि जोपरीस
हथकीकेवलज्ञानहोयतो धनोकाकंडीतथा मेघकुमारप्र
मुखघणासाधुयेपरीसहसह्या पणकांइकेवलज्ञानपाम्यान
हि तथाश्रीमल्लिनाथस्वामी दिक्षालेइने तरतकेवलज्ञान
पाम्यात्यांकांइपरीसहथयोनथी माटेमुक्तितोज्ञानध्यानमां
छेतेकांइबीजिवस्तुमांछेनहि एवातमांसंदेहराखवोनहि.

हवेदशविधजतीधर्मकहियेछिये तेमध्येप्रथम क्षमाध
र्मक्षमाकहेतांसमपरीणाम एटलेजडनुंधर्मतेउपररागद्वेष
नराखे आत्मस्वरुपमांरमे तेनेक्षमाधर्मतेआत्मीककहि
येतेबिनानीजेसमताछे तेपुर्वेकहिबाविशपरीसहनाअधि
कारनेविशेतेप्रमाणेजाणवी.

हवेबीजुंमार्दवधर्मकेहेतां मदअहंकारनोत्याग तेपणपु
र्वेकहेलुंजछे तोपणइहांजरादेखाडीएछीएके आठप्रका
रनोमदछे तेमध्येप्रथमकुलमदकेहेतां जेपोतानोपक्षतेएवुं

विचारेके अमेआवाकुलनाछीये तेनेमदकहिये, परंतुतेम
दनकरे तेथीकांइआत्मानोधर्मप्रगटनथाय शामाटेकेएने
विशेकांइआत्मरमणताछेनहि एतोलोकमांनिरमानीपुरु
षकेहेवाय कदापिजोआत्मस्वरुपनीरमणताहोयतो एवुं
विचारेके तारुकुलएकेछेनहि अनेकुलतेचारगतिनेविषे
लाधे अनेतेचारगतिमां तुंएकेकुलमांउपन्याविनारह्योन
थी माटेइहांकीयुंकुलतारुगणीये एमाकोइतारुकुलनथी
एमांएकआत्मीकधर्मतेतारुछे तेतुसाचलु एटलेतेनेउंचनी
चमध्यमकोइविचारवानोतेधणीनेनरह्योतेनेकुलमदतज्यो
कहियेतेनेधर्मकहियेतथावीजोजातिमदकेहेतां मातानोप
क्ष एटलेमातानुकुल तेपीतानीजातकेहेवाय तेनोविचार
पणसर्वेकुलनीपरेजाणवो तथात्रीजोमदइश्वरकहिए तेइ
श्वरमदकेहेतां ठकराइनोमद त्यांपणजेएवुंविचारेजे आ
राज्यरीद्धितेछे तेनथी एवुविचारीनेमदनकरे एकांइधर्म
मांनथी एपणसंसारव्यवहारमांछे हवेजेपुरुषएवुविचारे
जेअनंतोकालथया संसारमांनटकतोराजा इश्वरप्रमुख
थयो तथातेओतोदासपणथयोमाटेएईश्वरपणुतेतुनही एतो
पुन्यनीप्रकृतिनाजोरथीपाम्योछेनेतेपुन्यतेजडछेनेतुतोचे
तनछे तेएजडनीठकराइथी तारीकांइकारजसिद्धिथइन
हि ज्यारेतुतारीआत्मशक्तियेकरीने मुक्तिनोठाकोर थइ
श ए ठकराइतनेमुखदाइथशे माटेआठकराइमाशुंतुंराचे

छे एवीरीतेजेविचारे तेनेधर्ममांगणीये तथाचोथोबलम
द एटलेशरीरनुंबलप्राक्रम तेथीघणाजीवअभिमानमां
छाक्यारहेछेनेअमोजेवोकोइबलीयोछेनहिएवोमदनकरवो
भलाभलीपृथ्विछे एकएकनाथीबलीयाहोय एमविचा
रीनेजेमदनकरे तेपणव्यवहारछे हवेजेधणीएवोविचारक
रे जेअहोचेतनतुं अनंतशक्तिनोधणीथइने जम्नीतुच्छ
शक्तिमांशुंराचेछे तुंतारीशक्तिप्रगटकर केजेमतुंअक्षय
सुखपामेतो तारीशक्तिकेटलीछेएकसमेचौदराज्यचाल्यो
जाय एवीअत्यंतशक्तिछे तेशक्तितारीतुंप्रगटकर नेकर्म
रुपशत्रुनोजित नेजडरुपबंधीखानाथीछुटतोतारीशक्ति
लोकमांवखाणवाजोगथाय नेतुंलोकनेपुजवासेववाजाय
कथाय एमविचारीने जेनेमाननोत्यागथयोछे तेनेधर्ममां
गणीये पांचमोधनमदधनपामीनेमदनकरवो केमकेअथी
रपदार्थछे माटेमदकरवोनहि एवोजेविचारतेव्यवहारहवे
जेधणीपोताना आत्माथकीविचारकरे अहोचेतनआतो
जडनोखजानोछे सातधातु नवरत्न तेसर्वेपृथ्विकायनुंद
लछे तेकांइआत्मीकवस्तुनथी तेनुंपामवुं तेपूर्वनापुन्यना
जोगथकीपामे नेआभवनेविशे जेनोलाभाअंतराय तथा
भोगाअंतराय प्रमुखनोजेनेक्षयउपसमथयोहोय तेध
णीनेमले नेतेधणीभोगवे परंतुहेचेतन एकांइआत्माना
भोगमांआवेनहि एतोजम्नाभोगमांआवेछे आत्मातो

ज्ञानदर्शनचारीत्रनोजोकाछे माटेएवुधनधान्यादिकपा मिने मुरछानराखवी तथामदपणनकरवो तेनेधर्मकहिये तथारुपमदरुपकहेतां जेशरीरनोवरणसारोहोयघाटसा रोहोय तेनोकांइमदनकरवो केमकेएतोदैवोगतिछे ए कोइनेवशनथी एमजाणीनेमदनकरवो तेव्यवहारहवेजे आत्मस्वरुपथीविचारेजेहेचेतन अनंताकालेअनंताशरी रतेंबांध्यांतेनेस्वरुपवानतथा करुपवानसुघाटचाबेघाटते मांक्रयारुपघाटने वखाणेछेनेतेनोमदकरेछे नेकीयारुप घाटनेतुनखेदेछे पणविचारहेचेतन एशुभाशुभपुन्यपाप निप्रकृतिछे तेसर्वेनामकर्मनोभेदछे माटेकोइएशुभवर्ण शुभगंध शुभरस शुभफरस बधुतेंपुर्वेउपारजेलु तेघणी अहियांसारुवर्ण गंध, रस, फरस, पाम्योजेनेपुर्वेअशुभ वर्ण, रस, गंध, फरस, उपारजेलातेअशुभपाम्योपरंतुए कांइआत्मानाघरनीरीद्धिनथी एतोजडनीरीद्धिछेतोएपण एशुभाशुभरहेवानुंनथि एतोअतेवणसीजवानुंछे माटेएव स्तुउपरराचवुंमाचवुंनहि एकआत्मीकस्वरुपनेविशेराच वुमाचवु तथासातमोज्ञानमद तेनकरवोतेनोअधिकारपुर्वे परीसहनाविचारमांकीधेलोछे तथाआठमोतपमदतपनो मदनकरवो तेनोविचारआगल कहेवाशेएटले एआठम देकरीनेरहितनेमार्दवधर्मकहिये २ तथात्रिजो आर्जव धर्मकहेतांजेसरलतापणुएटलेकपटनहि करवुंजोसंसारा

दिकनेविशे कपटकरेतोअनंताकर्मउपारजे तोजेधणीध र्मिपुरुषकहेवाय तेनेदंभनहिराखवो एटलेदंभसहितपु रुषनुंकरेलुजेधर्मलेखेआवेनाहि दंभसमानजगतमांबि जुपापनथी सर्वधर्मनोनाशकरताएदंभछे माटेदंभनराखे तेनेआर्जवधर्मकहिये ३ हवेचोथोमुत्तिधर्मकहेतांनिर्लो भपणुएटलेआहारपाणीवस्त्रपात्रप्रमुखनो लोभनहिरा खेअनेलोभराखेतोसाधुगुणरहेनहि एसर्वेव्यवहारपरंतु आत्माथकीएवोविचारउठेजे अहोचेतनतारे शुभाशुभ कारजनकरवुं शामाटेकेसर्वेपुद्गलीकवस्तुछे एमविचारीने शुभकारजनोनिखेदकरे एटलेपुन्यनाकाम करेनहि पु न्यनिवंछापणकरेनाहि जेधणीपुन्यनीवंछाकरे तेनेसाधु पणुलीधुपणएसंसारीजछे तेवारेकोइकहेशेजे साधुथइने पुन्यनीवंछाकोणकरेछे तेनेकहियेजे तिर्थजात्रावरतनेम तथाबाह्यतपतथाव्यवहारचारित्र तथाव्यवहारक्रियाइ त्यादिकनेविशे जेरच्यापच्यारहेछे तेसर्वेपुन्यनाइछकछे नेतेनेआश्रवीकहिये.

शिष्यवाक्य–स्वामीजे परीग्रहप्रमुखराखेछेतेकरतांतो एसाधुसाराछे.

गुरुवाक्य–परीग्रहराखेतेनेसाधुकहे तेनेमिथ्यातला गेशामाटेकेवितरागनामारगमांतोनिग्रंथ प्रवचनकहेवा यछे अनेजेस्थानकेनिग्रंथपणुनथी त्यांसाधुपणुपणनथी

तेनेकोइसाधुकहेशे। अथवासाधुजाणीने वस्त्रपात्रआहा
रपाणिवसडवासडअथवारोगीप्रमुखजाणीने जेणेनिश्र
तुंकंपापणकरशे तेअनंताजवरखमशे तेआवश्यकनिर्जुग
तीप्रमुखघणासुत्रमाछे तेजोइलेजोमाटेएअसंजतीनुंठ्ठ
देवुनहि अनेजेनिग्रथथइने साधुनामधरावेछे नेआत्म
स्वरुपनेवलखतानथीअनेव्यवहारमांरच्यापच्यारहेछेने
लोकोने देवलोकादिकारिद्धिदेखाडीने बालजिवोनेव्य
वहारमांनाखेछे तेपोतेपणअज्ञानिछे नेतेनेपणअज्ञानप्र
वरतावेछे पोतानोपणसंसारवधारेछे नेसामानोपणसंसा
रवधरावीआपेछे तेपुन्यनीवंछाकरवीनहि एटलेव्यवहा
रनिपणपुष्टिकरवीनहि एकआत्मधर्मनीपुष्टिकरवीजेथ
कीआत्माकर्मथकीछुटेतेवाशुद्धव्यवहारनी तथानिश्चय
निपरुपणाकरीसामानेसमजाववोपणअशुद्धव्यवहारतथा
कल्पव्यवहारमांसामानेनाखवोनहि शामाटेजेअशुद्धव्य
वहारतोअनादिकालनोचेतनकरतोजआवेछे एटलेपुन्य
पापनीकरणीसदायचेतननेछे तेथिकाइआत्मानुंकारजथा
यनहि तथाकल्पव्यवहारनेविशेविखवाद घणोरह्यो शा
माटेजेबहुजनकृतग्रंथटिकाप्रमुखघणा तेनुंमतुएकेनुंम
लतुआवेनहि तथासिद्धांतनोपणएकरीतनो बांधोदिस
तोनथीतेपणअनेकरीतो जुदीजुदीदिसेछे तथाआजने
काले तवनसज्झायरास। चरित्रप्रमुखघणानोखानोखाज

णनाकरेलाछे तेथिकरीने आजनालोकोएकलपव्यवहार मांपड्याथका महाकर्मउपारजेछे लोकनेविशेधरमीनाम धरावेछेअनेपोतपोतानामतनोममतकदाग्रहछोड्तानथिते थिपोतेपणअनंताकर्मउपारजेछेनेसामानेपणअनंताकर्मबं धनोकारणीकथायछे माटेकलपव्यवहार तथाअशुद्धव्यव हारनेविशेपरवरतववुनहि फकतएकरागद्वेषप्रमुखमंद थइजायअनेआत्मस्वरुपनी ओलखाणथतीजायएवोउपदे शकरवो तेथीश्रोतानुंपणकल्याणथाय नेव्यक्तानेपणश्र मलेखेआवेतेमपोतानेपण शुद्धव्यवहार तथानिश्चयमां रमणकरवुं तेथीपोतेपुन्यनोग्राहिनथाय फकतएकपोता नीआत्मानी मुक्तिरुपकारजनोकरताथाय एवरीतेसम जिनेजेपालवुंतेनेचोथुमुत्तिधर्मकहिये.४

हवेपांचमुतपधर्म केहेतांजेतपकरवोते बेप्रकारेछेतेनो वीचारआगळनीर्जरातत्वमां कहीशुं५ हवेछठो संजमध र्मसंजमकेहेतांजेआतमाने संवरभावमांराखवो एटलेपृ थ्वीकायप्रमुखजीव अजीवनोजे संजमकेहेतां हणवान हीतथाजुठुबोलवुंनही तथाचोरीकरवीनही तथामैथुनसे ववुंनही तथापरीग्रहराखवोनही तथा पांचईद्रीनेसंवरवी तथाचारेकखायनेटाळवुं तथात्रणदंडथीवीरमवुंइत्यादीक संजमनासतरसतर प्रकारघणेप्रकारे थायछेपरंतुएसरवे वेहेवारनयमांछे शामाटेजेएकामतोअभवीतथा अगनानी

पणकरेछेमाटेएसंजमथी आत्मानुंसारनथी. हवेजेआत्मा
नुंसाररुपसंजमछे. तेकहीयेछीये. जेआत्माना गुणनहण
वाशामाटेजे एगुणनीमुख्यतानहोय त्यांसुधी मुक्तिनी
आशातहीथायकदापीकोइकेहेशेके आत्मानागुणनेकोण
हणेछेतेनेकहीएकेजेपरभावमां धर्ममानीनेबेठाछे तेआत्मा
नागुणनाहणताछे. तेपरभावकेहेतांपरजे जडतेनाकरतव
तेधर्मजाणेछे. तोजडतोजडनाधर्मनो करताछेपण कांइ
आतमीकधर्मनो. करतानथी. एटलेजेटलावाह्य वेहेवा
रपुन्यपापनीकरणीतथा वेहेवारसंवरतथा वेहेवारनीज
राएसर्वेजडनी करणीछेतेजडनीकरणी ज्यांसुधीमांहेरहे
त्यांसुधीआत्मानुं रमणसुखेथायनही. अनेआत्मरमण
थयावगरधर्मकोइ दीनथायनही तेमाटेनीजस्वरुपनीरम
णताकरवीने श्रीभगवतीजीमां॥आयासंजमे॥एवोपाठछे
माटेआत्माछे तेजसजमछे. तथासतधरम सातमुंसतकहे
तांजेजुठनबोलवुते. जुठछप्रकारेकरीने बोलायछेक्रोध१
मान२ माया३ लोभ४ हास्य५ भय६ एछप्रकारेकरीनेजे
मृखावचनकेहेवु. तेनोत्यागते. वेहेवारसतथयु, हवेनी
श्चयओळखावीयेछीये. नीश्चेसत्तनाबेभेद. आज्ञासत १
वस्तुसत २ प्रथमआज्ञा. सतकहीयेछीये आज्ञाकेहेतां
जेश्रीवीतरागपरमात्माए आज्ञाफरमावी तेप्रमाणेपरुप
णाकरवीतेप्रमाणेजवचननुंउच्चारणकरवुंतेवीनाजेकरेतेने

आज्ञाअसतकहीये तेशीरीतेकेजेपरमात्माएहंसामांधर्मक ह्योनथी त्यांकोइहींसामांधर्मठरावे तेनेआज्ञाअसत्यक हीये तेशीरीतेतेकहीयेछीये

श्रीनंदीसुत्रमांएवुंकह्युंछेकेदसपुरवधरनाभाखेलां तथाबांधेलांजेशास्त्रतेनेसुत्रकहीयेतेथीओछाज्ञानवाळाये बांधेलांशास्त्रअथवातेमनुंवचनतेसिद्धांतनेमळतुंहोयतोमा नवुंअनेसिद्धांतनुंवचनजेउथापेतेअनंतसंसारीथायएवुंत्यां कह्युंछे परंतुदसपुरवथीओछाजणेलानुंजेवचनतथाबांधे लांजेशास्त्र तेनेग्रंथकहेवाय तेहइयेबेसेतोमनाय नहइये बेसेतोनमनाय इहांकेटलाएककहेछे जेपंचांगीप्रमाणकर वी तथाकेटलाएककहेछे केपांचगाथानुंतवनसज्झायहोय तेपणपरमाणकरवुंएवुंजेकहेछे तेधणीयेमीथ्यातपरवरता व्युं नेअज्ञाननोवधारोकर्योशामाटेजे सिद्धांतनावचनथ कीउपरांठो मारगजेप्रकरण प्रमुखवाळाएबांध्योतमारग नेमानतांथकां शुद्धमारगसंवरनो तेछूटीगयोआश्रवनो वधारोथयो नेआज्ञापरमात्मानीरहीनहीं तेनुंकारणक हीयेछीये केपरमात्माये श्रीभगवतीजीतथाउवाइप्रमुख नेविशे एवुंकह्युंछे॥असहजइआदेवा॥इत्यादीकपाठघणाछे तेत्यांजोजो एटलेअसहजइआदेवाकहेतां कोइदेवतानी साहजश्रावकनवंछे तथाश्रावताभवना सुखनीचाहनान वंछे तेश्रीठाणांगजीप्रमुखथीजाणजोतोइहांतोभवोभवनुं

मारगवुं प्रत्यक्षदीसेछे. तेश्रावकप्रतीकमणादिकने विशेदेव
नीसाहाज्यमागेछे. तथासाधुपणमागेछे. तथासाधुदेवीदेव
लांनाआगळहाथजोडीविनयसहितवांदवुंपुजवुंकरेछे अने
सुत्रेतोश्रावकतेपणनापाक्षीछे तोसाधुनेतोहाशानीहोयअ
नेसाधुतेपंचपरमेष्टीमांपरमेश्वरछे.तेपदपोतानुंखोइनेदेवी
देवतानोदासथायछेअनेसुत्रकारेतोभगवानकहीनेबोला
व्याछे तथासुत्रमांसाधुने ग्रहस्तीनीसंगतकरवानीसाफ
मनेछे अनेइहांतोसाधुग्रस्तीसाथे रच्यापच्याथइनेरहेछे
अनेपोतानीमतलबनी वारताओपरुपायछे.तथाप्रकरण
प्रमुखजे मानवांतेनेपूछीये जेकरताघणीकेटला, पूरवन
णेलाहता. तेवारेकहेशेजे पूरवतो कांइभएयानहोता. ते
वारेकहिये. केतमेशाथकीएनुंवचनमानोछो. तेवारेमहा
कोपकरीनेबोले. नेएवुंकहेकेशुतमजेटलुंएनहोताभएया
कोइशास्त्रमांएवुंदिठेलुहशेत्यारे लावेलाहशे. एवोउतर
आपिनेप्रत्यक्षआसुत्रना तथापुर्वधरनाकरेलाग्रथनावच
नउथापेअनेअंधकुवारुप जेवचनतेमणेकीधुहशे तेकोइक
शास्त्रेदिठुहशेएवावचननो पारकेमपामिये. प्रत्यक्षसिद्धां
तप्रमुखनेविशे देखियेछिये. तेखोटुकरीनेआजनापंन्डितो
असंजती महाआरंभपरीग्रहना. भरेलास्त्रीओनालोलपी
तेवानाकरेलातवन सजायप्रमुखकरेला तेमानवामांकेम
आवेतेजेमानेतेनेआज्ञा. असत्यथाय. कदापीकोइकहेशे

केएअसंजतीवरतवालानथी एटलेअवरतीछे तोएपणस तपरुपकछे एवुंकहेछेतेमहामरखावादिछे शामाटेजेपोतेकु मार्गेचालेनेसामानेसुमार्गबतावे एवाततोभापणमांआवे नहिअनेतेधणीसमार्गबतावेतो तेनेधनमलेक्यांथकीअने ज्यांधननुंउपारजवुंछेत्यांमरखावादतोप्रत्यक्षछे अनेपरमा त्मानुंएजवचनछेजेनिग्रंथविनाविजानुंवचनअनर्थकारीहो य. उक्तंच:--श्रीज्ञातातथा भगवतीप्रमुख बहूसुत्रनेविशे जेपाठछेतेलखीयेछीये॥समणसभगवहोमाहावीरस अंते एधमंसोचा निसमंहठतुठाए समणभगवंमाहावीरं ती खुतोआयाहणं पयाहणंकरीएकरीए वंदीअनमंसीअएवं वीआसीसदहामीणंभंते नीगंथंपावीएणं सदहेमाणेपती अमाणे रोएमाणेफासेमाणे अभुठीओभीणंभंते नीगंथं पावीएण एवंमएभंतेअवीतहमएइछीअमेयं पडीइछीयं मयंइछीअंपडीइछीयंमयं सेसाओअनथमुत्राओ॥इत्यादि कपाठ घणासुत्रनेविशेछे माटेनीग्रंथनुंवचनसदहवुं ते नोअर्थहवेसमणोभगवंतकेहेतां श्रमणभगवंतश्री माहा वीरस्वामीनीपासे जेजेपुरुषेधर्मसांभल्यो तेतेपुरुषनेहर खसंतोषघणोउपन्यो रुदेनेविषेआणंदघणोथयो तेणेउ ठीनेभगवंतने त्रणप्रदक्षणादेइने वांदीनमस्कारकरीने विनयसहितबेहाथजोडीने एवुंकेहेकेसदहूंछुंभगवंत एट लेभगवंतपदआगल एपदमांसर्वेठेकाणेजोडवो हवेसद

हू केहेतांजेमनेसरधावेठी एकनीग्रथनावचनउपरे तेनी ग्रथनावचननीप्रतीजछे तेजवचनमनेरुच्युं.तेजवचनहूंका याएकरीतेफरसु एजनीग्रथनांवचनकरवानेवास्ते उभो थयोछुं.तेनीग्रंथप्रवचनानिश्चेछे. एकोइकालेजुठुंनथाय ए वचनअनंतइष्टकेहेतावल्लभछे एहीजवचनवारंवारंहूएनेइ छुछु एहीजवचनइछुपडीछु. अवरजेनीग्रंथविनानांजेवच नते अनर्थनुंमुलछे तेहूनसदहू.जावतंहूंएनेइछुपनीछुनही इत्यादीकपाठेशाधु अथवाश्रावकनाअधीकारछे त्यांए लाव्याछे माटेत्यांतोनीग्रंथवीनानुंवचनसपलाग्युंनही अनेअनर्थनुंमूलकह्युं अनेतमेतेनेसत्यपरुपकवतावोछो तेतमनेमोटुंअज्ञानदिसेछे शामाटेजेभगवाननी आज्ञाथ कीउपराठुंछे अनेजेप्रमाणेभगवाननीआज्ञाछे तेप्रमाणे वचनबोले. तेनेआज्ञासत्यकहीये वस्तूसत्यकेहेतां.जेद्र व्यगूणनेपरजाय जेजेनाछेतेतेमांकहे तेनेवस्तूसत्य कहिये तेनात्रणभेदछे.द्रव्य १.गुण २ परजाय ३.हवे द्रव्यकेहेतांजेआत्मद्रव्य अरुपीनिराकार तेनेकोइरुपी अथवामुरतिमाने तेनेवस्तुअसत्यथाय तथाआत्मानागु णजेज्ञान दर्शन चारीत्रप्रमुखछे तेथकीउपराठापुन्य आश्रवथकीउत्पन्नथया लायकी चतुराइ.प्रमुख तथाव्य वहारसंवरक्रिया तपप्रमुखतथातेथकीउपरांठापापआश्र वनागुणतेजआत्मानाकरीनेमाने तेनेवस्तुअसत्यकहिये

केमकेतेजडनागुणआत्मामांछेनहीनेपुन्यपापआश्रवएतो जडछेनेआत्माचेतनछे माटेवेउनागुण भीन्नभीन्नजुदाजु दाछेएवीरीतेमाने तेनेवस्तुसत्यकेहेवायतथा आत्मानाप रजायजेखटगुणनी हानीव्रद्धीतथा अणअवगाहअव्या बाधआदेदेईनेअनंतापरजायछेतेथकीउपरांठाजेवरणगं धरसफरसस्वस्थानजे आत्मानापरजायमांगणे अथवा नरनरकादीकगतीजेपरजायमांगणे तेपणवस्तुअसत्यछे

शिष्यवाक्यः--स्वामीनरनरकादीक गतीतोसरवे परजायमांगणेछे तमेअसत्यधर्ममांकेमकही.

गुरुवाक्यः--हेभद्रजे नरनरकादीकगती तेजीवना परजायमांगणीयेछीये एतेकर्मपरजाय आश्रीनेछेनेकर्मप रजायछे तेजडछे माटेएअसत्यजछे स्वभावपरजायजेग णवातेसत्यछेएटले सत्यधर्मकह्युं ७ हवेआठमुसोचधर्मक हीयेछीये एटलेसोचकेहेतांजेपवीत्रपणु तेपवीत्रपणुकेट लाएकएम केहेछेजेजलतथा माटीतथादर्भतथाअग्नी प्रमुखथीपवीत्रथाय एवुंकेहेतेअज्ञानीछे शामाटेकांइज लप्रमुखथी पवीत्रथायनही एतोशरीरनेबाह्यथकीपवी त्रकरेतेपण अणसमजुनेमते पणसमजुनेमते थायनही त्यांकोइकहेशेके बहाजथकीपवीत्र केमनथाय तेतोधोवा प्रमुखथकीथायछे तेनेकहीयेके जोएनाथकीपवीत्र थतुहो यतोकोईपुरुषनुमोहोढुं एठुंछेतेपुरुषनेमाटी प्रमुखमोढा

मांघसावीने पाणीनासोवसे कोगलाकरावीये पछीतेघणी नामोढानोकोगलो बीजापाणीनाभाजनमां नंखावीयेते पांणीबीजा भाजननुंकोइपीये तेवारेकहेकेनपीयेएवुबोले त्यारेकहीयेकेशुंशुद्धथयुं तेएटलाएटलापाणीना कोगळा कराव्यातथामाटीप्रमुखेकरीनेघसाव्युं तोयपणतेनामोढा नो कोगलोएठोनोएठोरह्यो त्यारेतमाराजशास्त्रनेंवीषे पांचप्रकारनो सोचकह्योछे.

एकतोसत्यबोलेतेनेपवीत्रकह्योछे तथासर्वजीवनी दयापालेतेनेपवित्रकह्योछे तथापांचइंद्रीने जेपोतानेवश राखेतेनेपवित्रकह्योछे तथाक्षमासहीततपकरे तेनेपवित्र कह्योछेनेपांचमुजलपवित्रकह्युंछेमाटेजलथकीकांइपवित्र थायनहींतथाचारएसत्यवचनप्रमुखकह्यांतेपणवेहेवारप वित्रछे एकांइनिश्चेपवित्रकेहेवायनहीं तथाकोइकेहेशेके भगवाननुनामलेइये एटलेमुखपवित्रथाय तथामनमांभग वाननुस्मरणकरीये एटलेमनपवित्रथाय तथाकायायेक रीनेभगवाननीशेवाभक्तिकरीये एटलेकायापवित्रथाय तेपणवेहेवारछे तेकांइनिश्चेनथी एघणीनेकांइपवित्रकेहे वायनही हवेपवित्रपणानीओलखाण करावीयेछीये जे कायाथकीपवित्रकोनेकहीये जेशुभाशुभआश्रवनुंकामक रेनही तेनेकायापवित्रकहीये तथावचनथकीपोतानेआश्र वलागेअथवा कोइजीवनेबाधापीडाउपजे. एवुंवचननबो

ले तथामनपवित्रकेहेतां जेमननेविशेआहटदूहटध्यांनध्या यनही सदायएकआत्मस्वरुपनोउपयोग तथाद्रव्यगुण प्रजायनीरमणता परभावत्यागी स्वभावभोगीएवीरीते जेमननेविशे ध्यानप्रवरतेतेनेनिश्चेसोचकहीये एटलेसो चधर्मदेखाड्युं हवेनवमुंअकंचनधर्मकेहेतां जेसोनुं१ रुपु २ तथात्रांबु ३ तथाकलाइ ४ तथाजसत ५ तथासीसुं ६ तथालोढुं ७ तथामाणेक ८ तथाहीरा ९ तथापानुं १० मणी ११ तथापुखराज १२ तथालसणीया १३ तथामोती १४ तथापरवालुं १५ परमुख अनेकवस्तुतेप रीग्रहकहीये तेवस्तुनोजेनेत्यागतेनेअकंचनधर्मकहीयेते सर्वेवेहेवारछे निश्चेथकीकोइवस्तुपर स्नेहनहीराखे स चीत अचीत मीश्रपदार्थ तेसचीतकेहेतांनरनारीउपरस्ने हनहीराखवो अचीतकेहेतां धनधान्यपात्रप्रमुखवस्तुउ परस्नेहनराखे मीश्रकेहेतां गामनगरउपर स्नेहनराख वोएटलेस्नेहलता तेअभ्यंतरछे तेस्नेहलतानो जेनेक्ष यउपसमथाय तेनेरागद्वेशनोक्षयउपसमथयोकहीये नेजे नेक्षयथाय तेनेरागद्वेशनोक्षयथयोकहीये एमजेनोरागद्वे शगयो तेनेअभ्यंतरअकंचनीकहीये तेनेनीग्रंथपणक हीये एटलेअकंचनधर्मनवमुंकह्युं हवेदसमुंब्रह्मचर्यधर्म कहीयेछीयेतेनानवप्रकारछे तेनीवीगत मन १ वचन २ काया ३ हवेमनथकीपोतेमैथुनशेवेनही तथासेवावेपणन

हीतथासेवतानेभलोजाणेनही तथावचनथकीमैथुनसेवेन ही सेवरावेनही सेवतानेभलोजाणेनही तथाकायाथकी मैथुनसेवेनही तथाकोइपासेसेवरावेनही तथाकोइसेवतो होयतेनेभलोजाणेनही एमएनवप्रकारेब्रह्मचर्यपालेतथा बीजेप्रकारेपणनवभेदछे तथानववाडसहीतपणपालवुं ते ने ब्रह्मचर्यव्रतकहीये एटलेदसवीधजतीधर्म पणकह्यु हवेबारभावनानो अर्थलखीयेछीये एटलेभावनाछे ते भावरुपजछे शामाटेकेएनेविशे कशीवेहेवारथकीवस्तुक रवानीनथी एसर्वेआत्मथकीविचारवानुछे तेआत्मानेघणुं हीतकारीछे हवेप्रथमभावनाअनीत्यएवेनामे तेनोअर्थ कहीयेछीये.

हवेजेपुरुषआत्मार्थीहोय तेनोएवोभावआत्माथकीउ ठेतेवारे एवुस्वरुपविचारेकेअहो ससारअनित्यछे एमां कांइपदार्थरहेवानुनथि जेवोडाभनीअणी उपरपाणिनो बिंदुवोकेटलीवारटके तेवोअथिरसंसारजाणवो तथाजे वोइद्रधनुपचोमासामां आकाशेथायछे तेनोरगकेटली वारटकवानो तेवोआसंसारअनित्यजाणवो एटलेआस वेजेसजोगसंसारनेविशेमल्योछे तेकांइरहेवानोनथित थाकरतव्यवस्तुजेटलीछे एटलीसर्वविनाशीकछे जेमवि जलिनोझबकारथइने नाशथाय तेमएवस्तुसर्वनोनाशथ वानोछे जेमइंद्रजालथकी कांकरानोरुपिउंकरे परतुएरु

पिणकांइकामलागेनहि तेमत्र्प्रासंसारनुंसुख एकांकरानां रुपिअावरावरछे एकांइसदारहेनहि अथवाजेमस्वप्नाने विशेशुन्नवाअशुन्नदेखे परंतुआहियांकांइशुन्न अथवाअ शुन्ननथि एतोजाग्योनथीत्यांसुधिएवुंछे जाग्योएटलेकां इछेनहि एटलेतेस्वप्नानिवातउपरथी मनमांकांइहरखशो कथायनहि तेमसंसारनासुखदुखउपरथी हरखशोककर वोनहि एपणअनित्यपदार्थछे तथाजोबनपणअनित्यछेए पणच्यारदहाडानोचटकोकहेवाय जेमठार एटलेझाक लनोतरेपृथ्विउपर केटलीवाररहे सुरजनउग्योत्यांसु धितेमएजोबनपणत्यांसुधिरहेवानुं एपणझाझादिवशट केनहि तथाकोइरांकमाणससाथेस्नेहकर्यो तेरांकबचा रोआपणुंशुंकारजकरवानोहतो तेमएजोबनथकीपणकां इसारुकारजनिपजेनहि माटेहेचेतनतुं ताहाराआत्मामां रमणताकर शामाटेकेएअनित्यपदार्थ एजोबनतेपामिने मदनकरवो तथाधनसंपदाराज्यरिद्धि एसर्वेपणकारमा छे एतोजेवोएकसमुद्रनोकल्लोलचमकेनेक्षयथाय तेमएधन ठकराइआवेनेजायजेमचारुदततथावनपालप्रमुखनादृष्टां तजोजोजेएकभवमांकेटलीवारपाम्यानेक्षयथयोएवोएअ नित्यपदार्थछे.एकोईनेत्यांस्थीरथईनेरहीनथीजेवोसंध्या नोरंगतेसरखोएकपामेत्यारेबनेपरंतुएजरंगसंध्यानोक्षण एकमांक्षयथईनेअंधारूघोरथाय तेमएधनसंपदाक्षणएक

मावीणसीपणजाय एनोकांइन्नरुसोथायनहीजुन्नोमुजजे
वोराजातेनेपणअंतेभीखमागवीपडी अनेसुलीयेअपाणा
तोएरीढीतोएवीठे तथाआजकोई शरीरनुंरुप रंगघाटघ
णोसुंदरसारोदीसे परतुएनेपणकांईवीणसतां वारलागे
नही केमकेजडनोस्वन्नावसडणपडणवीध्वंषणछे माटेए
वेशरीरउपरमुरछानराखवी जोसनंतकुमारनामांचक्र
व्रतीतेनुरुप सक्रीइद्रेपण वखाण्युंनेदेवता जोवाआव्या
तेसमेखेळन्नरकाया हतीतोपणदेखीने भेचकथईगयाते
हजिजेवखत सणगारकरी सन्नामांबेठातेवारेते रुपनर
हयुतेदेवतानाकेहेणथकी तंबोलथुंकीजोयुं नेमांहेजीवडा
दीठातेजवखत तेचक्रवरती अनीतसंसारजाणीदीक्षाले
ईचालीनीकल्यो अथवाजेमकीरतधर राजासुरजनुंग्र
हणदेखीनेसंसारनेअनीत्यजाएयो तथाजेमकरकडुराजा
बळदनेजरायेपीड्योदेखीनेकाया परमुखसर्वेअनीत्यजा
णोतेमएसर्वेअनीत्यपदार्थउपरहेचेतन तारेकदीमुरछान
राखवो तथामनुष्यनुं आवखुपणअथीरछे जेवोपाणीनो
परपोटो क्षणएकमांनाशपामे तेममनुषनु आवखुपणस
मजवुंजेवोहाथीनो कानचपळतेवु अथीरआवखुजाणवुं व
ळीवीचारीजोके अहोसंसारनेवीशे तीरथकरकेवलीगण
धरचक्रवरती वासुदेवबलदेव ईंद्रदेवताआदीदईने मोटा
मोटाप्राक्रमीपुरुष तेपणकोईइहां अमरथईने रह्यानही

एसर्वेनांआवखां आवीगयां एवुंआवखुंअनीत्य जाणीने तथाधनजोबन कायापुत्रपरीवारसर्वसंजोगतथाकरतम वस्तुएसर्वेअनीत्यछे माटेतेउपरेममतानकरवीएकनीत्यप दार्थपोतानोआत्मा अचनासज्ञानदर्शनचारीत्रनो पुंज तेनुंअहोनीश स्मरणकरवुंएथकीअवीचलसुखमले ज न्ममरणनाफेराटले एवीरीतेपेहेली भावनाचेतनभावे. १

हवेबीजीअशरणभावनाकहियेछीये एटलेअशरणकेहे तांकोइशरणेराखवासमर्थनथी त्यांआत्मानेएवीरीते भा वनाभाववीजोइये आआवखुंतोअस्थीर जेमहथेलीमांज लकेटलीवाररहे तेमएआवखुंपणकांवाररहेनहि नेस मेसमेआवखुंघटतुंजायछे डाह्योपुरुषहोय तेविचारीनेजु वे जेजेटलांवर्षगयां एटलांतोमुवां एटले मुवांकेहेतांजे फरीपाछांनाआवे तेनेमुवांकहिये तेजुउजेबालअवस्थाने विषेजेवरणादिकहतुं तेतरुणावस्थामांनथी तथाजेबा लअवस्थानाभावहता तेतरुणअवस्थामांनथी तथाजेत रुणअवस्थामांवरणादिकहता तेवृद्धअवस्थामांनथी त रुणअवस्थानाभाव तेपणवृद्धअवस्थामांनथी तोजेआ गलगइ अवस्थानाजेभाव तेसर्वेमरीगयां एकांइहवेपा छांआवेनाहि अनेजेरह्युंआवखुंबाकी तेपणसमेसमेघटतुं जायछे माटेहेचेतनतुंचेत केमकेकोइपुरुषजोदशगाउगा मतरजायछे तोपणसाथेसंबलराखेछे तोतारेतोलांबीवा

टेजावुंछेअनेबीजीजग्यामांतेसंबलमलवानुनथी.

शिष्यवाक्यः—स्वामीतमेतोआश्रवग्रहणकरोछो जेसंब लवुंतलेपुन्यआश्रवछे.

गुरुवाक्यः—हेचंद्र अमेआश्रवनथीकहेतानेपुन्यरुपभा तुबंधावतानथी परंतुअमेजेकहयुं जेसंबलबांध तेज्ञानद र्शनचारीत्रनुंआराधनकर तेरीछितनेआगलचालशे अ नेएजसुखदाताछे जोआश्रवग्रहणकरवानुंकेहताहोततो पूर्वेएवुनकेहता केबीजीजग्योयेजातुंनहिमले तेजातुंतोदे वतामातथात्रीजंचमांपणछे.

शिष्यवाक्यः—केजेतमेदेवतात्रीजंचनेविषे पुन्यनुंकार णदेखाड्युतोशुंत्यांज्ञानदर्शन चारीत्रनुंआराधननथी.

गुरुवाक्यः—देवतानेविषेतो समकितसुधीछेअधीकआ राधनछेनहि तथात्रीजंचनेविषेदेशवरतीपणाना अगीआ रव्रतआराध्यानोअधिकारछे परंतुहालकालमांतो कोइए कअक्षरनोपणआराधकदेखातोनथी कदापिकोइकहेशेके अढीद्वीपवहारहशे तेवाततोसर्वथाखोटीछे अढीद्वीपवहा रचारीत्रधर्मछेनहि कदापिकोइकेहेशेके तिर्थंकरकेवली विचरे-त्यांहशेतोतेवातनीअमथीनाताकहेवातीनथी परंतु डाह्यापुरुपने विचारवाजेवीवातछे केमकेजोएकखेतरमां सोकलशीदाणानिपजे तोजोडेलाखेतरवालाने पाशेरप णनिपज्याजोइये परंतुजोम्हलाखेतरमांतो एकदाणोनिप

जतोदीठोनहि माटेडाह्याहोय तेविचारीजोजो एटलेते स्थानकनेंविषेकांइज्ञान दर्शन चारीत्र एत्रणपदनुंआरा धननथी अनेसर्वव्रतीचारीत्रधर्मतोमनुष्यनेविशेछेबीजी जग्योएछेनहि तेमाटेअमोएकहयुंके बीजीजग्योएछेनहि माटेएसंबलइहांजमलशे माटेजेमभाथुंबंधाय तेमबांधी लेजो तुंपरमादकरीशतो आवखूतोसमेसमेचाल्युंजायछे अनेकालतोकोइनेछोडनारोनथी जेमबकरांनेवाघपकडी नेलेइजाय तेवकरुबांगरडापाडतुंजरहे तेमइहांकाल ले इजशे तेवखततजथीकांइसधावाळुंनथी अनेकोइएवोजो रावरनथीके तनेकालपासेथीछोडावे एकशरणफकतपो तानाआत्मानुंछे.

शिष्यवाक्य–शरणतोअमोये च्यारसांभल्यांछे तेमध्ये आत्मानुंशरणसांभल्युंनथी.

गुरुवाक्य–च्यारशरणांतेंसांभल्यां तेतुंसांभलजेप्रथ मअरीहंतनुशरणकहियेछिये तेअरीहंततोशुद्धद्रव्यार्थ कनयेजोतांतो आत्माएजअरीहंतछे कदापिकोइकहेशे केअरीहंततोजेकेवलिथयातेनेकहिये तेनेकहेवुंके तेंकहि एवातठिकछे परंतुएवंभुतनयेकेवलि अरीहंतछे तेशरण करवाजोगछे परंतुतेकांइअहियां आवीआवीनेहाथआपे नहि नेजन्मजरामरणना फेराटलेनहि एतोआपणोज आत्माआत्मस्वरुपनेविशेजरमशे अनेपोतानाकर्मरुपश

त्रुनोक्षयकरशेतेवारेपोतेजकेवलज्ञानपामिनेअरीहतथशे माटेएआत्मानुं समरणछेतेसत्यछे नेजेकेवलीअरीहंतवि चरताछेतेनुंशरण तेव्यवहारछे तथाविजुसिद्धनुंशरणते पणठिकजछे व्यवहारछेआमाटेकेतेमने फरिथीजन्मले वोनथीतारेएअहियांआविने आपणनेशीरीतेतारशेतथा मेशरिनीगोम्हेएवाबोल आपणामांनथी जेभगवाननीअ कललीलाछे तेएमनीइच्छाथशेत्यारेताणीलेशे तेतोरीत जैननीछेनहि तथाकोइकहेशेके तनांनतारीआणं एपाठछे तेनुकेमतेनेकहियेकेएपाठछे तेउपमावातछे पणकांइतार वासमर्थनथी तथाशास्त्रेएवुंपणकह्युछे जेअरीहंतभव्य जिवनेतारवासमर्थनथी मार्गदेखाडवानाकुशलछेतोअरी हंतसमर्थनहि तोसिद्धतोसमर्थशेनाहोय एजपरंतुसिद्धप दतुआत्मानेसमज अतिशुद्धद्रव्यार्थकनयेकरीने मुलस त्तास्वरुपआवरणना अभावथीजाइशतो तारोआत्मासि द्धपरमात्माछे तोतेजशरणथकीताहारुकल्याणथशे तथा त्रिजुसाधुनुंजेशरण तेसाधुजैनशुद्धमार्गना चालवावा लाएटलेआचारजउपाध्यायसर्वेसाधुमां आव्यातेशुद्ध मार्गवालातेनुंशरणजेकरीये तेपणपुर्ववतव्यवहारछेअ हियांकोइकहेशेकेएतो उपदेशनादातारछे तेसमकित ज्ञानचारित्रपमाम्हे तेनेव्यवहारकेमकह्यो तेनेकहियेकेस मकितज्ञानचारीत्रपमाडे तेकांइबहारथीआवतुंनथीतेतो

आत्मामांथीप्रगटथायछे परंतुएवाउपदेशनादातारशुद्ध
मार्गनादेखाडनारामाटे तेनोउपगारघणोमोहोटोछेकदा
पिअसंख्याताभवसुधी तेनीशेवाभक्तिकरीये तोएपणगण
त्रीगणनथइये परंतुउपदेशतोतेसर्वेनेदेछे पणतेनिमीत
कारणरुपछेपणउपादान कारणरुपगुरुतोआत्माछेजोपो
तेसवलोप्रणमे तथाधर्मनोखपीहोय तेनेउपदेशगुणला
गेपणजेकांइमिथ्यातनाभरेला वोहोलसंसारी तथाअ
श्नपक्षीयातेवाजिवोनेकांइउपदेश लागेनहि जेमजमा
लीनेभगवंततथागौतमप्रमुख साधुपणघणासमजावना
रामल्यातोपणतेकांइसमज्योनहि तोउपदेशनादेनारनुंशुं
वलेतथाअनदरशनीप्रमुख घणाजिवभगवंतपासेआवि
नेप्रश्नपुछयांने प्रश्ननाउत्तरभगवंतेदिधा पणकांइतेणे
मान्यानहि तोभगवंतथकीतेतरयानहि तेअधिकारश्री
भगवतीथकीजाणजो माटेपोतानोआत्मा सवलोप्रणमे
नेपोतानुंधर्मप्रगटकरवाचाहे तेधणीधर्मपांमे आत्मातेज
साधुछेतेभगवतीजिमांकह्युंछेमाटेतेनुंजसमर्णकरवुं.
हवेचोथुंजेकेवळी भाखीतधर्मनुंशरणकहेतांजे केवळीए
भाख्युंजे देशवरती १ सर्ववरती २ तथाबीजेप्रकारेप
णबेभेदकह्याछे श्रुतधर्म तथाचारीत्रधर्म तेनुंजशरणकर
वुंतेवेहेवारछे माटेकेवळीएभाख्युंएवुंजेधर्मजेवस्तुनोस्व
भावतेनुंजशरणकरवुं तोनिश्चेछेएटलेवीतराग भाखीतजे

धर्म जे आतमस्वरूपनी रमणतापरिणामनी प्राप्ति तेहीज
जाणिए. एवं एटले आ संसारनो निःसार जाणी पोतानाआत्म
ज्ञाननो कोइ साक्षात्लाभपामीए एटले अमर पदनी प्राप्ति
करवानोआप्रकारकहेलछे. एमश्रीगौतमगणधरनो भगवान
श्री वीरस्वामी प्रमुख तीर्थंकरभगवंतनो हितशिक्षा
नेजेवाने शास्त्रमाहे समकितवंतनोआत्मा मोक्षमार्गे चालनारपणे
ममताछेडीने जेकोइ पोतानोआत्मानेहितकारी
जाणीनेआदरशे तेवा कोइ भव्यजीवो अक्षयसुखने पामशे एटले गुरुना
उपदेशरूपअमृतपान करीने अनंतानंत गुणनो प्राप्त थया
तेनोआत्मउद्धार करेलो छे २ करवाहितनोलक्षणछे तेनाथी
जन्मजरामरणनुं छेदन करी पोतानाआत्मानुं जेहीज
अविनाशीपदनो विचार करो तेनाथीज पोतानाज्ञानदर्शन
चारित्रनी रमणता करवी तेथी संसारनोपारपामी
ए अने जेनुं मन तो आसंसारनो तनकोइ रागथी
बंधायां छे तेनुं आसंसारनी मोहजालनांथी छुटे
नहीं आप्रकारे एसंसार आ जालमां फसेलो छे आम
सारनो आधार तेनुंदेखाणो तेथी सुखसर्व रूपथी
मातपिता तथास्त्री तथापुत्र तथाभाइ तथाभगिनी
मामा काका कुटुंबपरिवार एसर्वस्वार्थनुं सगुं एमां कोइना
मनथी अनेरोगादिकआवीने उपजेथके मरणआवशे
ते वखते कोइ सगावाहाला छोडावाने समर्थनथी. रोगको

इथीलेवायनही तथाकालथकीपणराखवाकोइसमर्थनथी अनेवेदनापोतेभोगवे नेमारुमारुकरतोजाय तेवारेनरका दीकगतीनांमहादुःखभोगववांपडे अनेजेपापकरीनेपैसो जेकमाणातेकेभलाहोयतेभोगवे माटेपापजेबांध्युहोयते भोगववुंपडे एसज्जननीपणकारमीसगाइछे एकांइआ आपणादूःखनोविभागीनथाय.

तथापीजोने प्रत्यक्षपणेजे दुवारकांजेवीनगरीकृश्न जेवोवासुदेव बलभद्रजेवोबलदेव अनेभगवान नेमना थजेवातीरथंकर तेनेमाथेधणीतोयपण जेवखतदीपा यनदेवेदुवारकांनोदाहकर्योतेवारे कोइथीरखाणुंनही अ नेसर्वनगरीनोक्षयथइगयो अनेकृश्नबलभद्र बेभाइमा तापीतानेलेइनीकलवामांडच्युतोयपणलेइनीकलायुनहीते पणएनगरीभेगाक्षयथइगयांतो कोनुशरणकरवुंकेजोवासु देवबलदेव सरखामहाजोद्धा तेथकीपणपोतानां मावीत्र नेरखाणांनही नेमहाकंगालभीक्षुवंतवंत्रेभाइचालीनिक ल्या ब्पनकुलकोमजादवनापरीवारनोधणी तेनेपणएअ वस्थाथइ तेसर्वपोतानांकृतकर्मपोतानेनडेछे जुउकेकोइ नुंशरणइहांखपलाग्युंनहि अनेतमजेटलुंतोतेचारशरण करवामांसमजताहशे शामाटकेज्यांश्रीभगवाननेमनाथ स्वामीनोविहारघणाफेराथयोछे तथातेक्षेत्रेसाधुसाधवी नोविहारपणघणोछे माटेतेणेशुंअरीहंतादिकशरणनहि

करयांहोय परंतुकोइथीरखाणांनहितथारोहिणी, देवकी प्रमुखेतोतिर्थंकरगोत्रबांधेलांछे, तोतेनेशुंसमजनहिपडी होय परंतुपोतानांबांधेलांजेकर्मतेपोतेजभोगवे एकोइथ कीदूरथायनहि, एवुंजाणीने आत्मधर्मनीखपकरवी; तथा नवनंदप्राप्तलीपुरमाथया, तेतेनवडुंगरीउधननीसमुद्रमां करावी तेधनत्यांरह्युं; नेपोतानेकालखाइगयो, माटेधना दिकवस्तुकोइशरणभुतथायनहि, तथासंभोमनामाआठ मोचक्रवर्त्तिछखंडनोभोक्ता जेनीपासेपचीशहजार देवता शेवामांहता, तोयपणसर्वसेनापरिवारसहित, समुद्रमां डुब्यो, पणकोइराखीशक्युनहि, आवखुंआवीरह्युं, त्यारे देवपणनाशीगया, माटेआसंसारएवोशरणरहितछे, माटे तेसंसारनेविषे मुरछाराखवीनहि, शामाटेकेजन्मजराम रणसदायवांसेलागीरहेलाछे, तेकोइनेगम्तानथी, तोत नेकेमछोमिदिशे, तेमाटेतुंताराखभाविक धर्मनेविषेस्थिर थापरभावदुरकर, जेमताराआत्मानुंकारजसरे, एजएक शरणभुतछे, बीजोकोइसंसारमां शरणेराखनारनथी २

हवेत्रीजीसंसारभावनाकाहियेछिये, एटलेसंसारनुंरुप केवुंछे, तेसर्वविचार्युंजोइये, प्रत्यक्षएवधीवस्तुकारमीदी सेछेकेजुउ आसंसारनेविषेआपणोजेचेतन अनंतोकालथ यांपरिभ्रमणकरेछे तेसर्वकर्मनेवशरह्योथको एटलेकर्मकेवां जोरावरछेके भलाभलामुनीनेपण, अगीआरमेगुणठाणे

थीपाछांनाखीत्र्यापेछे नेनितनवासंसारमांरुपग्रहणकरावे छे एटलेविविधप्रकारनुंनाहकजीवपासेकरावेछे माटेत्र्या वोमनुष्यनोभव सुगुरुनीजोगवाइपामीने जोकांइधर्मनी समजतनेपडीहोय त्र्यनेजोधर्मनोखपहोय त्र्यनेत्र्यनेकवि धनाटकसंसारमांकरयां तेथकीथाक्योहोयतोतुंत्र्यात्मस्व रुपनीखपकरहवेतेपुर्वेनाटककर्युं तेनवनोसंक्षेपदेखाडिये छियेप्रथमतोत्र्यव्यवहारराशी नीगोदमांहतोतेकोइत्र्यकाम निर्जरानाजोरथीव्यवहारराशीमांत्र्याव्योतोयपणत्र्यनंती वारसुक्ष्मनीगोदमांगयो तथाबादरनीगोदमांपणत्र्यनंती वारगयोतेमजप्रत्येकनीगतीनेविशेपण पृथ्विकायसुक्ष्म तथाबादर अपकायसुक्ष्मतथाबादर इत्यादिकचारेगती नेविशे त्र्यनंताकाळथयांतुंभटकेछे एवीगतीकोइनथीकेतुं तेगतीनेविशेनगयो तथाएवोवरणगंधरस फरसरुपश ब्द स्वस्थानतुंनपाम्यो एवुंकोइदिसतुनथी सर्वेपुदगल नाप्रमाणुतुपामीचूक्योछे तथाचौदराजलोकनेविशे एवो कोइत्र्याकाशप्रदेशनथीजे तुफलाणात्र्याकाशप्रदेशे ज न्मतथामरण कर्याविनावाकीरह्यो तेमाटेत्र्यनंतात्र्यनंता पुदगलपरावरतनथया शुभाशुभत्र्यागेभोगवतां तथाज न्ममरणादिक दूःखसेहेतांथकांगयां तोएपणतनेहजूकां इ संसारनोभयलागतोनथी तोएजोतांत्र्यहोचेतन तारु घणुकठोरपणुछेत्र्यनेकोणएसंसारमांसुखीयोथयोजेणएसं

सारछोडयोतेसुखीआथया. जुउथावचापुत्रमहारिद्धिनो धणीवत्रिशस्त्री उजेनेछे. नेभगवाननेमनाथस्वामिनी. दे शनासांभलीनेसंसारखोटोजाएयो. नेसंसारथकीविरक्त भावथयो. तेसंसारछेडीचारित्रलिधुं.पोतानाआत्मानुंशुक लध्यानधाइनेकेवलज्ञानपामिने. मोक्षेगयातेसुखीयाथ यातथाअनाथीमुनीसंसारथकीरोगातुकारण.पामिनेविर क्तथयातयारपछीश्रेणिकराजामल्या. तेवारेघणुकसंसारनुं सुखआपवानुंदेखाड्युंतोयपण तेप्रासमांपड्यानहिनेसा मुश्रेणीकराजानेसमकितपमाडयु तेधणीसुखीयाथयाव लीएसंसारनेविशेजे सगांवहालांछे. तेनोपणतेमनथीजे एनुएजसगपणरहे. एकएकजिवसाथेअनंतांसगपणथयां तेसिद्धांतमांकह्युंछे. तथाविवरासहितजोवुंहोयतोभुवन भानुकेवलीनाचरीत्रमांजोजो. तथाजसोधरतथाजसोध रनीमातातथाजसोधरनीस्त्री तथाजसोधरनाछेकरानांस गपणअन्योअन्यथया. तेजसोधरनाचरीत्रथकी जाणजो. तथाश्रीरिखभदेवस्वामीने श्रीश्रांसकुमारनां नवभवनां सगपणजुदीजुदीरितथीथयां. तेसर्वेश्रीरिखभदेवस्वामी नाचरीत्रथकीजाणजो. इत्यादिकघणाशास्त्रनेविशे घणा जिवोनाअधिकारमांसगपणनोनेम. रहेतोनथी. बहुविप रीतसगपणथायछे. तेमाटेएवाअसारसंसारनुंस्वरुपवि चारीनेजेमएसंसारथकीछुटवातो.विचारकरवो. तेसंसार

थकीछुटवामां एकज्ञानदरशनचारित्रएजसुकारीछे तेपो
तानाआत्मामांजछे तेनेप्रगटकरवुं तेशाथकीथायकेजोसु
गुरुस्वपरसमयनाजाण आत्मज्ञानीएवापुरुषनी शेवा
करीनेतेनीपासेअध्यात्मग्रंथ तथाद्रव्यानुजोगनाग्रंथसां
भलीतेसांभलवाथकीतमने ज्ञानप्रगटशेनेज्ञानथकीविज्ञा
नप्रगटशे जावतमुक्तिमलशे संसारनोछेहआवशेसर्वकर्म
नोनाशथशे अनंतसुखनाविभागीथशो एविरीतेसंसार
भावनाभाववीएत्रिजिभावना.

हवेचोथीभावनाएकत्वकेहेतां एकाकिपणेछे एटलेआ
संसारनेविषेपुर्वेकह्या जेभवांतरगतिआदिकनेविषेकर्या
पणत्यांएकाकीत्यांकोइजीवनोसहचारीहतोनहि जीवए
कलोसुखदुखसर्वभवनेविषे भोगवेछे तेमाटेहेचेतनअनं
तोकालएवोएकाकीपणेथयो तोयपणहजीतुंममताछांडे
तोनथी हजीतुंजाणेछेके सर्वसंसारमांवस्तुछे तेमारीजछे
एटलेधनधानपुत्रकलत्र सज्जनसंबंधीतुंमारुमारुकरीर
ह्योछे पणतेकोइतारुनथी तारोतोतुंहेचेतनएकजछे अने
जोप्रत्यक्षपणेएसर्वसंसारीमल्या तेसर्वेस्वार्थीयाछे स्वा
र्थपुरोथाय त्यांसुधीएसर्वेसगांजाणवां स्वार्थपुरोनहिथा
यतोएजदुश्मनजाणवा अनेतहारुअहियांकोणछे तुज
न्मोत्यारेपणएकलोहतो तेवारेंकांइसगांवहालां तथाधन
मालसाथेलइनेआव्योनहोतो तथाजइशतेवारेकांइसाथे

लेइनेजवानोनथी, तेसर्वेसगावहालांधनमाल श्रहियांप डयुंरहेछेनेतारेएकलानेजवानुछे माटेखोटीममताशावा स्तेकरेछे, तेकरतांप्रत्यक्षविचारीनेजो जेमोटामोटाचक्रव र्तीतिपणगेमीनेगया एटलेब्रह्मदत्तनामा चक्रवर्तीछखंडना राज्यनोजोक्ता, चौदरत्ननवनिधान, चोसटहजारअंतेउ रेइइत्यादिकसर्वचक्रवर्तीनीरिद्धिनेविशे अत्यंतमुरछीतह तोनेचित्रमुनिये घणोउपदेशकरयोहतो एपणतेणेमान्युं नहिउलटोतेनेससारमां, नाखवानोउद्यमकरयो पणते तोआत्मज्ञानीपुरुष,तेसंसारनेप्रत्यक्षजुठोजाणेछेतेसंसा रमांकेमपडेअनेब्रह्मदत्तने उपदेशनलाग्योतेवारेमुनीवि हारकरीनेगया, अनेतेब्रह्मदत्तचक्रवर्ती संसारनासुखनो अत्यंतरागीतेजन्नवमां आंधलोथयो,नेअंतेमरीनेसातमी नर्केगयोपणकोइरीद्धिपरीवारकोइसाथेगयोनहितथाराव णलंकाधिपतित्रणखंडनुराजजेनेघेर, महाअभिमान नोभरेलोएवोजेकोइपुरुष, तेपणअतेरणसंग्राममांविशेम राणोअनेमरीने नर्केगयोपणएरीद्धिपरीवारकशुएखपला ग्युंनहि माटेएवोसंसारअस्थिरछे नेआपणुकोइनथीआप णोतोएकचेतनछे,बाकीसर्वेस्वार्थनुछे,जेमएकवृक्षउपरसां जपडेहजारोजनावरनेगांथाय, अथवाकेटलाएकमांहेमा लाकरीनेरहेताहोय, पणजेवारेएवृक्षनेमाथे, आपदाआ वीनेपडेएटलेदवलागे,अथवाकोइकापवाआवे, तेवारेसर्वे

यत्र्प्रहियांउपनयजोडियेछिये जेमपटतेआत्मानेठामेने आधारआधेयपणुते ज्ञानादिकगुणनेठामे नेश्वेतादिकतेप रजायलेठामे तेजेमत्रणमलीनेएकएक वस्त्रथयुं तेमअ हियांपणगुणपरजायसहितआत्माथाय एवीरीतेंविचार एकत्वभावनोकरवो तेकेवलज्ञानदातारछे शामाटेकेए शुक्लध्याननाविजापायानुलक्षणछे एटलेशुक्लध्याननेप हेलेपायेतोभेदज्ञानतथाभेदाभेदज्ञानछे तेथकीएकलामो हनी कर्मनोनाशथाय पणकेवलज्ञाननपामे नेशुकल ध्याननोविजोजेपायो एकत्वभावछे नेअभेदज्ञानछे तेथ की त्रणकर्मनोनाशथाय ज्ञानावरणीदर्शनावरणीअंत रायएत्रणकर्मनो क्षयथयाथीकेवलज्ञान केवलदर्शनप्र गटे एवोएकत्वभावनानोविशेमाजरह्योछे माटेएकत्वभाव नासदायनिरंतरभाववी एभावनाभावतांथकांअनंताक र्मनिर्जरेअनेमुक्तिढुंकडीआवे एवातमांशंकाराखवीनहि एचोथीभावनाकहि हवेपांचमीभावनाकहियेछिये.

तेअनित्यभावनाछे एटलेअनित्यकेहेतां सगांवाहालां सज्जननोजेस्नेहतेसर्वेअनित्यछे अनेएस्नेहभाराखवाथ कीजीवभवसमुद्रनेविषेडुबेछे अनेअनंताजन्ममरणकरेछे अनेअनंतुदुखभोगवेछे एमविचारीने सगांवहालांसज्ज नउपरथीस्नेहभावतजवो केमकेएममतारुपडाकणी स र्वेनेखाइगइछे नेआपणनेपणअनंतोकालथयांरोलेछे मा

टएममताडाकणीनेघेरथकीकहाम्वी अनेजेसज्जनसंबं धीमल्यांछे तेस्वार्थनांसगाछे. पणतारुएमांकोइछेनहि तुं पणएमांकोइनोनथी. सर्वेसंजोगेमली विजोगेजाशे जे मपंथीजननोमेलोकेहेता जेमकोइकधर्मसलानेविपे रस्ते जतांरात्रत्यांरह्यां वीजापणदेशदेशनांपंथीआवीनेउतर्यां छे. तेनीसाथेप्रीतिबंधाणी तेप्रनातनोकालथयो त्यारे सर्वेसर्वेनेमार्गेचालीनिकल्यां हवेएप्रीतिनोनिरवाहक्यां करशे तेमआजीवइहांथकी परलोकगयेथके एसगांवहा लानोस्नेहनोनिरवाहक्याकरशे माटेसर्वेअनित्यपदार्थ छे. अथवाजेमतिर्थनेविशे शंघप्रमुखमलेछे पछीतेमांकेट लाएकजीवपुन्यउपारजे नेकेटलाएकजीवपापउपारजे ए मनफोटोटोलेइनेसहूसहूनेमार्गेपाछाजायतेमआमनुष्य नवरुपितीर्थ तेतेविषेआजीवरुपिसंघमल्योछे तेमां कोइकजीवतोवस्तुधर्मपामीनेज्ञानध्यानकरे करीनेसर्व कर्मखपावीनेमोक्षजाय अथवाकोइकजीव पुन्यउपार्जिने देवादिकशुनगतीमांजाय अथवाकोइकजीवपापउपार्जि नेनर्कादिकगतिमाजाय. पणकोइस्थिरनावतो अहियांर हेवानोछेजनहि अनेजेसज्जनसंबंधी जोस्वार्थतेनोपुरोन थायतो तुरतछेहदाखे. जेमपरदेशीराजाने सुरीकतारा णीएझेरदेइनेमारीनाख्यो तेअधिकाररायपसेणीथीजो जोतथाब्रह्मदत्तचक्रवर्तीनीमाताचुलणीजेस्वार्थपोतानोन

सरतोदीठो त्यारेलाखनामेहेल्लकरावीने दीकरावहूनेमां
हेलीकोरसुवाम्ऱ्यां नेतेमेहेलसलगावीदीधो पणीतेब्रह्म
दत्तनुंआवखुंहतुं तोसरंगमांथइने जीवतोनिकल्यो परं
तुमातानोस्नेहपणएटलोजछे माटेसंसारअनित्यछे तथा
जुवोश्रेणीकराजापोतानोपुत्रकोणीकनोअंगुठो छमाससु
धीमोहोडामांराखीने लोहीपरुचुस्युं अनेकोणीकनीमा
ताचेलणाने एपुत्रजीवतोराखवोजनहिहतो पणश्रेणीके
जोरावरे तेपुत्रनेउछेरयो तेजपुत्रेपितानेकष्टपंजरमांघा
ल्यो नेदीनप्रतेपांचसेंपांचसेंकोरडामारे जुवोएसंसारनु
सगपणएवुंअनित्यछे एसर्वेस्वार्थनुंसगुंछेतथामरुदेवामा
ताजेवारे रीखवदेवस्वामी दिक्षालेइने चालीनिकल्या
त्यांथीमांडीनेएकहजारवर्षसुधी मारोरीखव २ करीने
आंखेआंधलांथयां तेसर्वेस्नेहनांफलजाणवां जेवारेभग
वंतकेवलज्ञानपाम्या तेवारेभरतवांदवागयो तेवारेमा
तानेपणसाथेतेडीगया तेहाथीनीखंधेबेठाथकांजभगवंत
नीरिद्धिसंपदादेखीने स्नेहटुटीगयो विचार्युंजेहूंरीखवरी
खवकरतां आंधलीथइनेरीखवतो आटलीरिद्धिभोगवे
छे नेमातानेसंभारतोनथी ताकेनोरीखवनेकेनीमातासहू
सहूनाआत्मानुंसरीखछेएमअनित्यभावनाभावतांथकांअं
तघडकेवलीथइनेमोक्षेगयां तेफलतेअनित्यभावनानुंतथा
श्रीगौतमस्वामीत्रीशवर्षसुधी माहावीरस्वामीनीसेवा

मांरह्या अनेभगवानउपर घणोस्नेहरह्यो तेथीकरीनेके वलज्ञानपाम्यानहि तथाक्षपकश्रेणीपणआवीनहि जेवा रेभगवाननिरवाणथया तेवारेएवीभावनाथइजे केनावि रनेकेनाकुविर विरनाआत्मानुकारजकरीनेगया अनेतुं फोगटविरविरपोकारेछे तेमांतारुशुंवल्युं तुंताराआत्मा नुंकारजकर एमअनित्यभावनाभावतांथका केवलज्ञान पाम्या एमबीजानेपणअनित्यभावनाभाववी तेथकीआ त्मानुंकारजथाय एटलेएपांचमीभावनाकहि.

हवेछठ्ठीभावनाअसुची नामेकहियेछिये एटलेअसुचीके हेतांअपवित्रवस्तुनेविचारवी एटलेतेअपवित्रपणुशाथकी पामेछे तेकहियेछिये जेजीवमोहनेवशपड्योथकोकर्मबांधे तेथकीमनवशपणनरहे अनेमनवशनरहे तेवारेमनजोगथ किकर्मघणांबाधे तथामनवशनहोयतोइंद्रिउपणजोरघणुं दाखवे अनेइंद्रिउनापरिबलथीकरीने जिवप्रमादमांपडे ने प्रमादमापडयो एटलेतेनेज्ञानध्यानतोहोयजनहि तेनेतो इंद्रिउनापोपणनोजविचारअहोनिशरहे तेथीजिवअनंतां कर्मअशुभउपारजे अथवाकदापिकोइशुभउपारजे परंतु अंतेएकर्मबंधकहिये तेकर्मनाजोरथीकरीने जिवनरका दिकगतिनेविषेजइनेउपजे तोत्यांतोरुधीरमांसनोकरद मथइनेरह्योछे नेसदायछेदनभेदनछे त्याअसुचीनुंशुंकेहे वुं अथवामनुष्यअथवातिर्जंचनीगतिनेविशेआवे तोत्यां

पणगर्भवासनेविषेतो असुचीनोजभंडारछे तेगर्भवास मांउपजवानी तथाउपजवानाथानकनीवारता संक्षेपथ किदेखाडियेछिये जिवगर्भनेविशेकेटलादिवसरहे तथा केटलीरात्ररहे तथाकेटलामहूरतरहे तथाकेटलाश्वासो श्वासरहे तथाजिवशोआहारले एटलांवानांगर्भनांकहि शुं हवेजेगर्भनेविशेजिववसेंनेसाडीसित्तोतेर अहोरात्र रहे एटलोगर्भस्थितिनोकालपरायछे तेमांकोइनेगर्भओछे थइजाय तेसर्वेकर्मनोव्याघातजाणवो तथाजिवगर्भनेवि शे आठहजारत्रणसेंनेपचवीसमहूर्त्तरहे व्याघातथकीउ छोअधिकोजाणवो तथाचौदलाखदशहजारवसेंनेपचवी स एटलाश्वासोश्वासगर्भनेविशेलेवे.

हवेगर्भावासे जिवनेउपजवानुंथानकदेखाडेछे तेस्त्री निनाभिनेहेठेवेनाडीछे तेवेहूनाडीफुलनेआकारेछे तेनी निचेयोनिछे तेमध्येजिवनेउपजवानुंठेकाणुछे तेजेमकम लउंधुंकरीनेराखियेतेआकारेछे तेनीनिचे जेवीआंवानी मांजरतेवेआकारेमांसनीपेसीछे तेजेवारेस्त्रीनेरतुकालहो यतेवारेतेमांसनीमांजरफुटे तेमांहेथकीरक्तवहे जिवनी उतपत्तिविशेजेअधोमुखफुलनेआकारे योनिछे त्यांपुरुष नुंविर्यसंप्राप्तथायतेकालेयोनीमिश्रीतहोयतेवारेजिवउप जवाजोगथाय तेविर्यप्राप्तथयाथकी बारमहूर्त्तसुधिजि वनुंउपजवुंथाय तेवारपछीतेविर्यनाशपामे अहियांकेट

लाएकजिवपणनाशपामे शामाटेकेजोजिवत्यांउपजेतो एकपणउपजे तथाबेपणउपजे तथात्रणपणउपजे तथा उतकष्टानवलाखउपजे तेनुआवखुंजघन्यथकीश्रंतरमहूर्त्तउतकष्ठक्रोडपुरवनुं तेजिवजेउपजे तेनापितानीसंख्याकहियेछिये एकहोयश्रथवाबेहोय श्रथवानवसेपिताहोय हवेगर्भनाजिवनेउपजवानुठेकाणुकहियेछिये स्त्रीनिजमणीकुखेपुत्रहोय डाब्भीकुखेदिकरीहोय एवेकुखनामध्यभागनेविशे नपुंसकहोय हवेतेगर्भनीस्थीतिकहियेछिये मनुष्यगर्भमारहेतोबारवर्षरहे एथीश्रधिकुनरहे कदापिकोइश्रधिकुरहेतो छोडहोयपणजिवनहोयकदापिनवोजिवतेछोमांश्रावीनेउपजे तोबेडपल्लवथायत्रिजंचगर्भमांरहेतोउतकष्टो श्राठवर्षरहे हवेगर्भनेश्रहारनीविधिकहियेछिये जेजेगर्भनेविशेउपजे तेप्रथमसमेश्रहारलेतेश्रहारशुकरे मातानुंरुधिरपितानुंविर्यतेपरतेश्रहारकरेतोश्रपवित्रश्रसुची दूगछनीएवोश्रहारकरेछे तेवारपछीतेनुजशरीरबाधे जावतछएप्रजापतीपुरीकरे एमकरतांसातदिवशथायत्यारे पाणीनापरपोटाजेवोथाय तेवारपछीमनुष्यपणबाधे तेवारपछीश्रावानीगोटीसरखोबंधायतेवारपछीप्रथममहिनोपुरोथये एगर्भएककरखणेउणोएकपलनोथाय सोलमासानुएककरखणकहिये चारकरखणेएकपलकहिये तथाबिजेमहिनेतेपेसीकठणथाय ते

वारपछी त्रिजेमासेमातानेडोलाउपजे गर्भसारोहोयतो सारासाराअभिलाखथाय अथवागर्भनोजिवमाठोहोय तोमाठामाठाअभिलाखथाय तथाचोथेमासेमातानाअंग नोवधारोथाय तथापांचमेमासेपांचअंगथाय हाथ २ त थापग २ तथामस्तक १ एपांचअंगथाय छठेमासेरुधी रनोसंग्रहथाय तथासातमेमासेसातसेंनाडीबंधाय तथा पांचसेपेसीबंधाय तथानवधमणीनाम्नीथाय तथानवाणुं लाखरोमरायप्रगटे तथारोमआहारग्रहथाय अनेसमेस मेप्रणमे वलीबीजाकेसदाढीमुछविनानाकह्या सर्वशरीरे मलीने साडीत्रणकोमीरोमरायहोय आठमेमासेसर्वअं गोपंगसंपूर्णहोय हवेजेजीवगर्भनेविषे जेउपन्यो तेनेल घुनित्य वडीनित्य सलेखम वलखा प्रमुखकांइनहोय एटले तेजीवगर्भमांरह्योथको आहारकरे तेआहारइंद्रि नीपुष्टीकरे हाम तथामेज तथाकेसप्रमुखनीवृद्धिकरे हवे जेगर्भमांरह्योथकोआहारकरे तेसर्वशरीरेकरे अनेसर्वश रीरेप्रणमावे अनेवारंवारआहारकरे नेसर्वशरीरेउश्वा सनीश्वासले तेपणवारंवारले तेआहारकर्यांथकोलेछे मा तानीनाभीनी नेपुत्रनीनाभीनीरसहरणीजेनाम्नीछे तेमा तासाथेसलग्नजछे तेपुत्रनाजीवनेसपर्शछे तेकारणमाटे आहारकरे तेथीआहारप्रणमे तथाएकबीजीनाम्नीपुत्रना शरीरसुसलग्नपणेछे तेमातानाशरीरनेस्पर्शछे तेकारण

थकी शरीरपुष्टथाय तेथकीघणीपुष्टीथाय तथाऽव्यवहार नयनेमतेतो जीवसमयसमयआहारलेछे तथामाताआ हारलेतो गर्भनोजीवपणआहारले हवेतेगर्भमांमातानां अंगकेटलां तथापीतानांअंगकेटलां तेकहियेछेये पीता नां ३ अंगछे अस्ती १ अस्तीमाहेलीमीजो २ केशरोम प्रमुख ३ तथामातानांअग ३ मांस १ लोही २ अनेक पालनोमांहेलोभेजो ३ हवेजीवकदापिगर्भमांथीजचवे तोनरकादिक चारेगतिमांजइउपजे हवेतेगर्भमांरह्योथ कोजीवमाताजोसुवेतो पोतेसुवे माताजागेतो पोतेजागे मातासुखणीएसुखीयो मातादूखणीएदूखीयो एवीरीतेग र्भमांरह्योथको जीवअसुचीअपवित्रमांदूखपरवशपणानुं भोगवतोथकोरहे एटलेएस्थानक महामलमुत्रनुभरेलुं तेमावसवुंपडे एवीरीतेनवमहीनागर्भनेविशेरहे हवेजेपु र्वेमातानारुधीरनुबलथोडुहोय पीतानावीर्यनुंबलघणुंहो यतो गर्भपुरुषवेदथाय जोमातानारुधीरनुबलघणुंहोय नेपीतानाविर्यनुबलथोडुहोयतो स्त्रीवेदबंधाय जोरुधी र तथाविर्यनुबलसमभागेहोय तोनपुशकवेदबांधे तेमा कोइजन्मकालनेविषे मस्तकेकरीआवे कोइनेपहेलांप गआवे अथवाकोइतरीछेआवेसर्वेपुन्यपापनांफलछे एस र्वेजोपोतानीपुर्वेनी अवस्थाजोसंभारे तोकोइनीदुगंछ नानकरे केमकेएगर्भवासनरकनीकुंभीपाकसरखोछे अ

नेतेकोइजीव पुर्वअवस्थाभुलीनेजुवानीनामदमांजाक्याथ कात्रसुचीनीदुगंच्छनावर्णीकरेछे तेअज्ञानछे अथवाशरी रनेविषेजेछे तेकहियेछिये.

अराडपांसलीउ परीटकंडकनामे संधीनीछेतथाबार पांसलीउकंडक वेपासानीछे चारआंगुलप्रमाणेग्रिवाछे चारपलनीजीभछेवेपलनांनेत्रछे चारपलोनुंमस्तकछेसा तआंगलनीजिव्हाछेआठपलनुंरदयछेपचीसपलनुंकालजु छेवेअंतसकह्यांछे तेमध्ये १ सुक्ष्मने१ स्थुल स्थुलनेवडी नितनुंस्थानककहियेनेसुक्ष्मनेलघुनितनुंस्थानककहियेव लीतेशरीरमांबेव्रणमवानांबेस्थानकछे एकदक्षणतथाएक वाम दक्षणनेपासे व्रणमेतोदूखनुकारण वामपासेव्रणमे तोसुखनुंकारण एकसोनेसाठसंधीछे एकसोनेसितोतेर मरमनांथानकछे तेठेकाणेलागेतोमरे त्रणसेंहाडनीमाला छेनवसेंनाडीछे सातसेंसीराछे पांचसेंमांसनीपेसीछेनव धमणीउनाडीछे नवाणुलाखरोमरायछे मस्तकदाढीमुछ विनासर्वमलीसर्वशरीरनीसाडीत्रणक्रोडरोमरायछे एक सोनेसाठनाडीनाभिथकी उंचीचालेछे तेमस्तकनाबंध नीछेतेनेरसहरणीकहिये मस्तकेरसपोचाडे एरसहरणी नाडीनोजेटलोउपघातथाय एटलीरोगनीप्राप्तीगणवी आंख्यतथानाकतथाकानतथाजिभ एनाबलनेहणेरोग थायपिडाकरे एसर्वेउर्धनाडीनांफलजाणवां तथावलीएक

सोनेसाठनाडीनाभिथकीजे उठीतेअधोगामनीकहेतानि
चीचालीतेपगनेतलियेवखाणीछे तेनाडीनेउपघातथायतो
एटलारोगप्रगटथाय नेत्रनोतथाजंघानो तथामस्तकनो
तथाआटोशीशीजावतअंधथाय त्यासुधीपणएरोगएना
जाणवा तथा एकसोनेसाठनाभीनाभिथकी जेउपडीतेते
रीछुंगतीएचाली तेहाथनांआंगलांसुधीपहोची तेनीउप
घातेकरीजेरोगथाय तेकहियेछिये वेपासेवेदनाथायतथा
पेटनीवेदनातथामुखनीवेदना एसर्वेएनीरसहरणीनाघा
तथकीउपजे तथाएकसोनेसाठनाडीनाभिथकीजेउपनी
अधोगामनीकहेतां गुजस्थानकसुधीपहोची तेनेउपघात
थकीजेरोगउपजे तेकहियेछिये लघुनितवडीनिततथावा
युतथाकरमियाप्रवर्ते अथवालघुनितवडीनितनुं थंभवुथा
यतथावायुरुंधाय तथाहरसविकारपांडुरोग इत्यादिकक
थोलारोगएरसहरणीनाघातथकीथायछे तथापंचविशना
डीनाभिथकीउपनी तेसलेखमनेउधरवावालीछे उपघात
थीसलेखमथाय तथापचविशनाडीपितनीधरनारीछेउप
घातथकीपितनोरोगथाय तथादशनाडी विरजनीधरना
रीछे इत्यादिकपुरुषने सातसेनाडीतेनी रसहरणीजेना
डीतेनेउपघातनहोयतो सदायशरीरतोसुखरहे अनेतेरस
हरणीनाडीने कांइउपघातथयो होयतोतेतेप्रकारनोरोग
थायतथा त्रिशनाडीओछीहोयएटले छसेनेशीतेरहोयस्त्री

तेजाणवी नपुंशकनेछसेंनेएशीनाडीहोय.

हवेशरीरमां धातुप्रमुखनुंप्रमाणछे तेकहीएछीये शरीरमध्येरुधीरनोएकहाम्होहोयनेमांसनोअध्योहाम्होहोयतेमनेमाथानोभेजोएकपायोहोय लघुनितएकहाडोहोयवडीनीतएकपाथोहोय पीतनोएककलवहोय कफनोएककलवहोय सलेखमनोएककलवहोय वीर्यनोअडधकलवहोय एप्रमाणेबराबरशरीरमांसर्वेंवस्तुरेहे त्यांसुधीशरीरमांरोगादीकनथाय अधिकनुंन्यथाय तेवारेरोगनीउत्पत्तिथाय तथापुरुषनेपांचकोठाशरीरमांहोय स्त्रीनेछकोठाहोय एटलेएककोठोगरभधरवानोअधिकहोय पुरुशनेनवद्वारसदायवेहेछे स्त्रीनेबारद्वारवहेछे तेनांनाम कान २ चक्षु २ वडीनित १ नासीका २ मुख १ लघुनीत १ एपुरुषनेनवद्वारजाणवा स्त्रीनेएथकी त्रणद्वारअधिकतेनांनाम स्तन २ प्रसवयोनी १ एत्रणअधिकहोय एरीतेबारद्वारस्त्रीनेवेहे सदायपुरुषस्त्रीनेवह्यांजकरेछे तथाजेपुरुषनेपांचसेंपेसीमांसनीकहीछे तेमध्येथीत्रीसउछीस्त्रीनेहोयतथानपुंशकनेवीसगणीहोय एटलेमनुशनाशरीरनेविषेमांसमेलादीकजेभरेलुंछे तेमहाअपवित्रछे केमके मांहेपरुछे लघुनीतवडीनीतप्रमुखभर्युंछे माहादूर्गंछानुस्थानकछेमाटेएवुंअशुचिनुंस्थानकआशरीरेअपवित्रनोकोथलो तेतुंजाणतोनथी अनेजवानीनामदमांछाक्यो

थकोचंदनअत्तरकुसम चुरणप्रमुखेपोतानाशरीरनेविलेप नप्रमुखसुगंधेकरयोरेहेछे तेलोकोनीदूर्गंछनाघणीकरेछे तेतनेआगलकरमघणांजोगववांपडशे माटेपुरवनाजेक हेलाबोलगरजतथाशरीरप्रमुखनातेसंजारीने दूर्गंछना कोइनीकरवीनही अनेआत्मासाथेएवोविचारकरवो हेचे तनएपुदगलनोस्वभावसडणपडणविदवंसणछे एनावर णनेरसफरसनेपलटवानोस्वभावरह्योछे एनापरजायनी एजस्थीतिछेमाटेतुंपुदगलनाधरममां प्रवेशकरीशनहीतुंता राआत्मीकधर्मनेविषे प्रवेशकरताराधर्मनेविषेकशीअसुची अपवित्रछेनही तुंतोसदायपवित्रछेमाटेपोतानुंज्ञानदर्शन चारित्रनाउपयोगनेमुकवुंनहीएवीछठीअसुचीभावनाभावे.

हवे सातमी आश्रवभावना कहीयेछीये हवेतेआ श्रवकेवोछे के आश्रवरुपीएकसरोवरछे एटलेकाया रुपसरोवरजाणवु तेमध्येइंद्रीतथामनरुप मछकछरमी रह्याछे तथाविषयनाकलोलत्यांघणाथइरह्याछे पापरुपि युपाणीभरेलुछे तेकायारुपआश्रवसरोवरछे तेनेपांचगड नालछेतेपांचगडनालानानाम जिवहिंसा १ जुठुबोलवुं २ चोरी ३ मैथुन ४ परीग्रह ५ हवेतेमध्येप्रथमजोजिव हिंसाजेत्रसतथास्थावरजिवनी हिंसाधर्मनिमितेअथवा संसारनिमिते करवीतेनेहिंसासर्वकहिये आहियांकोइक हेशेकेधर्मनिमिते कांइहिंसाथायतेकांइपापसां गणीनथी

तेनेकहियेकेप्रश्नव्याकरणसुत्रनेविशे धर्मनिमितजेहिं
साकरेतेनेमहामंदबुद्धियानेमहादूष्टप्रणामीकह्याछेतथाद
शविकालिकसुत्रनेविशे जैणाएधर्मकह्योछे इत्यादिकसर्वे
सुत्रनेविशे जैणाविनाधर्मथायनहि अनेजेधमाधमकरी
नेधर्मधर्मपोकारेछे नेजिवहिंसाकरेछे तेजिवशास्त्रजोतां
महामाठीगतीनाछे अनेबहोलसंसारीदिठामांआवेछेअ
नेअनंतोसंसारतेरखडशे एवांपरमात्मानां वचनछेतथा
जेधननालोभिथकाजेपुजाप्रतिष्टा सनात्रवरत पच्चखाण
करावेछेतथातेनोउपदेशकरेछे तेसर्वेपत्थरनीनावसरखा
जाणवातेमांतेबुडेछे नेबिजानेबोलेछे एवचाराअज्ञान
जिवपेटभरवावास्ते धर्मतथापापनीतथा आश्रवसंवरनी
कशीउलखाणराखतानथी अनेकदापिकोइये वेशास्त्रवां
चेलाछेतोतेनेपोतानास्वार्थआगल कांइसुजपडतीनथीते
थीपोतेपणबुडेनेआगलनानेपणबुडाडेछेएवुंश्रीपरमात्मानुं
वचनछेमाटेज्यांज्यांजिवनीहिंसात्यांत्यांसर्वेठेकाणेआश्रव
जकहिये.शामाटेकेभगवंतेअवरतबारकह्यांछेतेमांछएका
यनुंअवरतहंश्याजछे त्यांकांइएवुंनथीकह्युंकेधर्मकारणेहं
साकरेतेपापमांनगणवीजेकोइजाणीनेसोमलखाशेतेनेप
णझेरचडशेनेअजाणेखाशेतेनेपणझेरचडशेमाटेसंसारअ
र्थेअथवाधर्मअर्थेजेधणीहिंसाकरशेतेनेमहाआंकरांकर्मबं
धाशेजावतनर्कादिकगतिनेविशेजशेएवुंकोइजिवेकह्युंनथी

केतुंमनेमारीनेतारुसंसारनुंकारजसाध्य अथवाधर्मनुंकार जसाध्यएवुतोकोइकहेतुनथीसर्वेजिवजिववुवंछेछेमाटेहेचे तनसर्वथाप्रकारेत्रसअथवाथावरजिवनी हिंसानहिकरवी तेहिंसानहिकरेतेथणीआत्मानोसुखीथशेनेजेहिंसाकरशेते नोआत्मादूखीथशेजेमगौत्रासदूखीथयोतेमबिजापणदुखी थशेएवातविपाकथकीजाणजो तथाबिजोआश्रवजेमर खानबोलवुं केटलाएकएवुंकहेछेके धर्मअर्थेजुठुबोलीयेते नुंपापनथी तेपणवचनमिथ्याछे परमात्मानामार्गनेविशे नथार्थवचनबोलवुं हवेतेभावनेविशेशविचारवुं अहोचेत नआजन्मनाजेटलांकर्तव्यछे एसर्वेअसत्यछे जडथकीजे जेकारजनिपजेछे तेनेतुंपोतानुंकरीनेजाणेछे अथवा तेमांतुं लाभंखोटमानेछे एसर्वेमिथ्याछे शामाटेके पुद्गलनाकर्तव्यमांकोइकालेआत्मानेनफोहोयजनहि ए आत्मानेतोअवगुणकरताछे तथात्रीजोआश्रवजेचोरीए टलेपरवस्तुजेतेनास्वामिनादीधाविनाजेलेवी तेसर्वेचोरी छे माटेतेआत्मानेकाइखपमांआवतीनथी धनधान्यादिक जेचोरीनेतुंभेगुकरीश तेअहियांपड्युरहेशे अनेकर्मबांधी शतेतारेभोगववुपडशेतथाचोथोआश्रवजेअब्रह्मचर्यएटले स्त्रीआदिकनुसेवनतेविटंबनाछे नेस्त्रीनीसंगतथकीअनंता जीवआगेडुबेलाछे माटेतेनेस्त्रीथकी सदायअलगुंरहेवुं तथापांचमोआश्रवजे महाआरंभजेपरीग्रह तेपापनुंमुल

ज तथासर्वेआश्रवनुंमुळ तथासर्वदुखनोदातार एवोजे आरंभपरीग्रहथकीसदायअळगुंरहेवुं अंतेपणतेआरंभ परीग्रहआपणीहारेआवेनहि एथकीआपणेअनंताभवर खडवुंपडे माटेएपांचेआश्रवतेथकीसदायवेगळोरहे नहि तोएजतनेसंसारमांअनंताभव जन्ममरणकरावशे तथा वीजेप्रकारेअढारपापस्थानक तेपणआश्रवजछे तेथकी पणसदायवेगळुंरहेवुं तेनांनाम हंसादिक ५ पूर्वेकह्यां तेतथाक्रोधछठो एटलेक्रोधछे तेपणआश्रवरुपजछे जे वखतजिवक्रोधनेविशे आवीजायछे तेवखतकांइकृत्या कृत्यविचारतोनथी तथामान तेपणजीवअभिमाननो लीधोथको नकरवानांकारजकरे तथामायाकपटनो भरेलोजीवशुंनकरे तेसर्वेकारजसेवे तेनोकोइविश्वास पणनकरे तथालोभतेतोसर्वथकीमहानिष्टछे लोभीमा णसनेकोइसगुंवहालुं हेतुकोइहोयनहि अनेनकरवानां कारज तेसर्वेएलोभीमाणसकरे पोतेदुखीथाय नेबीजा नेपणदूखीकरे तथारागतेस्नेहनोलीधोथको कोइवचन बोलवानोपणविचारनहोय तथाकोइकामकरवानो पण विचारनहोय कोइनीलाजशरमपणनरहे एरागसोनानी बेडीसरखोछेतथाद्वेषतेद्वेपनाभरयोथकोपोतानुंकारजपण बगाडे नेसामानुंकारजपणबगाडे केवोकेलोढानीबेडीजे वोछे तथाकलेशजेसामासाथेउभोकरवो अनेसंतापथीघ

डीएकछेटेखसेनहि पोतेकलेशमात्रस्यारहे नेसामानेक लेशउपजावे तथाअभ्याख्यानएटले पराइखोटीवातो जाणीअजाणीकरवी तथाखोटांआलकोइनेमाथेदेवां.

हवेपरिसुनकेहेता पराइचामीतेखावी अथवाकोइहेतु जाणिनेमर्मनीवात आपणनेकहीहोय तेप्रसिद्धकरवीत थाकोइनीमर्मनीवातजाण्यामांआवीहोयतो फजेतोकर वो तथापरीपरीवादकेहेतां परनाअवरणवादबोलवाको इनागुणग्रहणकरवामां समजेनही ज्यांत्यांसर्वनाअव गुणग्रहणकरवामांसमजे पंदरमुपापस्थानरत अरत एटलेमुखआवेथके सातावेदवी एटलेपोतानासुखमांम गनथइगयो पारकुंदुखजाणेनही दुखआवेथकेहायवरा यघणोकरे संतोशराखेनही तथासत्तरमुं मायामोसकेहे तांजेकपटसहित जुठुबोलवुजेमआगेतो विपहतुअनेव लीतेनेवधार्युं एटलेतेनाअेरनुंशुंकेहेवुं तेमपेहेलुंजुठुंबोल वुतेतोमाहापापछे नेवलीदंभसहितबोलवुं एटलेतेनापा पमांशुंकेहेवुं तथाअढारमुंमीथ्यात्वसल्यएअढारपापस्था नथकी हेचेतनसदायवेगलोरहे एथकीजसर्वपापनीक्रि यालागेछे नेपापनीवासीएप्रकृतिनाउपररंजननाकरवा वालाएअढारपापस्थानकजछे. नेएअढारपापस्थानक ज्यांसुधीमांहेथीगयांनथी त्यांसुधीजीवनेसंसारथीरझा वजछे त्यांसुधीसंसारघट्योनथी एवातनिश्चेजछे तथाते

अढारपापस्थानमां सत्तरपापस्थानथोडासंसारनाधणी छे अनेएकमीथ्यातपापस्थानकअनंतसंसारनोधणीछे माटेएवुंजाणीनेंहेचेतनएथकीतुंसदायअलगोरेहे तथापांचइंद्रीनाआश्रवछे तेपणतजवाकेश्रोतइंद्रीना ३ वीपयछेते पणतजवां जोनहीतजितोएथकीजडनुंपोषणथशे नेआत्मानुंघातथशे तेमपांचइंद्रीनाविषयसमजवातेश्रोतइंद्रीनापरवशपणाथी मरगनोजीवथायछे तथाचक्षुइंद्रीनापरवशपणाथकीपतंगीआनाप्राणजायछे तथारसइंद्रीनापरवशपणाथीमांछलांनाप्राणजायछे तथाघ्राणइंद्रीनापरवशपणाथीभमरानोजीवजायछे तथाफरसइंद्रीनाविषयथकी गजनोनाशथायछे तथाएपांचइंद्रीमध्येअकेकीइंद्रीजेनी वशनथी तेनाजीवजायछे तोजेनीपांचेइंद्रीमोकलीहोय तेतोसुखक्यांथकीदेखे माटेहेचेतनएपांचेइंद्रीरुपजेसंसारनादूततेनेछुटामुकीशतोएतनेसुखकेमआववादेशे नेतनेसंसारमांरोलवशेमाटे तुएपांचेदूतनेपकडीनेकेदकर एटलेतुंसुखीयोथइशइत्यादीक जेजेकारणथकीआश्रवनुंआववुंथायछे तेतेकारणनेतुंबंधकरजेमताराेआत्मानोरेनथाय अनेजोतुंआश्रवनेबंधनहीकरेतोताराआत्मानेतरवानीवखतकोइकालेनथीमाटेआश्रवबंधकरीएवीभावनाभाववी

तथाआठमीजेसंवरभावना एटलेपुर्वेसातमीआश्रवभावनानेविषेजेअधिकारकह्यो तेनेरुंधवानोविचारतेनेसं

वरकहिये तथामनवचनकायानाजोग संवरवातेसर्वेव्य वहारसंवरछे तथाजेपरभावत्तोत्यागनेस्वभावनेविषेरम णकरवुंएटलेज्ञानदर्शनचारीत्रमां रमणकरवुं तेनेसंवरक हिये॥ तथानवमीनिरजराभावना एटलेधर्मध्यानशुक्ल ध्याननुंध्यावुं तथागुरुपासेलागेलादोषनुं प्रायश्चितलेवुंत थाविनेवियावचगुरुवादिकनीकरवी इत्यादिकभावना भाववीतेनेनिरजरातत्वकहिये॥दशमीलोकस्वरुपभावना लोककहेतांचौदराजलोक तेनोआकारकहियेछिये पुरुष आकारकहेतांपुरुषवेपगपहोलाकरीने उभोरहेहाथवेके डेआपेतेवाआकारेलोकछे तथाबिजेप्रकारे वलोणाआका रकहिये तेकहेताजेमस्त्रीवलोवानेउभिरहे अनेमाखणउ परलाववाझडकालेछे तेवखतजेवोएनोआकारहोय ते आकारेलोकछे तथात्रिजेप्रकारेएकसरावलुं निचेउंधुवा लीएतेउपरसरावलानुंसंपटकरीने उपरमुकीयेपणनिचे नुंकांइकमोटुमुकीएने उपरनांवेसरखांनेनाहानांमुकीएते आकारेलोकछे तेलोकनात्रणभेदछे उर्धतथाअधोतथा तरिछोलोकछे तेजेपुरुषाकारनेविशे जेनाभिनीजग्याथ कीनिचुतेनेअधोलोककहिये तेसातराजथी कांइकझाझुंछे तथासातराजमाठेरोनाभिथकीउपरनोभागछे तेनेउरध लोककहिये तथाजेनाभिनीजग्यानोभागछे तेनेत्रिछो लोककहिये हवेतेत्रणलोकनुं किंचीतस्वरुपदेखाडियेछि

येजेअधोलोकनेविशे सातपृथ्वीछे तेमध्येपहेलीपृथ्वीर तनप्रभाएवेनामेछे तेनोएकलाखने एसीहजारजोजननो पिंमछेतेमेरुपर्वतनासंभुतलापृथ्वीनाभागथकीगणवोहवे जेएकलाखएसीहजारजोजननोपंडछे तेमध्येएकहजार जोजननिचेमुकीये नेएकहजारजोजनउपरमुकीये तेना मध्यमांएकलाखनेअठोतेरहजार जोजननोपंमरह्योतेमां हेतेरनागकरीये तेमांतेरनर्कनापाथमाछे तेनावचलाआं तराअगीयाररह्या तेमध्येदशआंतरामां भुवनपतिनीद शनिकायोछेनेएकआंतरुखालीछे तथाहजारजोजनजेउप रनुंरह्युं तेमध्येसोजोजनउपरमुकीए तथासोजोजनहेठ लमुकीएमध्येआठसेजोजनरह्युं तेमध्येआठव्यंतरनीनि कायोछे तथाउपरनासोजोजननेदशजोजनउपरमुकीएत थादशजोजननिचेमुकीए मध्यनाएसीजोजनमांआठजा तनावाणव्यंतरनोरेहेवासछेतेभुवनपतितथाव्यंतरनेरत्न मयजग्याउछे हवेजेनर्करत्नप्रभातेनात्रणभागकरीए ते मध्येप्रथमनोभागरत्ननोछे तेरत्ननाभागनीमांहेलीकोर सोलकंमरत्ननासोलजातनाछे बीजाभागोमांरत्ननाभा गनथी तथातेरपाथडेथइनेत्रीसलाखनर्कावासछे तेनर्क पृथ्विनेनिचेत्रणवलीयांछे एकघनोदधी १ घनवा २ त नवा ३ एत्रणवलीयांनेआधारेकरीनेएपृथ्विरहीछे तेनी निचेएकराजआकाशछे त्यांगयेथकेबीजीनर्कपृथ्विआवे

तेनेविशेत्र्प्रगीयारपाथडाछेतेपृथ्विकांकरासरखीजाणवी त्यांथकी एकराजगयेथकेत्रीजीपृथ्विवालुकप्रभाएवेनामे आवेतेनेविशेनवपाथडाछे,तेपृथ्विवेलुसरखीछे,त्यांथकीए कराजचोथीपृथ्विपंकप्रनाएवनामेआवेत्यांसातपाथडाछे तेपृथ्विपंककेहेतांकादवजेवीछे त्यांथकीएकराज,पांचमी पृथ्विधुमप्रत्राएवेनामेत्र्प्रावे, त्यांपाचपाथडाछे,तेधुंवा सरखीपृथ्विछे त्यांथकीएकराजछठीपृथ्वितमप्रभाना मेत्र्प्रावे, तमकेहेतांत्र्प्रंधकाररुपछे, त्यांत्रणपाथडाछे,त्यां थकीएकराजफरी,सातमीपृथ्वितमतमाएवेनामेत्र्प्रावे त्यात्र्प्रंधकारत्र्प्रत्यंतघणोजतदरुपछे, त्यांएकजपाथडोछे तेमध्येपाचनरकावासछे तेतांनामकहियेछिये,काल,१ माहाकाल,२ रोलु,३ माहारोलु,४,त्र्प्रपेठा,५ कालादी कचारपाथडाचारदसीनेविषेछे,तेत्र्प्रसंख्याताजोजनताछे नेत्र्प्रपेठाएनामेनरकावासमध्यनोएकलाखजोजनलांबो पोहोलोछे तेनीवेदनाघणीत्र्प्राकरीछे,त्यांथकीएकराजग येथकेत्र्प्रलोकत्र्प्रावे,हवेतेसातेपृथ्वीनुंपोहोलपणु कहीये छीये,पेहेलीपृथ्वीएकराजलांबीपोहोलीछे,बीजीनरकपृ थ्वीबेराजलांबीपोहोलीछे त्रीजीनरकपृथ्वीत्रणराजलां पोहोलीछेतेमएकएकराजवधतेवधतेछठीछराजतेथकीसा तमीनरकपृथ्वीसातराजलांबीपोहोलीछे,हवेतेसातेनरक नीवेदनानुस्वरुपकहीयेछीये,प्रथमनीत्रणनरकनेविषेपर

माधामीकृतवेदनाछे तथाखेत्रवेदनापणछे तथाचोथी पांचमीवेनरकनेविषे मांहोमांहेवीक्रीयकरीने लढीमरेछे एकएकनेवेदनाकरेछे तथाखेत्रवेदनापणछे तथाछट्ठीसातमीबेनरकनेविषे खेत्रवेदनाएकलीजछे परंतुपेहेलीनरकनेविषेअनंतीवेदनाछे तेथकीबीजीनरकनेविषेअनंतगुणीवेदनाछे एमअनुक्रमेएकएकथकीअनंतगणीवधतीवेदनाजावतछठ्ठीकरतांसातमीनरकपृथ्वीनेविषेअनंतगणीवेदनाछे तथातेसातेनरकमांहेमाहाअंधकारछे त्यांकोइचंद्रमासूरजप्रमुखअजवालुंकरताछेनही.

शिष्यवाक्य--ज्यारेसातेनरकपृथ्वीमांअंधारुकह्युंत्यारेभुवनपतीव्यंतरमांपणअंधारुछे ?

गुरुवाक्य--भुवनपतीव्यंतरनेविषेरेहेवानाजेरेहेवासतेसर्वेरतनमयछेतेथीमाहाउद्योतकारीछेत्यांकांइअंधकारछेनहीअनेतेनारेहेवासनाजेभुवन तेजंबुद्वीपजेवडाछे जावतअढीद्वीपजेवडाछेतथाव्यंतरनाभुवनतेभरतक्षेत्रजेवडाछे जावतजंबुद्वीपजेवडाछे तेमाहाउद्योतमयछे घठारामठाराममाहातेजनोपुंजमुकेछेइत्यादिक एनोविस्तारजीवाभिगमथकीजाणजो.

शिष्यवाक्यः--केस्वामि आंतरेआंतरेभुवनपतिनेविशे महाउद्योतमहासुखछे तोनर्कनापाथडानेविशे अंधारुनेमहादूखतेशुं तेपणपृथ्वितोरत्ननीछे अथवासोलकंमर

त्ननापूर्वेतमेकह्याजछे.

गुरुवाक्य:--हेभद्र जेदेवनाजेरहेवासनाजेउद्योत, तथा सुखतेसर्वेपुन्यनाजोरथीभोगवेछेतथानर्कवासानेअंधकार तथादूखतेसर्वेपापनाजोरथीछे, जेमकोइएकघरनेविशेहे ठेउपरतेनाउपरएमअनेकलोकवसेछे तेसर्वेनेसुखदूखतो पोतानापुन्यपापनाउदेप्रमाणेमलेछे, तथाजग्यानीजेशो भातेपणपुन्यपापप्रमाणेछे तथातेजेकह्यु, जेरत्ननीपृथ्वि तथारत्ननाकंडतेनुंएमछेके, ज्यांनरियानोरेवासछे, त्यां तोउपरखरपृथ्विसमज्यामांआवेछे, माटेत्यांउद्योतनथी. तेनोविस्तारपनवणा, तथाजीवाभिगमथकीजाणजो. हवे त्रिछालोकनो अधिकारकहियेछिये, त्यांप्रथमजंबुद्वीपए कलाखजोजनलांबोपहोलोछे, तेसर्वेद्वीपसमुद्रएनेवींटी रह्याछे, तेनामध्यभागनेविशेमेरुपर्वतछे तेएकलाखजो जननोउंचोछे, दशहजारजोजनलांबोपहोलोछे तेनीपूर्व पश्चिमेमहाविदेहनासोलसोलवजेछे, बेमलीनेबत्रीशवजे छे देवकुरुउत्तरकुरुआदेदेइने, छक्षेत्रजुगलीयानांछे, तथा भरतअइरवरतक्षेत्रछे, तेकर्मभुमिनाछे, तेसर्वेउत्तरदक्षिणे छे, तेसर्वेक्षेत्रथकीमेरुउत्तरदिशामांछे, तथाछपनअंतरद्वी पछे, तेसर्वेद्वीपोनेफरतीजगतिछे, तथाजंबुद्वीपनेजगतिनो कोटछे, तेनेचारदरवाजाछे तथाउत्तरकुरुनेविशे, सुदर्शन नामाजंबुवृक्षछे इत्यादिकविचार, सर्वजंबुद्वीपपनतीथकी

जाणवो तेनेफरतोलवणसमुद्रजाणवो तेबेलाखजोजन नोजाणवो तेमांपतालकलसाछे तेमध्येथकीपाणीउछ लेछे तेनीभरतीग्रटथायछे तेनुंपाणीखारुछे तेनेपणफ रतीजगतिछे तेनीपरधीसोललाखजोजनमाठेरीछे तेनी फरतोधातकीखंडछे तेनेविशेजंबुद्वीपकरतां बमणांक्षेत्र तथाबमणीरीतसर्वेजाणवी एटलोविशेष जेत्यांनाबेएमेरु चोरासीहजारजोजनउंचाछे तथाबेइखुकालपर्वतछे तथा धावडीनुंत्रक्षछेतथाफरतीजगतिछेबाकीसर्वेजंबुद्वीपनीरीते जाणवुं.तेद्वीपचारलाखजोजनपोहोलोछेतेनीपरधीएकता लीसलाखजोजनझाझेरीछे तेनेफरतोकालोदधीनामेसमु द्रछे तेनुंपाणीकालेवरणेछे नेपाणीसरखुंपाणीमीठुंछेतेने पणफरतीजगतीछे आठलाखजोजनपोहोलोछे तेनीपर धीएकाणूंलाखजोजनझाझेरीछे तेनेफरतोपुखरवरनामा द्वीपछे तेनामध्यभागनेविषे मानुखोतरपर्वतवलीयाकारे पड्योछे तेनीमांहेलीकोरेअरधोजेद्वीप तेमध्येसर्वेधातकी खंडनीपेरेसमजीलेवूं परंतूखेतरधातकीखंडनाकरतांएब मणोमोटोछे एअढीद्वीपनीमांहेलीकोरेमनूष्यनोरेहेवास छे तथामनूष्यनुंजन्ममरणपणएअढीद्वीपनीमांहेलीकोरे छेतथातीर्थंकरकेवलीगणधरआचारजउपाध्यायसाधूतेध र्मदेवतातथादेवाधीदेवतेअढीद्वीपनीमांहेलीकोरेजछेतथा अढीद्वीपनीबाहारनीकोरेदेवताजिंचनोरेहेवासछे तेए

कएकद्वीपथकीसमुद्रबमणोएमअनुक्रमेअसख्याताद्वीपस
मुद्रमुकताथकाछेल्लोसभुरमणनामाद्वीपआवे ते पाराज
पोहोलोछे तेथकीसंभुरमणनामासमुद्रबमणोपोहोलोछेए
टलेअडधाराजमांछे तथाअढीद्वीपनेविषे जेचंद्रमासुर्यग्र
हनक्षेत्रतारासदायफर्याकरेछेतेथीदिवसरात्रनुमानबंधाय
छे तेथीसमयखेतरकहीयेछीये तथाअढीद्वीपबाहारजेचंद्र
मासुरजग्रहक्षत्रताराछेसर्वस्थीररहावछे ज्यांसुरजछेत्यांस
दायादिवसरेहेछे चंद्रमाछेत्यांसदायरात्ररेहेछे तथाचंद्रमा
सुरजनुंपचासहजारजोजननुंआंतरुरेहेछे एटलेश्रेणीबंध
रेहेछे एमअसंख्याताद्वीपसमुद्रनुंजाणवुं.

शिष्यवाक्य—स्वामीतेअसख्याताकेटलाहशे.

गुरुवाक्य—अढीसागरोपमनाजेटलासमयतेटलाएद्वी
पसमुद्रछेतेनोविस्तारअधिकारजिवाभिगमथकीजाणजो
एटलेतरिछालोकनोअधिकारकह्यो हवेउरधलोकनोक
हियेछिये त्यांपहेलुदेवलोक सुधर्मनामाछे त्यांबत्रीशला
खवेमानछे सर्वेरतनमयछे तेथकीउत्तरनीदिशे बरोबरइ
शानदेवलोकछे तेनेविशेअठाविशलाखवेमानछे तेनाइं
द्रनुनामदेवलोकनेनामेसमजिलेवुसर्वेनेविशेतेवेदेवलोक
लगडीनेआकारेछे तेनाउपरेसनंतकुमारनामा देवलोक
दक्षणदिशाएछे तेनेविशेबारलाखविमानछे तेनेविशेदेवं
गनानुंउपजवुहोयनहि तथाआगलनादेवलोकमांपणउ

पजवानुंनथी तेथकीउत्तरदक्षणनेविशे महेंद्रनामादेवलो कछेतेनेविशे आठलाखविमानछे तेनाउपरचोथु पांचमु ब्रह्मदेवलोकछे तेनेविशेआठलाखविमानछे तेनाउपर पांचमुब्रह्मदेवलोकछे तेनेविशेचारलाखविमानछे तथा कृष्नराजित्यांछे तेनेविशेनवलोकांतीकदेवनांनवविमान छेजेतिर्थंकरनीदिक्षानेसमे उपदेशकरवाआवेछे तेदेवो नोरहेवाशत्यांछे तेदेवलोकपांचराजलांबुपहोलुछे तेनाउ परछठुलंतकनामादेवलोकछे तेनेविशे पचाशहजार विमानछे तेनाउपरसातमुमहाशुकरनामादेवलोकछे तेने विशेचालीसहजारविमानछे तेनाउपरआठमुसेसारना मादेवलोकछे तेनेविशेछहजारविमानछे तेनाउपरअनंत नामानवमुदेवलोकछे तेथकीउत्तरदसीदसमुप्रणांतनामा देवलोकछे तेबेदेवलोकमलीने चारसेंविमानछे तेबंनेदेव लोकमलीनेप्रणांतनामा एकइंद्रछे तेउपरआरणनामा देवलोकदक्षणदिशामांछे तेथकीउत्तरादिशानेविशे अच्यु तनामाबारमुदेवलोकछे तेबेदेवलोकमलीने त्रणसेंविमा नछे तेबेदेवलोकमलीने अच्युतनामाएकइंद्रछेएबारदेव लोकनेकल्पकहिये तेउपरनानेकल्पातीतकहिये तेनो विचारकहियेछिये तेबारदेवलोकउपर नवग्रीवेकछे ते नाप्रथमत्रणग्रीवेक पहेलु बिजु त्रिजु एत्रणमलीने एकप्रथमतर्क कहिये तेपहेलातर्कनांएकसोअगीयारवे

मानछे तथाबिजातकेनांएकसोनेसातविमानछे तथात्रि
जातकेनांसोविमानछे तेत्रणेतर्कमलीने नवग्रीवेककहिये
तेनवग्रीवेकमलीने ३१८ विमानछे तेउपरपांचअनुतर
विमानछे तेनांनाम विजय विजयंत जयत अपराजित
सर्वार्थसिद्ध तेमध्येविजयादिक चारविमान चारदिशाने
विशेछे अनेपांचमुसर्वार्थसिधनामा विमानलाखजोजन
लाबुपहोलु मध्यभागमांछे तेविमाननीधजाथकीबारजो
जनउपरसिद्धसलाछे तेमध्यमा आठजोजनजाडीछेछेडे
माखीनीपांखजेवीपातलीछे तेसिद्धसलाउपरएकजोजन
नात्रेविशभागमुकीने चोवीशमाभागनेविशे सिद्धपरमा
त्माछे तेअलोकनेअडीनेरह्याछे आत्मस्वरुपीछे अनंतसु
खमयछे जन्मजरामरणनाफेराटल्याछे ज्ञानरुपजोतमय
निरंजननिराकार अलखअजरपरमात्मा एवासिधभग
वंतःत्यावसेछे तथापहेलाबिजादेवलोकनादेवता मनुष्य
त्रिजंचप्रथवीपाणी वनस्पतिमांउपजे तथाआठमादेव
लोकनादेव मनुष्यत्रिजंचमांउपजे अनेत्रिजंचनाजिव
आठमादेवलोकसुधीजाय तेउपरनादेव मनुष्यगतीमां
आवे तथाश्रावकतथाआजिवाकामतिना बारमादेवलो
कसुधीजाय तथाव्यवहारसाधुनवग्रीवेकसुधीजाय.

शिष्यवाक्य--व्यवहारसाधुशामाटेकह्या.

गुरुवाक्य--जेनेआत्मस्वरुपनी ओलखाणनथीअनेव्य

वहारथकीतप्रक्रिया कष्टचारीत्रपालेछे तेजिवनेहजुसुधी समकितपणप्रगटथुंनथीनेमिथ्यादृष्टीछेतेकोइभवीछेअने कोइअभवीछे तेसर्वेएवाव्यवहारकष्टथकी नवग्रीवेक सुधीजायपण कांइतेनाआत्मानुंकल्याणथायनहि तेजि वतोअनंतोकाळसंसारमांरखडवाना जाणवा माटेतेने व्यवहारचारित्रीयाकहिये तथानिश्चेचारित्रीया पांचअ नुतरविमानतथासिधपणजाय हवेतेचउदराजलोकउंच पणेछे तेमध्येएकराजलांबापहोळापणे चउदेराजसुधीते नेत्रशनाडीकहिये परंतुसिधसलाएगएथके पिस्तालीस लाखजोजनलांबीपहोळीछे एजत्रसनाडीनेविशेजत्रस जिवछे बाकीसर्वेलोकनेविशे पांचथावरभरेलाछे तेमाटे हेचेतनएजलोकनेविशे कोइआकाशपरदेश तेंजन्ममर णकरयाविनाछोड्यानथी.

शिष्यवाक्य--सर्वलोककहेतां सिद्धपणभेगाआव्यातो शुंसिधनाभेगाविजाजिवछे.

गुरुवाक्य--सिधनाभेगापांचेस्थावरसुक्ष्मतथाबादरवा युकायत्यांछे तेमध्येचारस्थावरतोअसंख्याताछेअनेसुक्ष्म वनस्पतितेनीगोदकहिये तेजिवअनंताछे.

शिष्यवाक्य--तेजीवासिद्धक्षेत्रमांरह्याछे तेनेकांइसिद्ध नासुखनोभागआवतोहशे अथवाकांइसिद्धनाजीवनेए बाधापीडाकरताहशे.

गुरुवाक्य.--सिद्धना सुखनो नाश एटले आवे नही. तेम कांइ एसिद्धना जीवने बाधा पीडा करे नही. जथा दृष्टांत. जेम चंद्रमानुं अजवालुं छे, ते अजवालानु सुख कांइ वे आंखे अंध छे तेने होय नही. तेम ते अंध कांइ चंद्रमाना अजवालाने बाधा पीडा करी शकतो नथी. तेम ते जीव रह्या छे. ते आप आपणा कर्मने वश दुःख पीडा मां रहे छे. ते अरुप जाणवा. तेने सिद्धना सुखनो नाश कया थकी होय. तथा सिद्ध जीव नीराकार पोताना स्वरुप रमणी छे. ते ने एबाध पीडा करवा समर्थ केम थाय. ते अजवाला रुप छे. हे चेतन एवो जे कोइ लोक. तेने विशे तु अनंत काल परीभ्रमण करे छे. तो हवे तु एवु लोकनु स्वरुप जाणीने हजु तु एलोक थी अलगो थवा केम इच्छतो नथी. जो तु समज्यो होय तो एलोक थी उदाश थइने पोताना स्वरुपनी ओलखाण करएज तने श्रेयकारी छे. एथी जतारी मुक्ति छे. एवी रीते लोक स्वरुप भावना भाववी.

हवे अगीयारमी बोधदुर्लभ भावना. कहेतां बोध बीजनुं पांमवुं. ते घणु मुश्कल छे. ते कांइ सर्वगतीने विशे. पामवुं थतुं नथी. ते ठेकाणे बतावीए छीए. जे पांच स्थावर सुक्ष्म बादर ने विषे तो अव्यक्तपणु छे. तथा विगलेंद्री ने विशे पण अव्यक्तव जेवु जछे. जेने विषे मन तथा श्रोतइंद्री जनही. तो धर्मनु सांभळवु अने विचारवु शा थकी करे तथा त्रीजंच पंचंद्री ने विषे छ मुर्छम तो धर्म बेज नही. तथा गर्भज ने शास्त्र वांचलखे छे के

समकीतमुलअगीयारव्रतहोय तेहशेतारेकेहेताहशे परं
तुहालजनासमानेविषेतोकांइदीठामांआवतुनथी अनेतेजी
वनेतोछेदनभेदन मारकुट भुखतरश ताहाम्तम्को एमदू
खसहेतांजदीनजायछे तथानारकीनेविषेतोगुरुनीजोग
वाइछेजनही तोएजीवधर्मशानुंपामे तथाएजीवछेदनभेद
ननांमाहाआकरांदूख वेठतांथकांविचरेछे समयमात्रनुंसु
खतोछेनही तोधर्मशाथकीपामे तथादेवगतीनेविषेपणचा
रीत्रधर्मनीशास्त्रपणनापाडेछे तथाश्रुतधर्महशेपणकोइदे
वनेहशे परंतुघणादेवतापोतानाविषयसुखमांजभवहारी
जायछे तथाजेअकर्मभुमीतथाअंतरद्वीपनामनुषनेतोधर्म
छेजनही तथाजेकर्मभुमीनांक्षेत्र एकसोसीतेरविजयछेते
अकेकीविजयमां बत्रीसबत्रीसहजारदेशछे तेमध्येएकत्री
सहजारनवसेंसाम्हीचुवोत्तेरदेशतोअनारजछे तेमांकोइजी
वधर्मपामे नाकेहेवायनही परंतुबोहोलताएतोनाजपामे
तथाजेसाम्हीपचाविस देशआरजछे तेमांपणवाघरीभील
कोली प्रमुखजीवअनारजघणावसेछे अनेआरजजीवतो
घणाथोम्हाछे तेनेपणसुगुरुनीजोगवाइघणीमूश्केलछे शा
माटेकेपृथ्वीउपरपाखंडधर्मघणुप्रवर्तेछेअनेजीनधर्मथोडूं
प्रवर्तेछे तेजीनधर्मनेविषे पणपाखंडीभेखधारीघणादीसे
छेजेआरंभपरीग्रहमांडुब्यापम्याछे अनेजवीतरागभाखी
तवस्तुधर्मनीउलखाणकरावनाराएवाजे सुगुरुतेतोकोइ

कदीसेछे अहीयांकोइककेहेशेके एकवीसहजारवरससुधी भगवाननुंधर्मचालशे तेअसंथकीचालशेएवुंकेहेशे तेमा हामोथ्यात्वीछे तेभगवाननामारगनाचोरछे शामाटेजेभ गवानेआरंभपरीग्रहवालानेसाधुकह्यानथी तोतेथकीध र्मशानुंरेहे धर्मतोसाधुमुनीराजथकीजरेहेशे.

शिष्यवाक्य–स्वामीतमेप्रथमजे क्रियाव्यवहारपाले आरंभपरीग्रहथकीवेगलारहे तेनेतोतमेसाधुपणानीता पाडीहतीतोहवे कयासाधुमुनीराजथकीधर्मरहेशे.

गुरुवाक्य–हेभद्रअमेजेनापाडी तेज्ञानहिणजेखोटोक्रि याआडंबरकरीनेचाले तेनीअमेनापाडीहती तेश्रीसुम तीग्रंथनेविशे सिधसेनदेवाकरएवुंकहीगयाछे तथाश्रीभ गवतीजिनेविशे शुधर्मास्वामीएमकहीगयाछे कहचुंछेजे गितार्थहोयतेनेसाधुकहिये अथवातेगितार्थनाकहेणप्रमा णेविचरेतेनेसाधुकहिये तेविनानाजेटलाविचरेछे तेघणी कष्टक्रियातपलुखाशपणुराखेछे तोपणतेनेसाधुकहियेन हिएश्रीविरनामुखनावचनछे तेवारेकोइकहेशेजेआजने कालेछेअक्षरनाजाणपंक्तिपणुधरावता एवाभेखधारीप णछे तेनेसाधुकहियेकेनाकहिये तेनोउत्तरजेएवाछेअक्षर नाजाणथइने जेआरंभपरीग्रहथकीअलगानथया तेने महामिथ्यात्वीकहिये नेमहाअज्ञानीकहिये तेनुंभणेयुसर्व धुलमागयुं तेकांइलेखेआव्युंनहि तेश्रीउतराधेनजिना

अगीयारमाबहूश्रतनामाअध्ययननेविशेएवुंकह्युंछे तथा श्रीआचारंगजिमां तेनीसाथेजावतठल्लेजवासुधीनीना पामीछे तथाश्रीआवशकनीरजुक्तिनेविशे श्रीन्नद्रबाहूसा मिएएवुंकहयुंछे केजेएनेवांदेतेअनंतान्नव संसारमांरख डेतथाश्रीन्नगवतीजिना आठमासतकनेविशे एनेजेआ हारपाणीआपेतेअनंतान्नवरखडे तेमजश्रावकनाप्रतीक्र मणानेविशेएनेआहारपाणीआपे तेनीआलोयणगुरुपा सेमागीछे एमजावतघणाशास्त्रनेविशेएनेनिशेध्याछेमाटे एनेसाधुनकहिये तथाप्रत्यक्षपणेसमजोके जेपुरुषपोते कुवोजाणेछे तेधणीकांइचालतोकुवामांपडीजाय जेनजा णेतेपडे जाणेतेपडेनहि तेमजेपुरुषनेज्ञाननुंजाणपणुंहो यतोतेपुरुषअवरतनेकेमशेवे माटेएशेववावाळापुरुषपा सेज्ञानछे तेपणअज्ञानछे तेवाजेन्नेखधारीपासथीतेनान्ना स्त्याधर्ममार्गउपरचालेतेनेपणकांइधर्मपाम्योकहियेनहि तेअधिकारश्रीमहानिसीथसुत्रने चोथेअध्ययने नागीला सोमलनोअधिकारछे तेजोजोमाटेसुगुरुविनाधर्महोयन हितेसुगुरु तेबहूश्रुतज्ञानीपुरुष आरंभपरीग्रहथकीवेग ळाहोयतेनेगुसुरुकहिये तेसुगुरुसदायकाळसर्वेक्षेत्रेना होयएतोकोइकक्षेत्रेकोइक अवसरेमले तेचोथेआरेपण कोइकअवसरेमलता तेअधिकारमहानिसीथसुत्रथकी जाणजो एवाकदापीकोइअवसरे सुगुरुनुंमळवुंथायतो

त्यांतेरकाठीयाग्रावीनेनमे तेथकीगुरुदरशनकरीशकेन हि तोव्खाणीसांभलवीतोक्यांथकीकदापीकोइजिवजवरो थइने तेरकाठीआने दुरकरीनेगुरुपासेजायतोपणशण गारादिकरसकथानालोलपीथका धर्मपामीशकेनहि अ थवाकेटलाकजिवबेठाथकाउंघे अथवाकेटलाकजिवक थामांचारप्रकारनीवारतालेइबेसे तेथकीधर्मसांभलेजन हि एमकरताएसर्वकारणने दूरकरीनेधर्मसांभलवावेसे तोपुर्वेकुगुरुस्वदर्शनना अथवाअनदर्शनना तेणेजेभर मावेलाछेतेथीतेनेसुगुरुनुंवचनरुचेनहिजथाद्रष्टांते एकन गरनेविशेराजामहाभक्तिवान अनेप्रमीतनावचननोलो लपीअनेस्वभावेभद्रीकहतोतेजजेपंडीतलोकआवे तेने वडेआडंबरथीहाथीउपर बेसाडीनेघेरतेडीलावेतेनेपांच रात्रीराखीशेवाभक्तिकरीधर्मतेनीपासेसांभलीने तेनेपांच रुपैयानोमालदेइने भलीरीतेविदायकरीआवे एमजेजे पंडितआवेतेनेएमकरे तेमाएकब्राह्मणपंडितआव्योतेस्व भावेकपटीछे तेमननमांएवुविचारतोहूवोजेआराजाबहूभ क्तिवाननेबहूदानेश्वरीछे तोएराजामहारेवशरहेतोघणु सारुतोहूंजोएनेविलोमुकीनेघेरजइशतोएराजाभद्रीकछे तेबिजानेवशथशेएमविचारीत्यांथकीजायनहि एमकरतां केटलाकवर्षवहिगया तेवारेमननमांविचार्युकेआपणेग्रह स्तीठरयातेघेरगयाविनातोचालेनहि माटेहवेघेरतोजवुं

पणराजाआपणेवशरहे एवुंकरीनेजवुं एवुंविचारीराजापा
सेआज्ञामागीतेवारेराजाएकह्युंकेसुखेथकीपधारो हूंतम
नेशकिसारुविदायगिरीकरुं तेवारेब्राह्मणेएवातकबुलक
रीराजायेविदायगिरीकरी तेवारेतेपंडितराजाप्रतेकहतो
हवोजेतुंघणोलक्ष्मीकछे अनेघणोदानेश्वरीछे पणतनेहजु
पंम्डितनीपरीक्षानथी पणहूंतनेशास्त्रमांकोइकरीतनाअर्थ
छेतेदेखाडुंपणताहारापेटमांरहेतोकोइपासेकहेतोतेदेखा
डवाजेवुंनथी तेवारेराजाबोल्योजेआवडीवधीसर्वराजनी
वारतामाहारापेटमांरहेछे तोशास्त्रनीवारताहूंकोइनेकेम
कहीशमाटेमनेकृपाकरीनेदेखाडो तेवारेपंडितनामुकरग
योकेएवाततनेकहेवायनहि अनेतजथकीजिरवायपणनहि
एमकहीनेराजानेघणोमोहचडाव्यो तेवारेराजाघणोआ
ग्रहकरीनेवलग्योतेवारेतेपंम्डिते घणोबंदोबस्तकरीनेरा
जानेगीतानोपाठदेखाड्यो तेमध्येएकशब्दनोअर्थपुर्वेजे
थतोहतोअनेशब्दनोअर्थपणएजहतो तेकहीनेदेखाड्यो
अनेपछीकह्युंकेआअर्थतोअमारेसर्वलोकनेसमजाववानो
छे पणपंम्डितलोकनासमज्यामांएशब्दनोअर्थएवोछेकेसीं
केबेठीदेवीचणाचावेएवोअर्थपंडितोनाजाणवामांछेबिजा
नाजाणयामांनथीअनेपंडितबिजानेजणावतापणनथी प
णतारीवणीभक्तिजाणीनेमेंतनेएअर्थकह्योछे पणतुंकोइ
नीपासेकहीशनहिअनेएशब्दनोएजअर्थकरेतेनेपंम्डितजा

एजेबिजानेपंमितजाणीशनहि
॥ तेपंडीतएवुंसजघालीनेपोतानेघेरगयो त्यारपछीजेजे
पंमीतआवेतेनेराजाबहूआमबरथीलावीने तेगीतानापा
ठनाशब्दनोअर्थकरावे तेएनेपुर्वेपेलापमीतसलघालीने
गयो तेअर्थतोकोइथकीथायनही त्यारेतेपंडीतोनेनीभ्नरं
छीअपमानकरीनेकाढे तेवातदेशमाप्रसिद्धथइजेराजापुर्वे
पंडीतोनुंबहुमानपुजाकरतानेहमणांतोसर्वपंमीतोनेनीभ
रंछेतेवातकाश्मीरमांएकपंमीतसर्वोपरीशास्त्रनाजाणसर
स्वतीनोउपाशक तेणेसांभलीनेएवोविचारथयोजे हूंजइ
नेराजानेठेकाणेपाडुं तेवारेरातनेसमेसरस्वतीएआवीने
तेपंडीतनेएवुंकह्युजे एनेआगलपंमीतसलदेइगयोछे ते
शब्दनाअर्थमांतेवातकंइछेनहीतोतेशब्दनोअर्थतुंक्यांथकी
करीश केसींकेबेठीदेवीचणाचावे माटेतुंपणजइनेअपमा
नपामीश तेवारेतेपंडीतेदेवीनेकह्यु एजकारणछेकेबीजुं
छेतेवारेदेवीएकह्युंएजकारणछे तेवारेपंडीतेकह्युकेहवेमे
वातजाणीछे तोठेकाणेपाडीनेआवीश तेवारेतेपंमीततेन
गरेआव्यो तेपंमीतवडोनामीचोदेशत्यावोछे तेथीराजाब
हुआमबरेकरीनेलाव्यो नेतेगीतानोपाठपाछोमोहोडाआ
गलधर्योतेवारेमुलअर्थहतोतेकर्यो तेवारेराजाबोल्योकेबी
जोकांइअर्थएनोहशेतेवारेपंडीतबोल्योहाछे तेवारेपंमीतेए
वीरीतेसातआठअर्थएशब्दनाकरच्यातोपणराजानुमनकां

इरीङ्युंनही तेवारेपंडीतबोल्योके एशब्दनाअनेकअर्थछे पणएनोमुलअर्थएकछे तेतोअमेपंडीतलोककोइनेदेखाड तानथी तेवारेराजाघणोआग्रहेकरीनेवलग्योजेएअर्थतो मनेजरुरदेखाडवोपडशे चालोहूंएकांतआवुं तेवारेपंडीत एकांतजइ कोइनेकेहेवुंतही एवोबंदोबस्तकरीनेअर्थकर्यो जे सींकेबेठोदेवीचणाचावे तेवारेराजाबहूखुशीथयो अ नेकेहेवालाग्योजेपुर्वेफलाणास्वामीआव्याहता तेणेएअ र्थकर्योहतो केजमेआजएअर्थकर्यो तेवारेपंडीतेकह्युंजण जणएअर्थजाणतानथी एतोपुरोपंडीतहोयतेजाणे तेवार पछीपंडीतमनमांविचारवालाग्योजे एमुरखोआराजाने सघलोगयो तेअर्थपंडीतक्यांथकीलावे माटेएनोसघ काहाडवोएमविचारीराजानेव्याकरण पंचकाव्य सिद्धांत कौमोदीसुधीभणाव्युं पछीगीतानापाठनोराजापासेअर्थ करावामांड्यो तेवारेमुलशब्दनोअर्थहतोतेआवे पणपे लोकल्पीतअर्थहतोतेआवेनहीतेवारेपंडीतेकह्युंकेहेराजा तुंकाचोछेतेथीएअर्थतनेमांहेसुजतोनथी तेवारेराजाबोल्यो जेहूंकाचोछुंतेतमेकोहोछोतेसत्यछे पणअर्थतोहूंकहूंछुंतेज थशेएममांहोमांहेविवादघणोथयो तेवारेपंडीतबोल्योजेए जअर्थसत्यछे तोतेंआटलावधापंडीतोजुंअपमानकेमकर्युं तेवारेराजाबोल्योजे स्वामीतेमुरखामनेसघलोघालीगयोते हूंशुंजाणुं नेहवेतोतमेमनेविचारुपीआंख्योदीधीतेथीहवे

मनेसर्वजथार्थन्नापणथयु हवेकांइहुंठगाउनहि तेदृष्टां
तेजेएवाकुगुरुना जेन्नरमावेलाजेजिवछे तेनेसुगुरुनांव
चननजरुचे जेमजेधणोनेज्वरआवतोहोयतेनेअन्ननीरुची
नाथायतेमकुगुरुनासंगतीलोकोनेधर्मउपररुचीहोयनहिए
मकरताकोइकुगुरुनोन्नरमावेलोनहोयतो तेपोतेआपम्हाह्यो
होय तेपोतानाम्हाहापणआगलसुगुरुनांवचनहइयेधरेनहि
अथवाकोइ जिवअज्ञानीहोयतोतेनेस्वन्नावेजरुचीआवेनहि
अथवाकोइजिवनामनमांथीशंकाकखामटेनहिएटलाबधा
एकारणज्यारेमटेअनेपछीसुगुरुनुंवचनसांन्नलेतोतेनेधर्मनी
प्राप्तिथाय तेमांपणकेटलाकजिवसांन्नलीनेहइएधरेनहि
तेनेपणकांइगुणथायनहि तेआजनाकालनेविशे केटला
कजिवएवाजनजरेआवेछे अथवाकेटलाकंजिवतोकुलाचा
रजाणीनेधर्मश्रमुखसांभलवुकरेछे तथाकेटलाकजिवअ
भिमाननालीधाथकाचर्चावारताशिखेछे पणपोतेपोताना
स्वरुपनी ठलखाणकरतोनथी अथवाकेटलाकजिवद्वीप
समुद्र तथाकिरियाआचारनीवारताठजाणीने भएयाकहे
वरावेछे तथाकोइसमजुकहेवडावेछे परंतुनिश्चेथीकहेतां
तेपणअज्ञानिजछे तेनेकाइधर्मपाम्योकहियेनहि जेधणी
पोतानाआत्मानुवस्तुधर्मजथार्थसत्तागतेछे तेवुजाणीनेते
नेसदहेतेमांजभाषणरमणकरे तेनेबोधपाम्योकहिये ते
तोनेवाज्यारेसदगुरुमले नेतनीशेवाकरेतोमले कोइजि

वनेसदगुरुवनापोतानास्वन्नावथकीमले शामाटेकेसम कितवेप्रकारनुंकह्युंछे एकगुरुउपदेशथकी तथावीजुनी श्रगकहेतांस्वभावथकीमले माटेएबोधपांमवो जगत्रमां घणोदुर्लन्नछे अनेश्रामनुष्यभवमांज विशेपेकरीनेछे ए वीजेन्नावनाभावे तेनेबोधदुर्लन्नभावनाकहिये.

हवेबारमीधर्मन्नावनाकहियेछिये एटलेधर्मकहेतांवथु सहावोधम्मोएटलेवस्तुनोस्वन्नावतेधर्मतेपोतेपोतानीवस्तु नोस्वभावतेपोतानुंधर्मकहियेकदापिकोइपरवस्तुनास्वभाव मांपोतानुंधर्मजाणे तेमुर्खाइछे केमकेपरवस्तुनास्वन्नाव मांपरनुंजधर्मरह्युंछे तेमअहिंयांसमजवुंके आत्मानुंधर्मते आत्मामांजरह्युंछे नेपुद्गलनुंधर्मतेपुद्गलमांजरहयुंछे तेको इपुद्गलनास्वन्नावथकी साधीने पोतानुंधर्मकरवाचाहेछे तेभुलछे एटलेपुद्गलथकी साधीनेपोतानुंधर्मतेशुंकरेछे ते देखाडियेछिये दया दान पुजाव्रत नेम तप सामायक पोसो प्रतिक्रमण इत्यादिकजेपुद्गलथकीसाधीनेपोतानुं धर्ममानेछे तेभुलछे.

शिष्यवाक्यः--दयादानादिकपुद्गलथकी साधीनेकेमक होछो तेशुंआत्माथकीनहि.

गुरुवाक्यः--हेभद्रएआत्माथकीनहिज एपुद्गलथकीस धाय तेदेखाडियेछिये जेछकायनीदयापालवी तेपुद्गलने रोकीनेपलायतोतेपुद्गलनोस्वन्नावथयो तथादानदेवुं तेदे

वुंतेपुद्गलछे नेदेवावालोतेपणपुद्गलछे. एसर्वकायाथकीज, थायतथापुजाजेकरवीतेपणकायाथकीथाय तेमवरतनेम, तपप्रमुखसर्वेकायाथकी निपजेछे तेकांइआत्माथकी नि पजतुनथी.

शिष्यवाक्य--कायाथकीनिपजेछेपणकांइआत्मानाउप योगविनानिपजेछे.

गुरुवाक्य--जेतेंआत्मानोउपयोगमान्यो. तेतारीमोटी भुलछेशामाटेजेअहियांतोमननाप्रणामभेगाजलीनेका रजकरेछे.

शिष्यवाक्य--मननीनेआत्मानीजुदीकेमखवरपडेशुजा, णीयेकेएमननाप्रणामछे केआत्मानोउपयोगछेअमेबेउने, एकजजाणीएछीए.

गुरुवाक्य--अहोजडहजिसुधीतनेमनआत्मानीजुदीख वरपडीनथी तोतुंधर्मनीवारताशानीपुछेछेनेतुधर्मसुंपाम्यो जेजडचेतननोविभागथयोनहित्यांसुधिसमकितक्यांछेअ नेसमकितविनाधर्मनाहोय अनेधर्मविनामुक्तिशानीमले माटेतुंपहेलीजडचेतननाविभागनीसमजकर.

शिष्यवाक्य--स्वामीकृपाकरीनेमनेजेदष्टांतदेखाडोजे थीहुंआत्मानुंअनेमननुंस्वरुपजुदुजुदुजाणु.

गुरुवाक्य--हेदेवाणुप्रियनिंद्राविकथा प्रमादतजिनेए काग्रहचित्तथइनेतुसांभलजेआत्माछेतेउपयोगग्राहीछेअ

नेमनछे तेप्रणामग्राहीछे शास्त्रमांएवुंकह्युंछेके क्रियाएक मेंप्रणामेबंध अनेउपयोगेधर्म एटलेक्रियाछेतेकर्मनीखेंच नारीछे अनेप्रणामछेतेकर्मनोबंधपामताछे माटेएत्रेउतज वाजोगछे नेएकउपयोगछे तेथकीधर्मनिपजेतेउपयोगजे छेतेस्वरुपनेविशे जेरमणताकरवी तेनेउपयोगकहियेअ नेजेपरभावमांपेसवुं तेनेप्रणामकहिये एवीरीतेउपयोग नीनेप्रणामनीवेंचणजाणवी.

हवेजेपुद्गलनोस्वभावतेपुद्गलनुधर्मकर्ताछे तेथकीकांइ आत्मानुंधर्मथायनहि शामाटेकेपुर्वेजेदयाप्रमुखभेदक ह्यातेसर्वेपुद्गलथकीथाय त्यारेतेपुद्गलीकधर्मकहिये अने सर्वेधर्मवालापोतपोतानीपुष्टिकरेछे तेमनिश्चेमांएजम्ह जम्हनीपुष्टिकरेछे जेएपुरवलाभेदकह्या तेथकीशुंथायतेशुभ कर्मउपारजे तोशुभकर्मतेपणजडछे अनेअशुभकर्मतेपण जम्हछेतोएणेजडेजडनावंशनोवधारोकरयो पणकांइआ त्मगुणनोवधारोएथकीथायनहि आत्मगुणनोवधारोतो पोतानाउपयोगमांरह्याथकीजथायपणपुद्गलनाकामोमां आत्मानोउपयोगहोयनहितेनेधर्मीकेमकहिये.

शिष्यवाक्य--जोपुद्गलनाकामोमांआत्मानाउपयोगनी तमेनापाडोछोपणतेरमागुणठाणासुधीपुद्गलनांकामोतो तेजिवकरछेतोतेजिवतोकांइअधर्मीम्हनहि.

गुरुवाक्य--जेधर्मिपुरुषपुद्गलनाकामोकरेछे तेमांपोता

नोउपयोगतथी शाद्रष्टांतकेजेम कोइपुरुषनेराजाएमार वाकहाड्योतेपुरुषनेलाड्वोखावाआप्योछे तेनेकांइलाड्वोखातालाडवामांएनुंचितछे तेनुंचित्ततोलाडवामांनथी शामाटेकेतेनेतोमारवानोमहोटोभयछे तेमजेज्ञानीपुरुष छेतेपुद्गलनांकामोकरेछे पणतेजेमपेलोपुरुषलाडवोखाय तेवोरीतिकरेछे पेटमांसमजेकेएकांइमहारुनथी पणपुद्गलनुंधर्मउदेआव्युंतेरोक्युंरहेनहि तेभोगवीनेखेरवेपणपोते भेगोभलेनहि पोतेपोतानाआत्मानाउपयोगमांजरहे जेमकोइस्त्रीनेपरायाछोकरानेधवरावववाने महिनोठरावीने लाव्याछे पणतेनाचितनोआणंदपोतानाछोकरानेधवडाववामाछे अनेपानोपणपोतानाछोकरानेदेखीनेआवेनेते छोकरानेजेधवभावे तेमनमाविचारेजेपेलानोमहीनोखाइ येछीये तेधवराव्यावगरचालेनहि परंतुतेमांकांइचितनो आणदपणनावे तेमकाइपानोपणनावे तेमअहियाज्ञानी पुरुषनेसमजवोकेपुद्गलनाकामोमा भेगोनाभले हवेजेपुद्गलीकधर्मनाप्रणामउठावीने आत्मीकधर्मनोउपयोगकरवो तेज्ञानदर्शनचारीत्ररत्नत्रीयनुंसाधवुं अनेतेनास्वरुपनेविशे रमवुंतेनेधर्मभावनाकहिये नेमांजेव्यवहारधर्मनीभावनाभाववी तेथकीशुभआश्रवनउपारजवुंथायतेथकीआत्माशुभकर्मबांधे आत्माभारेथायपणकांइआत्मानुकारजसिधथायनहि अनेनिश्चेस्वरुपनीजेभावनाभाव

वीतिथकीभावसंवरथाय अनेआत्मानेनवांकर्मआवतांरो
केअनेतेनाअत्मानुंकारजसिद्धथाय एवातमांसंदेहराखवो
नहिएटलेभावनाउचारेकहि.

हवेपांचचारीत्रकहियेछिये प्रथमसमायकचारीत्रकहेतां
जेस्वसमाधिएटलेआत्मस्वरुपने विशेरमणता तेनेस्वस
माधीकहिये.

शिष्यवाक्य--समाधीतोघणीकरीतथीजोगनुसाधनथा
यत्यारेसमाधीतोथायछे अनेतमेतोआत्मानीरमणतानेस
माधीकहोछो.

गुरुवाक्य--जेजोगसाधनथकीसमाधीचडावेछे अनेखट
चक्रनुंसाधनकरेछे अनेरुचककुंभकप्रमुखसाधीतथासुर
स्वासरुंधीनेसमाधीचढाववी तेनेहठसमाधीकहिये तेमां
मेहेनतएककरोडरुपैयानीछे अनेप्राप्तीएककोडीनीछेक
दापिकोइकहेशेकेतमेनथीमानता तेथीएवुंकहोछो तेनेक
हियेकेभाइअमारेतोएवातनोरागद्वेषछेजनाहि अनेअमा
रेमतेपणअमकहेतानथी उमियास्वामीकृतगुणस्थानक
करमारोहग्रंथछे तेनीटिकानेविशेएनोविस्तारघणोछे ते
जोशोतोतमनेसमजपडशे माटेसहेजसमाधीनुंसाधनक
रवुंसहेजतोआत्मानुंस्वरुपजछे तेनीजेस्वभावेरमणता
थायतेनेसहेजसमाधीकहिये एवाजेसमाधीवंततेनेसामा
यककहिये तेसमायकनाबेभेद सर्वविरतीसमायकतेसा

धुतेसदायएवीसमाधीमांजरमणताकरे,तेदेशविरतीसमा यककहेतां,श्रावकतेनेसमाधीमांनिरंतररहीनाशके शामाटेकेगृहस्थीतेथीनिरंतररमणताथायनहि.तथागुणठाणुपणपाचमुतेथीतेप्रमाणेसमाधीहोय तेनेसमायकचारीत्रक हिये. तथाविजुछेदोपस्थापननामाचारीत्रकहियेछियेजेपुर्वेकहीजेसमाधीतेथकीभ्रष्टथाय शाथीकेपुर्व कृतकर्मना जोरथकीप्रणामनीधाराफरेतेथीकरीनेश्राअवज्ञावमाजि वजायतेवारेसमाधीगुणनरहे, त्यारेसमायकचारीत्रपण नारहचु, तेपाछोपोतानाश्रात्मानेउपयोगदेइनेपुर्वकृतक र्मनेछेदीने पाछेचारीत्रस्थापनकरेएटलेज्ञानदर्शननेविषे श्रखम्डरमणकरेतेनेछेदोस्थापनचारीत्रकहिये.

हवेत्रीजुंपरिहारविशुद्धचारित्रकहियेछिये. एटलेश्रशुद्धनोपरिहार तेनोश्रात्माविशुद्धथाय,एटलेश्रशुद्धजेराग द्वेषनाप्रणामनेघटाडवु उपाधनेघटाडवु श्रनेपोतानास्व रुपनुंनिर्मलपणुकरवुं, तेनिर्मलशाथकीथाय, केभेदज्ञान प्रथमप्रगटे त्यारेश्रात्मानिर्मलथाय, एटलेभेदज्ञानतेशुं कहिये,जडचेतननीवेहेचणतेनेभेदज्ञानकहिये,तेसक्षेपथ कीदेखाडियेछिये जेरुपीसाकाररागद्वेष,क्रोधमानमाया लोभकामविकारइत्यादिक जेवस्तुछे,तेसर्वेजडनाघरनी छे तथाज्ञानदर्शनचारित्रविरजश्रादिदेइनेजेवस्तुछे तेस र्वेचेतननाघरनीछे एमसमजीनेजडनीवस्तुनेदूरकरे,ने

आत्मानीवस्तुपोतानीजाणीने तेनेविषेरमणताकरे एट
लेजडनोपरिहारआत्मानुंविशुद्धतापणुं तेनुंनामपरिहार
विशुद्धचारित्रकहियें तथाचोथुं सुक्ष्मसंपरायचारित्रतेश्रे
णीगतछे एटलेजेजीवश्रेणीआरोहे तेश्रेणीबेप्रकारनीछे
एकउपसमश्रेणी बीजीक्षपकश्रेणी उपसमश्रेणीनोकर
नारोजीवपःछापडे अनेक्षपकश्रेणीनोकरनारो जीवपाछो
नापडे शाद्रष्टांतेकेजेमचुलानी तथाबीजिजग्योयेअग्निछे
तेअग्निनेएकपुरुषतो राखप्रमुखनाखीनेदाबे तेकोइना
जोवामांनाआवे केअहियांअग्निछेएवीकरे अनेएकपुरुष
पाणीनांखीनेतेअग्निनोक्षयकरे तबेमांकोनीअग्निप्रगटथा
य केजेधणीयेपाणीनांखीनेअग्निनोक्षयकर्योछे तेनेकांइ
अग्निप्रगटथवानीछेनहि अनेजेधणीये राखनांखीनेदा
बीछे तेनेएअग्नितोप्रगटथाशेज तेद्रष्टांतेअहियांबेश्रेणीनुं
स्वरुपजाणवुं जेजिवआठमुंअपूर्व करणनामागुणठाणे
जाय त्यांथीश्रेणीबंधाय ज्यांसुधीसातमागुणठाणामांहो
य त्यांसुधीकांइश्रेणीप्राप्तिथायनहि हवेजेआठमानेविशे
श्रेणीछे तेश्रेणीकहेतांमुक्तिपुरनेविषे जवानोरस्तोते त्यां
थीबेरस्ताछे एकजमणो अनेएकडाबो तेजमणेरस्तेचडे
तोतेधणीतेनगरेपहोचे तथाडाबेरस्तेचडे तेरस्तोतोरान
नोछे तेकेटलीकच्नोयसुधीचाले पछीआगलतोमार्गछेनहि
तेवारेपाछुंफरीनेमुलठेकाणेआववुंपडे एटलेअहियांजेज

मणोरस्तोतेक्षपकश्रेणीकहिये डाबोरस्तोतेउपसमश्रेणी कहिये जेधणीउपसमश्रेणीयेचडेतेधणी कखायतथामि थ्यातनेदाबतोचाल्योजाय नेजेक्षपकश्रेणीयेचढे तेमि थ्यातप्रमुखनोक्षयकरतोचाल्योजायतेक्षयनोकरनारोजा वतकेवलपामीमोक्षेजाय अनेजेदाबतोचाल्योजाय तेअ गीयारमागुणठाणासुधीजाय पणआगलरस्तोछे नहि माटेतेनेपाछुंफरवुपडे अथवाजोआवखुंआवीरह्युंहोयतो कालप्राप्तथाय हवेजेपाछोवळे तेशाद्रष्टांतेकेजेमकोइपं खीनेपगेदोरीबांधीनेउराडेछे तेपंखीजेटलीदोरीहोय ए टलीभोयउडे पणतेथकीआगळजवायनहि अनेतेदोरी वालोदोरीखेचे एटलेठेकाणेआववुंपडे तेमउपसमश्रेणी वालानेमोहनीकर्मनोनाशथयोनथी एतोउपसमावेलीछे तेप्रकृतिपाछीप्रगटथइने तेजिवनेअगियारमेगुणठाणेथी पाछोखेंचेएमजाणवुं हवेतेबेश्रेणीनेविषेसुक्ष्मसंपरायचा रित्रछे तेनुंस्वरुपकिंचितदेखाडियेछिये हवेतेआठमेगुण ठाणेगयोथकोप्रथमहाशरतअरतभयशोकदूगंछा एख टकनेखपावे तथाउपसमावे तेवारपछीनवमेगुणठाणेसं जलनो क्रोध मान माया पुरुषवेद स्त्रीवेद नपुंशकवेद खपावे तथाउपसमावे तेवारेदशमेगुणठाणेएकसंजलनो लोभरहे पणतेलोभधन्यधान्यादिक जडवस्तुनोनहोय अत्यंतसुक्ष्मपोतानास्वरुपप्राप्तनोहोय तथाअगियारमे

गुणठाणे तेलोभउपसमीगयोहोय अथवापोतानास्वरुप नीआस्तिथवानोविचारमनमांथाय जेमाराआत्मानीमुक्ति करुएवोलोभथायतोपाछोअगियारमेथीपडीने दशमेआवे

शीष्यवाक्य:–स्वामीएकोइपरभावमांतोपेठोनथी. पोतानाआत्मानीमुक्तिताकतांउलटोपाछोपड्योएशुं.

गुरुवाक्य:–हेभद्रइहां आत्मानीमुक्ती वीचारीते साचीवात पणएनुनामपणलोभकेहेवायअनेलोभछे ते जडछेअनेजडछेते आत्मानागुणनोघातकरताछे माटेएट लोएलोभ समजुनेनजोइये.

शीष्यवाक्य:--स्वामी आत्मानीमुक्तीत्यां नवीचारेतो त्यांशुंवीचारताहशे.

गुरुवाक्य:--हेदेवांणुप्रियत्यांपोतानीपरनीकशीखबर नथीत्यांतोद्रव्यगुणपरजायभीन्नभीन्ननोखाकरेतथागुणछे तेपरजायमांसंक्रमावे अथवाद्रव्यमांसंक्रमावे अथवा गुणपरजायवनेद्रव्यमांसंक्रमावे एवीरीतेत्यांभेदज्ञानत थाभेदाभेदज्ञानछे तेपोतानास्वरुप रमणजछे तेनेसुक्षम संप्रायचारीत्रकहीए हवेपांचमुंजथा क्षायकचारीत्रकही एछीये॥ एटलेजथाक्षायककहेतांजथारथक्षयकर्योछे जेणे मोहनीकरमनो एटलेपुरवेसुक्षम संपरायचारीत्रनेवीशे दसमेगुणठाणेसुक्षमनो जेलोभरह्योहतो तेलोभनोक्ष यकर्योएटलेसंपुरणमोहनीकर्मनोक्षयथयो तेवारेतेजिव

क्षीणमोहीथयो हवेतेजिवनामननाप्रणामनोकलोलचक्र नहिशामाटेजेमदिरारुपमोहनीनोजेकेफहतो तेकेफना जोरथीअनेकतुरंगउठताहता तेमोहनीकर्मनोक्षयथयोए टलेघेलणमाहेथीगइ तेवारेतेनोआत्माथीरभावथयोजेम सरोवरनुपाणीवायुअधथयेथके थीरभावरहेतेमएआत्मा नोउपयोगथीरभावथयोएटलेजथार्थचारीत्रथयु एटलेक्षा यककहेतांमोहनीनोक्षयकहिये थीरभावकहेतांचारीत्रक हिये तेजथार्थकहेतां जेवुंसत्तागतनेविशेवस्तुपणेहतुतेवुं जप्रगटपणेथयुं तेवारेतेनेएकलभावथयो जेमजलनीजे सितलताअनेजलरसनोस्वाद अनेजलएत्रणेएकजछेर सस्वादनेसितलतापणुतेकांइजलथकीजुदूनथी तेमजगु णपरजायसहिततेजद्रव्यछे कदापीकोइअहियांकहेशेके पाणीतोउनुंपणहोय तेनेकहियेकेविभावथकीपाणीमांउ ष्णतापेसेछे पणस्वभावथकीनथी जेअग्नीनाजोगथी पाणीउष्णथाय पणअग्निथकीअलगुकरीये अनेघणीवे थायएटलेसितपणुथाय तेमआपणोआत्माकखायादिक नाजोगथकी कांमी क्रोधी मानी लोभी अनेकनामधरा वेछेपणतेमोहनीकर्मनोनाशथयो तेवारेस्वभाविकनीरवि कल्पनिरउपाधीथीरप्रणामेजहोय एवुंएजेद्रज्ञानत्यांप्र गटेल्यांकांइआत्माअने आत्मानागुणपरजायजुदानथीए टलेध्याताधेयध्यान एकत्वपणेभजे एटलेघेपदार्थपरमा

त्मातेपोतानोआत्मातेजजाणवो अनेध्यातापणुपोतेजछे अनेध्यानतेपोतानोउपयोगछे एमत्रणेएकरुपजत्यांध्या नछेतेनेजथार्थकहिये एटलेजथाक्षायकचारीत्रकह्युं कोइ अहियांकहेशेकेतमेव्यवहारनोभागअहियांलाव्यानहि. नरवुंएकनीश्चयपक्षनुजतमेपोपणकर्युं तेनोउत्तरजे अ मेकांइअमाराघरनीरीतनुंकर्युंनथीजेपरमात्मायेभाख्युंते अमेकह्युंछे तेश्रीभगवतीजीनेविषे कालेसवीपुत्रअण गारनेथीवरमुनीये बेनाप्रश्ननेविषे समायकतेआत्मानेक ह्युंछेअनेसंवरपणआत्मानेजकह्युंछेते अधिकारवीस्तार थीत्यांजोजो एटलेतमनेसमजपडशे एवीरीतेसंवरनास तावनबोलकह्या तेमांकेटलाकबोलतो नीश्चेआत्मस्वरु पीछे तेतोसदायआत्मानेसेववालायकछे अनेएसेवतांथ कांनवुंकरमपेसेनहीएवातनीःसंदेहछेअनेजेजेबोलवहेवा रनाछे तेबोलजीवनेवखाणवालायकछे पणएथकीआव तांकर्मरोकायनही अनेआत्मानुंकारजपणतेथीथायनही एकहेवामात्रसंवरछे अहीयांकोइकहेशेजे तमेआवीरीते वेहेवारनेमुलथी उखेडीनेकाहाडीनाखोछो तोतमेएकांत वादीदीसोछो अनेभगवंतेतोएकांतवादीनेमीथ्यात्वीकह्या छे तेनोउत्तरजेअमेएकांतवादीछीयेनही अमारवेहेवारप क्षघणोवजनछे नेमानवाजोगछे पणजेशुद्धव्यवहारछे ते तोअमारेआदरवाजजोगछे अनेजेअशुद्धव्यवहार अने

शुभव्यवहार तथाकल्पव्यवहार तेनेकोइआदरवानीअ मनेमतलबनथी शामाटेकेपरमात्माएसंवरनीकरणीकर वीकहीछे पणआश्रवनीकरणीकहीहोयतोदेखाडो एटले शुभाशुभव्यवहारछे तेतोआश्रवछे अनेकल्पव्यवहारछे तेतोसर्वसर्वनापक्षनाछलखाणकरवाने वास्तेबांध्याछे ते प्रत्यक्षछएदर्शननानाखानोखाछेतथाजिनमांपणश्वेतंबर दीगंबरनाजुदाजुदाछे श्वेतंबरनेविशेपणगछगछनानोखा नोखाछे तेव्यवहारथकीतोकांइफलमालमपडतुंनथी फो गटकायक्लेशछे जेमसंसारनेविशे नातनातनानोखाव्य वहारबांधेलाछे जेमुसलमाननेविशेमरेत्यारेरुवेकुटेनहि तेमजअंग्रेजलोकनेविशे पणरोवुंकुटवुंनथी तथाहिंदुलो कनेविशेरुवेकुटे तथातेनाशोगपालेछे तेदेशदेशनेविशेनो खीरीतछे मारवाडनेविशेहिंदूलोकोरुवेछे पणकोइकुटतुंन थी तेमजपूर्वउत्तरमांजाणवुं तथादक्षिणदेशनेविशेरुवेछे पणकोइकुटतुनथी नेहाथघसेछे अनेगुजरातनेविशेरुवेछे अनेछातीमाथाकुटेछेएवादेशदेशनाव्यवहारछेपरंतुमुवेला तोपाछाआवतांनथी तथाजवाबपणकोइदेतांनथी तोजेन थीरोतोतेनीपणएजरीतछे अनेरुवेकुटेछे तेनीपणएजरी तछे माटेएकल्पव्यवहारनीएवीरीतीजाणवी जोएमुवेला पाछांआवेतोआनेकल्पव्यवहारनाकष्टनुंफलमलेसर्वमती कल्पनाकल्पव्यवहारदिसेछेमाटेएवुंपरमात्मानुंवचननथि

केएवाफोगटीयाव्यवहारकरवापरमात्मानुंवचनतोएछेके अपरमादिन्नावेविचरवुं अनेकल्पव्यवहारनीक्रियापरमा दगुणठाणामांछेपरमादतोतजवाकह्याछेमाटेज्यांआत्मस्व रुपनीरमणताछेत्यांधर्मकह्युंछेएटलेवस्तुनास्वन्नावनुनाम धर्मछे पणकांइकिरियानुनामधर्मनथी तथाकिरियातोनव तत्वनेविशे आश्रवमांगणावीछे. तथाठाणांगजीमांपचीसे किरियाआश्रवकहिछे तेमजसमवायंगप्रमुखनेविशेपण कहयुंछे तथासुगडंगजीनेविषेतेरकिरियाछे तेपणआश्र वमांकहीछे एमजेटलीजेटलीकिरियाछे तेनेतोपरमात्मा येतजवीजकहिछे पणआदरवानुंकंहिये कहयुंहोयतोदे खाम्हो तथाजसवीजेजी उपाध्यायेकिरियानेफांसीरुपक हेलीछे तथासर्वसुत्रनीटीकानेविशे तथाप्रकरणप्रकरण नीटीकानेविशेकिरियानेकजापकहिनेबोलावीछेमाटेजेआ त्मज्ञानछे तेसत्यछे तेन्नगवतिप्रमुखसुत्र तथासुमतिप्रमु खग्रंथनेजुवो अनेउपियोगमांहेलगावो अनेसुगुरुनांपा सांशेवोतोसमज्यामांआवे तोअहियांकहेशोके बीजागुंथ हूश्रुतनथी तेनोउत्तरसुमतिग्रंथनेविषे एवुंकहयुंछेके जे घणुंशास्त्रजाणे अनेघणुंसमजेअनेवणाशिष्यघणापरवा रवधारे तथाघणाश्रावकश्राविकानी परखदामेलवीनेउ पदेशदे अनेआत्मस्वरुपनो उपियोगनथी तोतेघणोसं साररखडशे अनेजिनसासननोवेरीजाणवो माटेजेनेआ

त्मउपयोगनहितेतुंजएयुंपणकाइलेखामानहि तेमाटेआ त्मज्ञानीबहूश्रुतहोय तेनांपासासेवो एटलेसमज्यामाआ वशे तथाआनंदघनजीपणएमकहिगयाछेके आत्मज्ञानी होय तेनेसाधुकहियें बीजानेतोद्रव्यलिंगीजाणवा इत्या दिक घणांशास्त्रतथाघणांपंडितनांवचनजोशोतो तमनेस मजपडशे एमपरीक्षाकरिनेआत्मारुपसंवरतत्वनेआदर वो पुद्गलिकभावरुपआश्रवछे तेनेत्यागकरवो तेनाआ त्मानुंकारजथशे एटलेसंवरतत्वकह्यो.

हवेनिरजरातत्वकाहियेछिये एटलेनिरजराकहेतांजे आत्माथकीकर्मनेखेरववां तेनाबेभेदछे एकबहाजएकअ भ्यंतर तेबहाजथकीकर्मतेखेरववानीभजनाछे अनेअभ्यं तरथकीकर्मनिश्चेजखरे हवेतेबहाजअभ्यंतरतपनांनाम लखावीयेछिये अणसणतप १ अणोदरीतप २ वरती संक्षेप ३ रसचाहू ४ कायक्लेश ५ सलीनता ६ एछ बहाजतपकहिये हवेअभ्यंतरतपकाहियेछिये . प्रायश्चीत १ विनय २ वयावच ३ सजाय ४ ध्यान ५ काउसग६ एछअभ्यंतरतपकहिये हवेप्रथमअणसणतपकाहियेछिये तेअणसणतपबेप्रकारनाछे. एकथोडाकालनोबिजोजाव जिवनो॥ थोडाकालनोछे तेनाअनेकभेदछे उपवास। छठ अठमजावतछमासीतप तेनेविशेकेटलाकनांनामकहिये छिये रत्नावलीतपतेनीविगत प्रथमएकउपवासकरेपछी

पारणुदबीवेउपवास पछीपारणु पछीत्रणउपवासपछीत्र्या ठछठपछीएकउपवासथीमांमीनेसोलउपवाससुधीचडे प छीचोत्रीसछठकरे पाछासोलउपवासथी एकउपवाससु धीउतरेपाछाआठछठकरे पछीत्रठमथीएकउपवाससुधी उतरेएटले एकपरवाडीथाय तेएकवरसत्रणमासबावीस दिवशेएकपरवाडीपुरीथाय एवीचारपरवाडीकरवीतेबि जिपरवाडीयेत्यांविगेनावावरे त्रिजिपरवाडीयेपात्रनेलेप लागेएवीवस्तुनावावरे चोथीपरवाडीयेत्र्यांबेलकरे एवी रीतेएरत्नावलीतप पांचवरसएकमासनेत्र्यठावीसदिवशे एतपपुरोथाय तेएकपरवाडीयेत्र्यठासीपारणांत्र्यावे एम चारपरवाडीयेथइले त्रणसेंनेबावनपारणांत्र्यावे तेनोजंत्र.

रत्नावली तपोदीन ३६४ पारणांना दीन ८८

एवं मास १५ दीन २२ एक परवाडीना थाय.

हवे कनकावली तप कहीये छीये. ते पुरवे जे रत्नावलीतप तेज प्रमा णे करवानो फकत फरक एटलोके जे आठ आठ छठ कह्याछे ते अठ्ठम क रवा. अने चोत्रीस छठ कह्या ते ते अठ्ठम करवा. तेनी एक परवाडीये वरस एक मास ५ पांच अने. दिवस २२ बार चार परवाडीये थइने वरस ५ पांच. मास ९ नव दीन अराड तेनोजंत्र.

कनकावलीतपोदीन ४३४ पारणानादीन ८८ एवं मास १७ दीन १२ एक परवाडीना चार परवाडीये पाच वरस नव मास ने अराड दीन

हवे लघुसिंहक्रीडीततप कहियें छीयें प्रथम एक अपवास पारणुं करी नेबे अपवास पछी एक अपवास पछी त्रण अपवास पछी बे अपवास पछी चार पछी त्रण पछी पांच पछी चार पछी छ पछी पांच पछी सात पछी छ पछी आठ पछी सात पछी नव पछी आठ पछी नव पछी सात पछी आठ पछी छ पछी सात पछी पांच पछी छ पछी चार पछी पांच पछी त्रण पछी चार पछी बे पछी त्रण पछी एक पछी बे पछी एक तेनो जंत्र.

लघुसिंहक्रीडीततपोदीन १५४ पारणांनादीन ३३ एक परवाडी चार परवाडीये थइने बे वरस एक मास ने बे दीन

हवे वृहत्सिंहक्रीडीत तप कहीयें छीयें प्रथम एक उपवास पछी बे उपवास पछी एक पछी त्रण पछी बे पछी चार पछी त्रण पछी पांच पछी चार पछी छ पछी पांच पछी सात पछी छ पछी आठ पछी सात पछी नव पछी आठ पछी दस पछी नव पछी अगीयार पछी दस पछी बार पछी अगीयार पछी तेर पछी बार पछी चउद पछी तेर पछी पंदर पछी चउद पछी सोल पछी पंदर पछी सोल पछी चउद पछी पंदर पछी तेर पछी चउद पछी बार पछी तेर पछी अगीयार पछी बार पछी दस पछी अगीयार पछी नव पछी दस पछी आठ पछी नव पछी सात पछी आठ पछी छ पछी सात पछी पांच पछी छ पछी चार पछी पांच पछी त्रण पछी चार पछी बे पछी त्रण पछी एक पछी बे पछी एक तेनो जंत्र.

वृधसिंह क्रीडीत तपोदीन ४९७ पायणानादीन ६१ टाड वरस अने अ-
टाड दिवस एक परवाडीना. चार परवाडीये थइने ७ वरस मास बे दीवस १२ थाय.

हवे मुक्तावली तप कहीये छीये. प्रथम एक उपवास पछी बे उपवास प-
छी एक पछी त्रण पछी एक पछी चार पछी एक पछी पांच एम अनुक्रमे सो-
ल सुधी चडवा. पाछा एक पछी सोल पछी एक पछी पंदर एम अनुक्रमे एक
सुधी उतरवा. तेनो जंत्र.

मुक्तावलीतपदीन ३०१. पारणा दीन ६१ सरव मलीने वरस १ दीव-
स २ बे. चार परवाडी थईने वरस चार दीन. ८.

ए कनकावली आदेइने मुक्तावली सुधी चारे परवाडीनां पारणां-
नी रीत रत्नावली प्रमाणे जाणवी.

हवे गुणरत्नाकर संवछर तप कहीये छीये. प्रथम मासे एक एक उपवा-
सनुं पारणुं करवुं. बीजे मासे बबे उपवासनुं पारणुं करवुं. त्रीजे मासे त्रण-
त्रण उपवासनुं पारणुं करवुं. एम जावत सोलमे मासे सोल सोल उपवास-
नुं पारणुं करवुं अने ते विषे आतापना परमुख लेवी ते अधिकार भगव-
तीजीना बीजा सतकथी जाणजो.

हवे कोटीक तप कहीये छीये. प्रथम एक उपवास करवो पछी बे करवा ए-
म जावत सोल सुधी चडवुं. अने सोलथी पाछुं एक सुधी उतरवुं एम एनी प-
ण चार परवाडी करवी. पारणानी रीत पुरवनी पेरे जाणवी. तेनो जंत्र.

कोटीक तपदीन २७२ पायणा ३२ सरव मलीने दस मास चार दीन चार
परवाडी थइने त्रण वरस चार मास दीन सोल.

हवे खुडपडीमा तप कहीयेछीये. प्रथमएकउपवासकरवोपछीबे

१	२	३	४	५
३	४	५	१	२
५	१	२	३	४
२	३	४	५	१
४	५	१	२	३

पछीत्रणपछीचारपछीपाचपछीत्रणपछीचारपछीपांच पछीएकपछीबे पछी पांचपछी एक बेत्रणचार पछीबे त्रणचारपांचएक पछी चार पांचएकबेत्रण.एनीएक परवाडीये तपदीन ७५ पारणांदीन २५ चारपरवाडी थइने वरसएकने मासएकदीन१० एतपपुरोथाय पारणां पुरवचत.

हवे महाभद्रपडीमा कहीयेछीये ते प्रथम पांचउपवासकरवा पछीछ

५	६	७	८	९
७	८	९	५	६
९	५	६	७	८
६	७	८	९	५
८	९	५	६	७

पछीसात पछीआठ पछीनवपछीसात आठनवपांचछ पछीनवपछीपांचएमअनुक्रमेउपवासकरवा तेनोजंत्र एममहा भद्रपडीमानातपोदीन१७५पारणांदीन२५ सरवमजीने मासछअनेदीनवीस एकपरवाडीये जाण वोचारपरवाडीये थइनेवरसबेमासबेदीन२०थाय एटलेए तपपुरण थाय पारणानी रीत पुरवचत.

१	२	३	४	५	६	७
४	५	६	७	१	२	३
७	१	२	३	४	५	६
३	४	५	६	७	१	२
६	७	१	२	३	४	५
२	३	४	५	६	७	१
५	६	७	१	२	३	४

हवे अति भद्रपडीमा कहीयेछीये प्रथमएक उपवास करवो पछीबेपछीत्रणपछीचारपछीपांच पछीछपछीसातपछीचारपछीपांचपछीछपछी सातपछीएकबेत्रणपछीसातपछी एकबेत्रणचा रपांचछ पछीत्रण एमअनुक्रमेउपवासकरवा अ तिभद्रपडीमातपोदीन १९६ पारणादीन४९सरवेमळीने आठमहीनाने पांचदिवस एकपरवाडीना जाणवा चारपरवाडीयो थइनेवरसबेमास आठदीन२०वीसे एतप पुरो थाय पारणा पुरवचत

हवे अतिशुद्ध पडीमा कहीयेछीये. प्रथम एकउपवास करवो पछीबे पछीत्रणपछीचारपछी पांच पछी छपछी सात पछीआ ठपछीनव पछी पांचपछी छ पछीसात आठनव एक बे त्रण चार. पछीनव पछीएक पछी बे त्रण चार पांच छ सात आठ पछी

१	२	३	४	५	६	७	८	९
५	६	७	८	९	१	२	३	४
९	१	२	३	४	५	६	७	८
४	५	६	७	८	९	१	२	३
८	९	१	२	३	४	५	६	७
३	४	५	६	७	८	९	१	२
७	८	९	१	२	३	४	५	६
२	३	४	५	६	७	८	९	१
६	७	८	९	१	२	३	४	५

चार पांच छ सात आठ नव एक बे त्रण. एम अनुक्रमे उपवास करवा साथेना जंत्रमां बताव्या प्रमाणे भ्रतिभुधपडीमा तपदीन ४०५ पारणांदीन ८१ सरव मलीने वरस एक मास चार दीन ६ एक परवाडी आथ चार परवाडीये मलीने वरस पांच मास चार दीन चोवीस ए तप पुरण थाय. पारणां पूर्वे कह्या प्रमाणे.

हवे महाभुध भद्र पडीमा कहीयेछीये. प्रथम एक उपवास पछी बे उपवास

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
६	७	८	९	१०	११	१	२	३	४	५
११	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
५	६	७	८	९	१०	११	१	२	३	४
१०	११	१	२	३	४	५	६	७	८	९
४	५	६	७	८	९	१०	११	१	२	३
९	१०	११	१	२	३	४	५	६	७	८
३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१	२
८	९	१०	११	१	२	३	४	५	६	७
२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१
७	८	९	१०	११	१	२	३	४	५	६

पछी त्रण पछी चार पछी पांच पछी छ पछी सात पछी आठ पछी नव पछी दस पछी अगीयार. पछी छ सात आठ नव दस अगीयार एक बे त्रण चार पांच पछी अगीयार. पछी एक बे त्रण एम अनुक्रमे उपवास जंत्रमां बताव्या प्रमाणे करवा. अतिमहाभुधपडीमाना तप दीन ७२६ पारणां दीन १२१ सरव मलीने वरस बे मास चार दीन ७ प्रथम परवाडी थाय. चार परवाडी थइने वरस नव मास ४ चारने दीवस २८ ए तप पुरण थाय. पारणां पूर्व प्रमाणे.

अष्ट करम घाती तप लखीये छीये. प्रथम छठ आठ करवा. पारणे बेसणुं करवुं. एम आठे छठ सजंग करवा आंतरा रहीत गणणुं नमो नांणस गणवुं नोकार वाली २० वीस गणवी.

आरवर्षनोसलेखणातपकहियेछियेतेप्रथमचारवर्षसुधी विगेनोत्यागकरवो बिजाचारवर्षनेविशे उपवासआदेदे इनेविचित्रप्रकारत्तोअठमसुधीतपकरवो तेवारपछीएक वर्षएकांतरेउपवासकरवा तेपारणेआवेलकरवुं तेपछीमा स ६ अठमअठमनोतपकरवो तेवारपछीमास ६ अठम उपरनोविकटनत्तकतपकरवो तेवारपछीवर्षएकआंबेलनो तपकरवो तेवारपछीवर्षएकआवेलआदिदेइने मासखम णसुधीशक्तिसारुतपकरवो एवीरीतनोबारवर्षनोसलेख णातपजाणवो। तथाजवमधपडीमाएकमासनोतपतेनी विगतजेप्रथमशुक्लपक्षतेपक्षनीप्रथमकीमाडवो तेप्रथमतपेदां तीएकआहारनीतथा दांतीएकपाणीनी बिजेदिनेदांतीबे बेआहारपाणीनीएमजावतपुनेमनेदिने पंदरदांतीआहा रनीतेपंदरदांतीपाणीनी पाछुकृष्णपक्षपडवेनेदिनेचउद दांतीआहारनी तथाचउदपाणीनी एमजावतअमावसे मेदिवसेएकदांतीआहारनी तथाएकपाणीनीत्रिशमेदिव शेउपवासकरवो तेनुनामजवमध्यपडीमाकहिये तथाव जरमध्यपडीमाएकमासनीहोय तेपणप्रथमशुक्लपक्षनीए कमथीमाडनो तेप्रथमदिवशेदांतीपंदरआहारनी तथादां तीपंदरपाणीनी बिजेदिनेचउददांतीआहारनीनेचउददां तीपाणीनी एमजावतपुनेमनेदिवशेएकदांतीआहारनी नेएकदांतीपाणीनीतथावदने प्रथमनादिवशेएकदांतीआ

हारनी तथाएकपाणीनीवद२ बेदांतीआहारनी नेबेदांती पाणीनी एमजावतअमांवास्यायेपंदरदांतीआहारअने पंदरदांतीपाणीनी तेनेवजरमधपडीमाकहिये इत्यादि कतपसिद्धांतनेविशेबीजापणकह्याछे तथाहालमांनवाक ल्पीततपघणाथायछेएसर्वेनेइतरकहेतां थोडाकालनोअ णसणतपकहिये तथाजावजिवअणसणतप तेनाबेभेद एकपादोउपगमणअणसण अनेएकभतपचखांणअणस णहवेपादोउपगमणअणसणनाबेभेद एकसींहअग्नीप्रमु खनोउपसर्गथाय तोपणत्यांथीडगेनहि विजाएवाउपस र्गवनाजेमवृक्षनीडालकापेलीपडीहोय तेमहालेचालेन ही भतपचखांणअणसणनाबेभेद एकसींहादीकउपसर्ग उपनाथकाभतपचखाणकरे बीजोभातपाणीविनाउपस र्गपचखेएबेभेद एटलेअणसणतपकह्यो हवेअणोदरीत पकहीयेछीये तेनाबेभेद एकद्रव्यअणोदरीएकभावअणो दरी द्रव्यअणोदरीनाबेभेद एकउपगरणअणोदरीबीजी भातपाणीनीअणोदरी उपगरणअणोदरीनाबेभेद एक पातरुकाष्टअथवामाटीनुराखवुं तेपात्रअणोदरीकहीयेह वेभातपाणीनी अणोदरीनाअनेकभेदआठकवलआहार नाकरे तेनेअलपआहारीकहीये कवलकेहेतांकुकडानाइं डाप्रमाणेकोलीओहोय बारकवलजे आहारकरे तेने अडधा अणोदरीकहीये तथाचोवीसकोलीया आहार

करे तेने चोथाभागनी अणोदरीकहीये एमजावत एकत्रीसकवलनोआहारकरे तेने पणअणोदरी कहीये शामाटेकेबत्रीसकवलनुपुरुपने आहारनुप्रमाणतेथीए कत्रीसवालोअणोदरीमांछे तेथीस्त्रीनेअठावीसकवलनु परीमाणछे तेनेसतावीससुधीअणोदरीकहीयेतेथीजावत आठकवलथीतेएकत्रीसकवलसुधी अणोदरीनो तपकही ये अनेबत्रीसकवलपुराभतने परमाणुंप्रेतआहारकही ये अथवातेमांथीकांइएकशीख अथवाएकग्रासउणोलेते नेपणपरमाणुप्रेतकहीये पणएकशीखेउणोरहे त्यांसुधी तेसाधुपेटभरोनाकहीये एटलेभातपाणीनीअणोदरीक हीतथाद्रव्यअणोदरीकही.

हवेभावअणोदरीकहियेछिये तेनाअनेकभेदछे अल्प क्रोध अल्पमान अल्पमाया अल्पलोभ अल्पज्ञान अल्पबोलवुं अल्पकलहइत्यादिक एभावअणोदरीकहि ये एटलेअणोदरीतपकह्यो हवेत्रीजोव्रतीसंक्षेपतपकहि येछिये जेगोचरीनाअनेकभेदछे द्रव्यथकीअभिग्रहकरे क्षेत्रथकी कालथकी भावथकी अभिग्रहकरे एटलेद्रव्य थकी जेफलांणोद्रव्यमलशेतोलेइशुं तथाक्षेत्रथकी जेआ गाममां अथवाफलाणांगाममां अथवाफलाणीपोलमां अथवाफलाणामेहेलामांमलशेतोलेइशु कालथकीअभि ग्रहफलाणीवेलायेमलशेतोजलेइशुं भावथकीअभिग्रहजे

स्त्रि अथवा पुरुष वा कुंवारीका प्रमुख आवीरीते आपशे तो लेइशुं अथवा भाजनमांहेथी उपाडेलुं हशे ते जलेइशुं अथवा भाजनमांथी बीजा भाजनमां घालेलु हशे तो जलेइशुं अथवा आपणे काजे उपाडीने बीजा भाजनमां घाल्युं हशे तो लेइशुं अथवा अनेरे भाजने घालेली वस्तु आपणे काजे उपाडी हशे ते लेइशुं अथवा अनेराने पीरसेलुं हशे ते आपशे तो लेइशुं अथवा वस्त्रने विशे ढोकलां ढोकली खाखरा प्रमुख मोकला करेला हशे अने तेमांथी लेइ भाजनमां घालता हशे ते आपशे तो लेइशुं अथवा कोइने त्यांथी लावेलु ते आपशे तो लेइशुं अथवा कोइ नाभाणामां पीरस्युं छे तेने वधारे पड्युं ते आपशे तो लेइशुं अथवा ते पाछुं लेइने बीजा ठामने विशे घाल्युं छे ते आपशे तो लेइशुं अथवा निंदा ने स्तुति भेली थाय तेवुं जे रस वाति अने पाणी खारुं एवो जोग मलशे तो लेइशुं उशरीयुं के हेतां एने पीरस्युं ते लेइशुं अथवा निंदनीक आहार लेइशुं अथवा लोकने वखाणवा जेवो प्रीयकारी मोदक परमुख आहार ते मलशे तो लेइशुं अथवा कटुक आहार परंतु गुणकारी ते मलशे तो लेइशुं इत्यादीक आहारना तरे तरेहनो अभीग्रह करे तथा हवे दातारनो अभीग्रह कहीये छीये खरम्हाथे देतो लेइशुं अथवा अण खरम्हाथे देशे तो लेइशु अथवा जे द्रव्ये हाथ खरड्यो छे ते द्रव्य आपशे तो लेइशु अथवा वस्त्रादीक अनेक प्रकारना अहीयां अभीग्रह के हेवा अथ

वाकाइथीक्षुधेविदनीनखमातीहोयतोशीतउष्णजेवोमल
शे:एवोलेइशु अथवागोचरीएमौनपणेविचरशु अथवा
पोतानाद्रष्टीएदीठो आहारदातारआपशेतोलेइश अथ
वाअणदीठोआपशेतोलेइशु अथवादातारेजेआहारनेपु
छयु तेजआहारआपशेतोलेइशु अथवाभीक्षाएजेवोमल
शेतेवोलेइशु अथवाधणीअनस्तवनाकरीआपशे तोलेइ
शु अथवाअज्ञातघरनीभीक्षालेइशु अथवाग्रहस्तीएमो
हाआगललावीनेमुक्युतेजलेइशु अथवामानसहीतजेआ
हारग्रहणकरवाजोग तेआहारमलशेतोलेइशुअथवाशुद्ध
निर्दोपमलशेतोलेइशुअथवादातीनीसंख्यायेआहारलेइ
शु इत्यादीकव्रतीसंखेपतपनाभेदजाणवाएटलेव्रतीसंखे
पतपकह्यो हवेरसचाकुचोथोतपतेनाअनेकभेदछे एटले
घीप्रमुखझरतेथके एवीविगेनोत्यागकरे अरसकेहेताअ
डद चणा वाल इत्यादीकनोआहारलेइशु अथवाआंबे
लकरीशु अथवाओसामणमाहेलाशीतनीकजेतेनेजवाव
रीशु अथवाहीगपरमुखवघारेलुहश्रे तातेआहारनहीक
रीये अथवाजुनुंधानखाणपरमुखतेतोआहारकरीशु अथ
वाअतआहारकेहेतां उखलोरवलोजलोहशतेलइशुअ
थवापतआहारकेहेताटाढोपरमुखआहारलेइशु अथवालु
खोआहारलेइशु तेसवेरसनोत्यागतेनेरसचाहूतपकह्यो
हवेकायक्लेशतपकहीयेछीये तेनाअनेकभेदछे काउसग

करीनेउभुरेहेवुं अथवाकाउसगकरीनेउन्नारहीनेहालवुं नही अथवाउकम्नआसनेबेसवुंअथवावारपडीमापरमुख साधुनीवेहेवी अथवावीरासनेबेसवुं अथवापलांठीवा लीनेबेसवुं अथवावकरशीयालनीपेरेबेसवुं अथवादांडा नीपेरेसुवुं अथवाताहाम्नतापवेनीआतापनालेवी अथवा वस्त्रउपगरणनराखवुं अथवाशरीरेखाजनखणवी मुखनुं थुकपरठवुंनही गलेउतारीजवुंशरीरनुंजेसुसुरखारोमके शनखपरमुखनसमारवा अथवाशणगारनकरवो एकाय कलेशतपकह्यो हवेप्रतीसलीनतातपकहीयेछीये तेनाचा रन्नेदछे इंद्रीप्रतीसलीनता १ कखायप्रतीसलीनता २ जोगप्रतीसलीनता ३ वीवक्तप्रतीसलीनता ४ हवेइंद्री प्रतीसलीनतानापांचभेद श्रोतइंद्रीकहेतां काननावीशय नेविषेपरवरतवुं तेनेरुंधवुंएटलेरुडामाठाशब्दकाननेविषे आवीपड्यातेउपररागद्वेशनकरवोतेनेश्रोतइंद्रीसलीनता कहीयेअथवाचक्षुइंद्रीसलीनताकेहेतांजेरुपरुडामाठांदेख वां तेनेविषेचक्षुनुंपरवरतवुंरुंधवुं एटलेनेत्रनोविशयजेपं चवरणनारुपनेविषेछे तेरुपनेविषेरागद्वेशनाकरवोहवेघ्रा हणइंद्रीसलीनताकहीयेछीये एटलेनासीकातेनेगंधनेवी षेपरवतवुं तेथकीरुंधवुंएटले सुरभीगंधदुरभीगंधनासी कानेआवीप्राप्तथाय तेनोद्वेशनकरवो हवेरसइंद्रीसलीन ताकहीयेछीयेएटलेजीभनोस्वन्नावतेरसनेग्रहणकरवानो

छे तेनेविषेपरवर्तवु तेनेरुंधवुंएटले पांचप्रकारनारसनी ग्रहणकरताजीभछे तेजेजेरसआवीनेप्राप्तथाय तेशुभ अथवाअशुभहोय तोपणद्वेशरागनकरवो हवेफरसइंद्री सलीनताकहीयेछीये एशरीरनेफरसनेविषे परवर्तवानो स्वभावछे तेनेरुधवातेआठप्रकारनाफरसछेतेनेविशेतेश रीरनोविषयछेतेफरसआठेप्रकारनारुडाअथवामाठाआ वीप्राप्तथायतेनेविषेरागद्वेशनाकरवोएटलेइंद्रीसलीनता तपकह्यो हवेकसायपडीसलीनतातपकहीयेछीये तेनाचा रप्रकार क्रोधजेरीसनाउदयेकरीउपजवुतेनेरुंधवुअथवा क्रोधआवीनेप्राप्तथयोछे तेनेनिश्फलकरवो सामानावच नादिकहोयतेसहीजवां अथवामानजेउदयआवतानेरुंध वु अथवाजेउदयआवीप्राप्तथयो एवोजेअभिमानतेनेनि श्फलकरवो तथामायाकेहेतांकपटतेनेउदयआवतानेरुंध वुं अथवाआवीप्राप्तथाय तेनेनिफश्लकरवु तथालोभकेहे ताइगवंछा रुपतेउदेआवतानेरुंधवु अथवालोभनोउदे आवीप्राप्तथाय तेनेनिश्फलकरवुएटलेकसायप्रतीसली नतातपकह्यो हवेजोगप्रतीसलीनतातपकहीयेछीयेतेना त्रणभेदछे एकमननोजेवेपार जेपरजुजवो तेनेवहूप्रकारे करीनेपणसंवरवो तथाबीजोवचनसलीनताकेहेतां जेअ नेकप्रकारनांवचनपर जुजवांतेनेसंवरवुं तथात्रीजोकाय जोगकहेतांजेकायानोवेपार आश्रवथकीरोकवो हवेम

तनोजेवेपारतेनुसंवरवुं एटलेमाठुंजेमनतेनेरुंधवुं नला मननीउदारणाकरवी तेनेमनप्रतीसलीनताकहिये तथा वचनजोगनावेपारनुंरुंधवुं एटलेमाठांजेवचनतेनुं रुंधवुं नलांजेवचनतेनीउदारणाकरवी एटलेवचनजोगनीप्र तीसलीनताकहिये हवेजेकायजोग एटलेकायानोवेपार संवरवोएटले समाधीसहीतवर्तवुं एटलेहाथपगनेपग काचबानीगोडेगोठवीराखे इंद्रीयोपांचेगोपवीराखवीश रीरनाअंगोपांगतेनेकायजोगप्रतीसलीनताकहिये एट लेजोगसलीनताकह्यो हवेविवक्तसलीनताकहियेछियेए टलेउपाश्रीये स्त्री पशु नपुंसक प्रमुखनहोय तेउपा श्रेरहेवुं तथापाटबाजोठपाटलाप्रमुख तेपणस्त्रीयादि कनहोयनेशेववुं भोगववुं वलीउत्तमवनवामीतथाउद्यान अथवामोटावृक्षनीहेठे तथादेवकुलनेविशे तथाघणाज णबेसताउठताहोय तेवीसभानेविशे तथापाणीभरताहो यतथापीताहोयत्यांतथावणाकिरीयाणालेनेकरथताहोय त्यांस्त्रीमनुष्यनीपणहोय तथागायभेंशनपुंशकएथकीरही तएवीजेवस्तीहोय एवाउपाशरानेविशे पराशुनएटले अचीतनिरदोशत्यापाटपाटलाबाजोठ तथाकाठीगणमु कत्रातुंपाटीयुं तथासंथारोभान्नप्रमुखवासनो अथवाउद लनोइत्यादिकवस्तीपासेमागीलेइनेविचरे तेनेप्रतीसली नताकहिये एटलेएछएवहाजंतपकह्या एटलेएवहाजंत

पथकीकर्मतोनाशथायनहि ; कोइकहेशेनाशनथायत्यांरे शास्त्रवालेशावास्तेकह्या तेनोउत्तरजेशास्त्रवालेकह्यातेने व्यवहारचलववो. अनेपोतानादर्शननीनोखीउलखाणक राववी प्रथमतोएजकारण बीजुएकेएवातपथकी सासन नीशोभाघणीवधेसासनसारुलागे त्रिजुएकेतेधणीनीवा हाजथकीइंद्रीयोविजाविकारमांनपेसे इत्यादिक कारण जाणवांपरंतुएनेविशे कांइआत्मउपयोग एवोशब्दतोछे जनहि अनेचारीत्रनामआत्मानुंछे तोजेवस्तुचारीत्रछेतो तेवस्तुतोएमछेनहि आतोएकक्रियारुपछे तोक्रियानेवि शेतोकोइनुमनस्थीररहेनेकोइनुंनारहे जोस्थीररहेतोएप रमादगुणठाणानीक्रियाछे काइअपरमादीनावतोएमांछे नहि अनेअपरमादीनावनेविशेतो ; क्रियाहोयजनहिते विचारीजुवो हवेजेएवीक्रियाकरेतेथकीकांइमुक्तितोमलेन हिकेमकेमुक्तिनुंप्रथमकारण नेदज्ञानछे तेचोथागुणठाणा थीमांडीनेआठमागुणठाणासुधीचाले तथानवमुदसमुगु णठाणुछे त्यांनेदाभेदज्ञानछे नेवारमेगुणठाणेअभेदज्ञान छेएटलांगुणठाणांकहेतां आठमागुणठाणाथीवारमागुण ठाणासुधीवचननुंउचारणपणछेनहि तथामनद्रव्यगुणप रजायआत्मउपयोगनानेगुजरहे तेविनाजोविजिजगाये जायतोतेगुणठाणारहेनहि पाछोछठेसातमेगुणठाणेजाय जावतमिथ्यातमांपणजाय. तथाअवधीज्ञानी मनपरजव

ज्ञानीकोइसाधुहोय तेसाधुपणअवधीमनपरजवज्ञाननो उपयोगदेतां एगुणठाणापांमेनहि तेगुणठांणाश्रुतज्ञान अवलंबीछे तेवारमेगुणठाणेअभेदज्ञानछे त्यांघातीकर्म नोक्षयकरीनेतेरमेगुणठाणेकेवलज्ञानपामे तेतोवहारनी क्रियातथावहारनातपमांकांइछेनहि तेवारेकोइकहेशेके आजकांइतेवस्तुछेनाहि माटेवहाजक्रियानेतप तेजप्रधान छेतेनेकहियेकेवहाजक्रियानेवहाजतपप्रधानछे तेठीकछे पणतमेआत्मधर्मनाद्वेशीमाटेतमने हजुसमकितगुणठा णुपणआव्युंनथी माटेतमेखुशीपम्तेमकरो पणएकेवुंछेके जेमलाकडानापुतलाने वरवनावीनेजानलेइनेजाय तेने कोइकन्यापरणावेनहि अनेएजानैयालाजखोइनेघेरआ वेतेमतमेपणआत्मज्ञानहिणवहाजक्रियानाआम्बरीमाटे अनंतोसंसाररखम्शो अनेतमाराउपदेशनासांभलवा वालातेपणअनंतोसंसाररखम्शे तेवारेतेबोल्याजेतमेब हूकठोरवचनबोलोछो अनेअमेतो बहूपंम्तिनांवचनकह्यां छेतेउपरचालीयेछीये माटेअमेशामाटेरखमीये तेनोउत्तर जेतमेपंडितोनाकहेणउपरथीचालोछो तेकांइपंम्तिआत्म ज्ञानीनांएवांवचननाहोय शामाटेकेसमकितवनाआश्रव मांनाखवाछे नेआश्रवनोवधारोकरवो एवचनपंडितनांक हेवायनहि पंडितहोयतेतोआत्मानुस्वरुपग्रहीनेसंवरन्भा वनीपरुपणाकरे तेनेपंडितकहिये तेअधिकारघणाशास्त्र

माटे नेशास्त्रनांनाम अमेपुर्वेजीधेलांछे तेथकीजाणजो. त्यारेतेबोल्याजे : तेशास्त्रनाबांधनारपंडीतखरा नेवी जाशास्त्रनावांधनारा पंडीततेशुखोटा तेनोउत्तरजेतेकह्यु तेपडीतखोटा तोएप्रतक्षखोटाजछे शामाटेकेआचारदी नकरग्रथनेविशे एवुकह्युछेके ग्रहस्तीनाछोकराने परणा ववानेसाधुजाय एवांवचननाकेनाराने पंडीतकेमकहीये प्रत्यक्षतेमणेपोतानी नेपोतानापरीवारनीआजीवीकाबां धीछे तथाजेतपमा उजमणांकरवानाग्रथवांध्या तोते नेपुछीयेके पुर्वेकह्यातेतपसुत्रमांछे तेनांतोउजमणांकांइ छेनही अनेतमेजेनवातपउत्पन्नकर्या तेतपसुत्रमांतोछेन ही नेतेनांउजमणांतमेबाध्यां तेतमारीआजीवीका चला ववासारुबांध्यां केशावास्तेबांध्या तथाश्रावकनेउपधान नुकहोछो अनेतेनाएवाप्रकरणपणवतावोछोजे श्रावकनो नोकारपणउपधानवह्यावगरखपलागेनही तेतमेकयासु त्रमांथी लावीनेदेखाडोछो जेउपाशकदशांगनेविशे आणं दजीआदि दसश्रावकनोअधिकारछे तेणेतुरतधर्मसांभ ळी समकीतमुळबारव्रतउचर्या नेअगियारपडीमाश्राव कनीवहीपणउपधानवह्यातोदीसतांनथी एमजेजेसुत्रमां श्रावकनोअधिकारहोय त्यांजोजोतथातमेकहोछोके सा धुनेजोगवह्याविनासुत्रवचायनहि तोभगवतीजिनेविशे खंधकतापसतुरतदिक्षालेइने द्वादशअंगीभण्याइत्यादि

कजेटलासुत्रमांश्रावकनाअधिकारछे तेसर्वेदिक्षाउलेइने कोइअगीयारअंगभणया कोइद्वादशअंगीभणया तथाअनु तरउववाइनेविशे धन्नाकाकंडीएनवमहीनाचारीत्रपाल्युंते मध्येमासएकतोसंथारानोगयो आठमासचारीत्ररह्युंतेमां अगीयारअंगभण्यातोतेणेजोगकयेदहाडेवह्या एकभग वतीजिनाजोगमां छमहीनाजोइये तोमांडलीयातथाआ चारीतथादशअंगना जोगवहेतांएनेकेटलांवरसजोइयेते विचारीनेजवाबदेजो एटलेएग्रंथनावांधनाराये पोतानी आजिवीकावांधीछे पणकांइधर्ममार्गवांध्योनथी तथाश्रा धविधीप्रमुखग्रंथोनेविशे वडीनीतलघुनीत दातणनाहा वाखावा प्रमुखनाआचारवांध्या तेनेतेशुधर्मकहिये केते नेतेशुंपापकहिये एवाग्रंथनावांधनारानेकहोपंक्तिशीरी तेकहिये नेतेनेपंडितकहेतेनेपणअज्ञानीकहिये.

शिष्यवाक्य--स्वामिसुत्रनेविशेपणतमेपुर्वेकह्यातेतपक हेलाछे तेधर्ममांखराकेनहि.

गुरुवाक्य--हेभद्रएतोत्यांजबहाजतपकह्याछे बहाज कहेतांवहारथीकायानेतपावे तेनेवहाजतपकहिये अभ्यं तरतपतेकर्मनेबाले तेनेकाहिये माटेवहाजछेएव्यवहार छेमाटेत्यांजधर्मनांगवेख्यानथी.

शिशवाक्यः—धर्मनांगवेख्यानथी तोइहांकेहेवानीजरु रशीहती.

गुरुवाक्यः—भगवानेनोसातेनयव्रताव्याछे परंतुधर्म तोत्रणनयमाजबताव्याछे तथासुत्रकारेजेतपवाह्याजनुं मानवधार्युंछे तेसुत्रकारनावचनमातो घणीवातोनीशंका जछे प्रथमतोजसवीजेजीउपाध्याये नवाणुवोलतोत्र्रण मलता काहाडीजमुकेलाछे तथासिद्धांतनामालीक जी नभद्रगणीखमाश्रमण दसपुरवधरहता तेनेतथासीधसे नदेवाकरने जेचरचाओथइ तेचरचामांपण जिनभद्रगणी खमाश्रमणना उत्तरमांकशुठेकाणुदीसतुंनथी तेशिवाय पणघणाबोल सिद्धांतनाओणमलता कल्पीतनाशणथा यछे परंतुआपणेसिद्धांतनोआधारछे तेथीतेआधारउपर चालवानुंछे वादीउत्तर तमनेसिद्धांतकल्पीतभापणथयां तोतमेशावास्तेखोटुंजाणीनेमानोछो तेनोउत्तर सरवसू त्रतोकांइखोटांनापणभतानथी अनेजेजेवोलखोटानाष णथायछे तेअमेसदहतानथी अमारेकांइताहारीपठेहठ वादछेनही जेअमाराघरडाकहीगयातेखरुं एवुगधापुछ तोतमनेसोंप्युछे.

शिशिवाक्यः—स्वामीवाह्याजतपतोव्यवहारमांगयो ए मांतोकाइआत्मानुकारजथवानुंछेनही माटेअमउपरकृ पाकरीने अभ्यंतरतपओलखावो तेमअमेकरीये जेमअ माराआत्मानुंकारजसिद्धथाय.

गुरुवाक्यः—अभ्यंतरतपनाछभेदछेतेकहीयेछीयेप्राश्ची

त १ वीनय २ वीयावच ३ सजाय ४ ध्यांन ५ काउसग ६ एमध्येप्रथमप्राश्चितनादसभेदछे तेकहीयेछीये जेपोतानेलागुजेपाप तेगुरुपासेश्रावीनेश्रालोववुंकेहेतां केहेवुं तेथकीशुद्धथाय तथापडकमवुंतथामीछामीदूकडंदेवुंतथाश्रालोववुनेमीछामीदूकडंदेवुं बेएकरवांतथाश्रशुद्धभावनुंटालवुं तेणेशुद्धथायश्रथवातपनुंदेवुंतेथीशुद्धथायतथाचारीत्रनीप्रजायनुंछेदवुं तेथीशुद्धथायतथाफरीथकीचारीत्रदेवुंतेथीशुद्धथाय जेथकीश्रतीचारलागेतेथकीवेगलाराखे एदसप्रकारेगुरुपासेप्राश्चितले गुरुजेवुंपापदेखेतेवीश्रालोयणश्रापे पणद्रव्यक्षेत्रकालभावजोइनेश्रापे एटलेश्रालोयणश्रापवानामुखत्यारगुरुछे माटेगुरुनीनजरपोचेतेवीश्रालोयणश्रापे एटलेप्राश्चिततपकह्यो हवेबीजोवीनयतपकहीयेछीये तेनासातभेद ज्ञाननोवीनय १ दरसननोवीनय २ चारीत्रनोवीनय ३ मननोवीनय ४ वचननोवीनय ५ कायानोविनय ६ लोकाविनय ७ तेमध्येज्ञाननोविनयपांचप्रकारनोछे मतीज्ञाननोविनयकरवो तेमतीज्ञाननागुणवरणवकरवा १ श्रुतज्ञाननोविनयकरवोतेश्रुतज्ञाननागुणग्रामकरवा २ श्रवधीज्ञानजेमरजादाप्रमाणेरुपीद्रव्यनुंदेखवुं तेनागुणग्रामकरवा ३ मनपरजवज्ञानजेश्रढीद्वीपसंज्ञी पंचइंद्रोनामननाभावजाणेतेनोविनयकरवो एटलेतेनागुणग्रामकरवा४केवलज्ञा

नजेरुपीअरुपीलोकालोकसर्वनाभावजाणेदेखेतेसर्वनोवि
नयकरवोतेतेनागुणग्रामकरवा एटलेज्ञाननोविनयकह्यो
हवेदरसननोविनयकहीयेछीये एटलेदरसनकेहेतां सम
कीततेनाबेभेद एकससुरखा केहेताजेगुरुनीसेवाभक्ती
करवी तेबीजोभेदजेआसातनाटालवी हवेजेगुरुनीसेवा
भक्तीकरवी तेनाअनेकभेदकह्याछे तेकहीयेछीये गुरुआ
वेथकेसर्वठामनेविषेउभूथवू सर्वथाबेसीरेहेवूंनहीं गूरुज्यां
बेसवानीअथवासुवानीमरजीकरे त्यांतुरतआसनलेइने
जवुंअनेआसननांखीआपवु गुरुनेआसनआपवु गुरुनेस
नमानदेवु एटलेस्तवनाकरवी गुरुनेवस्त्रादीकनीनीमंत्र
णाकरवी गुरुनेद्वादसवांदणेवांदवा गुरुपासेहाथजोडीने
आगलउभुरेहेवुगुरुआवताहोयतोसामुजवु आवीनेरह्या
होयतेनीशेवाभक्तीकरवी गुरुविहारकरताहोयतोपोचाव
वाजवुं आहारप्रमुखनेविषेतेडवाजवु एटलेएससुरखावि
नयकह्यो हवेआसातनाविनयकहीयेछीये तेना ४५ भेद
कह्याछे अरीहतपरमात्मानीआशातनाटालवी अरीहंतनुं
परुपेलुंजेधर्मतेनीआशातनाटालवीएटलेधर्मतेवस्तुस्वभा
विकरुयादवादसहीततेनेधर्मअरीहंतनुंभाखेलुंकहीयेतथा
आचारजनीआशातनाटालवीतेआचारजछत्रीसेगुणेकरी
सहीत पचंद्रीनीबेगाथाथकीजाणजो उपाध्यायनीआशा
तनाटालवी तेपचीसेगुणेकरीबिराजमान तेनेउपाध्याय

कहीये. थीवरनीआशातनाटालवी तेथीवरत्रणप्रकारना श्रुतथीवरबहूश्रुतनीआशातनाटालवी वीसवरसउपरां तचारित्रनीपरजायथइहोयतेनेकहिये तथासाठवरसउप रांतसाधुहोय तेनेवयथीवरकहिये हवेकुलनीआशातना टालवी एटलेचंद्रादिककुल सिद्धांतमांचालेछे तेनी आशातनाटालवी गणकेहेतांगछनीअशातनाटालवी ते गछश्रीसीद्धांतमांकह्याछेतेनी संघनीआशातनाटालवी संघकेहेतांजेसाधुसमुदाय क्रियापक्षीक्रियानोरागीकर नारो तेनीआशातनाटालवी सजोगीएटलेसरखासमा चारीनासाधुहोय तेनीआशातनाटालवी मतीज्ञानश्रुत ज्ञान अवधिज्ञानमनपरजवज्ञान अनेकेवलज्ञान एपांच ज्ञाननीआशातनाटालवी एपंदरभेदनीभक्तिबहूमानक रवां एवंत्रीसभेद अनेए पंदरेगुणनागुणनी वरणवता करीनेबाहेरदिपाववुं एटलेएपीस्तालीसभेदथया एआ शातनाटालवारुपवीनयतथादरशनवीनयकह्यो.

हवेचारित्रविनयकहीयेछीये तेनापांचप्रकार सामाय कचारित्रशुद्धउपयोगेआदरवुं१ छेदोउपस्थापनरुडीरी तेपालवुं२ परिहारविशुद्धचारित्र रुडीरीतेपालवुंतेविन य३ सुक्ष्मसंप्रायचारित्रपालवुं४ जथाक्षायकचारित्रपा लवुं५ एपांचेनुंस्वरुप पुर्वेसंवरद्वारमांकह्युंछे एटलेचारि त्रविनयकह्यो हवेमनविनयलखियेछिये तेनाबेभेद एक

प्रशस्थमनविनय१ अनेएकअप्रशस्थमनविनय२ हवे अप्रशस्थमनकेहेतां मननाअभिप्रायजेमाठा-कायकादि क्रियानाविचारउठे तेपोतानेपणदुखदाइ नेपरनेपणदु खदाइ एवुंमाठुंमनप्रवरते तेनेअप्रशस्थमनविनयकहि ये तेथकीउपराठुंजे स्वगुणपरजायनीरमणता पोताना स्वरुपनुध्यावुं आत्मानेउधरवानोविचार तेनेप्रशस्थम नविनयकहिये एटलेमनविनयकह्यो हवेवचनविनयक हियेछिये-तेवचननापणबेभेद एकअप्रशस्थवचन अने बीजुप्रशस्थवचन अप्रशस्थवचनकेहेतां जेवचनमाठांनी कले एकद्रियादिकजीवनेउपद्रवथाय पोतानेकायिकादि कक्रियालागे सामानेनेपोतानेवेढ़ने उपद्रवनुंजेकारणथ युं आश्रवआवेतेवुंवचनजेबोलवुं- तेनेअप्रशस्थवचनवि नयकहिये हवेप्रशस्थवचनविनयकहियेछिये प्रशस्थके हेतांभलुजेवचनबोलवुं- जेकोइजीवनेबाधापीडानथाय पोतानेपणनवांकर्मनआवे जुनांकर्मनुंनिरजरवुथाय पर नेतथापोतानेसुखदाइएवुंजे अध्यात्मस्वरुप तथाद्रव्य गुणपरजायनीचरचा तेनेप्रशस्थवचनविनयकहिये एट लेवचनविनयकह्यो हवेकायविनयकहियेछिये तेनाबेप्र कार एकअप्रशस्थकायविनय अनेबीजोप्रशस्थकायवि नय हवेअप्रशस्थकायविनयकेहेता विनाउपयोगेकाया नेप्रवरतावावी तेनासातभेदछे उपयोगविनाजेजावुंअथ

वाश्रावववुंकरे अथवाउभुरेहेवुंअथवाबेसवुं अथवासुइरेहे वुंअथवाखाडप्रमुखकुदीनेजावुं तथापांचइंद्रीनुंप्रवरताव वुं तेनेअप्रशस्थकायविनयकहिये हवेप्रशस्थकायविन यएटले पुर्वेअप्रशस्थकह्या तेथकीउपरांठानलाजे आ णासहितउपयोगसहितप्रवरतवुं तेनेप्रशस्थकायविनय कहिये एटलेएकायविनयकह्यो हवेलोकविनयकहियेछि ये एटलेलोकसंबंधीउपचारतेनेविनयकहिये तेनासातभे दछेतेकहियेछिये गुरुनासमीपनेविशेसदायप्रवरतवुं १ अथवापारकागुरुनाअभिप्रायेवरतवुं तेज्ञानादिकलेवाने अर्थे२ भातपाणीआणीदेवुं३ एनीएवीबुधीथायजेहुंएने भणावुं त्यारपछीविनयकरवो ४ आर्तउपनेतेनाआर्तनी चिंताकरवी.५ देशकालनुंजाणथावुं६ सर्वअर्थप्रयोजन नेविशेसावधानरेहेवुं तेथकीउपरांठुनाथवुं७ तेनेलोकउ पचारविनयकहिये एटलेएविनयतपकह्यो.

हवेवयावच्चतपकहीयेछीये तेनादसप्रकारछेआचारज एटलेपंचाचारनेपालनारतेनीवयावच्चकरवी१ उपाध्या यजीद्वादसअंगीनाजाण तेनीवयावच्चकरवी२ साधुनी वयावच्चकरवी३नवादीक्षितशीष्यनीवयावच्चकरवी४रो गीनीवयावच्चकरवी ५ तपसीनीवयावच्चकरवी६ थीवर नीवयावच्चकरवी ७ साधर्मीकपोतानीसरखीसमाचारी नासाधुहोयतेनीवयावच्चकरवी८कुलनीजेचंद्रादीकतेनी

वयावच्छकरवी९ गणएटलेगछनीवयावच्छकरवी१०ए टलेवयावच्छतपकह्यो ३ हवेसजायतपचोथोकहीयेछीयें तेनापांचभेदछे गुरुवादिकपासेवाचनाएटलेभणवुं१ प्रश्ननीशकाउपजेतेपुछीनेनिश्चयकरवो २ पुर्वेभएयाहोय तेसंभारीवालवुं ३ शास्त्रशब्दनाअर्थएकएकनीअपेक्षा येविचारीजोवा ४ अनेधर्मकथाकेहेतांधर्मनीचर्चावार्ताक रवी ५ एटलेएसजायतपकह्यो ४ हवेध्यांनतपकहीयेछी ये तेनाचारभेद आर्तध्यान १ रुद्रध्यान २ धर्मध्यान३ शुक्लध्यान ४ हवेआर्तध्याननाचारपाया आर्तकेहेतां मननिजेचिंता तेनेआर्तध्यानकहीये मननेनगमेतेवाश ब्दरुपरसगंधफरसादिक जेजेपदार्थमल्यांतेनोएवोविचा रकरेजेआक्यारेअहींआंथकीटलेतेनावीजोगनुंजेचींतव वुं तेनेअनीष्टसंजोगनामेपायोकहीये १ हवेइष्टविजोग नामेबीजोपायो एटलेजखाशब्दरुपरसगंधफरसपुत्रक लत्रसगांसंबंधीपोतानामननेगमेतेवामलेलांछे तेनोविचा रजेएनोविजोगनथायअथवानथीमल्या तेनेमलवानोवि चारइत्यादिकजेविचारतेनेबीजोपायोकहीये२हवेत्रीजोरो गआतसपायो रोगादिकउपनेतेनीचिंताकरेजे क्यारेमट शेक्यारेजशे अथवानवोरोगनथायतेनोविचारकरवो ए त्रीजोपायो ३ हवेचोथोपायो आगामीककालनीचिंताजे कालआपणेअमुककरीशुं अथवाआवतीसालअमुककरी

शुं अथवा आसाल आपणे ठीक हतुं हवे आवती साले शुं थशे इत्यादिक चिंतववुं तेने अगामीककालनी चिंता कहीये एट ले आर्तध्याननाचारपाया कह्या हवे ते आर्तध्याननां चा र लक्षण कहीये छीये कंडणीया के हेतां मोटे शब्दे करी रुदन विलाप करे १ सोयणीया के हेतां सोचना दिन पणु होय २ तपणीया के हेतां आंख्य मांथी आंसु झरे ३ वलवणीया के हेतां मुखथकी वारंवार एवो शब्द करे के हे देव हे प्रभु हवे केम थशे एचारे आर्तध्याननां लक्षण कह्यां हवे रुद्रध्यान कहीये छीये रु द्र के हेतां माहा आकरा दुष्ट परणाम तेना चार पाया हंशानु बंधी एटले जीवहंसा चिंतववी मनथकी आरंभ समारंभ फोज नगर गाम लुटवां लागवां मेहेल मंदीर करावावां लेप वांथेपवां ए सर्वने हंशानुबंधी रुद्रध्यान कहीये १ बीजो पा यो मरखानुबंधी रुद्रध्यान एटले मनमां एवा विचार करे जे फ लाणाने आवी रीते कहीने समजावीशुं अमुकने आम कहीने स मजावीशुं इत्यादिक मनथकी मरखा बोलवानो विचार करे ते नेमरखानुबंधी रुद्रध्यान कहीये २ हवे चोरानुबंधी रुद्रध्या न मनथकी चोरी करवानो विचार करवो अथवा कोइ पासे चो री करावववानो विचार करवो अथवा चोरने सवुर आपवानो विचार करे ए सर्वे चोरानुबंधी रुद्रध्यान काहिये ३ चोथो पा यो परिग्रहरक्षानुबंधी रुद्रध्यान जे परिग्रह मेलववानो वि चार तथा मलो परिग्रह तेने रखो पु करवानो विचार ते सारु

शीरबंदीप्रमुखराखवी अथवापरिग्रहनाक्षयकारीपुरुषो नेहणवा वदीखानेनाखवानखाववाइत्यादिकजेमनथीविचारे तेनेपरिग्रहरक्षानुबंधीरुद्रध्यानकहियेथ. एरुद्रध्यानकह्युं हवेरुद्रध्याननाचारलक्षणकहियेछिये उष्णदोशबंधीकेहेता प्रायेहंशामरखाअदत्त मीथुनपरिग्रहनेविशेप्रवरतवुं१ शेपहूदोपायकेहेता जेहंशाप्रमुखनेविशेवहूप्रवरतवुं२ अणादोशेकेहेता अज्ञानथकीहशादिकनेविशेप्रवरतवुंनेधर्ममानवु३ आमरणातदोशकेहेता जेमरणांतलगेकोइपापनोपश्चातापनकरे एटलेएरुद्रध्याननांचारलक्षणकह्यां.

हवे धर्मध्यान कहिये छिये, एटलेधर्मकेहेतां जे वस्तुधर्मनुपामवुं आत्माथकी कर्मनुनीरजरवु तनेधर्मकहियेतेनाचारभेदछे. आज्ञावीचयधर्मध्यानकेहेता जे परमात्मानीशीआज्ञाछेतेविचारवुं परमात्मानीएवीआज्ञाछेके ज्यांजीवनीहंशात्याधर्मछेनहीं जेअज्ञानीदयापालेतेपणकाइधर्मनाछेनहीं धर्मतोज्ञाननेविशेरह्योछे ज्ञानतेआत्मानेविशेरह्यूंछे त्यारेआत्मानोजेस्वभावतेजधर्मइत्यादिकपरमात्मानी आज्ञानुस्वरुपविचारवुंतेपेहेलोपायो हवेबीजोपायोअपायवीचोय अपायकेहेतांआत्मातेनोजेविचार जेआत्माकेवोछे केजेवोफटकरत्ननिर्मलछे तेवोआत्मानिर्मलछे नेजेआकर्मरुपमेलछेतेपुद्गलछे तेहेचे

तनतुंनहितुतोएकस्वरुपीछे अनेकछेतेतोपुद्गलछे तुतोहेचे तनअव्याबाधछे एटलेतनेकशीबाधापीडाछेनहि बाधा पीडाजेछेतेपुद्गलनेछेतेतुनही तुअनंतज्ञानमयछे जेअज्ञा नछेतेपुद्गलछे तुअनंतदरशनमयछे अदरशनछेतेपुद्गलछे तुअनंतचारित्रमयछे अचारित्रतेपुद्गलछे तेतुअनंतवीरज मयछे अशक्तिवानतेपुद्गलछे तुअरागीछेनेरागतेजडछे तु अद्वेशीछे द्वेशतेपुद्गलछे तुअक्रियछेतुअमानीछे तुअमाइ अलोभीअवेदीअछेदीअभेदीअकंचनीअवरणीछेतुअरस अगंधअफरसतुअप्राणीछेतेअजोनीअजरअमरछेइत्यादि कआत्मानास्वरुपनाअनंतगुणछेअनेसामोप्रतीपक्षीजेज डतेनाअनंताजेदोशतेविचारवातेनेअपायवीचयधर्मध्यानक हिये.हवेवीपाकवीचयधर्मध्यानकेहेतांजेवीचीत्रप्रकारनां शुभाशुभकर्मनाजेउदेभोगववा तेनुंजेस्वरुपवीचारवुंएट लेआठकर्मनीएकसोअठावनप्रकृती तेनोबंधउदयउदीर णानेसत्तातेनास्वरुपनोजे विचारतथाएकसोबावीसप्रकृ तीपुन्यपापनीतेनोविचारते सर्वेपुद्गलनोभागजाणीनेछां डवानोविचारतेथकी आत्मानेछोडाववातोविचार तेसर्वेवि पाकवीचयधर्मध्यानकहीये हवेचोथुस्वरथानवीचयधर्म ध्यानकेहेतां चौदराजलोकतथाउर्धअधो त्रीछोलोकनो विचारतेसर्वेस्थानके हेचेतनतुंजन्ममरणकरीचुक्यो पण कांइताराभवनोअंतआव्योनही माटेतुंतारास्वरुपनीओल

खाणकरके ताराजन्ममरणमटेइत्यादिकजोविचारतेनेस्व
स्थानवीचयधर्मध्यानकहीये हवेतेधर्मध्याननांचारलक्ष
णकहीयेछीये एकतोभगवंतनीआज्ञानीरुचीहोय १ वि
नाउपदेशेपोतानास्वभावथकीजरुचीप्रगटथायनेसमकी
तपामे २ गुरुउपदेशथकीरुचीप्रगटे ३ अनेशास्त्रनाअ
र्थविचारवानीरुची ४ एचारलक्षणकह्या हवेचारधर्मध्यां
ननांआलंबनकहीयेछीये गुरुसमीपेवाचनालेवी १ गुरु
पासेपाछुंगणीवालवु २ गुरुपासेशब्दअर्थनुंमेलववुं ३ गु
रुपासेधर्मकथानुंकेहेवु ४ एचारधर्मध्याननाआलंबनजा
णवां हवेधर्मध्याननिर्णयकरवारुपविचारणातेनाचारभेद
कहीयेछीये प्रणातीपातादीकआश्रवद्वारनुंउपजवुं तेना
जेउपायविचारीनेदुरकरवा १ आसंसारनेविषेजेशुभा
शुभकारणमेळववा तेनोविचारकरीतेपणदूरकरवा २
अनंतीसंसारनीजेसमताजेश्रेणी तेनाअनंतपणानुंचींत
ववुं ३ वस्तुनापरणामक्षणक्षणपरावर्तनथायछे एटलेप्र
जायनुंपलटवुसमेसमेछेज तेनुंस्वरुपविचारवुं ४ एटले
धर्मध्याननीचारअनुपेक्षाकही तेधर्मध्यानकह्यो.
हवेशुक्लध्यानकहीयेछीयेशुक्लकेहेतांनिर्मळसुद्धआत्मानुंजे
ध्यान तेनेशुक्लध्यानकहीये तेनापायाचारप्रथक्तवितर्क१
एकत्ववितर्क२ सुक्ष्मकीरीयाप्रतीपाती३ उछीनकीरीया
नीवृत्ति ४ हवेप्रथकवितर्ककेहेता जेप्रथक्तप्रथक्तजुदा

जुदाद्रव्यगुणपरजायनावितर्ककेहेतां विचारवुंतेपेहेलोपा
योछे तेसंक्षेपमात्रद्रव्यगुणप्रजायनोविचारकहीयेछीये
हवेद्रव्यतेकोनेकहीये जेनुंरुपत्रणकालमांबदलायनही
एटलेभुतभविष्यने वर्तमानएत्रणकालकहीये अनेगुण
प्रजायनुंपरावर्तनपणुंथाय उत्पातव्ययध्रुएत्रणलक्षणेक
रीनेसहीतहोयतेनेद्रव्यकहीये अनेउत्पातनेव्ययएप्रजाय
नेविषेहोयअनेध्रुवतापणुतेद्रव्यनेविषेहोयअनेगुणप्रजाय
तेद्रव्यनेविशेलाधे एटलेद्रव्यछेतेप्रजायनीगोडेकोइकाले
पलटेनही तेनेद्रव्यकहीयेतेस्वभावीकद्रव्य जेमजीवने
विषेज्ञानादिकजे गुणतथाअव्याबाधादिकप्रजायरह्याछे
तथापुद्गलनेविशेवरणादिकजेपरजाय तथामलवाबीखर
वादिकगुणरह्याछे जेमम्रतीकाद्रव्यनेविशे जेआधारा
आधेप्रमुखगुण तथारक्तादिकपरजायरह्याछे तेमपटद्र
व्यनेविशे तंतुपरजायकहिये एटलेपटनाअवयवनीअपे
क्षायेकरिनेपरजायकेहेवाय इहांकोइकेहेशेकेतमे अपेक्षा
येद्रव्यपरजायकोहोछो पणकांइस्वभावीकपणेनहीतेने
कहिये जेपुद्गलस्कंधमांहेद्रव्यपरजायतेअपेक्षायेजथाय
शामाटेजेपुद्गलनास्कंधनुजेमलवुं त्यारेएकस्कंधद्रव्यथा
य अनेपाछातेवलीवेराइपणजाय नेस्वभावीकद्रव्यहो
यतेवेरायनही अनेद्रव्यएकनाबेथायनही माटेइहांअपे
क्षीतद्रव्यकेहेवाय कदापीकोइकेहेशेके त्यारेपरमाणुद्र

व्यशामाटेनथीकहेता तेनोउत्तर परमाणुनेद्रव्यकहियेतो तेनेविशेप्रदेशबीजानथी एपोतेजप्रदेशअनेपोतेजद्रव्य थाय तथाबीजुकारणएजेद्रव्यथीद्रव्यमळेनहींअनेपरमा णुतोबीजाद्रव्यमांमलीजाय माटेसुमतीतत्त्वार्थप्रमुखने विशेतोएवुंकह्युंछेके द्रव्यद्रव्यनुंमळवुंहोयनही अनेइहां तोअनंताद्रव्यनुंमळवुंथायअनेअनंतद्रव्यमलीनेएकपिंड जेवारेथाय तेवारेआत्मापणअनंतामळीने एकपंडथवो जोइये तोएतोमहामोटुदोषपणआवे केमकेअनंताआत्मा नोएकआत्माथाय तेवारेवेदांतवादीतोपक्षसाबीतथाय.

शिष्यवाक्यः—अनंतजीवनोपिंडएकनीगोदछेकेनहि?

गुरुवाक्यः—अनंताजीवनीएकनीगोदतेखरु पणएके काजीवतेबनेकायातोपोतपोतानीनोखीछे माटेकांइएक पिन्डथयोनथी एतोजेमएककोठीमांबाजरीभरीये तेबाज रीनादाणाघणाछे पणसर्वजुदाजुदाछे तेमअहिंयांकोठी रुपउदारीकनीगोदपिंडछे अनेदाणारुपजीवछे अनेपुद्ग लद्रव्यनेजेमळवुं तेनेकांइभाजनबीजुंनथी भाजनपोते जछे नेद्रव्यपोतेछे माटेतेवनीनाआवे अनेजेपुद्गलनीअ पेक्षायेद्रव्यपरजायकह्या तेमांकाइदोषपणनथी शामाटेजे विशेषवस्तुनीअपेक्षायेकरीनेजेव्यवहारबंधाय शामाटे केसमवायकारणप्रमुखेकरीने द्रव्यनुंलक्षणमनायछे तेने पणअपेक्षाअवश्यजाणवी॥गुणपरजायद्रव्यद्रव्यंइतितत्वा

र्थः हवेस्वभावीककहेतांद्रव्यभावी एटलेद्रव्यतेगुणकहि
ये एटलेजीवनोउपयोगगुण पुद्गलनोग्रहणगुण धर्मास्ती
कायनोगतिहीत्वगुण अधर्मास्तीकायनोस्थतित्वगुण आ
कास्तीकायनोअवगाहनाहीत्वगुण हवेकर्मभावीतेद्रव्य
नाजेपरजायकहिये एटलेजीवनेनरनरकादिक परजाय
पुद्गलनेवरणगंधादिकनुंपरावर्त्तवुं तेपरजायकहिये तेद्र
व्यादिकनांत्रणलक्षणछे भिन्न १ अभिन्न २ भिन्नाभिन्न
३ हवेजेभिन्नकेहेतांपरदेशनाअवीभागथीत्रीवीधछे ए
उपचारेजाणवुंएटलेलक्षणादिकथीअभिन्नछे अनेएकएक
मांत्रणत्रणभेदआवे तेथीत्रणलक्षणबांध्यां तथात्रणलक्ष
णउत्पातवयनेध्रुवरुपछे एवोपदार्थएकजएजिनवचननुंप्रमा
णछे एटलेएद्रव्यगुणपरजायनुंभिन्नपणुं खुलासेदेखाडी
येछीये एकमणीरत्ननीमालाछे तेमालानुंजेकोइतेजरक्त
त्वादिपणुं तेथीमालाअलगीछे तथातेमणीरत्नथकीपण
अलगीछे तेमजएद्रव्यशक्तिगुणपरजाय व्यक्तवथीअल
गाछे तथापिएत्रणेएकप्रदेशसंबंधेवलग्याछे जेमणीरत्न
छे तेपरजायजाणवा तेरक्तत्वादिकतेजतेगुणजाणवा ने
मालातेद्रव्यकहिये एमदृष्टांतेअहियांसमजवुं आत्माते
द्रव्यज्ञानादिकतेगुण अव्याबाधादिकतेपरजाय तेशक्ति
तथागुणनीव्यक्तवताकरिये तेवारेतेद्रव्यथकीभिन्नछे त
थापिमुलस्वरुपेजोतांएकप्रदेशसंबंधेवलगीरह्याछेतेमत्र

संख्यातप्रदेशेपणजाणवा एटलेएपरोक्षवस्तुछे तथाघटा
दिनोद्रष्टांतदइनेप्रत्यक्षदेखाडियेछिये.

हवेजेघटादीकद्रव्य प्रत्यक्षप्रमाणेसामान्यविशेशरुप
तेनुंअनुभवीयेछीये. तेसामान्यउपयोगजोता मृतिकादी
सामान्यज्ञासेबे अनेविशेशउपयोगेघटादीविशेशज्ञासेबे
एटलेसामान्यमांतेद्रव्यरुपजाणवुअनेविशेशतेगुणप्रजा
यरुपजाणवुं हवेसामान्यनेद्रव्यकह्यो तेसामान्यबेप्रका
रनोछे तेदेखाडीयेछीये उर्धतासामान्यअनेत्रीयगसामा
न्यतेमध्येउर्धतासामान्य तेद्रव्यनीशक्तिकहीयेतथापेहे
लाअथवापछीजेगुणनुविशेशनुंजेकरवु तेसर्वमाहेएकरु
पशक्तिरेहे जेमकंचननेकुंडलादिकसर्वघाटनेविशेपोतेरेहे
एटलेपोतानीशक्तिसरखीराखे एटलेकंचननाअनेकघाट
निपजे वलीतेघाटभागीनेबीजाघाटबनेएटलेजेमतेघाट
नुंफरवुथायछे तेमकइकंचननुफरवुंथायनही तेकंचनना
पिंडनुंकुशलतापणानुंकारणकेटलुंकेप्रजायमाहेसेहेचारी
पणेरेहे अनेजोएकुडलादिकप्रजायनेविशे जोअनुगत
कुंडलादिद्रव्यपणुं नमानीयेतेवारेसर्वेविपेशरूपथाय अ
नेविशेशरुपथतांक्षणेकवादी बोधनोमतआवे अथवासर्व
द्रव्यमांहेएकजद्रव्यआवे तेमाटेकुंडलादीद्रव्य तेमांसा
मान्यपणेसुवर्णादीद्रव्य अनुजववामांआवेछे तेप्रात्तउ
र्धतासामान्यसानवा एटलेकुंडलादीद्रव्य थोडाप्रजा

यनेंव्यापीछे अनेकंचनादीद्रव्यपणाप्रजाय नेंव्यापीछेए नरनरकादीद्रव्यनुंपणविशेशपणेसमजवुं एसर्वेनीगमन यनोमतछे अनेशुद्धसंग्रहनयनेमतेतोएकजद्रव्यआवे ते वारेअद्वैतवादीनोमतआवे ज्यारेभीन्नद्रव्यमांभीन्नपरदे शीकहीये अनेविशेशमांद्रव्यनीशक्तिएकरुपएकाकारछे तेनेत्रीजगसामान्यकहीये तेदेखाडीयेछीये जेमतेकुंडल द्रव्यपोतानुंकुंडलताद्रव्यपणुंराखेछे हवेअहीयांकोइएवुं केहेशेके कुंडलादीकनुंभीन्नव्यक्तवताकरी तेकुंडलादीए कसामान्यमांछे तेमसोवर्णपिंडादीकनुकुशलतातेपणसा मान्यतोत्रीजगसामान्यने उरधतासामान्यमांशोफरकछे तेनेकहीयेजे कांइसर्वथकीभेदहोयनही देशथकीभेदहोय एटलामाटेज्यांदेशभेदजोयामांआवे अनेद्रव्यप्रजायनी एकाकारप्रतीतउपजे तेनेत्रीजगसामान्यकहीयेअनेज्यां कालभेदजोयामांआवेआवताकालनीपरतीतउपजे तेनेउ र्धतासामान्यकहीये अहीयांकोइमतवालाडीगंबरादिक एवुंबोलेछेजे खटद्रव्यनीमांहेलीकोरे एककालद्रव्यना प्रजायकेहेवा तेउर्धतापरचीयेछीये अनेकालविनापांच द्रव्यनेपोतपोतानाअवयवनीसंघातेमलीरह्यातेनेत्रीजग परचीयेछे एतनेमतेत्रीजगपरचीयेनोआधार कुंडलादि कत्रीजगसामान्यथाय तेवारेपरमाणुरुपअपरचीयेप्रजा यनोआधारभीन्नद्रव्यजोइयेपरंतुत्रीजगपरचीयेनोविचा

रबहूखुलासेथी डीगंवराणुसारीदेवआगमनामाग्रथने विशेछे हवेउर्धतासामान्यशक्तिना वेभेददेखाडियेछिये सर्वद्रव्यपोतपोतानागुणपरजायनीशक्तिमात्रजोइये ते नेओघशक्तिकहिये अनेजेकारजनिपजवानेतुरतथायते वुदेखिये तेकारजनीअपेक्षालेइनेजोतांतेनेसमुचीतशक्ति कहिये एटलेसमुचीतकेहेतां वेहेवारजोगछे इहांद्रष्टां तदेखाडियेछिये पत्थरनेविशे धातुरहेलो एवीजेकांक रियोतेने विशेकंचनकहियेते केहेवायनही शामाटेके एवातलोकनीरुचीमांआवे नही शामाटेकेलोककेहेशेके पत्थरमांकंचनक्यांथकीआव्युं पणजोद्रष्टीदेइनेजोइयेतो एपथरमांहेनुतोकांकरीमांपणकंचनआव्युपणतेनेओघश क्तिकहिये अनेजेकांकरीमांकचनकहिये एसर्वेनेरुचीमां आवे कांकरीउकलेनेतरतकंचननीकले माटेतेनेसमुची तशक्तिकहिये तथावीजेद्रष्टातजेमघासनेविशेघीकहिये तेओघशक्तिछे एघासगायप्रमुखचरेछे तेथीदूधदेछेतेदू धमांघीनीशक्तिआवी तेघासनाप्रभावथकी एमअनुमा नथीद्रष्टातदेइनेजोइयेतो समज्यामांआवेपण तेकेहेवाय नही शामाटेकेलोकनेरुचीनाआवे अनेदूधमाजेघीकही येतेसर्वेलोकनीरुचीमांआवे तेसमुचीतशक्तिकहीये एट लेनीकटजेकारजआवेथके तेनाकारणनेसमुचीतशक्तिक हीये अनेपरंपराकारणकेहेतां घणुंदूरकारणरह्युं माटेते

नेउघशक्तिकहीयेतेबेनुअन्नकारणताअनेप्रयोजनताएबे
बीजांनामपणछेतेजाणवुं एआत्मद्रव्यमाटएवेशक्तिखो
लावीयेछीये जेमजेन्नव्यप्राणीजीवनेपुर्वे अनंतापुद्गलप
रावरतनवीत्यांतेदाहाडेपणउघपणेसामान्यधर्मनीशक्ति
हती अनेजोपुर्वेनहोती तोछेल्लेपुद्गलपरावरतेशक्तिक्यां
थीआवे छतीप्रजायाविनासामर्थप्रजायथायनही माटेएपु
र्वेनीअवस्थातेनेउघशक्तिकहीयेअनेछेलापुद्गलपरावरते
धर्मनीसमुचीतशक्तिकहीये एटलेआगलनाजेपुद्गलपरा
वरतनविशे जीवनेबालअवस्थाकेहेवायछे अनेछेलुपुद्गल
परावर्तनबाकीरह्युं त्यांथीतेमोक्षजायत्यांसुधीजोवनअव
स्थाकहीये एविचारहरीभद्रसुरीकृतजोगनीवीशीविशेक
ह्योछे एमएकएककारजनेविशे उघसमुचीतरुपअनेकश
क्तिएकद्रव्यनीपामीये तेसर्वेव्यवहारनयेकरीतेछेएटले
व्यवहारनयेकारणकारजन्नेद नानाप्रकारनामनायछे प
णनिश्चेनयथीतोद्रव्यनांकारजकारणअनेक परंतुशक्ति
स्वन्नावजोतां एकरुपजहृदयमांन्नासणथायछे अनेजोए
मनाहोयतो स्वभावनोन्नेदपडे स्वन्नावनोन्नेदपड्योत्यारे
द्रव्यनोन्नेदपडेमाटेदेशकालादिकनीअपेक्षायेकरीनेएका
नेककारणस्वभावमांनतांकांइदोशनथी केमकेकालंतरनी
अपेक्षायेछे एटलेजेकारणमाटेस्वभावनुं अंतरन्नुतपणुंछे
जतेणेकरीनेकांइतेनुंनीफलपणुनहोय त्यांशुद्धनिश्चयन

यनेमतेतोकारणकारजमीथ्याछे एटलेकारजकारणकल्प नाछे कल्पनायेकरीनेरहीतजेद्रव्यतेनेकहीये तेशुद्धथीर तारुपछे तेनेद्रव्यजाणवोएमएशक्तिरुप द्रव्यकेहेतांस त्तानीशक्तिग्रहणकरीनेकह्यो. ॥ हवेव्यक्तीरुपकहियेछिये एटलेव्यक्तीकहेताजेप्रगटप णेजेगुणपरजायथया तेप्रत्येदेखाडीयेछिये तेगुणपरजा यव्यक्तीपणेबहूभेदेएटले अनेकप्रकारनाछे पोतपोता नीजातीस्वभाव स्वभावीककर्मभावीकल्पनाकृतआपआ पणावस्तुस्वभावमांवर्तेछे वलीकोइकशास्त्रवाला तथा दिगंबरवालातेशक्तीरुपगुणमानेछे केमकेतेएवुंकहेछेके द्रव्यपरजायनुंकारणतेद्रव्यजछे तेमगुणपरजायनुंकार णगुणछे तेद्रव्यपरजाय द्रव्यअनथाभाव जेमनरनका दिगतीअथवा जेमद्विपरदेशत्रणपरदेशी आदिकजेखंध तेनोगुणपरजायगुणनो अन्यथाभावछे अथवाजेममती श्रुतादिविशेशअथवा भावस्तस्यादवादविशेशकेवल ज्ञानछेएमद्रव्यगुणनीजातीसास्वतीछे अनेपरजायथीअ सास्वतीछे एमएमनाकहेवामांआवे एवाततेकांइभापण मांबराबरआवतीनथी एपणएककल्पनापोतानीछे अथ वातेवाशास्त्रोनीछे तथापीजुगतीएमजेनहि शामाटेकेसु मतीग्रंथनेविशे गुणपरजायनेजुदोकह्योनथी तेप्रत्यक्षए ग्रथमांजोयामांआवेछे ॥ उक्तंचसुमतीग्रंथे-परीगमणंप

ज्जाउं अणेगकरणेगुणतीतुल्लठाःतहविणगुन्तीभणइः पज्जवणअदेशणाजह्मा. १

जेमकर्मन्नावीपणानुंपरजायनुंलक्षणछे तेमअनेकरीते करवुंतेपणसर्वेंपरजायनांलक्षणछे पणद्रव्यतोएकजछेअ नेज्ञानदर्शनादिकजेन्नेदकरेछे तेपरजायजछे पणगुणना कहिये शामाटकेपरमात्मानीदेशनानेविशेतोद्रव्यपरजा यनीदेशनाछे पणद्रव्यगुणनीदेशनानथी एगाथानोएज अर्थछे त्यारेकोइतर्ककरशेकेगुणछे तेपरजायथीजुदानथी एवुंज्यारेतमेकहेशोतोद्रव्यगुणपरजाय एत्रणनामशावा स्तेकहाछो तेनोउत्तरजेएतावविक्षाछे तेतोन्नेदनयनीक ल्पनातेथकीकहेवायछे पंरतुघीने घीनीधाराएकांइनोखी नथीबोलवामांघीनेघीनीधाराबोलायस्वरुपणएकजतेमज स्वभावीनेकर्मन्नावीकहिने गुणपरजायन्निन्नन्निन्नसमजा ववामांआवेपरंतुमुलस्वन्नावेतोएकजछे अनेएभेदसवेंउप चरीतछे तेंमाटेतेनेशक्तिकेमकहियेपरमार्थजोतांजुदाप णुदिसतुंनथी शामाटकेउपचरीतस्त्रीकांइहावन्नावकरेन हितेमउपचरीतेगुणशक्तीपणनधरे तेमाटेजेगुणपरजा यथीभिन्नमानेछे तेनेदोषपणदेखाडियेछिये केजोद्रव्यपर जायथकीगुणएवोपदार्थजुदोहोतततो त्रिजिनयपणकही जोइयेपणसुत्रनेविशेतोबेजनयकहिछे द्रव्यार्थअनेपरजा यार्थ जोगुणपदार्थ नोखाहोततोगुणार्थनयजरुरकेहेता

तेउक्तंचसुमतीग्रंथे. ॥दोउणएएयाऽन्नगवयादवठीय पजवठीयाणीययो॥ जइपुणगुणोवीहूणो गुणठीयणओ विजुजंतो ॥१॥ जंचपुणऽन्नगवयातेसुतेसुमुतेसुगोयमाइ णं ॥ पजवशणाणीययावागरीयातेणंपजाया. ॥२॥

रुपादीकनेगुणकहीये तेसुत्रेकंइकह्युनथी शास्त्रमां तोएवाशब्दछेके वनपजवा गंधपजवा रसपजवा खास पजवा इत्यादीकपरजायशब्द बोलाव्याछे अनेजेएक गुणोकाळो जावतअनंतगुणोकाळो इत्यादीकजेठांमठांम शब्दछेतेतो गणीतशास्त्रनाछे एटलेएपरजायनीसामा न्यविशेशनीगणतरीआशरीछे पणतेवचनकांइ गुणास्ती कनेअवीखयेवांचीनथी उक्तंचसुमतीग्रंथमध्ये. ॥२॥ गु णसदमंतरेणावित णुपजवविशेपशंखाण ॥ सीझ्इणवरं संख्याण सथद्धमोणयगुणोती ॥१॥ जपइजंपतीअत्थीस मये एगगुणोदशगुणोअनंतगुणोरुवाइपरीणामाऽन्नणइत महाविशेपो ॥२॥ जहदशसुदशगुणंमीय एगंमीदशंतणं शमंतवेव ॥ अहयिंमीविगुणसदेतहेवयेयंपीदठवं ॥३॥

एमगुणपरजायथी परमार्थद्रष्टीभिन्न नथीतोतेद्रव्यनी पेरेशक्तीरुप गुणकेमकेहेवाय परजायनादळनेगुणनी शक्तीरुपकोहोछो तेनेवीशेमोहोटुदोषआवेछे तेनेदोप एदेखाडीयेछीये केजो गुणपरजायनुंदळकहीये तोउपा दानकारणपणतेजथाय त्यारेद्रव्यशानेकहीशुं नेद्रव्यनुं

कामज्यारेगुणेकथुं त्यारेद्रव्यनुं कारणशुंरह्युंअनेगुणनेप
परजायएवेपदार्थ ज्यारेकहीशुंत्यारे त्रीजोपदार्थनठर्योते
वारेकेहेशोकेअमेकहीयेछीयेकेद्रव्य परजायनेगुणपरजाय
नुं कारजभिन्नछे तेमाटेद्रव्यगुणरुपकारणजुदुकलपीयेते
नोउत्तरकेएवातकांइसंभवतीनथी शामाटेकेकारजमाटेका
रणशब्दनोप्रवेशछे तेणेएकारणभेदकारजनो पणभेद
थायअनेकारजभेदथयो तेवारेतो प्रवेशपणथाय तेनेका
रणभेदथाय एअन्योअन्याश्रयनामेदोषपणउपजे तेमाटे
गुणपरजायजेकहीये तेगुणपरणमवानो हेतुभेदकलप
नारुपतेथीजकेवळसंभवे पणपरमार्थेनहीं अनेजेद्रव्यगु
णपरजाय एत्रणनामजेकहीये तेपणभेदउपचारनयेकरी
नेसमजवाएवीरीते द्रव्यएकगुणपरजायअनेकछे परंतु
मांहेमांहेपरस्पर भेदवीचारवो एमज आधाराधेयप्रमुख
भावेकेहेतांस्वभाव तेहीजमनमांहीवीचारवो.

हवेतेहिजस्वरुपाविवरीने देखाडियेछिये घटादिकजे
द्रव्यतेआधाररुपदिसेछे जेमाटेएघटरुपादिकतेथकीज
णायछे एटलेगुणपरजायरुपरसादिक आधियपणेद्रव्य
उपररह्याछेएमआधाराधीयभावएवीरीतेद्रव्यथीगुणपर
जायनेभेदछे तथारुपादिकगुणपरजाय एकइंद्रिगोचरक
हेतांवीषयछे एटलेजेमरुपचक्षुइंद्रिजजाणे अनेरसजी
भइंद्रिजाणेइत्यादि अनेघटादिद्रव्यछे तेबेइंद्रिगोचरछे

एटलेचक्षुइंद्रियथकीदिठामांआवे अनेस्पर्शइंद्रियथकीपणज णाय एटलेएनेविशेएवेइंद्रिनोविषयछे तथान्यायंकमत नाअनुसारथी विचारीनेजोइयेतो त्रिजिइंद्रिनोपणविष यछे एटलेघ्राणइंद्रियेकरीने पणद्रव्यप्रत्यक्षछे गंधवति पृथ्विइतिवचनात् इत्यादिकविचारतांज्ञाननेविशेभ्रांतप णुथायतेमाटेएकअनेकइंद्रियग्राह्यपणेद्रव्यथकी गुणपरजा यनेभेदजाणवो गुणपरजायनेमांहोमांहेभेदतेस्वभावि कपणकहिये कर्मभावेपणकहिये एवेकल्पनाथकीजाण वा तथासंज्ञाकेहेतांनामतेथकीपण भेदद्रव्यनाम गुणना म प्रजायनाम एसंख्यागणनादिकभेदतो द्रव्यजोइये तोछछे अनेगुणअनेकछे प्रजायपणअनेकछे एमभेद ज्ञाननुविचारवु एटलेद्रव्यथकीगुणप्रजायनोखाकरवा कोइठेकाणेगुणथीप्रजायनोखाकरवा कोइठेकाणेप्रजा द्रव्यमांसमाववा कोइठेकाणेप्रजाय गुणमांसमाववा को इठेकाणे गुणप्रजायएवेद्रव्यमांसमाववा एवीरीतेध्यांन करवुतेनेशुक्लध्याननो पेहेलोपायोकहीये पणएटलो वीशेशछेके आद्रव्यनाविचारनेवीशे अन्यमतनीअपेक्षा अतथाअन्यशास्त्रनी अपेक्षाउनांखवितै त्याध्यांनमांन होय ध्याननेवीशेतो स्वआत्मद्रव्यगुण प्रजायनोजवी चारहोयएटले प्रथमपायोशुक्लध्याननोकह्यो.

हवेबीजोपायोएकत्ववितर्ककहियेछीये एकत्वकेहेतां

जेगुणप्रजायसहीतद्रव्य एनेएकत्वकहीये तेनोजेविचार तेनेवीतर्ककहीये हवेपुर्वेजेभेदप्रथक्तप्रथक्तजुदाकरीने विचार्युंहतु तेतोव्यवहारनयनोपक्ष अनेतेदसमागुणठाणासुधीहोय अनेआजेपायोतेतोशुद्धनिश्चयनयनुस्वरुप छे अनेबारमेगुणठाणेलावे एपायाथकीघातीकर्मनोक्षय करीनेकेवलज्ञानपामे एसर्वआपायानेविशेछे ज्ञानदरशनचारीत्रसहीतआत्माएकछे तेअहीयांज्ञानादिकगुणप्रजायआत्माथकीजुदोवीवरवोहोयनही अहीयांतोफक्तएकत्वस्वरुपनोविचारछे अहीयांसंक्षेपथकीअभेदज्ञानकहीयेछीये हवेजेअभेदपक्षनेअनुसरीने जेद्रव्यादिकनोगुणप्रजायनोजोएकांतभेदजभाखीयेतो बीजाद्रव्यनीपेरे स्वद्रव्यनेविशेपण गुणगुणीभावनोउछेदथइजाय केम केजीवद्रव्यनागुण ज्ञानदरशनचारित्रइत्यादिकछे तथा पुद्गलद्रव्यनामलणवीखरणादिक गुणतेपोतपोतानागुणपोतपोतानाद्रव्यने ग्रही नेरेहेछेअने जेवारेभेदमानीये तेवारेपोतानाद्रव्यनोनेमरेहेनही जेमजीवद्रव्यनागुण पुद्गलद्रव्यथीजुदाछे तेमतेपोतानाद्रव्यथकीपणजुदापडीजायतेवारे एवोनीयमनरह्योके जेज्ञानादीकगुणतेनो गुणीजीवद्रव्य अनेमलणवीखरणगुणनो गुणीपुद्गलद्रव्यएवोव्यवहारनरहे माटेद्रव्यगुण प्रजायअभेदपणेज संभवे वळीतेअभेदपणाउपरजुक्तिकरीने देखाडियेछिये

केद्रव्यनेविशेगुणप्रजायनोअभेदजसंबंधछे नेजोद्रव्यने
विशेगुणप्रजायनोसमवायनमानीये तोसबंधभिन्नकल्पि
ये तेवारेअन्यअवस्थादोषणथाय जेमाटेगुणगुणीथीअ
लगोसमवायसबंधकह्यो तोतेउपरद्रष्टांतकहियेछिये प
टनेपटनुउजलतापणुंतेकंइजुदुछेनहि पटतेद्रव्यछे अनेउ
जलतापणुं तेगुणप्रजायादिकछे माटेएकत्वजछे अनेक
दापिगुणप्रजायनोसमवायद्रव्यमांनहिमानो तोतेगुण
प्रजायनेकोइबीजोसमवायपणजोइये तोतेउजलतापट
द्रव्यनेनथीवलगीतोएनोसमवायकोणद्रव्यसाथेछे तेतो
कांइबीजाद्रव्यसाथेदीसतुनथी माटेगुणप्रजायतेपोता
नाद्रव्यमांछे तेकाइजुदानथी अनेकदापीअन्यद्रव्यनीसा
थेसमवायमेलववाजइयेतो वलीअन्यअन्यनेमेलवाय ए
मकरतांकंइएकठेकाणेस्थीरवेसेनही अनेजोसमवायनुं
स्वरुपसंबंधअभिन्नपणेमानेतो गुणगुणनुस्वरुपसंबंधअ
भिन्नमानताशुंबगडेछेजे फोकटनवोसंबधउभोकरवोनवी
कल्पनाकरवीएमांशुंहाथमांआवेछे तथाजोअभेदनहीमा
नोतोतमनेमोटुंबाधकआवशे तेपुर्वेसोनुहतुतेजकुंम्डलपणुं
छेतथाजेपुर्वेमृतीकाहती तेजकोठलाप्रमुखआकारबंधा
णोछेअथवाजेघटप्रथमरक्तवरणहतोतेजशामथयोएवुंस
वेलोकनेअनुभवशुद्धवेहेवारनघटे जोअभेदस्वभावद्रव्या
दीकत्रणेनेनहोयतोबीजुबाधकपणदेखाडीयेछीयेकेलंधक

हीये तथाअवयवनेदेशकहीयेएमअवयवनोजोभेदमानी येंतो बमणोभारखंधमांथयोजोइये शामाटेकेएकखंधनो भारबीजोअवयवनोभार एमबमणोभारभेदमानतांथयो जोइये जेमकेएकलाडुतेशेरनोछे तेलाडुतद्रव्यछे अनेए नोजेवातपीतहरवादीकगुण तथाश्वेतादीकप्रजायएम ज्यारेलाडुथकीगुणप्रजायजुदामानीये त्यारेशेरभारतो लाडुनोहतो तथागुणनोपणपाशेरभारजोइये तथाप्रजा यनोपणशेरभारजोइये तेवारेशेरनोलाडुतत्रणशेरजोइये तेतोवातसंभवेनहीत्यारेएगुणप्रजायतद्रव्यछे एमसमज वुंपणजुदुनसमजवुं अथवानवान्यायकएमकेहेछेकेअवयव नाभारथकी अवयवीनोभारअत्यंतओछोछे तेनेमतेद्वीपर देशादीकखंधमांहेकंइएउतकष्टोभारनथयोजोइये पणते मीथ्याछे शामाटेजेद्वीपरदेशीखंधएकलापरमाणुनीअपे क्षायेअवयवीछे अनेपरमाणुतेअवयवछे त्यारेपरमाणुक रतांद्वीपरदेशीमांउछोभारजोइये नेएकपरमाणुपरदेशक रतांद्वीपरदेशीखंधबमणोछे तेउछोकेमथवानो अथवाएक परमाणुंमांहे उत्कष्टभारेपणुमानीयेतो रुपादीकाविशेषप णेअणम्याजोइयेतो द्वीपरदेशीमांहेकेमनमान्याजोइये ए माटेअभेदनयनांबंधमानीयेतो परदेशनोभारछेतेहजखंध नाभारपणेअणमे जेमतंतुरुपपटरुपपणेअणमे जेमएकशे रतंतुनोपटवणे तेपटपणएकशेरनोथाय तेवारेगुरुपणानो

दीपनलागे त्यांकोइकेहेशेके तमेएकजद्रव्यएकत्वपणे मानोछो अनेभेदमानतानथी तोकोइमेजातप्रमुखआवा सछे तेनेविशेकाष्टपत्थरलोढु माटीचुनोइत्यादिकनाप्रजा यमलीनेएकभवनघरथायछे तेनेएकद्रव्यकोहोछोएकघर इत्यादीकलोकवेहेवारमाटे एकद्रव्यकांइमनायनही; आ माटेकेएकद्रव्यमां द्रव्यगुणप्रजायनोअभेदहोयतो कही येपणअहीयांतोद्रव्यघणाछे माटेएकद्रव्यनमनाय पापा ण काष्टइत्यादीक द्रव्यनोखानोखाछे माटेनमनाय जेए कजद्रव्यहोय तेनागूणप्रजायतेअभेदमांगणाय जेघटने घटनोजलधारणगूण रक्ततत्वादीकप्रजायतेअभेदछेते कांइघटथकीजुदानथी तेमजआत्मद्रव्यतेजआत्मगुणतेज आत्मप्रजायएवोव्यवहारअनादिसिद्धछे जेजिवद्रव्यअ जिवद्रव्यइत्यादिकजेव्यवस्थासहितजेव्यवहारथायछेते गुणप्रजायनोअभेदथीनिपजे ज्ञानादिकगुणप्रजायथीअ भिन्नद्रव्यतेजिवधर्म मलणविखरणादिकगुणप्रजायथी अभिन्नतेअजिवद्रव्य नहितोद्रव्यसामान्यथीविशेशसं ज्ञाथाय तेमाटेसामान्यकाइरहेनहि अनेद्रव्यगुणएवोश ब्दपणरहेनहि अनेजेद्रव्यगुणप्रजाय एत्रणनामछे एत्र णेनामस्वजातीछे अनेएकत्वपणेप्रणमेछे तेमाटेएत्रणेनेए कजप्रकारेकहिये तेमआत्मगुणप्रजायनेएमजाणवुं अ नेजोद्रव्यगुणप्रजायले अभेदतापणुतथी, तोकारणका

रजनेपणअभेदतापणुनाहोय त्यारेमृतिकादिकारणथी घटादिककारजकेमनिपजे कारजमाटेकारजनीशक्तिहो यतोजकारजनिपजे तेविनासर्वथाकारजनिपजेनहि कार णमांहेअछतीवस्तुनीउत्पतीननिपजे जेमससानेसिंघना थायशामाटेकेससानेविशे सिंघपणानीशक्तिरहीनथीअ थवाविजेदृष्टांतएजघटवेलुकानोकांनवनावेपणवेलुकामां घटपणानीशक्तिनथी एशक्तितोमृतिकामांजछे माटे स त्तामांजे शक्तिहोय तेजगुणप्रजायमांव्यक्तीपणेप्रगट थाय वास्तेजेकारजमाटे कारणनीसत्तामानिये त्यारेअ भेदपणुंसहेजजआवे अहियांकोइकहेशेजेकारजउपन्या पहेलांजोसत्तायेकारजकारणनेविशे रह्युंछे तोप्रथमजका रजकेमनथीदेखातु तेनोउत्तर कारजनथीउपन्युंत्यांसुधी कारणमांहेकारजनीशक्तिद्रव्यरुपे तेरोभावनीछे तेणेक रीनेकारजजणातुनथी पणसामग्रीमलेत्यारेगुणप्रजाय नीव्यक्तिथीआविरभावथायछे तेणेकरीकारजदिसेछेए टलेतेरोभावतथाआवीरभावएबे दरशनादरशनजणाव वारुपकारजनापरजायविशेकजाणवा तेणेकरीआवीरभा वनेसत्यअसत्यविकल्पदोषपणनहोय शामाटेकेअनुभवने अनुसारेपरजायविकल्पछे अहियांन्यायकमतवालाएवुं कहेछेकेअतितकालविशे जेघटादिकअछताछे तेनुंजेमजन्म नहोयतेपणअछतुछे तेमघटादिककारजअछताजमृतिका

दिदलथकीसामग्रीमलेनिपजशेएअछतानुंज्ञानहोयतोअ छतानी उत्पतीकेमनहोय एटलेघटनुंकारणदंडादिकअमे कहियेछिये त्यांलाघवपणुछे तमारेमतेघटाभीव्यक्तिनुंदं डादिककारणकहेवुंत्यागोरवहोय बिजुअभीव्यक्तीनुंका रणचक्षुप्रमुखछे पणदंडादिकनथी तेमाटेभेदपक्षजद्रव्य घटाभीव्यक्तनुकारणदंडाभावपणजेघट चक्षुभावेगोरव नथी एमजेबोलतादोपलागे अछतानीउत्पतीएवुकहेवुते पणमिथ्यावारताछे अनेभुतकालनेविशे पणघटादिक पदार्थअछतानथी परजायार्थथीनथी पणद्रव्यार्थथीनि त्यजछे अनेनिशटघटपणमृतिकारुपछे तेतोसर्वथाअस त्यमार्गछे तेनभकुशमवतथाय जेएवुंबोलेछेकेसर्वथाअछ तापदार्थनुंसर्वज्ञानमाहेभापणछे एवुंकहेछेतेनेमोटोदोप आवेछे तेदेखाडियेछिये केजोज्ञाननेस्वभावेजअछतोअर्थ अतीतघटप्रमुखनोभासे एवुंमानीयेतोसर्वसंसारज्ञानना कारजछे एटलेवहाजआकार अनादिअविद्यावासनाए अछताभासेछे जेमस्वप्नमाहेअछतापदार्थभासेछे एमवहा जआकाररहीतशुद्धज्ञान तेबोधनेजहोय एटलेजेपुर्वेक ह्याएवांवचनजेबोलवाथकी एजोगाचारनामात्रिजोबोध तेनोपक्षथाय तेमाटेअछतानुंज्ञाननहोय तोकोइकहेशेके तमनेकेमजाणवामांआव्युं केअतीतकालेघटहतो तेनोउ त्तरजेअतीतघटहमणांपणजाणीयेछियेशामाटेजेद्रव्यथीछ

ताअतीतघटनेविशेवर्तमान गयाकालरुपप्रजायथी हम णांपणअतीतघटजाएयोजायछे अथवानीगमनयनेमते अतीतकालनेविशे वर्तमानतानोआरोपकरीयेछिये तेस वैथाअछतीवस्तुनुंज्ञाननथाय एटलेधर्मजेअतीतगयाका लनेविशेजेअछतेकालेघटनहितो अभावकालेभासेछेअथ वाधर्मअतीतघटअछतेकालेन्नासेछे एमतुजनेचीतमांहेशुं न्नासेछे तेसर्वेअतीतअनागतवर्तमानकालेनिर्भेपणेन्नासे छे एद्रष्टांतजोतांतोससासिंघपणजाएयुंजायएमनथी शा माटकेअछताअर्थनोबोधनहोय निश्चेएकारणकारजनो अन्नेदछेजतेद्रष्टांतेकरीने द्रव्यगुणप्रजायनोपणअन्नेदछे ज्ञानादिकगुणप्रजायेकरीने आत्मापणअन्नेदछे एवीरीते एकत्वन्नावथाय परंतुसमासेवातआवीतेथीबेयेनयनास्वा मीदेखाडियेछिये एटलेभेदनयनोस्वामी तेन्यायकछेअने अभेदनयनोस्वामी तेसंखछेअनेजिनमतवालान्नेदतथाअ न्नेदबेहुनयनास्वामीछे एटलेएकेनयनापक्षपातीनथीस्या दवादपक्षनाअधिकारीछे उक्तंच अन्योअन्यपक्षप्रतिप क्षभावात् व्यथापरमसरिणःप्रवादः नयानशेषानविशे षमीथःनपक्षपातीसमयस्तथाने: १ यएवदोपाकिलनित्य वादे विनासीवादेविशमस्तएव परस्परसीपुकंटकेषु जय त्यधृष्यंजिनसासनंते.२॥ माटेजिनस्यादवादपक्षीछे हवे एवोजेएकत्वभावतेशुक्लध्याननोबिजोपायो बारमेगुणठा

णेहोय एटलेएकत्ववीतर्कविजोपायोकह्यो तथासुक्ष्मक्रियाप्रतिपातीत्रिजोपायो तथाउछीनक्रियाव्रतिचोथोपायो एकेवलपाम्यापछीमोक्षजवानाअवसरनाछे एटलेएध्यांनतपकह्यो ५

हवेकायोतसर्गछठ्ठोतपकहियेछिये एटलेकायाप्रमुखउंसरावकुंतेनेकायोतसर्गकहियेएटलेउपाधीनुउसरावकुतथाकखायनुंउसरावकुं तथादूरध्याननुंउसरावकु तथाकायानुंउसरावकुं अनेआत्मस्वरुपनेविशेरमवुं तेनेकायोतसर्गतपकहिये एछप्रकारेअभ्यतरकहेता आत्मानीमाहेलीकोरेरह्यांजेकर्मतेनेबालवानेसमर्थ तेनेअभ्यंतरतपकहियेएटलेलोकएनेतपस्वीनाजाणेपण समजुहोयतेतोएनेतपस्वीजाणेअनेकर्मथीछोडावबासमर्थएहिजतपछे माटेतपतोएनेकहिये एटलेनिर्जरानुस्वरुपकह्युं ८

हवेमोक्षतत्वकहियेछिये, एटलेमोक्षकहेताजेकर्मथकीजिवनेमुकावबुं.

शिष्यवाक्य—स्वामीतमेजेनिर्जराकही तेकर्मथकीनिर्जरवुंतेमुकावबुंजकह्युहतुं अनेअहीवलीमोक्षतत्वजुदोकहोछोतमांशुभिन्नपणुछे.

गुरुवाक्य—हेभद्रनिर्जरातेदेशथकीकर्मनुंछांडवुंछे अनेसर्वथकीकर्मनुमुकावबुं तेनेमुक्तिकहिये अनेनिर्जरातोनिगोदियाजिवनेपणछे; अनेमुक्तितोगर्भजपंचेंद्रीमनुष्यचा

रीत्रीयानेचौदमेगुणठाणेछे.

शिष्यवाक्य--स्वामीतमेनिर्जरानाबारभेदकह्या तेमां कयाभेदनेविशे निगोदीयानेनिर्जराछेजेतमोबतावोछो.

गुरुवाक्य--निर्जरानाबेभेदछे एकसकामनिर्जराबिजि अकामनिर्जरातेअकामनिर्जरानोभेदनिगोदीयाथीमांमी नेमनुष्यसुधीछे एटलेअकामकहेतांजेनेज्ञानदर्शनचारी त्रनीउलखाणनथी पणछेदनभेदनादिकदुखसहीनेजेकर्म नुंछुटवुं तेनेअकामानिर्जराकहिये जेममनुष्यतथात्रिजंच पंचेंद्रीघणांकठोरकर्मकरीनेनर्केजाय त्यांनर्कनाछेदनभे दनखमीनेकर्मनिर्जरे तथामनुष्यत्रिजंचसमकितविनाना जिवतपक्रियाकष्टअमुखसहीने शुभकर्मबांधीनेदेवतामां जायतेदेवतासंबंधीयासुखभोगवीनेकर्मछुटे तेबन्नेने अ काभनिर्जराकहिये तथाजेजिवसमकितादिगुणपाम्याअ नेज्ञानदर्शनचारीत्रनाबलथकी कर्मनिर्जरतेनेसकामनि र्जराकहिये तेविचारश्रीभगवतीजिनेविशे बालमरणत थापंम्तिमरणनाअधिकारथकीसमजजो हवेजेसर्वकर्मथ कीरहीतथाय तेनेमुक्तिकहिये एटलेजिवनाअसंख्यातप्र देशछेनेअकेके प्रदेशेअनंताकर्मवलग्यांछे तथकीछुटेतेने मुक्तिकाहिये.

शिष्यवाक्य--स्वामी जिवतोएकद्रव्यअखंमछे तोप्रदे शेप्रदेशेमांहीभेदीनेपेसीगयाकेशीरीते एकर्मवलग्यांछे.

गुरुवाक्य--हे भद्र जिव हे ते अखंड छे ते जिवथकी जिवना प्रदेश नो खान पडे परंतु ए प्रदेशना आकारनुं फरवु छे तेथी प्रदेश अकेकानी श्रेणी पण वधायतथा लोकाकाशने पुरवो होय त्यारे जेटला आकाशप्रदेश लोकाकाशना छे तेटला प्रदेश आत्मानो अकेक प्रदेश वहेंची अपाय. माटे ए प्रदेश आत्मानाए री रीते भिन्नाभिन्न थाय पण द्रव्यथकी जुदो न पडे हवे एजे कर्म वलग्या छे चेतनने ते खीरनीररुप वलगी रह्या छे तथा जेम कंचनप्रमुख धातुने अग्नि माघा तेथी अग्निने धातु एकमेक थइ रहे छे तेम आत्मासाथे कर्म वलगी रह्या छे ते कर्म सर्व छुटे तेने मुक्ति कहिये ते सिद्धना पदर भेद छे.

शिष्यवाक्य--स्वामी मुक्तिना अधिकारने विशे सिद्धनुं शुं कांम छे.

गुरुवाक्य--मुक्ति कहिये अथवा सिद्ध कहिये ए बन्ने एकज नाम छे अने मुक्ति कहेवानुं कारण केटलुं छे के, आहिया कर्म थकी मुकावु तेनुं नाम मुक्ति तो जे कर्मथकी मुकाणो एज जिव सिद्ध अहिया काइ विजो अर्थ छे जनहि.

शिष्यवाक्य--स्वामी सिद्ध तो लोकने अंते होय.

गुरुवाक्य--सिद्ध तो कर्मथकी मुकाणो एज सिद्ध पण तेने रहेवानुं थानक लोकने अंते छे पण त्यां काइ वधा छे ने सिद्ध समजवा नहि. त्या तो सिद्धजिव पण छे अने संसारीजिव पण छे माटे अहीं कर्मथकी मुकाणो तेने सिद्ध कहिये हवे तेना पंदर

गुरुवाक्यः--हे भद्र तें जे प्रश्न कर्युं ते ठीक पण तारी नजर बराबर पोहोची नही शा माटे के तेना तेज धर्ममां रच्या पच्या रेहे तेनी एटला सुधी गती छे अने जेने अंतरमां जैनभाव आवे तेनी कांइ एगती नथी.

शिष्यवाक्यः-- स्वामीजो जैनभाव आवे तो छकायनो कुटो केम करे अने छकायनी हिंशा तो गइ जनथी तो साधपणुं क्यां थकी आव्युं.

गुरुवाक्यः--छकायनो कुटो वेहेवार थकी नमटयो तेदेखी नेतुं स्वरुप हंशाने पाप मानेछे ते कांइ ज्ञानी पुरुष खातरमां गणता नथी शा माटे के मुक्तिनु कारण ते तो ज्ञान तथा स्वभावने विषे छे अने स्वरुप दया जे छे ते तो अज्ञानने विषे तथा परभावने विषे छे.

शिष्यवाक्यः--जो परभावने विषे तथा अज्ञानने विषे छे तो महाव्रत उचरवानुं शुं कारण छे.

गुरुवाक्यः--जे जीव समकीत पामीने सातमे गुणठाणे गया अने व्यवहार चारीत्र ले तेने एगुण करता छे शा द्रष्टांत के जेम कोइ पुरुष जमवा बेठो अने सर्व जातनी रसोइ भाणामां आवी छे अने ते रसोइ जमता नीवखतमां जो अथाणु आवे तो बेकवल वधता भावे पण रसोइ भाणामां पीरशी नथी अने अथाणुं एकलुं भाणामां आवे तेथी कांइ भुख भागे नही माटे समजुने पण जीवदया प्रमुख रुडी रीते पालवी ए जीवदया

ज्ञानतेबहूगुणकर्ताछे जेमकोइवरपरणवानेजाय अने पोशाकसारोनहोयतो लोकमांकशोभापामेतथापोताना मनथी पणवहूखोटुंलागे अनेपोशाकप्रमुखसामग्रीसा रीहोयतो पोतानामनथीपणसारुलागे अनेलोकमांपण सारुदीसे जदपीकन्यातोवरनेवरवानीछे कंइपोशाकनेव रवानीनथी तेमअहींयांपणजीवदयाछे तेपोशाकतथाअ थाणारुपसमजवु माटेसमजुनेएगुणकर्ताछे अनेअन्यली गवालाजेमोक्षेजाय तेकंइजैनदर्शननाशास्त्रनाभोमीया नथी तेतोएकज्ञाननापरीबलथकी आत्मस्वरुपनीरमण ताकरीनेकर्मखपावेछे जोएमनाहोयतोअनारजलोकअ नारजनामुलकमांरह्याथकाअनंतामोक्षेगयाछे तेशाथकी मोक्षेगया त्यांकांइजैननोउपदेशछेनही परंतुएकज्ञानना परीबलथकी आत्मस्वरुपनीओलखाणथइ तेथीस्वरुप रमणीथइनेकर्मखपावेनेमोक्षेजाय तेआगेअनंतागयाहम णांजायछे अनेआगेअनंताजशे एवातमांशंकाराखवीन ही स्वलींगतथाअन्यलींगनेविषेमुक्ति तथाधर्मपेठुंनथीध र्मतथामुक्तितोएकआत्मस्वरुपमाछे एटलेअन्यलींगेसि द्धकह्या ६-हवेस्वलींगेसिद्ध एटलेजैनदर्सननोलींगए टलेसाधुवेशेसिद्धथयाते ७ पुरुषलींगेसिद्धतेपुरुषलींगे सिध्यातेगौतमादीकप्रमुख ८-स्त्रीलींगेसिद्धतेचंदनबाला प्रमुख ९ नपुशकलींगेसिद्ध तेजातेनपुशकधर्मनपामेकत्री

मनपुंशकसिद्ध १० बुधबोधीसिद्धकेहेतांजेगुरुनाउपदेश थकीप्रतीबोधपामीनेजेसिध्याते ११ प्रत्येकबोधकेहेतांजे प्रतीकारणएटले कांइकारणदेखीनेप्रतीबोधपाम्या जेम करकंडुरीखवनेजराकुलजाणीनेप्रतीबोधपाम्यातथानमि राजाएकचूडीथकी प्रतीबोधपाम्या इत्यादिकप्रतीबोधपा म्यातेनेप्रत्येकबोधकहीये १२ हवेस्वयंबोधकेहेतांजेस्वयं मेवपोतानीमेळे प्रतिबोधपामी चारीत्रलेइमोक्षेगयातेने स्वयंबोधसिद्धकहीये.

शिष्यवाक्यः-स्वामीप्रत्येकबोधमांनेस्वयंबोधमांशोफेरछे

गुरुवाक्यः—प्रत्येकबोधपरकारणवडे प्रतीबोधपांमेछे अनेस्वयंबोधतेनेपरपोतानोनियमनथी शामाटेकेमरघा पुत्रसाधुनेदेखीनेजातीस्मरणपांमीप्रतिबोधपांम्या तेमज भ्रगुप्रोहिततथाभ्रगुप्रोहितनापुत्र आदेदेइनेछजिव ते मध्येबेनेजातीस्मरणचारएकएकनाकारणथी तथाअनाथी मुनीरोगआकुलथकी तथाकपीलकेवलीत्रिक्षानाकारण थीइत्यादिकस्वयंबोधनोकेइएकप्रकारनोनियमनथीतथा पिप्रत्येकबोधअनेस्वयंबोध एनोअनभावएकसरखोछेप रंतुशास्त्रकारेभेदजुदोलख्योछे तेश्रीपंन्नवणासुत्रनीटिका नेविषेएवुंकह्युंछे केस्वयंबोधपोतानेज्ञानजाणपणुहोयतो पोतेपोतानीमेलेविचरे कोइनाभेगोनविचरे कदापिपोता नेजाणपणुओछुंहोयतो कोइसाधुनासंघाडामां भेगोरही

नेक्रियाआचारशिखेपछीपोतानीखुशीहोयतो जेगोविचरे याजुदो विचरे अहियांकदापीकोइकहेशेके स्वयंबोधने चेलाचेलीपरवारनहोय तेकहेवावालाअज्ञानिछे शामाटेकेकपीलकेवलीयेसातसेंभिलोनेदिक्षाआपीछेइत्यादिक शास्त्रमांजुवेतो चेलाचेलीपरवारकह्याछे तथाभगवतीजिनेविषेएवुंकह्युंछेकेस्वयंबोधना साधुतथासाधवीतथा श्रावकतथाश्रावीका इत्यादिकपाठघणासुत्रमांछेपणजे तेअज्ञानरुपीयांपडलआडांफरयांहोय तेधणीनादेखे ते मांकांइशास्त्रनोदोषनाजाणवो एटलेस्वयंबोधनोअधिकारकह्यो १३ तथाएकासिद्धतेमहावीरस्वामीप्रमुख१४ अनेकसिद्धतेरीखवदेवप्रमुख १५ एमपंदरेभेदेकर्मथकी मुकाइनेसिद्धिपदनेवरया तेनेमुक्तितत्वकहिये एटलेएनवतत्वसंक्षेपथीदेखाडयां तेनवतत्वनुसारतत्वएकछेतेसर्वमांहेआत्मतत्वएजसारछे अनेबीजोजेअजिवतत्वतेछोडवाजोगछे एमएवेतत्वनुंस्वरुपओलखीने हे ज्ञे उपादेएत्रणस्वरुपमाहे हे तेछांडवाजोगवस्तुनेछांडवी ज्ञे कहेता जाणवाजोगवस्तुनेजाणवी उपादे कहेतांआदरवाजोग वस्तुनेआदरवी एटलेजिवाजिवपदार्थजाणवानेतेजाणीनेअजिवपदार्थनोत्यागकरवो अनेजिवपदार्थआत्मस्वरुप तेनुंआदरवुं एवीरीतेतत्वनोसारजाणी रागद्वेषविखयकखायत्यागीनेपोतानास्वरुपनेविषे थिरभावेरमणताक्र

रवी एटलेसर्वधर्मनुं तथासर्वशास्त्रनुंसारएहिजछे.

॥ दुहा ॥ एग्रंथपुरणथयो पुरणथयोआणंद ॥ गुणनिधीगुणआगलो प्रगट्योचिदानंद ॥ १ ॥ चितवतआनंदनो भाख्योएहविचार ॥ तत्वबेतेमांनाखीया जडचेतनएधार ॥ २ ॥ तेनातत्वनवकह्या विवरीनेविचार ॥ तत्वएकतेमांकह्यो उर्ध्वीतभावउदार ॥३॥ रत्नागरसमएहछे॥भरीयोगहेरगंभीर वहूवस्तुवहूपदतणो वहोरीआरीयोनिर॥४॥कल्पवृक्षसमजाणजो वंछीतपुरणहार॥सर्वग्रंथसीरताजए उत्तमएहविचार॥५॥ एहग्रंथजेवांचशे जणशेजेमहाभाग॥आत्मानिर्मलतेहनो अनुभवसाथेजाग ॥६॥अनुभवएहमांदाखीयो आत्मकेरोसार व्यक्तापुरुषतेपिये अथवाश्रोतासार॥७॥अनुभवजगचिंतामणी अनुभववंछीतपुर॥अनुभवथीकर्मसवीटले थायेतशुरावि॥८॥गुणअनंतअनुभवतणा कहेतांनावेपार॥एहथीशिवसंपतिमले एहिजसुखदातार॥९॥समकितपणअनुभवविषे चारीत्रपणएह॥अनुभवथीकेवललहे एमांनहिसंदेह॥१०॥एमअनंतागुणकह्या अनुभवज्ञाननसार॥ज्ञातालेजोपरखीने एहग्रंथनेधार॥११॥अनुभवविणजेजेकथा ग्रंथप्रकरणहोय॥तेतेसहूनिष्फलकह्या हंसविणकाया जोय॥१२॥ तजेकबुद्धिएहथी भजेसबुद्धिसार॥पढतांएहग्रंथने भेदज्ञानमनोहार॥१३॥तेमअभेदज्ञानछे नयानि

श्चयव्यवहार॥श्रात्मज्ञानीसुखलहे पामेन्नवतोपार१४॥ कल्पव्यवहारउछेदीयो उछेदोपरन्नाव॥ वादवीवादएमां नही नहीपरगुणगाव॥१५॥ गायोगुणएकत्र्यातमा भाव अध्यात्मसाथ॥ तेमद्रव्याणुजोगसही. जेहछेनीजत्र्याथ॥ १६॥सत्तास्वरुपवर्णनकह्यो शक्तिव्यक्तितेमजाण॥इत्या दिबहूभेदथी गुणपर्जायाचित्तश्राण॥१७॥सुलन्नबोधीजी वहशे तेसदहशेएह॥ श्रलपकालेतेशीवलहे तेमांनहीसं देह ॥१८॥ बाहेरज्ञानीबापडा तेश्रज्ञानीकेहेवाय॥ तेने रुचीनवीहोवे देखतांमतीमुझाय ॥१९॥ श्रन्ननीरुचीनवी होवे जीयुंज्वरकेजोर॥ त्युंकर्मकेउदे ग्रथनरुचेन्नोर ॥२० ॥ जावेजबज्वरतेहने श्रन्नपररुचीथाय ॥ त्युमीथ्यात उदेमटे ग्रथएचित्तसुहाय ॥ २१॥ समकीतस्वरुपनेपा मवा पामवानीजस्वभाव ॥ तोएग्रंथनेश्रादरो जेमदूरम तीदुरजाय ॥२२॥ पक्षीजेएग्रंथना ताकोस्थीरविश्राम॥ वेगेतेनरपामशे शिवरमणीनोठाम ॥२३॥ उपरांठाएग्रं थथी रह्याजेनरतेह॥ तेससारमांन्नटकशे बोहोलससा रीएह ॥२४॥ कामकुंभकल्पवेलजे तेमपारसपाशाण॥व लीतपुरणश्रनेकछे एकन्नवकेजाण ॥२५॥ श्रतेपरन्नवदु खदीये धनथीसुगतीनहोय॥ दूखदाइससारमां धनक ह्युंछेसोय ॥२६॥ इहांग्रथर्थीसंपजे श्रान्नवपरभवसुख॥ श्रधिपतितीनलोकको सेहेजेथायेमुख ॥२७॥ ग्रथएहगु

णज्ञानछे करेघटउद्योत ॥ स्वपरवस्तुप्रकाशनो जेनीअ
नंतीजोत ॥२८॥ तेकारणजव्यप्राणिया करजोज्ञानअ
भ्यास ॥ एग्रंथआधारजो तेथीसुखनीराश ॥२९॥श्रोता
व्यक्तासुखलहे प्रगटेआत्मरुप ॥ सेहेजेशिवरमणीवरे
तेंमुंदेभवकुप॥३०॥ एग्रंथअविचलरहो जेमरह्याछेशिव॥
सुरगीरीपरतेमरहो नजपेरेसदीव ॥३१॥ एग्रंथविस्त
रोसही भुलोकमांएह ॥ मुखमुखएहीजग्रंथने विख्यात
होजोतेह ॥३२॥ सवंतओगणीओगणीसमे श्रावणदूजो
मास ॥ कृष्नपक्षसप्तमीसही पुरणथइआश॥३३॥ भृगु
वारेभाखीयो साथेसंघउमेद ॥रीझ्यांदलतेसर्वनां टल्यां
सर्वनोखेद ॥३४॥ मुनीहुकममोटेमने रच्योग्रंथविशाल
तापमटायोतनको प्रगट्योअनुजवलाल ॥३५॥ अमृत
रसपीयोभलो ज्ञानसुधारसआज ॥ दुखदोहगदुरेगया
सर्योआत्मकाज॥३६॥ धन्यदाहाडोतेआजनो सफल
घडीतेआज ॥ वंछीतकाजपुरुथयुं पाम्योअनुजवराज॥
॥३७॥ बहूशास्त्रनीशाखथी बहूग्रंथनाभाव ॥ मुनीहुक
मएभाखीयो पाम्योआत्मलाव ॥३८॥

॥इतिश्रीतत्वसारोद्धारग्रंथसंपूर्ण॥

अनुभवप्रकाश ग्रंथ.

श्रीगुरुभ्योनमः

अंतरअनुभवकेप्रकाशताजेअनुभवतेनोबोधथाय एवो आग्रंथछेएटले आग्रंथनेविशेअनुभवनोविचारकहूछुं शामाटेजे मुक्तिमार्गसाधननाअनेकमार्गछे पणअनुभवविनाकोइजीवनीमुक्तीथायनही मुख्यराजमार्गतोएजछे बीजाजेमार्गछेतेसर्वेछिंडियोछे तेपणछिंडियोअनुभवनीहदसुधीतोपोचतीजनथी तोआगळशांनीजचाले अनेअनुभवछेतेकेवोछे साक्षातरत्नचिंतामणीजेवोछे जेम रत्नचिंतामणीमनोवंछितपुरे तेपणएकभवनुनेवणासीक सुखनोदातारछे अनेअनुभवछेतेतो अविनासीसुखनो दातारछे शामाटेजेआभवनेविषेतो आत्मअनुभवकरवाथी संतोषरुपीजेसुखउत्पन्नथाय तेसुखथकीतोकेहेवाय नहि जेनेकेवलीतथाअनुभवीजाणे केमकेएसुखनेपडखे कोइबीजासुखनीउपमादेवाजोगछेनहि तोप्रत्यक्षजोतां अनुभवछे तेतोचितामणीरत्नछे अनेपरभवेसर्वकर्मथकीमुकावीने शुद्धस्वरुपनिरंजननीराकारथइ पोतानाशुद्धस्वभावनेथीरतापणुपामीने सिद्धक्षेत्रमांविराजमानथको अनंतोकाळरहे एटलेएनेजनमजरामरणनांदुखटलेमाटे अनुभवएजचिंतामणीरत्नछेएजसत्यछेपेलुंचिंतामणीरत्न

यांशुभजेकृत्रिम तेपुन्यरुपछेतेअहींयां शुंविचारकरेतेकहु छुं हंशा मृखा अदत मैथुन ने परिग्रह इत्यादिकतजवा नोजेविचार तेनेविपेएकाग्रचीत्ततल्लालीनपणुंतेनेअनुभव कहियेतेकृत्रिमअनुभवथयो पणकंइस्वभावथकीक्षयउप समभावआवेनही तोएथीकंइआत्मानुं कल्याणथयुंनहि विशेशपुन्यबंधपणथायनहि एसामान्यप्रकारेशुभकृत्रिम अनुभवकहियेछीये पणएथीकंइआगल कारजसिद्धिनथी हवेजेआगलअकृतम स्वभाविकजेशुभ अनुभवतेनाअ नेकभेदछे कोइकतो वेहेवारसमकीतनोवीचारकरे कोइदे शवीर्ती कोइकसर्ववीर्तीपणानोविचारकरे पणतेशुद्धनथी शामाटेजेतेतेथानकनी प्रकृतीयोनोनाशथयोनथी माटेते अशुद्धजछे.

शिष्यवाक्यः--स्वामी एनेस्वभाविकतोकहोछो अने अशुद्धकेमकहोछो तेनोउत्तरजेस्वभाविककहियेछियेतेनु कारणसांभल-जेएनेस्वभावेजसंसारउपरथीरागादिकमं दपडयोछे अनेभवभयथीकरिनेउद्वेगपणुंछे तेथीस्वभा वेजशुभरमणतारहेछेतेमध्येकोइकजिवजथाप्रवर्त्तिकरणे गयो अनेकोइकनगयो एमाटेएनेस्वभाविकशुभकहिये पणशुद्धतोएनाथीवपुंदुरछे अनेएशुभअनुभवथीपुन्यकिं चितसारउपार्जेमाटेएनेस्वभाविकशुभअनुभवकहिये ह वेजेशुद्धअनुभवनुस्वरुपकहुछुंके एश्रोताजनो एकाग्रचि

त्तथइनेधारजो एथीतमाराआत्मानुंकल्याणथशे हवेशुद्ध अनुभवतेविचित्रप्रकारनोछे परंतुसमुदायेतेनाबेभेद २ एकक्रतमअशुद्धअनुभव १ बीजोक्रत्रिमशुद्धअनुभव हवे जेक्रत्रिमशुद्धअनुभवछे तेआत्मानेदेवतत्वकरीविचारे अथवाद्रव्यगुणप्रजायनोविचारकरे अथवाज्ञानदर्शनचारीत्रनोविचारकरे तेनेक्रात्रिमशुद्धअनुभवकहिये.

शिष्यवाक्य.—स्वामिएतोप्रथम अशुद्धवालाने घेरविचारहतोज तोअहियांविशेपशुंथयु नेशुद्धशाथीकहोछो ॥ तेनोउत्तर ॥ हवेगुरुजीमांहाराज शिष्यनेसमजावेछे देवाणुप्रियत्याती सम्यकगुणप्रगटथयो माटेएनेशुद्धकहियेछियेएटलेजेनेसम्यकगुणप्रगट्यो तेनेज्ञानीकहिये जेनेसम्यकगुणनप्रगटयोतेनेअज्ञानीकहिये अज्ञानतेअशुद्धनेज्ञानतेशुद्ध तेमाटेतेनेशुद्धअनुभवकहियेछिये.

शिष्यवाक्य.—स्वामिसम्यकभावतेशुं. ॥तेनोउत्तर॥ जे सम्यककहेताजेभलेप्रकारेआत्मस्वरुपनुंजाणवुतेनेसम्यकभावकहिये हवेतेसम्यकभावनुंजेप्रगटवु तेनाबेभेदछे एकव्यवहारथकी १ बीजानिश्चेथकी त्यांव्यवहारथकी जेदेवअरिहंत १ गुरुसुसाधुनिग्रथशुद्धपरुपक शुद्धभावमांरमणतावाला २ धर्मजेकेवलीभाखीत खटद्रव्य पंचास्तिकाय तेमध्येथीएकआत्मद्रव्यजिवास्तिकाय तेआदरवाजोगछे बाकीधर्मास्ति १ अधर्मास्ति

२ आकास्ति ३ एत्रणद्रव्यजाणवाजोगछे पुद्गलास्ति कछांडवाजोगएत्रणेतत्व ३ साचाकरिनेजाणे तेनेसदहे तेनेव्यवहारसमकितकहियें एव्यवहारसमकित एकेका जीवतेअनंतीवारआवे पणएथकीकांइजीवनुंकल्याणथा यनहि नेजन्ममरणनाफेराटलेनहि माटेएव्यवहारसम कितपणजाणवाजोगछे.

हवेंनिश्चेसम्यकभावकहूछुं जेनिश्चेकहेतांआवीवस्तु पाछीनफरे तेनेनिश्चेकहियें अहियांकोइकहेशेजेनिश्चेस मकिततोआव्युंपाछुजायछे ॥ तेनोउत्तर ॥जेएनीसत्तायें कंइमिथ्यातफरीवल्युंनथी जेमकोइबीजनेघणुमृतिकानुं दलचमीजाय त्यारेतेबिजजणायनहि पणजेवारेतेमृति कानुंदलधोवाइजाय तेवारेएजबीजउगीनेमोटुझाडथाय तेमअहियांजेगंठीभेदकरे एने तेगांठयफरीथी रागद्वेष नीबंधातीनथीअने तेनोउत्तरमिथ्यातफरीवल्युतोमिथ्यात ज्यारेत्यारेपणजेएनेस्वभावेघटेजेअर्धपुद्गलपरावर्तनउ परतोरहेवानुंछेनेभवभ्रमथीकांबीजवावेलुछे समकितरु पतेसमकितरुपतारहेछेतेमध्येकंकरवानथी अनेगंठीभेद पणकरवानथी तुनगयो एमांमोक्षरुपीयाफलनीप्राप्ती थाय माटेएसत्तायेसमकितछे माटेविकेमीततेथीकंइसम कितगयुंनहि एमसमजवुंकेनिश्चेवस्तुपाम्या तेजाय नहि हवेंजेनिश्चेजेसम्यकभावतेनुंपामवुंतेनाबेभेदछेएक

तोसम्यकज्ञान १ बिजुसम्यकदर्शन २ तेवनेवानांक्षयउप
समभावमांरह्याछेअनेक्षयउपसमभावछेतेतोस्वभावीकछे
तेखेउपसमचारकर्मनोथायछे ज्ञानावरणी १ दर्शनावर
णी२ मोहनी३ अंतराय४ एच्यारक्षयउपसमीककर्मछे
बाकीच्यारकर्मरह्यातेतोउदिकभावेछे अनेतेभवपर्यंतछे
पणगुणठाणानीरीतसांनथी अनेआजेच्यारकर्मछे तेउ
दिकभावतोछेज पणगुणस्थानकनी हदप्रमाणेक्षयउप
समथतोजाय तेमध्येचोथेगुणठाणेदर्शनआसरीउपसम
तथाक्षयउपसमतथाक्षायकत्रणेभावलाधे तथाआठमेनव
मेदशमेगुणठाणेचारीत्रआसरीउपसमभाव तथाक्षायक
भावबेलाधेछेतथाअगियारमेगुणठाणेचारीत्रआशरीएक
लोउपसमभावजलाधेछे उपरांतक्षायकभावलाधेछेतथा
ज्ञानतथापांचलब्धीनेविषे चोथागुणठाणाथीमाभीनेवा
रमागुणठाणासुधी क्षयउपसमलाधेछे उपरांतआएक
भावछे माटेअहियांप्रथमगुणनुंकर्ताविशेशेकरीने क्षयउ
पसमजछे तेमाटेप्रथमजजेज्ञाननोस्वभाविकक्षयउपसम
भावथायतोपोतानाआत्मस्वरुपनेजाणे अनेपरभावनो
त्यागकरे एभावपुर्वनोतोतेभावअहियांप्रगटकरे तेदर्श
ननुंपणअपुर्वकारणकहिये एजजेवारेपोतानास्वरुपनुंज
थार्थजाणपणुंअंशेथायतेवारे समाकितदर्शनपणप्राप्तिथा
यएटलेअहियां मिथ्यातमोहीनीतथाचारीत्रमोहीनीनो

क्षयउपसमथाय.

हवेतेजेज्ञानावरणीकर्मनाक्षयउपसमनुंकह्युं तेनावि चित्रप्रकारछे परंतुबेभेदअवश्यसमजवाजोइये एकक्षय उपसमअज्ञाननेभजेछेबीजोक्षयोपसमज्ञाननेभजेछे जे क्षयउपसमअज्ञाननेभजेछे तेनाअनेकभेदछे तेना समुदायेत्रणभेदकरियेछिये मतीअज्ञान १ श्रुतअज्ञान२ विभंगअज्ञान ३ तेमध्येनीगोदथीतेपांचथावरसुधी तेने विषेबेअज्ञानछे मतीअज्ञाननेश्रुतअज्ञान तेनाअनंता प्रजाय अवक्तव्यभावेछतीप्रजायेछे अनेतेद्रव्यनुसाम्र थपणुतथाकचित्प्रजायहजुसाम्रथपणुव्यक्तवभावेबादर थावरमांजणायछे पणसुक्ष्मनेविषेतोकेवलअव्यक्तव्यभा वजभासनथायछे अनेजेवंनेअज्ञानकह्यांतेतोबादरमां त थासुक्ष्ममांअवक्तव्यभावेजभासनथायछे तथा बेरंद्री तेरं द्री चोरंद्री एत्रणनेज वीग्लेंद्रीकहियेछिये तेनेविषेवक्त व्यपणुछे शामाटेकेसुखदुःखनेवेदेछे तेनेविषेपणमतीअ ज्ञाननेसुतअज्ञाननो क्षयउपसमछे इहांकोइकेहेशेजेम तीअज्ञाननेसुतअज्ञानपणसिद्धांतमांकह्यांछे तेनोउत्त रकेएवातसिद्धांतमांकाहिछेतेसत्यछे शामाटेकेएकउपज तीवखत अप्रजाप्तअवस्थामांलाधे शामाटेकेजेकोइक जीव सास्वादनगुणठाणेरह्योथकोमरणपामेछे अनेवी ग्लेंद्रीमांउपजेछे तेजीवनेउपजतीवखतलाधे पणकांइ

सर्वजीवआशरीनेकह्युंनथी माटेएगतीआशरीनेतो मती अज्ञाननेसूतअज्ञानएबेनो क्षयउपसमलाधेछे तथाअ सेनियापंचद्रीनेमतीअज्ञाननेसूतअज्ञान एबेनोजक्षय उपसमलाधेछे तथासेनियापचद्रीनेत्रणक्षयउपसमलाधे मतीअज्ञानश्रूतअज्ञानने विभंगअज्ञान तेमध्येविभंग अज्ञानछे तेनारकीनेतथादेवनेभवप्रत्येछे अनेत्रीजचत थासनुपपचद्रीएबेनेगुणप्रत्येछे तेपणत्रणेअज्ञाननाअ नताभेदछे इहाकोइकेहेशेके अवधीनाअसख्याता तथा मतीश्रूतनासंख्याताभेदछे तेनोउत्तरकेसंख्याताथाअ संख्याताभेदकह्यातेतोउपजवाआशरीछे पणएज्ञाननावि पेनाअनंताभेदछेएअज्ञाननाक्षयउपसमनोसंक्षेपेविचारक ह्यो हवेज्ञाननाक्षयउपसमनोविचारकहुछु पणतेज्ञाननोवि चारतोविस्तारेछे तेकेहेतांतोग्रथगोरवथइजायनेअहीयां तोअनुभवनोविचार केहेवोछेमाटेअनुभवजेटलोसंक्षेपेक हिशु हवेजेअनुभवकरवोतेतोसस्वरुपनो करवो फायदो तोतेमांजछेपरस्वरुपनाअनुभवमाकइ फायदोछेनही हवे त्यास्वस्वरुपनुं जाणवु तेपरस्वरुपनुंजाणयाविनास्वस्व रुपओलखायनहीं अहीयाकोइकेहेशेजे परस्वरुपनुजा णवानुशुंकामछे एकआत्मानोअनुभव करीयेतेनेकहीयेके भाइतारुबोलवुंकाची समजनुथायछे शामाटेजेआत्माछे तेतोअरुपीछे अनेरुपीनेविपेदवाणोछे हवेतुअरुपीनेशी

रीतेजाणीशानेतेनो अनुभवशीरीतेकरीश माटेद्रव्यनांल क्षणओलखवांजोइये लक्षणवडेकरीनेसर्वेजुदापणे पछी तेमांहिथीआपणोद्रव्यछे तेआपणेग्रहीलइयेनेबाकीनाद्र व्यछेतेनेपडचामुकीये अनेआपणेआपणा आत्मानोपणे अनुभवकरीये तेमाटेप्रथमसर्वद्रव्यने जाणवाजोइयेअने तेनालक्षणगुणप्रजाय सर्वेजाणवाजोइये त्यारेसतअ नुभवथाय तेमाटेप्रथमद्रव्यनांनामकहुंछुं धर्मास्तीकाय १ अधर्मास्तीकाय २ आकास्तीकाय ३ पुद्गलास्तीका य ४ जिवास्तीकाय ५ नेछठ्ठोकालद्रव्य ६ हवेतेनुंलक्ष णउत्पातवयनेध्रुवे तेउपजवुंनेवणसवुं तेप्रजायनयनी अपेक्षायेछे अनेध्रुवतापणुतेद्रव्यार्थकनयनीअपेक्षायेछेए जेकंइउत्पातनेवयसंजुक्तएसतलक्षणद्रव्यनांछे.

हवेतेजप्रजायनोजेसमुदायेतेनेगुणकहियेछिये एटले एकएकद्रव्यमांअनंतागुणरह्याछे नेएकएकगुणमांअनंता प्रजायरह्याछे इत्यादिकअनेकविचारछेपणगुणप्रजायवंत तेद्रव्य हवेजेअर्थक्रियाकरे तेनेद्रव्यकह्याछे त्यांतोपोत पोतानोअर्थसाधेतेनेद्रव्यकहिये तेमधेधर्मास्तिकायचल णसाह्यनेअधर्मास्तिकायथीरसाह्यकरे आकाशअवगाह नाआपे अनेकालवर्तनापणुकरे एसर्वेआपआपणीक्रीया करेछेअनेपुदगलास्तिकछे तेपणमलवुंनेवीखरवुंपुरणथवुं नेवेराइजवुं एपणपोतपोतानीशक्तीये पोतपोतानीअर्थ

क्रीयाकरेछेपणआपणो जेचेतनएज महाअज्ञानमांपड्यो थकोपोतानी अर्थक्रीयाछोडीने परक्रियाकरेछेएमोटुंदूःख थायछेशामाटेके तुंतोचेतनालक्षणछे तेतुंतारोधर्मछोडीने परधर्मेकेमपेसेछे पणतुंशुंकरे तनेअनादिकालनुंअज्ञान संगीछे एकंइनवुनथी तेअवक्तव्यभावमांपणतनेहतु तेव क्तव्यभावमांपणतेअज्ञानरह्युं तेथीपरनोकीधोसंग तेवा रेतनेमोहेआपुअंग तेवारतेनेविशेषेवाध्योरंग तेवारेथयो स्वधर्मनोभग हवेतोतनेसदगुरुयेघणी कृपाकरीनेधर्म मार्गदेखाड्यो अनेसर्वेअनुभवकरवालायककर्यो माटे तुंआत्मअनुभवकर आत्मस्वरुपकेवुंछेकेशुद्धद्रव्यार्थकन येजोइये तोशुद्धचिदानदमयमुर्त्ति परमानंदमयसाक्षात तुपरमात्माछे एनिश्चेनयनुंवचनछे शामाटेकेअहींयांअनु भवकरवोरहेताहि केमकेउच्चारणकरवुंबंधथयुं तेवारेगुण गुणीभेदपणकरीशकायनहि तेवारेएकजाणवामात्रअनु भवरह्यो एनयतोपूर्णनेघरेछे अनेआपणेतोअधुराछि ये केमकेसिद्धथयानथी साधकअवस्थाछे माटेआपणने तोव्यवहारनयप्रधानछे केमकेजेअनुभवकरवो तेगुण गुणीनाभेदकरवापडे गुणप्रजायनोविचारकरवोपमेतेस वेव्यवहारनयेथायछेमाटेअधुरानेव्यवहारनयबलवानछे अनेतोएव्यवहारनयमिथ्याछे हवेजेअनुभवकरवोतेप्रजा यनेविपेकरवानोछे हवेतेप्रजायआत्मानेविषेकेटलाकसा

मान्यथकीछेकेटलाकविशेपथकीछेतेकिंचितनामथकीजणा
वुंछुं मुलसामान्यस्वभावना ६ छ भेद अस्तित्व १ वस्तु
त्व २ द्रव्यत्व ३ प्रमेयत्व ४ सतत्व ५ अगुरुलघुत्व
६ एछयेमूलसामान्यस्वभावकह्यातेमध्येअस्तिसामान्य
स्वभावनाउत्तरसामान्यस्वभाव१३तेरकह्याछे तेनांनाम
अस्तिस्वभाव १ नास्तिस्वभाव २ नित्यस्वभाव ३ अ
नित्यस्वभाव ४ एकस्वभाव ५ अनेकस्वभाव ६ भेद
स्वभाव ७ अभेदस्वभाव८ भव्यस्वभाव९ अभव्यस्व
भाव १० वक्तव्यस्वभाव ११ अवक्तव्यस्वभाव १२प
रमस्वभाव१३ इतिउत्तरसामान्यस्वभाव हवेविशेषस्व
भावकहूंछूं विशेषकहेतांकोइद्रव्यमांलाधे नेकोइद्रव्यमां
नलाधे तेना२५ भेदछे परिणामिकता १ कर्तृता २ ज्ञा
यकता ३ ग्राहकता ४ भोक्तृता ५ रक्षणता ६ व्याप्या
व्यापकता ७ आधाराधेयता ८ जन्यजनकता ९ अ
गुरुलघुता १० विभुतकारणता ११ कारकता१२ प्रभु
ता १३ भावुकता १४ अभावुकता १५ स्वकार्यता
१६ सप्रदेशता१७ गतिस्वभावता१८स्थितिस्वभावता
१९ अवगाहकस्वभावता २० अखंडता २१ अचलता
२२ असंगता २३ अक्रियता २४ सक्रियता २५ एप
चीसेविशेषस्वभावजाणवा हवेसामान्यप्रजायते६ छछे
तेद्रव्यप्रजायजाणवा तेद्रव्यव्यंजनप्रजाय १ गुणप्रजा

य २ गुणव्यंजनप्रजाय ३ स्वभावप्रजाय ४ अगुरुल घुप्रजाय ५ विभावप्रजाय ६ एसामान्यप्रजायकहिये तथाअगियारसामान्यस्वभावकह्याछे तथाविशेषस्वभावकह्याछे तथादशसामान्यलक्षणकह्याछेतथासोलविशेष लक्षणकह्यांछे इत्यादिकद्रव्यप्रजायेसमजवावास्तेअनेकभेदकह्याछेतेअनुभवमांविचारकरतांसर्वेकत्रिमअनुभव थाय पणस्वभाविकअनुभवएमनथीअनेकत्रिमानुभवनी हद चोथागुणठाणाथीमांडीनेसातमागुणठाणासुधीनीछे अनेस्वभाविकअनुभवछे तेआठमाथीतेदशमागुणठाणा सुधीनीछे तेआठमागुणठाणाथीहेठलवालानेकिंचितभागवे तेपणचोथाथीतेसातमासुधीनेतरतमजोगजाणवो एटलेएशुद्धकत्रिमअनुभवकह्यो।

हवेशुद्धअकत्रिमअनुभवतेस्वभावीककहिये तेअनुभवनी वार्ताकहेवानेतोहूसमर्थनथी। परंतुकिंचित्भागद्रष्टांतेसमजवामारीशक्तिप्रमाणेकहूछुं तेस्वभाविकअनुभवतो क्यारेप्रगटे ज्यारेविभाविकअनुभवतोनाशथाय त्यारे स्वभाविकअनुभवप्रगटे शेद्रष्टांतेजेमकोइभाजनमादुर्गंधवस्तुभरीनेभाजनमादुर्गंधनीवासनाबेठीछे तेदुर्गंधनी वासनागयाविनाएभाजननेसुगंधवासीयेतोसुगंधवासी तथायनहि माटेअहियांआत्माने विभावनोसंगत्तछुटेल्या सुधीस्वभाविकअनुभवकेमकरीनेथाय अहियांकोइकहे

शेकेविभावनोनाशथशे त्यारेलोएवितरागथशे त्यारेपछी
हेनेशेनोअनुभवकरवोछे तेनोउत्तर जेनेज्ञानावर्णीनोक्ष
यउपसमथयोछे अनेज्ञानभावप्रगट्योछे तेपुरुषनेजेट
लोजेटलोविभावनाअंशनोनाशथाय तेटलोतेटलोस्व
भावीकअनुभवप्रगटे नेसंपुर्णविभावनोनाशथाय तोजा
णवारुपअनुभवप्रगटे करवारुपअनुभवत्यांनहि हवेजे
अंशेप्रगटे तेनेविवरोकरीनेदेखाडुछुं तेप्रथमदृष्टांतकहूछुं
तेसमजजो केजेमसुरजछे तेसंपुर्णवादलायेकरीनेघेरी
लीधोअनेएनातापतडकानोनाशथइगयो अनेअजवालु
पणतछुथइगयुं अंधकारविशेषेवाप्योछे तेमध्येथीएकवा
दलुखसेतेटलोअजवासवधे अनेअंधकारनोनाशथायतेम
अहियांजीवद्रव्यनेअनादिकालनो मिथ्यात्वीअज्ञानरुप
वादलांफरीवल्यांहतां तेमध्येथी कोइकजिवकाललब्ध
पामीसदगुरुनासमागमथी कोइनेस्वस्वभावथीत्रणकर्ण
करीने समकितरुपरीद्धिपाम्यो त्यांमिथ्याततथाअनंतु
बंधीचोकडीनोक्षयउपसमादिथयो त्यारेएप्रकृतियोनाप्र
देशहता तेआत्मानाप्रदेशथकीअलगाटल्या त्यारेआ
त्मानाप्रदेशनोअजवासजेटलोखुलोथयो एटलीस्वभा
वीकरमणताथाय एटलेजेअंशेखुल्योएटलोस्वभावीकअ
नुभवज्ञाननोथयो एमसातमागुणठाणासुधीलइये शामा
टेजेअहियांसुधी मोहनुंजोरघणुछे त्यांसुधीअंशेविभाव

नोनाशथायजअनेसेणीगतेमोहनुजोरलरमपनीगयु त्यारे विभावरहो तेजावतदशमानेअंते विभावनोनेमोहनोसर्वे नोनाशथायछे त्यांशुद्धस्वभाविकअनुभवकरवामांआवेछे पणअहियांक्रात्रिमनथी। जेआत्रथवाद्रव्यगुणप्रजाय। इत्यादिकनोविचारअहियांकरवोनथी। अनेस्वभावीकगुण गुणीभेदअथवागुणप्रजायभेद अथवासंकरमरणएपोतानेस्वभावेजविचारमाचाल्योआवे पणपोतेजाणेनहि के हुंआविचारमांछुं एवोतदरुपएकाकारपणेप्रणमेलोएजे अनुभवतेनेस्वभाविकअनुभवकहिये तेनाबेप्रकारछे एक समल १ बिजोविमल २ एटलेजेक्षपकसेणीवालानोजे अनुभवछे तेनिर्मलछे अनेउपसमसेणीवालानोजेअनुभवछेतेसमलछे शामाटेजेउपसमसेणीवालोएसर्वमोहनी कर्मनीप्रकृतियोनेउपसमावनाकहेतांदाबतोजायछे। तेधणीअगीयारमेगुणठाणेजाय एउपसमवितरागकहेवाय पणआत्मप्रदेशथी। मोहनीकर्मनोनाशथयोनहि। अनेपोतानी विभावदशाजेअशुद्धप्रणती तेनोपणनाशथयोनहि सत्तायेएसर्वेरह्यांछे माटेजेस्थानकविषेएधणीनोकालआवीपहोंच्योतोएचोथेगुणठाणेजाय एटलेअगियारमानोउठ्योचोथेगुणठाणेआवे त्यारेमोहनीकर्मनीप्रकृती ७ सातप्रकृती। विनाबधीप्रकृतीयोनो उदेथइजाय। पणएकावतारीछे सर्वार्थसिद्धेजाय अनेजेनोएगुणठाणेकालनजि

कनहिहोयतोप्रकृतीउदेशथइनेपाछोपडे तोतेजिवजावत निगोदसुधीपणजाय कोइकजिवतद्भवमोक्षे पणजाय कोइकजिवउपसमसेणीकरेतोएकभवमांबेवारकरेअनेआ खीभवस्थितिमांपांचवारकरे माटेएस्वभाविकअनुभवए उपसमसेणीवालानोसमलकहेतांमलसहीतछे.

हवेजेवीमलस्वभाविक अनुभवछेतेतो मोहनीकर्मनोना शकरतोचाल्योआवेछे तेदसमानेअंते संपूर्णमोहनीकर्म नोनाशकरेअहीयां अशुद्धपरणतीनो तथाविभावनोपण नाशथयोतेवारे शुद्धस्वभावजेवोसत्तायेहतो एवोजजाण पणारुपअनुभवथाय एटलेएबारमेगूणठाणे क्षायकभाव नोवीतरागथयोअहीयांगूणगुणीभेदहतोतेगयोनेएकभा वथइनेप्रणम्योआहिंशुद्धनीश्चेनयजाणवारुपअनुभवथयो एटलेएअनुभवछे तेमनोवांछितदातारछे अनेहवेजन्मम रणकरवोपण्नहीं माटेएवाएवाअनुभवनीखपकरोएभव्य जीवोशामाटेजे एशुद्धस्वभावरुपीआदरवाजामांपेठो ए एकक्षणनीअंदर केवलज्ञानपामीनेमोक्षेजायकोइकनेआ वखुवधारेहोयतो आवखुभोगवीने मोक्षेजायपणफरीथी तोहवेकोइनेजन्ममरणकरवुंनथी एसदायेसिद्धमांबीरा जमानअनंतुसुख भोगवतांविचारशेतेमाटेएभव्यजीवोशु द्धस्वभावनोअनुभवकरो एजहमारोहेतुउपदेशछे.

॥दूहा॥ शुद्धस्वभावएवर्णव्यो शुद्धअनुभवजोग॥अशु

द्दस्वभावदुरेटले टल्योमोहनीरोग॥१॥शुद्धअनुभवप्रत्य क्षछे शुद्धज्ञानएजाणो ॥ शुद्धस्वरुपनुदेखवुं नीश्चेचितज आणो ॥२॥ एअनुभवमुजचीतवश्यो जेममधुकरनेकम ल ॥ एथीसवीसुखपामीये होयआत्मनीरमल ॥३॥ निर धननेमनदेवरीध जेमवल्लभलागे ॥ तेमज्ञानीनेअनुभव शुद्धचित्तलागे ॥४॥ एभावमेंवर्णव्यो स्वपरहेतकारी ॥ ताराचंद्रनीजाचना तेमेदीलधारी ॥५॥ एहग्रंथरचनाक री वहून्यायसाथे ॥ हेतुजुकीपणछेवणी नीजरिद्धिहा थे ॥६॥ ज्ञानीकुंएग्रथछे अनुभवीकुंरसलीन ॥ ग्रंथहाथ शुंछोडेनही अमरीतघटघटपीन ॥७॥ अज्ञानीसमजेन ही एहशब्दविचार ॥ तेमांमुजकोइदोशनही क्षयउपस मविचार॥८॥ संवत१९३३शमें प्रथमजेष्टकृश्नपक्ष ॥ च तुर्थीगुरुवार एपूरणथयोदक्ष ॥९॥ हूकममुनीनोमानजो वहूश्रुतनीस्प्रहाजोइ ॥ तेपासेग्रथदेखजो अर्थपांमशो सोइ ॥१०॥ एहअर्थपाम्याथकी पामशोअनुभवसार ॥ मुनीहूकमतेप्राप्ती सीववधुघरधार ॥११॥ सीववधुसेसु खभोगवो जोकरोअनुभवएह॥हूकममुनीनोमाथेलइ पां मोरिद्धितेह ॥१२॥ मुनीहूकमअनुभवग्रहे सुधानंदस्व रुप ॥ शुद्धथीरताप्रगटसे पामेशीवस्वरुप ॥१३॥

॥ इतिअनुभवप्रकाशग्रंथसंपुर्णः ॥

अथश्रीआत्मचिंतामणी.

श्रीगुरुभ्योनम.

॥ दोहा ॥ हूंवंदुनीजआत्मा पुर्णानंदस्वामी ॥
अनुभवजोगेतेअहो निजअंतरजामी ॥१॥

अत्रभाषालिख्यते ॥ हवेएआत्मचितामणीनामाग्रंथ केवोछेकेसाक्षातमुक्तिनोमार्गएजछे अनेएनेजमुक्तिकही येछीये. एटलेजेनेआत्मज्ञानप्रगटथयुंछे एनोरसजेणेजा ण्योछे तेनेमाहासंतोषरुपीमोटुंसुखप्राप्तथयु. एवापुरुषो कंइराजानेपणलेखामांगणतानथीपणहवेएआत्मशास्त्रनो जेरसतेनोद्रष्टांतकहीसमजावुंछुं एटलेजेस्त्रीनाअधरबिंब नोजेरसतेनोजेस्वादजवानपुरुषनेसुखप्रगटथायतेरसतो बिंदूमात्रपणनथी एवोआआत्मज्ञानरुपीशास्त्रनोजेस्वा दतेतोसमुद्ररुपछे हवेजेप्राणीअध्यात्मशास्त्रनेविषे अथ वानिश्चेनीवार्तानेविषेनथीसमजतां तेमांपरावर्तननथी नेपंडीताइनोगर्वधरेछे जेअमेपंडीतछीये तेपुरुषकेवुंकरे केजेमकोइपांगलोपुरुषकल्पवृक्षनु फललेवानेहाथउंचो करेतेनेकल्पवृक्षनुफलहाथमाआवे अपीतुनजआवे तेम एपंडीताइनोअभिमानफोगटराखेछे हवेएआत्मज्ञानछे तेतोकर्मरुपीयावननेबालीनेचुनोकरे नेतुरतसिद्धिपदआ

पे एटलेवेदतथाबिजाशास्त्र अध्यात्मशास्त्रविनानां तेतो बधोयेआत्मानेक्लेशकरवानोछेनेआत्मज्ञानविनाजेटलांशा स्त्रभणोवांचो अथवातेनुजाणपणुंकरो तेसर्वफोकछेजेम विधवास्त्रीनुतरुणपणुंफोकछे तेमजुठुंजाणवुंजेणेआत्मज्ञा ननांशास्त्रजोयांअनेतेनुंजाणपणुंथयुंतेनुंसर्वलेखेछेअनेज्ञा ननोरसतोआत्मज्ञानीजपामे एटलेथोडूंपणभणतरज्ञणी नेएकआत्मानूंजाणपणूंकरेतेनूंलेखेछे तेविनाअनेकशास्त्र नोअभ्यासकरेतेथीकंइएने ज्ञाननारसनीप्राप्तीनथाय जे मखरउपरबावनाचंदनभर्यूं तेथीकंइएखरनेबावनाचंदन नोस्वादनथी एतोभारवहीजाणेछे एनोरसस्वादतोजेभा ग्यवानपूरुषहोयतेज्ञोगवेछे माटेआत्मज्ञाननोअभ्यास करवो बीजोसर्वआळपंपाळखटपटोछेतेटाळवो जेथकी आपणांजन्ममरणनछूटे तेकामनआदरवूं हवेआजेग्रंथ करीयेछीये तेबाळजीवनाहीतनेअर्थेकरीयेछीयेएटलेआ त्मज्ञानरहीत तेनेबाळकहीये तेनाउपकारनेअर्थेकरुछूं तथाजोगेश्वरपूरुष तथाआत्मज्ञानीपूरुषोनेआग्रंथघणो प्रितिनूकारणथाशे केमकेएनोविषेअनूभवज्ञाननोरसतेने स्वादेकरीमाहाप्रितिनूस्थानकथशे जेमभोगीपूरुषोनेस्त्री नांगीतवल्लभछे अथवाजेमसंगीतबंधनाटकवल्लभछे तेम आग्रंथवल्लभलागे हवेएग्रंथजेजाणपूरुषोछे तेनेवल्लभ छे एटलेलोभीनरने जेमचींतामणीरत्नपारसपाषाणका

मकूमसोवर्णफूरसाप्रमूख जेमतेनेवल्लभछे अनेतेमांतोगू णएवडोछेनही तेतोपूद्गलीकवस्तूछे एकभवनोसखाइछे वलीकंइएथकीजन्मजरामरणता फेराटलेनहीव्याधीश रीरनीमटेनहि अनेपरभवमाठीगतीआपे अनेआजेग्रंथछे तेतोआभवने विषेतोसंतोपसुखमोटुआपे नेसंतोषसुख मांसर्वेसुखसमाइगया. एतामहोडाआगलइंद्रचंद्रनागेंद्र कोइगणतीनाननथी. ॥उक्तंचगाथा॥ इंद्रचंद्रपदरोगजा णो॥ जेणेनिजशुद्धसत्ताधनपछाणो॥ नअंनआपेनअंनचो रे॥ कोणजगदीनकोणजगजोरे ॥ १॥ एवुंएग्रथनुंमहा त्मजाणीने एग्रंथनोअभ्यासकरवो.

हवेग्रथनोप्रारंभकरीयेछिये अहोभव्यजिवो सर्व कारजछोडीने, एकआत्मज्ञाननेविषेउद्यमकरो एआत्म ज्ञानछे तेआत्मीकसुखनुंदातारछे नेबिजांकारणछे तेपु द्गलीकसुखनादातारछे तेथकीकाइमुक्तिथायनहि नेआथ कीजन्ममरणनाफेराटले अनेवितरागनामार्गनेविषेख टद्रव्यभाखेलाछे तेमध्येपांचद्रव्यछाडवा एकआत्मद्रव्य आदरवाजोगकह्योछेतोअहियाविजुवहारनुंजाणपणुछेअ थवाआदरवुछे एसर्वेपुद्गलीकभावछे माटेएअवश्यछाडवा जोगछे अहियाकोइकहेशेके पगथीयेपगथीयेचडायकांइ एकेहारेमेमीउपरजवायनहि माटेशुभाशुभकारजनेविषे उद्यमराखवो. तथाद्विपसमुद्रदेवलोकादिकनुंजाणपणुभ

गवंतेशावास्तेकह्युं माटेतेजाणेतेनेपंडितकहिये तेनेज्ञानी पणकहिये तेनोउत्तर.

हवेजेपावडीयेपावडीयेतमेचडवुंकह्युं तेखरुं पणमुक्तिनांपावभ्मियांतोज्ञानध्यानछे अनेशुभाशुभपावाभ्मियांतेतो पुद्गलीकछे नेपावभ्मियेचमतांउतरतांतो अनंतोकालआगे पणवहिगयो तेथकीकांइआपणाआत्मानुंकल्याणथयुंनहिनेहजिएनाएजपावडियानेझालीनेवेशीरहीशुंत्यारेआपणीमुक्तिकेदाहाडोथवानी अनेएवांजेपावडियांनेविपेरागराखीरह्याछे तेजिवनेमुक्तिघणीदूरभापणथायछे अनेजेनेपावडियांचडवानीखपहोय नेमालउपरजवुंहोयतेधणीतोपावडियोछोम्तोजाय नेउपरलेपावभ्मियेचडतोजायतेधणीतोमालउपरसुखेसुखेपोचे पणप्रथमपगथियेजअटकीनेवेठो अनेमहोम्नेथिएवुंकहेशेजेभाइपगथियेपगथियेचडाशे नेउपरनेपगथियेतोचडतोछेनाहि तेकांइमेडीउपरजायनहि तेमआहियांजेजन्मपरजंतथकीजशुभाशुभपगथियुंझालीनेवेठोतेमुवासुधीधर्मनेपगथियेचढतोछेनाहि अनेमहोम्नेथीकहेछेके पगथियेपगथियेचमाशतेधणीनिकांइमुक्तिथायनहि एतोएकवचनबोलवानुंनठुंपकडयुंछे एधामधुमनोरागीशुभाशुभमांरच्योपच्योबालजिवनेरिझवे पणएथीकांइपोतानाआत्मानुंकल्याणथायनहि माटेहेभव्यजिवोएपगथीयुअनादिकालनुंझालेलुंएथ

कीअनंताजन्ममरणकरयां, एथकीसंसारनो पारआव्यो नहिमाटेजोआत्मातुंहेतवंछोतो एपगथियानेछोडो, नेज्ञानध्यानरुपीयेपगथियेचडो, समभावरुपदोरडुझालो, अधवशायरुपवेगेकरीने चम्वामांमो तोमोक्षरुपिमेडीमां जइनेवेसाय, तथाएंजाणपणुछे, तेमांकांइनिश्चेछेनहिए तोव्यवहारथकीजाणवानुंछे तेमांकांइआत्मानुंकल्याणछे नहि, एजाणवाथकीमुक्तिपामिये, एवाअक्षरतोकांइशास्त्रमांदिसतानथी तथाएवस्तुकोइध्यानमांलावेलानथीए मकरतांकदापिस्वरुथानविचयधर्मध्यानमांगणिये तोतेपणपुद्गलीकसुखनोदातारछे तेथकीकांइमुक्तिथायनहिएसर्वे व्यवहारअनुजोगमांगणेलाछेनिश्चेअनुजोगतोएकद्रव्याणुजोगछे तेमध्येपणपांचद्रव्यनेछोडीएकआत्मद्रव्यनेआदरवोतेथकीजमुक्तिथाय माटेप्रथमआत्मस्वरुपनीउलखाणकरवी नेपछीतेस्वरुपनेविषेचितवनाकरवीतेनुनाम आत्मचिंतामणीकहिये तेनेध्यानपणकहिये तेनेज्ञानपण कहिये तेथकीआत्मानिश, कर्मीथाय माटेआत्मानुंध्यान छेएमोटुंस्वरुपछे.

॥ उक्तंच ॥ आत्मध्यानफलंध्यान॥ मात्मज्ञानंचमुक्तिदं॥ आत्मज्ञानायतन्नित्यं॥ यत्न: कार्योमहात्मना॥१॥

अर्थ-हवेआत्मध्यानतेआत्मानुंध्यानतेनुफलपणतेध्यानजछेनेआत्मज्ञाननहोयत्यारेमुक्तिआपे माटेज्ञानएजज

गतमांमहोटुछे तेमाटेमहोटापुरुषोपंडितज्ञानीहोय तेने तोआत्मज्ञाननोजउद्यमकरवो एजजुक्तछे.

॥श्लोक॥ज्ञातेह्यात्मनिनोभूयो॥ज्ञातव्यमवशिष्यते॥
अज्ञानंपुनरेतस्मिन् ॥ ज्ञानमन्यन्निरर्थकं ॥ २ ॥

अर्थ--जेणेपोतानोआत्माजाण्यो नेपोतानास्वरुपनीछ लखाणथइ तेधणीनेबिजुकांइजाणवानीफरीथीजरुरछे जनहि'एगोजाणेसवेजाणेइतिवचनात्'माटेजेणेएकआत्माजाण्योतेणेसर्वजाण्युंछे अनेजेनेपोतानाआत्मानुंजाणपणुनथीथयुं नेविजाअनेकशास्त्रनीरीत्योजाणेछे तेसर्वे निष्फलछे फोगटकायक्लेशकरेछे एमांकांइएनाआत्माने गुणथयोनाहि माटेजेआत्मातेहिजपरमात्माछे अहियां विजोकोइपरमात्माछेनाहि एनुंजध्यांनकरवुं एथीजमुक्तिथाय.

॥उक्तंचगाथा॥एहिजअप्पासोपरमप्पा॥कमविशेषइजायो जप्पा॥इसमेदवजुसोपरमप्पा॥जावहूंतुभेअपोअप्पा॥१॥

अर्थ--अहोभव्यजिवोतमोसमजो तमनेमाहाहेतकारीछेएहिजअप्पासोपरमप्पाकहेतांआपणोआत्माजेआशरीरनेविषेरह्योछे तेहिजसाक्षातपरमात्माछे निश्चेथकी शुद्वपरीब्रह्मएनेजजाणवो. एपुर्वअनादिकर्मनासंजोगथकीशुभाशुभक्रियानेविषे पडयोथकोजन्ममरणकरेछे पण एशरीरमांरह्योजेचेतनएहिजदेवछे नेएहिजपरमेश्वरछे

माटेशुभाशुभक्रियानोत्यागकरीने, पोताना आत्मानुध्यां नकरो नेतमेएनुंजसमर्पणकरोसाक्षाततरणतारणआजएपो तपोतानोआत्माजछे माटेएवुंपोतानाआत्मानुस्वरुपतेनी भुलेपरनीजेशेवाआदरोछो, नेपरनीआशाराखोछो तेजा णोछोकेकोइकअमनेतारशे, एतमारुमोटुअज्ञानपणुछेएअ ज्ञानभावछोडीते, पोतानास्वरुपनुंध्यांनकरो, एथीतमारु कारजथशे, अनेकारजजेसर्वैरह्युं तेज्ञाननेविषेछे, नेज्ञान छेतेआत्माछे माटेपोतानाआत्मानुजसमर्पणकरवु

॥श्लोक॥ नवानामपितत्वानां॥ज्ञानमात्मप्रसिद्धये॥
येनाजिवादयोभावाः ॥ स्वभेदप्रतियोगिनः ॥

नवानामपीतत्वानां, कहेतांजेएनव तत्वकह्यांछेतेनांना मजीवतत्व, १ अजीवतत्व, २ पुन्यतत्व ३ पापतत्व ४ आश्रवतत्व ५ संवरतत्व ६, नीरजरातत्व ७ बधतत्व ८ मोक्षतत्व ९ एनवतत्वछे, तेमध्ये एकजीवतत्व तेतत्वछे बाकीसर्वेअतत्वछे, केमकेसंवरनीरजरा, नेमोक्षएतोआ त्मानागुणछे, अजीवपुन्यपापआश्रवबधएसर्वेअजीवछेते आत्मानाजाणवामांआवे ज्ञानमात्माप्रसीद्धए केहेतांजे ज्ञानरुपआत्मातेजमोटोछे, तेवीनासर्वेकाचुछे शामाटेके अजीवादीकभावजे सर्वैरह्यातेसर्वे आत्मज्ञानमांसमाय छेआत्मज्ञाननेवीषेजे आदरवाजोगहोयतेआदरे छांडवा जोगहोयतेछांडेअनेजाणवाजोगहोयतेजाणे.

॥ उक्तंचगाथा ॥ नयन्नंगपमाणेहि ॥ जोश्रप्पासाश्र वाश्रन्नावेणं ॥ जाणईमोपस्वरुवं॥समदिठीयोसोनेउ॥२॥

अर्थ-नयन्नंगपमाणेही केहेतांनयेकरीने न्नांगेकरीनेप्र माणेकरीने जेश्रपाशाश्रवाश्रन्नावणेकेहतां जेश्रापणा आत्मानेएटलेनयेकरीनेजाणवो तथासतन्नंगीचोभंगी आदेदेइन्नांगेकरीनेजाणवो अथवाप्रत्यक्षादिकप्रमाणेक रिनेजाणवोइत्यादिकस्यादवादमार्गेकरीने जेनेआत्मानुं जाणपणुथयुंछेतथामोक्षनुंस्वरुपजेणेजाण्युंछेतेनेसमदृष्टि कहिये तेनेसमकितज्ञानपणकहिये तेनीजमुक्तिथायपण तेविनाजेक्रियाआचारउतकष्टापाले छजिवनीदयापाले तेथीकांइतेनाआत्मानुंकल्याणथायनहि.

॥ उक्तंचगाथा ॥ विरयासावजाउ॥कपायहिणामहव्व यधराविासमदिठिविहूणा॥कयाविमुपंनपावंति॥१॥

अर्थ-विरयासावजाउकेहेतां जेजिवविरमासावदथकी कहेतांजेप्रणातिपातजिवहिंशानोत्यागकरो तथासर्वथ किम्रखावादनोत्यागकरोतथासर्वथकीअदतादाननोत्या गकरो तथासर्वथकीस्त्रीआदिकनोत्यागकरो तथासर्व थकीपरीग्रहनोत्यागकरो एटलेएपांचे आश्रवनोत्याग करो तथापांचेइंद्रियोवशकरी तथामनादिकगुप्तित्रणेपा लेएकायाथकी तथावचनथकी तथामनथकी सर्वसावद कर्मनोत्यागकरो कषायहिणामाहाव्रियधाराविकहेतांक

पायकहेता जेक्रोध मान माया लोभ, रागद्वेषइत्यादि ककषायनोनाशथयो जोआत्मासजपरिणामआवेअथवा कोइकपंचमहाव्रतधारणकरी जनकल्पीतुलव्रतपालेअथ वाशुधर्मास्वामीसरखुचारीत्रपाले तोपणशुंकांइएजिवनी मुक्तिथाय अपीतुकोइकालेनजथाय शामाटेकेएजिवनी समद्रष्टिथइनहि एटलेसमद्रष्टिकहेतांजेपरभावउपररा गेनथीलेमद्वेषेनथी नेपोतानास्वरुपनेविषेथिरभावेरह्या छेएवोभावमाहिप्राप्तथयोनहि तेथीमुक्तिनपामे केमकेमु क्तितोआत्मदशामांछे तेभावएनेआव्योनहि नेपरभाव माहेथीगयोनहि तेथीतेजिवनुंकल्याणकांइथायनहिएचा रगतिसंसारमांपरीभ्रमणकरेजपणकारजसिद्धिथायनहि ॥श्लोक॥ श्रुतोह्यात्मपराभेदो॥ नुभूत संस्तुतोपिच॥ निसर्गादुपदेशाद्वा ॥ वेत्तिभेदंतुकश्चन॥४॥

हवेकारजसिद्धिथावानुकारणकहीयेछीयेके जेनेस्वकहे तांपोतानाआत्मस्वरुपअनेपरकेहेता जेपुद्गलादीकपाच द्रव्यतेबंनेनो जेनेभेदपडेलोछे अनेभेदस्वरुपजेनासम ज्यामांआव्युं नेपरजेपुद्गलादीक पांचद्रव्यनेनोखापाडी पोतानाआत्मस्वरुपनोअनुभवकरे एनेजविषेरमणकरेए कोइकजीवनेपोतानेसेहेज स्वभावेप्रगटथाय कोइकजी वनेगुरुनाउपदेशथकीथाय एवीरीतेभेदजाणीआत्माने जुदोकरीनेअनुभवकरे तेवारेएकलवीतर्क बीजोपायोछा

नथाय कोइकजगायेप्रथक्तवीतर्कप्रगटथाय तेपायाने विषेआत्मज्ञानहीतकारीथाय अन्यथाजेवांचवांभणवां जाणवां तेसर्वेफोगटजाणवां तेमीथ्यादृष्टिरुपरह्योतेनेवि टंबनारुपीकष्टछे त्यांतोएकजआत्मस्वभावपणेरह्योछेत्यां तोआत्मज्ञानदर्शनचारित्ररुपकह्युंछे तेकांइआत्माथकी जुदूजाणवुंनही तेतोलोलीभुतथइनेरहेलुंछे तेउपरद्रष्टां तकहीयेछीये जेमरत्ननीभालानेरत्ननीकांती एवेयेनीश क्तिकंइजुदीनथी तेमएज्ञानदर्शनचारित्रतेलक्षणकंइआ त्माथकीजुदूजाणवुंनही आत्माअनेआत्मानुंलक्षणज्ञाना दीकजेभेदकेहेवोते व्यवहारनयेछेएछठीविभक्तिनेन्याये करीमानीयेपणनिश्चेथीतोइहांकशोयेभेदनथी एउपरद्द ष्टांतकहीयेछीये जेमघटअनेघटनुंजेरुपादिकजेवर्ण तेघट थकीभिन्नमानीयेतेकल्पनाछे पणकंइघटनेघटनुंरुपजुदू नथी घटविनावर्णशानेआधारेरह्युं अनेघटपणरुपादीवि नादृष्टीगोचरमांशानोआवे एभिन्नमानवोतेव्यवहारनय नीकल्पनाछे निश्चेथीतोएकजछे तेमआत्मानेआत्मानागु णादीकतेपणकंइजुदानथी परमार्थविचारीनेजोइयेतोएक जछे एवोजेशुद्धनयेकरीआत्मस्वरुपछे तोनिश्चेकरीनेअनु भववामांआवेछे एटलेरमणकरवामांआवेछे अनेव्यवहा रनयेकरीपरजेकायादिकद्रव्यओलखायछे तेछांडवाजो गजाणवामांआवेछे एवीरीतेनयपक्षपणविचारीजोवोतथा

वस्तुतानोभावजोतांतोगुणनेगुणीनुंअभेदस्वरुपछेअनेजो
भेदस्वरुपमानीयेतोविरोधआवे, केमकेमृतीकानेमृतीका
सांघटादीथवानोगुण अथवामलवावीखरवानोगुणजुदो
मानीयेतोमृतीकाविना मलेविखरेकोण तथाघटादीरुप
शानांथाय माटेइहांभिन्नमानतांमोटुंदोषपणछे, तेमजआ
त्मातेआत्मानागुणतेकांइजुदावेजनही अनेजोजुदामान
वाजइये तेवारेज्ञानादीकगुणजुदोनेआत्माजुदोएमथासते
वारेज्ञानविनांतोआत्माछेजनही तेवारेजडथायछेतथाज्ञा
नादीकगुणते आत्मावनाशानेआधारेरेहे तेवारेएआत्मा
तथाज्ञानादीकगुणसर्वनिश्फलछे,एकल्पनाससासिंगवत्
ठरीमाटेअहीयांमोटोविरोधआवे. तेकारणमाटेआत्माने
आत्मानागुणएकत्वभावेसंलग्नरह्याछे. अनेचेतनएवोजे
शब्दतेसामान्यपदछे शामाटेकेएमासर्वआत्मानुएकठाप
णथयुं निश्चेथीतोकर्मजनीत्यजेवस्तुतेभेदनेपामे तेविचित्र
तारुपछे; पणतेपोतानुंस्वरुपतजीनेजुदानजाणवाअनेव्य
वहारनयवालोएमजुदामानेछेतेकहीयेछीये तेजीवनासमु
दायनोतरेहतरेहथी भेदकल्पेएकद्रीआदिकगतीआश्रीत
थाकपायादिक आश्रीतथागुणस्थानादीकआश्रीतथावय
आश्रीतथावर्णादिकआश्री अनेकप्रकारेभेदकल्पनाकरे
मांहोमाहेविचीत्रपणुंजणावेछे एसर्वव्यहेवारनयजाणवो
अनेएवार्तानिश्चयनयनीसमजवाली, जीवतोमानतोनथी

तेनासमजवामांतोएवुंछेके जेजेजीवनीअवस्थाप्राप्तथाय
छे शुन्न वा अशुन्न तेतोनामकर्मनी प्रकृतिनास्वन्नावथ
कीछे अथवा अन्यकर्मसातमाहेली हरकोइनीप्रकृतिना
स्वभावथीथायछे पण कांइते आत्मानास्वभावथी थतुं
नथी आत्मातोनिर्विकल्पीछे अरूपीछे एनेविषेतो एक
जाणवानोजस्वभावछे बीजीरीते कोइस्वभावबाधतोन
थी अनेजेजन्मजरादिक प्रणतीजेछेतेतोसर्वकर्मनेवशछे
तेकंइआत्मामांछेनही आत्मातोअविकारीछे अनेकर्मना
स्वन्नावतेकंइआत्मानास्वभावमांसंन्नवतानथी अहीयां
तोकेवलएकस्वस्वन्नावलाधेछे अनेजन्मजरादिकएतोक
र्मप्रकृतीजछे नेकर्मजनितजेभावतेआत्मानेविषेजेआरोपे
छे तेनेज्ञानथकीभ्रष्टजाणवा तेचारेगतीसंसाररुपसमुद्र
महान्नयंकरतेमध्येन्नमशे एटलेजेउपाधीनान्नेदथकीप्रग
ट्योजेन्नेदतेतोमुरखप्राणीहोयतेमांने जेमफटकरत्ननी
मांहेलीकोरेअनेकपदार्थभापणथाय तेनेफटककरीमानेते
मुरखजाणवो पणतेएमनथीसमजतोकेफटकजुदुछेअने
तेपदार्थजुदाछेएवीजेनीसिरतनपोचीतेअज्ञानकहीयेतेमअ
हीयांआत्मानेविषे पणकृतकर्मभेदएमानेछे पणएमनथी
जाणतोकेएतोजडनुंकामुछे एवुंनसमजेतेनेअज्ञानीकहीये
अनेपोतानाजे व्यवहारनापक्षथकी कर्मजीनतजेउपाधी
तेनथी एवुंमानेतेआत्मविरुपवादीजाणवो केएकक्षेत्रमां

हेरह्योछे एवोजेआत्माअनेकर्मतोयपणएसंजोगपामतोन थी जेमएकघटनीमांहेलीकोर पुंगीफलतथाअन्यवीजुदा णाप्रमुखअनेकवस्तूभरीहोयतोयेपणतेवस्तुपुंगीफलफी टीनेदाणोनथायअथवादाणाफीटी पुंगीफलनथायतेमअ हीयांएवोजेआत्मातेपोतानाजे कोइगुणज्ञानादीकअथवा भलोपोतानो जेकंइअस्तीत्वप्रमुख स्वभावतेकंइबीजीने कर्मजनीतथायनही एवोशुद्धस्वभावीआत्मातोछेजेमधर्मा स्तीकायलोकनेविषेप्रदेशप्रदेशेव्यापीरह्योछे अनेबीजा पणद्रव्यव्यापीनेरह्याछे पणकंइधर्मास्तीकायपणुंफीटी नेअधर्मास्तीकायपणुंथायनहीएमसर्वेद्रव्यमांसमजवुंसौ सौनास्वभावमांजरहे.

हवेइहांजेजाणवामांफरकछेतेकहियेछिये जेमकोइपुरु षने आखनुतेजमंदहोय अथवालीलांपीलाकमलआखे आवतांहोय अथवाघरणघेहेलोहोय तेधणीचंद्रमावेदे खेपणचद्रमातोआकाशमाएकजछे अहीयांकइचंद्रमानी भुलनथी अहीयातोएनादेखवामांजफरकछे तेमअहीयां पणजेजीवज्ञाननथीपाम्या तेजीवआत्मानीअनेकअव स्थामानेछे.

शिष्यवाक्य--स्वामीअनेकशास्त्रवांचेछे जुवेछेधर्मउप देशकरेछे पडीतनामधरावेछे तेज्ञानकेमनपाम्याकहीये ते नोउत्तरकेजेनेनिश्चेवस्तुनीसमजपडीनथीआत्मस्वरुपने

लख्युंनथीतेविना शास्त्रचाहेतेवांवांचोउपदेशकरोपणते नेज्ञानीकहेवायनहि.

हवेएवानिश्चेनीवातनाजाणपणाविनानाजेप्राणीरह्या तेनेउनमादनास्वरुपजाणवा तेममतवडेकरीनेआत्माने अनेकप्रकारेमानेछे पणजेमअनवयथी एकस्वरुपआस्ती पणानेअनुभवियेछिये एटलेसर्वेआत्मानुसरखापणुंछेवि दमांनभापपणपणेछे तेमाटेआत्माएकजकहिये आहियां कांइदोपछेनहि जेव्यवहारनयथी सत्यअसत्यरुपजेचा डियोछे तेनेगोपवियें एटलेतेनीगवेखणाकरवीनाहि आहि यांतोएकशुद्धनयरुपियो जेमित्रछे तेतोएकत्वपणेरत्नत्री यदेखाडेछे तेअंगीकारकरिये तथानरनकादिकजेगतीरु पप्रजायेकरिने जेउपजवुंवणसवुंछे तेजुदुछेमाटेतेप्रजाये करीने सदायेअनवयेजशुद्धछे एटलेएपजायादिकमां फरवाथकीकांइआत्मस्वरुपपोतानातत्वभावएकत्वपणा प्रतेगंडतोनथीतेउपरदृष्टांतकहियेछिये जथाकहेतांजेम सोवर्णस्वरुपएकछे हवेतेसोवर्णना उतपातवनेवीपेअने कघाटपरवर्तेछे कुंडळकंठी बाजुवेढइत्यादीक पर्यायनुप रवर्तनपणुंछेपण कंइसोवरणपणानुं पलटणनथीएघाट नेवीपेभीन्नभावछे तेमआत्माएकजछे अनेनरनरकादीक गतीतेभिन्नभावछे पणआत्मानोस्वभावतो एकजरुपछेअ नेजेगतीआदीक पर्जायतेतोकरमना पर्जायछे पणशुद्ध

स्वरुपसाक्षातनिश्चयनयेआत्मपर्जायनेविषे कर्मक्रिया
स्वभावछेनहि एटलेआत्मानेविषे एकर्मपर्यायछेनहि
आत्मातोअजस्वभाविकछे अथवाजेकर्मनाजेप्रमाणुयाते
कांइसर्गादिकसुखरुपभाविकनथी एतोशुभाशुभप्रवर्त
ननेविषेछे कदापीकोइकप्रमाणुवाउज्वल शुभनाजोग
थीसर्गादिकसुखअथवा धनपुत्रकलत्रादिक सुखतेदेखी
तेकोइएशुभपुद्गलने सारामानेछे तेमोटुअज्ञातपणुतेनुछे
केमकेएप्रमाणुनुप्रवर्तनतो नवेतत्वमांरह्युछे अत्रद्रष्टांत
कहियेछिये केजेमकोइकशुभद्रव्यरुपोरगलेइनेचित्रामण
कोइयेकाढुं तेचितरामनेविषेशोभे पणकाइचितरामते
नउपाडे एपणएककारमीशोभारुपछे तेनेसत्यकरीनेमा
नीये माटेकाइएभितनुंकामचित्रामणकरेनहि एपणप्रपंच
जाणवा अथवाजेमस्वप्नामांहेदिठु जेराज्यअथवाधनइ
त्यादिकवस्तुपणतेजाग्यापछी देखायनहि नेखपमांआवे
नहि तेमआव्यवहारमार्गनाअनुसारनेविषे स्पष्टपणेदी
ठामांआवेछेधनपुत्रकलत्रादिकपणतेनिश्चयथीज्ञानद्रष्टीवि
चारीनेजोइयेतो एवस्तुयेजुदीछे नेआत्मायेजुदोछे अथवा
जन्मांतरपरियंतरहेवानो काइनेमछेनहि एपणअथीरप
दार्थछे तथाकदापीसर्गादिकसुखशास्त्रथकीस्पष्टजणाय
छेपणपुनरपीजन्मथशे त्यातोतेकांइसुखजणातुंनथी ते
साभरतुपणनथी माटेएसर्वखोटीकल्पनाछे शामाटेकेए

कारणकेवुंछे केजेमग्रिष्मरितुनेविषे मध्यानसमेमरचत्त
श्राकहेतां खारनीजोमिनेविषे जेमखारजगेछे तेठीठा
मांएवुंश्रावेकेजाणेसर्वपाणीपाणीजरचुंछे तेप्रमाणेश्रासं
जोगथीउपनीजेरुपप्टविकार एसंसर्गजेमल्यो तेसर्वेनो
श्रंतेनाशजछे एवस्तुसाचीनथी माटेव्यवहारनाकर्तव्य
मांकशोयेसाचोपदार्थभापणथतोनथी तथाजेमगंधर्वना
नगरवडेश्राकाशघणोशोभायमानदिसे पणतेक्षणेकमांस
वेंठकाणेथइजाय त्यारेश्राकाशहतोएवोथइरहे तेमश्रा
व्यवहारनयनाबलथकी सर्गादिकसंजोगमले तेनोविला
सपणकदापीपांमे तोपणशुंएस्वन्नापरायछे तेकारणमाटे
एकजजेशुद्धनयेकरीनेग्रहेलोजे एकत्वभावएटले एकत्व
पणेकरीनेजश्रात्मानेविषेज पांमवुंथायछे श्रनेएवस्तुवी
जेकांइसंपुर्णमलतीनथी वीजेजेरहितेश्रंशग्राहिनेसर्वेक
रजकरेछे जेमकोइपुरुषएकतांदूलनोदाणोलेइने एवुंक
हेकेमारीपासेपणतांदुलछे पणतेतांदूलथीकोइसामान्नेप
णजमाडीशकेनहि श्रनेपोतानीपणभुखभागेनहि तेमए
श्रंशेग्राहिने कल्पनाजेकरवी तेथीकांइकारजासिद्धथाय
नहि जेनेसंपुर्णश्रात्मस्वरुपनुंजाणपणुथयुं तेपुर्णवादीक
हेवाय तेनेकांइश्रंशकल्पनामांरुचीश्रावतीनथी तथासु
त्रमध्येपणएगेश्रायाएवोपाठछे तोतेनोपणश्राशयएहिज
कह्योछे तेकारणमाटे प्रत्यक्षएकज्योतीरुप झलझलाटमां

नएकआत्मस्वरुप तेजसत्यछे एमशुद्धनयवालापणकेहे ताहूवा अनेजेपरपंचनोसंचेकरीनेजेसंकलेशकरवो तेतो सर्वदुखनुजकारणछे एटलेज्यांमाहामायारुप मोटोफंद रह्योछ्यांमारुतारु कल्पनाघणीरही त्यांकंइकारजसिद्धि छेनही प्रगटसिद्धिपोतानाआत्मस्वरुपमा जेहुंपोतेजआ त्माछुंहूंपोतेजभगवानछुं एवीरीतेप्रसन्नथवुं एवीरीतेशुद्ध रुपपोतानोप्रकाशकरवो एनिश्चयनयवाळानो एजमत छे अनेव्यवहारनयवालोछे तेनोमततोफोगटकल्पनारुप जोवामांआवेछे तेकहीयेछीयेकेशरीरने नेआत्मानेएकत्व पणुंकरीनेमानेछे अथवाकोइकप्रकारे आत्मानेरुपीपणुंक रीनेमानेछे शामाटेजेशरीरादीकनी याधीव्याधीनाका रणनेमेलवीनेकेहेछे एसर्वव्हेवारनयनीघेलछाछे निश्चेन यवालोतोएवस्तुने कबुलनथीकरतो जेकारणमाटेसा क्षातअरुपीआत्मपदार्थछे असख्यातप्रदेशेनीरमल तोते नेअंशेकरीनेपण रुपीपणुंकेमपामीये अपीतुनजपामीये जेमकोइअग्नीने केहेशेकेशीतलथइ तोतेवातकेममनाय अग्नीशीतलकोइकालेथायजनही एतोअग्नीनाजीवग यापछीजेदलप्रथ्वीकायनाभागनुंरह्युं तेशीतलछे पणते नेएटलीसरलनपोची तेथीतेणेअग्नीशीतलकही अथवा कोइकेहेशेकेघृतउष्णथयुंछे पणएमनथीजाणतोके घृततो शीतलजछेएतोअग्नीनोसंजोगमलवाथकीअग्नीनाप्रदेश

घृतमांपेठाछेतेउष्णछे पणएकक्षणेकअंतरे अग्नीनाप्रदेश वलीजायतेवारे घृतशीतलजलाधे तेमआपुदगलजेरु पीपदार्थतेनासंजोगमां आवीनेशरीरजेवांध्युं तेनेआत्मा ठरावेछे अनेतेआत्मानेरुपीकेहेछे तेमोटीतेजीवनेभ्रमणा जपेठेलीछे एमसमजवुं शामाटेजेरुप रसगंधस्पर्श स्व स्थानइत्यादीक वस्तुएआत्मानाघरमांनथी वाहारनुंजे करवुंकरावंवुंअथवाशब्दादीकजेउचारणकरवुंएवुंदेखीनेते नेरुपीपणुंमानेछे पणतेकांइआत्मानीवस्तुनथी आत्मातो केवोछे केतेकांइनजरेदेखवामांआवतोनथी मनथकीपण कांइग्रहणथतोनथी वचनथकीपण अगोचररुपछे अनेए आत्माबीजीवस्तुने प्रकाशकरीशकेनही एतोपोताना स्वरुपमांजप्रकाशकरेछे तेवोआत्मस्वरुप तेनेरुपीकेमक रीनेकेहेवाय एसाक्षातआत्मस्वरुप चीदानंदमयसत्यस्व स्वरुपछेतेनुस्वरुपवीचारीनेजोइयेत्यारेसुक्षममांसुक्षमछेने उतकष्टामांउतकष्टोपणछेएवीअन्यदरशननेवीषेपणपुछा थयेलीछेकेशुंआत्मामुर्तीपणानेफरसेकेनफरसेतेनोएअन मतीवालायेएवोउत्तरआपेलोछेकेशरीरनेवीषेइंद्रीयोछेतेमो टीछेइंद्रीयोथकीमनघणुंमोटुंछेमनथकीवुद्धीघणीमोटीछेनेवु द्धिथकीआत्माघणोमोटोछेअहीयांएकखेदकरीनेउत्तरकेहे छेजेवीकललोकोकेहेतां जेअज्ञानलोकोअमुर्तीआत्माछे तेनेमुर्तीपणानी भ्रमणाराखीरह्याछे तेथीजेज्ञानीपुरुषो

छेतेनेएकमोटुअचंबाभूत मालुमपडे आलोकोनिशीमुर खाइछेजेमाटेजीव आत्मानेमुर्तीनी मतीवेदनाप्रगटपणे छेएमजोमानीये तोपुदगलनेपणवेदनाथइजोइये पणअ हीयांतोजेवेदनाछे तेतोआत्माने अशुद्धपणेशक्तीप्रणमेली तेनाअनुभवथकीथायछे केमकेजे इंद्रीद्वारेकरीनेजेअज्ञां नपणुंतेपोतानीमेलेज पोतेप्रणमेछे तेनापरभावथकीइष्ट पणुंवाअनीष्टपणानो वीपेशफर्सद्वारेकरीनेवेदनाप्रणमेछे अहीयाएवेदनानोमालेकआत्मउपयोगपणनथी पणक इअहीयांपुदगलदशा मालकनथीअहीयां एकअज्ञानद शाएटलेआत्मानो अवलोउपयोगमालकछे एटलेएवी पाककारपांमीनेआ वेदनाप्रणामनेभजेछे एटलोअहीयां कल्पनाथकी आत्मानोभागमालुमपडेछे तेमाटेअहीयां मुर्तीपणुजेमानवुते नीमीतमात्रथयुं एटलेअनवीयकेहेतां सहेचारीपणेथयुं केनीगोडकेजेम घटनेदंडचक्रतदवत्प णअहयािकांइआत्मारुपीथायनहि केमकेआत्माछेतेतो ज्ञानमयचेतनारुपबोधछे अनेजेजीवकर्मनाअधीष्टितप णानेविपेरक्तछे तेणेकरिनेतेजीवने तेकर्मफलनामावेद नाछेतेवीपदेशिपाम्योछे तेकारणमाटेजेआत्माछे एतोअ मुर्तिजछेचेतनपणाने कोइकालेओलंघेनही तेकारणमाटे जेआशरीरादीकजे पुदगलमुर्ती स्वभावीकछेतेनीसाथेर ह्योजेआत्माते कांइमुर्तिथायनही शाकारणमाटेकेदेहनी

साथेआत्माकांइ एकत्वपणुपामतोनथी.

एप्रकारेकर्मवर्गणानातथा मनोवर्गणाना तथावच नवर्गणानाजेआत्मानेसमिपेएपुद्गलप्रवर्तेछे तेएकत्व संगतेप्रवर्तेछे तेकीया तनधनादिकनाजेपुद्गलतेतोदूर जछे तथामनवचननाजेपुद्गलतेपणआत्माथकी जुदाजमा नवा शामाटेजेपुद्गलनोगुणतो मुर्तिमानछे नेआत्मातो ज्ञानगुणवालोछे तेकारणमाटेपुद्गलथीआत्मद्रव्यसदाय जुदोजछे जेमधर्मास्तीकायनोगुणगतीहेतत्वछे तेमआ त्मानोगुणज्ञानमयछे तेकारणमाटे धर्मास्तीकायथकीप णआत्माजुदोछे एवुंजपरमेश्वरनुंवचनछे तथाअधर्मा स्तीकायद्रव्यनोगुणते थीरसाहेकारीछे तेगुणपणकांइ आत्मानोनथी आत्मातोज्ञानमयजछे तेकारणमाटेएअ धर्मास्तीकायद्रव्यथकी आत्मद्रव्याभिन्नकह्योछे एवुंसर्व ज्ञयेकहयुंछे तथाआकाशद्रव्यनोगुण अवगाहनाहेतत्वछे तेथकीपणआत्मगुणजुदोजछे तेकारणमाटेआकाशद्रव्य थकीआत्मद्रव्यभिन्नकह्योछे एवांतिर्थंकरनांवचनछे तेका रणमाटेआत्मातोज्ञानगुणेकरीनेज सिद्धछे तथाकालव रतनारुपछे तोतेथकीपणआत्माजुदोजछे एवीरीतेपांचे अजिवद्रव्यथकी आत्मानुंजुदापणुसाबुतठरयुं प्रगटएभे दकरीनेजुवेतोसमजपडे अनेदेशथकीअजिवपणुआत्मावं छेछेतेनुंकारणकहियेछिये केमकेजेप्राणीने शुद्धस्वभावनी

प्राप्तीनथइ शुद्धज्ञानपणनजाण्यु अनेशुद्धस्वरुपनीरमण तापणनआवी त्यारेतेशुद्धकारणथकीछेटेरह्योतेवारेतेनुंस र्वअज्ञानदशारुपथयुं एटलेतेनुज्ञानपणमेलुरह्यु तेनाअ धवशायकरतकरावतमारह्या तेनेबाह्यजपुद्गलनुपरावर्त नरह्युं तेजिवनेअजिवजकह्याछे एवीरीतेशास्त्रमाछेजअ नेसमजुपुरुषनेतो एवीरीतेजाणवानुछेके इंद्रियबळसासो श्वासनेआउखुएचारेछे तेनेद्रव्यप्राणकहिये तेतोआत्मा थकीभिन्नछे अनेजेपर्यायजेरह्या तेपणपुद्गलनेआश्रीने रहेलाछे तेपणआत्मस्वरुपथकीतोजुदाजछे केमकेआत्मा नेकांइएप्राणपर्यायवडे कांइजिववुनथी शामाटेकेएप र्यायकेवाछेके कांइज्ञानरुपनथी तथाथिरजरुपनथीतथा नित्यसासवतानथी वळीथिरभावनथी एटलाकारणथकी तोएरहीतछे माटेएनेविषेशुंआत्मानेमळतापणुछे नेआ त्माजेसदीवजेथकीजिवेछे तेतोप्रकृतीरुपजे पोतानीस क्तिसदायसदायसाश्वतीछे तेशक्तिवडेकरीने आत्मासदी वजिवेछे एशुद्धद्रव्यार्थकनयनोपक्षजाणवो अहियांए कअचरजकारीवारताछे तेकहियेछिये केअहोजेजिवप्रा णेकरीनेजिवतोनथी नेप्राणविनाजिवजिवेछे तोएअचबा निजवारताछे जेमचित्रकारीनुं चरीत्रसाभळिकोनेहरखन आवेअपीतुआवेज तेमएवातशुद्धनयनीकोणनग्रहे सर्वेग्र हेछे वळितेआत्माकेवोछे केपुन्यरुपतेपणआत्मानहिअ

नेपापरुपतेपणआत्मानाहि पुन्यतथापापबेयेपुद्गलरुपछे
जेबालकालेजेशरीरतेउपादांन भावेकरीनेकलपेछे एटले
जेमबालालिलाकहेतां बालकछोकरांधुलनीक्रिडाकरेछे
तेनेसत्यकरीमानेछे तेमएबालजिवज्ञानरहित पुन्यपाप
नाकामनेआदरवुं छांडवुंसत्यकरीमानेछेपणपुन्यछेतेशुभ
कर्मछे नेपापछेतेअशुभकर्मछे त्यांकोइकहेशेकेपुन्यछेते
आदरवाजोगछे पापछेतेछांडवाजोगछे तेनेशिक्षाकरेछेके
शुंकांइशुभकर्मछे तेथकीजिवशुंसंसारमांपडेछे केनथीपड
तोमाटेएथकीपणसंसारमां रखडवुंजपडे एतोकेवुंछेकेएक
लोढानीबेडीछे नेएकसोनानीबेडीछे एबन्नेबेडीयो बंधि
खानांछे बन्नेयेपरवशछे नेबन्नेयेदूखदाइछे विचारीनेजो
इयेतोफलभेदकांइजणातोनथी बन्नेवेदनीकर्मरुपछेएक
सुखनुंफलछे नेएकदुखनुंफलछे एबन्नेनुंफलप्रगटजोइये
तोपुन्यपापमध्येकांइभेदछेनाहि जेकारणमाटेपुन्यथकीसु
खविलशे एपुन्यफलछे तेनांजेफलतेआगलदूखरुपप्रग
टेत्यारेएमसमजवुं केएपुन्यफलथकीपापप्राप्तथयुंत्या
रेएपुन्यतेपापनुंदातारठरयुं नेएपापकर्मनोजेवारेउदेथ
योतेवारेदुखनीप्राप्तिथाय माटेतेमांतोमुखहोय तेसाता
करीमाने प्रणामथकीविचारीनेजोइयेतोमहातापकारीछे
केमकेपंडितजनएवुंकहेछेजे संस्कारथकीउलटागुणनोवि
रोधकरताएपुन्यछे अनेवलीतेपुन्यथकीनिपन्युजेसुखते

सुखनेभोगवता पापकरीनेदूखनेपामेछे तेउतराधेनजि
निकथानेविषेएवुंकहयुंछे जेममोटोबोकडो तेनेखानपान
सारीपेठेमलेतेथकी शरीरपुष्टथाय पोतेपणमनथीखुश
थायपणघरेपरोणोआवे तेवखतएनोवधकरे तेवारेदुखी
थाय तेमजएराजातथा इंद्रादिकतेनापणसुखमांशरीरपु
ष्टथायछे तेबोकमावत्जाणवुं प्रणामेजोतांएपुन्यछे तेदुख
नुकारणजछे अथवाजेमजलोछे तेलोहिपितांथकांघणुसु
खमानेछे पणतेनेदोहिनेलोहिकाढीले तेवारेमहादूखनी
प्राप्तिथायछे तेमएपुन्यनाउदेथकी पांम्योजेसुखतेभोग
वतांघणीखुशीमानेछे पणतेसुखभोगवतांउपार्ज्युंजेपाप
कर्म तेथीमहादुखनिप्राप्तिथाय माटेएपुन्यपापबन्नेत
जवालायकछे ज्ञानिपुरुषतोएकेआदरवाजोगकहेतानथी
आदरवाजोगतो एकआत्मस्वरुपजछे अनेविषेभोगनिज
त्रष्णातेतोप्राणिने अंतेपणमाठिदशानेपमाडे जेमअ
ग्निनुबलबलतुपाणिपिधे जलनीतृषाक्यांथकीछिपे तेम
जेठेकाणेइंद्रियोनिउतकंठा घणिरहेतो एसदायमननेवि
षेवलिरहेलोछे त्यांसुखक्यांथकीहोय तथाज्यांद्वेषघणो
रहेतेवोथको घरमांसुखेवेठोहोय तोयपणतेसुखनाअनु
भवनाकालनेविषे द्वेषरुपियातापेकरीनेमनदूखवेदे केम
के एकखभाउपरथी बिजेखभेभारआरोपणकरिये.
तेविचारीनेजोतांकांइ भारउतर्योनहितेमज इंद्रीयोनाआ

एंदथकीकांइ आत्मानेसुखप्रगटयुंनहि अंतेदुखनुंदूख
रह्युंएटलेसुखदुखने मोहएत्रणेगुणवर्तीरुपछे पणआत्मा
नेतोविरोधीजछे पणपोतपोतानागुणमां गुणनीवृत्तीछेए
टलेदुखरुपीजेवनतेनेतो ओलंघीशकेनहि अनेआसंसा
रनुजेसुखअथवा दूखतेकोनाजेवुंछेके जेममोहोटोनाग
माहाक्रोधिहोयअनेतेणे पोतानीफणाटोप विस्तार्योहोय
तेसरखोएसंसारनोविलासछे माटेविवेकीपुरुषनेतोएमहा
भयनोजहेतुछे एवीरीतेफलनीअपेक्षा वीचारीनेजोतांपु
न्यपापनुएकत्वपणुंजठरेछेजेमुरखनमाने तेनेअज्ञानदशा
ठरीतेघणोसंसारपरीभ्रमणकरशेअने जेएवस्तुएवीरिते
समजीनेअंगीकारकरे तेथणीभवसमुद्रतरेएमांकांइसंदेह
छेनहीएटलेपुन्यतथापापएबंनेएकदुखरुपजछेअनेसदाय
कालआत्माथकीभीन्नछेअनेआत्मगुणनाविरोधीछे मा
टेअवश्येतजवाजोगछेशुद्धनीश्चयथकी विचारीनेजोतां
शुद्धआत्मासदायसत्यरुपचिदानंदमयछे एतोचोथीद
शाजाणवाजोगछे तेवंगरुपवित्र एवोआचरणविशेशशो
भेछे जेमवृषाकाले मेघवरशीरह्यापछीजेमवादलांनोना
शथायत्यारपछी सुरजनीजेशोभाकांतिदीसेतेमएआ
त्मानीसोभादिसे जेमजगत्तनाजीवने इंद्रियोनुसुखवृत्ती
नुनानाप्रकारनुंथायछेअनेसमान्यप्रकारेजेचिदानंदरुपछे
तेतोसर्वदशामांहेसरखुसुखदेखेछे तेनेकांइवधतुंओछुछेज

नहीजेमतणखेकरीने अग्निदिपेनही अथवाएथकिकांइ तापपणलागेनहि तेमजेअनुभवसहित आत्माछेतेनेपरा भवथकीकशुयेथतुनथी जेपरवशत्तायेजेम सुखरुपनोसा क्षिजेआत्मानथी तेनेअभीमानअहंकारपणनथी तेविना जसुखनुभापणथायछे शामाटेकेविवेकदशा जेनेप्रगटप णेथइछेनेसुद्धभापणथयुछे तेनेतोसर्वस्थानकनेविषेसुख जदिठामाआवेछे तेकारणमाटेशुद्ध निश्चेनयथकिएकचि दानंदभावनो आत्माभोक्ताछे अशुद्धनिश्चयनयथकीक रयांजेकर्मशुभाशुभ तेथकिउपन्युजेसुखदूखतेनो भोक्ता आत्माछे जेकर्मनाफलनोभोगदारिसर्गनिआदेदेइनेछेते व्यवहारथकिप्रवर्तनछे एसर्वेनिगमादिकनयनीअवस्था एविरितनीजभावनाछे शुद्धभावनोकरता जेआत्मातेतोशु द्धनयथकिजपामिये एसामर्थाइविजीजगायेनथी जेसमे शुद्धपरिणामवर्तेछे तेसमेसामर्थ्यविरजनिवृत्तिने आश्रीने शुद्धभावनोकरताजएनयवालोमानेछे उपद्रव्यअतराया दिकरहितसामर्थ्यपणुतेनेविषे दुष्टभावनो नाशथयेथके शुद्धस्वभावप्रगटकरवाने आत्माप्रवर्ते अनेज्यांरागद्वे पकलेपेकरिनेचितवाशेलुजेनुछे तेजिवतोससारिजकहेवा यअनेजेरागद्वेपमोहथकीमुकाणाछे तेनोतोमोक्षजकहिये जेमननोपरिणामशंकाखिटछे रागद्वेपेवापेलोछे तेनेआत्मा नकहिये आत्मानुरुपतोअन्यवडेनथीपोतानासत्वार्थपणे

जआविकारीजछे हवेआहियांशब्दनयवालो सुतज्ञानना उपयोगवंतनेआत्माकहेछे एनयनोविचारछे माटेआहि यांन्यायग्रंथमहोटा तेथकिनयनोविचार थोमोककहि शुं त्यांनयोबेछे एकद्रव्यार्थक विजिपर्यायार्थक तेमध्ये द्रव्यार्थककोनेकाहिये विजिनयतेनयथकीभिन्नपडे एवो विषयजेनोतिनेद्रव्यार्थककाहिये तेनाचारन्नेदछे निगम १ संग्रह २ व्यवहार ३ रजुसुत्र ४ एन्नेदछे तथापर्याया र्थकनात्रणभेदछे शब्द १ संभिरुढ २ एवंभुत ३ एभेद छे तथाविकल्पेकरीनेरजुसुत्रनयपण पर्यायार्थमांकह्योछे एविकल्परुपनयछे हवेनिगमनयनात्रणन्नेदछे आरोप १ अंश २ संकल्प ३ एभेदभाख्याछे तथाआहियांचोथो न्नेदउपचारपणकहेछे तेशुंकेनथीएकगमोअभिप्रायकहेछे एटले निगमनयकहेवाय अनेकआश्रियेछे तेनिगमना चारभेदछे तेमध्येआरोपनिगमनाचारन्नेदछे द्रव्यारोप १ गुणारोप २ कालारोप ३ कारणादिआरोप ४ त्यांगु णादिकनेविषे द्रव्यपणुमानवुं तेद्रव्यारोप जेमवर्तमा नापरिणाम तेपंचास्तीकायनेविषेप्रणमनधर्मछे तेहनेका लद्रव्यकाहिबोलवो एभिन्नद्रव्यरुपपंडछेनहि पणद्रव्य कहेवातेआरोपधर्मकह्योछे अथवाद्रव्यनेविषे गुणनोआ रोपकरवो जेमज्ञानगुणछे इत्यादिकआत्मानागुणकहेवा तोएज्ञानतेजआत्माकह्योछे इत्यादिकगुणनोआरोपकह्यो

छे २ तथाकालआरोप जेमश्रीविरनिरवांणथया घणोका
लवित्योपणआजदिवालीने विरनुनिरवाणछे इत्यादिक
वचनबोलवु एवर्तमानमांअतितनोआरोपकस्यो अथवा
आजश्रीपदमनाथप्रभुनुनिरवाणछे एवर्तमाननेविषे अ
नागत्यनुंआरोपछे एमअतितनेविषेपणबेभेदथाय तथा
अनागतनेविषेपण बेभेदथाय एविरितेकालारोपनेविषे
छभेदजाणवा ३ हवेकारणनेविषे कारजनोआरोपकरवो
त्याकारणरोपकहिये तेकारणनाचारभेदछे तेकहियेछिये
उपादानकारण १ निमितकारण २असाधारणकारण३
अपेक्षाकारण ४ एचारकारणछे तेमध्येजेउपादानका
रणप्रथमकह्युं तेआत्मानाज्ञानादिकगुणनुआराधन स्व
भावग्राहि विभावत्यागि स्वसत्ताअविलंबन इत्यादिक
पोतानास्वभावनेविषे थीरभावेरमणताकरवी तेउपादा
नकारणकहिये१ हवेबीजुनीमीतकारणतेनाबेभेद शुद्ध१
अशुद्ध२जेगुरुशुद्धमार्गनादेखाडनारा आत्मस्वरुपनीओ
लखाणकरावे परभावनोत्यागकरावे तेजगुरुमोक्षनादा
तारकहिये परमउपगारीस्वपरनीओलखाणनावताव
नार तरणतारणझाहाजसमान तेनीजेसेवाभक्तीकरवी
एशुद्धनीमीतकहिये तथाअशुद्धनीमीतजे वाह्यकष्टक्रिया
तपादिककरे तेद्रव्यथकीसाध्यसाधनसापेक्षछे तेवाह्य
जीवनेधर्मनीमीतकारणछे तेनेव्यवहारथकीधर्मकहिये

पणकारणनेविषेकर्त्तापणानोआरोपथयो२ एमआरोप
नाअनेकप्रकारकह्याछे अंशनीगमतोव्यवहारादिककार
णनेविषे सर्वठेकाणेव्यापीनेजरह्योछे तथासंकलपनीग
मनाबेभेदछे एकस्वप्रमाणरुपजेवीर्ज चेतनानोनवोनवो
क्षयउपसमथायतेलेवो अथवाकारजंतरेनवोनवोकारज
नोउपयोगथायएबेभेदछे हवेजेअंशनीगमपुर्वेकह्यो ते
नाबेभेदसंक्षेपथकीकहुंछुं एकभिन्नास१बीजोअभिन्नास
२ तेभिन्नासकेहेतांजे पुद्गलनास्कंधजुदाजुदाकलपायछे
नेछेपणजूदाजूदा शामाटेकेएनामांमलवावीखरवानोध
र्मरह्योछे तथाअभीनासकेहेतांजे आत्मानाप्रदेशतथागु
णअभिन्नछे एकोइकालेजूदाथायनही तेमजधर्मास्तीका
य तथाअधर्मास्तीकाय तथाआकास्तीकायपणजाणवा
एटलेनिगमनयकह्यो१ हवेसंग्रहनयकहियेछिये सामा
न्यपणेमुलद्रव्यव्याक जेनीतत्वादिकसत्तापणेरह्याजेध
र्म तेनेसंग्रहकरेतेसंग्रहनयकहिये तेसंग्रहनयनाबेभेद
छे सामान्यसंग्रह१विषेशसंग्रह२ त्यांसामान्यसंग्रहनाबे
भेदछे एकमुलसामान्यसंग्रह१ तथाउत्तरसामान्यसंग्र
ह२ मुलसामान्यसंग्रहनाछभेदछे तेआगलअस्तीतत्वा
दिस्वभावकहिशुंत्यांकेहेवाशे तथाउत्तरसामान्यननाबे
भेदछे एकजातीसामान्य१बीजोसमुदायसामान्य२ जा
तीसामान्यकेहेतां मनुषजातीतथात्रीजंचजातीतथादेव

जाती एजातीसामान्यछे तथासमुदायसामान्य जेमआ
वानासमुहनेविषे अथवाआवानावननेविषे एटलेसर्वेआ
वाग्रहणथयाएसमुदायवचनछे अथवामनुषसमुदायनेवि
षे मनुषसर्वेग्रहणथाय एसर्वेसमुदायसामान्यजाणवुं ए
टले एउत्तरसामान्यजेछे तेचक्षुदर्शनतथाअचक्षुदर्शन
ग्राहीछे अनेमुलसामान्यजेछे तेतोअवधीदर्शनथीजग्र
हेवायछे शावास्तेकेइहांमुलवस्तुनुजाणवुछेतेप्रत्यक्षज्ञान
दर्शनविनाग्रहणथायनहि अनेजेपरोक्षवालाजाणेछे ते
सदगुरुनाकेहेणथकीजजाणेछे अथवाबीजेप्रकारे एसंग्र
हनयनाबेभेदछे सामान्यसंग्रह१विषेशसंग्रह२ त्यांद्रव्य
एवोशब्दकेहेवोतेसामान्यसंग्रहछे शामाटेकेद्रव्यकेहेतां
छयेद्रव्यआवीगया माटेएनेसामान्यसग्रहकहिये तथा
विषेशसंग्रहकेहेतां जीवद्रव्यअजीवद्रव्य एमजीवथीअ
जीवजूदापाडवा एमरुपीथीअरुपीजूदापाड्वा एविषेश
थयो एकएकद्रव्यनेबीजाद्रव्यथकीजूदोपाडीएकद्रव्यपो
तानीजातीनोसंग्रहकरीबोले तेनेविषेशसग्रहनयकहिये
तथाएविषेशसग्रहनयनोविस्तारघणोछे तथाविषेशावि
षेशग्रथनेविषे एसंग्रहनयनाचारभेदकह्याछे तेगाथानो
अभिप्रायसामान्यथकीदेखाडुंछुं सग्रहणकेहेता एकठो
एकवचनमध्ये एकअध्यवसायउपयोगमांसमकालेग्रहे
वो सामान्यरुपपणेसर्ववस्तुनो आकरोमनग्रहणकरवो

तेसंग्रहकहियेअथवासर्वभेदसामान्यपणेग्रहियेजेणेतेणेते संग्रहकहियेअथवासंग्रहीतपंडितसमुदायअर्थग्रहेवायजे णेवचनेतेसंग्रहेवचनकहिये तेनाचारभेद संग्रहीतसंग्रह १पंडीतसंग्रह२ अनुगमसंग्रह३वीत्रेकसंग्रह४ सामान्य पणेवेहेचणवीनाजेग्रहणथाय एवोजेउपयोगअथवावच न अथवाएवोजेधर्म कोइवस्तुनेविषेतेसंग्रहकहिये१ अ नेएकजातमाटेएकपणुमानीये एकमध्येसर्वग्रहणथायते पंडीतसंग्रहकहिये जेमएगेआयाएगेपुगला इत्यादिव स्तुअनंतीछेपणजातीएकछे माटेएकवचनमांग्रहणथायछे तेनेपंडीतसंग्रहबीजोभेदकह्यो२तथासर्ववक्तीजेअनेकजी वरुप अनेवक्ताछेतेसर्वमांपामिये तेनेअनुगतसंग्रहकहि ये सतचीतमयोआत्मा एटलेसर्वजीवतथासर्वप्रदेश त थासर्वगुणतेजीवनाचेतनालक्षणकहिये एनेअनुगमसंग्र हकाहिये ३ तथाजेनेताकेहेवेतेथीइतरनो सर्वसंग्रहपणे ज्ञानथाय एवीत्रीकसंग्रहकहिये जेमजीवछेत्यारेजीवन हीहतेअजीवकहिये एटलेकोइजीवछेएवुंठर्युं एवीत्रीकव चनेअथवाउपयोगेजीवनोग्रहणथायछे तेनेवीत्रीकसंग्रह कहिये४ अथवाबेभेदसंग्रहकेहेवायछे एकतोमाहासत्ता रुप१ बीजोआवंतरसत्तारुप२ एरीतेसंग्रहनुंस्वरुपकह्युं एटलेत्रणभुवनमांएवीवस्तुकोइछेनही जेसंग्रहनयनाग्र हणमांआवेनही अर्थातसर्ववस्तुसंग्रहनयनाग्रहणमांआ

वेंछे ॥उक्तंच॥ सदितीभणीएणजम्हा ॥ सव्वगणुपव्व
त्तएवुद्धी ॥ तोसव्वसंत्तमतं ॥ नहोतदत्तरांकिंचि॥१॥ इति
संग्रहनयकह्योर हवेव्यवहारनयकहियेछिये जेपुर्वेसंग्र
हनयेजेवस्तुग्रहणकरी तेनेभेदतरकरीनेवेहेंचवुं तेनेव्य
वहारनयकहिये जेमद्रव्यकह्योतेसामान्यकह्यो तेमध्येवें
हेंचणकरिये त्यारेद्रव्यनावेभेदथाय एकरुपी१वीजोअ
रुपीर अरुपीनावेभेद एकचेतन१वीजोअचेतनर इत्या
दिकजेभेदवेंहेंचवा तेसर्वेव्यवहारनयनोपक्षजाणवो अथ
वाव्यवहारकेहेतां प्रवर्तनतेनेव्यवहारनयकहियेछिये ते
नावेभेदछे शुद्धव्यवहार१अशुद्धव्यवहार२ तेशुद्धव्यव
हारनावेभेद वस्तुगतव्यवहारकेहेतां जेसर्वद्रव्यनोस्व
रुपरुपशुद्धप्रवर्त्तांहोय जेमधर्मास्तीकायनीचलणसहाय
ता अधर्मास्तीकायनीस्थीरसहायता जीवनीज्ञायकता
इत्यादिकवस्तुगतव्यवहारछे तेनात्रणभेदछे द्रव्यव्यव
हार१गुणव्यवहार२ स्वभावव्यवहार३ वीजोसाधनव्य
वहारनावेभेद उत्सर्गसाधन१अपवादसाधन २ जेउत्स
र्गसाधनते द्रव्यनुउत्सर्गनीपजाववामाटे रत्नत्रीयनी
शुद्धताकरवी तेगुणस्थानश्रेणीआरोहणरुपथावुं हवेजेअ
शुद्धव्यवहारनावेभेदजे क्षेत्रअवस्थाने अभेदरह्याजेगु
णज्ञानादिकभेदकेहेवा असदभुतव्यवहारकेहेतां अमुको
क्रोधी मानी विपद्दइत्यादिक अथवादेवतामनुषइत्यादी

कअथवादेवतापणुं तेहेतुपणेअणमे ग्राहाजेदेवगतीवीपा
कीकर्मतेनेअहोरुपअन्नावछे पणजथार्थज्ञानाविनान्नेदज्ञा
नसुनजीवएककरीमानेछे तेअशुद्धव्यवहारकहीये तेवली
अशुद्धव्यवहारनाबेन्नेदएकसंकलेसीतअशुद्धव्यवहारजे
शरीरमाहारुं हुंशरीरइत्यादिकअसदभुतव्यवहार तथा
असंसलेषीतकेहेतां पुत्रधनादीएमाहारु एकेहेवुंतेअसं
सलेषीतएअशुद्धव्यवहारनाबेभेद माहान्नाष्यमांकह्याछे
हवेजेव्यवहारनाबेन्नेदमुलछे एकवेंचणरुपव्यवहार १
बीजोप्रवृत्तिव्यवहार तथाप्रवृत्ति एकवस्तुप्रवर्तन १ सा
धनप्रवृत्ति २ लौकिकप्रवृत्ति हवेसाधनप्रवृत्तिनाबेन्नेद
एकलोकोत्तरसाधनप्रवृत्ति जेअरीहंतनीआज्ञायेशुद्धसा
धनमार्गेएहलोकसंसार पुद्गलभोगासंसाजसासंसादिर
हीत जेरत्नत्रीयनीअणती परन्नावत्यागसहीतनेसाध
नाप्रवृत्ति तथाजेस्यादवादाविना मिथ्यान्नीमानसाहितकु
प्रवचनकसाधनाप्रवृत्तिक अथवालोकव्यवहारपरोवाये
वचनेजेलोकनोस्वस्वदेशअनुकुलप्रवर्ते तेलोकव्यवहार
कहीये एटलेआपआपणेस्वार्थनोमार्गचलववोअथवाआ
पआपणास्वार्थनो उपदेशतेमार्गमांजेप्रवर्तेअथवाप्रवर्ता
वेतेसर्वेलोकव्यवहारनयनाभेदजाणवा तथाद्वादशानय
चक्रमध्येएकएकनयनासोसोन्नेदकह्याछेतेशास्त्ररहस्यना
जाणजीवहोय तेनेएग्रंथथकीजाणवा एविचारधारवाथी

खुलासोघणोथशे एटलेएव्यवहारनयकह्यो ३ हवेरजु सुत्रनयकहीयेछीये रजुसरलजेसुतकहेतांबोधते रजु सुत्रकहीये रजुशब्देअवक्रपणुंछे एटलेसमोभावहोयते सुतहोयतेने रजुसुत्रकहीयेअथवा रजुअवक्रपणेवस्तु पदार्थनेसत्यकरीजाणे तेनेरजुसुत्रकहीये तेवस्तुनुवक्रप णुकेमजणायतेकहीयेछीये सप्रतेवर्तमानपणेउपन्योवर्त मानकालवस्तु तेरजुकहीये अनेजेअतीतअनागततेर जुसुत्रनीअपेक्षायेअछतोछे एटलेअतीततोवणशीगयोअ नागततोआव्योनथी तेवारेअतीतअनागतएवेछे तेअव स्तुछे अनेजेवर्त्तमानपर्यायवरते तेवस्तुपणुंसत्यछे पूर्व कालपछातकाललेइवस्तुकहेवी तेनिगमनयेआरोपणरु पछेत्यांकोइपुछशेजे संसारीजीवकर्मसहितनेसिद्धसमान कहेछे तेअनागतकालेसिद्धथाशे तेमाटेकहेछे तेनेतमेअ नागतनेअवस्तुकेमकहोछो तेनोउत्तर.

हेभव्यएअनागतभावी माटेकहेतानथी एतोवर्तमान सर्वगुणनीछतीपर्याय आत्मप्रदेशेछे जोछतीपर्यायन होयतोसामर्थ्यपर्यायक्यांथकीथाय माटेएवर्तमानमाव स्तुछेजपणआवरणेकरीने ढकाइगयोछे तथीप्रवर्तननथी तेमाटेतिरोभावपणामाटे सग्रहनयकहिये पणवस्तुमाते सर्वेसकलज्ञानादिकगुणछतांवर्तेछे तेमाटेसिद्धकहियेछी ये अनेजेवस्तुतेनामादिकपर्यायसहितजेवर्तेछे माटेनामा

दिकनिक्षेपातेसर्वरजुसुत्रनाभेदछे एटलेनामादिकत्रणनि
क्षेपाद्रव्य अनेभावएवंव्याख्याकारणकारज भावनीवहें
चणकरेतेमाटेछे पणवस्तुमांसहेजचारनिक्षेपातेभावधर्म
जछे तथापोतपोतानुंकारजकरताजछे एरजुसुत्र तथावी
जोथुलरजुसुत्रएक्षणवर्तमानकालनो एकसमयतेनेसुक्ष्म
रजुसुत्रकहिये अनेवहूकालीरजुसुत्रएपणकालापेक्षाभा
वेछे तथाएभावनयेछे तथाएनेजोगाविलंबीपणेतेवहाज
छेतेद्रव्यमध्येगणेछे एरजुसुत्रनयकह्यो ४ हवेशब्दनयनुं
स्वरुपकहियेछिये संप्रतीकहेतांबोलावे तेनेशब्दकहिये
अथवासपीयेबोलावियेवस्तुपणेतेशब्दकहिये तेशब्दते
वाचअर्थहेनेग्रहेतेप्रधानपणे जेनयेतेपणशब्दकहिये जे
मकरतकतेंजेकर्यो तेनोहेतुजेधर्मवस्तुमांहोय तेबोलावि
येएटलेशब्दनुंकारणतो वस्तुनुंधर्मथयुं जोजलाहरणध
र्मछेतेनेघटकहियेछिये एमआहियांपणशब्देवाचअर्थग्रहे
तेनयेपणशब्दकहेवाय जथाजेमरजुसुत्रनयने वर्तमान
कालनुंधर्मइष्टछे तेमशब्दादिकनय तेपणवर्तमाननेजइ
ष्टछे जेकारणेपेटेपरथु पहोलो वुधन गोलसंकोचीतउद
रकलीत युक्तजलाहरण क्रियानेसामर्थप्रसिद्धघटरुप
भावघटमांजघटेछे पणशेषनामथापनाद्रव्यरुपत्रणघट
नयेघटनमानेघटशब्दनाअर्थनेतेसंकेतनेजघटकहेघटधा
तुतेचेष्टावाचीछे तेकारणमाटे शब्दनयतेचेष्टाकरतानेजघ

टकहे एटलेरजुसुत्रनयच्यारेनक्षेपासंजुक्तछे पणघटमा
नेअनेशब्दनय तेभावघटनेघटमाने एटलोविशेषपणोछे
शब्दनाअर्थनीज्यांउत्पत्तिहोय तेनेतेवस्तुकहे एटलेरजु
सुत्रनयेसामान्यघटगवेख्यों अनेशब्दनयेसद्भावजेअ
स्तीधर्म असद्भावजेनास्तीधर्म तेसंजुक्तवस्तुनेवस्तुपणु
कहे एटलेवस्तुनेशब्देबोलावतां सातभांगेबोलाववो
एटलेएसप्तभंगीजेटला तेशब्दनयनाभेदजाणे तेसप्तभं
गीनुंस्वरुपवोधदीनकरथकीजाणवुं एशब्दादिकनय व
स्तुनापर्यायनेअवलंबीने वस्तुनाभावधर्मनो ग्राहकछे
तेमाटेभावनिक्षेपेएनयमुख्यछेअनेधुरनीचारनयमांनामा
दिकत्रणनिक्षेपामुख्यछे एटलेएशब्दनयनुंस्वरुपकह्युं ५
हवेसंभीरुढनयनीव्याख्याकहियेछियें पुर्वेजेशब्दनयक
ह्यातेनेंमतेइंद्रशकरपुरंदरइत्यादिसर्वेनामभेदछेएकपर्या
यवंतनेदेखिइंद्रसर्वेनामकहे उक्तंच विशेपावश्यके एक
समिनपी॥इंद्रादिकेवस्तुनीआचित॥इदनसरकनपुरणंदी
यो॥अरथाघटंतेतदधसेनसक्रादि॥वढूपरजायमपी॥ तद्द
वस्तुशब्दनयोमंन्यते॥संभीरुढवस्तुनेवमस्यती॥इतिनयो
रभेद॥ एकपर्यायप्रगटपणेशेपपर्यायने अणप्रगटवेतेट
लांसर्वेनामवोलावे पणसंभीरुढतेनबोलावे एटलोश
ब्दनयतथा संभीरुढनयनोभेदछे तेमाटेहवेसंभीरुढनय
कहेछे जेसंज्ञाघटकुंभादिकामध्ये जेसंज्ञानोवाचअर्थदि

सेतेजसंज्ञाकहे संज्ञातरअर्थनेविषे प्रमुखछे तेसंभीरुढ
नयकहिये जोएकसंज्ञामध्ये जेसर्वमंत्रमानियेतोसर्वशं
करथाय त्यारेपर्यायनोभेदपणोरहेनाहि अनेजेप्रजाअं
तरहोवेतेतोभेदपणोजहोवे तेमाटेप्रजाअंतरनोभेदपणो
जरह्योछे तेमाटेलींगादीभेदनेसापेक्षपणे वस्तुनेभेदपणो
जमानवो एसंभीरुढनयवखाएयो एनयपणभेदज्ञाननी
मुख्यताछे एटलेसंभीरुढनयकह्यो ६ हवेएवंभुतनयक
हियेछिये एवंकहेतां जेमघट एशब्दचेष्टाव्यापी इत्यादि
करुपेशब्दनोअर्थकह्योछे एरीतेजपरवर्ते तेघटादिकअर्थ
तेएवंकहेतांएमहिजवर्ते विदमानपणेजेशब्दनाअर्थनेला
धिनेवर्ते तेशब्दनोवाचनथी अनेशब्दार्थपणुजेमांनपांमि
येतेवस्तुतेरुपनहि शब्दार्थमांहेथी एकपर्यायपणउछो
होवेतोएवंभुतनयतेनेकहे एमाटेशब्दनयथी तथासंभी
रुढनयथीएवंभुतविपेशांतरछे एएवंभुतनयेस्त्रिनेमाथेच
ड्यो पाणीआणवानीक्रियानोनिमितमार्गे आवतांपणेनी
चेष्टाकरतोघटमाने पणघरनेखुणेरह्यो तेनेघटनमाने
केमकेचेष्टानेआणकरवामाटे जेक्रियावंतथकोहोय तेनेव
स्तुकहे बिजानेनकहे तेअर्थकह्यो जेलक्षणकह्यां तेरुपेवि
शेषथीएजेचेष्टाघटशब्दवाचेप्रसिद्धछे इयोसितस्त्रिनेमाथे
पाणीलावतोतेघट तथास्थानकेरह्यो अथवाअणक्रिया
करतांनेतेएवंभुतनयघटनकहे एशब्देअर्थ तथाअर्थेश

व्दनेवापेठे आहियांतोरहस्यएजछे जेम्निनेमाथेचम्यो चेष्टावतअर्थतेघटशब्देबोलावे तेथकीअनथातेनेनबोलावे. जेमसामान्यकेवलीने समीरुढनयेअरीहंतकहे जेज्ञानादिकगुणसामान्यछे पणएवभुतनयेसमोवसरणादि अतिशयसंपदासहित केवलीइंद्रादिकपुजता युक्तनेजअरीहतकहे वाचवाचकनीपुर्णतानेकहे एस्वरुपेएवंभुतनय जाणवो एसातेनयनाविशेपावश्यकनेअनुसारे भेदकह्या तेभेद५२छेतेनोवीवरोनिगमना १० संग्रहना १२ व्यवहारना १४ रजुसुत्रना ६ शब्दनयना ७ संभीरुढनयना २ एवभुतनयनो १ भेदएवसर्वमलीने५२भेदकह्या वलीनयचक्रमध्ये सातसेंभेदपणकह्याछे तेपणजाणवा तथाअठावीसभेदपणकेटलेकठेकाणेकहेलाछेतथास्याद्वादरत्नाकरमांनयनुस्वरुपकहयुंछेतेरीतेअहियाकहिनेदेखाम्रियेछिये नयतेकहेतासुतज्ञानरुपप्रमाणेपमाडे जेणेंवीषयकीधोजेपदार्थनोअशतेथीइतरकहेतांबीजोअंशतेथी उदासिनपणे तेनेजपडीवजवावालानोअभिप्रायविशेषेते नयकहिये एटलेवस्तुनाअशनेग्रहेअनेवाकीपदार्थथीउदासिनपणुंतेनयकहिये अनेएकअंशनेमुख्यपणेकरी बीजाअशनेउथापे तेनेनियाभासकहिये तेनयनावेभेदछे एकद्रव्यार्थक बीजोपर्यायार्थक त्यांद्रव्यार्थकनाचारभेद निगम १ सग्रह २ व्यवहार ३ रजुसुत्र ४ एचारभेद

धद्रव्यं सनमात्रमभीमननमान्य परसंग्रह इति॥समस्तवि शेषधर्मपणानेभ्रजतो एटलेविशेषपणानेअणग्रहेता शुद्धद्रव्य सत्तामात्रप्रतेमाने तेपरसंग्रहकहिये जथाद्रव्यए परसंगृह विश्वएकसत्यपणामाटेएमकहेछे तापणानोएक पणानोज्ञानथायछेएटलेसर्वपदार्थनोएकएनेग्रहणछे अने जेसत्तानोअधेतश्रीकरेद्रव्यंतरभेदमानेसकलविशेषनेना केहेतांजेगृहणकरे तेपरसंगृहाभाइयकहिये एटलेअव्वीत्ववादीदर्शनजेवेदांतीतथाशंखदर्शन एवंनेसंग्रहाभाइय छे जेमाटेदीसताभेदधर्म तथाद्रव्यंतरनमाने तेमाटेसंगृहाभाइयकहिये जिनतोविशेषसहीतसामान्यनेगृहे तेमाटे संगृहनयकहिये हवेअपरसंगृहनुंस्वरुपकहियेछिये द्रव्यत्वादीन अंतरसामान्यनीमीत्वातवानभेदभेदेसुगजनीम लीकाम चलमवमानअप्रसंगृह एटलेद्रव्यजेजिवअजि वादिकजेआवंतरसामान्यनेमानतो अनेजिवनेविषेपरती जिवनोभेदव्य अभव्यसमकीतिमिथ्यात्वी नरनरकादि जेभेदतेनेगजमलीकाकेहेतां मस्ताइयेनगवेस्योतेअप्रसंगृहकहिये अनेद्रव्यनेसामान्यपणुंमाने पणस्वद्रव्यनेप्र णमीकतादिकधर्मनमाने तेअपरसंगृहाभायकहिये एट लेएसंगृहनयनोस्वरुपकह्यो. २

हवेव्यवहारनयनुंस्वरुपकहियेछिये जेसंग्रहनयेग्रह्या सत्वादिकधर्मपदार्थ तेनेजेगुणभेदेवहेंचे भिन्नभिन्नगवेखे

तथाजेपदार्थ तेनीजेगुणप्रवृत्ति तेनेमनुष्यपणेगवेखेए व्यवहारनयकहिये जेमद्रव्य ७॥जिव १ पुद्गल२ धर्मा स्ती ३ अधर्मास्ती ४ आकास्ती ५ काल ६ तथापर्या यवेप्रकारना कर्मभावी १ स्वभावी २ तथाद्रव्यवेप्रका रना एकरुपी बिजोअरुपी तेअरुपीनावेभेद एकचेतन बिजोअचेनत तेचेतननावेभेद एकसिद्ध बिजासंसारी तेसंसारीनावेभेद एकअजोगी बिजासजोगी तेसजोगी नावेभेद एकसजोगीकेवलीतेरमागुणठाणाना बिजास जोगीसंसारी तेसजोगीससारीनावेभेद एकक्षिणमोहि वारमागुणठाणाना बिजाउपसंतमोहि तेउपसंतमोहिना वेभेद एकअकखाइ बिजासकखाइ अकखाइउपसंतमो हिअगियारमागुणठाणानाबिजासकखाइ तेसकखाइ नावेभेद एकसुक्ष्मकखाइ तेदशमागुणठाणाना बिजाबा दरकखाइ तेबादरकखाइनावेभेद अवेदीनेसवेदी अवेदी तेनवमागुणठाणानाबिजासवेदी तेसवेदीनावेभेद एक श्रेणीप्रतिपन तेआठमागुणठाणानाबिजाश्रेणीरहित ते श्रेणीरहितनावेभेद अप्रमादी तेसातमागुणठाणानाबी जाप्रमादीतेप्रमादीनावेभेद सर्ववर्ति तेछठागुणठाणाना बिजादेशवार्ति तेदेशवर्तिनावेभेद एकदेशवर्ति तेश्रावक तेपांचमागुणठाणानाबिजाअवर्ति तेअवर्तिनावेभेद एकस मकितीतेचोथागुणठाणानाबिजामिथ्यात्वीतेमिथ्यात्वीना

बेभेदएकनव्य विजाअनव्य तेनव्यनाबेभेद एकग्रंथीभे
दी बिजाग्रंथीअभेदी इत्यादिकगतीप्रमुखचेतननाअनेक
भेदथाय तथाअचेतनअरुपीनाच्यारभेद धर्मास्ती१ अध
र्मास्ती २ आकास्ती ३ काल ४ तेनापणखंधादिकभेदे
अनेकभेदथाय तथारुपीद्रव्यकहेतां पुद्गल तेनाबेभेद
खंधतथाप्रमाणु तेनापणखंधादिकभेदकरतां अनेकभेद
थाय इत्यादिककारजभेदे तेनेभेदमाने तेनेव्यवहारनय
जाणवो.हवेकर्मभावीपर्यायनाबेभेदएकक्रियारुपवीजोअ
क्रियारुप एमवहेंचणसामर्थादिकगुणभेदेपण तेसर्वव्यव
हारनयजाणवो जेपमार्थविनाद्रव्यपर्यायनाविभागकरे
तेव्यवहारभासजाणवो जेकल्पनायेकरीने भेदवहेंचेतेदु
रनयजाणवो एच्यारवाकमतने व्यवहारनयदूरनयछे
शामाटेजेच्यारवाकमतवालानुं कहेवुंएवुंछेके जिवतोखो
कमांप्रत्यक्षद्रष्टीगोचरआवतोनथी तेमाटेजिवजगतमांछे
नहि जेआजगतमांसर्वरुपमनुष्यादीछे तेसर्वपंचभुतनुंपु
तलुछे पणकांइजिवछेनहि एवीखोटीकल्पनाकरीनेखो
कोनेकुमार्गेपाडेछे पुन्यपापपरलोक सर्वउथापेछे माटेते
मतवालाने व्यवहारनयदुरनयकहीये एटलेव्यवहारन
यनुंस्वरुपकह्युं.

हवेरजुसुत्रादिकच्यारनयनुं स्वरुपकहियेछिये प्रथमर
जुसुत्रकहेतां सरलअतितअनागतने अणगवेखतावर्तमा

नसमयेवर्त्ततो जेपर्यायमात्रप्रधानपणेसुतकहेतागवेखे तेरजुसुत्रनयकहिये जेज्ञाननेउपयोगे वर्ततानेज्ञानीकहे दर्शननोउपयोगवर्ततानेदर्शनीकहिये कखायनोउपयोगवर्त्तताजिवनेकखाइकहिये समतानेउपयोगेवर्ततानेसमायककहिये आहियाकोइपुछशेजे एमकरतांरजुसुत्रतथाशब्दनयएवन्नेनयो एकथइजायछे तेनोउत्तरकहेछेजे विशेषावश्यकग्रथमांकह्युंछेके कारणरजुसुत्र एटलेज्ञाननाकारणपणेवर्ततोरजुसुत्रग्रहेछे अनेज्यारेजाणपणारुपकारजपणेथाय त्यारेशब्दनयकहिये एफेरछे वर्तमानकालनेपणनग्रहे तेनेरजुसुत्रन्नासकहीये अनेछतान्नावअछताकहे अथवाविप्रीतकहे अथवाजिवनेअजिवकहे अजिवनेजिवकहे इत्यांगतकहेतांबोधदर्शननोएमतछे शामाटेजेछतोसदावर्ततोजिवपदार्थ तेनेपर्यायपलटणनीहारेद्रव्यनुपलटणकरावेछे शामाटेकेसमेसमे पर्यायनोविनाशथायछे तेथानके तेदर्शनवालाद्रव्यनोविनाशमानेछे तेकारणमाटे एदर्शनवालानेनिआन्नासजाणवाएटलेरजुसुत्रनयकह्यो.

हवेशब्दनयकहियेछिये एकपर्यायनेप्रगटादिसवेअन्यजे तेशब्दवाचकपर्यायनेतिरोभावे अणप्रगटवेपणतेपर्यायनेग्रहे तेशब्दनयकहिये अथवाकालादिन्नेदेत्रणकाल वचनत्रण लिगनेभेदे शब्दनेभेदतेपडेतेन्नेदअर्थनेकहे

तेशब्दनयकहीये जलाहरणादि सामर्थ्यनेघटकहे अने कहेतांकुंभादिकवचन पर्यायजेटलाछे तेटलानोअर्थवर्त तोनदिसेपणतेनामकहीबोलावे तेकारजसामर्थ्यवंतनेग्र हेतेशब्दनयकहीये पणमाटिनापिंडनेघटनकहे संग्रहनी गमवालोकहे तेनयवालासत्ताजोगताअंशनाग्राहकछे तथातत्वार्थटिकामध्येशब्दवसथीअर्थ पमीवजवतोशब्दे बोलातोहोयजेअर्थ तेवस्तुमांधर्मपणे प्रगटादिसेतेनेतेव स्तुमाने एनयशब्दअनुजाइअर्थे प्रणमतीजेवस्तुनेवस्तु कहेछे काललींगादिभेदेअर्थनोभेदछे तेभेदनेतेधर्मवस्तु माने तेशब्दनयकाहिये अनेतेअर्थविनातेवस्तुमध्येतेप णोवर्ततोदिसतोनथी तेनेवस्तुपणेसामर्थ्यकरे तेशब्दभा सकहिये एटलेशब्दनयकह्यो.५

हवेसंभिरुढनयकहियेछिये एकपदार्थनेअवलंबीनेजे टलासरखानाम तेपर्यायनामजेटलाहोय तेटलानीरू क्तिव्युत्पत्तिभिन्नहोयतेअर्थनेसंकहेतांसम्यकप्रकारेआरो हतोएटलेएटलासर्वे अर्थसंजुक्तजेतेसंभिरुढनयकहीये जेमइंद्राद्रीधातुपरमेश्वरनेअर्थेछेतेपरमेश्वर्यवंतनेइंद्रकाहि येतथाशकनकहेतांनवनवी संयुक्तनेशक्रकाहिये पुरके०द इतनेदलेके०विडारेतेपुरंदरसचीतेनोपतीकहेतां स्वामीते सचिपतीकाहिये एटलासर्वधर्मतेइंद्रजेदेवलोकनाधणीछे तेनेएनामेबोलावेछे विजानामादिकइंद्रनेएनामनकहेए

टलेजेटलापर्यायनामछे तेनाजेअर्थथाय तेसर्वेनेभिन्न भिन्नअर्थकहे पणकारजअर्थनजाणे तेसंभिरुढाभासक हिये एटलेएसंभिरुढनयकह्यो.

हवेएवंभुतनयकहियेछिये शब्दनीप्रवृतिनोनीमीतभुत जेक्रियाते विसिष्टसंजुक्तजेअर्थ तेनेवाच्यजेधर्म तेने पोचतोजेएटलेतेकारणकारजधर्मसहित तेएवंभुतनयक हिये तथाइश्वरीअसहिततेइंद्र शक्ररुपसिहासनेवेसे ते शक्रशचीनीसंगेवेठो तेसचीपतिएटलेजेशब्दना जेटला पर्यायनेसर्वतेमांपोहोचताभाव तेनामकहिनेबोलावे जे पर्यायपोहोचताभावने तेनामकहिनेबोलावेजेपर्यायपो होचतोनदिसे तेपर्यायनीनाकहे एकपर्यायउणामुधीसं भीरुढनयकहिये सकलवचनपर्यायनेपोहोचे तेवारेएव भुतनयकहिये जेपदार्थनामभेदनोभेददेखीपदार्थनीभी न्नताकहे तेनयाभासकहिये नामभेदनेवस्तुताभिन्न हाथी घोडा हरणी जेमभिन्नछे एमभिन्नपणुमाने तेएवं भुतनयनोदुरनयकहिये घटथीजेमपटभिन्न अर्थभिन्नमा टे तेमइंद्रपणाथीपुरंदरपणोभिन्नमाने तेदूरनयजाणवो एटलेघटथीजेमपटभिन्नअर्थभिन्नमाटीछे पणकइइद्रपणा थीपुरंदरपणोभिन्नछेनहि तेनेभिन्नमाने तेदूरनयजाणवो एटलेएवभुतनयकह्यो ७ एटलेसातेनयनीव्याख्याकही अदधारणकेहेतां चारनयतेअविशुद्धछे शामाटेजेपदार्थ

जेद्रव्यसामान्यकेहेवानोअधिकारीछे क्यांएकअर्थनयए वुंनामछेअर्थशब्दद्रव्यलेवो तथाशब्दादिकत्रणनयछे ते शुद्धनयछेजेकारणेशब्दनाअर्थनीएनेमुख्यताछे धुरलाचा रनयभेदपणेवेहेचवानेवंछेछे शब्दादिकभेदजेलींगादिके अभेदवेहेचणेअभेदकहे अनेभिन्नवचनेभिनार्थकहिमाने संभीरुढनयभिन्नशब्देतेवस्तुपर्यायमाने पणशब्दनाप र्यायमाने एवंभुतनयभिन्नगोचरपर्यायाभिन्नाभिन्नमाने घ टनेचेष्टाकरतोघटकहे पणखुणेपड्योघटनकहे चीत्रामण करताउपियोगवंतनेचीत्रकारकहे तथासुताजमतानेचक्र कारनकहे तेउपियोगरहितछे तेमाटेएनयतोशब्दनेतथा अर्थनेअभेदपणुंमानेछे तेअर्थशुन्यशब्दनेप्रमाणनथी श ब्दनेप्रधानअरथद्रव्यने गोपणेवर्तताशब्दादिककह्याछे एसातनयनेविषेनिगमतेसामान्यछे विशेषवेनयमानेछे ने संग्रहनयतेसामान्यनेमानेछे व्यवहारनयतेविशेषनेमाने अनेद्रव्यार्थाअविलंबीछे नेरजुसुत्रविशेषग्राहकछे एचा रनयदुरलाद्रव्यार्थकनयमांछे नेशब्दादिकत्रणनयप्रजा यार्थकनयमांछे विशेषालंबीभावछे तथाशब्दादिकनयते त्रणनिक्षेपानेअवस्तुमानेछे

अत्रानिक्षेपानो विचारसंक्षेपथकी लखीयेछिये श्री विशेषावश्यकनी भाष्यमध्येकह्युंछे तेक हियेछिये चत्तारोवथूपजवीया एवचनछे तेमाटेस्वपर्याय

कहिये शामाटेजेवस्तुनासेहेजनाजेचारानिक्षेपाछे तेवस्तु मांजछे तेवस्तुनास्वपर्यायछे तथाश्रीअनुजोगद्वारसुत्र मध्येकह्युछे जेज्यांजेवस्तुनानिक्षेपाजेटलाजाणीये आप णीबुद्धिशक्तिज्यांसुधीपोचेत्यांसुधीतेटलाजनिक्षेपाकरीय कदाचितवधतानिक्षेपाभापणमानाआवेअथवाआपणीबु द्धिशक्तियटलीनफेलायतोयपणचारानिक्षेपाअवश्यकरवा.

हवेतेचारनिक्षेपानांनामकहियेछिये नामनिक्षेपो १ स्थापनानिक्षेपो २ द्रव्यनिक्षेपो ३ भावनिक्षेपो ४ त्यां नामनिक्षेपानावेभेदछे एकसहेजनाम एकसंकेतीकनाम सहेजनामतेचेतन जिव आत्माइत्यादिक एनामकोइनां करेलांछेनहि एनामज्यांजशे त्यांभेगुनेभेगुजछे एनाम नोनाशकदापीकालेथवानोनथी माटेएसतनामछे बिजुसं केतिकनामते देवदतप्रमुख एटलेलोकनीबांधेलीसंज्ञाजे एनुनामदेवदत्त अथवाएनुनामधर्मचद इत्यादिकएजो कसंज्ञायेनामपाडेलाछे तेअसत्यकल्पनाछे शामाटेकेतेना मप्रमाणेगुणहोय अथवानहोय वलीतेनामकांइआगल चालेनहि तेमआभवमांपणएनुएनामरहे एवोनिश्चय नहि एबिजोभेद एटलेनामनिक्षेपोकह्यो.

हवेथापनानिक्षेपोकहियेछिये तेनाबेभेदछे एकसहेज थापना १ बिजोआरोपीतथापना हवेसहेजथापनानाबे भेद एकसहेजस्वभावीकथापना १ एकसहेजविभावीक

थापना हवेसहेजस्वभाविकथापनातेआत्मानाअसंख्या तप्रदेशरुपअवगाहनाथापना पुद्गलनोप्रमाणुरुपइत्यादि कस्वरुपअवगाहनाये सहिततेसहेजस्वभाविकथापना कहीये तेभांगोअनादीअनंतछे हवेबिजोभांगोजेसहेज विभावीकथापनाकहेतां आपआपणाशरीरनीअवगाह नातेविभाविकथापनाछे अहियांकोइकहेशेके शरीरविभा विक तेनेतमेसहेजपदकेममेलवोछो तेनोउत्तरजे एसहेज जेजिवनोस्वभावसंसारीपणेवर्ते त्यांसुधीशरीरनोबांधना रोतेछे अंशग्राहीनेअमेसहेजपदजोडयोछे एनिगमनय नोपक्षछे पणरजुसुत्रनयेतो एवीभावीकथापनाकहेवाय अहियांसहेजपदलागुथायनहि पणएशरीरथापनासादी संतभांगेछे तेशरीरछे तेविभाविकछे नेमांहिचेतनरह्योतेस हेजस्वभावीकछे माटेएनेसहेजाविभावीकभांगोकहियेते नुंकांइदोषपणछेनहि.

हवेजेआरोपितथापना तेचेतनरहितशरीरथकीभिन्न हरकोइवस्तुनेविषे हरकोइनामनीथापनाकरवी तेथाप नाकृतमकहेवाय एआरोपणथकीथायछे तेअसतकल्प नाछे पणबालजिवनेसमजाववारुपछे तेश्रीअनुजोगद्वा रमांदशप्रकारनीथापनाकहीछे कष्टकर्म चित्तकर्म इत्या दिकछे तेमध्येपांचआकारसहितछे पांचआकाररहितछे आकारसहित तेकाष्टनोघोडो हाथीप्रमुखअनेकछे ते

आकारसहितथापनाकहिये अथवाजेमअन्यलोकदेवदेवी
नेकाटन्नाफलामुकेछे तेआकाररहितथापनाछे एसोरठदे
शप्रसिद्धछे अथवाजेमसारंगरामजेने मोहो माथुकशुंछे
नहि गोखलांबोत्रिखुणोजेवोमले तेवोथापेछे तेनुनाम
आरोपजाथापनाकहिये एटलेबीजोथापनानिक्षेपोकह्यो.

हवेद्रव्यनिक्षेपोकहियेछिये तेद्रव्यनिक्षेपानावेभेद आ
गमद्रव्यनिक्षेपो नोआगमद्रव्यनिक्षेपो आगमद्रव्यनिक्षे
पोकेहेतांजेपुरुषनेस्वस्वरुपनुंपरस्वरुपनुजाणपणुछेपणह
मणातेनोउपियोगनथी हवेनोआगमकेहेतां जेतेवस्तुमां
गुणसर्वेछे पणहमणातेवर्त्ततानथी तेनात्रणभेद जेपुर्वेश
रीरहतुं पणहमणामरणपाम्युं जेमश्रीरीखवदेवस्वामिनुं
शरीरजेमजंबुद्वीपपन्नतिमारुप लक्षण गुण वखाण्या तेम
आपणेकहियेछिये वलीभव्यशरीरकेहेतां ह्मणातेगुणम
यनथी पणगुणमयेथाय जेमपद्मनाभतिर्थंकरनुशरीरव
खाणीयेतदवत् तथाद्व्यातिरक्तकेहेतां जेणेगुणेवर्त्तेछे प
णहमणातेउपियोगवस्तुतानथी जेमरमणीकेहेतां स्त्री
महाचतुरविचिक्षण पोतानास्वामिसाथेक्रिडाकरवानीव
खतेरमणिकेहेवाय तेवेसमेकोइकअपरचिताउत्पन्नथइ
तेवारे रमणिपणानोउपियोगगयो तेवारेतेद्रव्यमणिके
हेवाय तदवत.अणउवियोगोदवो एटलेअनुजोगद्वार
सुत्रनुंवचनछे माटेउपियोगरहित तेनेद्रव्यनिक्षेपोकहिये

एटलेद्रव्यनिक्षेपोकह्यो. ३

हवेभावनिक्षेपोकहियेछिये तेभावनिक्षेपानावेभेदछे एकआगमीक बिजोनोआगमीक हवेआगमीककहेतां जेआगमशास्त्रनोजाण वलीतेनाजउपियोगमांप्रवर्तेछे १ हवे नोआगमीकभावनिक्षेपोकहेतां जेरुपेआत्मातदवतजआत्मानेउपियोगेप्रवर्तेछे अथवाज्ञानितेज्ञानननेजउपियोगेप्रवर्तेछे दर्शनितेदर्शनननेउपयोगेप्रवर्तेछे एमजेजेगुणतेगुण उपियोगसहितप्रवर्ततदरुपहोय तेनेभावनिक्षेपोकहिये एटलेअनुजोगद्वारमांकह्युंछे उवीउगोभावो एटलेउपियोगतेजभावछे एटलेभावनिक्षेपोकह्यो. ४

एजेचारनिक्षेपाकह्या तेमध्येत्रणनिक्षेपाधुरनाजेछेतेकारणरुपछे अनेभावनिक्षेपोतोकारजरुपछे एटलेकारजविनाकारणनिष्फलछे जेमचक्रदंडदोरो कुंभकार माटिनापंडविनाघटथायनहि माटेएकारजविनानिष्फल जोमाटीनोपंडहोयतो एकारणखपलागे तेमभावनिक्षेपाविनाधुरनात्रणेनिक्षपानिष्फलछे अनेभावनिक्षेपोनिपजतांत्रथमनात्रणेनिक्षेपाप्रमाणछे नहितरअप्रमाणछे धुरनात्रणेनिक्षेपाद्रव्यनयमांछे एकभावनिक्षेपो तेभावनयमांछेमाटेभावनयअणनिपजतांद्रव्यादि प्रवर्तीतेनिष्फलछे तेश्रीआचारंगजिनीटीकामध्येकह्युंछे तेलोकविजयनामाअध्ययननीटीकामध्येछे तेलखियेछिये.

फलमेवगुणफलगुण फलंचक्रियायाभवती सम्यगद र्शनज्ञानचारित्रक्रियायास्त्वैकांन्तिकनावाधसुखारप्पसिद्धिगुणो॥वाप्पतेएतदुक्तंभवतीसम्यगदर्शनादिके॥वेक्रियासिद्धिफलगुण॥नफलवन्यपरानुंसंसारीकसुखफलाभ्यास एवफलाध्यारोपानीफलेइत्यर्थ॥

एटलेज्ञानदर्शनचारीत्रनी प्रणमनविनाजेक्रियाकरवी तेसर्वेफोकछे अथवाजेथकीसंसारीसुखप्राप्तथाय एटले देवताइद्रचक्रवर्ती वासुदेवराजाशेठसाहूकार पुत्रकलत्रादीसुखनिपजे एवीजेक्रियातेसर्वेनिष्फलछे एवीरीतेए पाठछे एटलेभावनिक्षेपानाकारणविनात्रणेनिक्षेपानिष्फलछे एटलेसंक्षेपमात्रनिक्षेपानोविचारकह्यो माटेअहियां शब्दनयतेत्रणनिक्षेपाने अवस्तुजमानेछे एकभावनिक्षेपानेजवस्तुमानेछे तिनहं सदनियाणं अनथुएअनुजोग द्वारनुंवचनछे तथाएकएकनयनासोसोभेदथायछे एमसातनयमलीनेसातसेनयनाभेदथायछे एअनुजोगद्वारथकी अधिकारकह्यो.

हवेपुर्वकहेता पुठलोनयतेनोविपयघणोजाणवो अने तेथीउपलयोनयतेपरीमीतविपयछे एटलेथोडोविपयछेस त्तामात्रनोग्राहकसंग्रहनयछे एटलेछतीसत्तानेसंग्रहनयग्र हेअनेनिगमतेछताभाव अथवासंकलपपणु अथवाअछता भावसर्वग्रहे अथवासामान्यविशेषवन्नेग्रहे एटलेएनयनु

क्रोइप्रमाणछेनहि अनेव्यवहारनयशक्तिविशेषनेजग्रहे तेमाटेसंग्रहनयथी व्यवहारनयनोविषयथोडोछे तथारजु सुत्रनयवर्तमानविशेषधर्मनोग्राहकछे अनेव्यवहारतर कालीकविषयनोग्राहकछे तेमाटेव्यवहारबहूविषयछेअने व्यवहारथीरजुसुत्रअल्पविषयछे नेरजुसुत्रनयवर्तमान कालीशब्दनयकालादी वचनलिंगथीवहेंचताअर्थनेग्रहे अनेरजुसुत्रवचनलिंगने भिन्नपाडतोनथी तेमाटेरजुसु त्रनयथीशब्दनयअल्पविषयछे अनेशब्दनयथीसर्वपर्या यनेएकग्रहे अनेसंभिरुढते जेधर्मवक्ततेवाचकपर्यायने ग्रहेतेमाटे शब्दनयथी संभिरुढनयनो अल्पविषयछे तथासंभिरुढ तेपर्यायनेबधोयेकालगवेखेछे अनेएवंभुत नयप्रतीसमीयेक्रियाभेदे भिनार्थपणेमानतोअल्पविषय छेतेमाटे एवंभुतअल्पविषइजाणवो एनयवचनछे तेपोता नानयनेस्वरुपेअस्तीपणुछे अनेपरनयस्वरुपेनास्तीप णुछे एमसर्वनयनीविधी प्रतीबंधेकरीने सप्तभंगीउपजेप णनयनी सप्तभंगीनउपजाववी एपुरवाआचारजियोये निखेदिछे.

तथारत्नाकरावतारीकायां विकलादेशस्वभावा दिन यसप्तभंगीवस्त्वंश मात्रपरुपकत्वात् सकलादेशस्वभा वानुं प्रमाणसप्तभंगीसंपुर्ण वस्तुस्वरुप परुपकत्वात् एवचनछे.

एटलेजथाजोग्यपणेएनयअधिकारकह्यो हवेपुर्वउत्तर सामान्यसग्रहनाछभेदकह्यानहोतातेकहियेछिये एटले एमुलसामान्यनाछभेद तेमर्वद्रव्यमांव्यापिकपणेरह्याछे तेनांनाम अस्तिल १ वस्तुल २ द्रव्यत्व ३ परमेयल ४ सल ५ अगुरुलघुलं ६ एवछमुलस्वभावसर्वद्रव्यम ध्येप्रणामिकपणेप्रणमेछे एधर्मनेकोइनोसाहायनथी ते केहेतां सर्वद्रव्यनेविषेउत्तरसामान्यस्वभावनीतल अनि त्वादिक तथाविशेषस्वभावप्रणामिकत्वादिक तेनोआ धारभुतधर्म तेधर्मनेसामान्यस्वभावकहिये आस्तित्वरु पकहेछे तिर्थंकरदेवे तथागणधरेजेगुणपर्यायआधारवंत तेवस्तुपणेकहिये अर्थजेद्रव्यतेनीजाक्रियाजथाधर्मास्ति कायनीचलणसाहायक्रिया अधर्मास्तिकायनीस्थिरसा हायक्रिया आकाशद्रव्यनीअवगाहनाक्रिया जिवनीउपि योगलक्षणाक्रियापुद्गलनीमलवाविखरवानीक्रियाएक्रिया नोकारीपणो अर्थक्रियाजेपर्यायनीप्रवृति तेअर्थक्रिया नोअधिकारीधर्म तेद्रव्यपणोकह्योछे तथावलीलक्षणात्त रकहेछे उतपादपर्यायनोजनकप्रसवशक्तिआवीरभावल क्षणजेशक्ति तेनोवयभुतपर्यायनोतीरोभावथयो अथ वाअभावथयो रुपजेशक्तिनोजेआधारभुतधर्मतेद्रव्यक हिये स्वतेपोतेआत्मपरजेपुद्गलादिक धर्मास्तिकायादिक अन्यतेनेजथार्थपणेजाणे तेनेज्ञानीकहिये तेज्ञाननापांच

भेदछे तेज्ञानउपियोगमांआवे एवीजेशक्ति तेनेअणमीये पणुंकहिये तेअणमीयेपणोसर्वद्रव्यनोमुलधर्मछे तेप्रमाणे मेव्यजेवस्तुतेअणमीयपणोकाहियेतेसर्वद्रव्यपर्यायअणमी येछे अनेआत्मानोज्ञानगुणतेमांप्रमाणपणोअणमीयेपणो एवेधर्मछे पोतानोप्रमाणपणोपोतेजकरेछे दर्शनगुणनो प्रमाणज्ञानगुणकरेछे एकारणेदर्शनगुणतेअविशेषछे सा व्येवछे जेसाव्येवहोय तेअविशेपजहोय जेविशेषतेज्ञान जाणीये दर्शनगुणतेसामान्यद्रव्यनोग्राहकछे पणप्रमा णनास्वव्येवह्या त्यांज्ञानजगृहेछे तेनुंकारणजेदर्शनउपि योगवक्तपंडतोनथी तेनेप्रमाणमांगवेख्योनथी.

हवेप्रमाणनाभेदलखियेछिये मुलप्रमाणनाबेभेद प्र त्यक्ष १ परोक्ष २

स्पष्टं पत्यक्षं परोक्ष मन्यवत् इतिस्याद्वादरत्नाकरवा क्यात्.

एटलेउतपादकेहेतांउपजवुंवयकेहेतांविणसवुंध्रुकेहेतां नित्यपणो वस्तुमांएकसमेएत्रणेगुणसदायसाथेप्रणमेछे एवोजेप्रणमनतेसत्यपणोकहिये सत्यपणानोभावतेसत्य पणोकहिये.

हवेखटगुणीहाणीवृद्धिकहियेछिये अनंतभागहाणी १ असंख्यातभागहाणी२ संख्यातभागहाणी ३ संख्यात गुणीहाणी ४ असंख्यातगुणीहाणी ५ अनंतगुणीहा

णी एवप्रकारनीहाणी.

हवेछप्रकारनीवृद्धिकहियेछिये अनंतभागवृद्धि १ असख्यातभागवृद्धि २ संख्यातभागवृद्धि ३ सख्यातगुणीवृद्धि ४ असंख्यातगुणीवृद्धि ५ अनंतगुणीवृद्धि ६ एटलेएहाणीवृद्धि सर्वद्रव्यनेसर्वप्रदेशेछे एनुनामअगुरुलघुस्वभावकहेवाय एअगुरुलघुपर्यायप्रणमे तेएकप्रदेशे वा अनेकप्रदेशेकोइसमे अनंतभागहाणीपणेप्रणमेछे कोइसमेअनंतभागवृद्धिपणेप्रणमेछे एवंबारे प्रकारेप्रणमेछे तेअगुरुलघुपर्यायनीप्रणमनशक्ति तेअगुरुलघुत्वंकहिये एटलेअगुरुलघुनोभावजाणवो तत्वार्थनीटिकानेविषे पंचमेअध्याये अलोकाकाशनोअधिकारछे त्यांकह्युछे एवयेस्वभावसर्वद्रव्यनोविषेप्रणमेछे एछद्रव्यनोमुलस्वभावछे छद्रव्यतोप्रदेशनुभिन्नपणुअगुरुलघुनेभेदपणेथायछे तेमाटेएमुलसामान्यस्वभावछे एद्रव्यादिकधर्मछे एनो प्रणमनतेअजास्तीधर्मछे तथासामान्यस्वभाववस्तुमाअनंतारह्याछे तथाअनेकांतजयपताकाग्रंथने विषे सामान्य स्वभाव तेरकह्याछे तथा शास्त्रने विषे विशेषस्वभावपणअनेक प्रकारना कह्याछे अनेकग्रंथने विषेकह्याछे तथावारतीकसमुचयग्रंथश्रीहरीभद्रसुरीकृतमांप्रमाणस्वभावकह्याछे जिवनेजाणवापणानीशक्तिआपआपणीतेज्ञानलक्षणजिवनुंकहिये एव

चनउतराधेनजिमांछेतथाअवश्यकनीर्जुक्तिनेविषे जिवने ग्राहकशक्तिकहीछे एटलेकर्त्ता भोक्तापणुपणाजिवमांछे उक्तंच कर्त्तासएवभोक्ताइतिवचनात् लक्षणता १ व्यापकता २ आधाराधेयता ३ जिन्यजनकता ४ एतत्वार्थटीकामध्येकह्याछे तथाअगुरु १ लघुता २ विभुता ३ कारणता ४ कारजता ५ कारकता ६ एशक्तोयोनीव्याख्याविशेषावश्यकग्रंथमध्येछेभाउकतथाअभाउकशक्तिनाग्रंथश्रीहरिभद्रसुरीकृतभाउक प्रकरणएमध्यंछे एमकेटलीकशक्तियोजेनतरक अनेकांतजयपताका तथा सुमतिप्रमुखग्रंथनेविषेछे तथाउर्धप्रचीयेशक्ति १ तरीजगप्रचीयेशक्ति २ उघशक्ति ३ समुचीतशक्ति ४ एसुमतीग्रंथनेविषेछे इत्यादिकअनेकशक्ति तथाअनेकरुप जेआत्मानां तथाअनेकस्वभाव तथाअनेकलक्षण तथा अनेकगुणजेआत्मानाकह्याछे तेग्रंथादिकशास्त्रजोयाथी समज्यामांआवे अथवाबहूश्रुतनीसेवाकरे तेनामुखथकी सांभलीनेसमज्यामांआवेतेकारणमाटेजेनेआत्मस्वरुपसमजवानीखपहोय नेधर्मरुचीहोय तेग्रंथजोवानीखपकरजो नेबहूश्रुतनीशेवाकरजो एटलेजेज्ञानाउपियोगीहोय स्वस्वभावनीरमणतावालोहोय मंदकखाइहोय परभाव त्यागीहोय एवागुणवानगुरुहोय तेनीशेवाकरजो तोतमारुकारजथशे एटलेएनयअधिकारकह्यो एटलेअहि

यांशब्दनयवालोसुतज्ञानवतउपयोगीने आत्मामानेछे माटेअहियासमजवानुंएके शब्दादिकत्रणेनयमांधर्मर ह्युछे अनेत्यांतोआत्मानागुणजेमजेमप्रगटथाय तेमतेम उपरलीनयवालोतेनेआत्मामाने माटेआत्मानोस्वस्वभा वशुद्धउपयोगपणेग्रहणकरवो तेजधर्मछे एटलेअहियां ज्ञानगुणविसीष्टछे तेज्ञानस्वरुपसमजवावास्ते अहियां प्रमाणबतावीयेछिये तेप्रमाणनुंस्वरुपकहियेछियेसकलन यनुंस्वरुपतथासप्तभंगीनुंस्वरुप तथानिक्षेपानुंस्वरुपत थापक्षनुंस्वरुपइत्यादिक जेजेप्रकारशास्त्रमांकह्याछे तेते रुपनेग्रहेतोसर्वधर्मनोजाण तेनेज्ञानकहिये तेज्ञानतेजप्र माणकहिये तेप्रमाणनाकरताआत्माछे तेनेजपरमात्मा कहिये तेप्रत्यक्षादिप्रमाण तेचेतनस्वरुपमांप्रणमेलाछे प्रणामीतभवांनधर्मथी उत्पादवयपणेप्रणमवुं तेमाटेप्र णामीकछे एद्रव्यस्वभावछे एटलेआत्मापोतानास्वभाव मांजप्रणमे तेनेसहेजआत्माकहिये परभावमांप्रणमेतेने विभावीकआत्माकहिये.

हवेसहेजआत्मातेपोतानास्वरुपरमण अरुपीमुर्ति नि रंजन निराकार अनंतज्ञानादिकगुणमय सदायरमणता स्वउपयोगी एवीरीतेजेवर्ते तेनेजिवत्मुक्तकहिये एटले तेजिवमोक्षेअवश्यजाय तेमुक्तिनुंस्वरुपाकिचीतलखिये छिये जेआचौदराजलोकछे तेनाउपरनोचौदमोराजलोक

तेनेछेडेसर्वार्थसिद्धनामाविमान तेविमाननीधजाथकीवा
रजोजनउपरजइये त्यांसिद्धसलाफटकरत्नमयछे तेम
ध्येआठजोजनजाभीछे छेहेउतरतीउतरतीमाखीनीपांख
जेवीरहीछेजेवुंअन्धाकोठनुआकारतेआकारेछे अथवाजे
वोआठमनोचंद्रमातेसरखेआकारेछे उपरपीसतालीसला
खजोजनलांबीपुर्वपश्चिमेछे दक्षिणउत्तरेपीस्तालीसला
खजोजनथीत्रणगणीझाझेरीप्रधीपणेछे उपरनुंतलीयुंध
णुंसरखुंसमरमणिकछेजेवुंबाघचरमखीलेलुंसरखुंहोय ते
सरखुंछे अथवाजेवोजलनोभागउपरनोसरखोहोयअथ
वाजेवुंमादलनुंपडुंसरखुंहोय अथवाकाचसरखोहोय ए
वीरीतेउपरनोभागसमोरमणिकछे घणुनिर्मलछे तेतलाथ
कीएकजोजनउंचेदआंगलनामापनुं एटलेउंचेअलोकछे
तेजोजननातेविसभागनिचेनामुकीये त्यारेचोवीसमोभा
गउपरलोरह्यो तेचोवीसमाभागध्येसिद्धपरमात्माछेतेअ
लोकनेअडीनेरह्याछे शामाटेकेचोवीसमाभागे त्रणसेंते
त्रीसधनुषनेबत्रीसआंगलनोछे अनेपांचसेंधनुषनीकाया
वालाउभांउभांमोक्षजाय तेत्रिजाभागनीअवगाहनापो
लारनाभागनीघटे त्यारेबेभागनीअवगाहनाघनरुपरहे
तेअवगाहनायेसिद्धीवरे त्यारेतेबेभागनीअवगाहनाना
त्रणसेंतेत्रीसधनुषनेबत्रीसआंगलरहे तेअवगाहनावा
ळीतेवीसभागउपरना आकाशप्रदेशनेचरणअवगाहना

फरसेनेमस्तकनी अवगाहनाउपरअलोकनेफरसे एटले एचोवीसमोभागसर्वेसिद्धक्षेत्रछे.

हवेत्यांसिद्धोवरे तेनाशरीरनुंमानकहियेछिये उतकष्टो पांचसेंधनुपनीकायानोमानवालोसिद्धेजघन्यबेहाथनीकायानामानवालोसिद्धे मध्यस्थअवगाहनाबेहाथथीमांडी नेजावतपांचसेंधनुपथीउणीएकप्रदेशहोय त्यांसुधीमध्यस्थअवगाहनाकहियेतेअवगाहनावालासिद्धेतेनेमध्यस्थ अवगाहनाकहिये.

हवेएसिद्धक्षेत्रमांकेवीरीतेअवगाहनायोरहीछे तेकहियेछिये जेअहियांउभांथकांमोक्षगयो तेनीअवगाहनासिद्धमांपणउभीछे बेठांगयोतेनीबेठीछे सुतांगयोतेनीसुतीछेकोइचतोसुतो तथाकोइउधोसुतो तथाकोइपाशानेरसुतो तेनीतेवीजअवगाहनाछे अथवाकोइविकटादिकआसनेहोय अथवाकोइविप्रीतआसनेहोय तेनीतेवीजअवगाहनात्याहोय अथवाकोइखोडो पांगलो कांइखोडवालो होयतोतेनीतेवीजअवगाहनाहोय तेसर्वेउपरअलोकने अडीनेरहे उचीनीचीअवगाहना तेनिचलाभागमारहेपणउपरनाभागमांनहोय अहियाकोइप्रश्नकरशेकेज्यारे अवगाहनातमेमानोछो त्यारेरुपघाटसर्वेसावुतथायछे तेनोउत्तरजे कांइपुद्गलत्यांछेनहि केरुपघाटथाय एतोएक आत्मानाप्रदेश निरावर्णीजेअहिनाशरीरनी अवगाहना

हती तेआत्मानाप्रदेश तेप्रमाणेविस्तारेहता पणआश
रीरमध्ये एकभागनीपोलारछे तेपोलारनोभागघटाडीने
घनपणेकरी तेनेअवगाहनाकहियेछिये पणअहियांकांइ
रुपपणुछेनहि एतोअरुपी अमुर्तिजछे नेजोकदापीरुपक
हियेतोमोटोविरोधआवे शामाटकेखटद्रव्यमां एकरुपीप
दार्थतोपुद्गलछे नेपुद्गलमांतोमलवाविखरवानोस्वभावर
ह्योछे तेस्वभावपणपामेसिद्धनेविषे लेवोपडे त्यारेमली
नेविखरवुंशावेतथयुं त्यारेसिद्धपणेथीपाछुंसंसारमांआ
ववुंथाय त्यारेसिद्धपणुनिष्फलथयुं माटेएमोटोविरोध
आवे अथवाज्यांरुपरहे त्यांवर्णादिकपर्यायपणहोयत्यारे
तेपर्यायनीतोसमेसमेहाणीथइजोइये त्यारेतोसिद्धनीप
णसमेसमेक्षिणताथाय एपणमोटोविरोधआवे अहियां
कोइप्रश्नकरशेजे सिद्धांतमांएवुंकह्युंछे दवठीयाए सासी
याए पजवठीयाए असासीयाए माटेपर्यायथकीक्षिण
थाय तेपर्यायतोअसाश्वताछे तेमांकांइदोपणछेनहि तेनो
उत्तरजे सिद्धपरमात्मानेपर्यायथकी असाश्वताकहेवा
तेअपीक्षाथकीछे पणकांइस्वभावथकीछेनहिअनेजोकदा
पीस्वभावथकीकहियेतो महाविरोधआवे शामाटेजेसि
द्धनाज्ञानदर्शनादिकजेपर्याय तेनोशुंकांइनाशथाय अथ
वाशुंकांइउछुवतुथाय कदापीजोनाशकहियेतो आत्मभा
वनोनाशथाय नेजडभावथइजाय त्यारेतोनास्तीकपणु

आवेअथवा ठंछुवतुकहियेतो शुएमनेकर्मपाछांवलग्यां केमकेआवर्णविनातोज्ञानादिकगुण ढंछावत्ताथायनहिक दापी अहियांकोइतर्ककरशेके ज्ञानादिकतोगुणछे तेने तमेपर्यायमांकेमकहोछो तेनोउत्तर केसिद्धांतमांतोएने पर्यायकह्याछे ज्ञाननपजवाए दर्शनपजवाए इत्यादिक पाठछेमाटेज्ञानदर्शनादीकने पर्यायकहीने बोलाव्याछेअ नेजेद्रव्यगुणपर्याय कहीयेछीये तेभेदज्ञाननीअपीक्षा लेइने बालजीवनेसमजवावास्तेछे शामाटेकेसीद्धातत थासुमतीप्रमुखग्रथनेविषे नयोवेकह्याछे द्रव्यार्थकतथा पर्यायार्थक पणकाइगुणार्थकनयकह्योनथी माटेपदार्थवे जछेएकद्रव्य नेबीजोपर्याय त्रिजोपदार्थछेनहि गुणपदा र्थजोत्रिजोहोततोगुणार्थक नयकहेतापणएगुण तेतोद्र व्यपर्यायनुंठलखाणकरावारुपजुदोकहियेछिये पणएनुज नामपर्यायछे माटेअहियाज्ञानादिक जेपर्यायतेनीहानी वृद्धिथायनहि कदापीअहियाकोइकहेशेके खटगुणीहा णवृद्धिलागेछे तेनोउत्तरजे एपरअपीक्षावडेछे शामाटे जेजेजेज्ञेपदार्थजाणवादेखवामाआवेछे तेज्ञेपदार्थनोनाश अथवाउत्पत्ती अथवाहानीवृद्धिथाय तेथीज्ञानादिकगु णनीहानीवृद्धिनाशकहेवायछे तेपरअपीक्षायछे पणकाइ पोतानुज्ञानदर्शन ढंछुंवतुंथतुंनथी जेटलुंछेएटलुनेएटलुं जरहे माटेजेपर्यायअसाश्वताकह्या तेपरअपीक्षायेजाण

वाअनेएजेवर्णादिकपर्याय तेतोसडणपडणस्वभाववनाध
णीछे तोतेपर्यायकांइसिद्धनेविपेछेनहि तेतोसंसारीनेवि
पेरह्याछे माटेअहियांरुपीपणुमानतां महाविरोधआवेअ
थवावलीविजेप्रकारेपणविरोधआवेछेतेसांभलोतेकहूंछुं.
हवेजेसिद्धछे तेअनादिअनंतभांगेछे एटलेएमसिद्धनी
आद्यनथी केफलाणेदहाडेसिद्धथया तेमअंतपणनथी के
अमुकेदहाडेसिद्धसंसारनेविपेआवशे माटेअनादिकेहेतां
आगेअनंताअनंतपुद्गलपरावर्त्तनवहीगयां नेअकेकापुद्ग
लपरावर्त्तनमांअनंता कालचक्रवहिगयां एमआगलना
काळनुंकोइरीतनुंप्रमाणबंधायनहि नेएककालचक्रनाबे
भेद अवसर्पणी १ उसर्पणी २ तेअकेकाभेदेअकेकीचो
वीशीगणाय तेएकचोवीशीनादशकोडाकोडसागरोपमव
र्षजायछे तेमांपांचभरथ नेपांचअइरवर्त्त एककोडाकोड
सागरोपममांमुक्तिकहिछे पणपांचमहाविदेहमांतोसदा
यकालनिरंतरमुक्तिछे अनेआदशक्षेत्रथइनेतोएकमाहा
विदेहनीविजयजेटलुंतोछेनहिअनेत्यांमाहाविदेहमांतोस
दायमुक्तिचालतीछे तोएवीरीतेमोक्षेजातांआगेअनंताअ
नंतकालवहिगयोतेथीअनंताअनंताजिवमोक्षगया नेमोक्ष
क्षेत्रतोएपिसतालिसलाखजोजनमांछे तेकेमकरीनेमाय
ज्यांरुपकहिये त्यांतोपुद्गलादिकथयुंज त्यांतोसंकडाश
थाय नेतेजिवमुक्तिमांमायनहि माटेएपणएकमोटोवि

रोधआवे माटेएअवगाहनाकहि तेअरुपिछे केहेवामात्र छे शामाटेकेएकअवगाहनाजोसावुतरुपहोय त्याविजि अवगाहनापेशीशकेनहि अनेअहियांतोज्यांसिद्धपरमात्मानी एकअवगाहनाछे त्यांअनंतासिद्ध भगवाननी अवगाहनाछे कोइआडी कोइउभी कोइबेठी कोइसुती इत्यादिकरुपेरहीछे तेआकाशवत्छे एकजाणपणारुपलक्षणतेचेतनागुणछे तेथीसिद्धभगवानकहेवायछे पणत्यां कांइरुपादिकपदार्थएमनेविषेछेनहि एतोअरुपिपदार्थछे

हवेसिद्धनाजेगुणलक्षणछे तेकहियेछिये एटलेसिद्धपरमात्माअरागीछे एटलेरागकेहेतांजे प्रेमदशातेथीरहित तेनाबेभेद एकप्रशस्तराग १ बिजोअप्रशस्तराग २ प्रशस्तकेहेतां जेदेवगुरुधर्मसंबंधीराग नेअप्रशस्तकेहेतां संसारादिकराग तेबंनेथकिरहितछे तथाअद्वेषीछे तेनापणबेभेद प्रशस्त १ बिजोअप्रशस्त प्रशस्तकेहेतां देवगुरुधर्मउपरखेदकरतोदेखी तेनाउपरद्वेषआवे अप्रशस्तकेहेतां पोतानासंसारादिक कारजपणामाखेदकरतोदेखी तेनाउपरद्वेषआवे एवाद्वेषथकिरहितछे अज्ञानपणाथकिरहितछे तथामोहदशाजेमारुमारुकरवुं तेथकिरहितछेतथाआश्रवपणाथकिरहितछे एटलेआश्रवकेहेतां जेनवांकर्मखेंचीने आत्मसत्तामांसग्रहकरवो तेथकिरहितछेतथाअनंतुज्ञानछे अहीयांकोइ प्रश्नकरशेकेज्ञानतोए

कजछे नेतमेअनंतुकेमकोहोछो तेनोउत्तर जेझेपदार्थअनंताछेतेप्रतेजाणेछे माटेअनंतुज्ञानकहीये तथालोकअलोकरुपीअरुपीसर्वपदार्थनेजाणे देखेछे तेअलोकपणअनंतोछेतथापुद्गलप्रमाणु तथापुद्गलीकखंधतेपणअनंताछेएवाअनंतपदार्थनेजाणे माटेअनंतुज्ञानकहियेछिये.

शिष्यवाक्य--स्वामीएतोपरअपीक्षावडे करीनेअनंतु ज्ञानठरेछे पणस्वभावीकज्ञानतोठरतुंनथी जेमकोइएक चादरनेविषेराइप्रमुखवस्तुनागांसडोबांधीलाठ्यो तेराइनादाणाअनेकछे तेथीएचादरपणअनेकठरेछे पणचादर जोतांतोएकजछे जेममनुष्यएकज तेअनेकपदार्थनेजाणे देखेछे तेथीतेमनुष्यनांकांइमनपणअनेकनथयां नेआंख्योपणअनेकनथइ तेमसिद्धपरमात्मानुज्ञान तेएकजठरेछे तेनोउत्तरजे आत्मानाअसंख्याताप्रदेशछे तेप्रदेशे प्रदेशेअनंतुज्ञानछे तेपरअनुजाइपणेछे स्वअनुजाइपणे सर्वप्रदेशेजाणवुंछे तेजाणवानोस्वभावजोतांएकजछेपण परअपीक्षावडेकरीने अनंतप्रकारनुंजाणवुंरहयुं तेथी अनंतुज्ञानकहिये तेसर्वेउपमावाचछे माटेअनंतुज्ञानज कहेवुं एटलेसिद्धपरमात्माअनंतज्ञानीछे तथासिद्धपरमात्माअनंतदर्शनीछे एटलेअनंतपदार्थनेदेखवेकरीनेअनंत दर्शनीकहिये तेसर्वेपुर्ववतजाणवुं आहियांकोइकहेशेकेचोथुज्ञानजेमनपरजवतेनेदर्शनछेनहि तोकेवलज्ञाननेदर्श

नथ्यांथकीथयुं तेनोउत्तरजे मनपरजवज्ञानछे तेविशेष
उपयोगीछे शामाटेकेएएकअवधीज्ञाननोभेदछे जेअवधी
ज्ञानछे तेसर्वेपुद्गलोकभावरुपीपदार्थसपुर्णनेजाणेदेखेअ
लोकविशेलोकलोकजेवडाअसंख्याता खांडवाजाणेदेखे
अनेमनपरजवज्ञानतो अढीद्विपप्रमाणे मनोवर्गणानापु
द्गलद्रव्यनेजाणे माटेअवधीज्ञानकरता मनपरजवज्ञान
नोविषयअत्यंतअल्पछे अनेतेनेविशेपणरुपीपदार्थनुजाण
वुदेखवुंछेनेएनेविशेषपणरुपीपदार्थनुजाणवुछे तथाअवधी
ज्ञानीपणमननापर्यायनेजाणेदेखेछे एअधिकारभगवती
जिमांछे ज्याबेदेवताविमानीकेभगवानने मनथकीवांद्या
पुज्याप्रश्नपुछ्यां भगवानेपणमनथकी उत्तरदीधा एवी
रीतनो अधिकारछेतथाप्रत्यक्षपणेजेमनुष्यनीपासेदेवनुं
आववुथायछे तेमनुष्यमनथकीदेवनेसमरेछे अथवामनथ
कीकोइवातपुछे तेनोउत्तरदेवआपेछे माटेएमजाणवामां
आवेछेके मनोवर्गणानाप्रदेशदेवनाजोयामासारीरीतेआ
वेछे एवातप्रत्यक्षमापणथापणथायछे तथासिधातमापण
लेखछे तेथीएमजाणीयेछिये केअवधीज्ञानसर्वरुपीपदा
र्थनोविषइछेतेमध्येथीमनोवर्गणानोअल्पविषयमनपरज
वज्ञानथीनामसंज्ञाकहिने जुदोभेदपाड्योछे तेथीतेनेदर्श
नगएयुंनथीपछीतत्वतोज्ञानीगमछे माटेसिद्धपरमात्मानेजे
अनंतुदर्शनछे तेसामान्यउपयोगीछे अनेविशेषउपयोगी

तोज्ञानछे एजिनभद्रगणीक्षमाश्रमणनेमतेछे तथासिद्ध सेनदेवाकरनेमतेतोभिन्नउपयोगमान्योनथी त्यांतोएक समेबन्नेउपयोगकह्याछे तथासिद्धपरमात्मा अनंतचारी त्रनाधणीछे एटलेचारीत्रकहेतां जेज्ञानदर्शननेविषेथीर भावतेनेचारीत्रकहिये अहियांव्यवहारचारीत्रगवेखवुंन हि व्यवहारचारीत्रतोपुद्गलीकभावछे एटलेव्यवहारक हेतांजेपंचमहाव्रतादिकबहाजथकी पालवुंपलावबुंतेसर्वे पुद्गलीकभावछे तेनेविषेकांइआत्मानुंकल्याणछेनहि एपु द्गलीकभावनोनाशथयेजमुक्तिमले माटेअहियांनिश्चय चारीत्रलेवुं तेनिश्चयचारीत्रतेआत्मानोथिरभावजाणवो तेजचारीत्रसिद्धपरमात्मानेछे.

वलीसिद्धभगवानने अनंतुविर्यकह्युंछे विर्यकेहेतांजे आत्मानीशक्ति ज्ञानदर्शननेविषे स्थिरतापणेविस्तरेली जछे अहियांपुद्गलविर्यजाणवुंनहि एटलेपुद्गलीकाविर्य थकिसिद्धभगवानरहितछे अनंतसुखमयकेहेतांजे ज्यां याधिकेहेतांजेमननी चिंता व्याधिकेहेतांजेशरीरनोरो गादिक तथाक्षुधावेदनी तथासातभयप्रमुखअनेकरितनां संसारमांदुखछे तेदूखथकिरहितथयातेजसुख वलिसि द्धभगवानअनंततपनाधणीछे तेसदायकालज्ञानदर्शनमां रमणतारुपछे तथाअनंतउपियोगीछे एटलेज्ञानदर्शननो उपियोगअनंताज्ञेपदार्थनेविषे प्रवृत्तिरह्योछे तथाशुद्ध

छे अज्ञानभावप्रमुखअशुद्धतागइछे माटेशुद्धकहिये त
थाबुधकहिये एटलेबुधकेहेतांजेक्षायकभावे ज्ञानदर्शन
प्रगटेलुछे तथाअवनासिकहिये एटलेअवनासिकेहेतां
हवेकोइकालेसिद्धक्षेत्रथकिनाशथवानोछेनहि अजकहि
ये अजकेहेतांजे हवेकोइकालेजन्मलेवोछेनहि अनेत्यांप
एकांइजन्मलीधोछेनहि जेवाअहिंथीअसंख्यातप्रदेशनि
र्मलथइनेगया तेवाजत्यांप्रगटपणेस्थिरभावेरह्याछे त
थाअनादिछे एटलेआद्यजेनीछेजनहि तथासिद्धअनंतछे ए
टलेएकएवाअनताछे तथाअक्षयछे एटलेकोइकालेसि
द्धपणानोक्षयथवानोछेजनहि तथाअक्षरछे एटलेकोइका
लेसिद्धपणामाथीखरवानाछेनहि तथाकोइप्रदेशपणख
रीपडेनहि तथाकोइगुणपर्यायपणखरेनहि माटेअक्षरक
हिये तथाअणअक्षरछे एटलेअकारादिकअक्षर तेमांएरु
पआवेनहि एटलेअक्षरादिकथकिरहितछे त्यांकोइकहेशे
के सिद्धअथवामुक्तिजेकेहेशो तेतोअक्षरसहितछे नेतमे
अणअक्षरकेमकहोछो तेनोउत्तरजेसिद्धअथवामुक्तिइत्या
दिककहिनेबोलाववुं तेतोअहिंयासंसारीनेउचारणकरवा
नीसंज्ञाछे पणत्यानुंतोरुपबंधायनहि अनेत्यांकांइनामा
दिकछेनहि माटेएअणअक्षरजकहिये तथाअकलछे ए
टलेएकोइनाकळवामांआवेनहि एकज्ञानिजएनेजाणे बी
जानाजाणवामानआवे तथाअचलछे एटलेएकप्रदेशआ

काशनो आघोपाग्रेनथायजे उर्धअधोत्रिछीवीजोप्रदेश
एकफरशेनहि जेपोतानाआत्मप्रदेशवम्हेउपंजतीवखतजे
फरशेलाछे तेनातेजरहेपणआघोपाग्रोप्रदेशनफरशे मा
टेअचलकहिये तथाअमरकहिये एटलेशुन्नाशुभकर्मथ
किरहित एटलेपापपुन्यजेनेकरवुंनथी तथाशुन्नाशुन्नप्र
देशथकिरहितकेहेतांजे पापपुन्यादिकनीवर्गणाओआठ
जेआत्मानेवलगेलीहती तेवर्गणाथकिरहितथया एटले
सर्वकर्मरुपमेलहतो तेथकिरहितथया माटेअमरकहिये
तथाअगमकहिये एटलेजेसिद्धपरमात्मानास्वरुपनिगम
वीजानेग्रेनहि एतोएकज्ञानिगमजवस्तुग्रे अहियांकोइकहे
शेके ज्ञानिगमवस्तुएवुंकहोछो तोज्ञानिवीजानेजेवुंरुप
होय तेकहेकेनहि जाणताहोयतोकेहेज तेनोउत्तरजेपुरुष
जाणेछे तेनेकेटलीकवस्तुकहेवाजोगछे केटलीककेहेवा
जोगनथी तेनुंकारणसांन्नलोके जेवस्तुनाहेतुजुक्तिद्रष्टां
तसंसारीकवस्तुनेलागुथाय तेकीधामांआवे पणजेवस्तु
नेसंसारीकहेतुद्रष्टांतलागुनथाय तेकीधामांनआवे जेम
संसारनेविषेघृतखावानोअभ्याससर्वमाणसनेछे अनेजे
माणसघृतखाय तेनास्वादनिपणमालुमछे पणकोइएस्वा
दनुस्वरुपपुछेके घृतनोस्वादकेवोग्रे तेवारेतेकेहेवानीसा
मर्थीकोइनीग्रेनहि शामाटेजेएनोकोइहेतुद्रष्टांतएनास्वा
दजेवोपडखेदेखाडवानेछेनहि तेरीतेज्ञानीपुरुषसिद्धना

स्वरुपनेजाणेछे पणकाइशक्तीनथी वलीकोइअहियांकहे
शेकेअनुमानथकीसमजावे शामाटेकेउपमादेइनेकोइव
स्तुसमजावाजोगछेनहि तोठीकजछे पणअनुमानप्रमा
णकह्युंछे तेरीतेसमजावे तेनोउत्तर जेअनुमानप्रमाणप
णवस्तुनाअनुसारविनाथतुनथी माटेजेवस्तुनोद्रष्टांतसं
सारनीमांहेलीकोरेनहि तेनोअनुमानप्रमाणशानोकरवो
माटेसिद्धभगवाननुंस्वरुपअगम्यछे तथासिद्धभगवानअ
नामिछे तेस्वरुपपुर्वेआवीगयुछे तथाअरुपीछे एटलेसिद्धप
रमात्मानेविषेरुपकशुंछेनहि एटलेरुपतेकहेतां जेवरण
धोलो लिलो पिलो रातो शांम इत्यादिकवरणविनारु
पशेनुंथाय एरुपतोपुद्गलनेविषेजछे माटेसिद्धअरुपीकहि
येतथासिद्धअकर्मिछे अकर्मिकहेतां जेकर्मरहितएटले
ज्ञानावर्णि १ दर्शनावर्णि २ वेदनी ३ मोहनी ४ आ
युकर्म ५ नामकर्म ६ गोत्रकर्म ७ अतरायकर्म ८ एआ
ठकर्मथकीरहित तेनेअकर्मिकहिये तथाविजेप्रकारेकर्म
कहेतांजेकरवुं क्रिया आचार कष्ट प्रमुखकरवुंतेनेकर्मक
हिये तेकर्मथकीरहितथया माटेअकर्मिकहिये तेमाटेसि
द्धभगवानअकर्मिछे

तथासिद्धभगवानअबंधछे बंधनाबेभेद रागबंध १
द्वेषबंध २ तथाबंधनाचारभेद प्रकृतिबंध १ स्थीतिबंध २
रसबंध ३ प्रदेशबध तेनाभेदअनेकछे इत्यादिकबंधथ

कीरहितमाटेअवंधकहिये तथाअणउदयकहियेएटलेक
र्मकांइछेनहि माटेउदयशानोहोय तेथीअणउदयकहियें
तथाअणउदारीककहिये एटलेकर्मविनाकांइउदीरणाक
रवीहोयनहि तथाअजोगीकहिये एटलेमनजोग १ वच
नजोग २ कायजोग ३ एत्रणेजोगना १५ भेदछेतेसर्वे
जोगथकीरहितछे माटेअजोगीकहिये तथाअभोगीकहि
येएटलेपांचइंद्रिना तेवीशविषय तेमांहेलोएकोविषयत्यां
छेनहि तथाइंद्रियोपणत्यांछेनहि तथामननोभोगपणछे
नहितेथीरुपीपदार्थत्यांकोइछेनहि तेथीअभोगीकहियेत
थाअरोगीकहिये रोगजेवातपितकफप्रमुखतेशरीरहोय
तेनेथायत्यांतोकांइ शरीरछेनहि माटेअरोगीकहिये तथा
अभेदीकहियेएटलेजेअसंख्यातप्रदेशरुपआत्मानोजेघन
छेतेनेकोइभालाप्रमुखेभेदकहेतांविंधे एटलेछिद्रपाडवुंठ
रवुंतेकांइपडेनहि सदायअभेदीछे तथाअछेदीकहेतांजे
घनमांथीकोइकडकोजुदोपाडवोचाहे तेकांइकोइकालेप
डेनहि तथाअवेदीकहेतांजे पुरुषवेद १ स्त्रिवेद २ नपु
षकवेद ३ तेत्रणेवेदेकरीनेरहीतछे तथाअखेदीकहेतांजेजे
कारजकरतां थाकलागेतेनेखेदकहिये तेमांहेलुत्यांकांइ
कारजकरवुंकरावचुंछेनहितेथीअखेदीकहियेतथाअकखाइ
कहिये कखायकहेतांजेक्रोधादिक तेनाचारभेद क्रोधक
हेतांजेतप्तपरिणाममानकहेतांजेअभिमान तेनेजगतअमद

कहेछे तेनाआठभेदछे जातमद १ कुलमद २ बलमद ३ रुपमद ४ धनमद ५ इश्वरीयमद ६ ज्ञानमद ७ तप मद ८ इत्यादीकअनेकभेदएमदअहंकारनाछे तथामाया कहेतांजेकपटस्वअर्थेकरे परअर्थेकरे तथास्वभावेपणक पटमांजरम्याकरे लोभकहेताजेतृष्ना धननी राजनी पुत्रनी स्त्रिनी जसकीर्तिनी आभवनी परभवनी एसर्वेनेतृष्नाकहिये एक्रोधादिकचारेनेकखायकहिये एवाचारेक खायथकीरहित तेनेअकखाइकहिये एटलेएसिद्धभगवा नअखाइजछे तथाअसखाइकहेता जेसिद्धभगवान सखाइकहेता कोइनीसाहाजकरेनहि एटलेजेमुक्तिग यातेनीकोइजिवआशाराखे जेमहारुकारजकरे तेसर्वमि थ्याछे सिधभगवानअहियाआवेपणनहि नेकोइनुंकारज करेपणनहि त्यावेठापणकोइनुकारजकरेनहि एतोपोता नास्वभावमास्थीरभावेछे माटेएमनेअसखाइकहिये अथ वाबिजोअर्थजेअसखाइकहेता एबिजाकोइनीसाहाजेसि ध्धरह्यानथी अनेकोइनीसाहाजथकीसिद्धथयानथी एतो पोतानीआत्मशक्तियेजसिध्धथयाछे नेपोतानीआत्मश क्तियेजस्थीरभावेसिध्धनेविषेरह्याछेअहियाकोइनीसाह्ा जखपलागतीनथीकोइनीसाहाजथकीपुर्वेसिध्धथयानथी हमणांपणकोइनीसाहाजथकी कोइसिद्धथतानथी आवते कालेपणकोइनीसाहजथकीसिद्धथवानानथी अहियातो

एकआत्मशक्तिखपलागेछे माटेअसखाइजकहिये वली अलेसीछे एटलेलेश्याकहेतां कृष्नलेश्या१ निललेश्या २ कापोतलेश्या३ तेजुलेश्या४ पद्मलेश्या५ शुक्ललेश्या ६ एछयेलेश्याथकीरहितछे माटेअलेसीकाहिये तथाअशरीरीकहेतां उदारीक १ विक्रिय २ आहारक३ तेजस४ कारमण ५ एपांचेशरीरेकरीनेरहित माटेअशरीरीकहियेतथाअणाहारीकहेतां कवलहारकहेतां जेकोलियोवालीनेमुखमांधरे १ रोमाहारकहेतां रोमरोमथकीग्रणमे २ उजाहारकहेतां गर्भावासप्रमुखजाणवानुं इत्यादिकआहारेकरीनेरहित तेनेअणाहारीकाहिये तथाअव्याबाधकहेतां जेबाधापीडारहित तथाअणअवगाहकहेतां जेअवगाहनाजेशरीरनीसंसारमांनोखीनोखीछे तेसंक्षेपथीकहियेछिये प्रथवीआदिकचार थावरनीआंगलनेअसंख्यातमेभागेछे वनस्पतिनीहजारजोजननीछे बेरंद्रीनी बारजोजननी तेरंद्रीनीत्रणगाउनी चौरंद्रीनीचारगाउनी त्रिजंचपंचंद्रीनीआंगलनोअसंख्यातमोभाग उतकष्टीहजारजोजननी नारकीनीपांचसेंधनुषनी देवतानीसातहाथनी मनुष्यनीत्रणगाउनी एवीचारपनवणासुत्रथकीजोइलेजोइत्यादिकअवगाहनायेकरीरहित तेनेनिरअवगाहनाकहियेआहियांकोइकहेशेकेसिद्धनीअवगाहनाजघन्यबत्रिशआंगलनीउतकष्टी त्रणसेंतेत्रिशधनुषनेबत्रिशआं

गळनीछे नेतमेअणअवगाहिकेमकहोछो तेनोउत्तर जे
त्यांकांइपुद्गलीकअवगाहनाछेनहि नेत्याजेछेतेनोआत्मी
कअवगाहनाछे तेएकअवगाहनात्यांअनंतीअवगाहनाउ
रहिछे माटेएअवगाहनातोकहेवामात्ररहीछे नेपुद्गलीकअ
वगाहनामांएकमांबीजिसमायनहि अहियांकोइकहेशेजे
मनुष्यतथाजनावरनाशरीरनेविषेकीडाप्रमुखपडेछे माटे
बिजिअवगाहनाउ समायकेनहि तेनोउत्तर जेमनुष्यत
थाजनावरनेविषेकीडापडेछे तेतोअल्पशरीरीछे नेरोगा
दिककारणेपम्हेछे माटेकांइमनुष्यमांमनुष्यपम्तांनथी ने
जनावरजनावरमांपडतांनथीनेस्त्रिआदिकगर्भधरेछे तेतो
गर्भनोकोठोन्यारोजछे गर्भस्थीतिपुरीथये प्रसवथायमा
टेएअवगाहनामांअवगाहनाकहेवायनहि माटेएतोस्थी
तियाभावछे माटेअहियांपुद्गलीकभावमां बिजिअवगाह
नासमातीनथी नेसिद्धभगवाननेतोएक सिद्धनीअवगाह
नात्यांअनंतासिद्धनीअवगाहनारहीछे माटेएअवगाहना
गणायनहि तेथीसिद्धभगवानअणअवगाहीछे तथावळी
अगुरुलघुकहेता खटगुणीहाणवृधिअथवाहलवोभारे ए
सर्वेव्यवहारनयेकरीने सिद्धभगवाननेकहियेछिये शामा
टेकेस्वअपीक्षायेछेनहि परअपीक्षायेलाधेतेविचारसर्वसु
मतीग्रथथकीजाणजो तथाअप्रणामीकहेतां कोइगतिआ
दिकविशेप्रणामवानोस्वभावछेनहि माटेअप्रणामीकहिये

तथाअतिंद्रियकहेतां श्रोतइंद्रि १ चक्षुइंद्रि २ घ्राणइंद्रि ३ रसइंद्रि ४ फरसइंद्रि ५ एइंद्रियोयेकरीनेरहिततेने अतिंद्रियकहिये तथाअप्राणीकहेतां पांचजेइंद्रिपूर्वेकहीते मनोबल१ वचनबल२ कायबल३ स्वासोस्वास४नेआव खुं५एदशप्राणथकीरहिततेनेअप्राणीकहिये तथासिद्धभ गवानननेनोप्रजाप्तीकहिये एटलेप्रजाप्तीकेहेतां आहार प्रजाप्ती१शरीरप्रजाप्ती२ इंद्रीप्रजाप्ती३स्वासोस्वास प्रजाप्ती४ भाषाप्रजाप्ती५मनप्रजाप्ती६ एछप्रजाप्तीथ कीरहिततेनेनोप्रजाप्तीकहियेतथाअयोनीकेहेतांमनुषत्री जंचनीआंवलीपत्रतथाकाचवादिआकारेयोनी तथादेव तानारकीनीउतपातयोनी समुर्छमनीअनेकजातनीयोनी तेयोनीमांजेनेप्राप्तनथीथावुं तेनेअयोनीकहिये तथाअ संसारीकेहेतां संसारजेदेवतामनुष त्रीजंचनारकीएचा रगतीसंसारथकीरहित तेनेअसंसारीकहिये तथाअपर केहेतांसंसारस्वरुपथकीनोखा तथाअपरंपारकेहेतांजेनो पारनपामीयें अव्यापीकेहेतां संसारादिकनेविपेव्यापे नहि अकंपकहेतांजेवायु प्रमुखेकंपेनहि अविरोधीकहेतां कोइजिवसाथेविरोधछेनहि अनाश्रवकहेतांजेशुभाशुभ पुन्यपापछेनहि अहिंशाप्रमुखपणआश्रवछेनहि तथाअ ढारेपापस्थानथकीरहीतथयाछे तेथीअनाश्रवकाहिये असं गीकहेतां कोइपुद्गलादिकनोसंगछेनहि अनाकारकहेतां

परीमंम्लप्रमुखस्वस्थानएकेछेनहि इत्यादिकअनंतगुणे
करीविराजमानएवेलक्षणेसहित तेनेसिद्धपरमात्माकहि
येहवेअहिंथकीसिद्धजेथाय तेकेवीरीतेथाय जेचौदमागुण
ठाणानेअंतेउछिन्नक्रियाप्रतिपातीध्यानकरतोसइलेसीक
रणकरीनेसिद्धेएटलेपुर्वेआठगुणआत्माना तेआठकर्मे
दाबेलाछे तेथकीछुटेतेनुंनाममुक्तिकहिये तेआठगुणनां
नामकहियेछिये ज्ञानगुणतेज्ञानावर्णिकर्मेदाब्योछे १ द
र्शनगुणतेदर्शनावर्णिकर्मेदाब्योछे २ अव्याबाधगुणतेवे
दनीकर्मेदाब्योछे ३ भावचारीत्रक्षायकभावनुंतेगुणमोह
नीकर्मेदाब्योछे ४ अवनाशीगुणतेआयुकर्मेदाब्योछे ५
अरुपीगुणतेनामकर्मेदाब्योछे ६ अगुरुलघुगुणतेगोत्र
कर्मेदाब्योछे ७ वियादिकगुणतेअंतरायकर्मेदाब्योछे ८
तेआठकर्मेआठगुणदाब्याछे तेआठेकर्मनेद्रव्यकर्मकहि
येतथारागद्वेषतेभावकर्मकहिये तेकर्मथकीछुटेतेनेमुक्ति
कहिये तेजिवकर्मथकीमुकाइनेसिद्धक्षेत्रमांसिद्धोवरे.

शिष्यवाक्य–केस्वामी एजिवकर्मथकीमुकाणोत्यारेके
नाजोरथकीसिद्धसुधीजाय केमकेअहियातोजिवनेगती
आदिकनेविषे आनपुरवीछे तेखेंचीजायछे अनेअहियां
तोकोइप्रेरकछेनहि नेप्रेरकविनासातराजउचोकेमकरीने
चडे तेनोउत्तर केपुर्वप्रयोगकहेतां जेअनादीकालनो
एजप्रयोगजवाआवचानोछे तेथकीकरीनेजाय तथा बी

जेप्रकारेगतोप्रणमनकहेतां जेतेगतीमांजवुंछे जथाकुला
लचक्रवत एटलेकुंभारनोचाकरो प्रथमफेरवीनेपछीदंडप
डतोमुकेतोयपणतेचाकरोतेनीमेलेफरथाजकरे तेमजिव
संसारगतीआदिकथकीछुटोछे तोयपणगतीप्रणमननेली
धेचाल्योजाय तथात्रिजेप्रकारेबंधन छेदकहेतांजेबंधनथ
कीछेदाणो जेमएरंडानुंबीजएरंडानुंफलफाटेके एरंडानुं
बिजउंचुचाले तेमअहियांकर्मबंधथकीछुट्योएवोआत्मा
उंचोचाल्योजाय तथाचोथेप्रकारेअसंगक्रियाकहेतां जे
मअग्निनोधुमाडोछे तेवायुरहितसखावंधउंचोचाल्योज
जाय तेमजिवनेअनादिकालनी असंगक्रियायेउर्धगती
जवछनछे तेथीउंचोचाल्योजाय एरीतेसिद्धगतीमांजाय

शिष्यवाक्य--स्वामीचौदमुगुणठाणुअक्रियछे तोचौद
मेगुणठाणेथीएवीक्रियाकेमकरे केसातराजउंचोजाय ते
नोउत्तर जेसिद्धतोअक्रियजछे परंतुपुर्णप्रेरणायेजायछेजे
मतुंबडुछे तेनीउपरबहूमातिकाप्रमुखनो लेपदेइनेदहाने
तलीयेनाखियेतोएलेपधोवाइजाय त्यारेतुंबडुपाणीनीउ
परजआवे एतुंबडानोस्वभावछे तेमआत्माकर्मनालेपथ
कीरहीतथयोतेथीमुलस्वभावआत्मानोउर्धगतीनोछेअने
जिवनेचालवानीशक्तिछेधर्मास्तीकायनेसाहाजकरवानी
शक्तिछेतेथीजिवकर्मरहितथयो तोपणजिवसिद्धक्षेत्रमांर
हेअहियांकोइकहेशेकेआगलअलोकमांएजिवकेमचाल्यो

नगयो तेनोउत्तर जेअलोकनेविषे धर्मास्तीकायछेनहि त्यारेत्यांचालताने साहाजकोणआपे माटेप्रेरककोइनहि तेथीनगयो अथवाकोइकहेशेके त्यारेनिचोकेमनपड्यो तेनोउत्तर जेभारेहोयतेनिचुंआवे नेएतोआत्माकर्मरुप भारथीरहितथयो एटलेहलकोथयो तेनिचोशाथकीआवे अथवाकोइकहेशेके त्यांडाभोजमणोत्रीछो आघोपाछोकेमनजाय तेनोउत्तर जेएलोचेतनअकपछे तेकांइवायुथकीहालेचालेनहि अथवाकोइप्रेरणाकरतापणछेनहि जोकर्महोततोप्रेरणाकरत अथवाअचलछे एटलेपोताना आकाशप्रदेशजेफरसेलाछे त्याथकीचालीनेआघोपाछो जायनहि शामाटेकेसिद्धभगवानअक्रियछे माटेक्रियाव नाएवधुकारणवनेनहि नेअहियांतोक्रियानोनाशकरीने सिद्धीवरयाछे माटेएकामनवने अथवाकोइकहेशेकेसिद्ध नेंकर्मकेमनलागे तेनोउत्तर जेकर्मतोअज्ञानजोगथी लागेछे अनेसिद्धभगवानेतोअज्ञानजोगनोक्षयकर्योछे तेथीकरीनेकर्मकोइलागेनहि एटलेएवुंजेसिद्धक्षेत्रतेनेविषे आत्मासिद्धपदनेपामे अनेएवाजसिद्धपरमात्मानागुणकह्यातेवाजसर्वनाआत्मानाछे तेआत्मीकगुणनुंस्मर्णध्यान जेकरेतेपोतेसिद्धपरमात्माथायएवातमांसंदेहराखवोनही

॥ दुहा ॥ सुक्ष्मबोधविणजिवने नहिआत्मअनुभव॥ते कारणएवरणव्यो सुणीलेजोतमेभव्य॥१॥आत्मचिंताव

रणवी वरणव्योसुक्ष्मबोध॥ हेज्ञेनेउपादेय एत्रणेनोक
रीशोध॥२॥शुभाशुभदशावरणवीत्यागविकाहिनिरधार॥
शुद्धभावतेआदरो निजस्वरुपसुखकार॥३॥भेदज्ञानअ
हियांवरणव्यो जडचेतनविभाग॥ गुणपर्यायतेमजाणि
ये द्रव्यसंघातेजाग॥ ४ ॥नयोसातेवरणवी बहूग्रंथअनु
सार॥दोयप्रकारएहमांकह्या समजोचतुरविचार॥ ५ ॥
बावनभेदतेभाखीया सातेनयनातेह॥एमअनेकभेदपक्ष
थी वरणव्यात्यांगुणगेह॥६॥लक्षणगुणस्वभावते प्रत्ये
केप्रत्येकजोय॥साधारणरीतेवरणव्या समजिलेजोसोय
॥७॥निक्षेपाचारभाखिया ग्रंथथकीनिरधार॥अर्थतेसवी
धारजो पंडितमुखनिरधार॥८॥स्वरुपकह्युंजेसिद्धनुं भि
न्नभिन्नकरीसार॥बहूहेतुबहूजुगतथी भाख्युंहरखअपार
॥९॥इत्यादिकबहूवारता भाखीग्रंथमोझार॥सुत्रग्रंथप्र
करणथी एभाख्योअधिकार॥ १० ॥न्यायतर्कएमांघणों
समजुनेसुखदाय॥भुख्यानेघेबरमले तेमएग्रंथचितलाय
॥११॥एग्रंथजेरुदियेधरे तेनेसिद्धपदसार॥पांमवानाहिते
आंतरो भाखुंछुंनिरधार॥१२॥एग्रंथथीअलगोरहे तेनेभव
स्थीतिदूर॥जन्ममरणतेपामशे रहेसंसारभरपुर॥१३॥एह
ग्रंथअविचलरहोसुरगिरिसमतेह।ज्यांलगीरवीशशीरहेत्यां
लगीगुणनोगेह।१४।एहग्रंथमुखमुखहोवो वसुधामांविस्ता
रातेलबिंदुजेमविस्तरेभव्यजिवसुखकार।१५।उगणीसतसं

वछरे तेविसकारतगमास ॥ शुक्लत्रयोदशीजाणिये सोम वारसुखवास॥१६॥एहग्रंथपुरणहूवो सघनेअतिआनद॥ मुजमनपणआणदघणो प्रगट्योसुखनोकंद॥१७॥मोदी कपुरमोटकु बहुश्रावकनोवास॥ तेहतणेआग्रेहकरीकिधु अहियांचोमास॥१८॥श्रोताव्यक्ताबहुवसे श्रावकपुन्यप वित॥तेहतणेआग्रहेकरी किधोग्रथएनित॥ १९ ॥हूकम माथेचमाचियो जिनवरकेरोसार॥तेहनांवचनअनुसारथी भाख्योएहविचार॥२०॥हूकममुनीनोमानशे आदरशेए ग्रंथ ॥ सुखशाश्वतापामशे होशेशिववधुकंथ॥ २१ ॥

॥ इतिश्रीआत्मचितामणीसपुर्ण॥

श्री चिदानंद बत्रीशी.

नाथकेसेपरघररमणसोहायो एअचरिजमोयेआयो ॥नाथ० १॥ मिथ्याअव्रतकषायेकरीने जोगअशुद्धमिलायो॥वंधउदेउदिरणाकरीने श्रद्धाशुद्धनपायो॥ना०१॥ अवलीप्रणतीरागद्वेषनि वलीअचरणमनलायो ॥ तेथी परघररमणकरीने निजस्वरुपनपायो ॥ना० २॥ बहूविधमरणअनंतकरीने त्रसथावरभमायो ॥ अवश्रद्धाआगमसुलहीने हूकमनिजघरआयो ॥ना० ३॥ पदपेहेलुसंपूर्णः ॥१॥ नाथकेसेनिजघररमणसोहायो एअचरीजमनभायो॥नाथ०॥सदबुधमीत्रमल्योजबआई तेहनेस्वरुपसूणायो ॥ तववृतंनमूलथीतेजाणी चीतचमत्कारपायो ॥ना० १॥ निंद्रापरमाददुरकरीने आपसुआपजगायो ॥ निजज्ञानदशालीधीसंभारी तवमिथ्यातदुरेजायो ॥ना० २॥ ओलीप्रणातिसोसवथईप्रणमी श्रद्धासेहेजसोहायो॥ तमहूकमशुशीवसूखलहिये सेहेजेनिजघरपायो ॥नाथ० ३॥पद२ संपूर्ण॥ तुहीहितुहमारोअनूनव ॥चाल॥ अवधू एहीज्ञानहमारो जासुअनुभवहेप्यारो ॥अवधु०॥ वस्तुगतेरह्योजेधर्म सोहीधर्महमारो॥ ओरकाजगेडीकरीरे उनमेंखेलेप्यारो ॥अ० १॥ बहिरअंतरनेवलीपर्म आतमपरनितीतीन ॥ देहादीककोभरमरह्योजीहा सोवहीरा

तमदीनरे ॥अ० २॥ अंतरआत्मखेलेन्यारो ज्युंजलक मलद्रष्टांते ॥ मुनीहूकमकहेनहीकर्मबंधन सोपरमात्म वृतंतरे ॥अ० ३॥ संपूर्ण ३ ॥ राग आशावरी ॥ में तोमेरीरेभोजाईकुसमरुं ओरसूनहीमोयेकाज ॥ ओरसू कछूगरजसरेनहीरे घरकेसाथेलाज॥अबधूओरकुकुणसं भारे १ ॥ मेरीभोजाईमेरीपासे सोतोरहीछेमुन॥ अहो निशस्मरणकरतीमोरी वाकुछोम्हेकुण ॥अब० २॥ नी जभाभीकेरेपासेरेहेशुं करशुंआत्मकाज ॥ मुनीहुकम कहेसांभलोरे जेशुंशीवपुरराजरे ॥पद ४ संपूर्ण ॥

॥ पद ५ रागकल्याण ॥ चेतनक्युंखेलेतुंपरमें जोखेले तोखेलघरमें ॥चेतन०॥ तुंजाणेपरबुजवुंरे सोनहीतुज गुणभाग ॥ परउपदेशपरजोगथीरे परग्रहणेतुंलागरे ॥चेतन० १॥ सकलमनोरथपूरवेरे चीदानंदमहाराज ॥ जेथीभवभ्रमणमटेरे आपेशीवपूरराज ॥चेतन० २॥ ते माटेचेतनभजोरे काढीओरबलाय ॥ हूकमकहेतुमेखेलो सहीरे निजघेरसेहेजसमायरे ॥चेतन०३॥पद ५ संपूर्ण॥

॥ पद ६ रागप्रभाती ॥ अहीनेदुधपावेजेमाणस दु णुविखवधारेरे ॥ तेनेतेखावेसहीरे उलटोगुणतेजारेरे १ चेतनक्यातुंपरसमजावे निजघरनहीतुंपावेरे॥चेतन०१॥ परसमजावतआपकुखोवत निजचेतनआपसंभारेरे ॥ आपसमजावतहोवेवधी जेहसुहोवेसुखकाररे॥ चेतन०

२ ॥ परमांपेसतसूखनहीपावत जेहथीबहुजंजाल ॥ आपसंभालतदीसेवीरला मुनीहूकमकहेतेधार ॥चेतन० ३ संपूर्ण ॥ ॥ पद ७ रागवेलावल ॥ क्यासुवेतुजागवावरा जम्ताक्युंकहावेरे ॥ चेतनकहावतधरतउमेद तोसरद्धाशुद्धसोहावेरे ॥क्या० १॥ पंचज्ञानखटद्रव्यकुजाणे गुणपर्यायेमनआणेरे ॥ स्याद्वादद्रष्टिसुदेखत नयनिक्षेपप्रमाणेरे ॥क्या०२॥ पक्षप्रमाणखटकारकउनमां एमअनेकभंगतुरंगरे ॥ मुनीहूकमकहेजेएजाणत सोहीसरद्धासुरंगरे ॥क्या०३॥ पद७ संपूर्ण ॥

॥पद ८॥ रागविलास ॥ आजगइतिसमोवसरणमां ॥राग॥ चेतनक्यातुंपरसंभारे निजद्रव्यकुसंभालोरे॥आंकणी॥ निजघरवहेसोसजातिजाणो अनंतगुणेतेभरीयोरे ॥ स्याद्वादद्रष्टितेजोता संभुरमणतेदरीयोरे ॥ चेतनक्या० २ ॥ द्रव्यभावनिश्चेव्यवहारो एमअनेकभेदज्यांछुतरे ॥ मुनिहुकमकहेजोएजाणत तेलहेपरमपदसतरे॥चेतन०३॥पद८संपूर्ण॥ ॥ पद ९ ॥ रागभेरव ॥आजतोवधाइ ॥ एचाल ॥ चेतनक्यातुकरेपरआशा गेडीदेएहवीपासारे ॥ चे० ॥ परआशासेपुद्गलपेसत देखतलोकतमासा ॥ निजधणीकानामनजाणत एहीवडाउदासा ॥ चे० १ ॥ विजातितुंक्यारेविचारत एहीपुद्गलपासा ॥ निजस्वरुपरमताचेतनमां सेहेजेहोतखुलासा॥ चे० २ ॥

निजघणीकेपासेरहीके ोरसुकहाकरनाबातां ॥ मनउ
ल्लासप्रगटयोजेअनुभव सोतोनहिरहेछाता ॥ चेतन०३
चिदानंदकीमोजमचीजब ोरकीकुंनकरेआशा ॥ मुनिहू
कमकहेनिजघर आपहिचिदानंदकरतुहेवासा ॥चे०४ ॥
पद९ संपूर्ण॥ ॥पद१०मुं ॥ रागप्रभाति ॥ चेतनक्या
तुंपरमेंपेसे अलपकालजाणतहेआपको ॥ोरसुखकुंणले
शे ॥चे० १ ॥ जोचेतेतोकरलेसजाइ प्राश्चितआलोयण
पेली ॥ पछीसझायध्यानतेकरिये काउसगरसेसेहेली
॥ चे० २ ॥ जोचेतेतोएणीविधकरले ोरसेनहिहेतुजका
ज ॥ मूनिहूकमकहेतेजनपामत सेहेजेशिवसुखराजरे ॥
चे०३॥पद१०संपूर्ण॥पद११मुं॥दूहो॥ एहीगुरुएहीचेला
एहीदेवनकादेव ॥ ोरकाजगोमीकरी कीजेउनकीसेव॥१
॥ रागआशावरी ॥ अवधुक्यातुंअनुभवपुछे निजचिदा
नंदनहिबुझे ॥ अ० ॥ चिदानंदकीवातनजाणत ोरकीक
रतहेआशा ॥ ोरतेरेकुंक्याबतलावुं एहीबडाहेपासा ॥
अ० १ ॥ निजघटमेंचिदानंददीसे सर्वगुणेतेभरीयो ॥
भेदज्ञानकीकरेविविक्षा सेहेजेभवजलतरीयो ॥ अ०२॥
क्षयउपसमवडानहिजेहकुं पणजोएहनेभजशे ॥ मूनिहू
कमकहेतेहनेरे सेहेजेभवजलतरशे॥अ०३॥पद११संपूर्ण
॥पद १२ मुं॥बादलसेसुरजकुंढंकत॥ राग ॥हरेइहां
सबहिआहारकुंध्यावे सोभवपारनपावे ॥ह०॥सबहिआ

हारकिशातापुछे मोहेवसमनजेहनुं॥निजचिदानंदअंतर खेले तिहांआहारनचिनुं ॥ह०१॥ वाहाजआहारतेपुद्गल लेवे सोतोपुद्गलउपासी ॥ अतरआहारचेतनलेवे सजा यध्यानमनवाशी ॥अ० २॥ याविधआहारावेवीक्षाकरे जेलेशेएआहार ॥ मुनिहुकमकहेतेहनेरे सेजेभवजलपा र॥अ०३॥पद१२सपुर्ण॥ पद १३ मुं ॥ वादलसेंसुरजकुं ढकत ज्युंकर्मचेतनकुरे ॥ तेमतरियाजोगकुंखमत उरलो केध्यानमनकुंरे॥१॥ उरलोकनसेध्याननहोवे ध्यानएकांते कहियुरे ॥ ध्यानतणिजोकरेरेविवीक्षा तोभेगीमतकरस इयुंरे ॥ वा०२ ॥ कविपणएकातरहिने करेकवितारुडी रे ॥ मुनिहूकमकहेसुणोभाइसंतो एमतनहिछेकुडीरे ॥ वा०३॥पद१३सपुर्ण॥ ॥पद १४मुं ॥ रागगोडी॥चेत नक्यातुंमनदोडावे एसुदुरगतिपावे ॥चे०॥ एमनछेपु द्गलकाघरको सोहिविजातीजाणो॥विजातीकोसंगकरण सु कालअनादिगमाणो ॥चे०१ ॥ तोपणतेरेकुंलाजन आवत हजिमननसमारो ॥ अवसुंचुक्योफेरहिचेतन ज इसंसारभमारो ॥ चे०२ ॥ तेमाटेमनवशकरराखो ज्युं शीवसुखफलचाखो ॥ मुनिहूकमकहेसुणोभाइसतो ए उपदेशमेदाखो॥चे०३॥पद१४सपुर्ण॥ ॥पद १५मु ॥ ॥रागगोडि॥चेतनक्यातुमनदोडावे जेहसुंअप्पानपावे॥ ॥चे०॥ द्रव्यगुणपर्यायकुजाणल भेदाभेदसबध ॥ नयन

खेपप्रमाणतुंजाणत वलिस्याद्वादसबंध ॥ चे० १ ॥
पक्षखटकारकादिकसोजाणे निजबुद्धिनेअनुसारे ॥चे०॥
पणध्यानकरिसकेनहिरे तोमनकेमनवारे॥ चे०२॥ मनव
शथीचिदानंदप्रगटे निजघटमेंहोयदिवो॥मुनिहूकमकहे
सुणोभाइसंतो एहिअमृतकरीपीवो ॥चे०३॥१५संपुर्ण॥
॥पद १६ मुं ॥ रागकेरवो ॥ पीयाबिनकेसेरहूमें अव
लाएकलडीनार॥ पियातुमजिसदिनगयाविदेसे फेरख
बरनहिपाये ॥ पी०१ ॥ जुरतजुरतबहूकालवितो धीरज
नहिरतकोइ ॥ पी० २ ॥ सखिहमारीहांसिकरति पीउ
तुमकेमनबोलाय ॥पी० ३ ॥ अबतुमनामसमरणहुवो
मोये छतियाफीटफीटजाय॥ पी० ४ ॥ सासरीयेमोये
साजनकिधि पिउपणमनसुभुलाये ॥ पी० ५ ॥ मुनिहू
कमकहेधीरजराखे अबतेरेकुंबोलाये ॥पी० ६॥ संपुर्ण॥
॥ पद १७ मुं ॥ पीउसेमेंकेसेकरुंरे उरघरमेंजेजाय ॥
एकलभीमेंघरमेरहेति तरुणअवस्थापाय ॥ पी० १॥ वे
रीदेखीछीदरदेखे॥रखेकुलमेंकलंकलगाय ॥पी० २ ॥
मोयेकंद्रपकामेपीमी ॥ बिनअग्नितनमेंदाह्य ॥पी०३ ॥
रुपरंगचतुराइतेखोइ ॥ उरसुंबातकेमथाय ॥ पी० ४ ॥
सुणोसखीएअरजहमारी॥जइमोयेपीउकुजनाय॥पी०५॥
मुनिहूकमसुंजाइकहूंरे॥चेतनघरआणाय॥पी०६॥संपुर्ण॥
॥पद १८ मुं ॥ जोबनमातीरागजेजेवंती सुणएभमरवा

त ॥ कुंणछेतेरीजात कुंणतेरोमाततात तु नहिजाणेसोहि
रे ॥०१॥ तुंतोबेठोपरघरमे पररमणितेरेदलमें ॥ सोहि
मानतसुखमनमे एसमजनतोहिरे सु ०२ ॥ तेरोघरहे
सोदूजो अवतेरीनारकबुजो ॥ मुनिहूकमकहेअवसुझो
सोहिपुछुतोहिरे ॥मु०३॥ पद१८सपुर्णा॥ ॥पद१९मु॥ रा
गभुपालि ॥ भमरकहेसुणसखीहमारीवातरे तुमकहेघर
दूजोसोतोकुणभातरे ॥ सखीकहेमुणभमरएतोविजिजा
तरे ॥ भ०१ ॥ तुछेचिदानदमइ तेरोरुपउरभातरे ॥ ना
रीतेरिप्रतिव्रता सोतोजुवेवाटरे ॥भ० २ ॥ एतोनारिहे
दुखदाइ तेरीकरेघातरे॥ मुनिहूकमकहेअवजाणो ऐसो
येअवदातरे ॥भ०३॥पद१९संपुर्ण ॥ ॥ पद२०मुं ॥ चेतन
तुकांफरेभुला चेतनक्युकातुभरमाये॥ तेरारुपजाणलह्या
जोराये ॥ चे० ॥ तेरीगतजाणलइघटमे भमियोहूगतिप
टमे ॥ चे० १ ॥ रागद्वेषबंधवहेतेरा एपरिवारनहिमेरा
।चे०॥तेरिसगसेमेकहियो नानारुपगतिमेलहियो॥चे०२
नर्कादिकदुखमेसहियो सोतोमेजाणअवलहियो ॥चे०॥
मुनिहूकमकहेसुणभाइयो एहसुंअलगानितराहियो॥चे०
३ पद २० सपुर्ण ॥

॥ पद २१ मु ॥ रागकाफि॥ मोहेनहिगमतएवात॥अ
वतोतुमेरेपासनआविश आविशतोखाइगाल ॥ मेरेकुं
तेंदुखबहुदिनो मेरेकुलकुभरोतेंवार ॥ मो० १ ॥ बहुग

तिन्नवभ्रमणकरायो जन्ममरणजंजाल ॥ कोमिनागञ्जनं
तवेकायो क्याकहुंवारंवार ॥ मो०२ ॥ अवमेंतेरिसंगक
वहुंनकरसुं जोहशेमोहेलाज ॥ मेरेघेरहैंरमणिसुंदर हु
कमनेंएहिसुखकाज॥मो०३॥पद२१ संपुर्ण॥ ॥पद२२
मुं ॥ रागकाफि ॥अवन्नमरसोघेरआए॥एहिनातहुइसव
खोटि परघररह्याएभूलाये ॥ निजघरकितोखवरनाहि
लिनि रह्योमोयेअरूजाये ॥ अ० १ ॥एत्तेदिनघरनाहि
पीछानो परपोताकोठराये ॥ अवतोएहिविधकरिने जि
जघरजईखराये ॥अ० २॥ एसोविचारकरतहेन्नमर दे
खेजावनदाव ॥ मुनिहूकमचिदानंदमये विचारतसुखपा
वे॥अ०३॥ पद२२॥ संपूर्ण॥ पद२३मुं रागमारुसरण॥
चेतनचेतोरेएचाल भमरएमचेतोरेनिजघटमांकरविचार
॥भ०॥ तववैराग्यतिहांप्रगटचो मनसुअथिरसंसार॥ उ
दासिनतावराहिपाचत तवथिरवरातिधार ॥न्न०१॥ ओ
गणिसओगणत्रिसअगनोतर खपावतहेतेणिवार ॥ एक
कोमाकोमसागररहियेहां सघातकर्मततकाल ॥न्न०२॥
आगेकष्टिहेअसंख्याता चढतामुरतखपाये ॥ मुनिहूकम
कहेचिदानंदमये अपुर्वकर्णतेथाये ॥न्न०३॥पद२३संपूर्ण॥
॥पद २४ मुं रागमायसयाणि ॥ चेतनएमचेतोरे आई
मनउल्लास सखिइमवोलेरे ॥ सुणवेहेनिकहेसखिरे व
धाईमोयेदेराये तुमपीउकुंमेंजाईवोलावुं सवंधसवाहिए

सूणाये ॥स०१॥ सोयपणततकालसमजत उनकुंदूरनि
वार ॥ उनपरिवारसवकुघाये अवआवणकितईयार ॥
स०२॥इसबिदवातकहितवहराखित रोमरोमउल्लासाये॥
मुनिहूकमकहेतेढिपवधाई वोहोतमोजएधकाये ॥ स०
३॥पद२४ संपूर्ण ॥ पद २५मु रागनायका॥ अवभमर
चेतनकुरेधायो एआंकाणि॥ अपुरवमोगरहस्तधरतहे ल
इगंठिकुधाउ अपुरववीरजकरतउदेरी थतिमूर्तफेरघाउं
॥अ० १॥ सप्तप्रक्रातितिहाउपसमाई त्रतियकरणतवजा
से॥ असंखकष्टिकरितिहांआयो निजआशस्वरुपदेखाये
॥अ०२॥तवसमकितप्रगट्यो उपसमथतिमुरतसोहाये॥
मुनिहूकमकहेनिजघरआयो सुंदरिमोतिम्विवाये॥अ० ३॥
॥पद २५ मुं संपूर्ण॥
॥पद २६ मु रागरेखतो ॥ सुंदरिकहेसुणपियाएसि
कयाकरी हमकुंछोडदुररहेखवरनलहि ॥ आंकणि ॥ पि
याकहेसुणप्रीय खवरनपडी॥ नित्यआनित्यनहिजाणि
तिनसेंएठरी ॥ सु० १ ॥ तुमसखीयेआयकह्यो तवहिस
वलहि ॥ आस्तिनास्तिजाणिमोये स्वपरसहि॥सु० २॥
एमस्वरुपजाएयोजव उनकुदुरकरि ॥ मुनिहूकमकहेना
रि आयोघरवरी ॥सु०३॥पद २६मुं सपुर्ण ॥पद२७मु
रागभेरवि ॥ आंगणेकलपफलोरी जवमुखदेखोपीउके
रो ॥ दुगधादुरंगयोरी चेतनसुमतादोउखेले ॥वस्तुस्व

भावलहोरि द्रव्यगुणपजायविचारत ॥ भेदाभेदकिहोरी अनुभवरसकुंएचाखतहैरमतसुमताघेरी॥ मुनिहुकमकहे सहिएपाम्योसहेजेसीवपुरशेरी॥आ०३॥पद२७संपुर्ण॥

॥ पद २८ मुं रागकानुडो ॥ साधुतुंनामधरावेछे पंचंद्रिमनवशनाहितेरो ॥ विखयघेरोतेदेवेछे॥ सा०॥ अहो तुंस्मरणकरविपेको साधुक्युंनामकहावेछे ॥ सा०१ ॥ अब्रह्मचारिथइनेतुंतो ब्रह्मचारिपायलगावेछे॥सा०॥यावि परीतदिसेछेखोटुं जेहथिदुरगतिजावेछे ॥ सा०२ ॥ ते जाणिविखेदूरनिवारो साधुपणुजोचाहेछे ॥ मुनिहूकमकहेसुणोभाइसंतो एकाढेसुखसाहेछे ॥सा०३॥पद२८मुं संपुर्ण ॥

॥पद २९ मुं॥ जबलगेमोहननिवारयोछे तबलगेसंजमकिरियाजुठी ॥ क्युंतुतनकुंतपावेछे॥ज०॥ पुत्रकलत्रमनशुंसंभालत सत्रुमित्रुचितलावेछे ॥ज०१॥ जबलगेमनशुंमोहनानिवारचोतोचारित्रशुधीनहिपावेछे॥ एमोहछेबहूदुखदाइ चहूंगतिभ्रमणकरावेछे ॥ ज०२॥ ते माटेएमोहकुंनिवारो जेहथिसंजमखोवेछे ॥ मुनिहुकमकहेचिदानंदभजतां मोहतेदूरेजावेछे ॥ज०३॥ पद२९ मुं संपुर्ण ॥

॥ पद ३० मुं रागमलार॥ एअनुभवहेप्यारो आपेध्यानरसालोहे ॥ ए० ॥ निजघरखेलताचिदानंद महि पुद्गलखंधनजाचो ॥ नाणदरसणचारित्रअनंतो एकपरदेशछेवाचो ॥ए०१॥ नाणादिपरदेशअनंतो लोका

लोकप्रकाशो ॥ ज्ञेयप्रमाणेज्ञानतेजाणो स्यादवादपक्ष
थीवहुरासो ॥ए०२॥ नयनिक्षेपप्रमाणविचारत भेदाभेद
तिहाआयो॥मुनिहूकमकहेएध्यानछे शुकलध्याननोपायो
॥ ए०३ पद३०मु सपुर्ण ॥ ॥ पद ३१ मुं रागधनाश्री ॥
नटकतकुनफरेरे ॥ एदेशि ॥ सुणरेसैयांध्यानएछे
साचो आपेशीवसुखजाचोरे ॥सु०॥ एकत्वविर्त्रकविजे
पाये अभेदज्ञानतेसाचो ॥ करमचारएघातिहणिने नीज
चतृटीपदमाचोरे ॥सु०१॥ वादरसुक्षमजोगकुरोकिने हू
वाअजोगिताही॥ प्रकृतिपचासिसतानिहणिनेजिहांनहि
छेवंधडाहिरे ॥सु०२॥ पचलघुअक्षररेकारणकारजक
रीलोकअतेपेठो॥मुनिहुकमकहेहेचिदानंदमय आपेथइने
वेठोरे ॥सु०३॥पद३१मु सपुर्ण ॥

॥ इतिश्रीचिदानंदवत्रिसिसमाप्त ॥

पद१॥रागवेहाग॥ स्वभावपुरपाटणमांहि वसेचिदानं
दरायरे॥ आपअभ्यासेतिहाराजकरता सेहेजस्वरुपीथा
यरे॥स्वभाव०१॥स्वरुपप्रकारतेहदिसे सेहेजानंददुवार॥
उपियोगदरवानदिसेसुदर नहिमोहनोपेसार॥२॥ संमे

करवाईसुंदरजाणो गेरीगंभिरधार ॥ सेनपरायुंश्रोलंगे नहि एसोगुणउद्दार॥३॥ ज्ञानिरभेपदएमतेपामि रम तोसमतासंग ॥ मुनिहूकमकहेचीदानंदमय दिनादिनअ धिकसोरंग॥४॥ पद१लुं संपूर्ण ॥ पद २॥ रागसोरठ॥ समभावमंदिरमांबेठो स्वभावमंडपसार ॥ अनुभवमित्र तिहांमल्योछे सुधानंदविचार ॥स०१॥ अशुद्धप्रणतिदु रनिवारी नहिसंकलेष्टलगार ॥ अध्यविसायशुद्धादिसे ए सेंनतणोपरिवार ॥स०२॥ रीपुसेनतिहांनाविपेसे एअनु भवनोपसाय ॥ मुनिहूकमसमताशुंरमतां टालिपरउपा य ॥स०३॥पद२जुं संपूर्ण॥पद३॥ रागकानडो ॥ समता संगेरमणकरंता नाखीकुमतातोडी ॥ सुमतिसाथेसगा ईकीधी मोहरायेमदमोडि ॥ स० १ ॥ ज्ञानानंदआमं तकीनो अनुभवसेनापतिसार ॥ दरशणादिकसरदारते मोटा फोजतणोनहिपार॥स०२॥हूंदूरेरह्योमोहथरथरकं पे रागद्वेषपरिवार ॥ अहियांजोरचालेनहिवाको करेअ नेकउपचार ॥स०३॥ आमंतसेनापतिएकामिजलस स्वा मिनुंराजसमालुं ॥ हुंपणदोयनेवशथईबेठो ध्यानवामी मांमालुं ॥स०४॥ अबभयनहिमुजकिंचितमात्र सुधानंद रुपपायो ॥ मुनिहूकमसुमताघेरआयो जोतनगारोबजा यो ॥स०५॥ पद३जुं संपूर्ण॥

अथसिद्धनीढालो.

॥ पंदरभेदेसिद्धथयातेनी ॥ ढालपहेली ॥ पांडवपांचमोक्षेगया ॥ एदेशी ॥ विरजिनेश्वरउपदेशे सांभलजो चितलाइरे ॥ समज्याथीसुखउपजे पन्नवणासुत्रमांहिरे ॥ १॥ विरजिनेश्वरउपदेशे ॥ एआंकणी ॥ जिवसंसारी सिद्धिया टालीरागनेद्वेषरे ॥ आश्रवआदिकारणतजी पामीगुरुउपदेशरे ॥ वि० २ ॥ मोहमच्छरदूरेकरी चारित्रपाचमुंपामेरे ॥ केवलपामीअजोगीथया सिलेसीकरणतेठामेरे ॥ वि० ३ ॥ ध्यानशुकलचउभेदथी पूर्णहोश्रतेठामेरे॥ एकसमेस्थितितेगया पूर्णसिद्धतेपामेरे ॥वि० ४ ॥ तेसिद्धबहूविधजाणीये पणपचदशभेदभाखुरे ॥स्वरुपतेनुंदाखशु नामकहिनेदाखुंरे ॥वि०५॥ तिर्थअतिर्थ तिर्थंकरु अतिर्थकरस्वयंअंगबोधभाख्यारे ॥ प्रत्येकबोधबुद्धबोहिकह्या त्रणलिंगेसिद्धदाख्यारे ॥वि० ६॥ स्वलिगअणलिगग्रहिलिंगे एकअनेकतेजाणोरे ॥ एपदरे भेदभाखीया सिद्धतणाचित्तआणोरे ॥ वि० ७ ॥ तेनुंस्वरुपआगेभाखशु श्रोतासुणजोदइकानरे॥ मुनिहूकमस्वरुपसिद्धनुं जाणताहोयबहूमानरे ॥वि० ८॥ ढालपहेली संपूर्ण ॥ ढालबीजी ॥ आजतोवधाइराजानाभीकेदरबाररे ॥ एदेशी ॥ तिर्थसिद्धनेपूजियेरे भावधरीनेसाचोरे

॥ तोसिद्धिपदपामीये जाणीहीरोजाचोरे ॥ तिर्थ० १ ॥ए आंकणी ॥ तिर्थचतुरविधसंगकह्योए थापनाकीधीसार रे ॥ तिर्थंकरेउपदेशीनेए तेतिर्थसुखकाररे ॥ ति० २ ॥ संसारसागरअनित्यजाणी नित्यचेतनाधारोरे ॥ एति र्थजेनरसेवे तेपामेन्नवपारोरे ॥ ति० ३ ॥ जीवाजीवपदा र्थजाणी शुद्धपरुपकदेखीरे ॥ परमगुरुनीसेवाकीजे त्यां सिद्धपदलेखीरे ॥ ति० ४ ॥ वचनतेनुंनिराधारछे अवर आशरोनलेवेरे ॥ ज्ञानदर्शनचरणकेरो एकआशरोहोवे रे ॥ ति० ५ ॥ स्वस्वन्नावेतेनररमता तजीपरभावनेदुर रे ॥ निजसत्ताएरिद्धिदेखी पाम्याआणंदपुररे ॥ ति० ६ ॥ तेतिर्थसिद्धकोणछे गणधरप्रमुखजाणोरे ॥ साधुसाध वीश्रावकश्रावीका जेसिद्धांतेचित्तआणोरे ॥ ति० ७ ॥ तिर्थप्रवर्ततापहेला जेकोइमोक्षेजायरे ॥ त्यांकोइतिर्थ करने वारेनकहेवायरे ॥ ति० ८ ॥ मरुदेवाप्रमुखजेसि द्धा तेअतिर्थसिद्धकहियेरे ॥ अथवासुवधीप्रमुखवारे ति र्थविछेदतेसहीयेरे ॥ ति० ९ ॥ आगलतिर्थप्रवर्त्तनपेला जे सिध्यातेजाणोरे ॥ जातिस्मरणादिकरणपामी जेसिध्याते चीतआणोरे ॥ ति० १० ॥ तेसर्वेनेअतिर्थकहिये सिध्या तेर्थीसिद्धरे ॥ मुनीहूकमतेपदनेनमतां पामीयेअनुभवरि द्धरे ॥ ति० ११ ॥ ढालबीजिसंपुर्ण ॥

॥ ढालत्रीजी ॥ रुडुनेरलीआमणुसुरतगामजो ॥

ज्यादीठीरेमेंमुरतसंन्नवतणीरे ॥ एदेशी ॥ तिर्थंकर हवेसिद्धन्नाखुविचारजो जेतिर्थंकरथइनेमोक्षेगया॥त्रण ज्ञानसंयुक्तगर्न्नेआवेजो पूर्वगतीप्रमाणेज्ञानीकह्या ॥१॥ जन्मसमेहरीप्रमुखन्नेउवकर्त्ताजो तेमदिक्षासमेपणतेजाणीये ॥ विणनमस्कारेत्नहेचारीत्रसारजो मनपज्जवनाणतेचीतआणीये ॥२॥ त्नइदिक्षाप्रभुशिक्षानवीआपेजो केवत्नज्ञानेउपन्यापाखीजाणीये ॥ केवलनाणप्रगटेप्रभुनेज्यारेजो दरशणनाणकेवलतारेचितआणीये ॥३॥ आवे इंद्रचोसठमीलेत्यारेजो तेमअसंख्यकोडदेवनीकही॥समोसरणनीरचनानीआवखाणजो परखदाबारेमीलेतेवेगेसही॥४॥ जन्मअतिसेचारप्रभुनेहूताजो तेमअगीआरेहवे प्रभुनेथया ॥ कर्मनाशथीएजाणोविचारजो तेमउगणीसे देवकरतकह्या ॥५॥ एचोत्रीसेअतिसेवतन्नगवंतजो तरप दीआपीनेशघतेथापीयो ॥ द्रव्यखटमेत्रीपदीकहेवायजो उत्पातवयनेध्रुवभाखीआपीया॥६॥ नीत्यअनीत्यनेएकअनेकतेजाणजो सतअसतनेवक्तावक्ततेकहो ॥ न्नेदअन्नेदने न्नव्यअन्नव्यतेजोयजो आस्तीनास्तीप्रमुखशतन्नगीत्नइ ॥७॥नयनिक्षेपनेपरमाणवलिदोयजो॥खटकारकन्नाख्यारेप्रभुमुखथी ॥चउभंगी॥ त्रिन्नगीसप्तन्नंगीजाणोजो एम वहुसभंगीसमजोतमेसुखथी ॥८॥ प्रतेकेप्रतेकेद्रव्यपरते तेहावेजो स्यावादमतेन्नाख्योतेश्रीजिनवरे॥इत्यादिकव

हुन्नेदतणोविचारजो गरुगमथीतेकारजसरे ॥९॥ पंचद्र
व्यनेटालीशेवोश्रंकजो जेश्रात्मगुणज्ञानेन्नरो ॥ श्रविना
शीश्रकलंकजेहनुरुपजो एमश्रनेकथलथीसत्तावरो१०
इत्यादिकधर्मथापीपोंतासिद्धजो तेतिर्थंकरासिद्धरीतजा
णीये॥मुनिहूकमकंइपुजेतेनापायजो गुणश्रनंताएमतेचि
तमांश्राणीये॥११॥इतीढालत्रीजिसंपुर्ण॥

॥ ढाल ४ थी ॥ ढोलोतेमुखनोमारु ॥ एदेशी ॥ श्रति
र्थंकरसिद्धजेह केवलीश्रवरछेतेहरे ॥ श्ररीहंतसुखकारी
श्रात्मघातीजेह कर्मचारहण्याछेतेहरे॥श्ररी०१॥ज्ञानगुण
नेहणता ज्ञानावरणीनेगणतारे ॥श्ररी०॥ दर्शनगुणजे
दाबे दर्शनकरवानेश्रावेरे ॥श्ररी०२ ॥ तेदर्शनावरणीह
णीयो गुणबीजोत्यांन्नणीयोरे॥श्ररी०॥स्थीरतागुणतेजा
णो ॥ समकीतादिकतेचीतश्राणोरे ॥श्ररी०३॥ तेहनेजे
कोइरोके मोहमायामलधोकेरे ॥श्ररी०॥ तेहनेजेणेहणी
यो जथाखायकचारीत्रन्नणीयोरे ॥श्ररी०४॥ विर्यश्रनंतु
सार दानादिकलबधीधाररे ॥ श्ररी० ॥ श्रंतरायकरमते
काढुं गुणचोथोतेगुणबाधुरे ॥श्ररी० ५॥ श्रास्तीस्वभाव
तेश्राप पुरणथयोहवेजापरे॥श्ररी०॥ वस्तुत्वतेपांम्या गु
णश्रनंतातेशीरनाम्यारे ॥ श्ररी० ६॥ श्रनंतचतुष्टपोता
नी दइरागद्वेषनेसोटानीरे ॥श्ररी०॥ पामीसुखीयातेथा
य पछेश्रजोगीपदपायरे॥श्ररी०७॥ प्रकृतिबोतेरहणीने

प्रकृतितेरन्नणीने ॥अरी० ॥ सलेशीकरणतेकरता प्रक्तितेरहणतारे ॥ अरी०८ ॥ भागदोयतेमंडी पोलारनो न्नागएकछडीरे ॥अरी०॥ घनलेइसिद्धपोंता तेअक्षयपद्वी होतारे ॥अरी०९॥ अतिर्थंकरासिद्धएह भेदचोथोजाणो तेहरे ॥अरी०॥मुनिहूकमनीतपुजे न्नावअंतरमांहिबुजेरे अरीहंतसुखकारी॥ १० ॥इतिढालचोथीसंपुर्ण ॥

॥ ढाल ५ मी देशीधनराधोलानी ॥ स्वयबुधमुनीवणवुरे जेपाम्याआपेबोधअनुभवतेरसिया बोधलेइमुगतेगयारे करीआत्मनोशोधअनुन्नवलेरसिया॥१॥ श्रीओप्रगटयाजेहमुनीगुण पम्याअनुभवतेह॥मु०॥ सेजस्वन्नावसुखकार ॥अनुन्नव०॥ तेस्वयबुधमुनीवरुरे विणकारणतेपाम्या॥ अनुन्नव०॥कारणदीठावीणतेसेजे सेजस्वरुपतेनाम्या॥अ०२॥ जातीसमरणादिकपामी बोधबीज तेलेइ ॥अ०॥ तेस्वयंबोधदोयभेदछेरे वीवरीनेतेकहिये ॥अ०३॥ तीर्थंकरजेजेहूआ तेस्वयगबुधजाणो॥अ०॥ पूर्वअभ्यासेबोधलेइने शीवपोताचीतआणो ॥अ०४॥अवरस्वयबुधबीजेन्नेदे विणतीर्थंकरकहिये ॥अ०॥ जेप्रतीबोधसेजथीपामी चारित्रगुणग्रहिये ॥अ०५॥ नहिउपदेशकोइगुरुकेरो तेमनहिकारणकोय॥अ०॥ आपआपणासेजस्वभावे बोधबीजतेहोय ॥अ०६॥ तेस्वयंबोध दोयप्रकारे न्नाखुतासविचार ॥अ०॥ जेनेश्रुतपूर्वअभ्या

सीत जोइआंखेउपसमधार॥अ०७॥ तेमहानीपुणमहाबु द्धिवंतो पुर्वभवअभ्यासी ॥अ०॥ तेश्रुतनेपरभावे चारित्र गुणआहीवासी॥अ०८॥ तेहनेलिंगदेवताआपे बोलता एएमदीसे ॥अ०॥ अथवासुगुरुपासजइने वेपलेइमन हीसे ॥अ०९॥ तेस्वयंबुद्धस्वइच्छाये एकाकीविचरता ॥ अ० ॥ जोसामर्थिहोयपोतानी तोगुणअनुभववरता ॥ अ०१० ॥ जोसामर्थिनहोयएकाकी विचरवासमरथ ॥अ०॥तोकोइगुरुपासेगच्छमांही लहेसुत्रनेअर्थ॥अ०११॥ जोइसुगुरुतेगच्छमेंरहेवे जेपूर्वसुतनाअभ्यासी॥अ०॥मुनि हूकमएनिश्चेजाणो आगेभेदप्रकाशी अनुभवतेरसीया ॥१२॥इतिढालपांचमीसंपुर्ण॥

॥ढाल ६ ठी ॥देशीएकविसानी॥ तेस्वयंबोधरे पूर्व सुतअभ्यासीजे॥ तेगच्छमांहेरेनहिकोइकालेरहेवाशीजे गुरुपासेरेसुत्रअर्थधारेनहि ॥ स्ववीरजेरेपोतेविहारकरे सही॥टुटक ॥स्ववीरजेपोतेविहारकरतां आत्मभावेजे रहे ॥ रागद्वेषमोहत्यागी निजस्वभावतेएमग्रहे ॥१॥ ते स्वयंबोधनारेचिन्हचारभाखुहवे॥तमेशुणजोरेभावधरीने चीतसवे बोध॥१॥उपधीरे॥२॥सुतने॥३॥वलीलिंगये॥४॥ एचारेनेरेअर्थजथारथकहूंये॥टुटक॥कहूविचारतेचउकेरो बोधस्वभावेलहे कारणनेउपदेशपाखे स्वयंबोधतेएमग्रहे ॥ २ ॥ सुतपुर्वभवनुंरे पुर्वधरतेहनेकह्या ॥ तिर्थंकरनेरे

अथवाअवरनेतेवह्यां॥जघन्यथीअंगेरे ॥ अगीआरतेजा
णीये॥उतकृष्टेरे॥चउदपुर्वचीतआणीये॥टुटक॥ चउदपुर्वते
चीतआणी सुतअभ्यासतेकह्यो ॥ हवेउपधीविचारकहीशुं
पन्नवणावरतीयेलह्यो ॥३॥ उपगरणबाररे स्वयंबोधेभा
खीआ पात्रानारेसातकहिनेदाखीया॥कलपकनारे त्रण
उपगरणतेजाणीये उगोमोपतीरे एबारेवखाणीये॥टुटक॥
एबारेउपगरणभाख्या स्वयंबोधनेजाणजो॥हवेलिंगपर
माणनाखु पुर्वेकह्युतेचीतआणजो ॥४॥ एवरतीरेअनुसा
रेजोताथकाजातीसमर्णरेगुणथकीएकहीशक्या॥तेविनारे
स्वयबोधहोवेनहि उत्तराधेनेरे अध्यनआठमेसही॥टुटक॥
अध्ययनआठमे कपीलकेवली॥विणजातीसमर्णलही बो
धविजतेसुखपाम्याचारित्ररंगेग्रहि॥५॥अध्ययनविसमेरे
उत्तराधेनमांकह्यु मुनीअनाथीरे जातीस्मर्णविणलह्युंका
रणजेरे निजवेदनावपुतणी॥ तेथीपाम्यारेबोधविजएची
तन्नणी॥टुटक॥बोधविजतेएमपाम्या कपीललाभथकीव
ली कारणनेजातीस्मर्ण दोयभिन्नतेएममली॥६॥तेमठा
णगेरे स्वयबोधभाख्यासही॥ नहिजातीस्मर्णरे एमअ
नेकशास्त्रवही ॥ एस्वयबोधनारे भेदघणाशास्त्रेलह्या॥ते
आराधिरे जिवअनतेसिद्धलह्या॥टुटक॥जिवअनंतासिद्ध
पोता तेहनाचरणकमलनमु ॥ मुनीहूकमएकाग्रहचीते
स्वयंबोधनावेरमु ॥७॥ ॥ इतिढालछ्ठीसपुर्ण ॥ ढाल

७ मी ॥ हजियांमुनीतोविमाडगीरीजइवंदीये ॥एदेशी॥ न्नवियांप्रत्येकबोधमुनीवंदियेजेसिध्याआगेअनेक॥ज्ञानी मोराए न्नवीयांप्रत्येकबोधमुनिवंदिये ॥ एआंकणी ॥ प्रत्येकबोधमुनीतेकह्या जेपामीकारणनेक॥ ज्ञानीमोराए ॥न्नवी०१ ॥ भवीयांस्वयंबोधप्रत्येकबोधमां फरकछेभा खुतेह ॥ ज्ञा० न्नवीयां चारेप्रकारेतेकह्यो बोधउपधी सुतएह॥ज्ञानीमोराए न्न०२ ॥ न्नवी०लिंगप्रवरतनचोथो कह्यो एचारेप्रकारेन्निन्न ॥ ज्ञानीमोराए ॥ जेजेविशेषदो यमांहीछे ॥ भाख्युंछेवचनतेभिन्न ॥ ज्ञानीमोराए०३ ॥ न्नवीयांबाह्यकारणकोइपामीने लहेप्रतीबोधसार ॥ज्ञानी मोराए ॥ रिषभजराकुलदेखीने करकंडुपाम्योउदार ॥ ज्ञानी० ४ ॥ चुडीथकीनमीराजियो इत्यादिकएचार ॥ज्ञानी०॥ आचोवीसीमांभाखिया जातीस्मर्णविचार ॥ज्ञानी०५॥ तेएकाकीयेविचरे निश्चेवनतेसार॥ज्ञानी०॥ बोधहोवेहवेतेहने जघन्यथीअंगआगियार ॥ ज्ञानी०६॥ उतकृष्टेतेजाणिये दसपुर्वतेधारज्ञानी॥पुर्वसुतन्नजनाक हि एभाख्योसुतविचार॥ज्ञानी०७॥ उपधीविचारहवेन्ना खशुं तेसुणोधरीकान ॥ज्ञानी०॥ सातपात्रानाकह्या यो गीमोपतिमान ॥ज्ञानी०८॥ एनवउपगरणजाणिये हवे कहूंलिंगविचार॥ज्ञानी०॥ लिंगआपेदेवते अथवालिंग रहितहोयसार ॥ज्ञानी०९॥ स्वयंबोधप्रत्येकबोधमां ए

न्नाख्योभिन्नविचार ॥ ज्ञानी० ॥ प्रत्येकबोधमुनिराजने एचारप्रकारेधार ॥ज्ञानी०१०॥ वनविपेएकमंदिरा ना भिसुतनुंजाण ॥ज्ञानी०॥ चउमुखचउपरमेसरु चारदू वारवखाण ॥ज्ञानी०११ ॥ चउमुखथीचउन्नावियां प्रत्ये कबोधमुनीराज ॥ज्ञानी० ॥ देखीकंचनखरपात्रते कार णलेइयेसाज ॥ज्ञानी०१२॥ एकत्वन्नावचारेथया स्वस्व रुपसुखकार ॥ज्ञानी० ॥घातिकर्मनेतेहणी केवलनाणउ दार ॥ ज्ञानी०१३॥ लइअजोगसिद्धिवरया तेचारेमुनी राज ॥ ज्ञानी० ॥ मुनीहूंकचरणतेहना शेवतांआत्मकाज ज्ञानीमोराए न्न० ॥ १४॥ इतिढालसातमीसंपुर्ण॥

॥ ढाल ८ मी ॥ आवीरुडीभगतिमेंपहेलांनजाणी ॥ एदेशी ॥ सुगुरुचरणशेवनथकीए बोधबिजपामी॥वुध बोहितेहनेकह्या थयाशिवगामी॥सु०१ ॥ एआकणी ॥ गुरुउपदेशवहूविधकह्योने मुख्यपणेतेदोय॥वेरागसंसार नोकह्योए बिजोअध्यात्मजोय ॥सु०२॥ संसारवेरागथी सुणीने मोहस्वरुपजाणो॥कालअनादिसंसारमांए जन्म मरणठाणो ॥सु०३॥ रागद्वेपएमोहछेनें शुन्नाशुन्नकहिये तेसर्वनेदूरकरीने॥चारीत्रलेइये ॥सु०४॥ पंचमहाव्रतसु धांपाले निग्रथपदकहिये ॥ पछेअध्यात्मसांन्नलीने आ त्मगुणवहिये ॥सु०५ ॥ तेहनापणदोयन्नेदछे न्नाखुतेसु णो द्रव्याणुजोगप्रथमकह्योए पछेअध्यात्मन्नणो॥सु०६॥

खटद्रव्यनेजाणवाए गुणपर्यायसंजुक्त ॥ नयनिक्षेपप्रमा णग्रहिने स्यादवादसंयुक्त॥सु०७॥ पछेपंचद्रव्यनेतुमे पर जाणीछंमो॥एकद्रव्यतमेश्रादरोवली आत्मसुरढमंडो॥सु०८॥ तेविनाश्रध्यात्मकरतो स्वरुपनवीबंधे॥ तेकारणभव्यप्रा णियाते प्रथमद्रव्यसंधे ॥सु०९॥ पछेश्रध्यात्मध्याइयेरे एकत्वभावश्रावे॥केवललेइमुगतेगयाकांइ निजस्वरुपजो वे॥सु०१०॥गुरुतणाउपदेशथकीजे बोधाविजपाम्या॥तेथी आत्मकारजकरीने शिवपुरजइठाम्या॥सु०११॥एभेदसात मोकह्यो सिद्धकेरोजाणो॥मुनीहूकमतेशवताये अनंतासि द्धनाणो ॥सु०१२॥इतिढालश्राठमीसंपुर्ण॥

॥ढाल ९ मी॥ मारुमनमोह्युरेश्रीसिद्धाचलेरे एदेशी भेदहवेश्राठमोरेकहूकंइसिद्धनोरे स्त्रीलींगरेजेह ॥ श्रने कतेसिद्धिरे बोधपामीकरीरे ॥ पोंताशिवपुरगेह भेदहवे श्राठमोरेकहूंकंइसिद्धनोरे ॥१॥श्रांकणी॥ तस्त्रीनारेभेद त्रणकह्यारे तेसुणजोश्रधिकार ॥ वेदप्रथमरेशरीराकार दुजोकह्योरे पथतिजोतेधार ॥भे०२॥ वेदतेकर्मबंधपुर्वत णोरे लिंगतेशरीरनोश्राकार ॥३ पथतेवस्त्राभुपणादीवे शछेरे एकह्यात्रणप्रकार ॥भे० ३॥ वेशकरेकोइपुरुषना रीतणोरे तेतोहोयश्रप्रमाण॥त्रणमांहीथीश्राकारसिद्धछेरे एशुद्धचीतश्राण ॥भे० ४॥ श्रहींकोइभाखेरेस्त्रीसीद्धनही रे डिगंबरमतीजेह॥ स्त्रीश्रशुद्धरेकहीश्रीभगवंतेरे तेहथी

मुक्तीनतेह ॥भे० ५॥ ज्ञानदर्शनगुणचारीत्रनारे एहनेशु
द्धनहोय॥ तेहथीमुक्तीएपामेनहीरे पामेशुद्धतेजोय ॥जे०
६॥ हवेगुरुउत्तरतेहनोभाखेसहीरे स्त्रीमुगतेरेजाय॥ ली
गप्रयोजनअहींकइछेनहीरे तेतोस्वभावेरेथाय ॥जे०
७॥ ज्ञानदर्शनचरणगुणतेहनोरे तेमवळीपुरुपनोजोय॥
तेहमाफरककांइहोवेनहीरे तेतोस्वभावीकसोय ॥भे०८॥
समकीतशुद्धतेपामेसहीरे पछेसीद्धांतअनेक ॥ ब्रह्मचर्य
तेपाळेरेआकरुरे तेमवळीतपविधनेक ॥जे० ९॥ संज
मपाळेसत्रप्रकारथीरे एमनिश्चेनेव्यवहार ॥ तोमुक्तिके
मस्त्रीजायेनहिरे करोतमोमनशुविचार ॥भे०१०॥ तवडि
गंबरमतवादीकहेरे स्त्रिनेजेछेफेर ॥ ज्ञानदर्शणशुद्धहोवे
सहीरे पणशुद्धचारीत्रनमेळ ॥भे०११॥ स्त्रिवस्त्रप्रमुखरा
खतीरे तेतोपरिग्रहकहेवाय ॥ निग्रथविनातोमुक्तिहोय
नहिरे एतोअनिग्रथथाय ॥भे०१२॥ वस्त्रविनास्त्रिशोभेन
हिरे होवेविक्रताचार ॥ पुरुपवस्त्रविनातेशोभतोरे उपस
र्गनवीहोवेधार ॥जे०१३॥ ज्यांपरीग्रहत्यांचारीत्रनहिरे
इत्यादिकबोलोतेह ॥ मुनीहूकमउत्तरहवेआगळेरे सांभ
ळजोगुणगेह ॥जे०१४॥ ढाळ९मीसपुर्ण॥

॥ढाळ १० मी ॥ चोमासीपारणुआवे ॥एदेशी॥ हवे
उत्तरतेहनेदिजे न्यायजुगतीथीलीजे ॥ सुत्रशास्त्रथीकीजे
तेहजहृदयधरीजेरे॥ भेदआठमोमोक्षेकीजे हवेउत्तरतेह

नेदिजेरे॥आंकणी॥ १ ॥जेवस्त्रपरीग्रहमानीजे मुक्तिनो न्यायभणीजे ॥ एवीदेशनाकेमसुणीजे एतोधर्मपोतानो खणीजेरे॥ हवेउत्तर २ ॥ भगवतिसारग्रंथभाखु तुमचा घरमांहितेदाखु ॥ वस्त्ररारवानीसाखु तेमाटेपरीग्रहन आखुरे॥हवेउत्तर ३ ॥ परीग्रहतेमुरछाकहिये साधसाध विनेतेनलहिये ॥ समभावसदातेवहिये शुद्धस्वभावमां रहियेरे ॥ भे० ४ ॥ वस्त्रादिकउपग्रहणजेह तेतोधर्मना भाख्याएह ॥ नहितोचमरीआदिकतेह परीग्रहथावे सुणएहरे ॥भे०५॥ तवम्दिगंवरमतिबोले रुदियेपोताने खोले॥कर्मआकरुतेनतोले स्त्रिसातमीएनजोवेरे॥भे०६॥ जोसातमीनर्कनजावे तोमोक्षक्यांथीथावे ॥ विर्यशक्ति कहोकेमआवे चक्रवर्तितेनहिथावेरे ॥भे०७॥ वासुदेवव लदेवनथावे विद्याचारणपद्धिनपावे ॥ झंघाचारणशक्ति नआवे तोमोक्षेकेमजावे ॥भे०८॥ हवेउत्तरएहनोदिजे आगलढालमांकीजे ॥ रागद्वेषत्यांनवीलिजे संभावरहि समजिजेरे ॥भे०९॥ मुनीहूकमउपगारवुद्धि भवीजिव नेकाजेशुद्धी ॥ परुपेविभावनेरुंधी पांमेतेपदशुद्धीरे ॥भे०१०॥ इतिढालदशमीसंपुर्ण॥

॥ ढाल११मी ॥आदितवारेदेवदर्शणकरियेरे॥एदेशी॥ सुधुधारोएमभवीतमेदिलमांरे कहाम्हीमिथ्यातदूर॥चित नाहिमलमेरे॥ग०१आंकणी॥ सातमियेनवीजाये तेथीमु

क्तिवारोरे ॥ तोसुमीनमुगतेजाय गतिसातमीएधारोरे ॥ सु०२ ॥ एवोनदिसेनेम सातमीजावेरे ॥ तेहिजमुगते जाय एमनिश्चेनथावेरे ॥ सु०३ ॥ नहिसंग्रामादिकतेह पातिकमोटुंरे ॥ तेमांक्रपीकर्मदेख इत्यादिकनहिखोटुंरे ॥सु०४॥ तेथीनर्केनजाय स्त्रितेजाणोरे॥ पणतेमोक्षेजाय चितमांआणोरे ॥सु०५॥ जोगतिथीलेइयेपरीमाण तोत मेसुणजोरे ॥ भुजपरीदुजीएजोय त्रिजियेपंखीजणजोरे ॥सु०६॥ चतु.पदचोथियेजाय उरपर्सजाणोरे ॥ पांचमी नर्केतेह एमचितआणोरे ॥सु०७॥ एमअधोगतिनुंमान भिन्नभिन्नकहियेरे ॥ उर्धगतियेअंक आठमेसर्गलइयेरे ॥सु०८॥ अधोगतिनोनेम उर्धनलाधेरे ॥ ज्ञानादिकगु णजेह मुक्तितेसाधेरे॥सु०९॥ चक्रीअरीबलजेह स्त्रिनवि थावेरे ॥ तेसुणजोअधिकार आगलकेहेवेरे ॥सु०१० ॥ मुनीरुकमभाखेएम ढिलमांधरजोरे ॥ स्त्रिमुक्तेजाय शं कामतकरज्योरे ॥ सु०११॥ इतिढाल ११ मीसंपुर्ण ॥

॥ढाल१२मी॥ अजितजिनेश्वरचरणनिशेवा ॥एदेशी॥ सुधीरेसरधाभवीतमेकरजो टालीमतपक्षदुर ॥ मुक्तित णुएकारणभाखु ज्ञानगुणतेभुर ॥ भवितमेसमजोरे एह वचनछेसाचु ॥१॥ एआंकणी ॥ पद्विपामेतेत्यांइजमुक्ति एवचनछेअप्रमाण ॥ तोवासुदेवनेमहानर्के चक्रिपणव खाण ॥भ०२॥ बलदेवतोनर्केनजावे दोयगतीतसभाखी

चक्रीपणचारीत्रलेतो दोहगतितसन्नाखी ॥न०३॥ तेथी पद्दिमांसमपणुए दिसेनहितेकांइ॥ मुक्तिकारणतोसहेज स्वन्नावे आत्मशक्तिमांइ ॥न०४॥ अथवागोमतसारयं थे स्त्रिमुक्तियेजाय॥एकसमेचालीसन्नाखी तोकेमजुठुथाय ॥ न०५॥ अथवासिद्धपनरन्नेदे न्नाख्याश्रीजिनवरे ॥ तोचउदभेदजकहिये असत्यवचनतेठरे॥न०६॥ तेकारणमतपक्षनेछंडी सत्यवचनचितधारो ॥ स्त्रिमुक्तेजायते साचु एमअनेकविचारो ॥न०७॥ चेतनमांनवीलिंगपणु छे त्रणेवेदनोजाणो ॥ अवेदीचेतनकहेवाये तेथीमुक्तिवखाणो ॥ भ०८ ॥ अरुपीअमुर्तिचेतन तेहनेननडेलिंग ॥ स्वस्वरुपरहेतातेहने ॥ पांमेशीवपुररंग ॥ न०९ ॥ आस्तीस्वन्नावग्रहिनेपोतानो कर्मसवीखपावे ॥ मुनीहुकमते सुखसाश्वता शिवरमणीघरपावे ॥न०१०॥ इतिढाल १२ मी. संपुर्ण ॥

॥ढाल १३ मी॥ घरआंगणसुरतरुफलो ॥ एदेशी॥

पुरुषवेदासिधीयाजी करीपुरुषाकारउदार ॥ तेपुरुपाकार द्विविधेजी न्नाखुतासविचार॥१॥ नवमोभेदएसिद्धनोजी कह्योश्रीजिनराय॥एआंकणी॥ द्रव्यभावदोयजाणियेजी निमितउपादानदेख॥कालअनादिनोविसरयोजी प्रगटथो तेगुणपेख ॥न०२॥ उलीपरणतीजेहनीजी परन्नावमांजाण॥तेपरणतीशोलीथइजी निजस्वन्नावेचितआण॥न०३॥

ज्ञानथकीशुद्धतलखीजी जेदकीधादोय ॥ परवस्तुजेजेक हिजी टाळणप्रगटचोरेसोय॥न०४॥ध्यानअग्नीजगावीने जी करीपरनोनाश ॥ स्वगुणस्वसत्ताग्रहिजी पोताशीव पुरवास ॥न०५॥ नपुशकवेदेसहिजी सिध्याछेजेजीव॥ जातीनपुशकनवीलहेजी लहेकृत्रिमशीव ॥न०६॥ एक समेमेविसनोजी एहनोन्नास्योनेम ॥ एनपुशकजाणिये जि सिध्यातेथीप्रेम ॥न०७॥ स्वलिगेजेसिधीयाजी न्ना खुतासविचार ॥ जिनशासनअनुसारनोजी पामिलिंग उदार ॥न०८॥ उंचोमोपतितेग्रहेजी चरणराखणएधार लोचमुंडशीरकरेजी एजिनलिगविचार ॥न०९॥ एलिग ग्रहेसिधियाजि तेस्वलिंगकहाय ॥ तेथीविपरीतजेरह्या जि तेअन्यलिगथाय ॥ न०१०॥ अवरदर्शणमासहिजि जोगीसन्यासीआद॥ सर्वेदर्शणमांहिथीजि सर्वेन्नेखयाद ॥न०११॥ तेतेभेखेसिधियाजी तेअन्यलिगकहेवाय ॥ बारमोभेदएसिद्धनोजी मुनीहूकमजेथाय ॥न०१२॥इति ढाल १३ मी संपुर्ण॥

॥ ढाल १४ मी ॥ पंचमीतपविधिसांन्नलो॥ एदेशी ॥ नपुशकलिंगेसिधिया गंगीलमुनीधाररे ॥ इत्यादिकबहू जाणिये नपुशकसिद्धविचाररे सिद्धपदनमोभावथी ॥१॥ ॥ एआंकणी ॥ अन्यलिंगेसिद्धतेकह्या वक्रचुरीप्रमुखरे आरजअनारजमांहिथी पाम्याअनंतासुखरे ॥ सि०

॥२॥ हवेग्रस्थलिंगेकहूं ॥ द्रव्यचारीत्रनपाम्यारे वेषज्नेखनवीआदरे ॥ नहिसाधुपदनाम्यारे ॥ सि० ३ ॥ गृहवासवस्तेथके केवललेइजेसिद्धरे ॥ तेग्रहस्थसिद्धनाखिया रीद्धअनंतीलीधरे ॥ सि० ५ ॥ मरुदेवाप्रमुखजाणिये ग्रहस्थलिंगेसिद्धरे ॥ स्वस्वभावमांजेरम्या तेपाम्याअनंतीरिद्धरे ॥ सि० ५॥ एकसमेजेएकला मुक्तिसुखनेवरियारे ॥ गयसुकुमारप्रमुखसहि एकसिद्धतेठरियारे ॥सि०६॥ अनेकसिद्धहवेवरणवुं सुणजोतासविचाररे ॥ एकसमयदोयतिनचार अठोतरसतधाररे॥सि०७॥ किंचितविवरोतसकहूं श्रोतासुणजोउदाररे॥ प्रथमसमेतेजघन्यथी एकथीवात्रिसधाररे ॥सि०८॥ एउत्कृष्टेपदेकह्यो एमविजेसमेविचाररे॥ एकवेअथवाधुतिरस जघन्यउत्कृष्टेधाररे ॥सि०९॥ एमआठमेलगे जो सिद्धेएसिद्धरे तोव्रेहेकालआवेसहि ॥ वंधमार्गमोक्षकीधरे ॥सि० १०॥ एमसिद्धअनेकपेरे कहिशुंआगेतेजाणोरे ॥ मुनिहूकमएसिद्धना भेदघणावखाणोरे सिद्धपद नमोभावथी ॥११॥ इतिढाल १४ मी संपुर्ण ॥

॥ ढाल १५ मी ॥ रागधनाश्री धनधनासिध्धमहाराजने जेसर्वकर्मनिवारीरे ॥ आत्मसत्तप्रगटी हूआनीज गुणधारीरे ॥ धनधनासिध्धमहाराजने ॥ एआंकणी ॥ प्रथमसमयेएकज्जे सिध्याजघन्यथीजाणोरे॥ तेत्रिसलगी

तेन्नाखियुं उत्कृष्टेअमतालीसमानोरे॥ध०२॥ एमद्वितीये
त्रतियेसमे जावतसातमेकहियेरे॥ एसंख्यायेजेसिध्धवरे
पछेविरहेकालजलहियेरे ॥ ध० ३ ॥ अथवाउगणपचासजे
जघन्यथीसमयेसिध्धेरे ॥ उत्कृष्टेसाथथजे एमखटसमय
किजेरे॥ध०४॥ सिध्धतेउपरत्रहेकालजे निश्चेथीतेहोयरे
अथवाएकसतजघन्यथी उत्कृष्टेबोतेरजोयरे ॥ ध०५ ॥
पंचसमेलगेजाणिये पछेविरहकालजाणोरे ॥ जघन्यथी
तोतेरएकसमे उत्कृष्टेचोरासीवखाणोरे॥ध०६॥ चारसमे
लगेजेसिध्शे अथवापंच्याशीजाणोरे॥ उत्कृष्टेछनुकह्या
तेत्रणसमयेलगीवखाणोरे ॥ध०७॥ अथवासताणुसिद्धे
जघन्यथीएपदकहियेरे ॥ एकसतदोयउत्कृष्टथी एमदोय
समेलगेलहियेरे॥ध०८॥ एपदसर्वेन्नाखिया जघन्यउत्क
ष्टमानरे॥विरहकालतेपछेखरो एसिद्धतणीसानरे॥ध०९॥
जघन्यथीएकसोत्रणथी उत्कृष्टेएकसोआठरे॥ तेतोएकज
समेसिध्धिया जेहनाकर्मसवीनाठरे ॥ ध०१०॥ त्यात्रहे
कालजाणिये खटमासनोधारोरे॥एअनेकासिध्धवरणव्या
संक्षेपेएहविचारोरे ॥ध०११॥ सिध्धस्वरुपभाखीयु तमे
धरजोचितमाप्राणीरे ॥ जेध्यावेतेहिजलहे एविजिननी
वाणीरे ॥ध०१२॥ तेसिध्धसहेजस्वन्नावमा निश्चेथीन्नेद
एकरे॥व्यवहारथीपदरकह्या अथवान्नेदअनेकरे॥ध०१३॥
सदगुरुमुखथीधारजो जेज्ञानगुणन्नरियारे ॥ मुनीहूकम

अनुभवी जेसहेजसुखनादरियारे ॥ ध० १४ ॥ इतिढाल १५ मी संपुर्ण ॥

॥ कलश ॥ एमसिध्धगुणभाषा सहेजउल्लापा ॥ पनर भेदएभाखिया संक्षेपतसवरणवकीधो सिध्धांतमांहेभेदा खिया ॥ग०१॥ व्यवहारनयथीएभेदछे पंचदशकह्यासही निश्चेथीसहेजस्वभावरमता आत्मसिध्धहोवेवही॥ग०२॥ आत्मस्वरुपमेंलिंगादिकजे कोइभेदादिसेनाहि॥ स्वभाव दशामांथिररहे सलेशिकरणेसिध्धकहि॥ग०३॥ एमसि ध्धनुंस्वरुपध्यावे परभावथीअलगोरहि॥ अरुपीअमुर्ति जेह पामेसुखअनंतवही॥ग०४॥ संवतओगणिसेसतावीशे अषाढकृष्णपक्षसहि ॥ अमावासदिनएकीधो वारइंदुए वहि ॥ग०५॥ संघसुंदरसुरतशेहेरनो तसआग्रहेचोमासु राहि ॥ एहस्वरुपरचनाकेधो संघनेअतिआणंदलाहि ॥ग०६॥शुध्धसमकिततेहपामे जेसरधाकरेएहनी ॥मुनि हूकमशुध्धचिदानंदमय सिध्धपद्वीतेहनी॥ग०७॥संपुर्ण॥

॥ एसिध्धनापंदरभेदनी ॥

॥ ढालोसंपुर्ण ॥